

هفت سال گذشت

رسپا نقش بر جستای خواهند داشت . بسیاری از کارشناسان مسائل بین المللی دربارهٔ هریک از جنبه‌های گونه-گون تغییر رژیم، علل وموجبات این دگر گونی مقالات و کتابهای نوشته‌اند زدروا قع اهمیت قضیه آن اندازه بوده‌وست که این همه عطف توجها را توحیه کند . خلاصه کردین هریک از این نوشته‌ها خوداز حوصله یک نوشته برای روزنامه ، باهر قطع و حجم خارج است . هدف نگارنده نیز به هیچ وجه برداختن باین نگرشها وارز-بایبنا نیست . خاصه که همه آن بررسپا وتحلیلا از لحاظ علمی بمیک اندازه درخور توجه نیستند وپاره‌ای به داستا-نرانی بیشتر شباهت دارند . ما بیشتر به برداشتهای نیروهای اپوزیسیون ایر-تی توجه داریم ، هرچند در برخی از موارد این برداشتها حدی نیستند وناچار نمی توانند درخور بحث وگفتگو باشند .

بو لاپیری ۲

بدون تردید برچیدن بساط استبداد سلطنتی در ایران، رویدادی شگرف با آثار و عواقبی درخور توجه در سطح منطقه ودر مقیاس بین المللی بود . اهمیت استراتژیک ایران، از لحاظ منطقه‌ای و بین المللی ونقشی که ایران محمد رضاشاهی، از سال های ۱۹۲۸ به بعد در منطقه بعهده داشت، ظرفیت بالقوه و بالفعل اقتصادی ونظامی ایران در مقایسه با سایر قدرتهای محلی در خلیج و در منطقه، نقش ایران در اوپک همه وهمه عواملی است که بنویسه خود، در هر گونه تحلیل از اوضاع باید در نظر گرفت . فته شود ، وطبعاً در ارزیابی نتایج دگر گونی عظیم ناشی از برچیدن بساط استبداد سلطنتی نیز باید حساب آورده شوند . روابط کشورهای بزرگ با رژیمی که بنشین رژیم استبداد شد نیز محشی است درخور بحث وگفتگو ، که البته خطوط اصلی سیاست داخلی وخارجی رژیم، نیز بعنوان فاکتور تعیین کننده در این بر-

سره‌های وته

نمته وه بیک به فخر همنگی کون وبایمه خداره وه ، له به یک ل- ناوچه هره ناسک وگرنگه کانی روز ه لاتی نیزیک ونیوه راست داله شری مان ونه مان دایه .

نمته وه ی کورد چمند هزار ساله به چنگ وددان وبه هه مووتوا- ناوه ، له ناو ونشانی فخر همنگی وقهومی وله نیشتمان وده سکه وته کا- تی باو وبایبرانی بیباونه پارینگری دهکات ناوی نهو هاوشانه له کهل بیباوتی و جوا سیری . به در نیزایی سمدان سال و سردهم ، له خهبا- تی به سام دا ، پستی گهلیک دوژمنانی له نهرزی داوهو خوئی هه روا ماوته وه .

زور جار دوژمنه فیل بازهکان که له مه بیانی شه ردا دهره قه تی نه هاتوون ونه نیتوانیوه بهر بهر هکانی له گهل بکهن ، جار نیایبوانه به چکی فیل وتله که و فریو له نهرزیان داوه ونیشتمانی خویناویو به بیت وبیره کمتیان کردوته مهیدانی راو وروت . له راستی دا لهو خهبات ومهیدانندی هزاران ساله دا ، چهکی هره تیز وبه کاری نه- ته وه ی کورد ، فریو و دوووبه ریکی نانه وه وفر و فیل بوه .

بیچکه له لایه نی خهبا تگبرانی نه ته وه ی کورد ، نسدل بوونی فخر همنگی شهو به در نیزایی میژوو له کهل قه وه مکان وشارستانه تی کونی دانشتوانی ناوچه دراوسیه کانی کوردستان ، تیکه لی به دلخواز ویا به زوری له گهل نم گهل ونمته وانه که له دار شتی نم شارستانه تیه هاو بهش بوون ، له لایه ک بوته هو ی بهر زبوونه وه ی پله ی فخر ه نکه و له لایه کی تریشه وه دهره تانی نه وه بیان که توته دست که به نوره ی خژ نه خشی خوینا له سر ته ته له ی پرشنگداری نم شارستانه تیه تو صا ر بکهن وشه قلی خوینانی پیوه نین .

بهشی سر نه راکیش روله کانی نمته وه ی کورد ، له دار شتن و دهره له مند کردنی نم شارستانیه پرشنگداری که به ناوی شارستانه تی نیلام ناسراوه ، حاشای لی ناگری وتنه نامت دوژمنانی نه ته وه ی کوردیش سره رای کشتیچل وپایه کی ناروا ، نه نیتوانیوه شه م راستیه له لاپیری میژوو بهر نه وه .

له سر ده می جور به جور دا ، هیندی روله ی نه ته وه ی کوردیش ، نهک ههر له کوردستان ، به لککو له سر گهلیک ناوچه کانی دراوشی دا دهره لاتیان همیره وه فرمان رهوا بوون و نهک ههر همیونیان ، به لککو ده سکه وته فخر همنگیه کانی قهوم ونمته وه کانی نم ناوچه شیما ن پاراستوه .

له سر ده مه هره تاریکهکان دا که ژاری ده مار گیری وه له- شه یی ثابینی ، رووتیکردنی هونه ری موسیقی به کوناح وتاوان دانا وه روله هونه ر مهنده کانی کورد ، باری قوری پاراستن وده وه له مند کردنی نم هونه ر هیا ن له سر شان بوه وبه هه لگیر ساندن وه ی جرای به شرتی نم هونه ر ه ، خزمه تیکی لی هاتوویان به هونه ری مرو فایه تی کردوه ولهم ریکایه وه به هق ده سته خزانیه شیوا ی هونه ر هیا ن بولا ی خوراکیشاوه .

له سرده می نوچدا ، وه لهو کانه وه که نمته وه کانی فارس و تورک وعمر ب له ولانه بهر ده سته کانی شیران و عوسمانی دا له گهل شوینا واری شارستانی نوی بوونه ناشنا وبه سر مشق وهر کرتن له نمته وه کانی روژناوا ، ریکای دهرچوون له دواکه وتووی بیان لمدا همزرا نی حیزب وریکخراوی سیاسی وبلاو کراوه ی روزانه وه وتووی و .

بو لاپیری ۲

بیره وه ری چل ساله ی دامه ز رانی کوماری کوردستان

نیشتمانی لمت وکوت کراوی دا به کوتایی بی هیبانی دهه لاتی شوومی ریزیمی دیکتاتوری پهله وه ی نالای زرکاری هه لک کرد ودهه لاتی سیاسی گرتنه دست وحکومه- تی میلی و دیموکراتی دامه ز راند .

بو لاپیری ۳

دووی رژیمندانی نم سال چل سال به سر دامه ز رانی کوماری دیموکرا- تی کوردستان تی ده پرتی دووی رژیمندان له میژوی برله خهبات و تیکوشانی نه ته وه ی کورد دا به روژیکی مه زن وبه شه- ستیره میکی پرشنگدار ناسراوه وه هر گیر له میر ناچیته وه .

نمته وه ی کورد لهم روژه پیروزه دا ، باش ماوه میکی دوورو دریز وچه ر مهنه ری و چه وسانه وه به ده سته حکومته کانی کونه بهرست و سر به شمیر بالیزم ، له به شیکی

کورد و سالی ناشتی جیهانی

کوری نه ته وه به کگرتوه کاربیری دا- سالی ۱۹۸۶ به سالی ناشتی جیهانی دابنریتو داوا ی له کشت حکومت و ولاتان کرد که له م باره وه هه نگاوی گرتنک و پیوستن بوین . به راستی مرو فایه تی له ترسی هه ره شه ی ناتوم دا پیوستن کی به کجار زوری به ناشتی و به وه ده ست هیبانی مهرجه کانی پیش خستی شارستانه تی و پته و کردنی هاوکاری و دوستا- یه تی نیوان گه لان همه .

کوردستان له چا په مه نیه کانی جیهاندا

کوفاری "نوی ژیقوت" تورکانی تینور- یکی حیزبی کومونستی بولغارستان له ژماره ۱۱-۱ سالی ۱۹۸۵ ی خودا نم وتاری ژیره وه ی به قه له می " دیمتر کیورگی یف" بلاو کردو- ته وه . سبارت به گرتنکی نیوه روکی وتاره که شمسه کورته ی وهر گیتراوه ی شه بلاو ده کهنه وه .

شه وه ی هیوا و هومیدی گه لانی به پارا- ستن و چه سپاندنی ناشتی و ناسایش و دور- خسته وه ی مه ترسی شری ناتومی پته و تر کرد وتو ویژی رژیمه رانی بهرزی به کیتی سوختی و شه مریکا بوو له ژنیف له نیوه راستی دوا ما- نگی سالی رابردوو دا شه م وتو ویزه ی که هه مو

بو لاپیری ۱۰

مه سه له ی کورد له تورکیا

بو لاپیری ۹

پاشماوه ی لایه ری ۱ سمرتمای ۰۰

و هتد دا دتیموه، رولنه روناکیره کانسئ
تتموه ی کوردیش، شان به شانی شسوان
ریکخرای سیاسی تاییدی کوردییان دا-
مترزاند و بلاو کراهی سیاسی وشده بی-
یان به زمانی کوردی، کرد به دست مایه ی
تیکوشان و تهقه لا بو کرتنه پیشی ریگای
پیشکوتن و نو خوازی.
شاره زا بوون له تیکه میشتنی "هتا-
ناسیون" و پهل و پایناسیونالیسته وشکه
روگانی فارس و تورک و عدره ب، بو بناخه
دانانی شم جوهره دوله تانه و به رواله ت
یهک یارچه، هه له خوژه له بهر چاو نه-
گرتن ویا به واته روتتر، له ژیر پی نانی
سرسش و تاییه تیکه کانی قوم ونه تموه بی-
دهسته لاتکانی دانشوری شیران و عوسما-
نی به دواوه بوو. راست لئو سهر ده مانه
دایه که له گشت لایه نکانی قهر هنگی و
نیزامی و سیاسیوه، شهریکی نیوستراو-
به سهر تتموه ی کوردا سه پینرا وکه لسه
ماوه ی سد و یه نچا سالی دوابی دا درژی
هدیوه و شتاش بهر دوامه.
نه توانین به راشکاری بیژین که له
پیتوانه و به ژاورد کردندا، هج نه تموه-
یهک لئم جیپانه دا به قهرای نتموه ی کورد
بو پاراستنی ناو نشانی نتموه ی کوردی و
لئوری و میژوری خو ی خیمانی نکروده و
به قهد شو میللمته تاوانی قوری گیانی
و مالی و مهنوری شم خو راگری و پارا-
ستنه ی ندادوه. له سهر دهمی شیمه دا، نه
تموه کانی ویتنام و شلچیزایر له خیمانی
رزگار یخواری نیشتانی دا، زور ترین زیا
نیان دیومه هیژا ترین حماسه ی سهر ده-
میان به خو پیتی رولنه دلیره کانیان له سهر
لایه ری میژور و موار کرده شه گهر تمواری
زیان و له نیو چوونی راسته قینه ی نیکو-
شهران و خذلیکی پی دبقاع له هه موه به شه-
کانی کوردستان به پی پیژو نان و دورور له
بوغز و غهره ز بخینه شه ژمار موی کوئی شم
زیان و له نیو چوانه، کوشتر و له دار-
دان و دورور خستنه و به ره همی شوری سهر
کوت کهرانه، شه ژماری شه ونده به سام و-
داخدار نشان ددها که لدشی مروقی دل-
ره قیش دله ره زینی.
بگومگان شه گهر که له کل ژماره ی خه-
لکی ویتنام و شلچیزایر به ژاورد بکسری
زه ره و زیان و قوتانی لمان که متر نیه
هملکوتوری تاییدی جوغرافیایی کورد-
ستان و که مارو درانی له لایه ن شم ولانا
نوه که دوله تکانیان حاشا له بوونی نه-
تموه ی کورد به هاسانترین ریگای بهر به
ره گانی "مه سله ی کورد" ده زان، هه لو
مهر چیکی پیک هییاوه که نتموه کانسئ
جیپان که مته ره و عی راسته قینه ی کورد
ستان ناگادار بن. هه شیمتا له ره ونده ی
خیمانی بهر به ره کانی چکدارانه دا که له

به شه جیاوازه کانی کوردستان به سهر نه ته
وه که مان دا سه پینراوه، روزانه به دهیان
و به سدان کس له رولنه کانی شم میللمته
به شیوه یه کی داخدار ده کوژرتین. پی شه
که تنانته دنگو و باسیان به گوپی خه-
لکی به شهر دوست و باش بیری جیپان-
بکات. برینداره کانی پی شه ژمار له پیچو
کترین ده رتهان پی به شن. شه گهر چار و
بار دوکتوریک له ریکخراره خیر خوازه کانی
روز ناوا ریگان بگومته شم ولانه، راسته-
کی شو تو به چاو ده بین که گیرانه یه-
ده بیته هوی سهر سورمانی هه موو گوئیگری
که به سهر سور مانوه ده برسی: چون لئم
سهر ده مه دا له کوژرتیکی نک شه ونده
دورور له ناوندی شارتانه تی، تاوان و جیا-
یمتی ناوا ده گری و له وهش خهر اپتر به
"پیداویستی" ژپانی خذلیکی کوردستان
ده ژمیز دریش.
هه زاران کورد که بوونه قورپانیسی
زولم و ستمه ی ریژیمه دیکتاتور و سهر ره روو
دواکوتوه کانی تورکیا و شیران و عیراق نا-
واره و ده ره به ده ری هه نده ران بوون و دورور
له نیشتمان له هه ل و مهر جی دژوار دا به
داخ و ده ره بووه ژپان ده بینه سهر و له راء-
ستی دا له ترسی عه زپای که به سهر گیان
و مالیان دا ژال بووه په نایان بو ماری بن-
پوشی برده.
به لام له سهر شو حاله شه وه، کسره
ناواره و ده ره به ده رانه، تنانته بو چاو-
قوجان نیکیش خوشک و براو دایک و باب
و هاو نیشتانه کانیان له بیر نا به تموه.
خه مو داخ و په ژاره ی خوشه وسته به جی-
ماوه کانیان، به گیان و له ش هه مست پی-
ده کن. شه رکی هه ره پیچوکی شم ده ره به ده-
رانه شه وه که هاواری که له ی کوردی بن
دست بهم ولاتانه رایگه یه ن که شه عای
شارستانه تی و به شهر دوستی ده کنو به-
یاننامه ی نتموه یه کگرتوه کان و مافی مروف
وهک ده سکتوته گرتنگ و به نر خه کانی شار-
ستان. و مروفایمی ریژ لی ده گرن.

بو لایه ری ۱

پاشماوه ی لایه ری ۱ هفتسال ۰۰

در طیف اوپوریسون سلطنت
طلب، که البته خود این طیف نیز سک
دست نمست، دوتوع برخوردار و دوگونه
ارزیابی چشم گیر است: گروهی از آنچه
که بطور رسمی "انقلاب اسلامی" نام
گرفتند است به عنوان "فئده خمینی" یاد
می کنند، و گروهی دیگر برچیدن سناط
نظام استبداد سلطنتی را که، البته بهت
کم شده شان نیز هست، حاصل سوطشه
"گواد لوپ" میدانند! وچنین ادعا می
کنند، که قدرتهای غربی از بیم اینکه
مسادا ایران محمد رضا شاهی منافع منطقه
ای و جهانی شان را بخطر اندازه، دست
به دست هم داند و به اصطلاح عوام زیر
آب ریزم را زنده نه آتانه اصطلاح

"فئده خمینی" ترجیح بند کلا مشان
است. و نه این جماعت که به دنبال
بهت کم شده شان می گردند، هیچیک
ظواهر انتقادی به شیوه نگرش و شناخت
رشته ای سایل اجتماعی و سیاسی
ندارند، و اگر هم آشنایه شیوه های علمی
شناخت سایل اجتماعی و سیاسی باشند.
گوئی صلاح خود را در این میدانند که
اسمه را بکاره به بسکو نهند، تا
در کسر سانشانی که خواه ناخواه داسر
گه رشان خواهد شد نگردد. و سهل و آسان
با اصطلاح شورهای می در آوردی شان را
به کرسی نشاندند و هواداران واقعی با
ادعائی شان را سر کرم کنند. و اگر سر
حس اتفاق در این طیف کانی باشند که
خواهند بررسی ها و تحلیل هاشان را
رنگ و جلانی منطقی بدهند، از آنجا که
در بند تنیده های پیش ساخته ذهنشان
اسیرند، لاجرم تحلیلی بسکویه ارا شه
می دهند، و فقط به بحث در ساره سک
سلله از غل و عوارض می پردازند آن
هم در سطح، و نه در عمق و در رابطه با
رسمه های عمیق اجتماعی و سیاسی این
غلل و عوارض. از آن حمله است نوشته
های داروش هاشور که به هر تقدیر در
چهار جوسی که میان شد در خور توجه
است. و چنی قابل مقایسه با سیماری از
سخته های سار نهی بعضی مدعیان
ملی گرانی نیز نیست.
در طیف سهرهای غیر سلطنت طلب، یا
اسوخی از برخورد ها و تحلیلهای بر خورد
می کنم، که غلر شم اخلاقی که در
تعمیر ویا در سان دارند، در مجموع در
سه گرایش عمده خلاصه می شود:
گرایش نخستین گرایشی است که
هواداران آن نقش چشم گیری در سالهای
نخستین بر قرار جمهوری اسلامی
داشتند و از آن بعد نیز درجه به اوپور-
سبون به از لحاظ سلیفانی وجهه از
لحاظ سارزه عملی اعم از سلحانه یا
غیر آن نقش شان توجهی داشته و
دارند. هر چند که ارزیابی این گرایش
دستخوش تغییرات اساسی شده، اما هم
چنان از دگرگونیها و رویدادهای سال ۵۷
بنام انقلاب نام می برد. این گسرا سن
ابتدا انقلابی را، انقلاب با شکوه شد
شمیربالیستی و مردمی، توصیف می کرد
و بتدریج مواضع قبلی را تعدیل کرده، و در
سالهای اخیر انقلاب را نه با آن توصیف
های ستایش گونه، بلکه فقط با لقب
"فئده سلطنتی" وصف می کند. بدیهی
است این تغییر لحن و بیان و سیمارت دقیق
تر، تغییر موضع تصادفی نبوده و نیست،
و بیشتر از هر چیز محصول تغییر موضع
رهبری این گرایش در مورد رهبری
"انقلاب اسلامی" و خاچه شخص خمینی
است. و نیز از این لحاظ است که از جهت
تئوریک معنا ویا به ای برای داعیه فعلی
شان که به تعبیر خودشان، رسالت به
انجام رساندن انقلاب نویں رهائی بخش
منباشد، داشته باشند. این گرایش بطور
عمده از سوی سازمان مجاهدین خلق
ایران، و جریانهایی دیگری که در مسدار

سیاسی و ایدئولوژیکی، آن قرار دارند،
نماینده می شوند.
دومین گرایش، گرایشی است که
دگر گونیهای سال ۵۷ را بنام "انقلاب
خلقی، خداستدادی، ضد سلطنتی، ضد
امپریالیستی" نام گذاری می کند. این
گرایش مدعی است که کلیه حوادث وجر-
یانات اجتماعی و بخصوص حوادث ایرا-
نرا، بر مبنای تحلیل علمی مشخص از شرا
بط خاص سیاسی و اجتماعی ایران، از زیا-
ن سوریسی می کند و موضع گیریهای خود-
را براین مبنا دقیق و درست میدانند. و در
طول پنچسال با تمام توانش از رهبری نقلا
اسلامی و به خصوص شخص آیت الله خمینی
تعمیت می چور و چراداشته، و حتی گاه تا
بو لایه ری ۴

په یامی موگری

له و روزانه دا په یامی شه خسیه-
تی ناسرواری کورد کاک موگری مان
پی گه شیشه، که بو کومیتته به ره یوه-
بهری جیژنی چل ساله ی دامه زرا-
نی جیژی دیموکراتی کوردستانی
شیرانی ناردوه. شم په یامه له نا-
میلکه به کی جوان و خنجیلانه دابه
زمانی فارسی بلاو کراهه شه وه.
سه یارته به گرتنگی نیوه رو-
کی شه و په یامه که به لای شیمه وه
نمک هه ر بو جیژی دیموکرات به
لکورو بو گشت ریکخراره سیاسی کانی
کوردی باری شاموزگاری و به سوودی
هه به، وه رگیره ی شه و په یامه
له دور ژماره ی روزنامه که ما ندا
بلاوه که یینه وه.

بو کومیتته ی به ریژه بهری
جیژی چل ساله ی دامه زراتی جیژی
دیموکراتی کوردستانی شیران.
هاو ریسانی خوشه وست!
له ولایمی بهیامی شه شو کومیتته به
و له گهل سویاسی بو شه وه که یادنان کرد
بیوم، به ده رفقه تی ده زانم و تیرای پیروز
بابی له بهک به کی شه ندامانی جیژی
دیموکراتی کوردستانی شیران، به تا-
بعت پیشمه رکه دلیره کانی که له مه-
ته ریزی شه وه و شانازی دا پیلوا نه له
شانانجه به ره کانی شینسانی دیفعا
ده کن و دلیرانه بو شه پاندنی فرما-
نی به هه قی نه شه وه ی کورد پی دا.
ده گرن و گیانباری ده کن، به کورتی
چه ند مه به ستنکه وه بیر خه مه وه:

پاشماوه ی شم په یامه له ژماره ی دا هاتوو دا بخویننه وه

پاشماوه‌ی لاپه‌ری ۱ بیره‌وهری

زولم و زوری و سیاسه‌تی شوقمنستی حکومتی ره‌اشا له همو باریکه‌وه فر- زه‌ی له گه‌لی کورد بریو شوینه‌وار ی زمان وکولتور و ادب‌شوینی نهنه‌واپه‌تی کورد کوپړ کرابوه، جل و بهرگی کوردی قه‌ده‌خه کرابوو، منالی کوردی نه که هر نهمیده‌توانی به زمانی زکماکی خو‌ی بخو- ینی، به‌لکوه له قوتباخنه‌س زمانی کور- دی لی قه‌ده‌خه کرابوو، دم‌وابه به زمانی فارسی بدوی.

کوردستان کرابوه به‌مدیخانه‌مه‌کی گه‌وره و حکومتی ره‌اشا هم‌وو بیره‌وا- وهریکی نازادبخوانه‌ی خنکانه‌س بوو. سر بریوی عیل و عه‌شیرمه‌تی کورده‌کان به شیوه‌یه‌کی و خشیانه‌س مرکوت ده‌کرا.

کدلیک عیل و عه‌شیره‌ی کورد له ناوچه و مدلیه‌بندی خو‌یان بو ناوچه دور که و توکانی شیران کوپړانه‌وه هیندی تابقه‌ی کورد به ته‌واوی قه‌لاچوکران له ده هزار کس عیلی جه‌لانی که له‌زه‌مانی حکومتی ره‌اشادا بو ناوندی شیران کوپړابوونه‌وه، سالی ۱۹۴۱ تمبیا چه‌ند سد که‌سیان گه‌رانوه بو و لاتی خو‌یان به کوردی سیاسه‌تی ره‌که‌س به- رستی ره‌اشا نهنه‌وه‌ی کوردی له توند- نه‌وه نیریک ده‌کده‌وه، شهری دوه‌سه می جبهانی وهاتنی شوروی و لاته بیک‌گره- کان دام و ده‌زگاری ریژی می دیکتاتوری و سره‌ه‌وی په‌له‌وی بیجاوه و که لانی شیران پشویان هاته‌وه‌بهر و نازادبخوانه‌ی شیر- ان که‌وتنه‌س تیکوشانی سیاسی وینک هینا- نی حزب و ریکخواری پیشکه‌وتنخو‌ازانه که‌لی کوردیش که له ژیر بار ی

قوری سته‌می نهنه‌واپه‌تی و جیناپه‌تی بختی چه‌مابوو، ژیرانه کوردستانی له ژاندارم و له‌شکری حکومتی تاران پاک کرده‌وه، نازادبخوانان و رووناکیرانی کورد قولی مردانه‌ن یان لی هلمالی وله خیمات و تیکوشانی سیاسی و خو‌کوتن کومله‌ی زی - کاف یان دامه‌زراند. زی - کاف له همو به‌شه‌کانی کوردستان لئق و یوبی بلاو بوونه‌وه و کولانی خه‌لکی بو مه‌یدانی خیمات راده‌کیشا، دامه‌زرانی کومله‌ی زی - ک ریسهرایه‌تی جو لانه‌وه‌ی رزگاری کوردی له چنگد شیخ و سهره‌ک عه- شیرنه‌ان هینا‌دهر و تمم جاره ریکخراومه‌ی کی سیاسی له همل و مهرجیکی ترازه‌ی کومله‌ی لایه‌تی دا ریسهرایه‌تی تیکوشانی سیاسی گرتنه‌دمت.

بیک هاتنی حیربی دیموکراتی کوردستانی شیران بوو به‌هوی شه‌وه که جو لانه‌وه‌ی رزگاریخواری کورد به کوپړه‌ی سر به‌رنامه‌و نامانجی روون بکوتنه‌س سر شه‌قاسی راستی تیکوشان و جیگای خو‌ی له نیو کور کومله‌س پیشکه‌وتنخو‌ازانه‌کانی شیران و جیپاندا بیکانه‌وه.

قازی محمد ریسهرایه‌تی حیربی دیموکرات به لیکدانه‌وه‌ی ورد و تیکه- پشتنی ناکوگی و ناتهامی به کانی نیو خو‌وده‌ه‌وه‌ی کوردستان و همل و مهرجی جیپان، بو دامه‌زراندنی حکومتی میلی

وبه‌ده‌سته‌وه گرتنی ده‌سه لاتی سیاسی هم‌گاری هلمینا.

روژی دوی ریښمندی ۱۳۴۵- ۲۳ ژانویه ۱۹۴۱ له شاری مه‌هاباد دامه‌زرانی کوماری دیموکراتی کوردستان- تی راگمیان و حکومتی میلی کورد- ستانی دامه‌زراند.

حکومتی میلی کوردستان بووژانه‌وه‌ی زمان و قهره‌منگی کوردی و دا- مه‌زرانی هیزلی به‌رگری، بووژاند نه‌وه‌ی شاپوری کوردستان و به‌رگرندنه‌وه‌ی پله‌ی زیانی خه‌لک و په‌روه‌ده‌ی کوردی لانی و به‌شدار کوردی زمان له کاروباری سیاسی و قهره‌منگی بو هه‌ولین خار له کورد- ستان و دانانی قوتا بخانه‌س روژنامه‌ه و چاپه‌منی و ادیبو له ماوه‌یه‌کی کورت دا هم‌گاری کرنگی هلمینا.

کوماری دیموکراتی کوردستان بوو به پشاکای تیکوشه‌رانی کورد له همو پارچه‌کانی کوردستان و روولمکانی که‌لی کورد روویان ده‌کرده مه‌هاباد وله کاروبا- ری سیاسی و قهره‌منگی و نیرامی دا به- شدار دسبون، حیربی دیموکرات به نیریک بوونه‌وه له هیزه دیموکراته‌کانی شیران، جو لانه‌وه‌ی رزگاریخواری کوردی به جو لانه‌وه‌ی دزی شمیرالیستی سره- نه‌ری شیرانه‌وه گرتدا، به کورسی حکومتی میلی کوردستان له ماوه‌ی یازده مانکه‌ته‌منی کورتی خو‌ی دا، نه- خشیکی شه‌وتی له کومله‌ی کورده‌واریدا یاری کرد که شیناش باش ۴۰ سال هه‌ر به‌رچاوه وینشاش به شلیهام و به‌رگرتن له ری و شوین و ریشازی شه‌وتیکوشه‌رانی کورد خیمات ده‌که‌ن بو که‌مشتن به نامانحه‌ کانی شه‌و کیان به‌خت ده‌که‌ن.

نیریک بوونه‌وه‌ی کوماری دیموکرا- تی کوردستان له به‌ری دیموکراتی و پیشکه‌وتو له شیران بوو به هوی شه‌وه که شمیرالیسته‌کانی شمیریکاو شینکلیر ترسیان لی نیشی که بیته‌س بنکه‌ی نازا- دبخوانی بو سره‌اسری شیران. له لایه- کی دیکه‌ش له‌وه دمتران که سرکه‌وتنی کوماری کوردستان که به ده‌ست کومپانیه کانی

کوماری کوردستان کار بکاته سر حولا- نه‌وه‌ی کوردستانی عراق بو سرچاوه نه‌وتیه‌کانی کوردستان که به ده‌ست کومپانیه شینکلیره‌کانه‌وه بوون ممترسی بیک بینی.

راپه‌رینی که‌لی کورد که کوماری کوردستانی لی و مدی هاتبو، بسوربه درکی چاری حکومتی شمیرالیسته- کانی شینکلیرو شمیریکا وینتی کونه په‌رستی شیرانی له‌رزاند که‌وتنه‌ پیلان نانه‌وه و بمداخوه له‌باربوونی زه‌مینه‌ی عمینی بو شه‌وان، واته لاواز بوونی هیزه کانی میلی و دیموکرات له سره‌اسری شیران، له باری سیاسی و تشکیل‌تپوه، نه- ناسینی نیوه‌روکی سیاسه‌تی په‌لامارده‌را- نه‌ی شمیرالیزمی شمیریکا، بوو به هوی شه‌وه که هیزی کونه په‌رست و دزی که‌لی به راو‌تیز و یارمتمی شمیرالیسته‌کانی شینکلیرو شمیریکا کوردستان په‌لامار بدا

و کوماری دیموکراتی کوردستان تیک بختی.

شکانی جوو لانه‌وه‌ی دیموکراتی کورد له کوردستانی شیران بوو به هوی سرکوت کوردی هیزه دیموکرات وینش که‌وتنخو‌ازانه‌کانی شیران و گه‌رانوه‌ی سه- ره‌روسی و دیکتاتوری له ولات دا، به لام ده‌ستکه‌وته‌کانی کوماری کوردستان له

ماوه‌ی کورتی یازده مانکه‌دا بوون به سرچاوه‌یه‌کی تازه بو تیکوشان خو‌ی به- خت کوردن له پیناوی رزگاری کوردستان تیشکی شه‌و سر ده‌سه له سر چپاکانی کوردستان هر خو‌ه‌منی و شه‌رو نهنه- وه‌ی کورد له هر لایه‌که‌وه له‌گه‌ل ریژی می کونه په‌رست و سره‌رو به‌ر به‌رگه‌ی ده‌کا له چل سالی رابردودا که‌لی کورد بسی ترس له زیدان و شه‌گمنحو و شیدام ری‌ی پشهوای نه‌سری درپزه داوه و به خیماتی نه‌سراوه به شیوه‌ی سیاسی و نیرامی، بیزاری خو‌ی له ریژی می کونه په‌رست و سر به شمیرالیزمی په‌له‌وی ده‌ری، که‌لی کورد به درپزه پشاندانی تیکوشانی سیاسی له لایه‌که‌وه دزی زولم و زور و سته‌می نهنه‌واپه‌تی و جیناپه‌تی خیماتی کرده‌وه و له شورش سره‌اسری که لانی شیران دا دزی ریژی پاشاپه‌تی به همو شیوه‌یک به‌شدار بووه ووه که- مو جار به به‌خت کوردی به‌شیک له‌روله رزگاریخو‌ازانه‌کانی، نه‌خشی کرنگی له رووخانی ریژی می شادا یاری کرده‌وه، به ر هیوا، ریژی میکی سر به‌خو‌و دیموکرات شینه‌س سرکار و ویرای دابین کوردی نازا- دی و مافی زه‌ممتکیشان، دان به مانه کانی که لانی زور لیکراو دابینی و که‌لی کوردیش چارمنوسی خو‌ بکرتنه‌ ده‌ست

به لام ریژی کوماری شلای شه‌م چاره به‌ضاوی شلای بو سرکوتکردنی جو لانه‌وه‌ی رزگاری خواری کورد، کورد- ستانی په‌لاماردا و که‌لی کوردی ناچار کرد بو پاراستنی بوون و ناو و نشانی خو‌ی ده‌ست بدانه‌س چک و له به‌رامبه‌ر تانک و توپ و بمبارانی له‌شکری خومینی دابه‌رته‌ه‌کانی بکا ماوه‌ی شش ساله کوردستان که‌وتنه‌س به‌ر په‌لاماری به‌یکک له ریژی می هه‌ره کونه په‌رسته‌کانی جیپا که‌لی کورد خه‌راپتر له چل‌چال پیش مه- ترسی مان و نه‌مان هه‌ره‌شه‌ی لی‌ده‌کا وله به‌ر به‌ره‌ه‌کانی قاره‌مانانه‌ه‌ده‌ه، هیچ ریگا و چاری دیکه‌ی بو نه‌ماوته‌وه، زه‌ممت کیشانی کورد باش همت به‌و ممترسی ده‌که‌ن و هر بویش به همو تواناوه له پشمرکه‌س قاره‌مانه‌کانی کوردستان به مال و گیان پشتیوانی ده‌که‌ن.

له چل سالی دامه‌زرانی کوماری- دیموکراتی کوردستان، دا، جوو لانه‌وه‌ی رز- گاریخواری کورد هینه‌ری به‌یامیکه، به‌یا می نازادی و دیموکراسی و رزگاری له بن ده‌ستی، جوو لانه‌وه‌ی که‌لی کورد شه‌م رو له ریژی می جوو لانه‌وه‌ی دزی شمیر- یاستی و رزگاریخواری که لانی جیپان- دایه و له لایه‌ن هیزه پیشکه‌وته‌کانی و تانی جیپان ناسراوه و دمنگی داوته‌وه، له یادی چل سالی دامه‌زرانی

کوماری دیموکراتی کوردستان دا، شه‌زمن وهر گرتن له رابردود، به‌کیتی و هاوکاری پته‌وه له نیو حزب و ریکخراوه سیاسه- کانی کوردستان، دوستاپه‌تی له گه‌ل هه- مو هیزه دیموکرات و پیشکه‌وتنخو‌ازانه- کانی ناوچه و جیپان، پیش گری له روز- داوه رابردوه‌کان که بوون به کوسی سر ریگی سرکه‌وتنی خیماتی که‌لمه‌که‌مان- وه‌ک پیناویستیه‌کی گرتند و زق خو‌دنه‌و- ینی و شریکه‌ی هم‌وو تیکوشه‌ریکی کورده هیوادارین هم‌وو ریکخراوه سیاسه‌کا- نی کوردستان و روناکیریه‌ دل‌سوزه‌کانی که‌لی کورد، پتر له هم‌وو کاتیک همت به وه‌زی ناسک و پر له ممترسی بکه‌ن. به‌ره‌زه‌مندی گشتی نهنه‌وه‌که‌مان بخه‌سه به‌ر چاو و به شلیهام وهر گرتن له ده‌ست که‌وته‌کانی کوماری کوردستان روژ به روژ پتر بو که‌مشتن به نامانحه‌ دیرینه- کانی نهنه‌وه‌که‌مان تی بکوشن و ریژی خو- یان پته‌و تر و شیکسراو تر بکه‌ن.

با له گه‌ل ریژ و سر دانواندن بو پشهوای نه‌سری قازی محمد و هه‌ مور شه‌یدانی کوردستان، به بیک دل و بیک زمان و به کیتی کرده‌وه بو سر که‌وتنی جو لانه‌وه‌ی رزگاریخواری کورد و بو رزگا ری زه‌ممتکیشانی کورد له هم‌وو جوړه چوسانه‌وه‌یک تی بکوشن.

با داب و شوبه‌س به‌ر و بیروزه‌کا نی کوماری کوردستان و پشهوای پایه‌س به‌ر قازی محه‌مد له بیه‌ر نه‌بمنه‌وه‌و تا رزگار بوون و سر که‌وتنی به‌کحاری که‌ بشتن به سوسالیزم و دیموکراسی شورشگرانه خیمات بکمن.

حه‌یرانی دایکی نشتمان

شه‌م پارچه‌شده بیه‌به‌قه له می مدژ محه‌مدی شه‌یوبی چل‌چال له مه‌و به‌رله

ژماره ۳ ی روژنامه‌ی کوردستان ۱۵ ی ژانویه ۱۹۴۱ دا بلاو کرابوته‌وه ده‌قی‌حصیرانه‌که

"نه‌ی جمرگو هه‌وا و مکانه‌م، شه‌ی رونایکی هه‌ردوو چاومکانه‌م، تو‌خودا که‌له‌خو همتن، دایکی شه‌وه‌ی لبی قه‌وماوه ..."

تابه‌جاریک نه‌غمو تاوه رزگاری بکمن - ونه‌جاتی بدمن - چاوی پرله خو‌یتاوم له سویی کوره‌کوژرا و مکانه‌م له ری‌ی من‌دا

رونالو گمش بکه‌نمه‌وه - روخسارم که- به‌چه‌نگی کوره‌ناخلقه‌بیکانه‌س‌سته کانم رمش بووه، به فرمیسی چاوی‌خو‌تانا

سورو سپی بکمنه‌وه، تاج‌چرازه‌وه و به‌ زیرو گه‌وه‌رو یاقوت و مرواریم لصر کم، به‌رگی کمسکو سور و زمرود بته‌وه - شه‌م به‌ر که‌ن شه‌و جا :

"به‌هه‌لپه‌رکی و چو‌په‌ی‌رای بو‌پترن" هه‌تا بزانه‌که شه‌و مش شیره‌میرن "شه‌وی جه‌هل و نهمانی و خو‌خصرایی به‌روژ‌ی علم و چاکی وهر بکیرن"

پاشماوهی لایه ری ۲ هفتسال...

آنجا پیش رفته است که متهم به همکاری در عملیات ارگا- نهایی سرکوبگر رژیم و لودادن جریانها و عناصر اویسوز- سیون مترقی گردیده است. این گرایش مدتهای مدید اصطلاح زخظ امام" را به عنوان ملاک و مشخصه ارزیابی هر حرکت سیاسی گروههای دیگر در مطبوعات و نشریاتش به عنوان سنگ محلی برای باز شناختن سره از ناسره به کار می برد، فقط در دو سال اخیر که در زیر ضربات رژیم قرار گرفت، به تدریج تغییر موضع داده و اکنون رژیم جمهوری اسلامی را با این عبارات توصیف میکند: "استبداد مذهبی به شکل تمرکز اختیارات قوای سه گانه مقننه و مجریه و قضائیه در دست یک فرد برپایه اصل" ولایت فقیه"، کنترل پلیسی جامعه، سرکوب آزادیها و حقوق دیموکراتیک مردم، پیکرد و بازداشت و شکنجه و قتل و اعدام مخالفین، اعمال تم ملی بسر خلفهای ایران، حمایت از منافع کلان سرما یسه داران و بزرگ مالکان نمثابه پایگاه امیرالایم در ایران، نفی همزیستی مسالمت آمیز و معرفی جنگ بعنوان رحمت الهی"، دخالت در امور داخلی کشورها به بها نسه "صدور انقلاب اسلامی"، کمونیسم ستیزی و شوروی ستیزی". و بر این مینا شعار سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی را در دستور روز قرار داده است. مهمترین نمایندگان این گرایش حزب توده ایران و سازمانهای چریکهای فدائی خلق ایران (اکثریت) می باشند.

گرایش سوم، گرایشی است که قیام مردم در روزهای ۲۱ و ۲۲ بهمن ماه سال ۵۷ را برای براندازی رژیم استبداد سلطنتی، به عنوان یک رویداد تاریخی و مهم مورد تحلیل قرار داده و از بکار بردن اصطلاح "انقلاب" در مورد رویدادهای سال ۵۷ عمده پرهیز داشته و در طول هفت سال گذشته با شدت و ضعف همواره در صف مقابل رژیم جمهوری اسلامی و رهبری آن قرار داشته است. این گرایش نیز به نوبه خود طیف وسیعی از گروهها و جریانهای مارکسیستی را شامل است، که در حال حاضر برخی وجود خارجی ندارند، و برخی دیگر در قالب احزاب و سازمانهایی که داعیه کمونیستی دارند به فعالیت خود ادامه میدهند.

وجه مشترک بخشهای پیش گفته و بویسیون اعم از سلطنت طلب و غیر سلطنت طلب اینست که جملگی در نشریات و تبلیغات خود، سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی را، بعنوان هدف نزدیک در دستور کار خود قرار داده اند. خارج از این بخشها وقتی از بویسیون رژیم گفتگو بمیان می آید نمیتوان از او بویسیون مشروط و "مشروع" رژیم جمهوری اسلامی سخنی گفت. این بخش شامل گروهها و سازمانها و جریانهای است، که به اصالت انقلاب اسلامی اعتقاد داشته و رژیم جمهوری اسلامی را اساساً قبول دارند، نه پایهای هر یک که بویسیون قسماً با تمامی عمل کرد رهبری کنونی را به زیر سؤال می برند: برخی خواستار دگرگونی شیوه کارکرد رژیم هستند و با اصطلاح معتقد باستحاله از درون رژیم هستند بدون اینکه چار چوب و اساس آن دستخوش تغییر و تبدیل قرار گیرد. نهضت آزادی و مؤتلفین آن در داخل (بقا یا حیبه ملی و جاما و غیره) و خارج از کشور از این زمره اند. پاره حریانات دیگر، هر چند چارچوب جمهوری اسلامی و اصالت انقلاب اسلامی را قبول دارند، اما طرد خمینی را از نظر دور نداشته و آنرا چاره کار میداند. بهترین نماینده این گروهها بنی صدر و هوادار-

ان او می باشند. جماعتی که خود را جمهوریخواهان ملی مینامند، حریان سیالی هستند که به تناسبت زمان و باقتضای شرایط، بین مواضع بازگان و بختیار نوسان دارند و با احتمال زیاد، سرانجام دسته جمعی و باجدا- گانه به یکی از این دو جریان خواهند پیوست.

اینکه در مورد ارزیابی یک رویداد تاریخی این اندازه اختلاف نظر وجود دارد، امر غیر عادی نیست. طبعاً کسانی که خواب تجدید حیات رژیم استبداد سلطنتی را می بینند، و آنرا در راستای منافع طبقاتی خود میدانند با کسانی که سقوط رژیم استبداد سلطنتی را مرادف با انقلاب مردمی و ضد سلطنتی، یا انقلاب خلقی و ضد استبداد دیوضد امیرالایستی می دانند، و استقرار چنین رژیم هائی را، بعنوان هدف، در پیش روی خود قرارداده اند، نمی توانند دارای یک نوع ارزیابی باشند. ولی سخن بر سر اینست که حرکوه سلطنت طلبان و یا طرفداران رژیم جمهوری اسلامی، بقیه سازمانها و گروهها ادعا دارند که مواضع اتخاذ شده شان، بر مبنای تحلیل علمی و مارکسیستی رویدادهای اجتماعی ایران است. اگر چنین است چگونه از مبدأ حرکت واحد و با ملاکهای ارزیابی مشترک، و قواعد و قوانین شناخت واحد، در مورد یک روز داد، چنین نتایج متفاوتی بدست می آید؟ با باید قبول کرد که درک آنها از ملاکهای ارزیابی و سنجش و تحلیل ارضاع و قوانین شناخت پدیده های اجتماعی نادرست است. با باید پذیرفت که رویدادها را چنانچه بوده است دیده، و ذهنیات و خواسته های خود را جایگزین واقعیت ساخته اند. به نظر نگارنده اگر هر دو عامل پیش گفته درباره سازمانهای مورد نظر مصداق نداشته باشند، قدر مسلم اقل یکی از فاکتورها در مورد هر یک از آنها واقعاً مصداق دارد، مطلب را کمی بیشتر می شکافیم: تطبیق قواعد کلی جامعه شناسی علمی بر رویدادهای مشخص کار ساده ای نیست. پاره ای چنین می پندارند که با ساده کردن مسائل بفرنج اجتماعی و تکرار قالبی بر-خی فورمولها و احکام علمی، قادر به کشف و توضیح قوا-تین تکامل اجتماعی در مورد مشخص و شناخت پدیده های مربوط بآن میباشند. گروهی دیگر، چنین تصور می کنند که صرفاً با مطالعه دقیق مبانی احکام و عور و بر رسی در متون علمی، می توانند درک درستی از شرایط و اوضاع مشخص اجتماعی در شرایط خاص، داشته باشند و از این ممر کلید حل معضلات را بدست آورند. هر دو گروه به خطا می روند، نه ساده کردن مسائل بفرنج اجتماعی و کار برد مکانیکی فورمولها و احکام علمی راه گشا- است، و نه در لابراتوار و کتابخانه نشستن و در بروی خود بستن و با اصطلاح از درون برج عاج به مسائل جامعه نگر- بستن. مسائل و رویدادهای اجتماعی آنها در جامعه های مانند ایران، که دارای اختصاصات عجیب و غریب است و هر گوشه ای از آن، دربرگیرنده ملیت ها و اقوام مختلف زگهواره فرهنگهای گوناگون، و دارای سوابق تاریخی ویژه، و واجد شرایط اقلیمی جداگانه است، بقدری بفر-نج است که نمیتوانند بحث و بر رسیهای بسیار عمیق و همه جانبه می باشد. با الحمله شناخت و قایع و آشنا شدن به ریشه های تاریخی و اجتماعی آنها، و شناخت دگرگو- نیهای که در پنجاه سال اخیر در بافت اقتصادی و اجتماع ای ایران روی داده، خود زمینه تحقیقات و بر رسیهای گسترده بوده و در نهایت می تواند بانکشاف قوانین مشخص تکامل اجتماعی جامعه کمک کرده، و در راهیابی به کشف فورمولهای حل این بآن مسئله بفرنج مشروط گردد.

برای احتساب از این دو نوع برخورد، که اولی را می توان برخورد ابتدائی و ساده گرایانه، و دومی را بر-خورد ذهن گرایانه نام گذاری کرد، باید این اصل را بد-بیرفت که هرگز شدن عملی و واقعی و از نزدیک با صا-ثل اجتماعی و بگونه واقع بینانه، مقدمه لازم برای هر گونه شناخت واقعی و علمی است، و مزید بر این مقدمه شناخت سلنرم است که از دانش و بینش علمی بواقع و بعد بر عالم وهم و کمان، آگاهی داشت. تازه پیاز جمع شدن این شرایط، هر مبارز سیاسی که در رهبری حریا-ت برای سیاسی مشارکت دارد باید از صداقت و صراحت و-حصارت لازم بهره ای وافر داشته باشد. فقدان هر یک از شرط-یظ و لوازم پیش گفته، چه رسد به مجموع آنها، طبیعه-ت نتیجه ای جز این ندارد که ارزیابیهای سیاسی، بگونه و یاد زست و غیر واقعی به مقصود و با اصطلاح عامیانه، کج- و کوله از آب در آید.

باصطلاح مطلب بر میگردیم: در بالا مواضع گروهها و گرایشهای گوناگون او بویسیون رژیم جمهوری اسلامی را باختصار نشان دادیم، و اشاره کردیم، که چگونه برخی از این گرایشها ناچار شده اند باقتضای زمان و گاهی مد-هشتاد درجه تغییر جهت بدهند! و از مدافع اشتی-س رژیم، به صورت دشمن سوگند خورده اند در آید. برای اینکه متهم به کلی یابی نشویم به ریز مسائل می پردازیم و مشخصاً همان بقدرت رسیدن خمینی و استقرار جمهوری اسلامی را، در اولی اصطلاح مواضع اتخاذ شده واقعی و نه ادعائی گرایشها و جریانها پیش گفته را از نظر می گذرانیم: دکتر شاپور بختیار، مشخصاً در همه نطقها و ن-شته هایش، در مورد استقرار جمهوری اسلامی، اصطلاح "نتیجه خمینی" را بکار می برد، و هوادارانش در جراید و نشریات متعددی که دارند، چنین ادعا می کنند که گویا از نخستین کسی بوده است که خطر استقرار رژیم جمهوری اسلامی را پیش بینی کرده، و مردم را از این خطر محتوم بر حذر داشته است! درست است که مردم ایران بقول فر-تکبها حافظه کوتاه دارند و رویدادها را زود به دست فراموشی می سپارند. ولی خوشبختانه نشریات و مطبوع-ات ماندنی هستند و به عنوان بخشی از تاریخ مکتوب، حقایق را در سینه بی کینه شان محفوظ میدارند. نگارنده این سطور هم اکنون شمارهای از نشریه نسبتاً قطور و در-دربیش رودارده که "نشریه کمیتدفاع از حقوق بشر و پیش برد آن در ایران" نام دارد، در هر یک از شمارهای این نشر-یه تقریباً کلیه اعلامیه های خمینی و روحانیون دستیار او از قبیل صدوقی، دستغیب، خاصه ای، خادمی، و... و نیز با اصطلاح آیات سه گانه (شریعتمداری - کلیه یگانی - نجفی مرعشی اوهم چنین، خبرنگارهای کانون نویسندگان، جمعیتدفاع از زندانیان سیاسی - اتحاد نیروهای حیبه ملی ایران - دانشگاهیان جنبش حاج سید حواد، جمعیت رادیکال، جمعیت اتحاد برای آزادی و استقلال نطقهای بنی احمد و... صرف نظر از اعلامیه های جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر در ایران عیناً فتو کی شده است. این نشریه ها مربوط به ماههای خرداد تا شهری-ور ۱۳۵۷ می باشد. در این نشریه ها و بخصوص در خبرنگار-های اتحاد نیروهای حیبه ملی، مواضع دکتر بختیار به صراحت روشن گردیده است. چون غالباً بنام سنگسوی اتحاد نیروهای حیبه ملی از او نام برده می شود و در یک مورد در گفتارن مطبوعاتی اعلامیه خمینی را برای خبر نگاران خارجی قرائت کرده است. مانوشته های بنی صدر و دکتر یزدی در کتابهای مربوطه شان در مورد دکتر بختیار و روابطش با خمینی به کناری می گذاریم و چنین می انگاریم که این نوشته ها ناشی از رقابتهای شخصی نویسندگان شان است، هم چنین آخرین ناممدکتر بختیار در دوران نخست وزیری خطاب به خمینی را، کمبارها در حراشد منتشر شده، بر عایت قاعده عمرو حرجا دیده می

پاشماوهی لاپېری ۴ هفت سال ۰۰۰

کیریم، ولی آيا ميتوان خبرنامه‌های اتحاد نیروهای جبهه ملی را نادیده گرفتو محتویات آنها را انکار کرد؟ آيا کسی کمتایکما به پایان عمر رژیم استبداد سلطنتی همراه با سایر همگامان سیاسی اش، در رکاب خمینی گام برمیداشت؟ امروز با انتشار کتابی ميتواند ادعای یکرنگی کند و بگوید که گویا او تنها کسی بوده است که خطر رژیم ولایت فقیه را پیش بینی کرده است؟

از دکتري بختیار می‌گذریم و به یکی دیگر از سردم داران سلطنت طلبان می‌پردازیم، ایدوکتري علی امینی هم آنکندکننده جبهه نجات ایران است. آيا دکتري امینی می‌تواند روابط بسیار نزدیک خود را در طول سالها دراز با دارودسته بازگان کمزوری سیاسی جنبش مذهبی و روحانیت شمع بوده است، و هم اکنون نیز خود را بلند کوی شایسته این جنبش می‌داند، انکار کند؟ ما روی این نکته تکیه می‌کنیم که دکتري امینی در دوران نخست وزیریش، اولین کسی بود که مقام و عنوانی بنام معاونت مذخی برای نخست وزیر ایران ابداع کرد و یک سردقتر بنام شریف‌العلما مخراسانی را که حتی حسن شهرتی هم در جامعه و در بین سردقتران نداشت، با این مقام منصوب کرد تا روابط بسیار نزدیک و با مصلحت‌گرایانیک دولت روحانیت را تنظیم کند. معنی این انتصاب چمود؟ آيا حیز سیاسی باید عملاً شریک باشد؟ آيا دکتري امینی ميتواند منکر شود که او بود، که در ماه‌های آخر عمر رژیم استبداد سلطنتی، به تقاضای دارودسته سازگان زادی‌طلبانی منتظر او مستقیماً از شاه درخواست کرد و او را با جابت این درخواست تشویق و این دو نفر را از زندان آزاد کرد؟ تیرا دکتري امینی برای آزادی سایر زندانیان سیاسی از گرایشهای دیگر گامی برنداشت. پس مسئله سک اقدام انسانی و خیر خواهانه نبود. مادر مورد ادعای صداقت و یکرنگی اینگونه مدعیان مطالب زیاد در سینه داریم، کمتایکما به بازگو کردن همه آنها نمی‌بینیم. ولی ناچار از بیان یک مطلب اصولی هستیم که قلم کردن و وارونه نشان دادن حقایق در عالم سیاست به منظور اغفال مردم گمراهی کبیره است که نتند آيا هیچ آبی مزوم و کورتر. بر شسته نمی‌شود.

دینیت در این زمینه و در این دیدار بنی‌صدر نیز بی‌انی بگیریم: همگان بیاد دارند وقتی که دارودسته بهشتی کمر به حذف بنی‌صدر از حاکمیت جمهوری اسلامی بست و مقول او، مقدمات کودتا علیه رئیس جمهور منتخب را فراهم کرد، بنی‌صدر مقارن ایامی که به مخفی‌گاه پناه می‌برد، صراحتاً ادعا کرد که اگر فقط بیلساعت ونیم با اجازه داده شود در رادیو تلویزیون با مردم برو شود، چنان حقایق تکان دهنده و وحشتناکی را آشکار خواهد کرد که حزب جمهوری اسلامی و دارودسته رقیب یکی بی‌آبرو شده و ناگزیر خواهد صحنه سیاسی را ترک کند! از آن روزها بیش از چهار سال می‌گذرد، بنی‌صدر به مدد مجاهدین از قتل گریخت و در پاریس مقابله کرد. از حق نباید گذشت حکومت فرانس تانکون در مورد او و سایر سران او بوزیسون هیچگونه تضمینی، حداقل در بیان نظریات و افکارشان، اعمال نکرده است. تا جائیکه او آزادانه و فارغ‌البال روزنامه انقلاب اسلامی اش را در هجرت انتشار می‌دهد. آيا هنوز زمان آن نرسیده است آرزوهای سربه مهر به مردم باز گفته شوند تا بنا روی باین همه قتل و کشتار، برای سرنگونی رژیم خمینی نباشد؟ آيا اینست معنی اعتقاد به حاکمیت مردم و آزادی و رشد؟ از او بوزیسون سلطنت طلب و هم چنین او بوزیسون مشروط و "مشروع" می‌گذریم و به گرایشهای دیگر می‌پردازیم:

به عنوان مقدمه یادآور می‌شویم که ما نیازی به می‌بینیم از نظر علمی و جامعه شناسی به تشریف انقلاب بپردازیم، تردیدی در این باور نداریم که اگر ایشاه

اول و دوم مذکور در بالا، لاقلاً در سطح رهبری، بخوبی به منتهی و معنی انقلاب آگاهی دارند و تئوری و پراتیک انقلابیهای اجتماعی و مکانیسم آنها را می‌شناسند.

در این صورت این سوال مطرح می‌شود که آيا صرف به میدانی آمدن انبوه عظیم مردم، با حرکت اعتراضی خود حوش هر چند گسترده مردم می‌تواند مصادق انقلاب به معنی علمی آن تلقی گردد؟ آيا در شناخت یکنان انقلاب اجتماعی، ایدئولوژی حاکم بر قوه محرکه انقلاب و هویت سیاسی این قوه محرکه تا شتر قطعی ندارد؟ آيا نقش سازنده ماندهی ورهبری و ماهیت رهبری حرکتیهای اعتراضی و محتوای آنها می‌تواند در مقام ارزیابی نادیده گرفته شود؟ آيا در ایران، کشوری که انقلاب مشروطیت را پشت سر گذارده است، انقلابی کمخستین انقلاب در شرق، و به تعبیری پیش از هنگ انقلابیهای ترکیه و چین بود، و پس از آن نیز در جهت تعمیق و پیش برد اهداف آن، قیامیهای انقلابی، چون قیام خیابانی در آذربایجان، جنبش جنگل در گیلان، قیام کلنل محمد تقیخان در خراسان، و حرکتیهای دیگر چون عمیان زاندارها در تبریز و قوچان و غیره و غیره رویداده است، کشوری که جمهوریهایی ملی و دیموکراتیک آذربایجان و کردستان در آن استقرار یافته و بحون کشیده شده است، و با لآخره کشوری که جنبش پر شکوه ملی شدن نفت، با همه آثار داخلی و خارجی اش را از سر گذرانده است، می‌تواند ملکه‌های حاکم بر پرومسمهای رهائی و تحصیل استقلال سیاسی، در کشورهای سابقاً مستعمره آسیا و آفریقا شتر، تطبیق داد؟ آيا در چنین کشوری و با چنان زمینه‌سازیهایی از حرکتیهای و خیزشهای امیل اجتماعی و انقلابی ميتوان حرکتی اعتراضی رهبری روحانیت تشیع را انقلاب عظیم ضد امپریالیستی و مردمی و مخصوصاً ضد استبدادی نام نهاد؟ برای اینکه این جز، از مطلب مورد بحث بسر منتهای فاکتورهای مشخص، البته در مقیاس بسیار محدود در خور این نوشته نیست، کرد به نقل قسمتی از نوشته افشاکرانه آقای موجهر هزارخانی، مندرج در شماره ۲۷ روزنامه محاهد ارکان سازمان مجاهدین خلق ایران می‌پردازیم:

" بسیاری از اسناد و شواهد هنوز موجود است و رسوا کننده تمام بیخ و مهره‌های رژیم تبهکار حاکم مگر همین حقه اسلام انواریت‌ان، همین عسکر اولاد یقیه‌الوزارتان، همین حقه اسلام کروی نایب رئیس مجلسان، رئیس بنیاد شهیدان و امیرالحاج رؤسنتان همین قدرت غلیظانی، که زمانی سرده گروه نریب "خمینی جی‌های" قهود و حالا کمتیهای ضد انقلابی- تان در قزوین را اداره می‌کند، همراه با عمله و اکثره دیگر رژیم مثل حاحی عزاتی، مرتخی تحریشی و دیگران نبودند که در سال ۱۳۰۵ نامه به حضور شاهنشاه نو- شتند و در ۱۳ بهمن ۱۳۰۵ در محاسبه جمعی شرکت کردند و سه بار سیاسی شاهنشاه گفتند و از زندان درآ موندند. این تویه کاران رژیم شاه و صاحب منصبان رژیم کمونیستی، پس از بیرون آمدن از زندان برای توجیه حرکتشان، می‌گفتند که وجود ما در بیرون از زندان مورد احتیاج است! چه کسی بوجود آنها احتیاج داشت جز رژیم شاه؟ آری همه عمل ارتجاع، پس از صدور فتوای مشهور بند ۱، دیگر هیچ مانع و محظوری برای همکاری مستقیم با ساواک نداشتند. زیرا طبق تحلیل آخوندهای مرتجع بند ۱، دیگر مبارزه با شاه اولویت نداشت، "مبارزه اصلی" می‌بایست با " کمونیستهای نجس" و نیز همه کسانی باشد که ایرفتوای ارتجاعی را قبول نداشتند و کمونیستهارا به هیچ وجه نخواستند. آخوندهای مرتجع نه می‌دانستند همین منتظری کودن و لیسعده خمینی، با همین مهدوی‌کنی هفت خط که زمانی اصرار داشت و انمود کند با محمد رضا پهلوی فرودارد - بنی‌مدناله‌های ارتجاعی مثل بی‌آنی شیرازی، معادینخواه، فاکر، کرامی، حواد حجتی، رجائی حوردی، مادامچی و غیره مگر کار دیگری جز خرد کردن

انصاف مخالفان برای رضا بیت ساواک داشتند؟ مگر رفتنای و ربانی شیرازی را بط گروه ارتجاع با ساواک نبودند و با منوچهری و رسولی جلمات منظم نداشتند؟ مگر همین خامنه‌های جنایتکار، چند روز پس از دستگیر شدن، بی سرو صدا آزاد نشدن با مصلحت "مبارزه اصلی" را در خارج زندان دنبال کند. ۱۰۰۰ یادتان رفته کندر همان زمان بهشتی و باهنر شها رسماً مشاور مذهبی رژیم بودند و برای رژیم شاه کتاب تبلیغات دینی می‌نوشتند یادتان رفته که شهید مظلومان بهشتی، به توصیه شریف امامی و با موافقت رژیم شاه به شغل نان و آبدار پیشمنامی مسجد هامبورگ گماشته شد؟ در سال ۶۶ امیران، نمک با انتشار آثار ساعدی بود که ساواک "طرح تحمیب روحانیت" اشرا به مرحله اجرا گذاشت برای اینکه ماهی ده میلیون تومان به آخوندهای کثیفی مثل فلسفی، منافی و سایر دنباله‌جهای ارتجاع مواج بدهد تا با برپانهای متریقی و انقلابی مبارزه کنند؟ برای کنترل راه پیمائی تاسوعای سال ۵۷، مگر شهید مظلومان بهشتی و ایدئولوگ مرتجعان مطهری نبودند که ما مقدم رئیس ساواک، جلسه مشترک تشکیل دادند و "همه با هم" تصمیم گرفتند که در راه پیمائی هیچ تصویر دیگری جز عکس منحوس خمینی نباشد و شعار "مرگ بر شاه" هم نه در آن روزها بر تمام درو دیوارهای تهران نقش بسته برد. از دهن هیچ کس در نیاید. ۱۰۰۰ از مظلومان "انحمنی" تان - ناطق نوری، پرورش‌ها، و لایته‌ها - که هیچ نباید گفت چون باندشان در دست و به طور کامل در اختیار ساواک بود و محرمی شاه رژیم شاه

این داده‌های افشا کرانه بقدر کافی گویا هستند ولی نیاز به مختصری اصلاح و تکمیل دارند: ابتدا اصلاح مختصر، راه پیمائی ۱۹ آذر سال ۵۷ اساساً بنا بر سبت روز جهانی حقوق بشر بود نه بمناسبت تاسوعا و قرار بود هیئت مدیره جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر در روز پیش از آن در محل هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری تخمن اختیار کند و صبح روز ۱۹ آذر تان اعضای هیئت مدیره کانون وکلا و هیئت مدیره جمعیت حقوقدانان ایران، از محل کاخ دادگستری بسوی دروازه شمیران حرکت کنند، تظاهرات تمییب است توام با سکوت مطلق باشد و صرفاً مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر بعنوان شعار تظاهرات، بر دوش تظاهر کنندگان حمل گردد، هم چنین قرار بود که در دروازه شمیران طالقانی باین جمع ملحق شود و با اتفاق هم، همراه با جمعیت، با همان شعار ها و پیمان کیفیت راه پیمائی در امتداد خیابان شمیران تدم تا حسینیه ارشاد ادامه یابد، حکومت نظامی کا- سینه از هاری از صبح زود روز پنجشنبه ۱۲ آذر عمارت داد گستری را محاصره و فی الواقع شغال کرد و فقط کسانی، پس از تفتیش بدنی کامل، حق ورود بکاخ را داشتند که ورته اختاریه یا احضار به دادگاهها و دیگر مراجع قضائی را در دست داشته باشند. بنا بر این تخمن هیئت مدیره جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر منتفی گردید. مقارن آن احوال مذاکرات هبات مدیره روحانیت مبارز (عنوانی که تا آن زمان ناشناخته بود) با دولت از هاری با پادرمیانی مقدم رئیس ساواک در پشت پرده انجام می گرفت. مسیر تظاهرات تغییر داده شد و تلاش وزیر داد گستری وقت برای کسب اجازه حرکت از برابر کاخ داد گستری تا دروازه شمیران منتج نتیجه نگردید. دولت از هاری و حکومت نظامی وقت رسماً اخطار کردند که، فقط امنیت مسیر میدان قزوین تا میدان شهیدار تا تخمین می‌کنند و تظاهرات صرفاً در این مسیر (پیشنهادی روحانیت مبارز) مجاز خواهد بود و بدین ترتیب رسماً راه پیمائی وکلا و حقوقدانان را از محل کاخ دادگستری و در- مسیر پیش گفته، ممنوع اعلام گردید.

و اما تکمیل داده‌های افشاکرانه: شهید مقدم از زمانی که پادرجه سرگردی صمت باز پرسى شعبه هفت داد بوا لاپیری ۷

پاشماوهی لایه ری ۵ هفت ۰۰۰

و اما تکمیل داده‌های افشاگرانه : سپهبدمقدم از زمانی که با درجه سرگردی سمت بازبرسی شعبه هفت داد ری آرتش را داشت با دارو دسته بازرگان روابط الفت برقرار کرد، و این رابطه را همچنان، تا آخرین روزهای پان ریژیم ادامه داد. او اوداچاد فریدونی بود فریدونی کسی است که در زمان رضاشاه، مدیریت کل مادمال عمر وزارت کشور را برعهده داشت، ما موریت و تخصص ویژه فریدونی سرهم بندی انتخابات فرمایشی در آن دوران بود. پس از سقوط رضاشاه وی سالها هم چنان در آن سمت و با عنوان معاونت باقی ماند. او را در ویس فریدونی میخواندند. چون از در اویش گنابادی بود. زنده یاد دکتر محمد قوتی که برای دفاع از حقانیت ایران، به شورای امنیت و دیوان داوری لاهه میرفت، برای اینکه به مراجع مذکور بواقع دلایل محکمه پسندی ارائه کند، به آقای غلام حسین رحیمیان نماینده ادوار چهارده و پانزده مجلس از قوچا راه ما موریت داد که پرونده‌های محرمانه انتخابات دوران رضاشاه را از ضبط محرمانه بیرون آورده و مطالعه کند و کلیه دستوریاتی که از مرکز برای انتصاب افراد، بصورت محرمانه به استانداران و فرمانداران صادر شده است، بعنوان دلایل بطلان نمایندگی آنان جمع آوری کند تا پس از ترجمه رسمی در اختیار نخست وزیر قرار گیرند و برای تقدیم به مراجع پیش گفته آماده باشد. آقای رحیمیان بوظیفه اش عمل کرد و روشن شد دستورات صادره توسط فریدونی ابلاغ شده بود. از این معترضه، که مهربان تقدیر خیلی هم معترضه نیست میگذریم. بطلب رانندگی میکسیم: نه تنها مقدم داماد فریدوسی سر به حلقه در اویش گنابادی در آمده بود بلکه ارتشبد اویشی حاکم نظامی وقت نیز در سلک این در اویش بود از اعضای سر شانی دیگر این حلقه مانند دکتر اقبال و جهانگیر تفتلی و ۰۰۰ که سالهای سال محرم مشاغل خاص در رژیم استبداد سلطنتی بودند می گذریم و ناگزیر میمانیم. سبت مقال از آن دو بهره حسانی (ویشی و مقدم) که نقش اساسی را در ماههای پایان عمر رژیم استبداد سلطنتی برعهده دادند نام بردیم. آیا اقدامات مقدم بشرحی که گذشت ناشی از ابتکار شخصی وی بود؟ به پیچوجه اقدامات مقدم، همانطور که در داده‌های افشاگرانه آقای هزار خانی آمده است، درست در راستای سیاستی بود که از مدتها پیش بعنوان خطا ملی سیاست امنیتی رژیم تعقیب می گردید. استفاده از مذهب و عوامل مذهبی برای مقابله با افکار مارکسیستی و کمونیستی، بدون تردید برای اجرای این سیاست مقدم با آن وابستگی عنصر مناسبی بود. ضدیت و مبارزه با کمونیسم حوار برداختن بهرگونه فعالیتی بود. رژیم نه تنها انواع و اقسام تبلیغات مذهبی و شریعتی آنرا آزاد گذارده بود، بلکه در تظاهر با سلام گرائی به نوعی رقابت با آخوندها می برداخت. تشکیل مجالس عزاداری در دهه عاشورا از سوی دربار، که از ابتکارات "خلاقه" باهری و علم بود هنوز از یادها نرفته است. خصوصا اصراری که در نمایش دادن شرکت و حضور شاه در این مجالس بر خراج داده می شد.

آیا تشکیل سپاه دین یکی از اصول انقلاب سفید نبود و آیا تحت این عنوان طلبیهای مشمول، در تمام دهات ایران، ما مور انجام فرایش مذهبی نمی شدند؟ شبکه یکمدهشتاد هزار نفری آخوندها در سراسر ایران در طول چندین سال این چنین بوجود آمد. در ده سال اخیر رژیم استبداد سلطنتی اداره اوقاف به شعبه‌های از ساواک تبدیل شده بود. غالب رؤسای اوقاف استانها و شهرها، نه با افراد افسران باز نشسته تشکیل میدادند، و وظیفه رؤسای اوقاف، در درجه اول تنظیم و هدایت فعالیت و عاظ و اهل منبر و دایر نگاهداشتن مساجد و معابد بود. و بدیهی است بوجه‌های اوقافی مگر مناسبی برای تغذیه این فعالیتها،

در ده سال آخر عمر رژیم استبداد سلطنتی، در مرکز استانها ارگان تصمیم گیری محرمانه‌ای وجود داشت که بر کلیه فعالیت‌های دوا بر دولتی و وابسته بدولت نظارت عالیه داشت و در واقع مجری و پیاده کننده خطوط اصلی ساست رژیم به معنی اخص. این ارگان محرمانه سه عضو داشت : استاندار - رئیس ساواک - رئیس اوقاف و اما این سه با جهت الاصلاح و فتنه‌الوزراهای مذکور در نوشته آقای هزار خانی نبودند که برای برداختن به "مبارزه اصلی" از زندان آزاد می شدند. سالها قبل از آنان دکتر علی شریعتی نیز پس از نوشتن سلسله مقالاتی بر علیه مارکسیسم در روزنامه کیهان از زندان آزاد گردید.

افزون بر داده‌های افشاگرانه آقای هزار خانی اصلاح و تکمیلی که در آن بعمل آمد باین مطالب نیز توجه کنید تا روشن شود که این فقط آقای هزار خانی مخالف رژیم نیست که ابگونه افشاگری میکند، از خلال در کیربهای جماعی درونی رژیم نیز گاهی حقایقی در این زمینه از برده بیرون می افتد : آذری قمی نخستین دادستان انقلاب اسلامی، نماینده فعلی مجلس شورای اسلامی رژیم، بمقتل از کیهان ۱۴ آذر ۶۶ چاپ تهران جنس می گوید : "۰۰۰ و اگر مسائل واهی و بوجوسی که نماینده دیگری در باره روزنامه رسالت بنده و دو ستار از ترس مجلس اظهار کرده بود. مورد اعتراض مجلس قرار می گرفت و اگر سوابق عده‌ای از این آقایان در رابطه با رژیم گذشته افشا می شد این محصنه‌های مشمژ کننده تکرار نمیشد."

برای حسن ختام در تکمیل این داده‌های افشاگرانه. در مورد گردانندگان رژیم جمهوری اسلامی به نقل با واسطه از نامبر لندن کیهان چاپ لندن شماره ۴۳ پنج ششم اردیبهشت - ۶۴ (اظهارات بوری لوبرانی را نقل می کنیم :

" بسیاری از دولتمردان معمم جمهوری اسلامی تقلا بعنوان کارشام مذهبی در ساواک خدمت می کردند و تجربه و خیرگی لا برادر کارهای انتظامی و اداری و سبانی می خدمت خود در ساواک فرا گرفتند. بوری لوبرانی می گوید که هم اکنون هم آهنگ کشنده امور جنوب لبنان در کابینه اسرائیل است و تخصص سزانی در تحولات اخیر حوامع شیعه بخصوص در جنوب لبنان دارد، با مقام سفارت در وزارت خارجه اسرائیل در سمت نماینده دفتر اسرائیل در ایران خدمت میکرد و شاهد تحولات ایران در چهار سال قبل از انقلاب بوده است، ضمن گفتگویی با ادوارد موریتز نویسنده نامبر لندن، لوبرانی گفت که ضمن خدمت در ایران متوجه شده بود که ساواک اطلاع قابل توجهی نسبت به امر مذهب در جامعه ایران داشت و طی سالهای دراز تعدادی از طلاب جوان را با استخدام در آورده بود. این طلاب بعدها در تمام حوزهها در سمت مدرس و خطیب حضور داشتند و تحت‌المراتب از جریا نات باخبر می کردند بلکه سیاستهای دولت را نیز در مدارس فقه باحرا می گذاشتند و ضمن خدمت در ساواک آشنائی کامل نسبت به شیوه‌های مدرن کار تبلیغاتی و انتظامی و اداری و سبانی پیدا کردند. این طلاب به تدریج مدارج متوسط را در مدارس فقهی و حوزه‌های علمیه بدست آوردند و اغلب بعنوان حقا لاسلام شناخته می شدند. قبل از انقلاب در هنگامی که تشنجت سیاسی از طرف خمینی طرفدارانش شروع شد، این روحانیون که در زمان طلبگی در خدمت ساواک بودند ناگهان به گروه خمینی پیوستند و تخصص‌های خود را در خدمت انقلابی بکار بردند. لوبرانی میگوید که دستگاه سنتی روحانیت فاقد تخصص لازم برای ترویج شایعات و بکار گرفتن شیوه‌های جنگهای روانی بود و همکاری روحانیون عصر ساواک با خمینی تأثیر عمده‌ای در پیروزی انقلاب داشت همین روحانیون بودند که بعدا مقامات انتظامی و پست های حسان را در اوایل عمر جمهوری اسلامی در دست خود قبضه کردند و هیئت حاکمه کنونی ایران را بوجود آوردند."

برای برحسته ساختن خطوط اصلی این اظهارات باید به دونگته توجه داشت : یکی رابطه همکاری نزدیک و تنگاتنگه موماد اسرائیل با ساواک ایران و دیگر این حقیقت که ساواک اساسا به دستور و سفارش امریکا و از روی الگوی دستگاههای اطلاعاتی امریکا، برای مبارزه با کمونیسم در ایران بنیان گذاری شد و تا سالهای دراز نقش اصلی را در اداره آن، مامورین ویژه سیای امریکا برعهده داشتند و بعدا نیز هم چنان سر نخ در دست آنان بود.

نتیجه می گیریم با در نظر گرفتن مجموعه اینر افشا گریها و با در نظر گرفتن محتوای دقیق سوا لاتی که بعنوان مقدمه در ابتدای این قسمت از بحث، در خصوص معنی انقلاب و تأثیر ماهیت رهبری و محتوای ایدئولوژی یکی آن در جهت گیری حرکت‌های انقلابی، یا شبه انقلابی مطرح گردید، آیا جای این نیست که گریشهای اول و دوم پیش گفته در ارزیابی‌های که چه در ابتدای سالهای ۵۷ تا ۶۰، و چه بعد از آن، از رویدادهای سال ۵۷ داشته و دارند، تحدید نظر اساسی بعمل آورند، تا بایلتفورم روشنی برآید. طرح مسائل و جوابگوئی به تناقضاتی که در ارزیابی‌های آنها وجود داشته و دارد، ترسیم کنند به بخشی از این تناقضات می پردازیم :

حای چون و چرا نیست که گرایش اول نسبت به شخص خمینی و رژیم او تا مدت‌ها ارزیابی مثبت داشته است. تکرار موضع گریشهای آن گرایش راجع به خمینی رژیم و از حوصله این بحث خارج است و کموبیش در مطبوعات خارج از کشور چاپ و منتشر گردیده است. حال ببینیم دستگاه رهبری رژیم جمهوری اسلامی دستخوش چه تغییر شده است که مشروعیت مفروضه خود را قبولاً تا خرداد ۶۰، بعد از آن تاریخ ناگهان بزیبر سوال رفته و چنان تغییر ماهیت داده که سرنگونی آن، آنهم از طریق قهر، بدستور و شعار محور و زور تبدیل گردیده است؟ وقتی به تعبیر آقای هزار خانی " اسناد و شواهد رسوا کننده در مورد تمام پیچ و مهره‌های رژیم تبهار حاکم" وجود داشته و دارد ببینیم چه تغییری در مجموعه این پیچ و مهره‌ها در طی سالهای اخیر روی داده است، که مشروعیت مفروضه ابتدائی آنرا که به تعبیر گرایش اول تا خرداد ۶۰ وجود داشته، از آن سلب کرده است؟ تغییری که در مجموعه پیچ و مهره‌های اساسی رژیم در آن فاصله زمانی روی داده است در جز خلاصه می شود :

الف - کنار گذاردن دار و دسته بازرگان در در مرحله، در مرحله اول حایحاکردن افراد این دسته در درون ارکا نه‌های حاکمیت و در مرحله دوم کنار گذاشتن تدریجی آنان.

ب - حذف بنی صدر از حاکمیت و طرد او حاینا مجا - زات کردن پاره‌های از هواداران او تا حد اعدام. ماجرای قطب زاده جنبه دیگری دارد چون او با تمام توطئه برای براندازی رژیم محکوم و اعدام گردید.

ضرورتی ندارد همه ارزیابی‌های گرایش نخست و بخصوص صحابه‌ی در مورد بازرگان و دار و دستاش و نیز در مورد بنی صدر تکرار و نقل کنیم کافی است که با فاشگریهای سازمان مجاهدین در مورد بنی صدر پس از حادثش از شورای ملی مقاومت نظری بیفکنیم و یا آخرین نامه‌ها و اظهار نظرها رسمی این سازمان را در مورد بازرگان و دار و دستاش از نظر بگذرانیم. خلاصه مجموعه این افشاگریها اینست که چه دار و دسته بازرگان و چه بنی صدر و اطرافیان‌شان لیبرال‌های میانه‌باز هستند که هنوز

پاشماوهی لاپه ری ۷ هفت ۰۰

بچر واقع په بت خمینی نماز می گذارند و برای مشارکت دادن مجددشان در حاکمیت سرو دست می شکنند .

خوب ، با این تفصیل بلا فاصله این سوال متبادر

بذهن می شود که حذف این عوامل و عناصر ، از مجموعه

دستگاهی که هیئت مدیره انقلابی باشکوه و مردمی و ضد

سلطنتی بوده ، و رژیم محصول آن حداقل تا ۲۰ خرداد

۱۳۶۰ مشروعیت داشته ، گاهی در جهت مثبت و بسه

منظور تصفیه و گردگیری رژیم بوده یا بر عکس ؟ جواب هر

چه باشد ، خواه مثبت یا منفی ، در رابطه با موضوع گیری

فعلی آن گرایش ، دربرگیرنده تناقضی است که بر طرف

ساختن یا رفع و رجوع آن با منطق سلیم امکان پذیر نیست .

در مورد گرایش دوم تناقضات و اشکال از اینهم بسیار

بیشتر و دامنه دار تر است ، چه آنکه اگر گرایش اول فقط

در فروردین ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ مشارکت مثبت و فعال دا

شته و به برقراری جمهوری اسلامی ، بدرخواست خمینی ،

آری گفته است و مشروعیت رژیم را تا خرداد ۱۳۶۰ قبول

داشته ، این نکته محرز است که از آن تاریخ بعد باتدا

توا برای برانداختن آیدست بکار شده است . ولی گرا

یش دوم نه تنها به فراندوم جمهوری اسلامی حواس متب

داده ، بلکه قانون اساسی رژیم جمهوری اسلامی منشور

که بر پایه ولایت فقیه استوار گردیده است - را در دست

تمول داشته و بآن رأی داده و تاپنجمال بطور مداوم رژیم

را در مجموع ، ضد امپریالیستی و مردمی و انقلابی ، و ضد

رهبری آنرا خط انقلابی تمام عیار می دانسته و بازرگان

بنی صدر را ، بعنوان لیبرالهای مشکوک ، زیر رگبار شد

یدترین و وسیع ترین حملات تبلیغاتی گرفته و طبیعت

حذف آثار آکامی در راستای انقلاب ، و یکدست شدن رهبری

انقلاب دانسته است . چگونه دستگاهی که مدعی است ،

مارکسیسم لینینیسم چرچا راهنمای او است و از منطق

دیالکتیکی ماتریالیستی برای تحزیه و تحلیل مسایل

بهره می گیرد ، یکباره ۱۸۰ درجه تغییر جهت داده و

بدون اینکه در مبنای تحلیل و ارزیابی نسبت به رویدا

دهای سال ۵۷ ، وماهیت آنچه گذشته ، کوچکترین تغییری

داده باشد ، یکباره باین نتیجه رسیده است که ، شعار

دفاع همه حانبه از انقلاب اسلامی را باید رها ساخت و

بجای آن باید شعار برانگیزی رژیم را به شعار محوری و

اساسی تبدیل کرد ؟ آنهم در شرایطی که دستگاه رهبری

بکجا به بند کشیده شده ، و شبکه تشکیلاتی اش بکلی از

دم باشیده ، و ناچار است که همه چیز را از صفر شروع کند .

که طبعاً شعار محوری جدید جز نقشی بردیوار چیزی

دیگری نیست .

بیگمان با هیچ منطق و با هیچ دیالکتیکی نمیتوان

این تغییر جهت و موضع گیری را توجیه کرد و طبیعا هوا

داران آن گرایش با ما در این نکته هم داستانند که در

بین دستگاههای گوناگون منطقی ، از منطق ارسطویی

گرفته تا منطق دیالکتیک ، شعیده بازی و چشم بندگی

محلی از اعراب ندارد . وقتی رهبری یک جریان سیاسی که

مدعی است از مارکسیسم لینینیسیم پیروی می کند ، بین

سیستم ولایت فقیه - سیستمی که خمینی مبنای او صو

لش را سالها قبل از بقدرت رسیدن ، طرح و ترسیم کرده و

پس از رفتن و چروردین ۱۵۸۰ را بروی صحنه آورده ، و

انقلاب اسلامی نام نهاده - با انقلاب خلقی ، ضد استبداد

دی ، ضد سلطنتی ، ضد امپریالیستی ، علامت تساوی می

گذارد ، طبیعا باید در انتظار وقوع فاجعه محتوم باشد و عواقب

آنرا در تمام زمینه ها تحمل کند ، و مادام که بطور اصولی

عمقی وهمه جانبه ، در تمام زمینه ها ، تلاش مسمانه
:مادقانه برای تغییر و تمحیح بنیانی از ریابها و تحلیل
های نادرست بعمل نیآورده و اضافه بر آن اقدامات جدی
:اساسی برای تحفیه و مجازات مسئولین فاجعه صورت نه
گرفته است . آثار شوم فاجعه در ابعاد مختلف روز بروز
بیشتر دامنگیر آن سازمان خواهد بود و با هیچ ترفندی
از تحمل این آثار نمیتواند گریخت .

رشته انحرافات با این عمق در عدم شناخت جامعه
ایران و تغییرات حاصله دریافت آن در طول شصتسال اخیر
و مخصوص کمیتستکوس و رشد سرمایه داری بوروکراتیک
و نقش درجه اول آن در اداره کشور و نیز توسعه اقتصادی ،
بهرمان اندازه نادیده گرفتن تاریخ واقعی تحولات اجتماع
نی و سیاسی ایران است . این تنها شیخ فضل الله نوری
نیود که با تمام قوا دست در دست مستبدین و سر دستکار
چاقوکش و باج بگیرهای محلات ، از قبیل صنغ حضرت و

مقتدر نظام و سد کمال و اسمعیل خان حاجی معصوم در
رکاب محمد غلماشه . بنام اسلام بر غلبه مشروطیت .
از دل و جان بیکار می کرد . برادرید تلگرام علمای ثلاثه
نصف اول المرحوم میرزا خلیل محمد حسین - الاحقر محمد
کاظم الخراسانی - الاحقر عبدالله المازندرانی را به
محمد غلماشه خوانند آنان می نویسند " اگر چه داعیان
زاعمر تا آخر رسیده و در این ممانه جرح حفظ نمیه اسلام و

استقلال مملکت و بقای سلطنت شیعیه و رفع ظلم و ترسید
حال عماد غرضی ندارم اما اصطلاح سلطنت شیعیه
عمرت انکسر نیست ؟
هم جنس باد میاورید که شمعان بی مخ ، قتل آران
که به لطف ناح بخش مطلق خود ، همراه طبیب و عشقی و
امیر موبور و بیستار مجمع مسلمانان مبارز و حزب
و محمکشان بقای میبوند و مجموعاً در رکاب آیت الله سید
ابوالقاسم کاشانی نبع میروند . در مجلس ترجیمی که
کاشانی سراز میسر برای بهره برداری از تمام مردم بر

گزار کرده بود شمعان بی مخ مسئول اصلی انتظامات در
مدخل مسجد اراک بود . تاریخ را ورق بریند تا بدان سید
سراز فتح تهران توسط مشروطه خواهان و افتتاح مجلس
دوم . دست بندی اثنلاثی بنام اعتدالیون مرکب از اعراف
و مالکین و بازاریان و مولفین روحانیان ، برای مقابله
با انقلابیون که در مجموع از ایدهای سوسیال دموکراسی

الهام می گرفتند . کدام برج عقده تی را برافراختند ،
به شهادت بحیثیت آبادی گوش فرادید : " و چون
دسته اعتدالی مرکب از روحانی و غیره جزیره مذهب
از وجود روحانیون نمی توانند استفاده بکنند اینست
کمتام این هیئت از امیر و وزیر و وکیل و رئیس و مشورین
روحانی و هر که هست غمخوار اسلام و اسلامت شده در مقابل

صورت انقلابیون شمشیر میان ترا برزگرتر حربه قرار
می دهند " در جای دیگر هم او چنین می نویسد : " اعتدال
لیون خرغام السلطنه مختاری را که با سردار اسعد فدیبه
دارد بحریک می کند بحضرت عبدالعظیم رفته سازمخا
نفت آغاز بنام خرغام السلطنه مردی کم عقل و بیچاره

استداین وقت اسباب دست ضد انقلابیون شده دم از غم
خواری از اسلام میزند زیرا این دسته چنانکه در پیش
گفته شد بواسطه اینکه با روحانیون عهد و پیمان دارند
و با کسب موام اتحاد نموده اند غمخواری اسلام را سلاح
دست خود قرار داده اند "

خوانندگان می بسند که بدیده خمینی و نظریه
ولایت فقیه بدیده نوظهوری نبوده و نیست ، و دستار
ببقرار دادن اسلام برای مقابله با انقلابیون لا اقل از
انقلاب مشروطیت به بعد سنتی ریشدار از سن ف
انقلاب است . در بر تو این روشنگر ها حالا خوانندگان
بهرتری می توانند معنی " سازمخا حلی " مورد اشاره آقای هزار
خان را در بیابند و همچنین ریشه های تاریخی توسل ساواک
بروحانیون دست آویز قرار دادن مذهب را بشناسند ، و
نیز بهر تردک می کنند که وقتی شاه بعنوان یکی از اصول
انقلاب بنفش سبیه دین تشکیل می داد از کدام سنت

پیروی می کرد . اسانامه حزب رستاخیز را بخوانند
تا بروشنی آثار تبعیت از این خط را دریابند .
در یک کلام ، رژیم استبداد سلطنتی در کراما گرم
حنش ضد استعماری سالهای ۳۰ تا مرگ قمری یک گام
بیشتر فاصله نداشت . امپریالیستها و طبقات حاکم آن
زمان همرا با کاشانی و بهبهانی و این معنی را به
خوبی درک کردند کودتای امپریالیستی ۲۸ مرداد برای
خلوگیری از سقوط محتوم رژیم استبداد سلطنتی و تحکیم

پایه های تسلط امپریالیسم پر کشور بود ، و به همین جهت
نیز لبه تیژان متوجه نیروهای انقلابی ایران در آن زمان
گردید . در طول یک ربع قرن بافت اجتماعی و اقتصاد ی
کشور دستخوش دگرگونیهای فراوانی گردید . پایه های
مادی فتودالیم بر چیده شد ، روابط سرمایه داری در تولید

و از جمله در تولیدات کشاورزی رشد و گسترش پیدا کرد
زینهن روستاها را نیز در بر گرفت اقتدار سرمایه دار اعم
از تاجر و زمیندار و مزرعه دار و کارخانه دار و مقاطعه کار
ببانکدار و میداندار گسترش یافت و پدید کردند ، هم
رژیمی که همه این اقتدار را زیر حمایت خود داشت وهم
این طبقات و اقتدار ، حاملین ایده های انقلابی را دشمن
واقعی و بی امان خود می دانستند و دست در دست هم با تمام

تواکمر نابودی این انقلابیون ، که بر چه پیشتر از ترقی
و استقلال ورهائی از قید استعمار نوین و استثمار را به
دوش می کشند ، بسته بودند . خاصه که خاطره حضور
کلان در اذهان نسل بهتر و یاد حضورهای دموکراتیک
طلی آذربایجان و گوردستان نیز در خاطر نسل های موجود
زنده بود . قالب روانی رژیم که از زمان کودتای ۲۸

خرداد بنمنا به سقی که به کمک شمعک برپای مانده است
هر آن در معرض فروریختن بود ، مخصوص با گسترش تشاد
ها و بحرانهای داخلی رژیم و نیز بحران جهانی انرژی
و عواقب آن در منطقه و ایران شرایطی بوجود آمد که این
قالب هر چند ، ماشینی عظیم و غول آسا و مجهز به نیروهای
نظامی قابل ملاحظه بود ، دگر به هیچ وجه نه تابلرز
شها و تکانه های اجتماعی را داشت و نه جوابگوی نیازهای

رویه تر ایدر همین زمینه .
بحران رو به تزیاد وهمه جانبه مجموعه سیستم
اجتماعی و اقتصادی را در معرض خطر جدی قرار داده و
دگر گونیهای عمیق و وسیع بافت اجتماعی جامعه ، این
بحران را در تمام زمینه ها تشدید می کرد ، چنین بود
که مجموعه اقتدار بورژوازی نواخته ، در وجود تشیی
بارنگ و جلای نو ، و پیراسته با پیرایه های تازه ، کیمیای
سعادتشان را دستخو کرده و در وجود خمینی ، مسیحی

می دیدند ، که قادر به زنده کردن هر مرده و از جمله ،
مجموعه روابط رویناشی در حال زوال بود ، و این بود
که به کیفیت پیش گفته و با دست بازی به سنتهای دیر
ینه بدورش جمع شدند و شد آنچه که دیدیم و می بینیم ،
در شماره آینده آثار داخلی و خارجی استقرار رژیم
جمهوری اسلامی را بر رسی خواهیم کرد .

پاشماوهی لاپه ری ۱۰ کورد و سالی ۰۰۰

هاتنی ده وله تانی میلی و دیموکراتی ، بو گلی کور
دیش نهم ده رفته هاته پیش کله به شیکی نیشما
نه گه دی دا له ژیر زولوزور قند راست کاتنه و حکومت
تی نیشتمانی خوی دایم زرتینی و ده سالاتی سیاسی
بگریته ده ست ، به لاهه داخه ههل و مخرجی کومه لا
به تی و نابوری و فقر همنگی کوردستان و بیلان و ده ست
در تری نیمبرالیسته کان ، بو به هوی نه وه که شه م
چاره ش خباتی رهوای نه تهنه که مان سر کوت بگری
و نهم ههلش له کیس بجیت .

پاش چل سال تی پهر بوون به سه ناشتی
چیهان دا ، نیشتا وه عگوراه و نه تهنه وی کورد که بو
نازادی راپه ربوه ، نیشتر نابهوی له مه زیاتر به شو
راو بیت وله رودا وه کانی ناوجه چاره سرگردنی
کیرو گرفته کانی هریمی روز وه لاتنی نیشه است دور
بخریتنه ، مهربیشتنیا و ره چیتنه یک له م بار وه نه
گر مه سه له ی کوردیش نه گریته وه ، نه وه شیفلیچه
له نالوزی به شیکی دیکه ی نیه .

پاشماوهي لاپه ري ۹ كوردستان له ۰۰۰

بيجگه له وانه شم هاو نيشتما. نانش به دهستي پياو كوڅه كاني به عسي شه هيد كراوه .

۷- حاجي قادر

۸- شميراهيم عه زير

۹ شه موهر عه زير

۱۰ فارس هه مزه

۱۱- ساير پور حنيف له گه ل جوار منال ودايكيان .

دوو هاو وگتيش به ناوي رهمه- زان وقهمر عومره له گوندي شهو كير ۰ له گوندي ناسرناغاش به كر شه حمند ۶۰ ساله ۰ له گوندي كقره دوليش خوشكه عايشه ۶۰ ساله شهيد كران .

كوردستان ثورگاني كومه له

خويندكاراني كورد له ثورپا له ژماره ۵۱ سالي ۱۹۸۵ ې خوي دا ده- نووي : " له لادانكي سكرتيري به كهمي يارتي كومونستي عيراق هارري عه زير محه معدله به كي له ولانه سوسالمسته كان دا ۰ شه ندامني سكرتارياتي كومه له- مان به شانازيه وه ژيان لوا كه ماوه يدك كفتو گوندي كي براياني له گه ل يكه ن و سود له وشه كاني هارري عه زير وه ر بگرن .

كاك عه زير قدر موري :

" ده بي بزائن ودياره ده ش زانن كه ميلله تي كورد ميلله تيكه هه تي ره واي مافي نه تعوايه تي خوي هه به ۰ وه خه بائي ميلله تي كورد يو كه يشتن به نامانجي وه- ده ست هيئاني چاره نووي خوي مافيكي تعواوره وايه ۰ كومه له ي خويندكاراني كورد له ثورپا روليكې ميژويي له ره به يو له لعاند- ني شه م مافه ره وايانه به ميلله- تاني ثورپا وه يو راكيشاني به ره ي بيخكه و توري خويندكاران ولاواني جيهان يو پاليشتي ميلله تي كورد له پيئاري مافكانيا له هه مور- پارچه كاني كوردستان "

روز نامدي تايعز له نډمن نه- ياره ي كوشتاري كوردهكان له عيراق له به كيك له ژماره كاني خوي دا ده نووي :

" هيزه كاني عيراق هيرشيكې تازه يان يو سه ر كورده كان له سه رووي ولات ده ست بيكر دوه ۰ له ماوه ددوو مانگ ونيوي رابردودا نمزيكه ي ۲۰۰ كه سيان له خه لكې شه م ناوجه به كو شتوه .

تايعز دهنوس ، بي ره حما- نه ترين كوشتار له ۲۰۰ كيلومتري به غذا له شاري سوله ماني كراوه ۰ لهم شاره داژماره يه كي زور له خه- لكې بي تاوان ، كهس و كاري بش مه رگه كان كيراون و له زور جيگا ده ر له جي ده ست و برد شيعدام كراون ۰ جه ند كاره ساتي ديكه ش له شاره كاني هه ولير ، مويل وكهر- كوك روپان داوه ۰ سه ر جاوه كاني به كيتي نيشتماني وپارتي- ديموكراتي كوردستاني عيراق و ۰۰ راده گه به نين كه به هوې هيرشي در نډاندي له شكري عيراقه و ه ژماره يه كي زور له گونده كاني شه ناوجه به سوئيدراون و خه لكيكې زوري بي تاوان كيراوه و شيعدام كراون ۰"

تايعز ده نووي : " ريكخراوي عافوي نيو نه ته وه بي داواي له سددام حسين كرده كه لهم روداوا نه زياتر بكولمته وه ۰ به گوپره ي نووسراودي روز نامه ي تايعز وهزا- ره تي ده ربه ي به رستانيا هيرشي تازه ي حكومه تي عيراق يو سه ر- ناوجه كاني كوردستان ته شييد دهكا

تايعز ده نووي : " به بي ههوا- ليكي كه يشتوو باش شه وه كه دور شه فسدي هيري هه وايي عيراق به ده ستي پيشمه رگه كاني كوردستان كووزان ، حكومه تي عيراق له شاري سوله يعني ده كه سي بي تاواني شيعدام كرده ۰ شه و د- كه سه كه خه لكې بي تاوان بيون له نيزيك (بار) يك له شاري سوله- يعني ريز كراون و شيعدام كراون ۰ له پاشان نمزيكه ي ۳۰ هه زار سه ر- بازبان رشوتنه نيو شاري سوله يما- ني و ده ستيان كرده به بشكيني خانوه كان و بازار و ليداني خه لكې بي تاوان و له هه ر كهس وه شك كه و تين هه ر له وي شيعدامسان كرده ۰

هه ر وه ها ژماره يه كي زوريان له خانوه كاني خه لكې شو شاره يان به بولده زه ر له گه ل خاك تهخت و- و- يران كرده ۰

يلاو كه ره وه " تايعز روز - هه لاتي نيوه راست" كه له قيرس دهره جي ده نووي : " له مانكي ماري سالي ۱۹۸۴ عيراق و توركي به گوپره ي ققرار داديك ده ستي كد روگي هه ر به شيان يو اروانسي كورده كان له سنوره كاني به كتير- بيك هيتاره ۰ توركه كان به كه لك وهر كرتن لهم ققرار داده جه ند

چار هيزه كاني خويان بردنسد- سه رووي كوردستان و كورده شورش كيره كانيان راو ناوه ۰ به گوپره ي راپورتي تايعز عيراقه كان كه به شي زوري له شكري خويان برد- ته سه ر سنوري شران ، ناتوانسن ودلامي به لاماري كورده كان ده- نهود ، هه ر يو شه ش شم ندركه يان به نوركه كان شه سيار دوه ۰"

سيورگين روت روزنامه نووي و كار ناسي سياسي شه لعاني كه لهم دوايه يانه دا چوند كوردستاني شران له راپورتيك دا كه بلاوي- كردتوه ياسي وه زعي داخداري شورشگيراني كوردي كرده كه بي پد نا كه وتوو به ريد لامار و كهما روزي دوزمني بيگانه و خي ماني ۰

هه ر وه كه له جه به ي كورده كاني شران ناكوكي نيوان حميرزي دبعو- كرات و كومه له له لايك و تيلند دري جه ند پيشمه رگه ي موجهيد له لايه كي ديكه وه بوته كوسبي سدر ريگاي بيك هاني به ره يكي يدك كرتوو دزي ريزيمي كوماري- شلامي له كوردستاني شران دا- كرده كاني عيراقيش هاو كار و- يدك كرتوو سين ۰"

پاشماوهي لاپه ري ۱ كورد و سالي ۰۰۰

كه لان به كه له كورده وه يشتوازيه كي كهر- ممان لي كرت و هيوادارن كهن به ناماچه كا سي خويان ، كرتي شه وتو ويژه و بيناوستي درنيزه بيداني تيكوشان يو ريكه هوس و بيك هاني موافقه قمتاسه تا راده يه كه سمانه ت به شيكي زوري كوره سياسي به رزه كاني شه ر- بيگانيداني بيداده نيو هندي يو جوسوي وهك نامه ي وه ريزي به رگري شه ريكا واين بهر گير به هه نكاويكي بي وخت ونا له بار داده ستن .

شه مه خويته و راسته هه ر ده خات كه گه لاني جيهان تصانف ميلله تي شه ميركاش حوز له دور خسته وه ي شهري ناتومي مچه كداماليني كشتي شهكات- له هه ل و مه رجه دايه كه برياري كوري نهموه به كرتوه كان به بارت به شاعتي جيهاني كرتيكي تايعتي بي شهري ۰ نهموه ي كورد روز به ته نكه وه به كه مه ترسي شهري ناتومي له نيو جي و شاعتي و شاماش بال بيكشي به سه ر هه موو جيهان دا ۰ چونكه باشه زاني له شهريكي شاداوا نهلهر ر سه ر كهوتوو و نشكاو نايي بهلكوو هه ر له ده قيقه كاني هه ويلي شه ردا كه لان و ولات له بعين دهجن- گه لي كورديش سهارت به يوسوي نيكه سويابي به كاني شه ميركا و نهموه نسي ناتومي له كوردستاني توركي دا و مل هوري حكومه تي توركي و خي به سنده وه يه بيلانه- كاني تانو و شه ميركاو لهم مه ترسي و نيو جوومه دور نايي و تياريزري ۰ هه ر يو شه ش گه لي كوردي سن ده ست و جه وساره و تسوش بووي شهري نارهوا ، بتر له گه لاني ترشاعتي و زيايي به هيميني و دوستايه تي كه لان سه كرتنك ده زاني ۰

هه ر له بهر شه مه شه كه گه لي كورده له دوو قولوه خصامت دهكا يو باراستني شاعتي وهيري روله كاني له هه ر و لانسكا بن له جيهان دا ، ده خاته بال هيزه بيخكه و ينخوازه كاني شاعتي خواز و دزي شه ر له پيئاري جيهاندي شاعتي كه شه وتودا كه له سابه ي شه دا بگات به مانه رهواكسي و شاد بخت و ريزيمكي شه تو بلك بتي كه بيگه به ني به كارواني بيخكه وني و شارستانه تي جيهان ۰

به لام شه شاعتي كه نهموه ي كورده له نيشتماني خوي دا ده موه ي بهر مانايه نيه كه بهك لاسي چك دابتي و به بي وه رگرتسي مانه رهواكسي چوك داداوا سه ر شوژ كا و خو- به ده ستوه بدات ۰ گه لي كورده يو هه به سه هه مووجوره خه بانك و ته نامت خه باسي جه كداريت يو ومده ست هنياني ماني چاره- نووي له نيشتماني خوي دا تي بكوش و خصامت بيكا ، شه مش به بي ياي نيو نهموايه سي به سند كراوه ۰

له سه ر ده سي شهرودا خصاني جه كداري كه لان به گه لي كورديشه وه له پيئاري دباري كره- نسي ماني چاره نووي دا خه بانكي رهواسه و به رهنه كوژي و به لامار دهر دانابرت و شاختر و شاماشي جيهان ناوجه ناخاته ممبره موه ۰ به پيچه وانه ، نه سه لعاندي ماني چاره نووي كه لان و به كار هنياني چك و سوبا و بولسي يو ليدان بهر كوت كردن و جه وسانده وه بان كرده موه مكي ناره وانه ورشه كوژي و تاوان وجا به ته ۰ هه ر شه مسامت و هملويستانه ن كه شاعتي و شاماشي ناوجه و دوستايه تي نيوان كه لان شخامه ته ترسيهوه ۰

به بهر و باوهري شه مه نهموه ي كورده له هه بهر مافيك بي بهشكراوه به بي شاعتي و شاماشي راسته قيمييش ناكه وي و ناتواني زمان و شه- دمب و كولتوري خي بهر بي بدا و بگاته كاروا- سي شارستانه تي كه لان ۰ به لام بصي دان سي ياسي شه حكومه تانه كه كوردمان يو شه به سرا وسده به ماني رهزاي نهموايه ني كه لي كورده ريگاتي شاعتي به و ناوچدني هيميني به خويه ساسي ۰

نهموه ي كورده تاني كورده وه ي دور شهري به ده ستوه ميه ۰ له شهري به كه سي جيهاني دا كه كوردستان و هه ريمي روز هه لاني نيوه راسته ناوجه ي ريز ده سلات دابش دهكرا و شمير بالسته كان شمير انوري عوسامان له سدر يدك هه لوه شاند و ته نامت به پي هندي ۲۲ دد سنوري كومه لي نهموه كان اعصمقا لام ده سواه كوردستان بخرتشه نيو سستمي مهندا سي انمراي جاوه يدري ۰ به لام هه ل و مه رجي درواكه نووي كومه لامني و شاپووري كوردستان و به تاسمت نمووي ريكخراوي سياسي وشيار وريا كه ستواني لهو كاتندا وه زعي جيهان به جواني هه له نكشي وهه ر له و كاتش داكا ري وه رسي كوردستان بخانه بهر جاو و ربهري بيكا ۰ بوو به هوې شه وه كه گه لي كورده له تور- كيا و عيراق ته نواسي له پيئاري شه ر بهكلك وه رگري و برووتنه وه به كي بهك كرتسو و هاو شاهه نك بيك بيني كه لكې لي وه بگري ۰ شهري دووهه سي جيهاني كه بوو سه هويكاشي فاشيزم و له بهر بهك هه لوه شاني سستمي موسته عمه راتي و رزگاري كه ليك كهل و نهموه له بن ده ستي شستمار و بيك بو لاپه ري ۸

SER GOTAR

Netewek xwedî kulturek kevnare û bi qîmetbiha di navça herî girîng a Rojhilata Nêzik û Navîn de di nav şerê man û nemanê de ye.

Netewa Kurd çend hezar sala bi mil û diran bi hemû hêzên xwe ve ji bo nav nîşana kultura netewî û di welatê xwe yê jî bab û bapîran ve mayî bi mîranî parêzgerî dîke. Navê wî li gel mîranî û camêrîyê rê ketîye. Di dirêjahiya xebata sedan sal û sedalan a tund de pişta gelek dijminê xwe li erdê xistîye û bi xwe jî her bi âvayî li ser piyan maye.

Gelek caran dijminê fêlbaz, ku di meydana şer de nekarîye li hember raweste û dijîtîyê li gel bimejîne bi nemerdî, bi çekê fêlbazî û derewan bi erdê xistîye û welatê xwedan pit û bereket a Kurdan kirîye meydana talan û şelandinê. Di rasteqînî de di xebata van hezar salan de çekê herî tuj a dijminê netewa Kurd; xapandin, duberkîfir û fêl bûye.

Derveyî vî, li ba xebatgerînê jîyana netewa Kurd tēkîliya kultura wan li gel netewe û havçerxa kevnare nav daniştivanên cîranê Kurdistanê tēkîliya bi dilxwazî û an jî bi zorî li gel wan qewm û netewan, di alikî bûye sebebê berzbûna raddaya kultura wî û di alikî din de jî imkanên wisa dest ketîye ku nexşa xwe di wê havçarxê de bide diyarkirin.

Rola xebata netewa Kurd di hîm avêtin û dewlemedkirina wê havçerxê de şewqdar bûye, ku bi havçerxa Islamê hatîye naskirin, nema dibê di nûlek de bî avêtin. Heta dijminên netewa Kurd jî li ser gişk hewil dana raya narawa, nekarîye vê rasteqînîyê li ser rûpela dîrokê bimale.

Ku di pêvajoyên cûr û becûr de hînek xebatên netewa Kurd jî ne her li Kurdistan, belko li ser gelek navçên cîranan jî dest jilîta wi hebûye û kultura wan qewm û netewan parastîye.

Di sedsala herî tarî de, ku ew jahra teassubî ya dîni hunera musîqî bi guneh qebl kirîye, cardin xebata hunermendên Kurd, hunerên xwe parastine û di vî rîyê de xizmetê ji hunera mirovatiyê re kirîye.

Di sedsala nû de û di wê wextî de, ku netewa Fars, Tirk û Ereb di welatên bîndestên Iran û Osmanîyan de şunawarên havçerxî ya nû re rû bi rû bûne û ewan dîne û naskirine, li neteweyên Rojava bi danûzîrandina partî û rêxistinên siyasî û weşandina kovar û rojnaman, rîya xelabûna pašemayîne dîtine, bi taybetî ronakbîrên netewa Kurd jî rêxistinên siyasî yên Kurdî damezîrandine, bi zîmanê Kurdî weşanên siyasî û edebî belav kirine û ji bo tekoşin, nûxwazî û pêşkevîne sermaye danîne.

Şarezabûna bi mefhumê "ata-nasyon" (ced-netewe) li hewl dana nasyonālîsta tengnêrin a Fars, Tirk û Ereb, bo sebebê jî holê malîna wan dewletên ku bi yek perçe dihesibandin û her bi xwe jî bûne cîyên pêpezkirinê xususiyetên taybetî yên wan qewm û netewên bêdesthilatên daniştivanên Iran û Osmanî. Di vî serdemê de ye, ku li gişt milên kulturî, eskerî û siyasî şerêkî bê daxaz li ser netewa Kurd de hatîye domandin û di pêvajoya van 150 salî dawîyê de dirêj dibê tê.

Em dikarin bi eşkera bêtin ku di vî çîhanî de qet netewek qasî netewa Kurd jî bo parastina nav û nîşana xwe ya netewî, kulturî û dîrokî xebatê nekirîye û qet netewek qasî vî netewê jî bo xweragirtin û parastinîyê can û malê xwe feda nekirîye. Di sedsala me de netewa Vîetnam û Cezayîr di pênav xebata rizgarîxwazî ya netewî de zîyanên gelek mezin dîne û bi xwîna netewa xwe li ser rûpela dîrokê hêjatinê mîranîyan dane nivîsandin. Eger em temamî tēkçûn, zîyan, birîn û kuştinê xelkê Kurdistan daxin holê û bihejmêrin, ew qas zêdedilşewate, ku laşên mirovên dikevir dikare bilerzîne.

Bêgoman ger em zerar û zîyanê netewa Kurd li gel xelqê Cezayîr û Vîetnamê muqarese bikin ji wan ne kêmtire. Rewşa coğrafya Kurdistan û ew dewletên gemarên ku nebûna netewa Kurd qebl dikin, rewşek wisa pêkanîne ku netewên çîhanê kêmtir li rewşa rasteqînî ya Kurdistanê agahdar bibin. Her niha jî di xebata ceqdarî ya beşên cûda cûda yên Kurdistanê de, rojê bi dehan û bi sedan kes ji lawên vî netewê tē kuştin. Bê ku ev deng

Binhere Ru. 11

MESELA KURD LE TIRYA

Kovara " Növy Jivot" ku organa tē-orîki ya Partiya Komünist a Bulgarîstanê ye, di hejmarê xwe ya yazdêmin de (1985) bi îmza Dîmîtrî Georgîyof li ser meseला Kurd gotarek belav kir. Ji ber girîngîya naveroka wê gotarê, me ew bi kurtî wergerand ser zîmanê Kurdî û di vîr de pêşkêşî xwendevanan dikin.

" Di vî dawîyê de meseला Kurd li Tirkîyê, bîruraya qîstî ya Ewropa û cîhan, parlamenê Ewropa Rojava, Komîta Mafên Mirovayî kîsand û gelek hîkumet û welat li ser vî meselê mijûl bûn. Bêguman hîkumeta Tirkîyê, her Tirk û Kurd jî di vî warî de gelek hesas in û ji her kesî bêtir bal didin vî meselê.

Li Tirkîyê ne ku tenê ji Kurdan behskirin her wiha serzar anîna Kurd jî bi resmî qedexe ye. Ji Kurdan re dibêjin " Tirkên çîya". Lê çî heye ku Kurd li hember vî qedexekirînê radiwestin û her ji xwe re dibêjin Kurd.

Di seranserê Tirkîyê de jî Kurd he ne. Li gor çavkaniyên Kurdan ew kesên ku bi nijad ve Kurd in û li Istanbulê cîwar bûne hejmara wan digihê milyonekî. Lê sabit kirina wan hejmara jî karek giran e. Ya girîngî ew e Kurdên ku cîda ji Tirkia û wek neteweyek serbixwe hest û hisê xwe yê neteweyî parastine, di bi dehan vîlayetên Anadolu Rojhilat de her cîwar in. Ew axa di warê etnografî de gelek zêlêl û ronî ye. Di nav navçan de Tirk wek kêmenetewek berçav dikenin. Rêberên bizava rizgarî ya neteweyê Kurd di vî babetî de wiha dibêjin. " Di Kurdistanê de em ne kêmenetewe ne, em gelek cîda ne û neteweyek serbixwe ne. Ji bo azadî û serbixweyî xebatê dikin."

Li gor encama vekolînek sosyolojîkî ya rojnamayek hefteyî ya Tirkîyê bi navê "Yön" ku hejmara wê ya pênçan di 18 ê Itona ... hatîye weşandin wiha tē gotin. " Di 12 vîlayetên Anadolu Rojhilat de wali nikarin bê besdariya kesê kî sêyemîn tercuman li gel xelkê bi peyîvin. Piraniya wan vîlayeta Kurd e û navên wan ew in. Diyarbekir, Hekarî, Betlis, Sêrt, Elezîz, Erzincan. Di be sê mezin ên wan de bi Kurdî tē axaftin ku ew zîmana ji Tirkîyê datîr e. Ji ber ku li Tirkîyê Kurdan ne wek kêmeneteweyek tēn qîbûl kirin, di tu serjimêrên resmî de hejmara wan ne diyar e.

Li gor çavkaniyên bizava rizgarî û netewîya Kurdistan, 12 milyon Kurd li Tirkîyê dijîn. Hin kes dibêjin ku

Binhere Ru. 11

تیمان بدن له سەر و مزعی زیان و تیکۆشانى ئاوارمکانى ده ره وه و خصایى شورشگیرانى - ولات ده نگو و باس و نووسراوه مان بو بنیرن و لهم ریکایهوه به کرده وه له تیکۆشانى "سه ر - ده می نوی" دا به خدارى بکمن - "سه رده می نوی" له بهر ده ستى ئیوهی به ریز دایه و به هاوکارى و یارمىتى ئیوه پشت نه ستوره .
ئادر یسى ئیجه بهم چوره به

M. Kh.
Ålgatan 16 - 4 TR
13300 Soltsjöbaden
Stockholm
SWEDEN

١٩٨٧ ١٩٨٦ نولوف پالیه

له و کاتە دا که "سەردە می نوی" دە چووە زیر چاپ، خە بە ریکی دلته زین وتە کاندەر له ته له فیز-یونی سوئید بلاو کرایه وه .

سه عاتی 11 ونیوی شه وی 28ای فیوریه کاتیک نولوف پالیه ، سەروکی حیزبی سوسیال دیموکرات و سه رهک و مزیراتی سوئید له سینە ماهاتوه دهر و له کهل خیزانی بو مال دنگهراوه ، دستیککی پیس و رهئ و چه په ل و جنایه تکار ،تفهقی لی کرد و دلای پر له خوشه وستی وئاشتی خوازی شهو مروهه مه زه می له کار خست و کوچی دوایی کرد .

خه بهری کوشتنی نولوف پالیه وک کاره ساتی هه ره دلته زینی ساله کانی داوی شه له سه رانه ری چیپان دا دهگی دایه وه . نولوف پالیه نهک ههر بو نااسایی خهلیکی سوئید و ره به پیدانی ئازادی و دیمو کراسی هه ولی دمدا ، بملکوو هه میشه بو ئااشتی چیپانی، بو دوستایتی نیو گهلان، بو بصادانی لی قومواوان ، بو کوز عهنه وهی ئاگری شه و ناوکوسی نیو دهوله تان ، دژی کونه په رستی و رهکه ز په رستی ، به هه موو توانوه خصایتی دمکرد . ناری نولوف پالیه له کهل مروهقاییتی و به شه ر دوستی وئاشتی خوازی تیکه له - مرهتی نولوف پالیه نهک ههر بو خه لکی سوئید، بملکوو به کشت مروهقایه تی، بو ئااشتی چیپانی و به گهلانی زیر ستم ولیقه و ماوزیان و په زارمیکی گهوره بووهوو له بیری نایابه وه .

دهستهی نووسهرانی " سه رده می نوی " ویرای مه حکوم کردنی توندی شم تاوان و جنایه ته ، له کمس وکارى نولوف پالیه و له هه موو خه لکی سوئید سه ره خوشتی دهکا و سیاسیتی ئااشتی خوازی نولوف پالیه له سوئید و له مه پیدانی چیپانیان دا هه مر دیرزه می هه بی .

هاو نشتمانانی خو شهویست

خوینهرانی بهریزی گورد

روژنامه ی "سه رده می نوی" به هاو کارى و - یارمه تی چه ند روناکبیری نشتمانپه ره ری گورد پی دمیتیه مه پیدانی سیاسی و شه ده ب و روژنغیری گوردی و دمیه وى شان به شانی- گوغار ویلاوگراوه پیشکوه تنخوازمکانی گورد له باره ی ناسانغنی مافی رهواى نه تهوا یه تی گورد و بلاوگرده وهی دنگه و باستی خه باتی چمکدارانه و تیکۆشانى هیزه شوژشکیره کانی گوردستان، له قوادانی جنایه ت و تاوانی ریز- یسه شوقتینی و کوته به رستمکانی زال به سه ر گوردستان دا ، وه له باره ی په ره پیدانی زمان و شه ده ب و کولتوری گوردی په وه ، نه ره کسی نشتمانی خوژی به چی بگه یه تی .

لهم بواره دا روژنامه ی "سه رده می نوی" — پیوستیکی تهواوی به یارمه تی مادی معتمه دی رووناکبیرانی شوژشگیر و نشتمانپه روهوانی دلسوز هه به .

له کهل " سه رده می نوی" پیوه ندی بگرن، به بلاوگرده وهی روژنامه، به فروشتنی، تیدا- نووسین، به پیشنیاره ره خه نو رهوتیوتی یارمه .

سەردەمی نوو

لەلایەندە ستەبی نووسە رائسە وە دەرد دەچی

سالی یە کم ژمارە ۲ خاکە لیوێ ی ۱۳ ۶۵ ۱۲ شە وریلی ۱۹۸۶ نرخی ۶ کرونێ سویدە

نەتەوێ کان یان عەشیرە تەکان؟

جولانەمۆی بە ریمەمکانی کوردستان کە پاش حەوت سال، شەری نە پساوێ هە روها بە خۆ راگری لە سەر پیتی خۆی راوستاوە و گەرە ترین هیرشی هیزمکانی کۆماری ئیسلامی بگرە لە شەرمش و سوپای پاسداران و بە سێحی و هێبێ تەستێر. چە نەجین جار تیک شکا نەوێ شێتر یاخی بوونی ئەو تاپقە و فلان عە شیرە تە نیە. شە و جولانە و مێه مە زەهەری بە ریمە مە کانی نە تە و مێه کە یە ک پارچە و یە ک دەنگ بو و مە دەست هێنا ئی ما فی زەهوت کسراوی راپە ریبو.

وێک کەوتی و بەر خۆردی شیکە لێ کەل حیزب و رێکخراوە سیاسە کان، لە دەر یەک لەو لایەکانی شیران و تورکە و عێراق و سورە، هەلوێستی سێا سسی شیران لە روانکافەکی تاپە ئی داپە. روانکە شیکە دێفاح لە وێست و داخوارە کانی نەنەوێ گەرە بەکستی و بە رۆزە و نەدی کوردەکانی داخسۆزی هەریە ک لە و لاتانە بە تاپەکی. دەرگۆزی گەنەم روانکە یە. بە هێج خۆردا ئی لێ کەل خازانج و بەر زەهوتی راستە قەنە نەنەوێ کانی فارسی و تورک و عەرەب نیە. لەموش زبانی ئەو لە سەر ریکای دا ئی بوونی. دیمۆکراسی راستە قەنە هەر یەک لەو و لاتانە یە.

لێرەمانە لەم وێارە دا بە شیک لێ بەمانی دەرگۆزی شایوێ بە خێمار دوابین سەر وێک و بەر زەهوتی جە مەر زانی ئی سیک بە دەنە و.

دەرگۆزی شایوێ بە خێمار شێمانەم رێ رێکخراوەکە لە نوو ریبوونی سەلتنە. بە شێخوارەکانی شیران، گەناوی "شەرە شێ مفاوە مەمی سێللی شیران" ی لە خێو نازە، واداوا دەکات گەمبەرات کۆرێوێو شێستی دەرگۆزی مەسەدە. لە نوو ساروێ دا ئانجانی شیکە ئەوێ نە داواگانی ئەر لە عەبار بەدین یان لە سەر ناوێوگی شو جەرمانە قە زاوێت بکەن، ئانجانی شیکە نەمانی کەدانی هەوێ هەلوێستی ئەر ریکخرا. و مە لە مەر نە تە و مەکانی عەبەرە فارسی داخسۆزی شیرانی، نەهەشی ئی راپەدەبکەن کە هەلوێستی ئەر ریکخرا و یە لەم بار مە. لێ کەل هەلوێستی رۆزی لە ریکخرا و مەکانی نوو ریبوونی سەلتنە نە تە خوار و سەسە زووالە ت مێللی شیکل و فۆر مەکی وێک بە مەکان مە یە.

دەرگۆزی بە خێمار لە بە یامێک دا کە نە بوێ "مەنەدی خۆ مەینی" بو مێلنە ئی شیرانی نازدە و لە و زامانی ئی نام

ایران تورکانی نە هەشی مفاوە مەمی سێللی شیران دا جاب کراوە و هادەتی. عە شیرە مەکانی شیران و رولتیمکی شیران دەرگۆزی ئی بەر زەهوتی، مە خۆم لە جیکایەک دام کە شیکەکان و کێر و کرفە کانی عەشیرە مە مانی دەمانە، نەسەر. بکە جوار بەش لە پێش بەمان "خەلکی شیرانی لە عەشیرە تەکان یەک هاتو و لە مەز سالی بە سەر سوکی و یی سوبالانی لە کەلێان جولانەوێ و بە سێ خەست کۆرین بە پێدا و سێ مەکانی ژمانان. سە بارە ت بەرمان یی شێخمانی کراوە و تە نانە ت مێ رۆحمان یی رەوانسۆن. نەهەلەسکی ئی پێسرا و وادا بەر زەهوتی ئی خەلکی کێو شێس بە هۆی هەزازی و دوو کەوتی لێ سە ناوێدی سەر و ت و سەمان بە جایی سوکیان ئی پێروانی.

بێنەهه راگیشانی دوکتور بە خێمار بو تەو " شیکەکان و کێر گەر مەکانی عەشیرە ئی " بە باشی دەمانی، دەرگۆزی مە سو سەر ئەر راستە کە بو خۆی بە کێکە لێ سە تاپەدی بە خێماری. شیکە شیکە تاپەسە سەر ئەو یانە کە تاپەدی بە خێماری لێ سە کانسە رەگەرن لە مەنەو مەکانی شیرانی. شیکە نەو یی پیاو بە خێماری " مێز و یی مەختاری" کە نوو ساروێ ی بە کێک لێ راپەرمانی هەلکە و نوو یی بە خێماری جایی لیکرەدی، لانی کەم لە مەر شەخسی نەو شیکە لێ سە عەر جۆرە تە و ریح و رووون گەردنەو یی نەزەر دەکات بە لام رۆحی قەسە لە جیکایە یگی دیکە دا بە. ژمارە یەک لە مەباری جە مەمبە. ئی عەشیرە مەکان نەسبە ت بە ئەوای ی جە مەمبە ئی شیرانی لە دەست دا نەسبە، تارانە یەک دەکەمبە، بوو شێ گەردنە و نەزری جە مە مەستی و پێر، گەرگەسێ کێلێکی هەمبە، بە باشی رۆبۆنی دیکانەوێ کە ئەو بە ئانقە مەت خۆی لە زاراوێ

بو لاپەری ۲

هە والیکی دلتمزین

لە کاتیک دا "سەردەمی نوو" دەجوێ زیر چاپ هەوالی دلتمزین و داخدارێ شاعیری مەزین و مە ناوبانگی کورد "هیمان" مان پێ

کەمبەشت ۰ بەگۆرە ی ئەو هەوالە ۲۹ ی خاکە مێو (۱۸ ی ئەو ریبلی -

۱۹۸۶) پاش نە خۆشیکێ دوو و دریز کۆچی دوابی کردو و لێ شیعرو پە خشان و نە مەمی کوردی مال ناو یی خواست.

شاعیریک، نوو سەریک، قەسە خۆشیک، تیکو شەریک، نیشتمان. نپەر و مریک شیمە ی جە هیشت کە سەردەمی کە نەجیە تی و سەرە تایی شاعیری، بە شاعیری کە ل ناسراوێ و مەنالی کورد و قوتابییە ساوایە کانی نە تەوێ کە مان و بە هەزاران تیکو شەر بە شیعری - بو لاپەری ۸ هیمان:

مە نرسی گەورە

سەر و راپەر یوێ و لە مە پتر لە سەر دەمی نازادی گەلان و بەر دەست کردنی عاسمان دا نایوێ بە بێ دەستی و کۆمبەتی و بێ بەشی بۆ. نایوێ لە بە رامەر هیرشی درندانە و سیاسەتی رە کە ز پەرستی حکو. مەتە شو فینست و دیکتاتورەکان دا کۆل بەدا و چۆک دادا و سەر نوێ سکا. نەتەوێ کەمان لە هە مەو بە شە کانی کوردستان. بو دیاری کردنی مافی چارە نووس و رزگا ری و بچراندنی بەت و زنجیری بێ دە. ستی خەبات دەکا.

لە لایەکی دیکوێ هیرشی وەحشیا نە ی حکوومەتەکانی تورکیا و شیران و عیرا. قە بو سەر کوردستان. ئەر حکوومە تانە سیاسەتی کوشتاری بە کۆمەلی خەلکی بێ تاوان و ویران کردنی کوردستان و کۆرێ. نەمۆی گەلی کوردیان لە سەر خاڵو ناو و نیشمانی خۆگرتو تە پێش.

لە تورکیا دای کۆدی تایی زەنرالە فاشیستەکان، نەتەوێ کورد کە ووتو بەر یە لاماریکی درندانە و لە ماوێ پینج سا. لی راپەرودا، فاشیستەکانی تورکیا پتر لە ۸ هەزار کوردی بێ تاوانیان بە بیانوی بو لاپەری ۳

جولانەمۆی رزکار یخواری کورد، بە فوئاخیکی دۆزار و لێر و بەردە لان دان. دەمیری ۰ لە هێج دەو و زە مەنیک دانە. تە وێ کورد ئاوا نە کە ووتو بەر هیرش و یە لاماری درندانە ی حکوومە تە فاشیست و شو فینستە کانی زال بە سەر کوردستان دا. ئە گەر لە راپەرودا یە کێک لێ سە حکوومە تە داگیر کردەکانی کوردستان جو. لایوێ و راپە رینی گەلی کوردی یە لامار دایی، بە شە کە ی دیکە ی کوردستان بو. تە پەنا و جیکای خاوانەوێ شورشگیران و لی قوماروانی کورد و خەلکی ئەر مەشەدەر. بە دەر و لێ قەمارەکانیان گرتو تەو و پەنا. یان داوون و نە یان هیشتوێ دەرد و داخی دەر بە دەری بچێرن. لێ قوماروێکان لێ نێو هار نیشمانە کانیان دانا رادە بەک. سوکیایی شێش و نازاریان هاتو و خویان گرتو تەو.

بە لام ئیستا ؟

ئەرگەر نە مەشایەکی وەزعی کورد. ستان بکە بێ، دوو دەمە ن و دوو باری لیک جیاوارمان دینە بەر چاوە کە بە کشتی لە کوردستان دا خۆ دەنوین. لە لایە ک. هە ستی نە تە وایەتی و وری بە مەزری تیکو شان و خەباتو شورشگیری نەتەوێ کەمانە کە لە هە مەو بە مەمکانی کوردستان چۆتە

پاشماوهی نه ته وهکان یان . . .

میلینتیان قوم بواردوه، ولهجیکای شم راراوانه کلمه و انکای کومل ناسی ره مهر. بهکه خوئی مانایهکی تاسمتهی خوئیان همیه ا ز زار اوین عشاير به کار دینی! شهوه که شهوریمه شیرانیه به نائقه ست مهسلهلی ته شهوهکانی دانشتوی شیرانی وه لا دمنی ولهجی وان زار اوه هملوه شاره عشاير دادمنی، له مهر باریکه وه شایان سرجه . له تهواوی بلاوگراوهکانی حورا و حوری ریکخاوهی که دوکتور به خیار بیریوه بیریان دهکات، هه میشه شه داوايه یان هیناوهته کوری کمنه هرتی معاومه تی هه لیلی شیران، مهسلهکان به شیوهیهکی ده نقتی وزانستی چاولی دهکاو بهمانیه تی شیداعی شهوه دهکنه که کارناسهکانی کبروگرفتی کومه لایمتی شه وریکخاوهیه تینورههکانی کون وههله شاره ی کومه لایه تی فری داوه، ولهکمل تاخرین دهسکهوتی زانست وزانسته کانی کومل ناسی ناشنا. برونه کور و ایماشترنم داواکار انملین که لمباری کومه لایمتیه وه زار اوه ی - عشیره تاساری کامه یه که دهورانهکانی نالوکوری کومه لایه نند؟ خاندو دهم - رونه که کوملهلی شتای شیران له کامه توناخی بیره رییش جویی میژویی دایه وهلر است نموی وایه شهکمر له مسفر شیرانی لهپاره بیه کومیککی له تنیایدی . نووسر انیک زور لم ریکخاوهیه له له قیامی شیران داخ لهملوگراوهکانی دینه هرتی معاومهتی میلی شیران دا، زور خار نووسویانه وهه مو روزیش دهنوو سن کمهکک لهتاوانه که رههکانی کوماری نیلامی وریژمی خومه بیتی شهوه به که شیرانی لهریکای بیشکوهتی کومه لایه تی نابوری لا داوه وبیره وه هقهرای کیشاوه . شهکهر وه دوکتور بهختیار راسته که یهک بینجومی حهسمه تی شیرانی - "کیوشین"، له توناخی ژبانی عشیره تی دادهژین، شیرتیران لمسر کامه پیشکوهتی کومه لایمتی و نابوری دهوانی بیری؟ شم نووسرانه وهاوقه تارکانیان، لهنوسراوهکانی تری کهله نیو بهروالمت به لئنه ت خواره کان داهمه، وه بیر دینتهوه که به هوی چاره سرکردنی کشت وکال (اصلاح ارضی) لهسالک نی ۴۲هتا۴۰ فئودالیم (دهر مهکایه تی) به ته واری له شیران هملکیرا و دوابی پی هینرا، وه زریان بوون بهخاومنی زه ووی کهر سته بیره هم. شهکهر وایه چون پاش ۲۰سال دوابی توناخی سپهه ی چارسهری کشت وکال شیتاش که شیتایه به ک بینجومی خهلکی شیرانی به شیوهی - عه شمرتهی دژین، یانی قوتا خیک که لهلماری کومه لایه تیهوه لهمیش دهورانی فئودالی دایه، زبان دهمنه مهر بهر استی مانای ژبانی عشیرهتی چیه؟

له ته واری دانشتوانی شیرانی بیتی نامارهکانی ره می حیکای پروای خوئیان، زمارمهک خهریکی کارواریوه زرتیری و کشت وکالت، وهلهو نیومدا چمنده سهدی خهریکی نازهل دارین کمپوسیستی ژبانی (کیوشین) به؟ بی شک کاتی دوکتور بهختیار وری رهوهکانی له ژبانی عه شایری دهنوی به و جورهی که باسما نگرید، بهمجوره ته ناقزرا تانه، که چارنیه داوینکیریا به بیت، بیری لی ناکمنهوه . راستی شهوه که قوتا خسی عه شمرتهی ویناخهی شه، بهمانای اراوهی به کارهینرا له کومل ناسی دا، له شیرانی شمرو دانه ماومئیر وجودی خارجی نیه . به لام بیوهندهکانی خرامیتهی و عه شمرتهی و داب وشوینی له میژینه شه، هیشتا له هیندیک شوین له سر زهویهکانی به ستر اوه به شیران وهک بلوچستان وه شیک له کورد - ستان وناوچه کانی مهسه مهنی و سوبره حه دی و هی تر ژبانی خوئیان دهمنه مهر، به لام چونکه لهلماری نابوریه بهوشویه کومل بناخهکانی شه دهورانه (عه شایری) ح لهسه باری کهر ستهی بیره ههوه وح لهلماری بیره - دهم هینانهوه، لهلماریک بلاویوه، بی شک داب وشوینی کونی کومه لایمتی و عه شیره تی و فخره نکی تاسیه تی شه و بهته واری زموویوه وهانوته خواری. بی شک هیح زانایهکی جیدی زانستهکانی کومه لایمتی وهیح خاوهن نه زهریکی سیاسی، له لیک دانوهی هفل و مهرجی دیاری شیتای شیران دانانوانی لهسر شم جورههویانه وهک - شتیک که بتوانی شوین لهسر رووداو ه ناسی کومه لایمتی دایمی ابعنوان عامل - تخمینکنده ایان لهسر نالوکوری شخت - مالی حساب بکن.

وانیه که دوکتور به خیار و مشاوره کانی له کهل شهور استیانه بته واری - بیکانه بن کیری کار!، خیکشایه دیکه دایه . مضزور ههر شهوه که له دیرهکانی سهره ودا په نجهمان بوزا کیشاوه . شهمانه زانایانه و بهمانقه ست شهراسته تاسه - لهمن که شیران ولاتیک، فره نه تهوهید ههروها شهوراستیش ناسلهمن کمنه توه کانی غمیره فارس له میز سالتهم و زور شایری ناسراووجیا وازی میلی خوئیان هه بوهریز ودهست هینانی مافی خوئیان یانی بهرسمی ناسینی مافی چارنوس ههنگاری گهلیک

به رز جیدی یان هه تیناره تهمه . بوچی دوکتور به خیار وهاوقه تارکانی باسی خمانی قاره مانانهی نه تهوهی کوردناکن له کوردستانی شیران؟ بوچی همتا شه جیکا بیه بوئیان دهکری وشه کورد لهنوسراوه کانان دا چه زف دهکن؟ ولام رونه ویه کار هینانی زار اوهی خوکیل کردن لهسه باری شهوان دا (تجاهل العارف) بهر تیز ترین به راورده، به دوابی شه شه مر دایه که شیوهی ویک کهوتن لهکمل مهسلهکانی کوردستان، ههروها حوره بیلانیک بی دهنکی بوه له کهل شهوه ش داده زان که

ناسوان هه تاسه وهک شهو سر له بن بهفری راکهن وههر وهاش ده زان کمنه مهنی بیلانی بی دهنکی ناتوانی هه تاسه رو شه بهدی بیت . ماجهرا و رووداو هکانی به نیویانکی قاره مانانهی خهلکی کوردستان له چوار دیواری سنورهکانی شیران تی بیره بوه، له دورترین ولاتکانی جیهان دهنکی داوه توه بی شلجاری خوئیان لهوه داده ببن که له پیمان زار اوهکانی وهک "عه شیر" خو حاشاردن، هه تا به خیالی خاویان ریکای خرابوردن دوز بیتهوه . وهله کهل راستیکی که له رورزونک تره خوئیان دهر بازکن ویه دهر برینی دلسوزی، خو به "هم جوری" عشاير "نیشاندن" ههنگا . بیک بهره و زورتر بایون شهوش شهوه که "خهلکی دانشتوی کیوهکان" به هوی هزاری و دور بوون له ناوهندی سهرومت و سامان به جوی سووکیان چاولی دهکن "داخ و په زاره دهر برین نیشان بدن . راستی شهوه که کار بدهستانی شیران وهله سورینه رانی حکومت له زهمانی چه مهره زاشادا، ههر چمنده لدهر برینی ناری کورد نه دهسه مینه وه به لام به ته واری هیز و توانایانه وه لهکمل ههر جوره بیچوون دیاردیهکی له مهر جولانهوه . روزگاری خوازی میلی کورد له ناسنور ه کانی شیران بیره رهکانی وسر کوتیان - دهکرد . شهولی به هوی دست و بیه نه د ناسراوهکانی خوئیان چه ند روزیکی روزانته "گوردستان" یان بهرمانی کوردی چاپکرد و "سهره رهکانی" یان شانتستان، هاندان که له روزنامهی "خاک وخوین" داته پ ر تیز و برینی خمن و له برانای لهوه دیوی سنور "یاد بکمنهوه، له تاکام دا دیتمان چیان به سر روزگاری برانای شهودیوی سنور هینا .

به لام دوکتور بهختیار له میهمانه کهی خوئیانه نامت وشه یهکی لهلماریه جولانه وه بیره بهر هکانی خوئیانوی قاره مانانه ی نه ته وهی کورد به سهر زمانی دا نه هیناوه به لام که چی له ههمان کات دابه وجوره خو خوش کردن و فرقیاشا لانه یانی داناسی زار اوهی عشاير له جیکای نهمته وهکان دهمیه وی واقعیتی خوئی دابوئی .

ماموستای روزگار، چمنده ماموستایه - کی زانایه ودهر سی لمیر نه چوودادامهات : بناخه دار پوزمکانی کوماری تورکیه که له ۶۰ سال له مه و بیره تا شیتاش - خهریکی توانخمنهوهی نه تهوهی کوردن شیتاش که شیتایه به ته واری هیز و توانایانه و لمو باریه وه ههر همون دهمین هوملین کاریکی کمکردن هملگر تنسی ناری کورد بوو له قاموس وقر همنگی رسمی تورکیه . شهوان کورد مکنانیه به تورکمانی شایخا نو بگرد، نایا عیبره ت هیتیر نیه که شیتاش دوکتور شاپووی بهختیار پاش ۶۰ سال پوی له جیکایی شهوان دانستی زار اوهی "خهلکی کیوشین" له

جیکای نهمته و مکنای غمیره فارس لهوانه کوردو بلوچ و تورکمه نه به کار دیتن .! بهر استی چد نده و میه کچوونیک به ر چاوه میه له نیوان شم دوو ولاتدا، که مال شه تاتورک و رهراشای دوتنی، شیمروش - شه نان بیورین و پیلوی وهک شاپوری بهختیار بی تر، که مهر شهوه نیه که مکنان بیورین خوئی به مهر هری که مالیم ده زانی وشا . بوری بهختیار و ههوا لهکانی خوئیان به مهره ری ناسیونالیستی فارس ده زان؟ کومتان له همل و مهر جی شیمروش کوملهی شیران دا هیح خاوهن نه زهریکی سیاسی ناتوانی لهسر شتیک بیوی هیزی عشاير حساب بکات . خون وخه یالی وا وهک خشت برینی سهر ناوی وایه، جکه له زهرهرو خسران بیره میکی تری نابیت . داروده ستهی دوکتور بهختیار ی ماوهیهکی روز سهر خوئی خه ون وخه یالی زابوون وله سهر هیزی عه شیره تی قه - شقایح حیساییکیان نکرد . به لام دیت مان که کوماری نیلامی ته نیا له ماوهی شه و روزیک دا بهمانردنی هیندیک پاسدار و هلی کویتیر چی به سهر روزگاری هیزی ته شقای "هینا . به لام وادیاره چنابیان هیشتا له خوهی کهر ویشکی وه خه بهر نه هاتون .

خو لانهوهی بیره بهر هکانی کوردستان که پاش حوت سال شه ری نه بساوه ههر وهایه خوراگری له سهر بیی خوئی راوه ستاوه و کهورترین هیرتی هیزهکانی کوماری نیلامی بگره له شهرتشو سو پسی پاسداران و بهسجی وهیتر، چه ند بن جارتیک شکاندوه شتر باخی بوونی شه و تابقه وقلان عه شیره ته شه . شهوه جولانهوهیه مهر هری بیره رهکانی ته ته وینه که که بهک پارچه ویه ک دندک بو ودهست هینانی مافی زهوت کراوی راپیرهوه .

شم جوره پناوه سیاسیانه شه که هینده تبتینی ولیک دانوهه یان نیه راستی وروو داوه کان به باشی به راوهردیکن، واباشه کوی بو قسهکانی دوزمنی سویند خوئی خو لانهوهی بهر به رهکانی کوردستان ، یانی بهریوه بهرانی ریزی می کوماری نیلامی بکن: هاشمی رهنجانی سهروکی مه جلمی شورایی نیلامی نوینه ری خومه بیتی له شورایی عالی دیفاع دا، زور خار کونیه که چه بهی شهری کوردستان بو راکرتنی ریزی می کوماری نیلامی، کرتیکی له چه بهی شه شه کهل عیراقی زورتره، مانای شم م نسانه چین؟

هاشمی رهنجانی به دهر برینی شم راستیه که ناکری خوئی لی میویری بهسر زمانی دا دیتی که هی وهک دوکتور

نه ته وهکان بیان.....

به ختباری تصا نه ته ل بهیرکردنهوشی ده سله متهوه، هاشمی رفسنجانی به زمانی بی زمانی خوئی دان به هیزبوونی، جوو لانهوهی بهیرمهکانی کوردستان، وخر راکری تم جوو لانهوهیه دینی، به لادوکتور بهختیار نهک هرله حه نایه ته کانسئی کوماری شیلامی کهمترین قسهی بهسه ر زمانی دانایه، مملکو به هوئی زا، اوه ی وهک" عشاری" و "اخلکیکیونشین"دهیه وی تم جوو لانهوه بههیزر و ریشه داری نمدیتوو بکری ولهوش خرابترنهوشیه دههوی که شو جوو لانه وهیه بیتمیزیزی یاخی بوونی هملقولا و له نارازی بوونی عه شیرتهکان. راستی شوویه ناکری روژی به توپه قوری بکری، وهی شک تم پیا و ه سیاسیه بانه له کهل شه وهی زمینان دهی دهلتیی، به همصوو کهسی نشان ده دهن که لهدوتیای خون وخوشی دانقوم بوونه. لهدوتیای رووناک ورووداوهکانی بهته واوی بیکنان.

شو وپیاهوسیاسیه یانهی که تاقی کرینه وهو تهجروویه ناشکرای بی ناکامی کسار به دهسته حه نایمکارهکانی تورکیه له بهیر بکنن و تازه یاش ۶۰ سال بکه ونه بهیری لاسا کردنهوهی تم دوراوه تاوانبارانه ر ساخته چپانه، به راستی حیکای بزهبین. نه ته وه کانی دانشتوی شیرانی به کشتی وه نه تهوهی کورد به تابه تی لهه میژ سالت به باشی تیکه یشتون، کهه کاکلی سیاسه تی شوینستی کار به دهسته کانی شیرانی چیه! نهقی ونه سهلماندنی شو نه ته وانه به بههر ناو و رهنکک. شوینسته کان هیندی حار به چه کی تزوری رووتنهوه دینه مهیدانی بوختهوه. کان وهیندی حاریش له زیر پووشی فریو وریا وه کار هینانی زاراوهی عشا یرو رشتنی فرمیسیکی تیمساحی بو عشیرهته کان، که بوچی به چاوی سووکیان چاولی دهکهن! بهلام نه ته وهکانی بن دهست و به خسیر، زیندانه وانهکان و شیریکه کانیا له زیر هر لیباسی وپوششیک دابن باشیان دفناسن، شه و قامچپانهی که ماوه سه ده وهدرانهکان دا وه وان که تسوه شووانی به تهواوی رایهراندوه وشمیرو به هیح ناولیک فریو ناخون، نهکهر تهجروویه محوت سال خه باننی چهکدارانههیزهکانی به بهیرهکانی کوردستان هیشتا بووخمهر هینانی تم پیاهو سیاسیه یانه داوا بهکی کافی نیه، تیمه قسیکمان نیه، بابمیننه وهوچاولهرووداوهکان بکنن، بسلام بهرای تیمه تم پیاهو سیاسیه یانه له ریزی شو وان که بو ومخمهر هانتیان دهیی چاوهروانی نه فخی سوروبین.

پاشماوهی

مه ترسی گهوره

پیرو بوچ زیندانی کردوه و هزاران که سی نیشتمان بهروه ریان له زیر نهکشنجبه و نازاردا کوشتوه و له داریان داون. کورد. ستان گراوته مه لهندی نیزامی و له سهرا نسری کوردستانی تورکیا حکومه تی نیزامی دانداراوه. فاشیستهکانی تورکیا هر به وهیان وان نه هیناوه که کوردهکان له تورکیا قهلا چو بکنن، بهلکو به گو. یره یهیمانیگهله کهل حکومهتی شوینی عیراق چند جار له کوردستانی عیراقیش جو لانهوهی رزگاربخواری کوردیان به لامار داوه. تورکهکان هر شستا لهشکرکی زور بان له سهر سنووری کوردستانی شیران و. عیراق کو کوردتوه و به ناشکرا ههرهسه له شورشگریانی کوردستانی ههر دودویو دهکن.

له عیراق یاش شکانی جوو لانهوهی کوردستان له سالی ۱۹۷۵ دا، سهرا نسری سنووری شیران و تورکیا چول کراوه. کونده کان و شیران کراون، باخ و باخات براون و ته. نانت سهر چاوه و کانی به کانیش به سه میت کویر کراونهوه و وش کراون.

هزاران خاوخیزانی کورد له سهر شوین و نیشتهکی خو بان ههلهکندراون بو خوارووی عیراق گو بزاراونهوه. هزاران کهسی نیشتمانیهروهر و بی تاوانی کورد له سه. ندیخانه سامناکهکانی عیراق دا له دار. دراون و له بهندیخانه دا سزا دراون.

له شیران دواي هاتنه سهر حوکمی ریزیعی کوماری شیلامی نه تهوه کهمان کنو. توت به ره لاملاری درنداننی "پادارانی شیلام". ریزیعی خومهینی که شوینهواژ نازادی و دیوکراسی له شیران دا بی شیل کرده، شستا بو دامه زراندنی "دهسهلا. تی شیلام" کوردستانی خستوت به هریش و دهییوی به زوری نانگ و توپ و بومبارانی شار و کورده کانی کوردستان "شیلام" له نیو کوردهکان سهفا بکرتوویکا. هیزهجه کدارهکانی خومهینی له کوردستان وهک له شکی داکیرکهر دهبزوونهوه. پترله ۲۰۰ هزار چهکداری شه رتهش و پاسدار و بهسیج و جاشی زولهکورد به کوردستان وهربوون و جنایهتهکانی لهشکری مهغول و شامعیاس دوویات دهکمنهوه.

له ماوهی شه ش سالی رابردودا. پتر له ۴۰ هه زار کهسی بی تاوانی کورد به دهستی جنایهتکارانی ریزیعی کوماری شیلامی شهید کراون. بههزاران مالو خیزانی کورد له بهر بومبارانی له شکی خومهینی و تاوانی پاسداران ناچار بوون شوین و جیگای خو بان به جی بیلن و روو بکنه چیا و کهزهکانی کوردستان و یاناوا. ره هه ندران بن.

له شهری نیوان شیران و عیراق دا-

کوردستان کراوته مهیدانی شهه توپ و بومبارانی حه وایی، تائینستا چند جار. شارهکانی بانه، گرماشان، مه لایر شاناوای غهرب، مه ربوان، سهردشت، سابلخ، پیرانشار، زبوه، مرواندز، ارانیه، دوکان، کو، سولیمانی، ههلمبجه، سه میداقد، پینچوین و خانقین که وتوونه بهر به لا. ماری هومایی و توپ بارانی حکومهتهکانی شیران و عیراق و به هزاران کوردی بی تاوان کو زراون.

ههر بو لیدانی شورشگریانی کورد و ویران کردنی کوردستانه که تورکیا و شیران و عیراق و تورکیا ریگ دهکون و ریگا دههمن به به یکتگر که بو لیدانی جوو لانهوهی رزگاربخواری کورد لهشکریش بهر نه نیو ولاتی به یکتگر.

دیاره شووه جاری هوهول نیهکه حکور. مه ته شو قینستهکانی شیران و تورکیا. عیراق بو سهر کو بگردنی جو لانهوهی رزگا. ریحواری کورد ریگ دهکون و بهیمان گری شندن. بهمانی شوومی سهعدنا باد، بهیمانی گو ز کراوی بهغدا، بهیمانی کورد خنکینی نهلهجزایری سهدام. شاله بهیر نه جوو نهوه. دوزمانی کهلی کورد سه ره رای نانهمایی و ناوکوی نیو خو بان له سهر لسی دان و سهر کوت کردنی جوو لانهوهی شور. شگری و نیشتمانی کوردستان ریک گو. تون و بهیمان کرتوهو ریکیش دهکون.

دوستمانی حکومهتی شیعهی خومه. بینی و سوننی تورک، هاوکاری سدماعی عهرهپ و بیغیرینی تورک، له سهر بناخدی لیدان و سهر کوت کردنی هار بهشی جوو لانهوهی رزگاربخواری کورد دامه زراوه. نیوهرکی بهیمانی شوومی نهلهجزایر که شستا هیندی هیزی به ناو نیو بزیسیو. نی شیرانی دهیمانی شهری شیران و عیراق له سهر چوار چپوهی شو رابگیری، به ناشکرا بو لیدانی کوردهکان بوو، وه ههر. دوو دهولت راوان و لیدانی کورد له خاکی کوردستان به هاو کاری به کنشالا. زاد دهکن. جالمه حاله دا که دوزمانی کهلی کورد سه ره رای ناوکوی ناشکرا و. نهینی بو سهر کوت کردنی جوو لانهوهی رز. کاربخواری کورد یهک دهگرن، که لیک جیگای داخه ربههرانی حیزبه سیاسیه کا. نی کوردستان به بی له بهر چاو کرتسی قازانج و بهر ژوهندی نهتهوه بن دهست و. به شخوراوهکیان، به بی دهرس وهرگر. تن له تاقیردنهوهی تالی رابردو، ههر بهکه خو بی به حکومه تیکی داکیر کهری. کوردستانهوه به ستوه و دهیمان تیکند ناوه و زه حمه تکیشانی کورد به بهکتر به کوشت دههوه دوزمنی سه ره کی میلههتی خو بان له بهیر بردوتوه. شووه شه مروله کوردستان له نیوان هیزهکان دا رووتهدا گالتهیه به خوینی هزاران رولهی زه. حمهتکیشی کورد که له پیناوی سه ره بهستی و دیوکراسی و رزگاری دا گیانی خو بان فیدا کردهوه.

رهنگه تم بهر سیرا هوش بیته پیش که بو چی وایه؟ زه حمه تکیشانی کوردستان له پشت تم کارهسهه داخدارانهی کوردستان و جنایهتی حکومهته شو قینهکان دا، ده. سنی رهشی شمیربالیزم ده بینن. که لی کورد ههقی خو بیتهی که شمیربالیزم به دوزمنی سه ره کی خو بی ناسی و جنایهته. کانی له بهیر نه باتوه. کوردستان به نهخشه و پیلانی شمیربالیزم دابمش و لهت و کوت کراوه. شمیربالیستهکان له لوزان بهیمانی سیقه ریان له مه سهر. به خو بی کوردستان ههلهمشاندهوه.

شمیربالیزمی شینگلیز بوو شورشی نهتوایمتی شیخ محمودی نهمری له بهین برد. به پیلان و به پشتیوانی راسته خو ی شینگلیز و شمیرکا بوو ههولین حکومهتی دیوکراسی کوردستانی له مههاد تیک. دا و سهر کومار قازی حمه معد و یارانی له دار دران. ههر به نهخشه و راویژی شمیر. بالیزم له ریگای بهیمانی شوومی نهلهجزا برهوه شورشی ۱۴ سالی کوردستانی که رمین سهر کوت کرا.

شستاش ههر به پشتیوانی شمیر. لیزمه که کوردستان و نه تهوهی کورد له ههوهو لایهکوه کهوتوته بهر هیرشی حکو مدته داکیر که رهکانی کوردستان و نیشتمانی شسته کراوته مه بدانی شه و خایبور کراوه. ههر چند شمیربالیزم سرشت و کاراکتری شه خوارانهی خو نی گو بیه، به لام له ناوچانهی که ناتوانی راسته و. خو هیرش بهری و به نانگ و توپ جوولانه. رهکانی دزی شمیربالیستی و رزگاربخواری سهرکوت بکا، شیوهی دیکه به کار دینی. به دهستی به کری گراوهکانی نازاوه ده. نیتوه. له ریگای جوو به جوو نهوه دهست دهخاته نیو جوو لانهوهی شورشگری که لان و له ریگای راستی سهرکوتن ههلهمایان. دهکا. له درندهیی و شهروازی شمیریا لیزمی شمیرکا که لیک نهوهی زیندوو. له بهر چاون. دیتان که چون به بی شه. می ولاتی پچوونکی گرانادای به لامار دا، دزی حکومهتی نیشتمانی نکاراگوا پیلان دهگیری و به کریکیراوانی سوموزا دزی. شورش چهکدار دهکا. له لوپنان و قه له. ستین به ناشکرا یشتی شیرا شیل دهگری. دهره بهگ و شیخه کونه په رسته کانی شه. فغان چهکدار دهکا و دزی حکومهتی میلی دیوکراسی تم ولاته هانتیان دهدا.

له کوردستان بو سهر کوت کردنی جوو لانهوهی رزگاری خواری کهلی کورد شوویه دیکه به کار دههینی. له لایه ک کیشه و شهری براکوزی له نیوان هیزه نازا. دیخواره کانی کوردا ساز دهکا، له لایهکی دیکوه دهستی سوسال دیوکراسی دهخا ته نیو جوو لانهوهی کورد و به بلاو کردنه.

بو لاپه ری ۴

پاشماوهی

مه ترسی گه ووره

وهی زره تیموری و بیر و باوهی چهرتی دژی سویالیستی ، دهیمی جوو لانهوی زرگا- ری خواری کورد له دوسته ستراتیژی بکارو پشتیوانی و لاتانی سویالیستی و چورلا- نهوی کومونیستی و کریکار، جیپان دورر خاتوه .

ئه مه له لایهک . به لام مه ترسی بۆ گهلی کورد ههر شهوه نیه که باسما ن کرد . به بیر و باوهی شهوه به داسه و مه ترسیهکی گهوره تر ههر شه له بیون و- دواروژی نهتهوی کورد شهکا . شهوش بر- یتهی له دهر بهدهی و پهرهوازه بیونی رو- ناکبیران و لاوانی کورد بۆ ئورویا .

له چهند سالی دواپی دا به هزاران لاری کورد و رووناکبیر و خهلیکی دیکه به خار و خیزرانوه نیشتمانی خو بان به جسی هیشته و به و لاتانهکی ئورویا دا یلاو بوو- نهوه . ههر چهنده شهزاری کورده ئاواره- کان له دهر بهوی ولات به روونی نغز انراوه ، به لام به گوتهی نووسی هیندی سه ر- جاوهی کوردی ، زماره ی کوردهکان له ئورویا له ۱۲ هزار کس تی دهپهری . شهکه ر- کوردهکانی کوردستانی تورکیاش که چهند ساله له شه لما نیا کار دهکن بخه یسه سه ر شه زماریه ، شهوا شهزاری کوردهکان له ئورویا خۆ له ۳۰۰ هزار کس شه دات ، دیاره زور له کورده کانیش بۆ شه ریکا و کانادا و لاتانی تر چوون .

بشویسته شهمش بلینین که وهه عسی هانتی کوردهکان بۆ ئورویا و شهوهی زیان و کار و کرد به بیان له گهله کتر فدرقی ههیه و ناگری ههمهوان به جاویک سهیر بک- یین . هیندی له و کوردهانه ده میکه هاتوو- نه ئورویا وه دواپی کار و کاسی خو بان کهو- نوون و جیگا و زیان و به ریچوونیکمان بو خویک هیناوه . میکمل ، کورکبخیوایان کاران ، دزیبیا ، بو شهوانی هخهفرقی نیه و وهک یهک وایه . لهوانیه کاتی سه ر خوش بوون و له سه ر تاوله ی قومار یاسی کوردیش بکهن و رهخته له خیزب و ریخهراوه سیا- سی و شورشگیره کورده کانیش بکرن و - به کوردستانی شهیندیرخون .

هیندیکی دیکه لهو کوردهانه به بی شهوه له ولات ترسیان له سه ر بی و یاله تیکوشانی سیاسی دا بهمشدار بووی ، ده- سنی ژن و منالمان کرتوه و نیشتمانی خو بان به جتی هیشته و به رههوازی ههندره- ن بوون و له ئورویا به هیوا ی زیانی چاو له دهستی ، بی کار و بی خویندن و فیربوون روژ ده یسه سه ر و له بهرامهر نهتهوه و نیشتمان دا ههست به ههچ بهر بر سهیبهک نا کهن . بیچکه لهوانه بعشی زوری نا- واره و دهر بهدهر مهکان لاوانی شورشگیر رووناکبیرانی نیشتمان پهروهرن که راوانان و

زولم و زوری حکومته دیکتاتور و شو- قینیستهکان ناچاری کردوون له نیشتمان وه دهر کون و روویکه ته ئورویا . به لام به داخوه به شیک زور که لهو لاوانه له- ژبانی دهر به دهی و ناواره پی دا دهوتان بخوینن و قیری زانست و رسته یهک بن که له دواروژدا بهکاریان بی و بۆ خزمهت به کهل و نیشتمان کهلکی لی وهه کرن . بهشی ههره زوریان ناچارن بو ژبانی ساده و - نههر نه زیان بجهنه نیو بازاری کارخهشی سهرمایه داری و له ریگای کاری رهش و دژ- واروه خو بان به ری بهرن .

شه لاوانه بیچکه لهوه که لهباری زیانوه تیر و تهسهل نین ، له باری سیا- سی شهوه له نیو کومهلی بر لهزه رهق بههر- قی سهرمایه داری دا تووشی بی بهرنامه سی و بهشیوی فیکری دهبن و دورر نیه زامداری نیشتمانه کیشان ، تا رادههک له سهیر جیته- وه . له لایهکی دیکه وه خوره و نه خووشی له چاره نه هانوری ناوکوی و ناتهبایی ره بهرانی خیزبه کوردهکان له- ئورویا شه رووناکبیر و لاوانی کوردی کورتوهوه و دار و بهش و دهسته دهسته ی کوردهون و ههر نه که به ههوا ی لایهک هه- له بهری ، ناوکوی نیوان شه مهیا و نیشتما- نه کوردهانه که بیوته رادیهک ته ناهت جیژ نی توروزیش پیگهوه نا کهن . شه جیژنه نهتهوایتهی که گشت نهتهوی کورد به هی خوی ده زانی و کوردهکانی ئورویا شه نا ه- نگی نهروور به تاقه تیکوشانی خو بان ده- زانن و خۆ پیوه راده نین ، کوردهویانته بهش بهش و ههر دهسته و تاقمیک به جیا نهروور دهکا .

شه ناوکوی و یهک نه بوونه شهک ههر وهک خۆره به نیو رووناکبیر و لاوانی شورشگیر دا یلاو بوئوه و بۆ شهستا و دوا روژ بۆ کومهلی کورد بواری زیانی ههیه ، بهسهلکو لای دهولهته پهنا دهه کهانی شه قدر وریزی کوردی هینا وهته خواری . شه هیزه به تهزه می لاوان و روئا- کبیرانی کورد له دهر بهوی ولات شه که ر بنوانی خۆ لهم نه خو شیه داخداره زرگار- بکات وله سه ر بهرنامه یهکی روون بو- یه کیتی کورده له باریه زیان و بهری- چوون و تیکوشان له دهر بهوی ولات بو- یارمه تی به شورشگیرانی شهوه ، یهک بگری ، بیکومان ده توانی بۆ ساندنی خهباتی رهوا ی نهتهوی کورده که لانی- جیپان ، بۆ روون کوردهوی بیر و رای خه- لکی ئورویا له سه ر مهسهله ی کورد ، بۆ را- کیشانی پشتیوانی مادی و مه عنوی هیزه پیشکوتنه خوزهکانی جیپان له جوو لانهوی زرگار بخواری گهلی کورد ، ههنگاوی گرنگ هه لینی . شه هیزه به تهزه مه شه که ره یهک بگری ، ده توانی لهم و لاتانهی که کوردی- پهنا بهری لین ، بۆ بهر پیوه بردنی کار و- باری کوردهکان ، بۆ زیان و کار و به ریچون بۆ دانانی قوتابخانه ی کوردی بۆ زاروگان ،

بۆ رایه راندنی هه موو خیر و کرفتی زیان کومته یهک بیک بینی و له وهه عسی شهستا بته دهر .

لاوانی شورشگیر و خویندگار و روئا کبیری کورد له ئورویا له بهرامهر وه زعی ناله باری گهله و نیشتمان دا بهر بر سهیکی گهوره بیان له شه ستویه . با بیرو باوهریکی - پیشکه و تهخووازه و سنگیکی فراوانه و ه برهوانه وهه عسی شهستا و دوا روژی نهتهوه- کهمان ، با بزانیین بۆ چی و له سه ر چی دهر به دهر و به رههوازی ههندرهکان بووین . با ههست بهوه مه ترسیه کورده بکه بن و بۆ نه هیشتنی تی بکوشین .

کوردستان له چا په مه نیه کانی جیهاندا

روژنامه ی "ناکرو و بولیس" له زماره ی ۲۶ ماری خوی داله زیر ناو و نیشانی :

"تورکهکان کوردهکان ده کوون" : ریندزر کردنهوی شه میر اتوری عوسمانی هه میسه شامانج و سهاسه تی دهولهتی تورکیا بووه کد دههوی بان تورکیزم دامه زرتی ، به بی شهوه که میر له خویهکانی بکانه وه . تورکیانهک ههر خهچ مافیک بوکمه نه تهوهکانی دانانی کهله خاکی تورکیا دا دهین ، بهلکو به شهوه بهکی وحشانه له کهلیان ده برهوتوه .

"ناکرو و بولیس" : دههوسی (ل حکومتی تورکیا ژوسیدی به راستی له ناست کوردهکان به کار دیتی ، تانیشتا به سه دان کوردهکان کو شته . بههه راران کوردهسه زیندان دابه جهشتی وه حشانه ئاراره درین . دهیان ههزار کوردهله سهر جیگا ز ریکا و شوینی خو بان کو بزر او نهوه ، زمانی زماکی له کوردهکان قهده شه کار و بهواتوین به کوردی قسه بکهن . شهوانه ی بهقه سی تورکهکان یاساله زیر پی ده نین ، چهندسال دهخزین به نیدیخانه وده میتنهوه "

روژنامه ی "رابوتنی چیکو دیلو" : تورکا نی حیزبی کومونیستی بولغارستان له زماره ی ۲۲ ماری خۆی دا خه بهریکی له تانیشته و یلاو کرد و تهوه و ده نووسی (ل :

نوبتهری جو لانهوی زرگار بخواری کورد له کونفرانسیکی چا بهممنی دا رایک هیا ند (ل : له تورکیا میلیونه کورده زین که له لایهن حکوو مه تی تورکیا که وتوونه بهر ره کوژی و روان و شه شکنجه و شه عیدا مهوه . ناوچهی روژه لاتهکانی تورکیا که پتر له ۱۰ میلیون کوردی تیدا ده زی ، کرا وهته بنداییکی کوره . کار به دهستانی تورک کوردهکان به "تورکی جیا" اناده بن ، شه و که سانه ی به کوردی واتمه زمانی خو بان قسه بکهن ، لانی که م بیخج ساله دهخزینه -

به نیدیخانه . ههزاران نیشتمانه وهری کورده له بندیخانه داله باری بده نیوه و شه نازار و شه شکنجه دهه رین . ته نیاله ماوهی جهوتوهکانی رابردو دا ۳۲ کورده له زیندا نی نیازی دیار بگر شهیدا بکراون . حکوون مه تی تورکیا سیاسه تی شو قینیستی له ناست ، کوردهکان به کار دیتی . شهوهی شه ته شی تورک له کوردهستان دهیکا ، راست شه وه . که له شهکی شه سیکاله و شهتیم دیکه (ل :

دیفاع له مافی مروق شه رکی هه موو کوردهکان و مروقیکی ناز ادیخوازه

له نووسی چا بهممنی وله وتاری سه رگ و به ریوه بهری دهولمان دا زورچار یاس مافی مروق دهگری . له کوردهکان به بهک کوردهکانیش دانوه مهسهلمناس دهگری ، به یانناصه ی مافی مروقیش هه رهله کوره دا ، شه سفندکراوه ، ریکخراوی تاییه تش هه ره بهم ناوه و بو یاراستنی مافی مروق دامه ز- ران ، وهک شه مجومه نی نیونه ته وه بیی شه تی زانانی دیموکرات ، فیدراسیونی نهی نه ته وهی مافی مروق ، ریکخراوی بهوه نه ته وهی بهخشین و کومته ی بهر . کری له زینانه سیاسه کان وهی تر .

به لام له گهله شهوه تی شهستانارا- ستنی مافی مروق به راستی نه که وتوته قابلیکری ریک و پیک و نه بوته هه ریکری شهوتو که . شهوه کهی وشو دهوله تانه سزا یدا ، که مافی مروق دهخمنه زبیری وه مل هوری هه سوویا سابهکی نیشانی و نیو نه تهوهی پی شهیل دهکهن .

شه رو شهوه ی له کوردهستانی عیراق و شیران و تورکیا دهگری ، نهک ههر بی شهیل کردنی مافی مروق بهلکو ژ توبیدی شه واره له گهله نهتهوهی کورد بهریوه ده چی .

سهیریکی وهه عسی کوردهستانی شیران بکهین که به جهشیک بی و بته که وتوته بهر په لاماری هیزه جهکدارهکانی ریزی می کوماری شهیلامی و کراوته و لاتیکسی دا کبیراوی نیازی و یاسای زمانی شه له کوردهستان بهریوه ده چی . رابوژتیکسی فیدراسیونی نیونه ته وهی مافی مروق که دروسال پی شه لایهن دهسته بهکی لینی لینه وهی شه فیدراسیونه له باری بی شهیل کردنی مافی مروق له کوردهستان له لایهن ریزی می کوماری شهیلامیه و یلاو کراوته وه ، به جوانی جهنایه ت و تا- وانی ریزی می خومهنی له کوردهستان نیشانه دا . ههر چهنده شه لیکولینه وه و رابوژته و دروسال پی شه یلاو کراوته وه ، - به لام تانیشتا شه ریزی می کوماری شهیلامی ههر له سه ره شهیاسه ته ده روا و شه نیشتا شه زیندانهکانی ریزی می له ناز ادیخوازانی کورد ناخهراوه ، شه نیشتا شه ههزاران خا و خیزران له ترسی په لاماری له شهرو و کوشاری به کومهل ناواره و سهر کهر دانی ههندرهکان .

پاشماوهی دیفاع له مافی مروث

شیستاش بدهیان ئاوابی کوردستان ئاکرتی بھراون و دانستوه کانیان دهر به دهر ی چیاو که ژانن. شیستاش نشتان بهر وهرانی کورد بهتاوانی ئازادبخواری له بهر دهمی ئاخوندیک راده کیری و بی هقی دیفاع و یار بیزهرو ری و شوینی موحا کهمه کوکم دهرین و بهند دهرین ویا ده کوژین. شهوی له رایوژ ته که هاتوه نموونه به که له سیاسی رژیم له کوردستان و له که له تهوهی کورد که ننیا ده هیوئی به ئارادی بزئی.

ته مهش کوژته به که له سینامبری ۱۹۸۲ سلواکراوه تهوه.

"شهوانی له ریزی می شاوریزی می خومه. بئی داکیراون، شاهیدی دهن که هه رقی شهکنجهدانی ساواکی شاساوامای نومیینی له رده یه که ساواک "عیلمی تر" شهکنجهدی ده کرد. له کانییک دا شه مرز پاسدار به چینیکی وه حشیانه زیندانی شه شکنجده کن. شهوان ده لئین ساواک تهت غیره تی شهوی نمیه که ئاواژ و مبدال ئیعدام بکا له ئییران دا شه م چوره شهکنجانه بره یان هیه:

- شهکنجهدی بدهنی
- لیدان به مست و بیلاقه
- لیدان به باتوم
- شیلاک به کابلی سیم له له شه و ده ستیزی
- سوتاندن به سیگار
- سوتاندن به ئاسنی سوور کراوه
- سوژنی داخ و سوور کراوه له مینی نینرک راگردن.
- نیوکی کیشان
- ده سته ندی قه پانی
- شهکنجهدی شهله تریکی کیراوه له بهر سه نهلهی ئاس دادنه تی و کلواخو دیکی ئاسنی به سهر داده کرن.
- زیندانی هه له داوه سن ولیی دده بن.
- زیندانی له کن که شه و کاری شهکنجهده دهن
- ژنان به برچی ههله داوه سن لیبی دده بن.
- ده ست دریزی سوژان به کویره ی فتوایی خومه بئی
- له رایور تی فیدراسیونی نیونه تهوهی نیاف. مه ه دا شاهد.

مافی مروث دا شاهیدی شه که سانه یه دریزی نو سواره، که شهکنجهد کراون، یا که شه و کاری کیراوه کان و شهکنجهد کرا. وه کان که له م و تارهدا چیان ناییته وه پاشان رایور تی فیدراسیون باسی ئیعدام کرا وه کان دهکا و دهنووست: "له ۱۵ ئوئی ۱۹۸۲ الیزیندانی سرکیس له نیوا یوکان و سنه، ۱۵ که شه ئیعدام کراون. ئاوی ئیعدام کرا وه کانیش نو سواره.

له ۲۲ تا ۲۵ ئوئی ۱۹۸۳ / ۴ که سی خه لکی مه هاید ئیعدام کراون که ۱۹.

بیره وه ری ۸۸ ساله ی روژنامه گه ری کوردی

له ناوه راستی سدهی نوژده وه - دهولته شمیر ایسته شه وروپا به کان دهستان خستیه کاروباری دهوله تی سمانیه وه. ههروها بنویان دروست کرد بوی هیز کردنی عوسمانیه کان ر بار ممتی دانی که له شه وروپا به کانی نا و له ممتی عوسمانی له مینا و دمه زرا ممتی، دهولته مته وایته شه به رخو، به لام به جوریک که خرمته شه به زه وهندی در نهانی خو یانیکات.

ئی کومان شه کاره ساتانه کاریکی که هره مان کردوته شه بر و ته وهی زر کاری - عازری که لانی روژ ه لات و که له کوردستان له که لا به لکته بو شه شه رای بر نهانی که که له کوردی له نیوه راستی سدهی بی شه وه دهستی کردوته شه بر پا کردنیان بو ییک هنیانی ته واره ی سیاسی خوئی.

بر و ته وهی زر کار بخوار یته نه وایته کوردی له که له شهقی سدهی بیستانه وه مته پیشکهو تبه که بئی بنانه فونا خیکی نیویه له هه مو یاری که وه، شه و ناروژ نامه ی - گوردستان" له ۲۲ نیسانی ۱۹۸۸ له سه شهنگه ری خباتی ساسیدا له دایک ده می وه که چه کیکی کار که ره له میناوی مه دی همنانی ئامان حه کانی که ل.

روشتی برانی شه شه رده ممتی کورد - ده یان رایور ژنامه که ری چمن کرنگه بو شه که ته تی خه باتیان. بو شه بریار یاندا تله میش بخه نه یال چهک و ئیسیاتی بکن که له م مه یدانه شدا هیچیان له میللمانی تر که مته نیه شه که به توانا تریش نه بن. هه ل و مه رچی که شه شه رده مه و زولم زووری رژیم سولتان عمیدول چه مند به حوریک ریکای دهر کردنی روژنامه ی کوردی له نیشتان نه ده دا. تهنانه شه رژیمه که لی دزی هوشیار بوونه وهی مته وه کانی نا و دهولته عوسمانی بوو. بو شه زوژ به بی بهزه یانه له زوژریکا له بر و ته وه ی ئازاد بخواری که له کورد و که لانی دروسی شهویان دهدا (سواره چه میدی) بش شه ر در اوسیک بو بو بدهنی همنانی شه ئه مانچه کلاه.

له سابهی شه زور وهه میقداد مده حمت که نه وهی خیرانی بهر خانه، دهستی کرده دهر کردنی روژنامه ی (گوردستان) له قاهره. بهم حوره شه رتهای روژنامه

که سیان کچی تازه بی شه یستوو بوون. شه داپکرا. هکان بیشتر به ۳ تا ۱۰ سال زیندان مه حکو پکرا بوون. شه ئیعدام کرا وه کان زوژ - بهمان کریکار، قوتابی، خویندکار، یان ماوستا بوون و هیچیان بیشتر که نمبون. له هه وهی ساله وه پتر له ۴۵۰ کورد ئیعدام کراون و حوکمی ئیعدام له ماوه ی ۱۰ تا ۱۰ - دهقیقه ئاخوندیک داویه تی و ته و او بوه. ته رمی شه ئیعدام کرا وه له بهر شه م خو یانسه نادنه وه به که شه و کاریان:

- ۱ - وایان به کولله دایز دایز ده کنه که نا سار بنه وه.
- ۲ - له میش شه ئیعدام کرا دندا، به سر نک خوین یان لی ده کرن، تابیدهن به پاسدارانی بریدار. دادستانی کشتی ئیغلابی - کوژاری ئیسلامی ئیران به کویره ی فتوای خومه ممتی شه ری کرد وه که مته وه کانه ی به ئیعدام محه کو پکراون، خو بیان لی یگر ن و بیدهن بهمانکی خوین تابی پاسدار برین. داره کان به کار بنین.
- له رایور ته که داکو ترا وه ۱ "بهر و هر د مان کردوته ننیا له وه ساله دا ۴۵۰ که شه غه بره نیرامی شه ئیعدام کراون. شه که شه زما ره ی بیشتر کانی خیری دیموکراتی کوردستان. نیش له و شه زما ره مه زیاد بکه شه ۱۳۳۹ که شه بوون و ۲۷۷ که سیان له مه هایدان شه - داپکراون. شه ژماری شه ئیعدام کرا وه کانی غه بره نیرامی که کوژاری ئیسلامی ئیران ته نیا له وه ساله دا کولله بارانی کردون دهکاته ۱۸۰۰ که شه"
- رایور تی فیدراسیونی نیونه تهوهی مافی مروث به دریزی باسی په لاماری
- ته رتهی کوژاری ئیسلامی و پاسداران دهکا و دهنووسی: "له نه نه نتیجه یه لاماری شه رته شه و پاسداران دا شه دان گونسد ویران یوه و پتر له ۲۵ هزار زن و بیا و مندال ئاواره و دهر به دهر بوون.
- ۲۵ هزار ئاواره ی کوردستان هه مو - شهکیان له کیس چوه و هنجیان به ماوه " شه مکه و رته ی رایور تی فیدراسیونی نیونه تهوهی مافی مروث بووله باره ی بی شیل کردنی مافی مروث له کوردستان له ریزی می ئیسلامی ائلتو ندانه وه.
- به راستی کورتهی خبابه ت و تاوانی پاسداران و شه رته شه بوو له کوردستان. دهسته ی نویه رایمته ی فیدراسیون دهستی وه هه مو و ناوچه کانی کوردستان را نه که شه ته و ریزی می کو شه بهر سنی خومه بئی ریکای نداده که شه ری به مندیکانه کان بدن و له که ل کیراوه کان و نوو بزیکنه. شه م له زما ره کانی دا هانوو دا باسی بی شیل کردنی مافی مروث و به زیوه - بردنی زیموسید له لاین رژیمه کانی عیراق و تورکیا له کوردستان به ریزه بی شه ده ده بن.

که ری کوردی له شه نده رانه وه ده ست بی شهکا، شهمش دیار ده به که تا کو ئیستا - به رده و اماتار اده به کی روژ. له دایک بوونی روژ نامه که ری کوردی شه رتهای فونا خیکی نیویه له میزووی که له کوردا. شه رده می بلا سوونه وهی خوینده واری و نوو سیره زمانی سکماک و ده وه مند کردنی سامانی کولتوری خو مالیه له جباتی خرمته کردنی بی ها و تابیسی که لانی دروسی. بهلی بو شه ده می هه له سه نکاندنی خویندا واری و له که و نسی پیشکه و تتی که لان.

روژنامه که ری کوردی هه به پیشکه و تتی خوازینی دیموکراسیه وه له دایک بووه. هه ر جاوی کردوته وه بهر هه لستی هیری دور ممتی کردوه بو شه که له کورد و دا وای مافی ره وای کردوه و دزی سولتانه کوته بهر سته کان وه ستا وه. له بهر شه شه ده بنین سولتان چه ن خاری دا و اله یا شای شه ای میسر (خدیوی ادهکا که میقداد مه دحمت ته سلیم بکار وه وانه شه سته میولی بکانه وه.

وایته ممتی (گوردستان) له قاهره شه حکمای خو شه نه بوئی. ده بنین له سالی ۱۹۸۸ و تا سالی ۱۹۰۲ سی و یهک (۳۱) ژماری له جیکا جیا واره مر چوون به م شیوه به:

- ژماری انا ۵ له قاهره
- ژماری ۶ تا ۱۹ له جنیف
- ژماری ۲۰ تا ۲۳ دیسان له قاهره
- ژماری ۲۴ تا له لندهن
- ژماری ۲۵ تا ۲۹ له فولکسون
- ژماری ۳۰ تا ۳۱ دو باری له جنیف شه مه چی ده که ممتی؟ وه که ده زانسن شهکنکیریه کان له قاهره - که شه بهر خویو - ده ستیان خستیه کاروباری شه وروژ نامه - نه وه که له وهی دهر ده چوون. ده یانه ویست به به کار یان بینن بو بهر زه وهندی تابیستی خو یان دیاره نو به ره ی روژ نامه که ری کوردی (گوردستان) ملی که چه نه کردوه بو شه زخت و ته و ژمه وه و به سهر بهر زه وه شه هه موو که شه تانه ی کردوه له مینا و پاراستنی زمان و شه ی کوردی پاک و بی که در له که شه م شه که شه زوژ به جوانی له لایره کانیدا دهر ده که ویت. ده بنین زمانی (گوردستان)
- هه میشه دژوار و دریزو تیزوه دزی و ژمنانی کورد، به لام له همنان کات دا لوس و نه رم و مه نتقی و یارا بووه شه برات به کوژدان. نمونه ی شهمش دو وه لو بوسته بر شانه به کانی و کوردستان اه: له لایه که وه به کشت هیزیک پیشگیری که له شه رته می ده کرد له لایه کی تره وه به توندی دزی (سواره ی - حمیدی) ده وه ستا. دوای شه که و تسی شور شی ۱۹۰۸ له یازینی هه مان سالدا شه من عالی به ره ر خان و شه ریف پاشا و شیخ عمده لقادری شه مرمینی و چه ن کوردیکی به ناو - یانکی تر کوملهی "ته عالی و ته رمقی کورد - ستان" یان دامه زار اندو به نا و یه وه (گورد بوژ

پاشاوهی بیرموری ۸۸ سالهی روژنامه گمری کوردی

تعمارون و تفره غه زهتسی (یان بلاکردهوه
دوای ماوهیگ خویندکاری کوردلیسه
نمسته میول) هیقی (یان دامه زاندوسالی
۱۹۱۳ش دهستان کرده بلاکردهوهی کوتاری
(روژی کورد) دوابی شهو سکودهسه لاتی
کمیته ورهی روژنامه ی (روژی کورد) یدهر
کرد لهسال ۱۹۱۳ش (بانکی کورد) لهسه غدا
دهرچو .

ههرچمنده روژنامه گمری لهوسه ردهسه
ناسک و خراپه دادهستی بی کرده، به لام
همکارویکی باشی ناوه بهرهبی شهوه .

روژنامه و کوقاره کوردیه ماکان ههچ لهوانهی
میللمتانی تر که مترنمیون ۳۰ لوراسی
روژتاوایی سالی ۱۹۴۴ کوقاری (کلایژ) ی
به یکی له کوقاره ههره بهرزه مانی و لاتانی
روژتهی ناوهرست ناوبرده . راسته روز-
نامه گمری کوردی دوو چاری گملی گمرو کوفتی
سهخته لهسه ردهمی شیتا سدا وهک نسه
بوونی یک شهوهی نووسین و بهکته لاف
بیی و بهر بهر مانی له نیوان روژنامه مانی

گملی پارتی و ریکخراودا ونه بوونی نارادی
چاپه منی ودهسه یونی ۰۰۰ دهها هوژتیر
به لاپاری ههخت و دوزاری کوردستان له
زیر جهوساندهوه و هیرشی درندانسه
دوژمان له چوار قورنهی کوردستان د ا
به رای نیمه شم شم کانهی خوار هوه ده
خانه سه شانی روژنامه گمری کوردی
ماو چهرخ:

— هاندانی هه ماوهی کورد بوخما
بهر بهر مانی دوزمن لهه موو هیکا و
کاتیک و بهکشت شهوه بهک بیوسنه
هستی روگمکانی کورد به بهر یواوه ی
کوردایستی بیشکه و تنخواز و شور شکرانه
و دیموگراسانه چوشدا بو نسه م
مه به سته شه توانی سدها نمونه ی
پرشانازی و جوامیری و مگردایستی لهسه
بیزوی کله هک ماندا بیستیه و هوبیه .
شه نمره رووداوه مانی جیهاوه .

هه روژنامه مکه بهیوی نریک بی
له هه ماوهی کله وه، دهمی هه ست و
نارهزو و شرادیهان دهرخت لهسه لاپره
کاتی و به بهر شهوه بوچاره سهر کردنی
کشتیر و کور قهر و ژانه کانیاندا بگمری و
ری نیساندهر یانی . به لام بی شهوهی خوی
به ماوستا و نه سیجعت کهریزانی و به ههچ
بوریک شهوهی دهرته خاکه جز منستی
بهر زه مندی کسلیک یان دهسته هک دهکا ،
هه لکودمی بهر هه مندی کهل و شتمان کاگالی
خمانی بی چانی بی .

بیوسنه لهسه روژنامه گمری کوردی
هه ردهی رهشی زوی دوزمان همنالی و
میلانه مانیان ناشکر اکا بو هه موو که لانی
جیها هه لدا بگم کردنی ناچه وریاد
کردنی دوست دهنگی میللمتی کورد و
خمانی دوا لیمیناوی هه به جتی کردنی

مانی چاره نووسدا بکهنسته دام ودهرکا
نیوسته وایسته مگان . تاوانه مانی داکیر
کهرانی ولات بخانه بیش رایگمستی
جیهاونی وداوایه مانه تیانلی بگا .

کرنکترین شهرکی روژنامه گمری ی
کوردی، تایبعت روژنامه بی لایسن
تیکوشان و کوش و خمانه له پیناوی
دروسکرندی بهکهنستی بیروناوه ورتیک
خست له نیوان پارت ریکخراوه کوردیه
کاندا و بیش خستیان بهر هه دامه زاندنی
بهر بهیگی نمته وایستی شهو ته کهنستی
هه رگردایستی خمانی شور شکرانه ی

هاوبهشی نمته وهی کورد بگاله میناوی .

روژکاری راسته قینه دا .
دهمی شم شه کهنه میسه دیاری تهرین
و بهر ترین هیکا بگری لهسه لاپره مانی
هه موو روژنامه بهکی نشتمان بهر وه ی
به شه رف و کهرامت — شه کهر چی شور-
کاتی شه مانه یان شه یان بی لایسنه . چونکه
دوژمانان سه بارت به جهه ساندنه و مان
بهکن وله هیر شه چه پهله مانیان دا بوسه
میللمت هه مانه هه هه هه وری و حیواواری ناگهن
له نیوان دیموگرات و سوشالیست . . .

کون یاده کی هه ندانی بهکهنستی و کومده
لهسه یان کمونیست و تودهسه یان بگمری . . .
کوردی مانیان کاسیکاره . . . موچه خور مانی
جو تیار . . . زنه مانی پنا . . . بی لایمن حمزیه .
روژنامه هه موسی کوردی بی دوو یاره و
سماره . . . هزار یاره ی بگانه وه کسه
خمانی دزی دوژمانی داکیر کهر سه ر
ناگهوی و سهر ناکاری بی بهکهنستی بو لاین
و دهر سکرندی بهر بهیگی نمته وایستی
تروان . شینر کاتی شهوه به هه موو لهسه

زیر نالایهک بهر بهیگ یان بهک ریکخراوی
نمته وایستی دا بریزین و لمانویه لهسه مکه
دزی دوژمانی هاوبه مانیان هه کنجین .
دهمی شهو کوسب و ته کهرانهی دوژمان و
نوگهر مانیان دهخمنه بیش بو هه ولدان
و دهنگمستی و بهکهنستی بهر بهیگی نمته وایستی
بهتی فره وان — نوینفری راسته قینه ی
میللمتی کورد — ناشکر اور یواو یوچ
بکرین و خه لک قایل بکرین کهنه خمانی
شانیه شانی هه موو کوسب و ته کهر بهیگ
قاییلی لهناو بریدن و ته خت کردنه .

ههر کهسی هاوبهشی نه بی لهجی به
چی کردنی شهو بهر مانی سه ره وه، بهیوی
یان نه، شهو کوسب و ته کهرانه زیاتر دهجه .
سپین لهحیاتی ئاسان کردن و تهخت کردن
و لهناو بریدن . شم کاهش بی کومان له
رزه مانی بهر مانیان نارادیک خور میللمتی
کوردی دوور ده خاتوه . شه مش ههر بو
بیکیانان و ههنگاویکی لهسه و مگردنی
سیاسی .

هزار سلاو لهکیانی یاکی به که مین
روژنامه گمری کوردی دوهر سلاو بوته ها
روژنامه هه موسی سهر یازی نه ناسراو .
هو و هه زاران سلاو بوته روژنامه هه موسی .
شه قهی پیشمر که قمار مانه مانی کورد .

تار له سه لاپره مانی روژنامه مانیان
دهنگه ده دا توهه .
هه زاران سلاو بوته روژنامه هه موسی ی .
به کی قهله مانه مانیان شه منده ی لوله ی
شه نک کار بگه رود و من تر سینه .

بز و تنه وهی رزگار یخواری

له شه فریقای جنوبی

بز و تنه وهی رزگار یخواری له شه فریقای جنوبی

خمانی رزگار یخواری له شه فریقای
جنوبی کهنسته قوناخکی نوی زیاد
بوونی هیری بهر مکاری ریزی می ره که ز
بهرست و پته بوونی هستی بهر بهر .
کاتی خه لکی زور لیکرا و لهسه هه لدانی
کومه لایستی دیموگراتیک دا ریزی می شه
زلاته یان خستونه ناو قه برانیکی نا بوری
و سیاسی نه دتر او .

گملی زور لیکراوی شه و ناوچه ،
دهمی به بی لهدهست دانسی وه خت
بگانه نارادی، بگانه سه شهوه که خه ری
بسهر و لاتی خودا حکومت بگا و بو
چاره موسی خوی هه ره تر بریار بدا نه
سه بی . خه بات خه لکی شه فریقای جنر
بی که زور بهی دانستوانی شهوی پیک
دنی به لام له زور بهی مانده مانی بی به شه
تندیا دهلیلی زیانه . زیان بوته وان دهمی
له کهل نارادی و بهشاری له مانی زیان
بهر یومیچی، هه ر بوتهش له مردن تهرین
له لایهکی تهریزی ره که زهر بهرست روز
له کهل روز بو دهریزه بی دان به زبانی زور
داری خوی ته وزم و کهرده وهی در ندانه له
کهل ره شه هزاره مگان بهر سلاوتر دهکا .

دهسه لاتداری شهو لاته بهحکه له کرتن و
شهکنجه، کوشن و برین و سوتانیان وهی
خستوه بو شه مه بهسته به دهیان —
میلبارد دو لاریان بوکار واری نیزامسی
تدرخان کرده . کرده و بهر بهر مانی شورش
کیری بهرام بهر دهسه لاتداریه مانی حکور .
ممت په ره دهستینی و دی تهواو شهو لاته
داده گری . کرتن و کوشتنی روزانه ی شوش
کهره مگان ، له لایمن هیری تایبعتی شه ره شه
ره که زهر بهرست نه یوانیوه وستی شه وان
بو په ره پیدانی خمانی قاره مانان مانیان تیک
بشکینی . شه وان بی په روا به رامهر به
نانک راده وستی وه دهستی پر له بهر ده
ره شه ره شیان که هه تا ده دان چوته نا و
چه ک و تهغه منی یوه وهکیان هیناوه .
لهباری شیدا یوه ، خه لکی زور لیکراوی
رهش هاتو چوی شیداره مگان ناگه له بهر
شه وهی کار بهده سه ره که زهر بهرست مگان
هاتوونه سهر داخستنی شیداره مگان . به

هوی بایکوت به شیکی زور له سبی بهکان،
درکانه مانیان داخستوه و ماله مانیان ستراره .
چه ن ریکخراوی شانی به بلاک و چاپه .
منی داواله خه لک دهگهن بهرام بهر سه
کوردی ماله مانیان مانیان حکومت سهر هه ل
دهن . سندیکی کربکاران به هه هه هه
هه لویستی سهر که شه وان هی خویان در یزه
دهه دن و مان گرتنی بهر بر تارا واده گهن .

له شه فریقای جنوبی کهنسته قوناخکی نوی
زیاد بوونی هیری بهر مکاری ریزی می ره که ز
بهرست و پته بوونی هستی بهر بهر .
کاتی خه لکی زور لیکرا و لهسه هه لدانی
کومه لایستی دیموگراتیک دا ریزی می شه
زلاته یان خستونه ناو قه برانیکی نا بوری
و سیاسی نه دتر او .

خمانی رزگار یخواری له شه فریقای
جنوبی کهنسته قوناخکی نوی زیاد
بوونی هیری بهر مکاری ریزی می ره که ز
بهرست و پته بوونی هستی بهر بهر .
کاتی خه لکی زور لیکرا و لهسه هه لدانی
کومه لایستی دیموگراتیک دا ریزی می شه
زلاته یان خستونه ناو قه برانیکی نا بوری
و سیاسی نه دتر او .

گملی زور لیکراوی شه و ناوچه ،
دهمی به بی لهدهست دانسی وه خت
بگانه نارادی، بگانه سه شهوه که خه ری
بسهر و لاتی خودا حکومت بگا و بو
چاره موسی خوی هه ره تر بریار بدا نه
سه بی . خه بات خه لکی شه فریقای جنر
بی که زور بهی دانستوانی شهوی پیک
دنی به لام له زور بهی مانده مانی بی به شه
تندیا دهلیلی زیانه . زیان بوته وان دهمی
له کهل نارادی و بهشاری له مانی زیان
بهر یومیچی، هه ر بوتهش له مردن تهرین
له لایهکی تهریزی ره که زهر بهرست روز
له کهل روز بو دهریزه بی دان به زبانی زور
داری خوی ته وزم و کهرده وهی در ندانه له
کهل ره شه هزاره مگان بهر سلاوتر دهکا .

دهسه لاتداری شهو لاته بهحکه له کرتن و
شهکنجه، کوشن و برین و سوتانیان وهی
خستوه بو شه مه بهسته به دهیان —
میلبارد دو لاریان بوکار واری نیزامسی
تدرخان کرده . کرده و بهر بهر مانی شورش
کیری بهرام بهر دهسه لاتداریه مانی حکور .
ممت په ره دهستینی و دی تهواو شهو لاته
داده گری . کرتن و کوشتنی روزانه ی شوش
کهره مگان ، له لایمن هیری تایبعتی شه ره شه
ره که زهر بهرست نه یوانیوه وستی شه وان
بو په ره پیدانی خمانی قاره مانان مانیان تیک
بشکینی . شه وان بی په روا به رامهر به
نانک راده وستی وه دهستی پر له بهر ده
ره شه ره شیان که هه تا ده دان چوته نا و
چه ک و تهغه منی یوه وهکیان هیناوه .
لهباری شیدا یوه ، خه لکی زور لیکراوی
رهش هاتو چوی شیداره مگان ناگه له بهر
شه وهی کار بهده سه ره که زهر بهرست مگان
هاتوونه سهر داخستنی شیداره مگان . به

هه روژنامه مکه بهیوی نریک بی
له هه ماوهی کله وه، دهمی هه ست و
نارهزو و شرادیهان دهرخت لهسه لاپره
کاتی و به بهر شهوه بوچاره سهر کردنی
کشتیر و کور قهر و ژانه کانیاندا بگمری و
ری نیساندهر یانی . به لام بی شهوهی خوی
به ماوستا و نه سیجعت کهریزانی و به ههچ
بوریک شهوهی دهرته خاکه جز منستی
بهر زه مندی کسلیک یان دهسته هک دهکا ،
هه لکودمی بهر هه مندی کهل و شتمان کاگالی
خمانی بی چانی بی .

بیوسنه لهسه روژنامه گمری کوردی
هه ردهی رهشی زوی دوزمان همنالی و
میلانه مانیان ناشکر اکا بو هه موو که لانی
جیها هه لدا بگم کردنی ناچه وریاد
کردنی دوست دهنگی میللمتی کورد و
خمانی دوا لیمیناوی هه به جتی کردنی

پاشماوهی بزوتنومه‌ی زرگاربخوازی

له شه فریقای جنوبی

دهکاربهم چه‌شنه قه‌ی کونکره‌ی میلیلی .. شه‌فریقای جنوبی دوو پانده‌کانه‌وه، لهه راستی دا فکریکی تری نه‌میشک دابه . له‌کهل شه‌وش، هر شه‌ونده‌ی که ده‌سه‌لمینی شه‌کاتی شه‌ی که‌میشته‌که‌خ‌لکی به‌ک - کرت‌نوده‌می له‌و و لاته بزئی، شتیکی‌نو‌ی به . کاتیک بوت‌اله‌زبانی کشتی‌یه‌ککرتور . ده‌کا، هملویتی پیشووی جی دیتی، شه‌و کاته که‌رای ده‌کمانده‌که‌ره‌شه‌کان‌خ‌لکی شه‌فریقای جنوبی نین و مافی زبانیان لهه وی نیه . به‌لام له‌راستی دابه قسه‌ه . بزوتنومه‌ی شورکیری خ‌لکی زورلیک‌راوی ره‌شی کورج و کشت . ده‌کرد . سه‌روکسی ریزی‌می ره‌که‌ریه‌رست واده‌نویتی‌که‌سیا - سمنی خوی کوریوه، بوت‌امدل له‌کهل شه‌ه لویتستی خوی‌ی به‌ام له‌ناشتوانی ره‌کی پیشووی خوی به‌جی بکه‌مینی . ندر ناچاره بریک خوی بزوری تابومابه‌یه‌کی تربیش به‌مانه‌وه‌ی خوی دریزه بیا . لیره ستراتیژی شه‌وه‌روونی ده‌ده‌که‌وی . ستراتیژی پاراستنی‌زیان ودهم وده‌رکای خبوه .

به‌لام ستراتیژی خ‌لک وریک‌خراوه کانی پیشک‌ه‌نوتی شه‌و لاته شه‌ویه که‌هر جی زووتر به‌ره‌که‌ز په‌رستی وناپاراید دوا‌ی بینن . شه‌ره‌که‌ز په‌رسته به‌رفورم ر‌چاکتریون شه‌وانه نارازینه‌وه، هملک‌وو ده‌می به‌ته‌واوی له‌مناغه وه خاشه‌ری و له‌جی شه‌و، شه‌فریقای جنوبی ده‌ک و لاتیکی دیموکراتیک و به‌ککرتوو ویدک رمنک پیک بی . شه‌ویه هملویتی بندره تی خ‌لک وریک‌خراوه پیشک‌ه‌نوت‌ه‌کان و جیکای ه‌مچ چه‌شنه دودلی و شکیک له‌وه داننه . رمنکه ریزی‌می ره‌که‌ریه‌رست لاوازوویی . به‌لام راستی شه‌ویه که‌ شمتاش هیری نیرامی و سیاسی وناپوری شه‌وتی همه . شه‌لیمیش لیک بلا‌وووندا ناچار بی پیدایان بوتیری . زورروونه‌کده شه‌و خ‌لکه بی به‌شه ریکایه‌کی دور و دریزی لمیره و له‌خو بور‌دوویی و فیدا کاریکی زوریان پیویسته ، به‌لام به‌ه‌مق بوونی شه‌وشور شه‌ه‌مامی نامانجه نیسانی و ره‌واکانیان ده‌که‌بینته به‌ر .

ریژی‌می شه‌فریقای جنوبی ۲۷ سال له مه‌وپیش وانه ۳ سال باش‌نیک شکانی نازی هاوییری بیک هات و هه‌رله روژی به‌که‌سه‌وه نووشی که‌ورترین هه‌له‌ی میژوویی بوه . هه‌مووه لکه به‌ک ده‌ری ده‌خا که‌ته‌وریزی‌مه به‌سه‌روکایتی و لا تانی به‌ستراوه به شمیرالیزم و کورنه به‌رستی له‌ریزایله به‌ر چاونه‌کرتنی ره‌وتی بیک هاننی دیموکراتیکی جبهان که له‌ناکامی شه‌ری دووه‌می جبهان دا بیک هاتوه به‌ده‌سته وه به‌همیه .

له‌سالی ۱۹۶۹، کانیک ده‌که‌لانی کمنه‌ی‌پیشانو، جه‌ریه‌ه‌کاتی‌کاپی که‌سک نانگولا، موزامبیک و ساو تومی بیست - بان له‌زیر ده‌سه لاتی برله نکینتی دا کبر که‌رانی شست‌عماری بو‌رته فال کوه‌په‌وه ده‌وله‌نه به‌ککرتوه‌کاتی شه‌مریکا نووسرا وهی ژماره ۳۹ی شوری شه‌ منیه میلیلی بیان په‌سندرکد . له‌وبه‌لکه ره‌سمیه دا هاتوه : له دا هاتوویکی زورنیریک، شه‌فریقای جنوبی ده‌توانی بکانه سهر را کرتور . دابین کردنی و ه‌ری نارام و بندرگری له‌هه ول و نیکوشانی سهر بزیره‌کانیکا " هه‌روها " ه‌مچ ه‌مبایدک بو‌ده‌ده‌ست ه‌مبانی‌ماتی سیاسی ره‌شه‌کان‌وه‌ی نایه شه‌که‌ره‌وان بو‌ته‌وه‌مه‌سه‌ده‌ست بو‌زوره‌ملی ره‌چار بکسه‌ن "

شه‌وبه‌لکه به‌خوی له‌مروتنه‌وه‌کاتی زرگاربخوازی که‌له‌جنوبی شه‌وه‌ملمه‌منده - بیک هاتوو خوی‌کمل‌ده‌کردی‌ی و ابو که‌ه‌مچ شمکانیک بو‌سه‌ره‌کوتنی شه‌وجولا نه‌را‌منیه ۱۱ له‌پاش پینج سال، واشک - تون هات‌سه‌ر شه‌ویا‌وره که‌فاشیری - بو‌رته فال له‌زیر ره‌بری خ‌مبانی قارمانانگ که‌لانی موست‌عمره شه‌فریقا و هیریه‌کاتی دیموکراتیک له‌بالیک ده‌هاتوه . شه‌کرتور لا موزامبیک له‌سالی ۱۹۷۵ سهر به‌خوبان وده‌ست هینا . له ریمباوه وریک‌خراوه کانی به‌ری نشت‌مانی له‌ه‌لمیراردنی سالی ۱۹۸۰ سهر که‌وتی و ه‌ه‌ولی حکوومتی شه‌فریقای جنوبی بو‌را کرتنی که‌مابه‌تی سبی بیست له‌سه‌ر حوکم، که‌لک ماوه ، به‌م چه‌شنه سهر ده‌میکی نو‌ی به‌نیوی سهر ده‌می سهر به‌خوبی ده‌ست بی‌کرا . له‌ساله‌کاتی ۱۹۸۰، چهن و لاتی روژ - نارایی و شه‌مریکا و هیره‌کاتی کونه‌ریه‌رست و س‌ت‌پان‌بو‌سه‌ده‌مه‌کاتی شه‌ری ساردیکه - رینه‌وه و هیرشی خویان بو‌سه‌ر حوالانه‌وه کانی پیشک‌ه‌نوتی و ناپارایدن پهره‌میدا . شمرو ریزی‌می ره‌که‌ریه‌رست لهه شه‌فریقای جنوبی، ریزی‌میک نامشورعه حکوومتی که‌مایه تی سبی پست که‌به سهر زوریه‌ی خ‌لکی شه‌وو لاته دا به‌روری تغه‌نک و باروت دا سه‌پاوه به‌رورای کشتی جبهانی نه‌وه‌ی به‌پاشی ده‌رانی . حکوو - مدتی شه‌فریقای جنوبی ده‌می نوینهری ته‌واوی خ‌لک بی نه‌ک ههر هی که‌مابه‌تی سبی . دیاره بیک هاننی حکوومه تیکی نه‌وتو، ویرانی وله ناوبردنی ناپارایدن زره‌که‌ریه‌رستی و له‌منیو بردنی ریزی‌می شمتای له‌کهل ده‌می . هیری شست‌عماری ره‌که‌ریه‌رست به‌تروژ حوابی داواکاتی خ‌لکی زورلیک‌راوی ره‌ش ده‌دات‌هوه .

سهره‌رای شه‌وه، شمتاش ده‌وله‌ته‌روژاوايه کان هاوکاری شه‌وریزی‌مه دزی که‌لیه‌ده‌کهن و له‌راستی شه‌و هاوکاریه غه‌یرچاندنی تروژی مهرک ویرانی قازانچیکی تری بو

خ‌لک نیه، خاتی شه‌وه‌هاتوه که‌ته‌وجه‌شنه بیومندی و هاوکاریه دوا‌ی بی‌هیندری و بریاره‌کاتی ریک‌خراوی نه‌ته و میه‌کرتور - تزه‌کان که‌دوا‌ی قه‌ده‌غه کردنی فروشتنی چک و ته‌قه‌مندی ونه و شه‌وریزی‌مه‌ره‌کنه‌ر په‌رسته کرده و هه‌روها داوا‌ی کرده که هه‌مووده‌وله‌نه‌کاتی به‌شدار له‌وریک‌خراوه جبهان به‌دا سهر مابه‌کاتی خویان له‌ده‌رکا . ابوری شه‌وه و لاته بیک‌ه‌شنه و پیوه ندی دیپلوماتیک و ناپوری و قهر همنکی له‌کهل بیستین، به‌جی بکه‌مندی . که‌ورترین ده‌وله‌نه‌کاتی که‌هاوکاری‌ناپوری شه‌وه لاته ده‌که‌ریه‌رست له : شه‌مریکا، شنگلیس ، فرانسه و هه‌ر چنده هیندیک همنکای به‌که‌لکی دیپلوماتیکی هه‌لیناوتنه‌وه . نه له‌مانی روزناوا، شینلیا .

پشتیوانی چه‌نولاتی شه‌فریقایی و لاته‌کاتی به‌شدار له‌ریک‌خراوی شه‌فریقایی به‌ککرتوو له‌شورشی خ‌لکی ره‌شی شه‌فر - یقای جنوبی به‌کشتی به‌رچاوه . هه‌ول و نیکوشانی و لاته بی لایه‌نه‌کان بو‌ته نیا خستنه‌وه‌ی ته‌واوی ریزی‌می ره‌که‌ریه‌رست زوریه که‌له‌کویه . به‌شیک له‌و و لاته‌نه‌سهره رای کیر و کرتنی ناپوری و لاتی خوبان به‌رامیر به‌ته‌وو‌می ده‌وله‌نه‌که‌وره‌کاتی دوستی شه‌وریزی‌مه به‌ره‌ره‌کانیان کرده . هیدیک له‌واته‌کاتی روژناوایی به‌تایه‌تی سکاندیناوی به‌شتمومک مارمتهی شه‌ر بزوتنه‌ویان کرده و لاتی‌سوسیالیستی به‌دیقای بی‌وچان به‌کرت‌دوه ده‌ریان - خستوه که‌دوستی باوه‌ریک‌راوی شه‌وجو‌لا نه‌وه‌ن و له‌میش خ‌لکی به‌شخورا و ویررش کسیر راه‌ستاون .

له کونفرانسی دووه‌می کونکره ی میلیلی شه‌فریقای جنوبی (ژوئن ۱۹۸۵) نه‌خشه ی به‌ده‌سته‌وه کرتنی هیری‌جکرتور - ممت به‌ده‌ستی کومه‌لانی زورلیک‌راو و : ه‌لک دیاری‌کرا . بریارای کونگی شه‌ر کونفرانسه : دریزه پیدانی خ‌مباتر ته‌نینه‌وه و به‌ریلاو کردنی کری شور ش و شه‌ری شورشکیری بولای ناشتی، دیموکرا سی و به‌جی که‌پاندنی داخوازه‌کاتی خ‌لک بوه .

کونکره‌ی میلیلی شه‌فریقایی جنوبی شیمکانی چاره‌سهر کردنی وه‌زعه‌که لهه ریکای و توویزه‌وه‌ره‌دناکانه‌وه . دیاره‌ه‌مچ بزوتنه‌وه‌یه‌کی شورشکیر وه‌ک پر نییب دزی و توویزنیبه شه‌وان له‌سه‌ر باوه ره‌ن که ریزی‌می شمتا شه‌وریکایه‌ی له‌میشک و به‌رنا سه‌داننه . شه‌وریزی‌مه وه‌ه و حکومتیکی شه‌ره‌که‌ر پیشنابریکی شه‌وتوشیکا تفنیه به‌ه‌مته‌تی تسانک شکانندی به‌ککرتوو می ریزه‌کاتی شررش کیر و هینانی خ‌لک بو‌سه‌ره‌نهره‌ره به‌که‌تاقه ریکادوایی هینان به‌زولم زوررو ره‌که‌ریه‌رستی و چه‌وساندنه‌وه‌ی خه‌لشی هه‌زای ره‌ش ریکای روخاندنی ریزی‌مه‌یه له بیومندی له‌کهلنه خ‌شعی شه‌وریزی‌مه

دزی که‌لیه پیویسته ناوریک به‌دینه‌وه سهر رابردی چندساله‌ی شورشی کورد - سفان له شیران و عیراق و به‌روونی بو‌مان ده‌رده‌که‌وی که‌ه به‌ستی خومه بنسی . ه‌مدام حسین له و توویز له‌کهل ریک‌خرا وه‌سیاسه‌کاتی کورد شه‌وه نموه که‌سه مه‌سله‌ی کوردله و لاتانه له‌ریک‌ایوتو ویزچاره سهر بکرتی، هملک‌وی‌تیک‌دانی ریزی خ‌مبانی شورشکیره‌کان و هه‌روها بیز په‌نوکرتنی هیری‌خوبایه حی‌هاتوه . شورشکرتانی شه‌فریقایی خوسیی به‌روستی بریاران داوه که‌ه‌مچ و توویزلیکی به‌ستی ناپی هتا ته‌واوی به‌سندرک‌اوه‌کاتی سیاسی له به‌ندبخانه نهمه‌ده‌ر . به‌سندرک‌اوه کانی ره‌ش به‌لکه‌ی قاره‌مانتهی و شه‌ره‌ف سهر بزورین . نلسون ماندیلا که‌ماوه‌ی ۲۱ ساله به‌و به‌ری له‌خو‌ب‌دوویی و قاره‌مانه شه‌وه به‌راسهر به‌ته‌ووژم و شه‌شکجه ی به‌کرتی کیراوانی ره‌که‌ریه‌رست به‌ریه‌ره کانی کرده، له‌ته‌واوی جبهان‌ناراره ، خه‌لک بو‌به‌ردانی شه‌وانه به‌خ‌مبانی خویان دریزه ده‌ده‌ن . خ‌مباتیک که‌پیک هینانی و لاتیکی دیموکراتیک و به‌ک کرتوو و دورو له‌ره‌که‌ریه‌رستی به‌رده‌رام، زسی شک روزیک داری نارادی که‌مهر ژ به‌خوس ناودیری ده‌کرتی ده‌کانه به‌ری‌ش‌بی دیموکراسی و ناشتی .

نامه‌کاتی که‌یشتو

ده‌ست له‌کوشتاری لاوان هملگرن ریزی‌می کونه‌ریه‌رستی ناخوندی له‌ه‌وا - بی‌پانه داده‌ستی کرتور و سهر وان و کرتنی لاوانی کورد و بی‌پانوی سهر بارکیری شه‌و به‌کوندان و ه‌ردمین و ه‌رش بکیر ههر لایکی و به‌ره‌ده‌سپار که‌هوت قول‌ه‌ستی ده‌کهن بو سهر باز خان‌ه‌کان ره‌میچه‌کی ده‌ده‌ن . ریزی‌می کوماری نی‌سلامی که‌ماوه‌ی ۶ - ساله‌شه‌ریکی و محشانه‌ی به‌سه‌ر که‌لی‌کورد دا سه‌پانده‌وه کوردستانی کورت‌ه‌مه‌مدانی توپ و بومباران و کوشاکای که‌له‌که‌مان و بترله ۱۸۰ هزار جه‌کداری شه‌رتمش و یاسدار و به‌سح و جانی به‌کوردستان و هه‌ر کرده ، پاش شه‌وه‌که له‌کوردستان ده‌ستی له‌هیچ‌خنایه - تیک نه‌کیر اوتمه‌وه ، به‌ده‌پان کوندی‌کورد - ستانی سوتانده‌وه و به‌توپ و بومبارانی کردی کرده ، پاش شه‌وه‌سته‌ده‌سته لاوانی کوردی له‌سپدار ه‌داوه و کولله باری‌کرتی کرده : پاش شه‌ره هزاران خاوخو‌زینی کوردله به‌ر بومباران و تری کوشتاری که‌کومل‌ده‌ره‌به‌ده‌ره و هه‌لته - بولاپه‌ری ۸

پاشماوهی هه والیکی ...

.. من له زنجیره ناه و داروبه ندیاکم نیه - لمت لمتم کهن بیکوژن، هیشتا- دهلیم کوردم شه من "زاریان کراومهوه" هیمن لهسه ده میکی رمش وتالیسی نغتهوهی کورد دا سه ری نایهوه، به لام پهژاره و ختم دا وداخی بۆ کله کهی، به تایبمت بۆ نووسه وشاعیرو ئهدهد په - وه رانی کورد و بۆ دۆست وهاوریانی ونا شناکانی به جی هیشتا .

هیمن لهزانی داله بهردهستی دۆژمنه مل هورهکانی نغتهوهی کورد دا ئارار و کوبه وهری زۆری دیت، دهر بهدهر بوو ، ئاواره ونه خوش وکه له لایبو به لام وازی لهتیکوشانی سیاسی وله خزمعتی ئهدهمی نههینا، به تاوانی بیروباوهری جیاوازله لایمن کونه دوسته کله میوه کیرا ، تاوانانار کرا ، به لام بزم قسانهی خۆی هه وه فادار ما که دهیکوت:

" کهرچی تووشی زهنجه روئیو چه - سه رمی ودهردم شه من - قمت له دست شه چهرچه سیله نابهزم مهردم شه من" . هیمن نهمهزی . قهلمهی دانه ناوله ریکاکی راست ، ریکاکی ئازادی میله ته کهکی لای نهه دا .

به عشاری کومه لانی هه راوی خه لکی کوردستان لهئا شتی هیمن دا که کم - وبنه میوه له کوردستان کم بینه راوه ، شه

استیهی دهر خسته که هیمن شاعیر ی گهل بوه و بیکه له ژباوه و خهلکی کورد - ستایش له حاست شاعیری مهزن و بهئا ، انکی کورد وه فادار بوون و سه ری مهزنی یان بوئا نوانوده .

شه کهر حکوومه ته زورداره وه شو قه د نه ودا کیر که رانی کوردستانی ئیران و عیراق و تورکیا خه ریکن به کرتی وکوشتن و به باران و شه کهنجه سیما سعتی ژینوسه ل ه حاست کهلی کورد به کار به یون و کورد قه لاجو بکهن ، سه روشتیش ، خوداش ، قه لاجو قه مده ریش و هه رچی و هه رچی غه بی و نه ناقل بهدووریش هه مه له کهل کهلی کورد ژبهاره و شه وانیش به ضره ی خوینان له نیکه ت و چه ره شی دا کورد به سه ده که مده .

به رده وهی ئیلاما کونهی ، جیکه ره نوین ، قناتی کوردو ، حه سفنی قه رلج ، عه لاشده من به جادی له ماوهی ساله ، ابر دوودا وادیاره به لای شه میژنه زما نی ، هه ر که وه که مه وه دماویه هیمنی شاعیریش دا قه ره فنگه و شه مدهی کوردی به تیتی ره جادی شه ویش له دلی زامداری گه له که ده ز زبانه بکهن .

هونه ر مندانه و خویندکاران و قوتابیان و زه محمته کیشانی کورد دا هه ر زیندووده ده سته ی نووسه رانی سه ر ده می نووی به بونه ی کوچی دواپی ماموستا هیمنه مه له که می وکاروته واوی شه ده د دوست و شاعیر نوو سه ران وله هه موو که لی گو . د سه ر خوئی ده که من . له په سه و په ژاره تی نه کاره هه دلتنه زینه دا خویمان سه شه ریک و هاویه شه ده زانین .

پاشماوهی ناممکانی که یشتو

دای هه مندانه ی بوون ، به وه ش وازی نههینا وه ئه ستاده سته ی کورد به ره شه کیر و لاوانسی کورد بۆ مه بدانی شه ره دهنیری و نه چه ره ده بانکاته کوشتی ده می توپ و به کوشتیان ده دا یاسداره خوین خوره کان نیوه شه وه کوندی چه ران له مارچه پییرانان و هه سوویر ۱۶ لاری میر مندال و تاره بیکه به شتو یان قول به ست کروه وه بوسه ر بار خانه کانیا ن پر دوون . شایانی باسه کوندی چه ران هه موو ۲۰ ماله و چاریک که وتوته به ره به لاماری له شکر ی "ئیسلام" و به چاریک به یول لۆزه ر ویران کرا وه ، با ش دوو سال خه لکه که می هاتو نه وه سه ر زه وی و مه ز زان کار و کاسبیا ن و نا وه دانیان کورد ته وه ، شه م چاره له ۲۰ ماله ۱۶ اکو رو کالی کوندی که وتوته به هیرش و کیرا ون .

له ناوچه ی سه ندویر ی یاسداره دزی که لیه - کار له که لقه نا خیره ی حاش کونده که ناسی "هه لیلی" "کوتیک" و "بوئسلیان" به شه و که مار دا ره ۸۰ لای و کوندا یان کرتو هه به ره و سه ر بار - خانه تان به یچه که یان ده اون .

ریزیمی کوئمه به سه رتی خو مهینی یاش نه ره که نه منوا نیومه کوشتاری خه لک و به سه رتاندن و ویران کردنی کونده کان ئیراده ی خوشت

شو ر شکر ی خه لک تیک بشکینی ، ئه ستا ده سته ی کروه به ره شه کیر تی و ده به ی ل له م ریکا به وه لاوانی کورد بیکاته قوربانی .

ئیمه شه سیاسته دزی که لیه و قاشیستیه به توندی مه محکوم ده که من و داوا له که مده لا - نی خه لکه ده که من که ده نکنی شه عتیرا زوبی زاری خوینان دزی ریزی می کوئمه به سه رتی نا خوئندی به ره ز که مده وه و نه هیلان روله کانیا ن له مه بدانی شه ره دابین به قوربانی سیاستی مه ز نیخوازی و کوئمه به سه رتی هه ندی نا خوئندی شه ر خواز ۱۰ لاونو کوردنایی مل بۆ مل خویری و جنایه تی یاسداران را بیکیش و شه شی به ده مو و شه یه کی مومکین دزی شه په ریزیمه چه په له خه بیات بکهن .

نامه ی که یشتو نامه ی دوو ههم

له جوو لانه وه ی رزکار یخوازی که لانه دا زۆر جاری و اهه میوه که هه ندی که سی بیگا نه په ره ست ، پشتیان کورد ته نغته وه که ی خوینان و پالییان و ده و ژمن دا وه دزی به ره

زه و مندی میله ته که یان کاریا ن کروه وه به کورتی ، خوینان به دۆژمنی گه له که یان فرۆشته وه ، شه که سانه له نشۆ خه لک دابه خائین ناسراون و ناوبانگیا ن دهر کروه . به داخوه له کوردستانی شه مه ش ، شه که سانه لیژه وه له وی دیترا ون . بئیکه له وانهی به چه ک به ره بگاری جوو لانه وه ی شو - رشکیری کورد بوون و به قازانجی دۆژمن کوردیا ن کوشتوه ، هه ندی که سی تریش به زمان و قه لیمه دزی میله ته بزوو توونه وه و قه لیم و زمان و کروه و میان بو خزمه تو به ره زه و مندی دۆژمن به کار ههینا وه .

له م بواره دا ، هه ر چه منده زور به ی زانا وه لاکانی کورد به پیچه وانهی گه لیک جوو لانه وه ی نغته وه کانی تر ، نه خشی له بارو به که لیکیا ن دانا وه و زۆریان کیانی خوینان له ریکاکی ئازادی به خت کسروه ، به لام هه ندی له مه لاکانی کوردستانی ش تووشی شه م کروه تاله به ره بوون و خوینان خستوته با وه شی دۆژمن و دزی جوو لانه وه ی رزکار یخوازی که لی کورد زمانیا ن رانه وه ستا وه .

بیک له وانه مه لانه بو به کیری شه قیعی بوکاتی بوو . کانتیک له شکر ی خو مهینی هیر شیا ن برده سه ر بوکان و شاری جوانی بوکانیا ن و سه ر توپ و خو میاره دا ، مه لا نه مو به کیری شه قیعی به پیشوازی یاسدار انی جنایه تکاره وه ده جوو ، شو کرا نه سی دمیژار ده که گویا شه ره له شکر ی ئیسلام که - بوته کوردستان و کوره که انیا ن له ده ست کافران نه جات دا وه . مه لانه مو به سه کراتیک پیشوازی له یاسداران ده کردو به به زن و بالای هه لاده کوئنه که هه شتاده سته ی جنایه تکاران له خوئینی کرتیکارانی کوره - خانه ی سارو قامیش و زرو مندالی و پی ره - بیای و ئه ندرا قاشو قه ره کۆل و سه روزی و قه با که ندی وشک نه میبو وه .

جنایه تی یاسداران و ئاکرتی به رده دانی کونده کانی کوردستان و کوشتاری به سه کوئمه ی خه لک له مداران و گولله بارانی به کوئمه ی لاوانی مه هاباد ، مروئی دینا سه ر شه م بیرو رایه که شه م جووره مه لایه ته به ته رجو به میژان روون بو ته وه که شه وه له شکر ی ئیسلام نیه شه م به لایه به سه ر کوردستان دینی ، به لکوونه وه پاشماوه ی له شکر ی مه غولو شا ئیسا عیلو شاعه - بیسه که بۆ قرت کردنی کوردو ویران کردنی کوردستان هاتوه و ئیتر شه وانیش لانی کم زمانی خوینان کرتی دهمه رو دزی میله ته ته که یان قه سنا که من . به لام به داخوه وا نه بوو .

روزی ۱۹۸۵/۱۱/۲۵ کابرایه ک به تاوی سه لاج الدینی حه مای که ده لیلین ئیسا می جو مه سی سه مه وه جوته ناو به ره کی زانای ئایینی و خوش به کورد حساب ده کا ، داخو اچون میکرو فونی رادیو تارا نیی خسته و کیر ، دزی جوو لانه وه ی که لی کورد قسه ی ده کردو له هیح بوختان و دروبه ک

زمانی نه ده کیرا وه و به کز نغته وه که ی دا ده جوو . شه کابرایه دروی شه تووی ده هونه وه که ده سته له کوبلز هه ستانده بوو . سه لاج الدینی حه مای ده یکوت : "خیره کورد به کانا وایان کورد بوو که هه ح موسیلمانیک نهی ده وه برا بلی من مو - سلیمان . خه لکیان وا و ته فنگه ههینا بوو که که س نهیده توانی له جیکای خوی بچوو - لپته وه ، یاسدارانی ئیسلام ، له شکر ی محمادی ، هاتن کوردستانیان ئازا دکرد ، ئیسلامیا ن ژبانه وه " . شه ئیسا م جو - معبه ، تاوان و جنایه تی یاسدارانی خو مهینی ، به ئازادی ، ناو ده با و پیای کوزه کانی ریزی می ئیران به له شکر ی ئیسلام ده زانی .

بئیکه له وانه ، سه لاج الدینی حه مای که خو به مه لا ده زانی ، کوتی : "دیموکرات زینان ده کوئنه ته وه ، کانتیک بووک دابه زی ، یاسداریک و بی شه ره که - یه کی کوردی موسلما نیا ن ههینا له به ره یی بووک و زاوا وه که مه به چه قوو سه ریا ن برین . دیاره بۆ شه وه که که س شکی له خو قرو شی شه وه لایه دانه ما بی .

هه ره وه منده وازی نههینا کوتی : "شه م روزانه جوو بووم سه ری چه مه بدم . دیمو کرات چه ندیا سارو په ریا زیا ن کوشتوو به لام سه رو چاویان لؤل کسرد بوون و بیستیا ن پیوه نه هیشتیون . " شه وانهی کویان له دروو بوختانه کانی ئیسا می جو مه سی سنی خویناوی بووه ناکیان له وه زعی کوردستان هه مه سه ، شه وه ی ته بلیناتی کوماری ئیسلامی و خو قرو شی شه م جووره مه لایانیا ن بۆ روون ده بیته وه .

ناهقه قیش نیه که سیکی جو کمی ئیسا م جو مه می له خو مهینی وه ریکری ، هه ره ده بی خوی رووره شی گهل بکا .

تکایه : به م ئادرسه پیوه ند یمان له گه ل بگرن SERDEMA NU C/O Darit, Box. 6039 163 06 Spanga 6 SWEDEN

تکایه :ئابونه و یارمه تی خوتان به و ژماره بانکه بنیرن Socete General st Michel Paris 3080 50582056 France

بقیه

هفت سال گذشت (۲)

در برابر اینها، آن دسته از سازمانهای چپ که بواقع اقدامات رژیم را در این زمینه تا امید نمی‌کنند، در تبلیغات خود وزن اهمیت درخورد را بر سرکوب‌بیر-حمانه، ملیت‌پاژ غیرفارس نمی‌دهند، و این خود نکته بسیار قابل‌تأمل است که در دراز مدت به‌یچوجه نادیده‌انگاشته شود. هرچند هم اکنون نیز این بی-توجهی، در موضع‌گیری‌هایشان، نسبت به مقاومت خونین و قهرمانی کردستان بچشم می‌خورد.

متلاشی کردن شوره‌های کارمندان و کارکنان در ادارات و واحدهای صنعتی و تولیدی و غیره قدمی دیگر بود که رژیم جدید در جهتی خلاف جریان دموکراتیزه شدن جوامع اجتماعی برداشت، و باین هم اکتفا نکرد و بجای این قبیل ارگانهای مردمی، کمیته‌ها و شوره‌های اسلامی را سازمان داد که واحدهای کمکی ارگانهای رسمی سرکوب می‌باشند.

بنا به‌جاتی که در مقدمه این بحث بیان کردیم، رژیم درگیر تناقضاتی بوده و هست، که هنوز با وجود گذشتن هفت سال، سیاستهای اجتماعی و اقتصادی آنها دستخوش نوسان می‌سازد، و اگر تاکنون نتوانسته‌است سیاستی روش‌رو بکنواخت و هم‌آهنگ در زمینه‌های تولید و کشاورزی و بازرگانی داخلی و خارجی بمورد اجرا بگذارد، دقیقاً "باین علت است که نتوانسته‌است و نمی‌تواند آن تناقضات را در جهت منافع قشرهای جدیدی که بحاکمیت رسیده‌اند قطعاً حلو فصل کند. موج وسیع مطالبات دموکراتیک توده‌ها و علل عینی موج‌آن که ریشه در نابرابریهای اجتماعی و روابط کفیا "پوسیده تولیدی دارد علیرغم جو اختناق و سرکوب همچنان ادامه‌دارد، و رژیم به‌یچوجه نمی‌تواند این واقعیات را نادیده بگیرد، خاصه اگر وعده‌هایی را که در مورد برقراری قسط اسلامی، چه قبل از رسیدن بحاکمیت و چه بعد از آن می‌داد در نظر گرفته‌شود. دست‌اندازی بر بنیادهای باقیمانده از دودمان پهلوی و تصرف واحدهای صنعتی و تولیدی و بازرگانی و بانکی سرمایه‌داران فراری، بطور موقت اشتباهی سیری ناپذیر افشار بدوران رسیده بحاکمیت را در سالهای نخست تاحدودی تسکین می‌داد، ولی در درازمدت منافع تازه و تازه‌تری برای

بهره‌کشی این افشار و همدستانان‌شان باید تا همین گردد، تا هم چنان لااقل سالی ۱۲۰ میلیارد تومان سود بجیب سوداگران

و سرمایه‌داران از هر دست سرازیر گردد. از این رو بموازات تشدید اختناق در زمینه‌های سیاسی، و خامت بیشتر وضع معیشتی و اقتصادی جامعه را انتظار باید داشت.

عدم‌تخاذ سیاست اقتصادی و اجتماعی روشن وهم آهنگ، نتایجی را بدنبال داشته و دارد که بعنوان مثال میتوان به افت تولید واحدهای صنعتی در مجموع و از کار افتادن تعدادی از این واحدها و نیز اختلال در واحدهای تولیدی بزرگ کشاورزی مدرنیزه و تقلیل تولیدات کشاورزی، و نیاز روز افزون به وارد کردن مایحتاج غذایی مردم از خارج، رامی‌توان نام برد. همچنین است تعطیل بسیاری از واحدهای بانکی و خدماتی و غیره که کاملاً موجب آن شده است اکثریت قوه فعاله کشور عاطل و باطل گردد و بر تعداد بیکاران بطور چشم‌گیر افزوده شود. تعداد بیکاران ایران، برابر آمارهایی که کمتر میتوان در صحت شان تردید کرد، رقمی در حدود چهار تا چهار میلیون و پانصد هزار است که در نظر گرفتن کل جمعیت ایران، این تعداد بیکارانه تنها قابل مقایسه با بالاترین

رقه‌بیکاری در کشورهای صنعتی نیست، بلکه در ممالک جهان سوم نیز کمتر کشوری است که به چنین نحاب با لاشی‌بیکاری رسیده باشد. در یک کلام هیچ‌یک از مشکلاتی که علل عینی بحران عمیق اجتماعی-سیاسی دامن کبر رژیم استبداد سلطنتی را تشکیل می‌دادند و تأثیر بی‌چل وچرا در سقوط آن رژیم‌ها داشتند، حل و بر طرف نگردیده و از این روز رژیم جمهوری اسلامی نیز خواه ناخواه غرق در بحران است و گذشت زمان جز اینکه بر عمق و دامنه آن بیفزاید، تأثیر دیگری بر جای نخواهد گذاشت. بدیهی است رژیم تاکنون کانال‌های انحرافی متعددی را برای مشغول ساختن مردم انحراف توجه توده‌ها از

واقعیات، و علل اساسی، عدالت‌ها مورد استفاده قرار داده‌است، که از آن جمله است مانورهای که در ماه‌ها و سالهای اول استقرار رژیم، در باره طاعوت زدائی آغاز شد و هنوز هم در قالب و صور دیگری ادامه‌دار است. مانورها که ابتدا با تعویض سرکاغذهای ادارات و موه‌سات دیگر آغاز شد عمدتاً "متوجه ظواهر پدیده‌هاست، به عبارت دیگر معلول‌ها هدف حمله قرار گرفته‌اند، بدون اینکه اساساً "توجهی به علل اجتماعی و واقعی بروز انحرافات ادعائی یا حقیقی بشود و یا اقدامی در جهت ریشه‌کن کردن میانی فساد و انحرافات صورت گرفته‌باشد. بدیهی در این میان نمی‌توان تا، "تیر عامل و عنصر وایس-

گرائی را که در ذات رژیم است، نادیده گرفت. ولی با تمام این احوال همه - چنگالهائی که از این دست برپا شد در درجه اول باین منظور بود که با مشغول-

داشتن توده‌های بی‌خبر، مقاصد واقعی متولیان رژیم را، که همانا تحکیم پایه‌های حاکمیت متزلزل‌شده بود، جامه عمل ببوشانند. تصادفی نبود که نخستین کسانی که از باصطلاح عفو امام استفاده کردند کارمندان اداره هشتم -

اداره ساواک بودند، رژیم باین عوامل احتیاج داشت و همانگونه که دیدیم و می‌بینیم اکثریت قریب با اتفاق عوامل ساواک رژیم شاه هم اکنون در خدمت رژیم جمهوری اسلامی هستند و بعنوان مسلمانان متعددی به ایفای وظایف "شرافتمندانه" که عهد کرده بودند و هستند ادامه می‌دهند.

در باره "تیر روی کار آمدن رژیم جمهوری اسلامی، در سیاست خارجی نیز باید باختصار نکاتی یادآوری کرد: اگر این اصل را از یاد نبریم که سیاست خارجی هر رژیم ادامه سیاست داخلی آن است، و توضیحات فوق را در مورد سیاست داخلی رژیم مرور کنیم، باسانی در می‌یابیم که در زمینه سیاست خارجی، خطوط اصلی که تعیین‌کننده سمت و سوی این سیاست است، در واقع تغییر

اساسی نگردانند، خاصه که عوامل ژئوپلی تیک نیز دستخوش تغییر نمی‌توانند. تردیدی نیست که باصطلاح دیپلما-تهای رژیم جدید از لحاظ ظاهر بسیار دیپلماتیک‌تریم گذشته تفاوت کلی دارد: اینان غالباً "ریشو بی کراوات بوده به سروض ظاهریشان نمی‌پردازند، و اصطلاحاتی که بکار می‌برند، غیر از اصطلاحاتی است که ورد زبان دیپلما-تهای سابق بود، هم چنین بی تجربگی-شان، در انجام وظایف تازه‌ای که بر عهده گرفته‌اند، گاه ممکن است زنده باشد ولی هیچ‌یک از این جزئیات در شناخت ماهیت سیاست خارجی رژیم -

تا، "تیر تعیین‌کننده ندارند، همچنین است شعار بر سر صدهای شرقی و نه غربی، که گویا چراغ راه‌های سیاست خارجی رژیم جمهوری اسلامی میباشد. آنانکه ظواهر را دیده و می‌بینند، فریادهای هذیان آمیز، مرکز بر آمریکا و مرکز بر اسرائیل را، همراه با زست‌ها زنده، پایمال کردن پرچم آمریکا، در راه میباشند. عوامل رژیم را که ممکن است علامتی در جهت سمت‌گیری ضد امپریالیستی بدانند، چیزی که بهیچ وجه نمیتواند با واقعیات سرسخت یارای مقابله داشته باشد. ما برآنیم تا حدودی که در خور این مقال است - واقعیات مورد اشاره را از نظر بگذرانیم و قبل از اینکه دقیقاً "ملاکهای چند، برای ارزیابی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران یادآوری کنیم، تذکار -

یک نکته بسیار مهم را ضروری میدانیم و آن اینست که در دنیای معاصر فاکتورهای وارد محاسبات سیاسی شده‌اند

که فورمولهای ساده‌گرایانه سالهای ۵۰ را بکلی از اعتبار انداخته‌اند. اگر آن روزها جان فوستر دالین معمار سیاست خارجی آن روز آمریکا شعار هرکه با ما نیست بر ماست! را بعنوان معیار در سنجش سیاست دولتهای بیگانه بکار می‌برد، امروز بکلی، حتی در خود آمریکا نیز، وضع غیر از اینست.

بترنخ بودن پرومهای تکامل در جوامع تازه‌زبند رسته تنوع اشکال آنها، شرایطی بوجود آورده‌است که امپریالیسم آمریکا نقطه مرکزی توجه خود را معطوف باین میدارد که کشورهایی که در دهه‌های اخیر باستقلال رسیده، و بعضی از گذار انقلابات اجتماعی باین مرحله یا نهاده، و برخی دیگر با پروم عادی استعمارزدائی - بعنوان ضرورتی که بر امپریالیست‌ها تحمیل گردید - به استقلال سیاسی رسیدند، حتی الامکان بند ناف آنان از منظومه جهانی اقتضاً امپریالیستی بریده نشود و یا اگر اقتضاً چنین شد با لطائف‌الحیل از کسترش بیوندهای آن کشورها با اقتصاد ممالک

سوسیالیستی جلوگیری شود، تا کهکم نتوانند آن کشورها را بمدار سابق بازگردانند. برخورد با جمهوری خلق چین و باره‌ای از کشورهای افریقائی از قبیل الجزایر و لیبی، گویای این ترس است که امپریالیسم در شرایط دنیای معاصر می‌باشد. بخاطر داریم که در جنگ کسره سربازان داوطلب جمهوری خلق چین، چندین واحدهای اشغالگر ارتش آمریکا را تا آخرین مواضع عقب رانده و چه تلفات هنگفت جانی و مالی بامیرا -

لیسم وارد آوردند. اما امروز در محاسبات استراتژیک آمریکا و در پهنه اقیانوس کبیر از نیروهای نظامی جمهوری خلق چین، حداقل بصورت نوعی متحدان بالقوه نام برده می‌شود. اگر این ملاحظات را در نظر بگیریم خوبی در می‌یابیم که سازمانها و احزابی که به طناب "ضد امپریالیستی" رژیم خمینی به تاه راه رفتند، در چه زرفاتی از بی‌خبری سیاسی غرقه بودند. هرچند که بهیچوجه نمیتوان بین شاه و خمینی تساوی گذاشت ولی بهر تقدیر جمهوری اسلامی بصورت موجود، در عرصه سیاست جهانی مایه بیم و هراس برای امپریالیسم نیست، اگر منبع امیدو پشت گرمی نباشد. از لحاظ تسلیحاتی مانند دوران شاه،

ارتش و نیروهای مسلح رژیم جمهوری اسلامی بطور عمده متکی به منابع تامین اسلحه، امریکائی و متحدین آن اسرائیل و غیره می‌باشد، با این تفاوت که عملاً تا چاقی به جیب فروشنگان اسلحه و دلان بین‌المللی‌شان سرازیر می‌گردد. لانه نیست از افشارگشائی که در مورد فروش اسلحه

بقیه هفت سال گذشت (۲)

اسرائیلی به جمهوری اسلامی صورت گرفت و انتشار اسناد رسمی مربوط بان، با تفصیل بیشتری یاد کنیم، و با از همکاری و همراهی مقامات وزارت دفاع انگلستان در حمل اسلحه بایران از طریق بایکاهای و فرودگاههای آن کشور، که موجب طرح سوال از وزیر دفاع در مجلس عوام انگلستان گردید، شاهد مثال یاوریم همین روزهای اخیر وزارت دفاع فرانسه رسماً قبول کرد که کمیاتی "لوشر" در طول چند ماه بالغ بر ۳۵۰ هزار کلوگه و موشک های مربوطه سلاحهای سنگین - امریکائی بایران صادر کرده است. از نظر نفت نیز کماکان نفت ایران بسوی بازارهای امپریالیستی در جریان است، اگر میزان استخراج نفت گاه دستخوش نوسان شده، این حقیقت مسلم است که نفت ایران هم چنان یکی از منابع تامین انرژی دنیای غرب باقی مانده است. در سایر زمینههای مربوط به سیاست خارجی، جا دارد که به احیاء و فعال تر کردن پیمان عمران منطقه ای (C.I.P) اشاره کنیم و ارقامی را مربوط به مبادلات خارجی جمهوری اسلامی ایران و هم چنین سرمایه گزاریهای آن در خارج از نظر بکنار این رژیم استبداد سلطنتی قلمز سال ۵۸ در بسیاری از ممالک اروپائی و آسیائی و افریقائی سرمایه گزاریهای کرده بود که اجمالاً نام برده می شوند:

- ۱ - خرید ۲۵۰۱ درصد از سهام کورپ به مبلغ ۷۰۰ میلیون مارک.
- ۲ - سرمایه گذاری در دو پیمانک به مبلغ ۲۹۲ میلیون مارک.
- ۳ - سرمایه گذاری در ساختمان یا لایسکاه نفت در کره، جنوبی به مبلغ ۱۷ میلیون دلار.
- ۴ - سرمایه گذاری در یا لایسکاه نفت مدرس در هند به ظرفیت ۲/۹ میلیون متر مکعب در سال (۵۰ هزار بشکه در روز).
- ۵ - سرمایه گذاری در تاء سینی کارخانه های ریسندگی و بافندگی در مصرو پاکستان.
- ۶ - خرید ۱۲۰ میلیون دلار سهام اکسیدانتال پترولیوم.
- ۷ - سرمایه گذاری در اکتشاف و استخراج نفت دریای شمال.
- ۸ - سرمایه گذاری در جهت تامین ایران و کورپ به مبلغ ده میلیون فرانک سویس در زوریخ.
- ۹ - سرمایه گذاری در تشکیل دو شرکت با اتفاق کورپ در برزیل به مبلغ ۲۰۰ میلیون مارک.
- خرید دهمرد از سهام (اورودیف) تولید اورانیوم غنی شده از فرانسه.
- البته ایران در چند طرح دیگر مشارکت

داشت که چون مرحله عمل نرسیده بود از میزان سرمایه گذاری اطلاع دقیقی در دست نیست و لذا از آن طرحها نامی نبردم. جز در مورد خرید سهام اورودیف که جمهوری اسلامی با فرانسه اختلافاتی پیدا کرده، و ظاهراً "درشرف" حل است بقیه سرمایه گزاریها همچنان بحال اول باقی مانده اند، برای روشن تر کردن بحث خبری را در این زمینه از کمیته چاپ لندن مورخ هفتم شهریور ۶۴ نقلی کنیم:

"وزارت نفت جمهوری اسلامی، با وجود قطع روابط جمهوری اسلامی با رژیم نژادپرست افریقائی جنوبی هم چنان ۱۷/۵ درصد سهام یا لایسکاه نفت ساسو- لیرکدا افریقائی جنوبی را در اختیار دارد. یا لایسکاه مذکور متعلق به شرکت ملی تصفیه نفت افریقائی جنوبی است. به گزارش نشریه اقتصادی "مید" لندن با وجود آنکه شرکت نفت ایران متعهد است حدود ۷۰٪ نیاز این یا لایسکاه را به نفت خام تامین کند با این حال هنوز روشن نیست که آیا بیاز رویداد انقلاب اسلامی در ایران و قطع روابط دیپلماتیک، شرکت ملی نفت ایران به تعهد خود در قبال صدور نفت با افریقائی جنوبی عمل می کند یا خیر؟ نشریه مذکور نوشت که شرکت ملی نفت ایران ۵۰ درصد سهام بک یا لایسکاه دیگر در کره، جنوبی را نیز در اختیار دارد و روزانه ۶۰ هزار بشکه نفت خام مورد نیاز این یا لایسکاه را تامین می کند. یا لایسکاه "اوسان" در کره جنوبی تحت عنوان شرکت نفت کره ایران به فعالیت مشغول است، همان نشریه می افزاید که شرکت ملی نفت ایران اخیراً "میزان سهام خود در شرکت دولتی کودمدرس را از ۲۴/۵ درصد به ۳۲ درصد افزایش داده است. آن شرکت در نظر دارد با سرمایه گزاری مجدد ۱۵ میلیون دلاری در یا لایسکاه مدرس به میزان سهام خود در این یا لایسکاه که اکنون ۱۲/۵٪ است بفرزاید شرکت ملی نفت ایران برای افزایش میزان سهام خود در شرکت کودمدرس. سهم شرکت امریکائی "اتوکو" را خریداری کرده است. ۳۰۰۰ فروش مقادیری بیشتر از سهام شرکت کودو نیز یا لایسکاه مدرس، در دسامبر ۱۹۸۲ افرام آمد. در این سال یک هیات نمایندگی اقتصادی و بازرگانی هنداز سوی وزارت نفت این کشور برای مذاکره در زمینه های مختلف همکاری اقتصادی بین دو کشور از تهران دیدار کرد و طی این دیدار قرارداد مربوط به واگذاری سهام بیشتر در شرکت نامبرده به شرکت ملی نفت ایران با مضا رسید."

این ارقام و اعداد بقدر کافی بارگو کننده سیمای حقیقی سیاست خارجی

جمهوری اسلامی میباشد و برای اینکه واضح شود که از لحاظ مبادلات بازرگانی روابط رژیم جمهوری اسلامی با دنیای سرمایه داری درجه وضعی است به آماری که در روزنامه انقلاب اسلامی در هجرت شماره، ۱۱۵ مورخ ۱۴ تا ۲۸ دیماه ۶۴ درج گردیده استناد می کنیم، عین خبر چنین است:

"برابر جدول بازرگانی منتشره در روزنامه اطلاعات ضمیمه اقتصادی که همراه با مصاحبه با وزیر بازرگانی رژیم بوده آمار واقعی از این قرار است:

کشورهای عضو بازار مشترک ۳۸/۸۹٪
 ژاپن ۱۶/۶۹٪ / کشورهای اروپائی غیربازار مشترک ۸/۹٪ / بلوک شوروی ۶/۳۵٪ / قاره آمریکا و کشورهای صنعتی غیر اروپائی ۹/۲۱٪ / کشورهای که اجناس امریکائی را بایران صادر می کنند (امارات عربی - کویت - ترکیه) ۱۰/۷۰٪" سپس مفسر روزنامه مذکور بر اساس آن ارقام چنین نتیجه گیری می کند:

"تجارت با بلوک شوروی به ثلث کاهش یافته است یعنی وابستگی به غرب از زمان شاه سابق بمراتب بیشتر شده است."

۲ - این وابستگی نسبت به امریکا و کشورهای صنعتی که از سیاست امریکا تبعیت می کنند و سرمایه گزاریهای چند ملیتی امریکا در آنها بیشتر افزاین یافته است.

خبرو تفسیر ذیل آن بقدر کافی کویا است و روشن می شود که فریادهای مرگ بر امریکا و مرگ بر اسرائیل چه مایه ای از صداقت دارند. در پایان این جز، از بحث قطعاً "یه دو نکته، دیگر باید اشارت کنیم:

الف - ماجراجویی ادامه جنگ با عراق و گسترش آن که نه تنها حضور امپریالیسم امریکا را در منطقه اقیانوس هند و بحر عمان خلیج فارس گسترده تر ساخت بلکه موجب آن شده است که کشورها ضعیف این منطقه، بیش از پیش خود را بدامان امریکا بیندازند. بدیهی است، تاکنون برنده، منحصر و قطعی این جنگ، اسرائیل بوده است که با وجود اتحساد استراتژیک با امریکا، پایگاه عمده و اصلی سیاست امریکارا در این منطقه تجسم می کند.

ب - سیاست دولت جمهوری اسلامی در قبال افغانستان و همکاریش با جمهوری خلق چین و امریکا و عربستان سعودی در تجهیز و تسلیح و آموزش باصطلاح مجاهدین افغانی و اعزام دستجات مسلح به افغانستان برای خرابکاری آن چنان بدیهی است که کسی یارای تکذیب آن را ندارد. گفتنی است که از همان نخستین روزهای تغییر رژیم در افغانستان، در زمان حکومت بازرگان این مداخلات آغاز

و گسترش یافت و این نظامیان ایران بودند که با لباس مبدل در سرحدات شرقی ایران آموزش و اعزام گروههای مسلح را بداخل خاک افغانستان برعهده داشتند و باز هم این مورد از آن مواردی بود و هست که تمام جناحهای بورژوازی ایران چه آنانکه در حکومت هستند و چه آن جناحهایی که بخارج گریخته و در درجات مختلف با سیاست های رژیم کنونی ابراز مخالفت می کنند باهمدیگر وحدت نظر و اتفاق رأی دارند و همه این جناحها سیاست رژیم جمهوری اسلامی را تا بیاید می کنند، و اگر برابری داشته باشند در آن حد است که این اندازه مداخله کافی ندانسته و خواستار مداخله بیشتر و جدی تر در امور داخلی افغانستان می باشند.

تا آنجا که ستونهای محدود روزنامه ما اجازه مبداد چهره واقعی رژیم و سیمای حقیقی سیاستهای آن را بساز نمودم. مبارزان کرد چه در ایران و چه در سایر نقاط کردستان باید دقیقاً در جریان حوادثی که در ایران می گذرد باشند، تا در داوریهای دستخوش اشتباه و احیاناً گمراهی نگردند و در موضع گیریهای سیاسی روزمره هشیارانه کام بردارند.

په یامی موگری

با شاموی ژماره ی پیشو

حیزب وریک
 خراوه سیاسیمکائی کوردی له ولاته کائی
 ئیران و عیراق و تورکیا و سوریا نه گمر بکهونه سه ر ریبازیکی شو تو، بزنان یا نمرانن تاو بو ئاشی ئیمپریالیزم هم لهه بستن و زوویان دره نگدمستی ئیمپریا- لیزم و نوکه ره کائی له قولیان دیتعصر. نه بو چون و نه تیجه وه ر گرتنه نک هه ره نه نجائی لیکولینه وه ی واقعیه بینانهی گشت روو داوه کائی ناوچه یه به تا بیته تم لهه ننه جیاواه کائی کورمستان له چل سالی رابر دوو دا، بهه لکوو بناخهی لمسر نه م واقعیه تانهی کومه لایمئی وسیائی دانراوه کسه له سه ر د نیای ئیستا و ناوچه دا حکومت ده کمن. له له لو و مه رچی دیاری کرا - وی ئیرانیش دا، نامانچی پیشکه وتو ه - خوازانه و دیموکراتیک که ناسینی مافی نه ته وه کائی دا نیشتووی ئیران بگریته به ر، ته نیا له سایه ی شورشی کوملایه تی یهوه به جئی دهگات که هیزه کائی کونه پهرستی و سه ر به ئیمپریا - لیزم له ده سته لات بخزین و له حکو - مه ت بخزین خواره وه. که او بو ویو بیستی یه کیتی ستراتیژی هیزه کائی میلی و شورشگیر له کوردستان له گمل نه هیزا - نه که له سه رانسه ری ئیران دا بار هه

Ji di komelek evçend tevlihev û sexta sermayedariyê de bi bê bernamêyî û sereşêvandin ve rubirû dibin û ne dūr e ku, demek paşê ta endazeyek ewê ji xest û bira niştimanperwerî ya hinek tiştta ji dest bixin . Ji alîk din ve xû û nexweşî û dijberiya nav rêberên partî yên siyasî yên Kurdistanê li Ewrupayê ji ronakbîr û lawên Kurd let let û deste deste kirin û her yekî bi hewa aliyek dileyize. Nehevhatinî û nerehetiyên nav ev hevvelatîyan gihîştîye qonaxek wiha ku êdî cejna Newrozê ji bi hevra nikarin pîroz bikin. Ev cejnê neteweyî ye û hemu Kurd hevpar in, lê hinek Kurdên Ewropayê tenê wek ya xwe dizanin û xwe bivê radigirin û bi vi awayî kirine beş beş û her yekî di kuncê xwe de Nevrozê pîroz dike.

Ev dijberî û cidayî ne tenê ronakbîr û lawên Kurd perçe dike û berdide hev, her wiha niha û wêbê de bo xelk ji xeterek mezine . Ji ber vê rewşê , qedr û qîmeta Kurda di nezera dewletên ku têde sitar dibin de ji ketiye xarê.

Ev hêza xwedî karin a ronakbîr û kesêr Kurd li derve yê welat, heke bikaribe xwe ji vê xislet û nexweşîye rizgar bike , di warê jîyan û bi reveçûn û têkoşîna derveyê welêt, û arîkarî ji bo şorişgeran nav welêt de li ser bernamêyê ronî de dest bide hev , bêguman dikare xebata rewşa neteweyê Kurd ji gelên cihanê re bide nasandin û di warê mesela Kurd de bîr û bawerîya xelkê Ewropayê ronî bike . Her wiha dikare piştîvaniya madî û manewî ya hêzên peşkevîyên dinyayê bo têkoşîna rizgarîxwaz a gelê Kurd pêk bîne û hingavek girîng bavêje . Ev hêza xwedî qewet ku dest bide hev , dikare ew welatên ku Kurd tê de milteci ne ji bo revbirina kar û xebata Kurdan , her bo bi kar xistina dibistanên Kurdî û çareser kirina meseyên jiyane . komîteyek pêk bîne û ji vê rewşa niha rizgar bibe.

Lawên şorişger û ronakbîr û xwendekarên Kurd ku li Ewropayê ne , di warê rewş û mercên giranên welêt de di bin berpirsiyariyek giran de ne . Divê ku bi bîr û bawerîyek pêşkevî û qefsîngek fîreh ve li rewşa niha û yê wêbê ya welatê xwe binêrin. Divê ji bir neçe bo çî û ji ber çî derbêder û awareyê welatên biyani bûne ?

Divê ku vê xetara mezîna tîmîgîrîna berçav û ji bo nav rakirina wê bixebitîn.

هاو نشتمانی خۆشهویست
خوینفرانی بهریزی کورد
 روژنامهی " سه رده می نوی" به هاو کاری و - یارمه تی چه ندروناکبیری نشتمانیه ره ری کورد پی دمنیته مه یدانی سیاسی و نه ده ب و روشنبیری کوردی و دمیه وی شان به شانی- کوۆار ویلاوکراوه پیشکمو تنخوازمکانی کورد ، له باره ی ناساندنی مافی رهوای نه تموا یه تی کورد و بلاوکردنه وهی دمنگ و باسی خه باسی چهکدارانه و تیکوۆشانی هیزه شوڕشگیره کانی کوردستان، له قاودانی جنایه ت و تاوانی ریژ- یهه شوۆینی و کوۆنه په رستهکانی زال به سه ر کوردستان دا ، وه له باره ی پهره پیدانی زمان بوته ده ب و کولتوری کوردی یهوه ، نه ر کی نشتمانی خوۆی به جی بگه یه نی .
 لهم بواره دا روژنامهی " سه ر دهمی نوی" - پیوستیکی تمواوی به یارمه تی مادی معنه- وی رووناکبیرانی شوڕشگیر و نشتمانیه رومرانی دلسوز هه یه .
 له گهل " سه ر دهمی نوی" پیوه ندی بگرن، به بلاوکردنه وهی روژنامه، به فروشتنی، تیدا- نووسین، به پیشیارو ره خنمو ریتویتی یارمه تیمان بدمن* له سه ر وهزی ژیان و تیکوۆشانی تاوارمکانی ده ره وه و خصایتی شوڕشگیرانی - ولات ده نگ و باس و نووسراوه مان بوۆ بنیۆن و لهم ریگایهوه به کرده وه له تیکوۆشانی " سه ر - ده می نوی" دا به شدار ی بگمن - " سه رده می نوی" له بهر ده ستی ئیوهی به ریز دایه و به هاوکاری و یارمعتی ئیوه پشت نه ستوره .
 ئادر یسی ئیمه بهم جوړه یه

میشکی کومه لاتی ئاناگا ویی خهبرو، ساویلکهی خهلهکوه*
 ئهم کاره پیوستی به بهکار هینانی شیوهی باس ولیکو- لینهوهی زانستی همیه وله گهل هه موچه شه ههراوههویاو چهرت وچه یهک بیگانه یه* دیاره سه دئه وندش له گهل شمری چهکدارانه وپیواکوشتن پتر بیگانه یه .
 هه ل و مه رجیکی له ماوهی چارهگه سهده یهک دا که به سه ر ئیران زال بوو، له کودیاتی ۲۸ گه لاویزه و متارووخانی دیکتا توری پاشایهتی، واته پشووولی بریبینی ولات و بهروازه بوونی لاوان بوۆ لاتانی ئوروپا و ئه مریکا، بووبه هوۆی ئه مه که ناوهندی تیکوۆشانی سیاسی لاوانی ئیرانی بهشی زوری چهته ده ره وهی* ئهمه ش له ههل و مه رجیک دا بووکه گهل یک ههلو- یست و بوۆچوون و ریبازی لادهرانه و چهوت به شکلی جور به جور له جوو لانه وهی نیو نه ته وهی کوموونستی ده رفه تی ههلدان و گه شه کردنیان و مه ده ست هینا بوو و زهینی زورده ستو و تا قمی - لاوانیان ژارای کرد بوو*
 پاشماوهی ئهم پیمانه له ژماره ۴ دا بخیوننه وه .

پاشماوهی په یامی موکری
 لکری پئه یا می ئه م شوڕشمن و پیگه ی پته ویان له نیو کریکاران و زه حمه - تکیشان دا هه یه، شهوه شتیکی روونه و بۆ خوۆلی پاراستن نابی هه رله به ر شه وه هه ر جوړه ریگادانیک ه رهو به لادا که وتنی ئانتی کمونستی و ئانتی سو- قیتی دا حیزبی دیموکرات له م ریگایه دوور ده خاته وه .

پاراستنی سه ر به خوۆی ته واو و راسته قینه ی حیزب و پاریزه ری نا و و نیشانی شه و کاتیک ده سه سه به ری ده کری که حیزب له سه ر بنا خه ی بهرزه وه ندی راسته قینه ی کومه لاتی خه لکی کورد که زه حمه تکیشانی کورد ستان به شی هه ره زور پیک دینن بوۆ ماوهی درێژ ریپاز دیاری بکا و تمنیا بهم ریبازه ش دا بروا . رویشتن به م ریبازه دا و به کیتی ستراتیزی له گه ل هیزه- کانی به راستی شوڕشگیری ئیران پیو- یستی که لی براوه- لیره دایه که ریبه رایه تی حیزب نه شی له گرتنه پیشی سیاسه تی چاو لیکه رانه خوۆ بیاریزی* بهو مانایه که له هه لو یست گرتنی سیا- سی دانکه له سه ر بنا خه ی بو چوونی کانی روژانه، به لکوو له سه ر بنا خه ی لیکوولینه وه ی ته واوی هه ل و مه ر- جی عه پنی کومه ل و ناسینی نرخی و هه لکه وتی هه مو هیزه کانی سیا- سی و گه شه کردن و هه لدانی دوا روژی شه و هیزانه وه پیگه ی کومه لایه نی شه وان ، هه لو یست بگری* بیگومان به کار هینانی ئهم شیوهیه، حیزب له بهم لاو لادا که وتنی زوو تی په رو زیان ئاو ره ، له تاکتیکی سیاسی و یه ک گرتنی کانی دوور راهه گری* خوۆاگری شه و له بو چوونی سیاسی دا ده پاریزی* حیزب شه- کاته خاوه نی بره ستیز و هیزیکی شه و توۆ که بتوانی له نیو ناوهندی یه کیتی دژی ئیمپریالیستی و شوڕشگیری و دیموکراتی دا جیگای خو بکاتمه که له هه موهیزه شوڕشگیر و دیموکراته کانی دژی ئیمپریا لیستی سه رانه ری ئیران پیک بی و ئهم به کیتی یه ی که بو سه ر که وتنی شوړی ئیران پیوسته له دروشه وه دمیگا به واقعیه تیکی زیندوو*
 بزوتنه وه له سه ر بنا خه ی بهر- زه وه ندی راسته قینه ی خه لکی کورد و رزگاری ئه م گه له ، پیوستی به مه هه یه که له گه ل لاله ی به رنامه ی دیاری کراری ستراتیزی و سیاسی بو حیزب به شیوه ی وشیاران و له ریگای سیا سی ئهم ریباز و ریژه وه سیاسیانه شه له قاوبدا که له جیاتی لیکولینه وهی زانستی و وردی هه لو مه رچی ئیران و کوردستان . خه یال پلاری دمه ته و تا قمی لاپالی و لانه کانی ئوروپا و ئه مریکا دمه نه

Diyar e ku ev ne cara ewlîn e hukî-
metên Tırkiya, Iran û Iraqê dî warê ser
kut kirina tevgera azadixwaz a neteweyê
Kurd de bî hevra kar dikin û peymanek
hevbeş pêk tinin... Peymana Sadabad, Pey-
mana rabûyî Baxdad, Peymana Kurd xendî-
qandîna Cezayîr ku dî mabeyna Sadam û
Şa de çê bûbû jî bir neçûne. Dijminên
gelê Kurd ku di navbera wan de dijberî
û nakokî tim hebûne, dîsan jî dî warê
lêdana tevgera rizgarîxwaz a Kurdistanê
da tim bî hevra kar kirine, piştî hev
girtine û digirin jî.

Dostîya hukîmeta Şîe ya Xumeynî û ên Tirkên sunî, hevkarîya Saddam ê Ereb û ya

Evrenê Tirk li ser binaxa lêdana û serkut kirina tevgera gelê Kurdistan hatîye damezrandin. Naveroka Peyman a Cezayîr ku niha hinek hêzên mîxalîf ên Iranî dixwazînin ku şerê Iran û Iraqê li ser esasên vî peymanê çareser bikin, bî eşkera bo lêdana Kurdan bû. O her du dewleta, li ser axa Kurdistanê dî warê lêdana Kurda de dikarin bî azadî hevkarîya hev bikin. Dî demek wiha de dijminên neteweyê Kurd ku mabeyna wan de nakokiyên eşkera û nihênî hene -jî bo serkut kirina tevgera rizgarî û neteweyî ya gelê Kurd dest didin hev, çî mixabin ku hinek reberên partî ên Kurdistan, kar û qezence neteweyê bindest û nagirin berçav, jî tecrubeyên tal û nexweş ên berê ders nagirin, her yekî piştî xwe bî hukîmetek dagîrker ê Kurdistan ve bestîya û zehmetkesên Kurd berdane hev û bî vî awayî dijminê serekî yê neteweyê xwe jî bir dibin. Ev rewşa ku îro dî Kurdistanê de nav hêzên siyasî de tê dîtin bî xwîna hezaran Kurên zehmetkes ên Kurd ku jî bo serbestî û dîmokratî û rizgarî canê xwe fîda kirine, henek û yarî kirine.

Reng e ev pirsîyara bête pês, gelo bo çî wiha bûye? Zehmetkesên Kurdistan, dî paş ev rewşa daxdar a Kurdistanê de û dî paş cinayetên hukîmet ên şovênîst de destên reş ên împîryalizmê dibinin. Heq gelê Kurd e ku împîryalizmê dijminê xwe yê serekî bizanibe û cinayetên wê jî bir neke. Kurdistan bî nexşe û planên împîryalizmê hatê perçe û let let kirin. împîryalîstan li Lozanê, Peymana Sêver jiber Kurdis-

tana serbixwe hilweşandin. împîryalizma îngilîz bu ku şorişa neteweyî ya Şêx Mehmedê nemir têkşikand. Bî plan û piştivanîyek rasterast a îngilîz û Emrika bu ku ewelîn Komara Kurdistan li Mehabad hate ruxandin û serok Komar Qazî Mehmed û hevalên wî hatin êdam kirin. Her wiha dîsa bî nexşe û rênîşandana împîryalizmê bî rêya pêkanîna peyman a Cezayîr ve sonşa 14 salî ya Kurdistanê germên hate serkut kirin.

Niha jî her bî piştivanîya împîryalizme ku Kurdistan û neteweyê Kurd dî her warî de ketîye ber êrişa dewleta dagîrker ên Kurdistan, û welatê me kirine qada şer û hilweşandine. perxwazi taybetîyek împîryalizmê ye, lê ew navçeyên ku nikare rasterast êrişa leşkerî bibe ser û bî top û tanka ve tevgera dijî împîryalîstî û rizgarîxwazî serkut bike, rê û teher dîn bî kar tîne. Bî destê kiregîr û xulamên xwe ve nerehetî û dijberîya sazîke. Bî rêyên cure cure ve dest dirêjî tevgera şorişger a gelan dîke û rêya rast a serketinê difetisîne. Gele nimûneyên hari û hovî û şersaziyên împîryalizm a Emrîkî her li berçav in. Welatek wek Granada ku evçend biçûk e çawa hate îşxal kirin hemu dinya pê dizane, dijî hukîmeta niştîmanî ya Nîkaragua plana saz dîke û xulamên Somoza dijî şorişê çekdar dîke. Lubnan û Filistin de bî eşkerayî piştgirê Israîlê ye. Derebeg û şêxên kevneperst ên Efxanîstan çekdar dîke ku dijî hukma netewî û dîmokratî ya vî welatî xebat bikin.

Li Kurdistan jî bo serkut kirina tevgera rizgarîxwazî ya gelê Kurd awayîyek dîn bî kar tîne. Ji alîk ve şerê bira-kujîyê dî nav hêzen azadîxwaz ên Kurd de saz dîke, jî alîk dîn ve destê sosyal-dîmokratîan dixwe li nav tevgera Kurd û dijî sosyalîzmê tîoriyek zir û pûç bî kar tîne, bî vî awayî dixwaze ku tevgera rizgarîxwaz a Kurd jî dostên wê yên stratejîkî bî dîr bixe û jî piştivanîya welatê sosy-alîst û tevgera Komünîstî û yê karkerên cihan bêpar bihêle.

Ev hemu li alîk, lê bo gelê Kurd heterên mezin ne ew in ku me behsa wan kirin. Bî bir û bawerîya me, çî mixabin

ku xeterek dîn ê mezin jî hebûn û Dase-roja neteweyê Kurd tehdît dîke.

Dî ev çend salên dawîyê de bî hezaran law û ronakbîr û kesên din ên Kurd bî zarozêcên xwe ve welatê xe bî ci de hîştine û dî welaten Ewropayê de belav bûne. Her çend hejmara Kurd ên aware ku dî Ewropayê de dimînin nehatiye ronîkirin jî, li gor hînek nivî sarên Kurda 12 hezarî zêdetir e. Eger Kurdên Kurdist-an a Tirkîyê ku çend sal berê bo karkerî hatine Almanya û gelek welatên din ên

Ewropa, ewan jî bigirin berçav, ewdem ev hejmara dîgê 300 hezar kesî. Diyar e ku gelê Kurd jî çûne Emrika, û ên din. Dive ev jî bî gotin ku, Kurdên ku li Ewropayê dijîn sedemên hatina wan û re-wş û kar û kirinên wan ne yek in, û mirov nikare wan wek yek bigire berçav. Beşek jî wan, piştî demek ketine du kar û qezencê, mal û dahatiyek bo xwe pêk anîne; gura pez xwariye an dîza garan

birye bo wan êdî ne mesele ye. Ew, dî dema serixweşbûnê û li ser masa ximarê carna qala Kurdî yê jî bikin, rexne li partî û rêxistinên siyasî yên Kurdistan jî bigirin û binavê Kurdistanê sond jî bixwun êdî çî manak wê nine.

Hinek jî wan Kurdan jî, li welat tu tîrsek ne li ser bûye, xebatê siyasî de beşdar nebûne û dîsa jî bî destê jin û zaro yên xwe girtî ne û derketine welatên Ewropayê ku jîyanek çav li destan bibin serî. Her niha bî kar û bê xwendin û tu hest û berpirsiyariyek wan bî welatê wan re nemaye. Bilî wan, beşek herî mezinê van derbeder û awaran jî lawên şorişger û ronakbîrên welatparêz in û

jiber pêgeran û zîlm û zora hukîmetên dîktator û sovênîst, neçar bûne jî welatê xwe ci bihêlin û werin Ewropayê. Lê çî mixabin ku tenê beşek gele kêm e wan dikarin ev jîyana derbederî de bixwînin, hînî zanîst û xwedî rustek bibin ku rojên wêbê de jî bo welat û têkoşîna xwe bî kar bibin. Piraniya wan jî ber neçariyê bo jîyanek sade û nemirnejnê diçin bazara karê resê sermayedarî, û bî vî awayî cehd dîkin ku jîyîna xwe bidomînin. Li gel vî jîyana tîr û tesel nebûne ev lawên Kurdistan dî warê siyasî ve

ev mirovên wihan bi vi awayi di xwazin rastiye bişewinin û sere gêjiyê çêbikin. Li gel vê yekê derdikeve ku hê di xew û xweşi ya vê dinyayê de noqmin û nehesi yane. Û bi tevayi biyaniyên vê دنیا ronak û bûyerên wê ne.

Ev kesên han cerib û tecriba êdawi ya karbidestên Tirkîya ji nagirin berçav û pişt 60 sal dikevin dî texlit kirina wan û sextekariya wan. Bi rasti behsa ecêbê ne.

Bi giştî neteweyên Îranê û bi taybetî neteweyê Kurd çendin sale ku, gele baş têgihîştîye ka kakilê siyaseta şovên a karbidestên Îranê çî ye! Di bin çî nav û çî rengê de dibê bibe qibul nekirina netewan e.

Şovênist, gele car bi çekên teror ve derdikevin pêşîya netewan, û carna ji di bin perda dî rûti de goteyên wek eşîr bi kar tînin û ji bo eşîra sîtêrên tîmsana dirêjinan ku bo çî çavek xar û nîzm ve li wan tê nêrtin! Lê çî heye ku neteweyên bîndest û êx-sîr, zîndanevan û hevkarên wî êdî di bin çî cure kinc û kolek de dibin bila bîbin baştir nasdikin. Ev qançiya mayî ku pêş sêde û ser demên kevn vê de tîm li piştê gelên bîndest ketiye û ji ber vê zîlmê ye ku seri hildane, êdî qet nayên lêbandin û xapandin. Ku mirov tecriba heft salî ya xebata çekdarî ya Kurdistan bigire berçav, bi rehetî tê ditin ku ji xewa kûr û xiyala bêçîne rabûna haneke siyasîya têra tu tiştê nake. Lê, qeydi nake, bila bîminin û li rûdava binêrin. Lê belê li gor raya me, ev mirovên ku em behsa wan dikin, ne kesên wîsan in ku qene roja qiyametê bi zîr-
ne a Îsrafil ji xew rabin.

SERDEMA NU
C/O Darlt, Box. 6039
16306 Spånga_6
SWEDEN

Kurdistan di Çapemeniyên Cihan de

Rojnama "Akropolis" a Yewnanistan di hejmara xwe ya 26'a Adarê de, di bin serxeta "Tirk Kurda Dikujin" de wiha nivisiye:

"Merem û siyaseta dewleta Tirk tîm ew bûye ku Împaratoriya Osmanî ji nû ve pêya bike an bîdo mine. Dîxwaze panturkîzmê bîdamezre, ji ber vê yekê ji di warê fikrî de ji bo amade kirina mer-cên pêwîst xebat dike. Tirkîya ne ku ji bo kêmeneteweyên bîndestê xwe tu heq û mafek qîbul nekiriye her û her ji bo nav re rakirina wan bi awaki har û hovi xebat kiriye.

"Akropolis" wiha dîdîke: "Hikumeta Tirkîya di der heqa Kurda de bi rasti jenosîd bi kar tîne. Heya niha bi sedan Kurd kuştîne; bi hezaran Kurd zîndani kirine û bi awaki wehşiyane lêdan û şikence dibînin. Dehan hezar Kurd ji çî ci û war ên xwe hatine rakirina û sirgun kirine. Zîmanê zîkmakî ji Kurda re hatiye qedexe kirin û newêrin bi Kurdi bipeyivin. Bi gotina Tirka, ew ên ku di vi babetî de qanûnê pêpes dikin, bo çend sala zîndani dibin û hindur de di minin".

Rojnama "Rabotni Çikodelo" ku organa Partiya Komunist a Bulxarîstanê ye, di hejmara xwe ya 22 ya Adarê de nûçeyek ji Aten girtiye û di bin serxeta "Tevgera Azadixwaz a Kurd" de wiha dibêje:

"Konfîransa Çapemenî ragihand ku di Tirkîya de bi milyona Kurd dijîn, lê belê di bin azar û lêdana hikumeta Tirk de ne û her tîmêdam kirinê ji. Navçeyên Rohilat a Tirkîya ku ji deh milyon bêtir hûrd her di wir de ciwar in, dewletê kiriye zîndanek herî mezîn. Karbidestên Tirk, çendin sale ku Kurda wek "Tirkên çîya" dinavin. Kesek ku bi Kurdi an bi zîmanê xwe bipeyive, kêmtirîn pênc sal ceza zîndanê didin. Bi hezaran welatpa-

rêzên Kurd di bendixana de di warê bedeni ve di bin lêdan û şikenceyên gele giran de jiyana xwe dibin seri.

Tenê di navbera hefteyên bîhu-ri de zîndana Diyarbekrê de 33 Kurd hatin kuştin. Hikumeta Tirkîya, himber Kurda siyasetek şovên bi kar tîne. Ev tiştên ku leşkerê Tirk di Kurdistanê de dike, Amrika di Vietnamê de dikirin.

Xeterek Mîzin

dûmahika rû. 1

Rejîma Xumeynî ku hemû çî û warên azadiyê û demokratîyê li Iran rakirin, niha bo pêya kirina "desalata îslamî" êrîş anîye ser Kurdistan û dîxwaze ku bi zora tank û top û bombaran kirina bajêr û gundên Kurdistan "îslamê" di nav Kurda de pêya bike (!) Hêzên çek-
dar ên Xumeynî di Kurdistanê de wek leşkerê dagirker digerin. Bi esker û pasdar û besic û çîsa ve bêtir 200 hezar çekdarên rejîmê êrîş anîye li ser Kurdistan û zîlm û zordariya Moxola û ya Şa Abbas ji nû ve pêya dikin.

Di ev şeş salên dawîn de ji 40 hezar kesi zêde Kurdên bê guneh bi destê rejîma Komara Îslamî ve hatine şehîd kirin. Bi hezaran mal û malbatên Kurd ji ber bombarana leşker û zîlma pasdarên Xumeynî, çî û warên xwe çî-hîştin û derketin li ser çîya yê Kurdistan, an ji çûn derveyê welêt.

Di şerê Iran û Iraqê de Kurdistan kirine qada şerê top û bombarana hewayî û heya niha bajarên Bane, Kırmaşan, Melayir, Şaawayî Xerb, Merivan, Serdeşt, Sablax (Mahabad), Piransar, Zêwe, Rewandîz, Raniye, Dukan, Ko, Sulaymanî, Helebçe, Seyidsadiq, Pencuyin, û Xeneqin çend car ketine ber top û êrîşên hewayî yê Iraq û Iranê, û hezaran Kurdên bêdifa hatine kuştinê.

Her bo serkut kirina şorîşgerên Kurd, û wêran kirina Kurdistanê, Tirkîya, Iran û Iraq siyasetek hevbeş girtine ber û ji bo êrîş birin li ser tevgera rîzgari û neteweyî ya Kurdistan rê didin leşkerê hev ku bi serbestî bikeve her sê perçeyên Kurdistanê.

meselê dî ciyek dîn de ye. Ev ke sên ku behsa peyvê ne, bî hîşyari û bî qesd rastiye naxin berçav va û naxwazîn bibêjin İran dewlê tek gelenetewe ye. Lî gel vê ye kê vê rastiye ji nagirîn berçav ku neteweyên ne Fars, gele mêjve bûne xwedi şairên netewî û navdar. Eî resmî, jî bo destxistina mafên diyarkirina çarenûs hingûvên gele cidî û giring avêtine. Bo çî Dr. Bextiyar, û hevkarên wî qala xebata mîrxasi ya neteweyê Kurd nakin dî Kurdistan a îngilîzê de? Bo çî dî kijan ci de ku kê wî wan hat navê Kurd jî ber dîkin? Tim bersiva van pîrsiyara diyar û ronîye. Ew, dî kijan ci de ku bî pîrsên Kurdistanê ve rûbirû mane, her jî nezaniye hatine, xwe kerr kirine û bî awakî bê dengî dî şûna xwe de rawestane. Lê, vê jî dizanin ku, nîkarin heya dawiyê wek kewek serê xwe dî berfê de bihêlin, û her wîha dizanin ku rewşa bêdengî jî ne tiştê ebed e. Nav û dengê mace- ra û bûyerên mîrxasi ya gelê Kurdistan jî çar diwarên Îranê qilupine û deng dane dûrtirin welatên cînanê. Pêşik goteyên wek "eşîr" jî alî wan kesa ve jî bo veşartîna şexsên xwe bikar tîne. Heta dîxwazîn ku bî vî awayî jî xwe re rêya xwebûrinê bidozin! Rasti ev e ku, jî bo derbas kirina rojên xwe yê ronak û xweşik hewl dîdîn, û bî rêya nişandana derd û xem ên xwe dî der heqa "eşîra" de jî, wan re wîsan tê ku dilsoziya xwe nişan dîdîn. Her wîha hingûvêk berbî jorê davêjin û dibêjin "jî ber hejari û tuneditiya malbendên bî hir û bereket bî çavêk xar û nîzm bî xelkê çiyanişin dînerin". Her bî vî awayî dîxwazîn ku dildaxî û dilsoziya xwe pêşkeş bikin.

Bî rasti karbidestên Îranê û serkar ên hikumeta wê, dî serdema Mehemed Rîza Şa de herçend navê Kurd nediveşartin jî lê bî giş hêz û qudret ve dî ser her cure tîbînî û xebata rîzgarixwaz a neteweyê Kurd de digirtin û serkut

dîkirin. Her ewan, bî destê meriv û xulamokên xwe bo çend roja rojname "Kurdistan" bî Kurdi çap dîkir û "serwerên wê" yê panirani- nist hewl dîdan ku rojname "Xak û Xwên (Ax û Xwin) de, destpê- kîn qal û qirek ku birayên "pişt sinor" pêbîhesin. Lê dî dawiyê de jî alî her kesi ve hate ditin ka çî wî ser birayên pişt sinor de hat.

Lê belê Dr. Bextiyar dî tu gotarek xwe de yek gotinek dî der heqa berxwedan û camêri ya neteweyê Kurd de ne aniye ser zar. Dî gel vê yekê jî bo dîlxweşi û ser û ber kirina fend û fola bêja "eşîr" dî dewsa netewan de bî kar aniye.

Amosta zeman, çî mamostayek zana ye ku tu car ders jî birê naçin: Himdarên Komara Tîrkiya ku 60 sal pêş heya niha hewl dîdîn ku bî rêya helandinê ve neteweyê Kurd jî nav de rabîkin. Her niha jî bî hemû hêz û karîna xwe ve dî vê rê de berdewamin. Karê wan ê ewelin ew bû ku navê Kurd jî Camus û ferhengê resmî ya Tîrk bî derxistin, û Kurd wek "Tîrkên çiya" navandin. Eî rasti ibretê alemê ye ku Dr. Bextiyar 60 sal paşê, her pêya xwe datîne lî ser rêça wan û bêjeya "xelkê çiyanişin" dî şûna neteweyên ne Fars de an dî dewsa Kurd, Belûc û Turkman de datîne!

Bî rasti ev herdu welat çiqas rengê hev dîdîn. Duyîne Kemal Atatürk û Rîza Şa, iro jî Kenan Evren û mîrovên wek Bextiyar û ên dîn... Kenan Evren xwe kemalist dizane, Şapûrê Bextiyar û hevalên wî jî nasyonalistên Fars in.

Wek lî serê hate gotin, dî rewş û mercên Îran a iro de insanek xwedi nezer, nîkare eşîra wek hêzek bihesibine. Xewn û xiyalên wîsan wek xet kîşandina lî ser avê ne. Fîlî zered û xesî ra kêri tu tiştêk naye, û tiştêk baş jê sadîr nabe. Dar û destê yê Dr. Bextiyar, ta demêk bîbûn evdal û serexweşê xiyalek wîhan

û jî ber vê yekê lî ser hêza eşîra Qeşqayî gele hêsbab çêkiribûn! Lê Komara Îslamî, hînek pasdar û helikopterek bî rêkir û wek şev û rojek de, angû demek evçend kurd de çî anî serê "hêza" Qeşqayîya me hemûya dit. Lê belê wîsa dîxwêye ku, hê jî xewna kevroskê xeber jî cenab re nehatiye.

Xebata çekdari ya Kurdistan ku paş hevt sale bêwestan didome û her lî ser pê ye, û çendin car mezintîrin êrişên leşker, pasdar û besic ên Komara Îslamî têkîkan dîn. û êdî her kes dizane ku çek rakirina filan-bevan eşîrek nîne û ev têkoşina ya neteweyekî ye ku, wek yek parçe û yek deng rawestaye û jî bo destxistina diyarkirina mafê çarenûs a xwe serî hildaye.

Merivên siyasî ku xwedi hînek tîbînî û şirovedanê nebûn, rastiye û bûyera nîkarin bî başî ber hev bikin. Jî ber vê yekê ev kesên wîsan dîvê qene guhên xwe bîdîn gotinên dijmanên sondxwar ên têkoşina çekdari ya Kurdistan an birêvebirên rejîma Komara Îslamî: Serokê Meclîs a Şûra Îslamî û dî Şûra Alî Dîfa de nûnerê Xumeynî Haşîmê Refsîncanî, gele cara gotiye ku cepha şerê Kurdistanê jî bo ragirtina Komara Îslamî, jî cepha şerê Iraq girintir e. Bo çî wîha dibêjin?

Haşîmê Refsîncanî nîkariye xwe jî gotina vê rastiye paş de bigîre, bî vî awayî qise dîke ku mîrovên mîna Dr. Bextiyar jî bigîrin berçav. Her wîha ev gotina ne yekser be jî îşareta bihêzbûna berxwedan a çekdariya Kurdistan û xwe ragirtina vê têkoşinê dîke. Lê, Dr. Bextiyar ne ku kêmtîrin be jî behsa cinayet ên Komara Îslamî nake, her dîxwaze ku bî navandina wek "eşîrtî" û "xelkê çiyanişin" ve pêşiya vê tevgera bihêz û rişkûr a bêhempa bigîre. Jî vê jî xeratîr, dîxwaze ku vê tevgerê daxine rêza ne razi bûn û teşxela çêkirina eşîra. Rasti ev e ku roj bî lepek heriyê ve naye temîrandîn. Bêguman

Netewe an Eşir
dûmahika rû.1

yên ne Fars ên Îranê de diparêze, lî ser wê rawestî û lê bîkî lîn. Divê vê jî lê zêde bîkî ku, dî vi wari de navbera wê û rêxistinên din ên seltetxwaz de tu cidayiyek tune û bi rûxûyani dî bin şikil û qalîkê milî de her wek hev in.

Dr. Bextiyar, dî bin serxeta "rêşada Xumeyni" de ku organa Komîta Merkezî ya rêxistina xwe qiyamî Îran de hatiye weşandin û xitaba mîletê Îranê dîke wîha dîwêje:

"Eşirên Îranê û zîlma ku lî wan tê kirin divê jî bira neçe. Ez bi xwe jî deverek wîsan tîm ku lî êş û pîrsên eşira ve gele rûbî rû bûme û bi başî wan dînasim. Nêzîkê pêncê de çarê xelkê Îranê jî eşira pêk hatiye û çendî sale ku serkaran, cîdiyet û gîringî şani wan nedane û her bî sîvîkî radîgirî. Daxwaz û hewcedariyên wan ên jiyani bê rêzî û bêrehmî ve rûbirû mane. Dewletek berpîrsîyar û dadparêz nabe ku jî ber ne-jarî û tuneditiya malbendên bî hir û bereket, bî çavek xar û nîzm lî xelkê çiyanişin binêre".

Dr. Bextiyar ku dî warê "pîrs û êşên eşira" de îşaret lî tecrîbe û lêzaniya xwe dîke, her wîha ev gotîna rê dîde rastiyek dîn ku Bextiyar bî xwe jî bî navê "Bextiyari" ser bî tayfeyekî ye. Wê vêga naxwazî bîpîrsî ka tayfa Bextiyari, dî babeta nîjad ve ser bî kîjan netewe ye. Heke vi merî vê Bextiyari çav lî "Mêjûya Bextiyariya" bîgerandîba ku ev kitêba jî alî rêberêk pêşdehatiyê Bextiyari ve hatiye nîvisîn, qene me dest jî nasandîna şexsê wî dîkî-şand û gavek berê dest bî eşkera kirîna gîreyê meselê dîkîr. Komela eşirti çendî de çendê tevayî komela Îranê ye ne kîvşe ye û dî vi babeti de tu hejmarek dîyar bî dest de nîne. Qasî ku em tê dîghên ev meselek gîring e û bî başî ronî dîke ku Bextiyar bî

qesdî xwe jî bîkar anîna bêja a "netewe" radîgire û gota "eşir" ê dîxe dewsa wê! Wek tê zanîn, ev herdu bêje dî zanîstên komel-nasînê de xwedî manayên taybetî ne. Ev rêbaza ku vi rêberê Îranî gîrtîye pêş, û bî qesdî, netewe-yên Îranê wek eşira dîde nasandîn divê lî ser bête sekinandîn.

Dî gîş çapemeniyên cure cure yê rêxistîna Dr. Bextiyar de tê êdya kirîn ku bî awakî mentîqî û zanîstî lî mesela dînerîn, û xasî ma jî dîbêjî ku karnasên vê rê-xistînê êdî dev jî tîorîyên kevn û helweşandî berdana, û bî dest-ketîyên nû yê zanîstên komel-nasî ve aşîna bûne. Heke wîsan bîbûya başîr dîbû, lê çî mîxa bîn divê jî wan bîpîrsî, gelo ko mela eşirtîyê dî qîjan merhala berbîpêş çûna komelê de rû dîye? Fersîva vê pîrsîyarê, komela Î-ran a îroyîni dî kîjan merhala pêşdeçûna cîvakî de ye her dîbe nîqanderê wê jî. Dîyar e dî vi babeti de her Îranîyek nîkare hî kumek taybetî bîde. Lî gel vê ye kî pîranîya nîviskar ên "Qiyamî Îran", ên çapemeniyên dîn ên vê rêxistînê, gele cara nîvisandîne û dîbêjî ku, yekek jî çewtîyên komara Îslamî ya Îranê û rejîma Xumeynî ev e ku Îran jî rêya pêş-ketîna aborîyê paş de xîstî û berbî kevnareyê dîbîn. Heke gotî

na Dr. Bextiyar rast be ku pêncê de yekê komela Îranê "çiyanişin" in û hê dî hingava eşirti de dî-jîn êdî behsa kîjan merhala pêşde-çûna aborî û cîvakî bîkî? Ev nî-viskar û hevkarwanên wî ku nîvi-sarên xwe yê dîn de bî nîvrûxû-yanî seltetxwazî dîkî, her dî wan de tînin bîrê ku jî bo çareser-ên Îrana îroyîni de nîkare sedê kirîna meselên zîraetê û çandîniyî-mên wîha lî ser rûdavên cîvakî-ku dî salên 1961-64 de Reforma A-xê dî Îranê de hate pêya kirî, ê-di feodalîzm an derebegî bî teva-yî jî nav de hate rakîrî û qedî-ya. Pîşt vê, gundî bûn xwedî erd-û hecetên berhemkariyê. Eger rastî-ku wek gotîna wan be, îro aî ser-merhala seyemîna a çareser kirîna

pîrsên çandîniyê de 20 sal derbas bûne, lê çawa dîbe hê jî pêncê de yekî xelkê Îranê bî awakî jiyana eşirti, ango dî warê cîvakî de merheleyên pêş serdema feodalî de dîjîn? Dî esasê de mana jiyana e-şirti çî ye?

Ev îstatîstîkên resmî yê ku ew pê bir û bawer in ma dî wan de hatiye dîyar kirîn ku ka çen-di de çendê cîvata Îranê bî zîra-et û çandîni ve mîjûl dîbîn, û dî vê mabeynê de çîqas jî wan dî bî-rê pez û dewêr xwedî kirînê de dîxebîtî ku hewcedarê bî "çiya-nîştînê" ne?

Wek lî jorê me îşaret kirîbû Dr. Bextiyar û hevalbendên wî ku behsa eşirti dîkî nîfîkîrîn û hê-saba wê nakîn bî wan gotînen xwe ve ketîne çî dîjeyîyê.

Rastî ev e ku merhela eşirti-yê, û bînyata wê, wek zanîstên ko-melnasî de hatiye dîyarkîrîn Îran-a îroyîni de nemaye û êdî xwedî hebûnek gîring nîne. Lê belê pê-wendîyên xîzmatî û eşirtîyê, cî û çûnên wan hê jî dî hînek cîyên ser bî Îranê wek Belucîstan û bî-rekî Kurdîstanê, navçeyên Memesê-nî û Buyurehmedî û ên dîn de ji-yana xwe dîdomînî. Lê wek me pêş de îşaret kirîbû dî warê a-borî ve bînyata eşirtîyê çî dî abeta hecetên berhemê û çî dî warê hêzên berhemkariyê de bî dî hev pîjîkiye. Pêguman cî û rê-çên kevn ên cîvakî û eşirti û ferhanga wê ya taybetî, bî teva-yî çîlmîsiye û rewşa xwe ya berê-wînda kirîye. Her wîha tu zana-yek tîgîhîştîyê komelnasîyê û me-rîvek xwedî nêrina sîyasî, dî şî-rove kirîna rewş û mercên dîyar-ên Îrana îroyîni de nîkare sedê kirîna meselên zîraetê û çandîniyî-mên wîha lî ser rûdavên cîvakî-de wek xwedî tesîr û dîyarker-nîşan bîde an dî warê dan û sî-tandîna cîvakî de wek xwedî ro-lek gîring bîgîre berçav.

Ev naye vê manê ku Dr. Bexti-yar û aqîldarên wî, jî van rastî-ya bî tevayî bîxêberîn. Lê çawa ku lî serê hatîbû gotî merema

Serdema Nû

Ji alî desteyê nivîskaran ve tê belav kirin

Sal 1 Hejmar 3

Nisan 1986

Nîrx: 6 Kronên Swêdi

Netewe an Esîr

Diyar e tēbiniyên me, ji yê parti û rēxistinên Tirkîya û Iran û Iraq û Suri cidatir in û her yekê ji wan xwedî rewş û nêrînek taybetî ne. Tēbiniya me ev e ku divê bi gîftî difa li daxwaz û xwastekên neteweyê Kurdî kirin. Xasîma ew dewletên ku hevpar ên Kurdistan in, di her yekê wan de parêzgarî li maf û hêza xwe a gelê Kurdî e. Divê were gotin ku, ev tēbiniya tu car di her yekê wan de qezanca rasteqîne a gelên Farsî, Tirkî û Erebî nîne. Di her de jî, ev pîrsa, di her yekê dewletên hevpar ên Kurdistanê de di ser rēya pêya kirina demokrasîyêk rasteqîne de astengekê çêkirî ye û ji ber vê yekê çareser kirina wê mercekê bîngehî ye.

Di vê gotarê de dixwazin ku di ser gotara Şapûrê Baxtiyar re westin û şirove bikin. Ew keaa, wek tē zanin dawitirin serokwezîrê Mehamed Rîza Şa bû.

Dr. Baxtiyar, niha rāberê rēxistinêki ye ku ew di nav grûbên saltenetxwaz ên Iranê de tē hejmartin. Vê rēxistinê navê "Nehzeta Mîqawematî Millî Iran" li xwe dîyaye. Û her wiha xwe wek mîrê gîrêk rêç û şûn a Doktor Misadîq peşkeş dikê. Di vir de armance me ne ev e ku dawa û daxwazên wê binirxînin û li ser naveroka vê çerçevayê bisekinin. Lê em, tenê dixwazin ku, bir û bawerîya ku ev rēxistinê di der heqa neteweyê

binêre ru. 2

XETEREK MEZIN

Tēkosîna rizgarîxwaz a gelê Kurdî di qorîna xaxaxîyê de dimese. Tu dem û demê de neteweyê Kurdî êrişek evçendî har û hovê dijmin ên faşî û şovên ve rûbirû nemaye. Ku demên berêni de hikûmetek dagirker êriş dîni li ser perçeyek Kurdistan û dixwest ku xebat û serhişdana gelê Kurdî bi temirîne, xelkê lēqewimî diçû beşek dinê Kurdistanê û di wir de bi rûgermî û dilxweşiya bira yê xwe ve rûber dibû û derd û kulên derbederî û awareyîyê sivik dibûn. Bi vi awayî heya aram bûna mintiqê û rawestana êrişê, cem hevvelatîyên xwe de karî sitar bibin.

Lê niha ?

Mîrov ku li rewşa Kurdistanê dinêre bi gîstî, bi du dimen û rûdayên jî hev cîda ve rûbirû dibe. Ji alîk de hestê neteweyî u hişyarîya bilind a tēkosîna neteweyê me di hemû perçeyên Kurdistanê de gur û geş bûye; êdi naxwaze di vê serdema azadî û rizgarî ya gelan de her bindest û kole û bêpar bijî.

Her wiha naxwaze li himber êrişên har û siyaseta nijatparêz a dewletên şovên û diqator serî dane û çok bide.

Neteweyê me, di hemû beşên Kurdistanê de ji bo diyarkirina mafê çarenûs û rizgarî yê berxwe dide ku zîncîra qeydubendîyê bişkîne. Ji alîk din ve Tirkîya û Iran û Iraq êrişek wehşiyane anîne li ser Kurdistan. Û siyasetek bi komel-kuştina xelkê bê difa û wêran kirina

Kurdistan û dîrxistin û surgun kirina Kurda ji ax û welatê xwe, girîne pêş. Li Tirkîyê, piştî hukimî bi dest xistina cunta faşî ya generala, neteweyê Kurdî ketiye ber êrişek har û dirinde, û di mabeyna pênc salên çûyî de nêzîkî 50 hezar Kurdên bê guneh jî ber biyan-yên pûç û bêçine xistine zindanan û hezaran kes jî nîştîmanperwerên Kurdî lēdan û îşkence dîtin, hatin kuştin û êdam kirin. Kurdistan kirîna malbendek leşkerî û li seranserê Kurdistanê Tirkîyê hukma leşkerî hatiye pêya kirin. Faşîstên Tirkîyê hê jî qetliama Kurda dest ne kişandîne û li gel rejîma şovên a Iraqê peymanek hevbeş pêk anîne û li gorî vê çend car êriş bûn li ser tevgera rizgarîxwaz a Kurdên Kurdistan a Iraqê. Dewleta Tirkîya niha di ser sinorên Iran û Iraqê de leşkerêk gelemzî komkirîye û bi eşkera hereşa şorîşgerên Kurdistan a herdu alîya dîke.

Li Iraqê di sala 1975'ê de ku şorîş hate şikandin, sinora Tirkîyê û Iraqê seranserê hate çol kirin. Gund vêran kirin, bax û bexçe bûn û ta ku kani bi siman ve hatin girtin û hîşk bûn. Bi hezaran mal û malbatên Kurdî jî ci û warên xwe hatin rakirin û şandîne başûrê Iraqê. Hezaran kesê nîştîmanperwer û bêguneh ên Kurdî girtigehên Iraqê de êdam kirin û an jî hê zîndani ne.

Li Iranê, piştî serkar hatina rejîm a Cumhuriya Islami, gelê Kurdî kete ber êrişê har û hovê "Pasdarên îslamê".

binêre ru. 4

سه‌ر ده‌می نوئی

له‌لایه ن ده سته ی نووسه راتنه وه دهر ده‌می

سالی یه که م ژماره ۴ بانه ری ۱۳۶۵ هه تاوی ما ی ۱۹۸۶ نرخی ۶ کرونئی سویده

پیروز بێ جیژنی کریکارانی جیهان

زیان وکارکردن مایان کرت ودهستیان له‌کار هه‌لکرت . کاربه دهستانی حکوو-
ممت له‌جیانی سه‌لماندنی وستیروهای کریکاران، بۆلئی وهیری چه‌کداری به کژداکردن ومانکرتنی کریکارانی له خۆین دا نوقم کرد . سالی ۱۸۸۹ئینتر-
ناسیونالی دووهم بۆهاویبوندی له‌ کهل کریکارانی شیکاگو شه‌م رۆژه ی به رۆژی نیو نهمه‌وه‌می کریکاران دانا و له و ده‌مه‌وه کریکاران و زه‌حه‌سه ت کیشانی جیهان هه‌موو سالی لهم رۆژه دا ده ست له‌کار هه‌لده کرن وهیری به ته‌وزم وه ککرتووی خۆیان به سه‌رمایه داری چه وستیرو نشان دده‌ن . بۆل ۳

هه‌وه‌لی مانگی مای بیره‌وه‌ری هاوار وده‌نکی دلنرانه‌ی هه له‌جه‌ر خه‌مه‌وه‌ی کریکارانی شیکاگو شه‌م ده‌می جه‌وسته‌هران و بۆ بساندنی زنجیری کوله‌ته‌ی و سئ ده‌ستی . رۆژی هاویبوندی نمونه‌ته‌وه‌می کریکاران و زه‌حه‌مه‌کیشان و لایه‌نگرانی سوئالهرم و دیموکراسی به که سه م بۆته‌ی بیره‌وه‌ری هه‌وه‌لی مانگی مای خۆ ده نوینی .
شه‌وال سه‌د سالی ته‌واو به سه ر به بده‌بوونی شه‌م رۆژه میزووینی به دا رادسترئ . سالی ۱۸۸۶ کریکارانی شاری شیکاگو له ن مریکا بۆ وده‌سه‌ت هه‌مانی مافی سنه‌میکایی و باشوونی هه‌لموهرجی

دوشیوه‌تفکر و دونه‌وع حکومت

براین اساس ما اعتقاد داریم که بروه ره‌اشی ملت کردیطور قطع از مسیروموکرا سی عبور می‌کند و این حکمی عام است که هر یک از بخش‌های کردستان مدق می‌کند . بدیهی است چندچون استقرار دموکراسی بسته به مجموع شرایط داخلی و خارجی خاص، حاکم بر هر کشور می‌باشد ولی در - اصالت و قانونمندی حکم عام پیش گفته کوچکترین تردیدی نباید داشت .
وقتی مانی‌کوشیم که مبحث این حکم مجدد تجربه تأیید کرده‌است سخی بکراف گفته‌ایم، واقعیات روز مه‌وه - ملموس و مشهود، گواهانی صادق بر اثبات دعای ما می‌باشند کام . است نکاهی به هر بقیه در صفحه ۹

در نخستین سرفقاله "سه‌رده‌می نوئی" نوشتیم که ما چنانچه دارا استقرار کامل دموکرا سی در کشورهای ایران و ترکیه و عراق و سوریه هستیم - کشورهای که هر بلشخی از سرزمین کردستان را در داخل خود دولتی خوددارند - این سخن یک تعارف خشک و خالی نیست، که برای خوش آید این و آن، بر زبان آورده‌باشیم . این سخن بیان یک اعتقاد قطعی است، که خود این اعتقاد، ریشه در تحلیل علمی شرایط حاکم محیط اجتماع و سیاسی این کشورها، در مقطع زمانی معاصر، دارد . و افزون بر آن محدود تجربیات واقعی نیز اصابت و صحت آن به اثبات رسیده است .

له‌ریگای کوردستان ۱۵ به خاتری کوردستان

گرفتاری و موسیبه ته‌کانی نه ته‌وه‌می که ولاتی باب و باپیرانی بۆنه پی خوستی داگیرکمرانی رنگاو رنگ ، و سه ره تایی ترین مافی شه و ، یانی مافی چاره نووس، به سه گه‌وره ترین تاوان ده‌میردرئ ، له راده به دهره‌وله شه ژماره نایه ن .

لیکۆلینه وه وخه ریک بوونی هه ریه ک له‌وه‌گرفتاریانه پیویستی به باسی موسیبه تیکی دوور و دریزه کله‌وه مقاله یه دا ئیمه نامانه وئ باسی له سه ریکه یین ، هه رچه‌ندگیرا نه‌وه‌می شه م به‌ردانه یه کیکه له شه رکه کانی نووسمه‌رانی "سه رده‌می نوئی" که به‌وه پهری خۆ به کهم گرتنه وه بۆ به جئ که یاند نیان نا ماده و لمپیش ورووی خۆیان دانا وه‌ته‌شی پی‌شیه وه هه‌ستن .

هه‌ره‌ئستا سه‌دان هه‌زار کریکاری کورد، بۆ وده‌سه‌ت هه‌تانی پاروه نانیگ مال و حال خۆیان جئ هه‌شته‌وه وله و لاتاته جور به جورمکانی ئورویا له خراپترین هه لو مه‌رج ، به شیوه و جوری جیاواز کاره سه خت و دژوارمکان ته‌حه مول ده‌مکه ن، ئاره قه ی نیو چاوانی شه‌وان سه رچاومیه که، تینوایه تی زۆر له تینوه کانی رۆژئاوا ده شکئی، هه‌زی کاری هه‌رزانی شه‌وان ، هه وینی قازانجه‌م زۆره کانه که ده‌چیته ناوگیرفانی شیرکه ته‌کانی چه ند نه ته وه یی دنیای ئیمپریالیستی . داستانی ره نج ووکویره وه‌ری شه و رۆژانه شه‌م قوربانیه بی په نا وپه سیوانه و بی یار و یاوه‌رانه ، خویناوی و ئاز مه‌رده‌مه ، ویرای شه وان هه موو له پیوانه یه کی یه کجار زۆر دا له‌که ل هه لو مه رجه ناله باره کانی حاکم به سه ر کوردستانی دا ، وه گیر خه‌ستی کاریک بۆ کریکاری کورد، له ولاتانی ئورویایی ، نیعمه تیکه که ده بی شوکرانه‌ی له سه ر بکری ! چ زۆن شه و کریکارانه‌ی که مل ده ده نه زه‌رباری غمیره ئینسانی خاوه‌ن کارمکانی فه ره نگی وپه یمانکاره کانی ده ستی یه که م و دووه م وچه ندم، بۆ شه‌وه‌ی نا چارنه بن جاریکی تریکمرینه - وه بۆ چه هه ننه میکی که به هه‌زاران موسیبه ت وده‌مه‌سه‌ری خۆیان لی دهر باز کرده . لیدوان ولیک دانمه‌وه‌ی شه م به سه ر هاته تالانه پیویستیان به دهر فه تیکی تاییه تی هه یه :

« شرح این هجران و این خون جگر این زمان بگذار تا وقت دیگر »
سه‌ی ئیمه له . و وتاره دا له باره‌ی تاقمیکی ترله کور ده کانه ، که به پی خوشبوونی خۆیان یان بۆ دۆزینه وه‌ی کبان

له م ژماره یه دا :

- ★ په‌یامی موکری ل ۷
- ★ کولونیا لیزم ل ۳
- ★ شاعیری مه‌ز نر کورد
- ★ شه‌یمز ل ۴
- ★ کوردستان ل ۵
- ★ له‌چاپه هه‌نیه‌کاندا
- ★ نامه‌کانی گه‌شته ل ۵
- ★ ئیمه و خوینه‌ر ل ۶

پاشماوهی

له‌ریگی

کوردستان ۱۵

روویان نه‌کردته شم و لاتانه، به‌لکوره و له خوبندکار و مودای خویندن که‌وتون و لهو لاتانی ئورویانشته جی بـوونه، یان وه‌ک پناهبهری سیاسی‌به‌خاتری ده‌ریازکردنی گیانوان په‌نایان بوئتم و لاتانه هتیاوه، دیاره ئه‌وش به تپهرین به‌سهر چه ندها معترسی وه لایاردا، تاوئیک بیریکمه‌وه که بیوانی سمدان فرسخ کوبهره ری له نیو دۆلوکۆتیه بلینه‌کان، به به‌فر و باران وه‌تاریکه شوئ، هاووری له گمل معترسی تی هه‌لمه‌نگوتنی چه‌کاره به‌کرتی گه‌راوه‌کانی داکم‌که‌رانی کوردستان چمده معترسی زۆری هه‌موه شم برسیاره دینه کۆری شم تا‌قمه له‌و کوردانه، بۆچی ئه‌وخه‌ترانه‌هه‌کیان ده‌کرن، بۆچی به‌وستی خۆیان ریکایه کیان هه‌ له‌یزاردوه، که‌موته هۆی به‌جی هه‌شتنی مال و حال و که‌می و کاربان؟ مه‌که‌ر نمان دستوانی قوژ به‌تیگی بی معترسی و دینج و کیر بیتن به‌روالت ژبانی، تیدا به‌سهر به‌رن؟ کاکلی قسه لێ‌تهدایه، مل‌دان به‌ره‌زیلی و دست نانه ناوده‌ستی دۆزینی داکم‌که‌ر و سه‌ردانه‌واندن له به‌رامبه‌ر ئه‌وان دا نه‌نیکه که هه‌ج نازادبخاویانک نایه وی داویتی به‌و ئالوده بی.

خه‌باتگیری سیاسی یان پیتهمه‌رکه‌ی چه‌کداری کورد که هه‌ر یه‌که به‌خه‌وه به‌ک کیانیان له‌سه‌ر له‌می ده‌ستیان دا ناوه، وه‌نگاو له‌ریگی خه‌بات به‌ر به‌ه‌کانی هه‌لمه‌تینه‌وه، چه‌که‌له‌رزکاری نهنه‌وه‌ی کورد له دیلی و ژبیر ده‌ستی سه‌ودا و ناواتنکی تریان له‌لدانسه، شم ئه‌ویته خاوبنه و شم داخاویانسه ئینسانیه، لی وه‌شاهویی هه‌موو جور ه فیداکاری و خۆبه‌ختکردنیک هه‌ به‌ ئیستا خه‌باتگیری کورد له که‌له‌زۆر سه‌ختی و خه‌فتی جوراوجور له ئوردو گاکان به‌ناهبهری هه‌ تر رووبه‌روون و به‌ وه‌شت سه‌ردانی و تپهرین به‌سه‌ر شه‌وه‌هه‌مووشه‌مۆ لانه‌دا له‌واتنیک ئورویایی په‌نایان وه‌کیر که‌وتوه، تازه سه‌رفتای کاره‌ده‌می زیاتر له‌برادرو له به‌ری نامانجی بیروزی خۆیان دابن، تاوئیک به‌ریکه نه‌وه، ئه‌وخه‌باتگیرانه‌ی که له شه‌نگجه گاکان تایی به‌ته‌وژم - ترین وه‌هه‌تیانه‌ترین شه‌نگجه‌دیتن و برۆتیک ناین، مروئیک گه‌نیشانیان داوه حازرن تا ناخه‌ین دل‌تویی خۆیان له به‌ریه‌ه‌کانی قامچی و کرسه‌مکانی تری

شه‌نگجه ده‌رزیتنه سه‌ر سه‌ردی ده‌مان لیک نه‌که نه‌وه و نه‌پیتنیک له‌ نه‌پنه‌ کانی ریکخراوه‌یی به‌دۆزمن ته‌لتن، دیاره له‌حه‌مانه وه‌یمنی ئیستا داتا راده‌یه بیوهرزکردنه‌وه‌ی نامانجی نه‌ته وایه تی و جیکه‌ر کردنی شه‌هه‌لک وه‌ر ده‌کرن، به‌لام له‌هه‌موو کاتیک دا وه‌بیر بینه‌وه که کۆرانی هه‌لمه‌مه‌رجه‌کانی جیکاو شوین و ته‌واوی ئه‌وبار و دوو‌خانه‌ی که ده‌ره‌به‌ری ئه‌وانی کرتوه، بی شک بیوستی به‌کۆرینی شیوه‌ی خه‌بات - هه‌یه :

کاتی که خه‌باتگیری کورد، له و لاتنه‌کانی تورکیا و ئیران و عیراق روو ده‌کاته خه‌باتی سیاسی هه‌ر جۆنیک بی له و لاتی خۆیه تی و ناوی بیکانه ی له سه‌ر نیه، مافی نهنه‌جی بیون و کار له وی بوئوه له مانه سه‌رته‌یه گان حیشاب ده‌کرتی، باهه‌ر له سه‌رکاغه‌ریش بی، به‌لام هه‌ر شه‌خه‌باتگیره کورده، له و لاتنیک یان له‌واتانی ئورویایی که نیوی په‌نایه‌ری به‌یاده‌گا، یان شه‌قامه ی خویندن وه‌رده‌کرتی، هه‌ر یه‌که له‌و مانا یانه، یانی مافی نهنه‌جی بیون و کار کردن، مانایه‌گی تر ده‌به‌خش.

ئیجاره‌ی نهنه‌جی بیون یان ریشجا زه‌ی کار وه‌ک ئیستیار ده‌دتی به‌به‌نا به‌ر و حیشابی له‌سه‌رده‌کرتی، که‌دیاره له به‌رامبه‌ر شم ئیستیار ده‌دایه‌سه‌وی یان نه‌مانه‌وی هه‌ندی ته‌کللیف ده‌کده و ته‌سه‌ر شان و ملی په‌نایه‌ری یان له‌م باره‌وه جیکای خۆی هه‌یه، لیر ه شه‌مه تهنیا روو ده‌که‌منه مه‌سه‌له‌یه‌کی نه‌سلی شه‌وش له‌راستی به‌ره‌وه‌هه‌دیه کانی جو لانه‌وه‌ی رزکاربخاوی نهنه‌وه‌ی کورده، له‌دیرێ ماوه‌دا، له‌مه‌رجا وی ده‌کری:

زۆر له‌میتزاله که یان له‌به‌اره‌ی رایه‌ته‌ی نیوان نامانج و وه‌سله‌دا - هه‌مه‌له نیوان خاومنه‌ره‌ره‌کان له هه‌ر ده‌ست و تاقتیک، مه‌به‌ستی شه‌مه هاته‌نه ناو ئه‌ویانه ئیدولۆژیک و سیا - سه‌یه کۆته نیه، مه‌به‌ستی شه‌مه رزکاری نهنه‌وه‌ی کورده له‌زه‌یرده‌ستی وه‌مو و کۆت و بینه‌ه‌کانی دیلیه تی، شه‌وه نامانجیک بیروزی و زۆر به‌ریزه، که بلاوکاره‌ی بی نهنه‌وه‌یه‌کرتوکان و ئیعلامیه‌ی جیهانی مافی مروف و په‌مانه‌کانی مه‌دستی و کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی له‌قالب و شکلی جوراوجور دا به‌ره‌مه‌یان ناسه‌وه ورتیان لی کرتوه. ته‌مانت ده‌وله‌ته داکم‌که‌ره‌کانی که خاکی کوردستانیان له به‌شه‌جوریه جوره‌کان دا له‌ژبیر ده‌سه‌لاتی خۆکرتوه و توانا و فرزه هه‌موو جوره هه‌ره که و جو لانه‌وه‌یه‌کانی بریون، به‌رواله له‌مقامی ره‌سمی مۆنکیری شه‌عتیاری ریکخراوه‌یی نهنه‌وه به‌کرتوکان و یا ئیعلامیه‌ی جیهانی مافی مروف و به

یمانه‌کانی له‌میشه‌وه باسه‌مان کردن، و جاری و اش هه‌به به‌سه‌ردی ئه‌ویان دار ی و لایه‌نکری له‌سینگی ده‌ده‌ن و انیشا ده‌ده‌ن که لایه‌نکری ئه‌سانی ئه‌ویلا و کراوه‌یه.

له‌که‌له‌سه‌ت کردن به‌ر راستیه‌ی که ده‌لته‌ین په‌نایه‌ری سیاسی و رووناک به‌رانی کوردی دانسته‌وی و لاتانی ئورویایی شه‌رکیگی کرتکیان به‌سته‌وه‌یه له به‌رامبه‌ر جو لانه‌وه‌ی رزکاری خاوی نهنه‌وه‌ی کورد دا که بیوست بیوستی و شیاری له‌را ده‌به‌ده‌ری ئه‌وان دووچمده و دوو به‌ره‌ر ده‌کات، بچیکه له‌وه‌ی که له‌میشه‌وه کۆتر هه‌موو ده‌ره‌به‌ده‌ری و کۆبهره وه‌ریه‌کانی ئه‌وان له‌سه‌ر تی کۆشانی شه‌رافه ته‌مه‌دانیه‌یان بوه بو به‌شداری کردن له‌را به‌ری کشتی‌ننه وه‌یکورد، ده‌می بزانی که قوئاخسی په‌نایه‌ریش قوئاخیکه له‌خه‌بات که هه‌ل و مه‌رج و تاسیه ته‌مه‌ندی خۆی هه‌به به‌م هۆیه وه بیوستی به‌کۆرینی شیوه‌ی خه‌بات هه‌به.

شم خه‌بات گیرانه ده‌می له‌ده‌ره‌جی هه‌یه‌که‌م دا به‌م راستیه‌ی بگه‌رن که بیک به‌کی ئه‌وان وه‌ک نێ‌تراد و توینه‌ری نهنه‌وه‌ی به‌شخراوی کورد ده‌ناسرین، جا بۆیه هه‌ر یه‌که له‌هه‌ره‌که وه‌که‌منه و جو لانه‌وه‌کانی سیاسی خۆیان دا شم نوکته به‌یان له‌مه‌ر جاوئیت که‌له‌میش هه‌موو شت دا حه‌سه‌یمت و شه‌رافتی نه‌ته‌وه‌ی کوردیه‌یان به‌ته‌واوی له‌لا به‌ریژ بیت.

شه‌وه‌که و لاتانی ئورویایی وه‌ک - و لاتنه‌کانی ئیران و تورکیا و عیراق، به‌ره‌ده‌ی ره‌شی ترس و سه‌رکۆت و خه‌فتان بالی به‌سه‌ر دانه کیشاوه، شه‌وه‌راسته به‌لام شم راستیه به‌وامانیه نیه که ریکخراوه‌کانی سیاسی له‌واتانی ئورویایی نازادی مۆتله قیان هه‌به ویان ده‌ستوان شه‌وشیوانه به‌کار به‌رن که له‌کانی خه‌بات دا له‌کوردستان به‌کاریان ده‌هینا، زۆر له‌ده‌وله‌ته‌کانی ئورویایی له‌که‌له‌سه‌ته‌کانی ئیران و تورکیا و عیراق رایه‌ته‌ی زۆر نیزیکی سیاسی و ئابووریان هه‌به، تورکیا له ریکخراوه‌کانی ئورویایی دا شه‌فاده وچمده زۆر له‌مه‌وه‌یه‌ر بوو کورسیکی مقامی ره‌سمی درا به‌نیوئنه‌ری شم و لانه‌هه‌ ره‌هیندی له‌مه‌وه‌یه‌ر بوو که‌ریکخرا وێ لاتی ئورویایی ته‌ستیق نامه‌ی ره‌سمی دیموکراتی یان دابه‌حکومه - تی تۆر کۆت ئۆالی، شه‌مانه راستیه کن که‌مه‌تی هه‌موو کات له‌لایه‌ن ریک - خراوه‌کانی سیاسی کورد و خه‌باتگیری نی که‌مه‌نا به‌ر یان وه‌ک خوبندکار و بیسۆر له‌ئورویا نهنه‌جی، له‌به‌ر

جاویان بیت، خه‌مه‌ته‌ی دیموکراتیک و ئینسانی و پاراستنی راست و دروستی به‌نده شه‌له‌کانی شه‌وه له‌مه‌ر شکل و شیوه‌وه‌ی جو لانه‌وه‌ی خه‌باتی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی دا، ته‌نیا شیوه‌یه‌ی خه‌مه‌ت ده‌کا به‌برده‌ن پیتی شه‌رکی خه‌باتی رزکاری خاوی نهنه‌وه‌ی کورد له‌ئورویا دا شه‌که‌ر هه‌روه‌ک شه‌وجوره‌ی کۆتیا ن هه‌ر خه‌باتگیری کوردی دانسته‌وی - ئورویاییه‌خۆی به‌نیوئنه‌ری نهنه‌وه‌یه‌ش خراوی کوردیه‌زانی، دیاره له‌ته‌واوی بۆچونه‌کانی دا ده‌می به‌ره‌وه‌ندی - کشتی جو لانه‌وه‌ی له‌مه‌ر جاوئیت، له‌کاتیکی وها دا که به‌مدایه‌ی به‌که‌رده‌وه شه‌رکی به‌هه‌قی نهنه‌وه‌ی کورد له‌قالمی دروست و نه‌سلی دا، بیته‌ کورپی و مه‌ترج بکرتی شک نه‌به که له‌مه‌وا به‌سه‌کی کورت دانایه‌لام له‌دیرێ ماوه دا شوینی له‌باری خۆی نیشان ده‌دا، به‌لاشه‌که‌ر وانه‌ی ریکخراوه‌کان و تا‌قمه‌کان و شه‌خسه‌به‌ته‌ کورده‌کانی په‌نایه‌ر، دیفاع له‌نه‌ره‌یه‌ی ریکخراوه‌یی و تا‌قمی و شه‌خسی خۆیان و به‌پیتن به‌ره‌وه‌ندی کشتی جو لانه‌وه‌یه‌ی، زیاتر له‌هه‌مه‌روان ته‌شۆ له‌په‌شوه‌ ره‌گی جو لانه‌وه‌ی رزکار بخاوی کورد ده‌ده‌ن، جیکای شک نه‌به که حکومه‌ته‌ داکم‌که‌ره‌کانی کورد - ستان جوارجاوی ده‌روانته ته‌واوی به‌ره‌ره‌که‌وه‌ی ریکخراوه‌سیاسه‌کان و په‌نا به‌ره‌کانی کورد، شه‌وه‌ان نه‌تسیتی جووکه‌یه‌مان راسته‌وه‌خۆ یان ناراسته‌وه‌خۆ ده‌ده‌نه‌ ژبیر به‌ره‌ره‌ بین و که‌وره‌ی ده‌که‌نه‌وه‌ و له‌باره‌ی - شه‌وه‌ جاروجه‌ نجال و هه‌ری ده‌خن و به‌ زمانی حال به‌خه‌لکی ئورویا و به‌ ده‌ره‌کانی پرویا که‌مه‌ندی ئه‌وان راده‌که‌یه - تن و ده‌لتن که نهنه‌وه‌یه‌کی وه‌ها - له‌لی وه‌شاهویی شه‌وه‌ی نیه‌که‌ به‌سه‌ر چاره‌نوسوی خۆی دا حاکمیت، شه‌وش راسته‌که‌شه‌یمکاناتی را‌که - یاندن و بلاوکاراوه‌یی ریک خراوه‌سیاسیه‌کان و په‌نایه‌ره‌کانی کورد زۆر که‌مه‌وه‌سه‌لته‌ن له‌که‌له‌سه‌ته‌کانی داکم‌که‌رانه‌ی کوردستان به‌رامه‌ردناکرتی، لیر به‌داشه‌مه‌ شه‌یمتیاژیک مان هه‌به‌وه‌وش شه‌وه‌به‌که‌له‌ته‌رکیکی شه‌رافتمه‌ندانه دیفاع ده‌که‌مین و لایه‌نکری مافی ره‌وا‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌کی، یان به‌به‌واتیه‌کی تر شه‌مه له‌سه‌ر هه‌شتین و نه‌وه‌ش بۆخۆی شه‌یمتیاژیک که‌وره‌یه‌وه‌یه‌لی‌شه‌ - وه‌ی شه‌وه‌ی هه‌مه‌که‌ شه‌وه‌له‌به‌ره‌کانی سیاسی و لایه‌نکری و به‌یه‌کاره‌ستین، شیوه‌سه‌ره‌تایی و نا‌کرتکه‌کان - نه‌که‌هه‌ر ته‌نیا له‌خه‌مه‌تی شه‌رکی ره‌وا و به‌هه‌قی نه‌ته‌وه‌ی کورد دانابن به‌لکوه‌ نا‌شکرایه‌که‌ قه‌درو رتبه‌ی دینته‌ خاوی، بی شه‌وه‌ی بیلین دیاره که له‌کانی ئاوا دا نه‌که‌هه‌ره‌ جوو لانه‌وه‌ی رزکاربخاوی نه‌ته‌وه‌ی کورد -

پاشماوی ۱ پيرو زېږيزه جېژني کريکاري

له هوماو په ډاکريکاران لهر ورو و لاتی دنيا به تاوانی بیره وهری شم روژه و خویشان دان له لایمن حکومته کوته پهرست و دیکتاتور هکانه به لامار دراون وخوینمان رزاه و جیزنیان لسی کراومه شین. به لام لهر شو حالته - شوه نهیانه شتوه خوینه واری شم م روژه کویر بینهوه. لهو دمه و همرعی زور کوراه. له زور و لاتانی دنيا چینی کریکار به هاوکاری و هر بران و ره همه تکیشان رایه ریون، حکومتی سهر ماینداری و ده ره به کانیان تیلر ووخا. ندره زده سالاتی سیاسان کرتوتسه ده ست و حکومتی کفلی و دیموکراتی و سوسیالیزمیان دامه زانده و لسه چه وسانه و رکا بوون.

له زور و لاتانی سهر مایه داری چینی کریکار به خباتی به ککرتو و توانیو. بهتی له زور باره و په پاشه کسه بهمه ر مایه داری بگا و هیندی مافی سندیکیانی وکومه لایته بستتی و تمنامت روژی هوهولی مانکی مای وهک روژی وچان به سهر مایندار به لمیتی و شم روژه - دست له کار هملیکرتی و جیزنی بکا. که لی کور دیش وهک زحمه تکیشا. نی هه مو و لاتیک له بیره وهری روژی هوهولی مانکی مای دابهداری کرد و ه به لام جیزنی هوهولی مانکی مای وهک هه مو و جیزنی و بیره و هه کانی نته و هی ونیشتمانی نته و هی شم له زور م باران و خاپور کردنی کوردستان و کوشتا ری به کومه لی نیشتمانی وهران و - خهلکی بی دفاعی کورد ده کبری.

له سمدسالی کوشتاری کریکارانی شیکاگو، کوردستان و هه و هی کورد - که لیک پتر له کریکارانی شیکاگو، جوو لانه و هی زرکاری خوزی یان له خوین دا نوم ده کرتی. ریزیمه دیکتاتور و شوینسته کانی ډاکیر کهری کور د - ستان که لیک خرابتر له پولیکسی شمیریکا له کتل کورد د هیر و ونه و. که لی کورد که له ماوه شم سدسالمدا ویکره یاتریش، که بو و ده دست هینانی مافی نته و هی اتمتی خباتی کرد و ه، تور - بانی داوه، شینش هه ورا بی بهش و دابه شکار و وزیر دست ده چه و سیتوه و خوپنی دهر تی. به لام به شلپام لسه خباتی زرکاری خوزی که لانی زرکاری بو به دهری و هر کرتن و دیباری کردنی چاره نووسی به دهرستی خو له تافی کردنه و ه کانی خباتی رابرد و، تاسر که و تن و دیباری کردنی چاره نووسی به دهرستی

خو چوندانادا و خبات دهکا له کونتر و بوند و نه شکنجه ناپریکنیتوه و سهره رای هه مو و هرد و بازاریک، شان ره شانی زحمه تکیشانی جیهان یادیر وژی - کریکارانی دنيا ده کانه و دهنگسی زیردستی و بی بهشی خوئی به که لانی جیهان راده کبه نی و ها و پیوهندی خوئی له کتل کور و کومل و هیزه دیموکراتبه کانی جیهان نشان دده.

کولونیا لیزم

روخا وه به لام خبات دریزه هه یه

به یاننامه ی ۱۹۶۰ ی کوبونه و هی کشتی به یاننامه ی ۱۹۶۰ ی کوبونه و هی کشتی ریخراوی نته و هه به ککرتوه کانی به نیوی "راکه یانندی سهر به خوئی و لات و که لانی موستعمره" به راشکاو رای که یاند که "۰۰۰ پیوویسته ههر چی زور تر و بهی مخرج دانان، کلنیالیزم له زهر هر نورم و نیویک و به هر رواله نیک و زاراه و بی کونای بی به بندری" به مورچه، ریخراوی نته و هه به ککرتوه کانی، خباتی که لاتی زور لیکراوی بو که یشتن به نازادی و سهر به خوئی به خباتی ره و اعدالتهی ناسی. دیاره جو لانه و هی زرکاری خوزی که لاتی به شخراو زوریش نه و به یان نامه دست بی کرابو، بز و تنه و هه ک که له ناگامی شورش ی نوکتور له روسیه و هه ورا لهیاش نیک شکانی نازیم له شری دوو هه م داییک هاتبو.

بازده سالی هوهولی یاش شری دوو هه م سهرده میکی لی براوو بو که لاتی زور - لیکراو که بو زرکاری خوئیان خباتیان ده کرد. له پشیم هه مو، موستعمه کانی ناسیابه که له دوا یه ک بو یانندی توفی دلی تیکوشانیان دست بی کرد. لسه یاشان موستعمه ره کانی نه فریقا و هخو - که و تن. به یاننامه ی ریخراوی نته و هه به ککرتوه کانی بارمندی زوری به رووخانی سیستهی موستعمه راتی کرد.

له وکانه و هه به یانیه دهر کراه ۵۵ ده ولتی سهر به خوئی، بچوک و که و هره - بیک هاتون. ۸ له ناسیا، ۲۴ له نه فریقا بیک له شوریا، سیزده له شمیریکا و ۹ له نوقیانووسیه. پتر له، ۱۶۵ میلیون دانشتوانی چندو لایک له نیو ده میل - یون کیلومتری چوارکوشه، زنجیری کلنیالیزمیان پسانده. سهر که و توبوی بزوتنه و هی زرکاری خوزی به پشیموانی هه مو و هیزه کانی پیشکه و توجوازی جیهان به ته وای بهدی نده کراه. ۰ خباتی: بهر بهر دکانی له که ل کلنیالیزم به راوه ته و: ۱۸ ولاتی موستعمه ره که تانیستا مافی خوئیان و هه دست نه هیناوه له سهر

لیستهی ریخراوه ی نه - توه میه ککرتوه کانی ههر ماوستوه، هه ورا به ژماره میکی زورچه زهره و شیوه چه زهره که زور به یان له نوقیانووسیه و بهشی روژا وای دوور هه لکه و تون و له لایمن کار به دهستانی بیکانه و به ریوه ده چن. ههر ناویک له سهر شه و لاتانه دابنری کهریتی بیله: "ده ولتی به دلتخوای به ککرتو، مالمنده کانی شو بهری دریا" یان هه ریوه و کیکی تر، هیچ شیک له شاستی کلنیالیزم ناگوری. له زیر بهر - دهی نشو کلنیالیزم فه رماندهرانی به ستراوهی شو و لاتانه، شه و ناوچانه ده کهن به پیکه سترا تیزکی وینکه چی ک و ته قه منی ههره نویی ولاتی شمیرا بالیستی. نمونهی شم دیارده می ډاکیر کردنی "می کونزی" یان ولاتی "حه زهره ی یاسیق" بوه که شمیریکا به کور به ی - وه کاله تیک که له ریخراوی نته و هه - به ککرتوه کانی له هالی ۱۹۴۷ و هه سته هیناوه و شینش هه ورا ډاکیری کرد و هه له مانکی شوکتوری سالی ۱۹۸۵ دا، ریکان، سهر وک کوماری شمیریکاری - که یاند: شیمه لایمگری نازادین ۰۰۰ هه مو و کاتیک له مافی خهلکی هه مو و لاتیک بو برار دان له سهر چارمنو و - خوئیان شیموانی ده کهن و رووخانی - کلنیالیزم پیروزی ده لستین. "به لام داخا و نه و تانه له که ل راسته کانی ریک ده کسه ون.

به برا و بر کردنی ده ولته به ککر - توه کانی شمیریکا له کتل کلنیالیسته کانی تر، شمیریکا که متر خاومنی ملکی شینستمار ی بوه، به لام له کتل شه و هه که هات و ها واری دزی کلنیالیزمی شه و ان که یشتوتنه عامان له کتل به ک کولونی زیاتر بو سهر به خوئی دشکیان نه داوه: شه ویش ولاتی فیلیپین بو ده سهرای سهر به خوئی، دووینگی کرنکی نیرامی هه وایی و دهریایی وه ک کلارک نیلدو سویک مایی بو شه میریکاته رخا ن کرد و هه رور و ونه که ده وله ته به ککرتوه - کانی شمیریکا. به هیچ چه شیک نایانه وی له ولته کانی دیکه دست هملکر ن. بو شمونه یورتوریکو و کودام و چه ند موستر هری دیکه که ههر چه نده به نیو له و رواله ت ده ولتی به دلتخوایه ککر - تون"، به لام له راستی دابه ته وای له زیر ته شمیری ده ولته به ککرتوه کانی شمیریکا دان.

واشکتون روز له که ل روژ زیاتر دوژ - منایمتی له خه باتی دزی کلنیالیزم و خباتی سهر به خوئی که لان نشان دده. له مانکی نوامبری ۱۹۸۵ دا ده وله ته به ککرتوه کانی شمیریکا و شیکلیز، جا - ریکی تر له به سندر کردنی بریار نامه ی هینمایمتی بو که ماروی ریزی ره که بهرستی شه فریقای جنوبی که زور ناره

وایانه و لاتی نامیبیای ډاکیر کرده، بهر کریان کرد. هه ورا له نوامبری ۱۹۸۵ دا نوینوری شمیریکا به ته نیایی به دزایمتی له کتل چند بریار نامه ی دزی کلنیالیزم له چله مین کوبونه و هی کشتی کوملی نه ته و هه به ککرتوه کانی ده نکی دا.

هه ورا، ده ولته به ککرتوه کانی شمیریکا، بو شه بهر کانی و بهرگری له به سند کردنی بریار نامه ی کوملی کشتی ریخراوی نه ته و هه به ککرتوه کانی شمیریکا ډاکرتن له مافی حاکمیتهی هه مو و که لان بو دیاری کردنی پیرو ی - سیاسی. په ریوی دانی نابوری، وکومه - لایمتی و قهر همنکی به قزانجی زیانی باشتی که لانی جیهان هه ولتان دا. شه و ان به راشکاو ناره زایمتی خوئیان بو به شداری له بهر نامه ی ریخراوی نته و هه به ککرتوه کانی دزی ره که زهرستی دهر سری شه و سه منای نانتی کلنیالیزم و بیرو - باوه ری شمیریکایمانا و دی.

سیاستی کلنیالیزم له سهر هه ر فورم و نیشانی، به قورمی ره که زهرستی - له کتل بهر نامه ی ریخراوی نته و هه به ککرتوه کانی و به یان نامه ی تیکدانی کلینا - لیزم له مانی نته و هه به ککرتوه کانی

دا ده کورتی: "۰۰۰ ناچار کردنی که لان له قهرمان ره وایی، زال بوون و چه و سانه و هی میکانه مافه کانی سروف بهروونی ره ده کانه و هه شمیر و خبات بو تیکدانی کلنیالیزم می نابوری و دامه زانندی پیوهندی - نابوری له سه بنا خه میکی عادلانه و دیموکراتیک، بو لاتی و که لانی زرکار بوله پشیمونه و موشت دانراوه و دریزه ی هه به، چوونکه بهشی زور له موسته عمه - ره زرکار کراهه کان به هوی کرده و هی کلینا لیزی نوی ده چه و سیتوه. ده ولته شمیرالیسته کانی کانا کانی زیره و ی شه و ان تالان ده کهن قهرزه کانیان له سهر زیاد ده کهن.

ههر به ک له و ولاتانه ی کمتازه زنجیر کلنیالیزمیان بچرانده، لهیاش نازادی ریکارو ریزاری کورتی بهش. ههر به ک سیاست و رویش و شیدولوژی تاییه - تی خوئیان هه به و سروه کانی هه ر کام له ولاتانه بو خباتی چینیایمتی جوړ به جوړ. به شیک له وانه بو لای سوسیالیزم کشا ورنه به که هی دیکه بو لای سهر مایه داری. به لام هه و هی که له میوان ته وای شه و ان هه و به شه هه به که به ته وای دهبانه و هی به شیوه دلتخوای به نازادی بو که شه دار کردنی ولاتنه کمان و ههر واه به لیزاردنی دسته کانیان تسی بکوش.

شاعیری مه زنی کورد هیمن

ده سته نووسرانی "سهرده می نوی" له ژماره ی پیشوی دا به بوونه ی کوچی دوایی شاعیر و نه دبی می مزنای کورد، هیمن، پهرسه وسره خۆشی خۆیان سه بنه ماله وهه موو خه لکی کوردستان - راکمیان، هه وهاش حه ز ده که یسن که لیک دانه وه و مقاله ی باش مان بو بنووس له سه شاعیره نیشتمانیه وخه باقی شاعیری له بیر نه جوه ی کورد. تا کو ئیمه ش له سه ناز ی خزان چاپ و پیلای که بنه ره ژوان سوباس ده کمین .

نه مهش مقاله می که له لایه ن کاک "گاوه" وه پیمان که می شه وه، شه بی ده ست تی وهردان چایی ده کمین شه وه له مقاله به دانوو سراوه هه لویت و بوچونی نووسره نه که ده سته ی نووسه - رانی "سهرده می نوی".

شاعیری مه زنی کورد هیمن:

١٩٢١/٥/٥ - ١٩٨٦/٤/١٧

لهناوه راستی مانگی رابردوو دا دله مه زنه که ی (هیمن) ی شاعیر و عاشیق و تیکوشهر، که هه لمانه مه زان خهونی مه زن وه تراوه ی ناسک بو له لیدان که وه. به مهش نه ته وه که مان که له مری که هیمنه کوره ی که وه تی که به ناسانی برنا بیته وه.

لهنا و کیلکه ی خوینا راده په ریته وه و (له سه ره داوا ره وا که ی سورته ده بی)) . هیمن وه ی روحی وه یزی مه عه وه ی خۆی له خه بیاتی قاره مانانه ی نه ته وه. که ی هه لدی نجا . . . بو یه نه زیندان . . . نه " رهنه ره یی و حه سه رمه و ده ره د" . . . نه ناوا ره بی و نازاری روحی دوره و لاتی . . . نه مه نا زا ره هه ره سه خته ی له داوا لاتی زیانیدا له لایه ن ((هه قال)) انی دو بیته یه وه تووشی هات، یان به وا ته یه کی راسته ره له لایه ن هه مرزه کارانی سیاهه ت، و سیا - سه ته مدارانی سیرکه وه تووشی هات، نیما نواتی و ره ی به رزی هیمن بر وخینن. یان خۆی کو ته نی بیته زینن.

هیمن شاعیری شورش بوو. له کومه لکایدکدا که نیشتا شورش له جیاتی شه وه نازا درکنی خاک و مرغ و بیبری، چه سیا ندنی ژبانی زیاده ستانه و دیلیه تیه . هیمن شه هه لته یه بوو که ته نیا به دوند ولوتکه ی هه ره قووجه وه ده کی سه رایه وه بو یه چه ند به ره و به رزی هه لده که شا - له به چاوی شه وا نه نازان ی به رن، به چوک ده یسواند . . .

هیمن به شیکی که ره ی ژبانی له ناوا ره بیدا به سه ره برد. سالی ناوا ره بی و غه ری بیه تی جه ند پرله ده ره سه ری و - نازا راناره مه تی بوون، هینده ش پرله تاقی کرده وه و کاری دا هینره انه بوونه به ری من دوا ی ناوا ره بوونی هیمن سه ره تاقی قوئا خیکی نوی له مه ترا وه کا نیدا - ده ست بی ده کات، ژبانی غه ری بیه تی و سوژی نیشتمان و ناواتی که ره انه وه . . . سه رباری نا شاعی بوونی قوول به بر و نه وه - هی کولتوری کورد له کوردستانی که ره مین تی کاربان شه ز موونکی نوییان لای هیمن دروست کردو نا سو ی شاعیرانه ی هیمن یان

به رین به ریتر کرد. له سه ره ده مه دا بوو که هه ترا وه کانی هیمن به ره مه ره له سادیه ی وراسته و خوی دور که وه ته وه و روویان له مدونه یای به رینی نا وه ی - مروف و دیارده کان کردو، سوژی قوولی مروفانه و دیمنی نوی دا هینره انه به خه سته له شیره کانیدا ره نکیان دایه وه شه کۆران و به ره یو شاعیرانه ی به سه ره سو چوون و تیروانینی شاعیرانه ی هیمن دا هاتن؟ ایان لی کرد به چاویکی نوی سه نه جی ده ور به ری خۆی بدات و به چه ره بوچوونکی نوی شاعیرانه ره نهار له کدل دیارده و شه کان دابکات شه وه بوو شاعر کانی هیمن له شیوه ده ره برینی راسته و خۆ و بیبری سیاسی زق و وینه کرتنی ریالیستانه ی رووت ده براب بوون و، وینه ی شاعیری و سوژونه ندیشه و - خه یالی به پیژی شاعیرانه جیکایان کرتوه .

هیمن له مه ترا وه کانی شه ما لانه ی دوا ییدا ده یه ویست به چه ریکی نوی - بیه ت و شه واقعی به کانی ژبان دابری ته وه چه بانکی نوی یان لی دروست بکات. به وا ته یه کی دی دیه - و سه چه بانکی نوی ناسین لای خوینه ران دروست بکات و هانمان بدات بی باکانه به ره نکاری ژبانی کولایه تی و زیرده ستی و دواکه و تووی کومه لایه تی به وه و خه بات له میناوی ژبانکی سه ره ره انه ی که ش ویر له داد په ره ره ی کومه لایه تی و سه ره ست له مینا و کورد - ستانکی نازاد و سه ره به خۆ دابکه ن. دونه یای شاعر و بیبری هیمن که لیک له وه ی مه زن ترن که وه تاریکی ناوا کورتیله دایا ی بکرتی . . . با شه چه مند دیر چه پکه کولی ریز و خۆ شه ویستی بن سو سه ره کۆره بی نازه که ی مام هیمن مروف و شاعیر و عاشیق و خه بانکیبر .

کاهه

بوئاگاداری
خوینه رانی به ریز
نادریمی پوستی ئیمه
گوراوه نادریمی ئیستا
مان به م چه شه یه :
Serdem a Nū
Box 7066
163 07 Spanga 7
Seweden
شه وه ش ژماره حیسابه
Socete General st
Michel- Paris 3080
50582056 France

به هار هه ردی
به گولله ی دوژمنانی گه ل دلیم بیته راهه ستان
له سایه ی شه م گول و گولزاره یه بو مه هه زارده ستان
ده با هه ستین هه تا ئیمه ش بگه ینه ریزی سه ره ستان
شه وانه ی شاد و ناژانن، ده می زووترله خه وهه ستان
وهاش هه رته ختی زوورداری، ده سوتینی گریه ستان
سه رم سووما که شه سپی شوره سواری کورد بوو وه ستان
هه لته ی سواران نه بوو پیش سواره کانمان قورس و ناوستان
ته ماشای خه لکی تیکو شه ره دیکتا تورچلون وه ستان
پرا ویر بی له روکه ی گه ل جه می بی و له ده سه ره ستان
له جی باده وله به زمی دوژمنان بدر یته ده سه ستان
له کۆری شه م خه باته بی و چانه تاقه یه که هه ستان
به لام لیم سووره و مک روژی به هاره ره ردی له داویستان
ده بی زالم له بهر تیکو شه ران به ردا ته وه ده ستان

له گیان دانا ده گورپه م بزی هه ر کورد و کورد ستان
پشوری دوا بیم ده خوینو م بو کولتوگولتاری شه م خا که
ده زانن زامی دیلی جه ند به ئیش و جه ند به نازاره ؟
خه تاقی خومانه تا ئیستا که وا هه رکویله و دیلیه یسن
نه تان دیوه که روباری خورپن به ردی ده قه لشی نی
له مه یدان شه رنخوی خه باقی چه رخی بیستم دا
ولامی دامه وه پییریکی نازادی جه بان د یسه :
هومییدی به ره مه دهن ریگه ی خه بات بگرن به رونه پیش
هه تاکه نگی سیاجالی به سامی دوژمنی زالم
هه تاکه شه شکی خوینینی که چه کوردی برا کوژ راو
مه ترسن روکه کانی قاره مانگی گه ل له گیان نیازی
سه هۆکتیه ندانی بی دادی شه که رچی تووش و دژ واره
به خه لکی عاله می سلما ندو ه تاریخی نازادی

کوردستان له چاپه مه نیه کاند

روژنامه‌ی "رابوتنی چیکودیلو" - ژورکالی کۆمیتته‌ی ناوهندی حیریی-کو- موونستی بولغارستان، و تار ی نوبینه‌ی "یه کیه تی چه پ" ی تۆرکیا و کوردستانی تۆرکیای چاپ کردوه که له کۆنگره‌ی ١٣ حیریی کۆموونستی بولغارستان دا کۆتویه تی .

شه یخان کۆتلا‌ی نهندامی دهفته‌ری سیاسی "یه کیمتی چه پ" ی تۆرکیا و کوردستانی تۆرکیا له و تار ی خۆ‌یاباش سلا و ویرۆزبایی له کۆنگره‌ده‌لی : "له تۆرکیا سه‌رتابیی تریب مافی مرووف نا - ناسری . تاوان و شه‌کنجه و تازار دزی مرووف بۆته‌سیاسه‌تی ده‌ولتی . شه‌ریکی رانه که‌بیرا و دزی میلیه‌تی کورد دست بیکراوه که به‌لگه‌ی له لای ریکخراوه - جوربه‌جوره‌کانی نیو نته‌وه‌یی و نهنامه‌ت له لای ریکخراوی لی خۆشموونی نسو نه ته‌وه‌یش ناشرکرا به

تۆرکیا و کوردستانی تۆرکیا ماوه‌ی شه ٣ ساله له هه‌ل و مه‌رجی دیکتاتۆری و فاشیسمی دا ده‌زی . ته‌وا‌ی حیریه‌کانی بیث ١٢ سینامری ١٩٨٠ دانیکوشا - نیان همبوو ، قه ده‌خه‌کراون . لایه‌نگرانی ناشتی ، ماموستابایی بی‌شه‌که و تهنخا و ، یه‌کیه‌تیه شو‌ر شکره‌کان وه‌ی تریسه‌ حمیی تۆندو تۆرس مه‌ کۆمو پکراون دادگای هیندی له‌وا نه هیشا هه‌ر دزیه‌ی هه به . هیح مه‌علوم نیه کۆژرا و چهندن بیجکه له‌وانه‌ی له‌زیر تازار و شه‌کنجه دا کۆژراون ، ٤٤ کس له دیموکرات و شو‌ر شکران ئیعدا پکراون . ٠٠٠ کۆدیاتی ١٢ ای سینامری ١٩٨٠ حکۆمه‌تییکی ره‌شه کۆژی به‌سه‌رو لات دا سه یاندوده‌ر که‌وت که ره‌شه کۆژی که‌وره‌ه‌تر و روست اهه‌ر ده‌و - له‌تی خۆبه‌تی .

شه‌یخان کۆتلا‌ی یاش روونکر دنه‌وه‌ی وه‌زی ناله‌باری و لات و بیکاری و برسیه‌تی خه‌لک و گرانی له‌وتاره که‌ی دا ده‌لی "له‌تۆرکیا و له‌کوردستانی تۆرکیا ده میلیون کورد ده‌زی . ستم و زۆرداری له‌ سه‌ر کورده‌کان که‌بیشوته راده‌یه‌کی نه‌ دیترا و . یاش کۆدیاتی ١٢ ای سینامری شه‌ نه‌ی به‌کوردی قسه بکن و ته نانه‌ت به‌ کورد بناسرین ، به تاوانبار داده‌ترین و سزاده‌ترین . له کوردستانی تۆرکیا رۆژ - جار به‌میانووی جوربه‌جور جه‌جۆتلی عه‌سکهری به‌ریوده‌مین . له م لانه‌ی دا یی دا که‌لیک له کۆنده‌کانی سو‌ر جۆلکرا و و دا نیشتوانی شه‌م کۆنده‌مان به رۆژی له‌سه‌ر مال و حالی خۆبان هه‌لکه‌نده‌وه و کۆ - بزا و نه ته‌وه . شه‌م شه‌ره دزی نه‌ته و ی

کورد به هموو هیزیکه‌وه له هموو ناو چه‌کانی کوردستانی تۆرکیا در لایزه‌ی هه‌یه . به لام میلیه‌ت چۆکی دانده‌او . سه‌ره‌رای هه‌موو دزۆاری سه‌ ختیبه‌ک ، له زبیریه‌رایه‌تی چینی کربکار دا ، هموو شیوه به‌کی خه‌بات به‌کار ده هین . خۆبندکاران مافی خۆبان له پێکه‌هینایی به‌کیه‌تی خۆبندکاری به‌کار ده‌هین .

وه‌ک بپوینستی هه‌مت پێکرا و بۆ به‌کیه‌تی هه‌ر هه‌کان دزی دیکتاتۆری ، بارتی کاری کۆموونستی ، بارتی کۆموونستی - تۆرکیا ، بارتی سوسالمه‌تی کربکاری - تۆرکیا ، "یه کیه تی چه‌پی تۆرکیا و کوردستانی تۆرکیا" یان دا مه‌ر راند .

یه کیه‌تی چه‌پ له‌خه‌بان‌ی دزی دیک تاتۆری فاشیستی و بۆ دیموکراسی نوینه‌ری شه‌وه‌یزانه به که بۆ دیموکراسی و تازاری له‌ولات دا خه‌بات ده‌که . له‌وانه کربکاران ، زه‌حمه‌تکیشان ، دیموکراسه‌ بی‌شه‌که و تهنخا و زور و نوکابیرانی نه‌ته‌وه‌ی کورد . ئامانجی یه کیه‌تی چه‌پ بریتی به له رووخاندنی دیکتاتۆری فاشیستی و ئامانجه‌ بپوینسته و ده‌ره‌تان هه‌یه که هموو شه‌وه‌یزانی ده‌یانه‌وی ریزی فاشیستی برووختی به‌ک کړن .

باش رووخانی ریزی فاشیستی هه‌ر شه‌و - رشکره‌کان له به‌کیه‌تی چه‌پ دا " له‌زیر ریه‌ رایه‌تی چینی کربکار دا خه‌بات بۆ هینانه سه‌ر کاری حکۆمه‌تییکی دیموکرا تی - میلی دزیه‌ پی‌ده‌ه

نامه‌کانی گه‌یشتو

شه‌وه‌کیک له‌شاره‌کانی کوردستانی ئیرانه که‌له ٨٦ کیلۆمیتری باکۆری روژتاوا ی شاری مه‌ هاباد له‌سه‌ر سو‌ری کوردستانی عیراق واقع بوه . له‌پاش رایه‌ری که‌لانی ئیران دزی حکۆمه‌تی ره‌شی په‌له‌وی - شه‌وه‌ماوه‌ی سی سال له‌زیر ده‌سه‌لاتی بیه‌شمه‌ره‌کانی کوردستان دا بوو ، خه‌لکی شه‌هواره جوانی کوردستان به‌که م خار ، له‌پاش کۆماری کوردستان ژبانی تازادبان به خۆوه‌ده‌یت و ژبانی کۆمه‌لایه‌تی و نا - بوری و سیاسی وه‌هه‌منکی بۆ خۆبه‌ریوه - یان ده برد .

هه‌ر چه‌نده به هوی هیندی که‌ره‌شیو - بیتی هه له‌شه کیر و کرفت بۆ خه‌لک ده‌هاته بیث به لام به خاتری رزگار بنیانه‌زیر ده‌سه‌لاتی حکۆمه‌تی چه‌په‌لی شاهنشاهی

خه‌لکی شار به‌که‌میف بوون و ژبانیکی بر له‌شاناری و به خه‌ته‌وه‌ریان ده‌به‌سه‌ر . که‌نیک شاری شه‌وله لایه‌ن ریزیکی کۆنه‌یه‌رستی چه‌مۆری ئیسلامی به‌وه دا کیرکرا و له‌شار و کۆنده‌کانی شه‌ویاسدار و به سیجی و چه‌کداره به‌کرتی کیرا و هه‌کانی خی کیری بوون ، خه‌لکی شه‌وشاره فاره‌مانه کۆنده‌کانی ده‌وور به‌ری که‌وته‌ن زینتازار و شه‌کنجه و سه‌دان رۆله‌ی تازا و سه‌ریه‌ری له‌رینده‌کانی شه‌و ، ورمی به‌تاوانسی دبیاف له‌مخارادی و مافی زه‌حمه‌تکیشان و مه . و جۆده‌تی خۆبان و که‌له که‌مان ، نابیا - رانه به‌ده‌ستی خۆبندکاری ریزیسم ئیعدا پکرا .

له‌مانه‌کانی ناخاری مالی ١٩٨٥ دا پێکته‌ دووری له شه‌و ، بو و ده‌سه‌ت هینانی دینک و یاس له ریکا پیه‌مه‌ر که‌وه چۆسه . شه‌و ، شه م جار شه‌مۆم بی‌ده‌نگ و به خه‌لکی ئی مات و غه‌م بار و به‌ریشان و لاوار هاتمه‌ر جار ، دوو که‌نه‌کانی شار به‌مان له‌شه‌تومه‌ک شه‌قامه‌کانی پرله زبلو هه‌ل کۆ لا ، شه‌ره‌ی که‌زبان له خه‌لک وه‌به‌ر جاو ده‌که‌وت - چه‌کداره‌کانی ریزی بوون زماره‌یه‌کی زور شه‌ب و نیشتر که‌یاسداره‌کان سواریان بی ده‌کردن و جار جار شه‌ . شه‌قامه‌کان له‌ماوه‌ی آروژکه له‌شاری شه‌وامه‌وه له‌که‌ل جه‌د هاواری شه‌و ، بیرانشار ،

نه‌غده ، ورمی و مه‌هاباد و توویژم کرد ، له‌سه‌ر امیر قاره‌مانه‌تییان و نه‌سه‌لی چه‌مۆم - نیان به ریزی و یلایه‌تی قه‌تبه‌ی خۆ - مه‌ینی .

به‌که‌م کس له‌جوابی پرسیاره‌کانی دامه‌وه کۆریکی ٢٠ ساله به‌نیوی ئه‌حمه‌د بوو ، شه حمه‌د ده‌یکۆت چۆنت بۆ کیر - شه‌وه‌که شه‌مه له‌ چوارسالی زابردوو دا چه‌مان به‌سه‌ر هاتوه ، له‌پیشدا بلیم له‌ ده‌ست ناغاحه‌شانه‌ کانی شه‌سانه هه‌له‌یه‌ر شه‌ کان چۆن دل پرله خۆبنین ، هه تاپیه‌مه‌ر که‌له‌شار دا بوون زیاتر له‌هه‌موو زه‌حمه‌تکیش و کربکاره‌کانی کوردستان ، سه‌ه روک عه‌شیرت و تاغاکانی شه‌و ، ورمی و بیرا - نشار و ده‌وور به‌ری حیکایان له ریکخراوه‌کانی سیاسی دا بوو ، خزم و کهس و کاربان به پرسایه‌تی ریکخراوه‌کانیان شه‌کرد ، ماله‌کانیان بیوه به‌بنکه‌ی به‌پرسان . شه‌ما ئیستا که‌فه‌عالیه‌تی بیه‌شمه‌ر که‌که‌م بوته‌وه ، بو‌نمه‌ته سه‌روک حاش به‌هه‌ریز بیاوه‌کانی خۆبان بۆ ریزی چه‌کدار ده‌که‌ن ر کیانی خه‌لک که‌وتون و له‌زیر وه‌ش له‌که‌ل دا روده‌سته‌ی به‌ختیار هاده‌ستی زمه‌واجب له‌وانیش مه‌رده‌گرن . له‌م لاته و به‌یاسداری مه‌شمول و جاشی مه‌شمول له کوردستان سازه‌که‌ن .

بۆ تا کادار بێتان ریزی له سالی ٦٢ به‌م لاره (١٩٨٣) زۆریه‌ شه‌و لا وانه‌که‌کانی سه‌ر باریان دێ ، دیاناکت به‌یاسداری مه‌شمول و به‌حیکای ١٣٠ ته‌من که‌له مانکه‌به‌سه‌ر باریان ده‌دات ، مانگانه ٢٥٠٠

ته‌من ده‌دات به‌یاسداره مه‌شمول له‌کان و له‌و ریکابه‌وه خه‌ریکه لاوانی ئیرانی له‌شیدو لوژی خۆبان نیه‌یک ده‌که‌نه‌وه و باشتر له‌سه‌ر باریان له‌کیانی خه‌لکیان به‌ر ده‌ده‌ن بۆ شه‌ره‌که‌له‌کله عیراقی که‌لی زۆلم لی کراوی کوردستان که‌لکیان لی و مه‌رده‌گرن . سیاسه‌تی یاسداری مه‌شمول کردنی لاوه‌کانی کوردستان هه‌تا ئیستا سه‌ر بۆ ریزی له کوردستان دا سیاسه‌تیکی سه‌ر که‌وتوو نه‌بوه ، هه‌ریه‌کار به‌ده‌ستانی حه‌میته‌تکاری چه‌مۆری ئیسلامی سیاسه‌تی سه‌ه دام حوسینیان له‌سه‌ر کورده‌کانی ئیران کرته بیث و شه‌ستا هه‌ر به‌شیوه‌ی کوردستانی عیراقی که‌جه‌بشی خه‌نیفه هه‌یه ، له‌سه کوردستانی ئیرانیش جاشی مه‌شمول سارکراوه لاوه‌کاره‌مان ده‌ده‌ن تا به‌حیکای دووسال سه‌ر باری و ژۆسال له‌کۆنده‌کانی خۆبان له‌زیر چاوه‌مدیری ناغاجا شه‌کان بلیبایی جاشه‌تیه‌وه دووسال سه‌ر باری خۆبان ته‌واوبه‌کن ، لایکی کورده‌که‌نه‌جیت بۆ سه‌ر باری یا نه‌می به‌حاشی مه‌شمول له ته‌واوی مافی ئیسانی مه‌حمۆمه‌کرتی بۆتۆنه نا توانی له‌هیج ئیداریکی ده‌ولتی ئیستخدام بیت ، شه‌جازه‌ی کار تردنی کاری ، تازادی بی‌یاده‌ن ، کۆپینی - تازۆقی بی‌یاده‌ن ، هه‌قی ژن هینانی نایی ناتوانی زه‌مین - خانووبه‌ره ، تراکتۆر و بکرتی ، هه‌قی راننده‌کی و موسافه‌ره‌تی بی‌یاده‌ن ، کارت سکوئتی یانی شه‌جازه‌ی ژبانی له‌شار و کۆنده‌کان ناده‌نی ، وه‌که ئیرانیکیان ته‌مانا نا که‌ن و شه‌که‌ر و ده‌سه‌ت بیاوه‌کانی ریزی بکه‌وی ده‌بیکرن و زبندانی ده‌که‌ن و له‌پاشان سه‌ر باری بی‌یاده‌نه‌ن .

براده‌ریک به‌نیوی ره‌سۆل ده‌یکۆت : شیوه‌ له‌نیو خه‌لک دان و ده‌بیزۆریه‌ی زوری موخالیفی ریزی و سیاسه‌ته‌کانیان به‌لام له‌به‌ره‌رائی ریکخراوه‌سیاسیه‌کانیش رازی نین .

پیه‌مه‌ر که‌ ٧ سالی ره‌هه‌له‌که‌ل شه‌ر ته‌ش و پاسدارو جاش و به‌سیج شه‌ره‌که‌ت ، بیث مه‌رکه‌ و خه‌لک ده‌زان ئیسا‌کانی ریزی به‌ک خار زۆره و ئیسا‌کانی بیه‌شمه‌ر که‌له موخالیف دا زۆر که‌م ، به‌لام ئیسانی بیث - مه‌رکه‌ و بیه‌شمه‌ر که‌له خه‌لک له‌بیه‌شمه‌ر که‌شه‌وه‌نده به‌هیزه شه‌جازه‌مان بی‌یادان له به‌رامبه‌ر زالم دا کړنو ش بکن ، داوا که‌مان ره‌وا به شه‌که‌ر تائه ستاندنی هه‌ق هه‌زار سالی بکشی ، بیه‌شمه‌ر که‌سه‌ر ده‌میته‌ی وشه‌ر ده‌کات ، سه‌روکی ریکخراوه‌کان بۆچی ده‌ست له‌کیشه‌ و ئیختلافی نیوخته‌هه‌لله‌کان یا له‌که‌ل به‌کشه‌رده‌که‌ن کورده‌کانی ئیسه‌ به‌ده‌ست به‌کتر به‌کوشت ده‌ده‌ن یا ریکخراوه‌کانیان ده‌ریان ده‌که‌ن له‌خۆبژدوویی وان له‌سه‌ر چاوانکران ، ئیسانی خه‌لک له‌شو‌رش کرده‌که‌ن نابیا بیان وانیه‌هاندهری شه‌وه‌مونا کۆکیانه ئیمبریا

پاشماوهی ل. ۵

نامه‌گانی
گه‌یشتو

لیبره نوکهره‌کانیان له ئیران وده‌ره‌مویی؟
ده‌باشه بانه هیلین چیدیکه ناوری
ناکوکی لانیو هیزه‌کاندا خوش بکهن،
شیستا شه‌هیزانی ی که لمیهره‌ی شور ش
دان مه‌علومن وهیزی دژی شوریش خۆی
ناساندوه، باکوکی نمده‌ی، فهرمانی‌ده‌ره‌وه
هیزه‌کان لمیهره‌ی یکی نشتمانی دیمو-
کراتی وزیدی ئیمیربالیستی دا کسۆ
بینه‌وه، بهر ناممیک بنووسن که هموو
لایه‌کیان ته‌ئیدی بکهن، تائیمش له
نیو خۆدا ساخ بینه‌وه، باچیدیکه خه‌لک
مانعی نه‌ئومهن کور. کانیان نه‌چ بۆ
پیشمه‌رکایمتی ویا کوره، پیشمه‌رکه‌کانیان
به‌دهستی تسلمی ریزیم بکهنه‌وه.
ئهن دایکی وام دیۆاکوری بده‌ست
پاسداره جمانه‌تکاره‌کان شه‌هید بوه
به‌لام کوری دیکه‌ی له پیشمه‌رکایمتی
که‌اندوتوه، باچیدیکه خه‌لک کوره
کانی خۆیان تسلمی حکومته‌کانی
عیراق وترکمه‌نکهن، تاملکوله‌م
ریکایه‌وه له‌دهست ریزیم زرکاریان
بکهن.

کاک سه‌عدون ده‌یکوت، ماومیه‌که
لاره‌کانمان زه‌قی پیمه‌رکایمتیان نه
مازه و حازریش نین تسلمی سیاسی
ریزیم ب ههر بۆیمش ژماره‌ی شه‌وه
لاوانی که له‌کورده‌ستان راده‌کهن زیاد
بوه، لاوه‌کان به‌دانی پارمیک زور
به‌قاچاچی به‌جیاکان دا ده‌چن بۆ
تورکیه خۆنه‌حویلی ریکخاوی نین
نهنه‌ومی ده‌ده‌و پاش ماومیه‌کی
زور مانه‌وه له‌تورکیه و ریشه‌دان
به‌پولیس تورکان، ده‌کهنه‌شورویا
شه‌وکاره‌ش شحتیاحی به‌پارمه‌کی
زوره‌که زحمه‌تکیشانی کوردستان
پاره‌ی قاچاچی و ریشه‌ی پولیس
تورکان و خه‌رجی کرانی تورکیه‌مان
بۆ حی به‌جی ناکرتی ناتوان کوره
کانیان نین نه‌ده‌ری سه‌ره‌ای خه‌رجی
کران تازه کرتن و کوشتن و ته‌حویل
دانه‌وه‌شیان شه‌که‌ر بزانی کورده‌ن
جیکای خۆی، چونکه ریزیمی کونه
به‌رست و فاشیستی ناتوسفیستی
تورکیه تائیمتا له‌ولانی خۆی دا
شیتراپی به‌مه‌وجودیته‌ی که‌لی
کوردله‌تورکیه نه‌کردوه وزیر له

کاتیک ده‌چن بۆ تورکیه خۆیان تازه‌ری و
فارسی ده‌ناسین شه‌کینا پولیس تورکیه
پاش کرتن و شه‌شکنجه ته‌حویلی ئیرانیا
ده‌داته‌وه. ئیستا زه‌لتر لمیختا که‌سه‌له
کورده‌کانی ئیران و عیراق له‌زندانه‌کانی
تورکیه دان، له‌وانه ۱۹ که‌سیان کوردی
ئیران حکومتی ئیرانی تورکیه بۆله
نیو برندی خولانه‌وه‌ی که‌لی کوردی -
ئیران و عیراق یارمته‌ی به‌دور ریزیمه
دات و سنوری شه‌م دوو و لاتیه‌له‌ نیو
خاکی تورکیه را برکردوه له‌قه‌ره‌قۆل
ویه ههر شیوه‌یک بویان بکرتی هاوکاری
له‌کهل ریزیمه‌کانی ئیران و عیراقه‌کهن.
کاک فهرهاد کوتی: من قسم زوربیه
بنووسه همتا پیت بلیم.

قصد کیلوی ۳۲۸۳، رۆن ۷۰۰۰
چا ۲۰۰، ۳۰۰، نان دانه‌ی ۳۰۰، نه‌وت
و ده‌ست ناکه‌وئ: به‌قاچاخ ۸۸ لیتر به‌۸۰
تا ۱۰۰، ۱۰۰، کورئ خانوو هه‌ریاسی ناکرتی
شه‌که‌ر پاسدار و جاشه‌ قوله‌ جو ماغه‌کان
لی بکرن ویشکنین و ره‌ش بکیرله‌ شارو
ریکاگان دانه‌مینی، ته‌باره‌کانی عیراقی
بۆردمانمان نه‌که‌له‌ شه‌منیته‌ دابین شه‌وه
کاتیش زحمه‌تکیشی کی کوردستان -
ناتوانی به‌کاری رۆزانه‌ی ژبان به‌رته‌سه‌ر
ماموستایه‌کی قوتابخانه‌که به‌۱۵ سال
کاره‌وه/ ۵۰۰، ۳۰۰، و هه‌ر ده‌کرئ ناتوانی
مال و مندالی تیریکات، خه‌لک بی‌کار
و کاسی به‌، تمهن شه‌ریزی خۆی له‌سه
ده‌ست داوه، شه‌تومک و ده‌ده‌ست ناکه‌وئ
فقیر و هه‌ژاره‌ بی‌ده‌سه‌لانه‌کانی کورد-
ستان له‌سایه‌ی سه‌ری جمهوری ئیسلامی
ئیرانه‌وه هه‌زار تر و پول دار و سه‌رمایه
داره‌کان بو داربوون، ژبانی کوردستان
زیاتر له‌ریکای قاچاخه‌وه ده‌چته‌سه‌ر
زحمه‌تکیشانی کوردستان مه‌حورن
کاتیکی زیاتر له‌رۆزگار بکهن تامنداله
کانیان رووت و برسی نه‌بن. به‌راشکاو
ده‌بی بلیم هیندیک له‌زحمه‌تکیشه‌کان
ده‌بی بلیم هیندیک له‌زحمه‌تکیشه‌کانی
کوردستان که‌ فریوی سه‌روک جاشه‌کان -
ده‌خون و چه‌ک بۆ ریزیم هه‌له‌مکرن به‌ختری
پیشگیری له‌برسیایه‌ی تی مندالنه‌یانه‌ شه‌کی
ناده‌زان جاشیمتی ناپیاوه‌تیه‌ و خبیانته‌
به‌کوردستان و خه‌لکی کورده‌وه سه‌شوری بۆ
خۆیان و مال و مندالیان ده‌هینی.

ئیمه‌و
خوینەر

دوای بیلابوونه‌وه‌ی به‌کهم ژماره‌ی ۱
ی "سه‌رده‌می نۆی" له‌لایهن خوینەر ه
به‌رته‌ه‌کان چمن نامه‌مان بۆ هاتون که
ته‌شوق و هانیان دارین، له‌سه‌نه‌رکیکی
که‌ وه‌ستۆی خۆمان کرتوه. ئیمه‌ و برای
سویاسی شه‌خوینەر مبه‌رته‌و دلسۆزانه
شه‌وه و لامه‌کانمان ده‌ده‌ینه‌وه.

۱- خوینهری به‌ریز و دلسۆرمان " کاک
که‌سه‌می مام شه‌وره‌حمان" ۲ نامه‌ی
به‌برواری ۱۴/۲-۱۶/۴ / ۱۹۸۶ بۆتار-
دوین، که‌به‌وه‌ری دلسۆز به‌ره‌ رهنه‌ و
نه‌ره‌راتی خۆی له‌سه‌ر رۆژنامه‌ ژماره‌ ۱
و ۲ نووسیه‌وه.
کاک به‌ریز رهنه‌ له‌ماژله‌ و ژنامه‌ی
ژماره‌ ۱ و کهم و کوربه‌کانی زۆر راسته‌
ههر وه‌ک خۆتان ئیشاره‌ تان کردوه له‌سه
ژماره‌ی ۲ دا که‌م و کوربه‌کان ناراده‌یه‌ که
کهم گراونه‌ شه‌وه، به‌لام ده‌سته‌ی نووسه‌ -
رانی "سه‌رده‌می نۆی" له‌سه‌ر شه‌واوه‌رن
که‌ هیشا کهم و کوری زۆرمان هه‌یه‌ که
هیوادارین به‌پارمته‌ی و برسی نۆینی خۆ-
بته‌ره‌ به‌ریز و دلسۆز کانه‌مان بنوانسن
له‌نیویان به‌رین. شه‌وه‌که‌داوی ژماره‌ی
زیاترتان کردبوو، به‌وه‌ری خۆشه‌ی وه
داواکه‌ تمان و هه‌رکرت و ژماره‌ی زیادیمان
بپۆ ناردی.

له‌باره‌ی شه‌وه‌وه که‌مه‌وسپوتانه‌که
نه‌ شه‌وه‌ی کورد هه‌میشه‌ خه‌باتی زرکاری
خواری کردوه، شه‌که‌ر بروانینه‌ ۱۵۰ ساله‌ی
را بردووی نه‌شه‌وه‌ی کورد ده‌بینن که‌سه
شه‌ نه‌ شه‌وه‌یه‌ بۆدانه‌راندنی حکومتی
سه‌ر به‌ خۆی خۆی خه‌باتی کردوه.
راسته‌ شه‌م قوتابخانه‌ تازه‌یه‌ له‌ مژووی
که‌ لان دا که‌ ته‌ فاهوتی هه‌ به‌ له‌کهل -
ده‌وره‌سه‌رده‌مه‌کانی پیتسو - هیوادارین
به‌ره‌وزیحه‌ قانی بوسی.
له‌باره‌ی شه‌وه‌ی بۆچی له‌باره‌ی ژبانا
پیاویک مقاله‌ ده‌نووسی شه‌وه‌کارکی
ناردوسته‌ "ئیمه‌ له‌کهل شه‌وه‌ بۆ جوونه‌ت
داین. دیناخ له‌مافی ئاخره‌مان شه‌رکی
هه‌موو مرفیقی ئازادبخاوه‌ شه‌ریعه‌ و
تایبه‌تی ژن بان بیاو نیه‌ له‌ شه‌ه‌ش زیاتر
خه‌بات بۆ - برامبه‌ری مانی ئاخره‌مان -
له‌ به‌ر ژن و بیاوی نیه‌ به‌لگۆریه‌ خه‌باتی
دیموکراتیکی کریدراوه‌.

۲- خوینهر به‌ریز کاک "غازی" وه‌ک
له‌نامه‌ که‌ی ده‌ره‌که‌ی له‌ نیوه‌ی ۱۹۷۸
داچه‌ کی پیشمه‌رکایه‌ تی کردوته‌شان
و جمدسال له‌ریزی خه‌باتی جوله‌وه‌ی
سوسالیستی داخه‌باتی کردوه و له‌سه
نیوه‌ی سالی ۱۹۸۴ ره‌شه‌که‌ی کۆریوه
ده‌ستی کردوته‌وه‌خویندن، له‌باره‌ی
ناوه‌روکی رۆژنامه‌وه‌ نووسیه‌تی شه‌وه‌
ئیمه‌ هیوادارین له‌ریکای که‌میشته‌ -
ئامانجه‌کانی ئینسانی و زرکاری کور-
ده‌ستان چراهه‌یکمان داگیرساندنی با
که‌مه‌ شوقش بی به‌لام رووناک که‌ره‌وه‌ی
ریکای خه‌باتی شورشکیره‌ کان بیته‌.
شه‌وه‌ رۆژنامه‌ی ژماره‌ ۲ و ۳ شان به‌
ئادریسی خۆتان بۆ به‌ری کردی سوپاسی
هه‌ستی دلسۆزیمان ده‌کهن.

۳- برای به‌ریز "کاک شیرزادعلی"
سویاس بۆه‌ست و سرنجه‌ کانت
هیوادارین له‌ داهاوت دا به‌سرنج و ورد
بینی ته‌واو به‌زه‌ریات و رهنه‌ و برینۆینی
مان بۆنیووسن.

پاشماوهی ل ۲
له‌ریگی
کوردستان ۱۵

خه‌مه‌ت ناکرتی به‌لکو زبانیستی یستی
ده‌کله‌ت.
ههر وه‌کی کوتمان حکومته‌ نه‌کانی
ئوروپایی رابینه‌ جورا و جوریا نه‌یه
له‌کهل ده‌له‌ته‌کانی داگیرکهری کورد-
ستان ده‌سکاکی بیروپاکمده‌ شه‌وانش
له‌سیاسه‌تی شه‌ و ده‌له‌تانه‌ پیتسو ی
ده‌کهن، جابۆیه‌ روونه‌ که‌ ده‌ی مه‌یدان
و روری ریکخاوه‌کان و بیضا به‌ره‌کانی
کورد له‌رای کشتی شه‌م و لاتانه‌پیت،
که‌له‌کی شه‌م ته‌ بلنج و راک بیلدنا نه‌
کاتیکه‌ که‌ شیوه‌ مه‌ نیتی و دورسته
کان له‌ نۆرای کشتی شه‌م و لاتانه‌ دا
جیکای خۆی ته‌ر دیتته‌ وه، بۆیه‌ بیوسته
له‌سه‌ کار هینان و یاری کردن به‌مه‌سه‌-
له‌ی وا که‌ بینه‌ شه‌وه‌ی شیواندنی رای
کشتی شه‌م و لاتانه‌ خۆ بیارتن. به‌
جی که‌ماندی شه‌م ته‌ بلنج له‌جوارچیوه
به‌کی ئاوا دا شه‌وه‌ی بیک ده‌ستی
که‌ ریکخاوه‌کانی سیاسی شه‌وه‌ خه‌یه
ته‌کورده‌کان، له‌ولاتانی ئوروپایی
بشتی جه‌ به‌ی شه‌ری دژوار له‌کهل -
داگیر که‌رانی کوردستان قانم ده‌کهن
و شه‌وه‌ خۆی به‌ بی شه‌ یارمه‌ نیتی به‌
نرخه‌ به‌ شورشکاری ناو کوردستان.
شه‌ که‌ر ریکخاوه‌کانی سیاسی و په‌نا
به‌ره‌کانی کورد با له‌ دریماره‌وش دانی
رای کشتی پیتسه‌وه‌تووخوازی و لاتانی
ئوروپایی بۆ هه‌قانیته‌ی جوو لانه‌وه‌ی
زرکاریخوازی نه‌شه‌وه‌ی کۆرد را بیکتی

بۆ شه‌که‌ ده‌بی بیه‌مه‌ له‌مین که‌ قوتای خیک
کرتکه‌ مان له‌ خه‌باتی برپوه‌وه.
له‌شۆین دانان و کرنگی لیراوی
رای کشتی و لاتانی ئوروپایی ناسی
چکوله‌ترین شه‌که‌ مان هه‌می و راست ههر
له‌ به‌ شه‌وه‌یه‌ چینه‌ حاکمه‌ کان زۆر -
شه‌وه‌ و جور ته‌ره‌ به‌کار دیتن پال و
بشتی نه‌ره‌تی رای کشتی له‌ نیو چوار
چیه‌وه‌ی ته‌ بلیغانی خۆیان نه‌چته‌ده‌ری.
ریکخاوه‌کان و بیضا به‌ره‌ سیاسی‌کان
ده‌بی زۆر شه‌ و وردبینه‌یه‌ له‌ به‌ر چاو
بکرن شه‌که‌ر نه‌ توانی له‌ شه‌که‌ه‌کار ی
که‌ره‌ بۆ برنده‌ پیتی ئامانجی خۆیان
که‌ له‌ و هه‌رکرن، لانی کهم شه‌م و شیاریه
بان هه‌ بی و ماومنه‌ده‌ن که‌ دۆرمان
له‌ به‌رامبه‌ر شه‌ه‌ وان دا که‌له‌کی خراپی
لی و هه‌رکرن. شه‌وه‌ی به‌کورتی باسان
کرد نوکته‌ی شه‌ سلی و وردن که‌ ده‌بی
له‌به‌ره‌چاوی ریکخاوه‌کانی سیاسی
ویه‌ نابه‌ره‌کانی کوردبیت و به‌خاتر -
کوردستان وله‌ری کوردستان دا له‌
بهری نه‌کهن.

په پامی موکری

پاشماوهی ژمارمکانی پیشو

هه ره له سه ر نه م هه وایهش بوو که حیزب و ده سته ی سیاسی جور به جوری به رواله ت چه پی هه له شه له شه نا ریمازه سیا سیه کانی ولاتانی پیشه که و توری ئورویا و شه مریکا وه هه ره وه ها هیندی ولاتانی دنیا ی سیهه میش دا سه ریان هه له دا ٠ به داخه وه زورمی خو- بندا کارانی ئیرانیسه له ده رموهی ولات- که و تنه نیو جه غزی (دائیره) نفوزی بیرو- باوه ری سیاسی شه م ریمازانه ٠ له لایه کی دیکه وه پیوه نووسانی وشکی ریبه ری حیزب و ریمازه سونه تیه- کانی چه پ و دوا که و توویی سیاسی شه حیزبان له پیوه ندی له گه له له ل و مهر- چی نیو نه ته وه بی و به تایبه ت دنیا ی سوسیالیستی و هه ره هارووداوی خیرا و له خه یال نه هاتوو که بوون به هو ی رو- خانی ریژی می سه ره روی پاشایه تی ، بوون به هو ی شه وه که شه و بو چوون و - ریمازی لاده رانه و چه وت راست بو مه یدانی گه رمی سیاسی ئیران بگو- بیزینه وه له هه وای به جوش و خروش ی ئیران دا پیش و پاش ریبه ندانی ١٣٥٧ خو بنویسن ٠ ته نانه ت شه گه ره دوا ی رووخانی ریژی می پاشایه تیش له ئیران دا لانی که می دیموکراسی و ده ره فه تی گزیننه وه ی بیرو را و خه باتی ئیده نو- لوژی و سیاسی له هه ل و مه ره جیکی ئاساییش دا بوو بایه بیگومان سربنه- وه ت شوینه واری ژاروی شه م جو ره بو چوون و ریمازانه له زه بینی خه لک و له جه غزی سیاسی دا ، پیویستی به کاری له سه ره خو و به ره دوام و دریزه خاین ده بوو به لام به داخه وه سه ره روی پاشایه تی به خیرایی جیگای خوی دا به سه رمویی نایینی و بیجگه له کوردستان له سه را- نسری ئیران دهرمانی بیرو و باومری سیا- سی جور به جو ره له به بین چوو ٠ له م نیوه- دا هیندی له م ریماز و ریبه وه چه وت- ژاروی و لاده رانه توانیان بگه نه کورد- ستان و له گه له هیندی فه ریکه ریکخرا و ی لارانی سه ره گه رم و خه باتگیری کوردستان که رابردوی سیاسی شه وان ته- نیاله چوار چپوه ی به عشاری له خه با- تی خویندکاری و یا شه نداهه تی له- دسته ی موتالایی و یا شه و په ری به ره- به ره کانی له به ندیخانمکانی ریژی می

پاشایه تی دا، پیوه ند بگرن و جوش بخون ته نانه ت له هه ل و مه رجی ئاسایی- عدا ده بوایه له گه ل شوینه واری شه م - ریماز و بو چوونانه به شیوه به کی واقع بیفانه کار بگری ٠ هه ره ک گوترا پیویستی بوو به کاری دریزه خاین و له سه ره خو تیئوری و سیاسی ، ریبه ی لاری ئیده ئولوژی و سیاسی شه م ریمازانه نیشان بدری ٠ به لام راستیه کی ی شه وه به که نه له ئیران و نه له کوردستان لهو باره وه کار نه کرا ٠ شه وه خو ی لایه نیکی که م و کوری کاری- سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان له رابردو دا ٠ به داخه وه شوینه واری ناله باری- شه م وه زعه ج له ناست هیزه شورشگریه- کانی سهرانسره ری ئیران و چه له کورد- ستان دا له راده به دهر بوو ٠ به تایبه ت له کوردستان له به ره شه وه هه ره روزه کانی هه وه لی ده سه لاتی ریژی می کو- ماری ئیسلا میه وه به ره ره کانی چه- کداراندی گشتی دژی شو ریژیم ساز کرا ته ئسیری ناله باری شه م هو بانه دوو شه- وه نده بوو ٠ تیگه یشتنی ناتموار و یکه لایه نه له نیوه روکی جو لانونه ی میلی- شورشگری کوردستان و پیداویستی کانی په یدا بوو له م نیوه روکه ، له مه یدانی کرده وه ی شورشگری و له هه ل و مه رجی میرویی سهردهمی ئیران و کوردستان دا هه ره له سهره تاره بوو به گهرا و ماکه ی تی شه گه یشتن و لیک حالی نه بوون که ورده ورده زیاد ی کرد و قوولتر بوو ٠ شه وه که ریکخراوه سیاسی کانی کورد- ستان ته نانه ت له باری زاراو شه وه جو لانونه وه به زاروی جور به جور ناو ده- به ن له م راستیه سه ره چاره ده گری حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران پاش ماوه ی که شه م لاو لا ناخره کسه ی زاروی " میلی - دیموکراتیک " بو جوولا- نه وه ی کوردستان به کار ده با ٠ کومه له ش ته نیا به جو لانونه وه ی شورشگری ناو- دینی ٠ شه گه ره سه رنج بده بین که زاراو و رش ی " میلی- دیموکراتیک " پاش- لیکولینه وه ی به عشار بوه کانی کونفرا- نی حیزبه کو موونیسیت و کریکاره کان- سالی ١٩٦٩ وه بریار نامه ی شه م کو- نفرانس بوو به ره سمی و به عشار بوو-

کانی شه م کونفرانس جو لانونه ی نه ته- وه کانی موسته عمه ره و نیوه مو سته - عمه ره یان له هه ل و مه رجی تازه ی جیهان دا بو زنگاری له زنجیری دیلی و بو وه ده سه هیئانی سه ره به خو یی سیا سی و دیاری کردنی چاره نووس به ده- سته خو به م زاراو ناو برد ٠ شه گسه ره شه وه ش له به ره چاو بگرن که کوردستا نی ئیران له باری جوغرافیایی و سیاسی و ده سه لاتی ده وله تیه وه به شیکه له ئیران ، شه گه ره تایبه تیه کانی جو لانونه وه ش بئینه به ره چاو و به تایبه ت شه- مه ش له به ره چاو بگرن که چی به چی بوونی ئامانجه کانی جو لانونه وه ی زنگاری خوازی کوردستانی ئیران به ستراوه ته وه تاراده یه ک به زنجیره گورانیکی قوولی کومه لایه تیه وه له ئیران دا ، شو دهم بو مان دهر ده که وه کی به کار هیئانی شه م زاراو به بو جو لانونه ی زنگاریخو- زنه ته وه ی کورد (کوردستانی ئیران) شه گه ره له سه ریکشه وه راست بی بیگو مان به گشتی ناراست و له جیگای خو ی نیسه ٠ نایئ شو هه ش نه گوتری که زور له حیزب و ریکخراوه چه په کان له باره ی قونخا ی شورشی ئیران دا بیرو راعدیاری کراویان هه به ٠ شورشی کومه لایه تی ئیران به شورشی میلی- دیموکراتیک " ده زانن ٠ پیویستی نیه ناوی شه حیزب و ریکخراوانه به رین ٠ لیره دا مه به سه شه وه نیه شه م بو چوونا نه بکیشینه زیر پرسیماره ، هه رچه ند شه م بو جو نه شه شی بگه وینه زیر پرسیماره ٠ به لام مه به سه ررون کردنه وه ی فقر و جیا- وازی شه م زاراو به که له باره ی جو لانونه- وه ی زنگاریخو ی نیشتمانی کوردستانی ئیران دا به کار ده هئیری ٠ شه گه ره ئیران له قونخا ی شورشی " میلی - دیموکراتیک " دایه ، وه به کار هیئانی شه م زاراو به له باره ی شورشی ئیرانه وه بو جو لانونه وه ی زنگاریخو ی- نه ته وه ی کورد له کوردستانی ئیرانیسه هیچ فه رقی نیه ، شه و ده م فه رقی شه م دوو جو لانونه وه به له چی دایه ٠ داخا شه مه به و مانایه نیه که بزانیان یا نه- زانیان سروشته کانی جو لانونه ی زنگاری- خوازی کوردستان له به ره چاو ناگرن و ده یکه بین به شیک له شورشی کومه لایه- تی ئیران ٠ له کاتیکا ئاشکرا به که پیوه- ندی شورشی زنگاری خوازی له کوردستا- نی ئیران له گه ل شورشی کومه لایه تی ئیران هه ره چه ند هه موو لایه نسه و قوول و به رامیه ره ، به لام پیوه ندی که م له گه له هه موو (جز و کل) نیسه ٠

وه بیر بئینه وه که له و هه موو حیزب و چه ره یانی سیاسی که نیزیکی رووداوه کانی سالی ١٣٥٧ له دهره وه را بو ئیران گه رانه وه و زور به یان به ئاشکرا یا له لاره را ناوی کو موونیسیتی یان له خو نا ، چه ند حیزب و ریکخراو دانیان به وه دا هیئا که ئیران و تیکی فره گهله و مافی نه ته وه کانی دانیشتوری ئیرا- نیان له دیاری کردنی چاره نووسی خو- یان دا قبول کرد ٠ شه وه شمان له بیر نه چی کاتیک به نی سه در فه ره مانده ی گشتی هیز فه رمانی دا که خاکی کورد- ستان به تووره که بکیشن ، داخا که م بون شه و حیزب " کو موونیسیتا نه " یکه له زیر ریکی شه و دا له سینگ خویان ده دا ٠ ٠ به لام یه ک لایه نی شه م زاراو ی که کومه له به کاری ده هیئا ئاشکرا به ٠ کومه له به خو بواردن له به کار هیئانی زاروی جو لانونه وه ی زنگاریخو ی نیشتمانی ، به ئانقه ست تایبه تیه گرن گسه کانی شه م جو لانونه وه به له به ره چاو نا- گری ٠ شه مه ش گویا له ترسی شه وه به که نه وه کوو ناو و نیشانی کو موونیسیتی شه و په له ی بئته سه ره و دابرووشیت ٠ له کاتیکا چه ره گرتنی جو لانونه وه به- عشاری گشت چینه کان، بیجگه له کممیک دهست و پیوه ندی ریژیم هه موو خه لکی کوردستان ده گرتنه وه ، له روز رووناک تره ٠ شه مه ش شه م راستیه ده که یه نی که له هه ل و مه رجی ئیستا دا- باری زنگاریخو ی جو لانونه وه له پیوه ند له گه ل سته می نه ته وایه تی دا قورسا- یی پتری هه به ٠ هیئانه خو ار و یا به که م زانیانی شه م جو لانونه وه به و تنگه به ره کردن به خه با تیکی چینه یی ناراست و نا زانستیه ٠ بیجگه له مه کو موونیسیته کان له خه باتی نه ته وه- کانی بن ده ست دا بو زنگاری نه ته وا- یه تی هه میسه له ریزی پیوه وه دان وه له م با ره وه نه ک هه ره سه ست به سه ره شو ری نا که ن ، به لکوو شانازیسه به پیشقه ره ولی خویان ده که ن ٠ چونکه له راستی دا کو موونیسیته راسته قینه کان تیکوشه رانی هه ره شلیگیری ریگای زنگاری و سه ره خو یی نه ته وا- یه تین ٠ هه ره له و کاتنه ش دانا زنگاری ته واری خه لک له هه موو جو ره سته میک شورش دریزه پی شه ده ن ٠ ئاشکرایه سه باره ت به ویست و بو چوونی جور به جوری نیو جو لانونه وه ، چه ل پیوه ندی له که ل دیره کانی پیشو دا ، واته پیوه ندی به تینی به چی گه یشتنی ئامانجه جو لانونه وه ی زنگاریخو ی کوردستان له

که ل چولانه وه ی شورشگیری سه رانسه-
ری شیران وه کار تیکردنی شه وان له سفر
یه کتر لانی کم له هه ل و مه رجسی
نئستان دا ، شه گه ر چولانه وهی کورد-
ستان به چولانه وه یه کی سرف نه تعوه-
یی بزانیان ، تووشی به ر چاوت ته نکسی

سیا سی و لی ورد نه بوونه وهی زانستی
بیوین*

به له به ر چاوت گرتنی ته واری شه
لایه ن و هویا نه یه که نووسه ری شه م
دیرانه له نووسراوه کانی خوری دا ، به
تایبه ت کانی بانگ کردنی گشتی بنو
پیک هیئانی شورای کانی شورشگیری
سه رانسه ری کوردستان ، هه میشه زاراوی
"چولانه وهی میلی- شورشگیری" بهکار-
هیناوه . لهو باره دا کوتنی نوکته یه ک-
شایانی سه رنجه ، شه ویش نه وه یه که
زاراوی ناو بره له شه ده بیاتی مارکی
دا پیشینه یه کی دوری هه یه . چ له
نووسراوه کانی لینین دا له شوته که
چولانه وه ی زرگارخواری نیشتمانی له
موسسه عه ره کان دا شی کردوته وه و چ
له بریاره کانی نیو نه ته وه یی کو مور-
نیستی دا سه رده می ژبانی لینین هه-
میشه به لی ورد بوونه وهی زانستی شه م
زاراوه یه به کار بهینراوه . به لام به کار
هینانی شه و له لایه ن نووسه ره وه به
هیچ چور نووسینه وه ی زاراوی کورن و قهده-
یی نه یوه ، به لکوبه له به ر چاوت گر-
تنی تایبه تیه کانی چولانه وهی زرگاری
خواری کوردستانی شیران له ههل و مهر-
چی ئیستا دا شه م زاراوه له هه مور بار-
یکه وه زانستی تر دیتته به ر چاوت .

تی نه که یشتنی راست له چولانه-
ته وهی زرگاری خواری کوردستان ، ناچار
شه مه شی به دواوه بوو که پیویستی یه-
کیتی کرده وهی گشت هیز و ریکخواه سیا
سه کان بوو به چی که یاندنی زرگاری-
چولانه وه ی میلی - شورشگیری کورد-
ستان یا به خنی بوو نه دریت* شه م پایمخ
نه دانه به پیویستی یه کیتی کرده وه و به
چی نه که یاندنی شو ، شه نجاسی مه-
نتیقی شه م تی نه که یشتنه ی نیمهروکی
چولانه وه بوو که بوو به هوی لاوازی چور-
لانه وهی میلی - شورشگیری کوردستان-
له به رامبه ر یه لاماری نیرامی ریژی می
کوماری ئیسلامی دا .

هه ر له روزه کانی هه وه لی را-
یه ریینه وه ، نووسه ری شه م دیرانه به
شیلگیری له پیناری به چی که یاندنی
شه م یه کیتی کرده وه دا تیکوشا و تعواری
هیزی له م ریگایه دا به کار هیئا . له
هیندی بارمه سه ر که و تنیکیش وه ده-
ست ها ت وه هه نگا وی له باریش هاوز-
ران . به لام به داخه وه سه باره ت به

وه زعی ناوچه یی ، چ له باری ره کاروویی
دابی عه شیره تی و چ له باری رابردوری
جه ره یانی ره خنه یی و جیاوازی نیو
حیزی دیموکراتی کوردستانی شیران لهو
سالنه دا که ریبه رایه تی له دهموه بو-

وه چ له باری کار تیکردنی هیندی سر-
شتی چولانه وه ی کوردستانی عمیراق و
هاتنی ناکوکی و نا ته با یی نیو چولانه-
وه ی کوردستانی عمیراق بوو کوردستانی
شیران ، نه بوونی یه کیتی کرده وهی هیز
و ریکخواه سیا سه کانی کوردستان
جیگای خوئی دا به پیک هه لیرزانی نیوان
حیزی دیموکرات و کومه له ، شه مه شی
خوئی بوو به کانگای مه ترسیه کی چیددی
بوو چولانه وه به گشتی* .

له سه ره تای سه ره هه لدانی پیک
هه لیرزانه کان ، شه م مه ترسیه له
لایه ن که سانی دلسوژه وه به راستی له
به ر چاوت کیرا و هه ر یه که شه تاراده یه-
کی ته واو بوو پیشگری له پهره گرتنی شه م
پیک هه لیرزانه هه ولیمان دا . به لام
سه باره ت به م هویانه ی که له پیشه وه
باسیان کرا ، ئاکامیکی نه بوو* .

ئا شکرایه که دوزمهته چور به چوره-
کانی چولانه وهی میلی- شورشگیری کورد
ستان که ژماره یان نه ک هه ر که م نین
به لکوز زوریشتن ، سه ره هه لدانی شه م
پیک هه لیرزانه یان بوو خو به فالی باش-
زانی و بهروالمت کونی دوعایان دوز یسهوه* . ه
بیگومان له ریگای چور به چور یسه وه سو
توند کردنی نا کوکبه کان هه و لیان دا
وه هه و لیش شه ده ن* .

شه شی فره بی میثک و ساکار بی
تا ئیمیربالیزم و نو کهره چور به چوره کانی
۱۰۰۱ - - - - ۱۰۰۰ - - - - ۱۰۰۰۰

کوردستان به بی لایه ن بزانی . ههر
وه ها زور رووندکه ریژیمه کانی شیران و
عمیراقیش له م دیو شه و دیوی سنووره ره-
سمیه کانی نیوان نوکه ر و به کری کیراوی
چور به چوری خو مالیان هه ن له به سه ر
چاوتنه گرتنی ته ئیسیری شه م هوی سیا-
سه ته به زه رانه ی شه م دور ریژیمه له
توند کردنی نا کوکی و پیک هه لیرزان دا ،
لانی که م بیچکه له نه زانی و ساکاری ما-
نایه کی دیکه هینه : و بیره بئینته وه که
پیک هه لیرزانی هه ورامان له کام هه ل
و مه رج دا قه و ما ؟ له و سه روبه نده
دا له لایه ک با سی و توویژی حیزی بی
دیموکراتی کوردستانی شیران له گه ل
ریژی می کوماری ئیسلامی له گوری دا بو* .
سه فرای شه و هه مور رخنه یه یه کی لهو
وتوویره ده کرا له لایه کی دیکه وه وتو-
ویژی یه کیتی نیشتمانی له گه له حکومتی
عمیراق به نیو بژی که ری ریبه رانی حیزی
دیموکراتی کوردستانی شیران نیزیکی سو
بکاته ئاکام پیویست نیه باسی دنه دانی

حکومه تی تورکیاش بکه بین*

به لام حوکمیکی بی شه و لایه زا-
نستی یه که هیژمونی نیو چولانه وه ی
زرگارخواری نیشتمانی به ویستی شه م
یانه و ریکخواه وه دیاری ناگری به لکوز
هه ل و مه رجی عه یی نیو کومه ل و رایه ل
ویژی چینایه تی و پله ی پیشکه و تنی قه-
ره نه تکی و شابوری هیزه کانی کومه ل له
هه ل و مه رجی دیاری کراودا هیژمونی بو
شه م یه ئا و هیزی سیاسی دابین ده کات* .
شه مه که له کوردستان هیندی له ریکخوا-
وه سیاسی کان ده یانه وی شیراده ی خو-
یان بکه نه چی نشینی حوکمی زانستی
کومه ل نانی و تنووری و تاکتیکی خه باتی
زرگارخواری و یا به زاراویکی دیکه شیرا-
ده ی ده سته یه که یه که نه چی نشینی
شیراده ی زوربه ی کومه ل موسیه تیکه* .
به لام شه م موسیه ته کاتیک ده بیته کا-
ره ساتیکی دلته زین که هیژمیکی سیا سی
بیه وی به زوری چه که هیژمونی سیا سی
له چولانه وه ی زرگارخواری نیشتمانی
دا . که نه که هه ر دژی هیزه داگیر کمره
کان له شه ر دایه ، به لکوز که وتوته بهر
تونتترین په لاماری نیرامیش - بو خو دا-
بین بکا ، شه م کاره ی که به داخه ومله
کوردستان کرا ، له وانیه ، تالترین -
کاره سات بی له میژوی چولانه وهی زر-
گارخواری نیشتمانی دا* .

چی خو یه تی وه بهر خه ینه وه
که شورای به ر گری نیشتمانی له هه له
نگاندنی شه م روز دوانه دا چوون حوکمی
دوا که وتویی چولانه وهی زرگارخواری
نیشتمانی کوردستانی دا ، وه به زما-
نی بی زمانی مافی شه م نه ته ومیه ی بو
وه ده سه هینانی چاره نووسی خوی خسته
ژی برسیا ره وه* .

بوونی ریکخواوی چور به چوری سیا
سی ، به ویست و به رنامه ی جیاوازی-
سیا سه وه له نیو چولانه وهی زرگاری
خواری نیشتمانی دا ، کاریکی ئاسایی و
ره وایه* . به لام شه م ریکخواوانه له گه
کاتیکا له به رامبه ر داگیر که ران دانوو-
شی شه ریکی توندی چه کدارانه بوون ،
بیا نعوی پیک هه لیرزانی چه کدارانه ی
خوبان له باری زانست و تیئوریوه پیته
بکه ن ، به راستی کاریکی سه یری نه
دیتراوه* . له وه شی سه ر سور هینه ر تر
شه و یه که به کیسه ی ناوچه یی واز نه-
هینن و بیگه ن به حاله تی شه ر و پیکد
هه لیرزانی سه رانسه ری* .

ره گور ریسه ی شه م کاره ساته هه
وه که له پیش دا کوترا شه گه ر ره شین
نه بین برهینت یه له تی نه که یشتنی
نیوه روکی چولانه وه وهه ل و مه رجی
زال به سه ر شه و دا* . وه هه ر هه ها پیش
خستنی به رزه وه ندی ده سته یی یه له
به رزه وه ندی گه ل و شورشی زرگارخو

زی شه و* . به لی نایب ده ست تی وه ردا
نی نهینی و پشتی یه رده ی دار وده-
سته ی ئیمیربالیزمیش به نه بوو بزانیان* .
ریبه رایه تی حیزی دیموکراتی کور
دستانی شیران بو نیشان دانی هه تی
به ر پرسی قوول له به رامبه ر میژوو، وه
چولانه وه ی میلی - شورشگیری کورد-
ستان دا پیویسته یه شیوی وه زع تی بکا
وه یه ک لایه نه کوتانی یی هینانی هه مور

چه شه حاله تیکی شهر و پیک هه لیرزان
له گه ل کومه له به ره سمی رایگه یه تی
نه ره ها به کار هینا نی چه کیش له
گه ل کومه له ، بیچکه له کانی ئیجباری
و به رگتری قه ده خه بکات* . وه رایگه-
یه تی که شه ری نیو خو له نیوان هیزه-
کانی نیو چولانه وهی میلی- شورشگیری
کوردستانی شیران دا دیارده یه کی ناله
بار و به زه ر و بوو پاکانه کردن نا سی* .
ئاشکرایه حیزی دیموکراتی کورد-
ستانی شیران هه ل و حاله شی دا مافی
خو یه تی که خه با تی سیا سی و ئیده شو-
لوزی له گه ل بیرو و راو بوو چوری چور به
چور دیریزه یی بیدا* . شه مه مافی ره وای-
هه مور حیزب و ریکخواویکی سیا سه* .

ریبه رایه تی حیزی دیموکراتی
کوردستانی شیران شه شی بروای یه قه زا-
وه تی رهوای کومه لانی خه لکی کورد هه-
بی و دلنیا بی که کومه لانی خه لک له
قه زاوه تی خو یا ندا به هه له ناچن* و
به کرده وه برو یا به ریکخواوی خه تا
بار نا مینی و یشتیوانی لی نا که ن* .
به چی یه وه بییری بخته ینه وه که شه گه ر
بانگه وازی گشتی ۲۰ آری ره شه مه ی ۱۳۶۱
نووسه ری شه م دیرانه له با ره ی پیویستی
پیک هیئانی شورای کانی شورشگیری سه-
رانسه ری کوردستان سه رجی درابایه ،
وه شه سه کانی شه و قبول کرا بان ، بیگو
مان کوردستان به م شیوه داخداره تووشی
شه ری برا کوژی نه ده بوو ، وه دوزمهنا-
نی داگیر که ر وا به ئاسوده یی راو راو-
پینان نه ده کرد و دوزمهته هه لاتوه کانی
دیکه شی له شیران هاواری شادی یان به رز
نه ده کرده وه و نه یان ده نووسی :
* اللهم اشغل الظلمین بالظلمین *

ها وری یان !
له به یامی کومستی یه به ریسه-
به ری جیژنی چل ساله ی حیزی دیموکراتی
تی کوردستانی شیران دا کوتراوه :
" شه مور مه ترسی زینوسید و نه مان
هه ره شه له گه لی کورد له شیران دا-
ده کات " . شه مه راستیه که و شعوی
له سه ره وه باسی کرا ، له وانیه یه تا
راده یه که هویه کانی پیک هاتنی شه م
وه زعی ی تا شه و چی یه که پیوه ندی-
یان به وه زعی نیو خوی کوردستان وه
جه بی روون کرد بیته وه - له راستی دا
پیویسته ته واری هیز و ده ره تان بوو بهر-

به ره کانی ئه م مه ترسی یه ناماده بکر
 بن - هه موو کوردیک وه هه موو ریکخواز-
 یکی سیاسی له کوردستان و له سه رانسه-
 ری ئیران ئه شی له به رامیه ره ئه م -
 مه ترسیه دا هه ست به به ره برسی
 گهروه بکات - ئه گه ره ژینو سید به
 مانای له بهین بردنی بهدنی جی به جی
 نه کرئ ، بیگومان له باری فه رهه نکسی
 وگومه لا به تیوه مه ترسی چن به جی کرد
 نی گه لیک پتیه - له م تیوه دا ریبهراهیه
 تی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران
 ئه رکیکی فره قورسی له سه ره شانه - نه ک
 هه ره ده بی به ره کانی نیزامی و
 چه کدارانه بهینته وه ، به لکوره ده بی
 کاری سیاسی هه راو به ره بلا له شاره-
 کان و گونده کان دا گرنگی زوری پی پدی
 هه موو که س ناتوانی تغه نگ هه لیکری
 وه له هه ل و مه رجی دژواری ده سه لا-
 تی نیزامی ریژیم له کوردستان داشه ری
 پارتیزانی بکا ، به لام هه موو خه لک -
 بیجگه له به کرئ گیراوانیکی که م ، ده-
 یانه وی به جوریک له به ره به کانی
 گشتی دا به شدار بن - ئه وه ش ئه رکی
 مروئا یه تی و نیشتمانی ئه وان - ئه شی
 گرنگی تواربه کاری سیاسی له نیو خه-
 لک بدری - بۆ پیک هینانی ریکخوازی -
 ئاشکرا و نیوه ئاشکرا له هه موو ده رمتا-
 تیکگه لک وه ره بگریته - به که لک وه ره
 کرتن له هه ل و مه رجی دژواری له
 توانا به ده ری ژوانی خه لک ، به ره-
 به ره کانی گشتی له به رامیه ره ریژی
 کوماری نیلامی دا ریک بخری - به کری
 گیراوانی ریژی کوماری نیلامی نه ک
 هه ره وه وانه نابی له پیگه و پناگای خو-
 یان دا هه ست به حه سانه وه و بی ترسی
 بکه ن ، به لکوره ده بی به رانسه ری خاکی
 کوردستانی یان بگریته چه نده م و-
 تی دا نه حاویته - له هه موو ده ره ره -
 تیک دا خه لکی کوردستان به خو پیشا-
 ندانی ئیعتراز و به شیوه ی جور به جور
 ده ری خه نکه به هیچ قیقه تیک مل سو
 ده سه لاتی ریژیم رانه کیشن -
 ریکخستنی به ره به کانیسه کسی
 ئه و تی به ره بلا و که بیگومان له باری-
 عه بیتی یه وه ده ره تانی هه یه ، ته
 ئیسیری له په لاماری پارتیزانی چه کدار
 بو سه ره هیزه کانی ئه دژمن که متر نیه -
 له هه ل و مه رجی دیاری کراوی نیستا
 دا ته نانه ت له ویش کاریگه ره تره - هه
 چونیک بی ئه م دوو چه شته خه با ته بو
 یه کتر پیویستن و یه کتر به هیز ترس
 ده که ن - له م پیوه ندی یه دا ئه شی وه-
 بهیر بخه مه وه که دوو ره که وتنه وه ی تیکو-
 شه رانی کورد بو ده ره وه ی کوردستان و
 به تابه ت بو ولاتانی ئورویا و په نا
 به ری ئه وان دیارده یه کی به زه ره نا
 له باره -

تیکوشه رانی کورد له هه موو
 هه ل و مه رجیک دا ئه شی بهینته وه -
 مه گه ره له هه لکه وتیک دا که ته -
 شکلیات دوو خسته وه ی که سیک یا چه
 ند که س به باش بزانی - ئه گه ره تیکو-
 شه ران کوردستان به جی بیلن ، داگیر
 که ران پشوری به ئاسوده بی ده ده ن وه
 دلنیا بی له هه موو شوینی ده سورینه
 وه - له کاتیگا ئه گه ره تیکوشه ران لیر
 و له وی ئیران و یا له ناوچه کانی
 دیکه ی کوردستان له سه ره هه ست خو
 رابگرن ، له ده ره تی له بار دا ده -
 توانن بهینه وه مه پیدانی خه بات-
 وه بهیر بهینته وه که تیکوشه رانی کورد
 به دریزی چه ند سه ده له م قوزبیتی
 کوردستان بو ئه و قوزبینه یان کریتوتوه
 وه خو یان له مه ترسی رزگار کرده و
 له ده ره قه تدا توانیوانه چه ند چا ره
 له رایه رین و خه باتی چه کدارانه دا
 به شدار بن -
 چیا سه ره که کانی کوردستان
 دایکی به ئه مه گی روله کانی بن و له
 په لاماری دژمن ده یان پاریژن - ئه شی
 پخت به م دایکانه به ستری و له نامیزی
 ئه وان دا بجا وینه وه - تا قیکردنوه ی
 تالی کوردستانی عیراق و ئه زمونی فره
 تالی جیولانوهی خه لکی فه له ستین
 له پیش چاری نیمه - ئه شی له م -
 راسته قینه میژوری یانه ده رس وه -
 بگرین - کانیگا له بن نه هانوری به هیز
 وه راهی جیولانوهی ره ی میلی- شورشگیر
 کوردستان ، له وه دایه که پیوه ندی به
 تینی له گه له خه لک و عه رزی کورد-
 ستان هه بی - نابی له م کانیگا هه لغو-
 لارو له بن نه هاتوه دوو ره که ویه وه -
 چیا بهیبه وه -
 ها و ری یان
 جیولانوهی میلی - شورشگیری -
 کوردستان روژی به سام و به ترس تی ده -
 په رینی و که و تو ته به ره مه پیدانی
 تاقیکردنه وه ی توند - به لام له بیرمان
 نه چی که به دریزی میژوره ته وه ی
 نیمه روژی که لیک دژوار تری به خورا-
 گری تی په راند وه - وه به سه ره به رزی
 له کوره ی ئه زمونه کانی دژوار تردا -
 قال بهوه - دلنیا بن ئه م چاره شه و ک
 هه موو جار لمبوزی دژمن سه ره رای خو-
 بن خوری و درنده بی له کوردستان ، له
 قور ده چه قی -
 ریژی کوماری نیلامی ریژیکی
 بهر له په شیوی و قه بیران و دژی میژوو-
 بی به و نا توانی دژیره به ژبانی خو
 بدا - ریژی خه باتی خوتان دا تی پته و-
 تر بکه ن - داب و سونه تی به ترخی
 پیشه رگه ریز لی بگرن - وه ک چیا-
 سه ره ش له ناست په لاماری دژمن
 به رامیه ری بکه ن - دلنیا بن که خباتی
 ره وای ته وه ی کورد سه ره ده که وی -

جوان و سه ره به رز ده شه گهته وه -
 به لی کوردستان چاره روانی دهرکه و-
 تینی روژی سه ره که و تنه -
 پیروزی بی چیرتی چل ساله ی دا-
 مه زرانی حیزبی دیموکراتی کوردستا-
 نی ئیران -
 سه ره که وی جیولانوهی میلی -
 شورشگیری کوردستانی ئیران -
 سه ره به رز بی هیزی پیشه ره-
 که پاسکی جیولانوهی چه کداری -

شه شی گه لاریژی ۶۴
 موکری

بقیه از ص ۱
دو شیوه تفکر و دو نوع حکومت

یک ارکشورهای چهارگانه بیفکنیم تا
 محتوای بیان مابشتر مهبو بکردد -
 مکر اینست که نخستین قربانیان
 حکومت کودتای نظامیان در ترکیه ، کرد-
 های ساکن در آن کشور می باشند ، هنوز سی
 از چند سال که از کودتای فاشستی نظامیان
 ترک میگذرد ، در بخش مهمی از کوردستان
 ترکه مقررات حکومت نظامی برقرار است
 و در بخش های دیگری از کوردستان ترکیه که
 ظاهرآ مقررات حکومت نظامی برچیده
 شده است اختیارات فوق العاده به فرمانده
 هان نظامی و فرمانداران و دادگاههای
 نظامی در آن نواحی اعطا گردیده است -
 اکثریت قاطع کسانی که در طول چند سال
 گذشته در دادگاههای نظامی ترکیه باصطلاح
 محاکمه و محکوم شده اند کردهستند و
 هم چنین است قربانیان شکنجه و سایر
 اقدامات ضد بشری حاکمان نظامی ترکیه
 و نیز زندانیان سیاسی در ترکیه -
 در عراق نیز وضع بهمین منوال است
 این دهات و آبادیهای کوردستان است که
 بدست بیدادگران یعنی باخاک یکسانی
 شود ، این چشمه سارها و قناتهای کوردستان
 است که با تریق سیمان خشکانده می شود ،
 و این هزاران هزار ساکنان کوردستانی
 باشند که به نواحی گرم سیر یا الحبار -
 کوچانده شده اند -
 آثار نکتت بار استقرار استبداد مذهبی در
 کوردستان ایران نیز اظهار صلیح است -
 جنکی که پیش از شش سال است به مردم کرد
 در ایران تحمیل گردیده و سراسر کوردستان
 ایران را به ویرانه تبدیل کرده بعنوان لکه
 ننگ سیاسی بر پیشانی جمهوری اسلامی
 نقش بسته است - سخن از دهها هزار قربا
 نیان این جنگ و آثار شوم حاصره اقتصادی
 کوردستان در سالهای نخستین جنگ مقاومت

امری پیش یا افتاده است و امروز با کمال
 تعاف حتی اعجاب کسی بر نمی انگیزد -
 چنین است که بحث درباره شیوه -
 حکومت در هریک از کشورها و رژیم های
 حاکم بر آنها مستقیماً با سرنوشت کردها
 و کوردستان ارتباط مستقیم و بسیار نزدیک
 دارد ، هر چند ظاهراً چنین می نماید که
 این مسئله مسئله اختصاصی ملل ترک و
 عرب و فارس می باشد - چه خواهیم چه
 نخواهیم تاریخ و شرایط خاص سیاسی و
 اجتماعی حاکم بر منطقه ، سرنوشت مارا
 به سرنوشت دموکراسی در این کشورها که
 زده است و همانگونه که قربانیان واقعی
 رژیم های دیکتاتوری و ارتجاعی در این
 کشورها کردها هستند ، این کردها هستند
 که باید مهم ترن نقش را در استقرار دمو
 کراسی در این کشورها عهده دار کردند -
 این رسالت تاریخی ، رسالتی شریف است
 که آثار آن از محدوده منافع ملی ، ملت
 کرد فراتر است و همه ملتهای این منطقه
 را نیز شامل می گردد - و چنین است که
 ملت کرد باید نقش پیش آهنگچینش های
 انقلابی ، به منظور استقرار دموکراسی
 واقعی در این کشورها را ، عهده دار گردد -
 این خود اختیاری بی سترکاست که در
 عین حال مسئولیت های بسیار سنگینی
 را بر دوش ملت کرد و سازمانهای سیاسی
 و انقلابی آن می گذارد و درست در رابطها
 این مسئولیت عظیم است که ماضوری
 می دانیم درباره شیوه حکومت و نظوری
 های سیاسی آن در ایران به بحث بپردازیم
 بیم :
 انقلاب مشروطیت ایران در عین حال
 که خود معلول دگرگونی شرایط اجتماعی
 و اقتصادی آن روز ایران بود ، دگرگونی -
 عظیمی را در بنیان اندیشه ملل ساکن -
 ایران به همراه داشت - در کنار شیوه تفکر
 سنتی که همه رویدادهای دنیوی را به
 عناصر ماور الطبیعه منسوبی داشت ،
 و شیوه تفکر حاکم تا آ زمان بود ، شیوه
 تفکر دیگری پدید آمد که حوادث و رویداد
 اجتماعی را بگونه ای علمی تحلیل می کرد
 بدین معنی که برای هر رویداد اجتماعی
 علل دنیوی و عینی که ریشه در شرایط
 اجتماعی و اقتصادی داشتند قائل بود - تا
 آ زمان همه مردم تحت تاثیر اعتقادات
 ماور الطبیعه ، حکومت را آ آن خدای
 دانستند و او را قادر و قاهر مطلق می پند
 ا شدند ، بهمین دلیل حکومت دنیوی سابق
 بود از حکومت ازلی وابدی الهی در روی
 زمین ، و بنا بر این مضمون از هرگونه تعرض
 و مبری از هرگونه مسئولیت در قبال الحکو
 مت شوند کان بودند -
 انقلاب مشروطیت این دگرگونی عظیم
 را در اذهان و در افکار بوجود آورد که برای
 اولین بار نظوری منشا حاکمیت از بنیان
 تغییر کرد : اصل حاکمیت ملی بر مسیت

بقیه در صفحه ۱۰

شناخته‌شد و از آن بعد قدرت حکومتی، چه حزوچه‌گلا، مشروعبت خود را از این منبع یعنی حاکمیت ملی کسب می‌کرد. انتکاً مجلس شورای ملی و تفویض قدرت قانون کزاری باین مجلس، معنی دیگری نداشت جز اینکه، بعد از این قوانین مصوب نما- بیدکان مردم حاکم رو رابط اجتماع، در هر زمینه خواهد بود، نه قوانین شرعی که تا آن زمان متبع و محری می بود.

حصول این درگرونی عظیم سهل و آسان نبود، جنبش عظیم توده‌های همرا با از خودگذشتگی‌ها و فداکارهای فراوان، در طول سالها دراز و روشنگریهای بنیادین و پیشگام، چنین حاصلی را بار آورد. نخستین نتیجه این درگرونی عظیم این بود که امتیازات طبقات ممتازه را که از زمان بعنوان مقدر الهی محترم بود، بزیر سوال برد و هم زمان با آن طبقات ممتازه از عرش اعلی بزیر آورد و لااقل بصورت تئوریک، اصل تساوی حقوق افراد در مقابل قانون را برسمیت شناخت.

شناسایی این اصول و سایر اصولی که حقوق آحاد ملت را بنسب و تخمین می‌کردند خود بخود موفقیتهای بسیار عظیم برای مردم بود ولی اینهمه با استقرار حکومت واقعی مردم بسیار فاصله داشت. از همان فردای روز اعلام مشروطیت دوگرایش عمده در باره شیوه و محتوای حکومت مردمی در ایران با گرفت، و هر دو گرایش اندیشمندان و نظریه پردازان و هواداران خاص خود را عرضه کردند. طبقات ممتازه که بقایای درباریان و وابستگان آنان و زمین داران و روحانیون بودند، از آنجا که مخالف تغییرات ریشه ای در بنیان و شیوه حکومت بودند بر آن شدند که با دست زدن به یک سلسله اقدامات صوری و ظاهر سازی‌ها - یعنی از حکومت دموکراسی را بر صحنه

بیاورند و با استفاده از تالیفات جدیدی که لازمه حکومتهای مردمی است زمان تدرت و حکومت واقعی را هم چنان در دست خود نگاهدارند. اینان در کار حکومت و بی افکندن نظام جدید شیوه‌های روی آوردند که حکومت متمرکز و استبدادی سابق را با ظاهری فریبنده می‌آراست ولی از مشارکت جدی مردم، و بضمیمه طبقات غیره ممتازه، در حکومت حتی الامکان جلوگیری می‌کرد. در مقابل این دسته، توده‌های مردم و طبقات متوسط بکلی راه دیگری را پیش گرفتند و از همان ابتدای جنبش با استکرات و نوا و ربهای خاص، سازمانهای توده‌ای بوجود آوردند، از -

آن میان انجمن هاشم‌ترین نقش را در سازماندهی مردم، چه در عرصه مبارزات سیاسی در ابتدا، و چه بعدها در مبارزات مسلحانه ایفا کردند. طبقات ممتازه خطری را که از این سنر متوجه آنان بود بزودی دریافته و ایدو طریق در کار خنثی کردن نقش -

انجمن هاشم آمدند: از یک سو عناصر را - بسته بخود را در لباس انقلابی کسری بعنوان عوامل نفوذی، وارد این انجمنها کردند تا از درون تها سازند و از سویی دیگر به تقلید از آزادیخواهان و مشروطه طلبان واقعی، خود انجمن‌هایی بوجود آوردند که در بسیاری از موارد، این قبیل انجمن‌ها به کانونهای توطئه علیه جنبش مشروطه خواهی تبدیل شدند.

بوجود آوردن سازمانهای مسلح برای دفاع از دست‌آورد های انقلاب نیز قدم دیگری بود که مشروطه خواهان واقعی برداشتند. این سازمانهای مسلح که - عمدتاً زیر نام فدائیان و مجاهدین سازماندهی شدند، به‌خار چشم عناصر محافظه کار و ارتجاعی تبدیل شدند و از این رو انحلال این سازمانها، در اولین فرصت ممکن، بصورت مبرم‌ترین مواد برنامه‌های حکومتهای محافظه‌کار درآمد، در حالی که قوای مسلح و واحدهای قزاقی که تکیه گاه عمده استبداد بود، تقریباً -

دمت نخورده باقی ماندند. مشروطه خواهان واقعی در اداره امور کشور نیز شیوه لامرکزیت را برگزیدند و نخستین قانون مصوب مشروطیت بعد از قانون اساسی، قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی بود، که اختیار اداره ایالات و ولایات را در مقیاس گسترده‌ای به منتخبین مردم واگذار می کرد و در حقیقت - نوعی قدرالیم را بر رسمیت می شناخت حتی پیش از تصویب این قانون و درگیری دارمبارزاتی که به منظور استقرار مشروطیت بین مردم و رژیم استبدادی در گرفتند بود انجمن‌های آذربایجان و گیلان و خراسان نقش تعیین کننده‌ای در پیش برد امر انقلاب نیز در اداره امور داخلی آن ایالات عهده دار بودند. اینک انجمن آذربایجان غالباً اعلامیه‌ها و بیانیه - نایش را بر زبان مادری مردم آذربایجان منتشر می ساخت خودگویی حقایق بسیار می تواند بود.

عناصر محافظه‌کار و مرتجع آنچه در قدرت داشتند بکار بردند تا از اجرای قانون مربوطه به ایالات و ولایات جلوگیری کنند، و حتی الامکان از دخالت مردم با ایالات در سرنوشت شان معانعت می‌کردند، برعکس بعدها عناصر انقلابی هم چنان در کار تعمیق انقلاب بودند، احزاب سوسال دموکرات، دموکرات کمونیست، در این زمینه هادو در ادوار مختلف، ابتکارات خلقی بسیاری بکار بستند تا دخالت توده‌ها در امر اداره کشور و در تعیین سرنوشت شان به واقع تامین گردد. اوج اقدامات انقلابی و حرکتی توده‌ای برای هر چه بیشتر دخالت دادن توده‌ها در امر اداره کشور بصورت قیام آذربایجان به رهبری خیابانی و لاهوتی و قیام خراسان به رهبری کلنل

محمد تقی خان بیان و سرانجام تشکیل - جمهوری سوسیالیستی در گیلان تجلی یافت. این قیام‌ها در واقع ادامه منطقی تلاش مشروطه خواهان واقعی، در استقرار مشروطیت و دموکراسی واقعی در کشور بود. محتوای اصلی این قیامها و اگذاری اختیارات به خلق‌های ساکن ایران برد که سلب قدرت از حاکمیت مرکزی به نفع حکومتهای محلی در ایالات محلی حکومت می‌تپت‌های ساکن ایران هسته اصلی و مرکزی را تشکیل می داد. بی جهت نبود که مرتجعین و عناصر محافظه‌کار برای دست اندرکاران این قیامها و عناصر فعال آن اصطلاح توهین آمیز "متجاسر" را بکار بردند. چه آنکه در واقع مرتجعین و عناصر محافظه‌کار، هیچگاه این جسارت را بر آزادیخواهان و انقلابیون نمی بخشیدند که آنان خواستار حقوق مساوی برای همه ملیت‌های ساکن ایران باشند، و سرانجام نیز به فجع ترین صورت این قیام‌های - انقلابی را بخون کشیدند.

در مقابل این شیوه حکومت که دلخراهِ انقلابیون و مشروطه خواهان واقعی بود، همانکند که مادامی که عناصر محافظه‌کار و مرتجع نیز شیوه حکومت دل خواه خود را تبلیغ و ترویج می‌کردند که هسته اصلی آیدور نگاه داشتن توده مردم از دست اندازیه‌های حاکمیت - بود. این گروه همچنان جانبدار حکومت قوی مرکزی بودند و در اسیر راه - کوبه نلانی کوناهای نگردند. و لسی از آنجا که هیچگاه نمی توانستند در مقابل امواج خروشان مردم توده‌ها - مقاومت کنند، به شیوه همیشگی و دلخواه شان دست بدامان قدرتها ی امبرالیستی شدند. مادام که حکومت تزاری روی در قدرت بود، این حکومت بزرگترین پشتیبان و متفق مرتجعین و ضد انقلابیون ایران بود، و وقتی که در اثر انقلاب سوسیالیستی اکثریت ساط تزاریسم در روسیه برچیده شد، امبرالیسم انگلیسی بصورت قیله‌گاه واقعی مرتجعین درآمد، و الحق که در این کارزار آنطور که باید و شاید - بداد مرتجعین ایران رسید.

کودنای سوم حوت ۱۲۹۹ به کارگر - دانی انگلیسی‌ها و بدست مردوران - ایرانی بروی صحنه آمد و حاصل آن، سر انجام مسلط ساختن حکومت متمرکز نظامی و پلیسی رضاشاهی برای مدت بیست سال بر مردم بود. رژیمی که رضاشاه ملایران بود در واقع برآورنده تمام خواسته‌های طبقات ممتازه ایران بود. بررسی دقیق جریان به قدرت رسیدن رضاشاه از فرماندهی آتر یاد قزاق تا وزارت جنگ و از سردار سپه تا فرماندهی کل قوا و سپس بر تخت سلطنت نشستن، بخوبی می رساند که نه تنها همه

بخشهای طبقات ممتازه ایران کم و بیش، در جریان تحکیم پایه های قدرت او سهم داشتند، بلکه روحانیون عمده، چه آنانکه در نجف بودند، و چه آنانکه بساط شان را در قم گسترده بودند، نیز در این میان بخوبی میداناری کرده و در سناریو طبقات ممتازه بازو مددکار رضا شاه بردند. متاسفانه نسل معاصر انقلابیون -

ایران ارترا بی‌گذشته آگاهی عمیق لازم رانداشت و سهمین دلیل در سهای لازم را از تاریخ تکامل اجتماعی ایران - نیا - موخت. اقدامات عوام فریبانه سردار سپه، در زمانی که هنوز به سلطنت - نرسیده بود، و تظاهرات او به جمهور بخوایی و غیره همگی ترفندهایی برای ترب دادن توده‌های کم و بیش در جریان حوادث بعدی ایران، البته در اشکال و جوه دیگر، تکرار شد و سبب ایجاد توهم در روشنفکران و حتی سازما نپها و احزابی شد که خود را متولیان - انقلابیگری می دانستند.

باری حاصل حکومت متمرکز مقتدر نظامی - پلیسی رضاشاهی، سرکوب هر چه بیشتر ملیت‌های ساکن ایران و دشمنی آشکار با اشاعه و ترویج فرهنگ ملی آن اقوام و حتی تلاش برای امحاء آن بود، و این سیاست در مجموع مورد تأمید بخش‌های مختلف طبقات ممتازه و حاکمه در ایران بود.

در هم ریختن بساط رضاشاهی در - شهریور ۱۳۲۰ ورود قوای متفقین ایران چند سالی قیدوبندهای دیکتاتوری و اختناق را از دست وزیران مردم بر گرفت و سهمین دلیل مردم از هر گروه، هم - چنین ملیت‌ها، نیز فرصتی یافتند تا بخود آیند و کم و بیش تمایلات واقعی خود را بیان کنند و افزون بر آن در راه عملی ساختن آرزوهای فروخته و در هم کوفته شان قدمهای بردارند. این اقدامات دقیقاً در راستای حرکت‌های امیل اجتماعی و مردمی پیشین و در جهت تعمیق انقلاب مشروطیت در شرایط جدید اجتماعی بود، که منتهی به تشکیل جمهوریهای خودمختار در آذربایجان و کردستان گردید، که از حمایت سازمانهای انقلابی و مترقی - ایران در مجموع برخوردار بودند.

طبقات حاکم ایران، علیرغم اینکه در ظاهر شیوه‌های سرکوبگرانه رضا شاهی را بسیار سقوط او محکوم می‌کردند ولی در واقع با چنگ و دندان از محتوای

آن حکومت دفاع می‌کردند. دشمنی‌کین تورا نه شان با جنبش‌های آزادی بخش ملی در آذربایجان و کردستان مظهر این حقیقت بود.

طبقات حاکمه ارتجاعی ایران چه داستانی که نساختند و چه دروغ‌ها که سرهم نکردند برای اینکه مضمون و محتوای جنبش‌های آزادیخواهانه ملل ایران را به لجن کشیده و آنرا بی اعتبار سازند. هنوز هم پس از چهل سال از حدت و شدت معرکه کبری تبلیغاتی بلندگوهای طبقات حاکم ایران کاسته نشده است. دنباله‌های آن طبقات اکنون نیز در هر فرصت از فتوحات درخشانان افسانها می سازند، و در عین حال بر جنبش‌های ملی و آزادیخواهانه ملل آذربایجان و کردستان پیرایه‌ها می‌بندند، کسه سرانور هیران این جنبش‌های ملی عروسک‌های بی اختیار خارجیان بوده‌اند!

طرفه اینست که این اتهام را کاسی - وارد می سازند که خودناتندان طوق عبودیت امپریالیست‌ها را بر گردن‌ها دارند و با پول و واجب آنان بساط شان را می‌آریند. تکتنه دقیق تر اینکه در این ماجرا همه بخشهای طبقات حاکم و کابینه کرایشهای سیاسی وابسته با آنان، خواه سلطنت طلب و خواه "ملی" و جمهوریخواه از مسلمان ناب گرفته تا لایک صرف، هم آواز و هم داستانند و از یک آبشخور سیراب می گردند. بیسک زبان سخن می‌گویند، اصطلاحاتشان کم و بیش یکسان می شوند و محتوای گفتار شان یکی است.

تغییرات چشم گیری که در ساختمان اجتماعی ایران در سالهای پیرامون در هم شکستن جنبش‌های ملی آذربایجان و کردستان رویداد و رفورم‌های کیه‌ساز کوندتای ۱۳۲۲ و بویزه پیرامون خیمه شب بازی "انقلاب شاه و مردم" روی صورت گرفت، هر چند که تقسیم بندی جامعه ایران را بکلی در هر یخت و طبقات و اقتدار جدید را در پهنه اجتماع ایران بدید آورد، اما در کرایشهای دوگانه‌ای که از فردای پیروزی انقلاب مشروطیت

در اجتماعی ایران بوجود آمد تغیر اساسی نداد. هنوز هم تلرغم دگرگونی شوهای تبلیغ، بوجود آمدن سازمانها و احزاب کوناگون، با لارفتن سطح آگاهی نوده‌ها در مقیاسی چشم گیر، همان در نوع طرز تفکر در عرته سیاسی ایران خودنمائی می کند که هر یک جانبدار - شیوه مخصوصی از حکومت است. طرز تفکر امروزی طبقات حاکمه همانا قالب جدید شیوه تفکر بدران و اجاداشان است. که این روزها با عاریه گرفتگی اصطلاحات رایج در جوامع امپریالیستی رنک و حلا خورده است، و در قالب آزادی و مشروطه خواهی در واقع جانبدار همان شیوه حکومت کهن یعنی حکومت - متمرکز و عمیقاً استبدادی است. جوهر اصلی این طرز تفکر نفی وجود دمیلیتیا - متعدد در محدوده جغرافیایی ایران و

نفی فرهنگ‌های ملی آنان و تبلیغ ناسیو - نالیسم ایرانی بر پایه فرهنگ و زبان فارسی است. بیان روشن و بی‌تعارف این طرز تفکر اینست که از حضور نمایندگان واقعی - نوده‌ها در حاکمیت و هم چنین عناصر فرهنگ و زبانی غیر فارسی در حیات اجتماعی و فرهنگی ایران باید جلوگیری شود.

در مقابل این طرز تفکر و شیوه حکومتی خاصی که تبلیغ می‌کند، طبقات محروم و ستمکش ایران بخوبی دریافته‌اند که راه‌های و نجاتشان از اسارت وید بختی و سید روزی با استغفار و مومکراسی واقعی ملازم مدارد. و دموکراسی واقعی در شرایط ایران امکان تحقق ندارد.

بگر اینکه هر یک از ملیتهای ساکن ایران بطور کامل مجال مداخله در سر نوشت خود، و ترویج و تبلیغ زبان و فرهنگ و اختصاصات خود را داشته باشند. ت تجربه مبارزات چند سال اخیر بخصوصی در جنبش‌ها که ساخته و پرداخته جمهوری اسلامی است این حقیقت را بیش آشکار ساخته است، که پیروزی طبقات محروم جامعه ایران و از میان برداشتن نامبرنیهای اجتماعی، فقط در صورتی میسر است که قدرت طبقات حاکم، که در قالب حکومت متمرکز تجسم یافته است، در هم شکسته شود و قدرت حاکمیت به طبیعی ترین وجه مردم بار گردانده

شود، یعنی میلیتهای داخل ایران حاکم بر سر نوشت شان شوند، آنگاه فقط در این صورت است که ستمکشان و محرومان ایرانی می توانند بانگیکه بر این امر - مهای قوی، در راستای تحقق آمال شان قدمهای واقعی بردارند و بصورت شا - بسته در حکومت شریک و از نعم مادی، که حاصل دستاورد، رنج اعمار و قرون اجداد شان می باشد، بگونه‌ای عادلانه برخوردار شوند. روشننگران و آزادی خواهان می توانند با استفاده از امکانات جدید و فضای تازه سیاسی استعداد ها نشان را شکوفا ساخته و در تمام زمینه ها در خدمت ترقی اجتماعی قرار گیرند. بدیهی است که در فضای مسموم تغیر کشیدن برای عموم دشوار خواهد گردید. چه رسد بانگه امکان برورش استعداد ها و سپهر گیری از خلاقیت اندیشه ها موجود آید. بر عکس وقتی که فضای آزاد برابری و برادری بین ملیت ها برپه‌ن ایران حاکم گردد، آنگاه دشمنی ها و کینه نوریها جا نشان را به دوسی و آفتی خواهند داد. و در اینجا است که تاریخ از هرگونه بیم و هراس طبقات و انتشار ترقیخواه می توانند در تمام زمینه های هنری و فرهنگی و تولیدی، ترقی واقعی دست یابند.

با داری تجارب ملموس در چند سال اخیر زمینه بحث را روشن تر خواهد ساخت. مادام که مقاومت کردستان

در برابر نیروهای سرگوبگر رژیم در موضع قدرت بود، رژیم جمهوری اسلامی ناکزیر گردیده بود که در سراسر ایران تاحدودی دست به عصا راه برود، احزاب و سازمانهای سیاسی کم و بیش اجازه داشتند که انتشارات خاص خودشان را داشته باشند. همین که رژیم در کردستان پیشرفت‌های نظامی بدست آورد، تسمه را از کرده همه گروهها و سازمانها کشید و حتی آن احزاب و سازمانهای تیز که در دفاع از خط امامیسه چاک می‌کردند از آسب امواج سهمگین تحقیر و تعقیب محوینماندند.

تاریخ ایران از انقلاب مشروطیت تبعید نشان میدهد که با باید دموکراسی - واقعی، یعنی حکومت اکثریت مردم استقرار یابد، که طبعی ترین صورت آن در احترام کامل به هویت ملی و فرهنگی ملیت های ساکن ایران، و مداخله جدی آنان در سر نوشت شان تجسم می یابد، و با اینکه باید سه تناوب رژیم های دیکتاتورینظامی و بلیسی رضاشاهی و محمد رضاشاهی یا رژیم دیکتاتورین مذهبی جمهوری اسلامی در کشور حکمفرما کردند، که البته تساد و انحطاط و عقب ماندگی در همه شئون و در تمام ابعاد زندگی بعنوان تبعات ناکزیر و آثار محتوم این رژیم خارا بدنبال خواهد داشت و اثری از آزادی و عدالت اجتماعی مسهود نخواهد بود، راه سومی وجود ندارد.

Hevîştîmanên hêja

Va ye Serdema Nû li ber çavên we ye. Me di destpêka rojnamê da da bû xuya kirin ku " S. N. " tenê bi alîkariya we dikare dom bike. Em dizanin ku rewsa Kurdistanê perîsan her li ber çavên we ye, ku giyan û xwîna we tev bi evîna wê dagirtî ne.

"S. N." hawara mîletê kurd e, dengê bilind yê heq xwaz û pêşketin xwazên Kurdistanê ye. mehêlin ku ew deng û ew hawara nizim bibe !!

Aboneya 12 hejmaran ji bona welatên Skendînavî 100 koronên swêdî ye. Ji bona welatên Ewropa ên din pereyên poste jî têne ser. Hûn dikarin peran an bi rêya bankê an jî bi poste bisînin. Navnîsana "S. N." digel jîmara hesabê bankê di vê jîmarê de em belav dikin. Careke din jî em hevkarîya we sipas dikin.

Xwendevanên kurd ên hêja

Rojnama S. N. bi alîkarî û hevkarîya çend rewsenbîrên kurd di warên siyasî, edebî û reşenbîrî da dê mijûl bibe. Ewê digel kovar û rojnameyên kurdî ên pêş-verû ji bona van armancên jêrîn bixebite.

- Ravekirina têkoşîna mîletê kurd ji bo mafên xwe ên neteweyî ji mîletên cîhanê ra.
- Belavkirina nûçeyên xebata çekdar û têkosîna hêzên şorişgîr ên Kurdistanî.
- Pêşvebirina zîman, edebiyat û çanda kurdî.

Di vê biwarê da "S. N." hêvîdara alîkariya diravî û manewî ya rewsenbîr, şorişgîr û welatperwerên kurd e. Ev alîkarî bi awayên têvel dibe: Bi danûstandinê digel "S. N.", bi belavkirin û firotina wê, bi sandina nivîsar, pêsneyar û rexneyan....

Em çavênê alîkariya we ne. Ji me re nivîsaran li ser rews û jîna kurdên ku li derî welêt dijîn, li ser xebata sorisgîrên Kurdistanê û têkosîna mîletê kurd bisnin. Bi vî awayî alîkariya we ji "S. N." ra dê gelekî hêja be.

نامه به كي برته نريخ

نامه به كي بي ته نريخ

يه كيك له خوينه راني بهريزي سه رده مي نوئي له گه ل پيروزيابي له دهه چووني روژنامه ي "سه رده - مي نوئي" نامه به كي بي ته نريخي تيكوشه رونيشتمانپه رههريكي كوردی بوئاردوين كه نيراده وفيد ا كاري ونيشتمانپه رههري لاوانسي كوردنيشان ده دا نووسه رينامه كاك سه عيدي ميكايلي خه لكی مه هاباده كه سالي ۱۹۸۲ الله به نديخانه ي ورمي به ده ستي پياوكوژاني كوماري ئيسلامسي ئيسدام كراوه .

ئيمه له گه ل سوپاس بوهاوكاري ئهم خوينه ره به ريزه ئه وه دهقي نامه كه به بي ده ستكاري ليره دا بلاوده كه بينه وه .

خه مخوره دلتوزه كسه ي كوردستاني رازاوه به گول وجوا - ني، دونامه ي هاواله كه ت كه ساتيكي ديكه به ره پيري مه رگئه روا ومگره .

ئه وه تدهي بالي خه يال بيري بكا وتييزوا، همزار ئه وه نده به خه يالي دواروژي تو ونيشتمان كهمه وه خوم خافلاندوه وليكم داومه وه، كه وتوممه ئوخه ي ژيان، كاتيگ هه ست پيده كم چه نده خوشه ويستى، به لام هه ركات له بهرا بهر هاواله كان وكوردستانت دا ئه بينم وئه روا - نمه ناوچا وانان تريفه ئئاواتي ريشي سبي وروومته چرچسي تودلويي خويني رزاوي مناله - همزاره كاني كوردستان له سه رده رده شت وشاري ده بينم، نئ توانم له ژيان نه توريم وتووي هه لته دهم . هاواله كم شهوه ئيمروئاخرا ساتيگه كه له بازاري پياوه تي دا ئه من ژيانم ئه به خشم وشه رهف وسه ر بهري وه ره گرم پيم وايه له وكورينه وه دا به قازنجي من ده ور گورابي .

هاواله كم، ساتيكي ديكه دوژمنان مي شكم ده پريزين ومهپته كه له دار يك ده به ستن . هاواله له كم به نده وانه كانم كپ وكرن ودورن له قام ودورن له بزيوي ژيان بي به شن . چه ند كه س له وانه وه كوو دالاش تينووي خوړه ي خويني گه شن .

هاواله كم ! ئه وه ي نه زانن ياساي مروفايه تيه وله هه ولي داسه پاندي نيزامي مه رگه و كوشت و برن . هاواله م هه ر چه ندروحمي باوكم له ميژه له سه ر نه ماوه وبه جي هه شتوم به لام له وه تي لووله ي تفه نكي پيشمه رگه ورديني سبي ونبو چاونه چرچه كان وه به رچاوم كه وتوه، فه راموشيم بي هاتوه .

بو دايكم ج بنووسم . هه موو زه ره زه ري ژيانم هاواري لي ده كا وپيم خو شيوو له دوايين سعاعي ژيانم دابوئي هه لمزم وبه سه ر كه وشي داكه وم . ئاخريشه و هه ركاتي عا جز بايه ده چوومه لاي كه وشه كاني وهاوار ده كرد : خرينه ؟ . دايكم بي ده كه ني و ئه ووت خه ونم ديوه كوتره كان هيلانه كانيان دالاش رووخاندو - به تي . خرينه تو بلتي ئه وه وه راست بگه ري . له باوشي ئه گرم وبزه ي ليوبي ده بوو به قاقا خه م ره وينه كم .

تو بلتي ئيدي به كي بلتي خرينه وچه مو له ي لي سني وخه ون بو كي بگيريته وه ؟ . هاواله كم ! ئاواتم بوو به هه موو كوردستان دايگه ريم . له هه موو لايه ك سنووريك دروست كرابي تيكي بدهم وله گه ل ده زگيرانه كم بووكه شووشه ي خنجيلانه ، له وينه ي ئه وله به هار داله دارستاني تي په رم بو سيا كي توده ر باز

تاوانی

ئيمپرياليزمي

ئه مريكي دزي لیبیا

ئيمپرياليزمي ئه مريكي روز له

دراي روزووه ره شي وتاوانبار ي خوئي ده سه لميئي، ئه وه دووپات ده كاته وه كه دارو ده سته ي كو شكي سبي له ژير دروشمي پاراستني ئازادي وبه دژاچووني " تيرور " كه به ناهه ق به بزو تنه وه ي رزگاري خوازي گه لاني ده لكيني، به رده وامه له پلانسه شه رخوازيكه ي بو سه ركوت كرد ني هه موو بزو تنه وه به كي ميللي وپيشكه وتنخوازه ره ها ته شقه له كردن به وده وله تانه ي ريبا زي سه ربه خو يان شور شگيريان هه ل به زاردوه . واده ره كه وه كي ئيمپرياليزمي ئه مريكي سوود ي له ده رسي ميژووي ره شي شه ري ئي تنام وه رنه گرتوه، بلكوله و كاته وه رونالد ريگن ده سته لاتي كو شكي سبي ي وه رگرتوه، ئيمپريا ليزمي ئه مريكي درندانه تر كه لپي گورگانه پيشان ده دات و له هه ره شه وبه لا ماروپيلان - نانه وبه دزي به ره ي ئاشتي وديموكراسيه ت . به لام خه باتي شور شگيري گه لان سه ختره وكاري گه تره به رامبه ربه ئيمپرياليزم وكونه په رستي وداروده سته كان ي له حكومه ته ديكتاتور فاشيستسه كاني جيهان وناوچه ي روژه لاتي نيزيك ودوور، به لكو مه سه له ي پاريزگاري به رژه ومندي ميلله تان دراوه راستي له مانگي چوار ده - ده ره كه وتوه هه تا بوئه وانه ي تا دويته هه لخره تابه ون هيج تيفتيفه وبويه ش چاره سه ري ناكات . ميلله تي كورد، كه دووچار ئه و ژيانه هاتوه ولاته كه ي دابه شكرا وه له ژير باري ستمي ئه وده وله تانه ده زي كه راسته وخو ويان ناراسته وخو پيوه نديان هه به به ئيمپريا ليزمي ئه مريكي له ئازموونسي رابردوو وئيستاي خوئي داجه وه ره ي

بين وله زهرد ومايي كوستان ي قه نديله كه پريكي له دار ي عود وهه لاشي ره شه ريحانه بو سازكه م وبه دهنگي لاوكون شوانه ويته خه وي لي بكه وي وبه قاسپه ي كه له خه وراپهري هاواله كم ! هه ستم كرد دوو ومتاخ ئه ولاتر ته قه ي پوتين ديته . به نده وانه كان تيگ را ده خوړن . براكا ئم هه ستاون . له بيرمانه هه مر روژيك به سه روودي "گه ل زيندوه " به دوژمن ئاگادار كه ين به لام ئه مر و سه روودي "كوردستان ن نيشتماني خوشه ويستم كوردم وئته ت په رستم" له سه زاري هاو لان ده بيسري . به چا يه كتر ده دويتن . دوسه عاتي ژيمان به په له ته واو ده بي يه كتر له باوه شه ده گرين ، نازانم له وچه وت كه سه كاميان زووتر ماچ كم، هه موو پيگه وه به سه ر به رزي ئاخري سه روودي "مه ردين وكوردين ئيم ده خو ينينه وه . گر له ده روونمان دا بلتي سه ي سه ندوه . برا جوانكي له كه مان هه ستي پياوه تي ده يگري، هاوار ده كا ئه جه لادي خو بن مژ تاكه ي خو بن رشتن، هه ر دلوييكي خو بنم شه پول ي لافا ويكه بو كولي ئي بناخه ي داريز راور سته مت . وه سيه ت نامه كانمان له ديواري به نديخانه ده نووسين . ئاخري كه س ئه من ده بم كه بي نووسم . وه سيه ت كه كم ئه وه به :

"تيته مالي نيه بي به خسي جيا له سه ر بو - كورد ستان"

سه عيدي ميكايلي (تيته) *

یا شماوه ی تاوانی

ئیمپریالیزمی ته مریکی ناسیوه و تاواناری کردوه وتوان باری دهکات له سه سه ره هاتانه ی به سه سه کوردستان هاتوه، بگره له روو خانی کوماری دیموکراتی کوردستان یان هه رهس هینانی شورشی تهیلول ١٩٦١ دوا ی ریکه تنی الجزایر له سالی ١٩٧٥ له نیوان همه ره زاشاو سه دامی خوین ریژ . ئیستاش شهو باره ناله باره ی کورد تیدا دهژی له کوردستانی تورکیا وئیران و عیراق به تایبه تی ، له کوردستان به گشتی .

هه سه مریکا وئینگلیز و هها و دوسته کانی تاوانبار دهکات شه و باره مالوزهی له و لاتانی روژه لاتی ناوه راست و به شه کانی تری جیان هه یه، به بینی عه رب وئیسرا ئیل، و تداخل کردن له لوینان، هه ره شه له نیکارا گوا، داگیر کردنی گرانادا و و پشیت گیری کردنی

میلله ت له پاکستان و ته اسلفا دوژ و شیلی، و خستنه مه ترسی ناشتی جیهان هه مووله بن سه ری کارتیل و مۆنوپۆله کانی شه مریکا و ته و روپای روژئا و اهیزه ، ده سته لات داره کانی دهوله ته کانیا ن که به هه موو جو ری هه ول ده ده نره و ره وهی میژوو — بگه رینه وه دواوه، و جوولانه وه ی رزگار یخوازی گه لان و بزوتنه و ه ی ناشتی خوازی دامر کیننه وه، هه ر له روانگه یه شه و ده روا نهیت په لاماره دروندانه که ی ئیمپریا - لیزمی شه مریکی بو سه ر لیبیا و کوشتنی منال و ئافره ت به بیانوی شه وه لیبیا پشتگیری "تیرۆر" دهکات - گوناج و تاوانی گه لی لیبیا هه ر شه و نده یه، که دهیه وئ سه ره سه خوپی خو ی بپاریژ و به گه ر می به ره لهستی پیلان و سیاسه تی شه مریکا ده کات له ناوچه که دا . تاوانه که ی ئیمپریالیزمی شه مر - یکاله ١٥ / ٤ / ١٩٨٦ بو سه ر لیبیا به هیج جو ری ک ناگو نجیت -

له گهل یاساس نیو نه ته وه یی و په یه وی کو مه لی نه ته وه یه مگرتو و کان، و دووره له به رپر سیاری به را - مبه ر مرو قایه تی به گشتی . شه م په لاماره تاوانبار کراوه و ده کری له لایهن میلله تانی گشت جیهان ، - و سیاسه تی شه مریکا ی پتر ریسوا کردوه، شهو شی سه سه له مانده که شه مریکا باکرونی کردوه و افلاس له دیپلوماسیه ت بویش پشتی کردوته هه موو یاسا کانی جیهان و یاسا - جه نگه ل و کوته کی هه لیژاردوه ، به و ئامانجه بزوتنه وه ی دهوله تانی پیشکه و تنخواز چاوتر سین بکات ، بی گومان به هه له چوه، چونکه - شه په لاماره ی دژی لیبیا ، بانگاواژ - یک بوو بو هه موو هیزه کانی دژ به ئیمپریالیزم و ناشتی له جیهان به گشتی له یه کیه تی و هاو کاری پته و تریکه ن به رامبه ر دوژمنی سه ره کی ئازادی و ناشتی ، دژی ئیمپریالیزمی شه مریکی و تایبه تی شه رکی نو ی - خستوته به ر بزوتنه وه ی رزگار یخو

زیله و لاتانی روژه لاتی ناوه راست - جولانه وه رزگار یخوازی عه ره بی و کوردی ، که پیوسته ناکوکی ناو خو بخه نه لاهه، به ره یه کی یه ک گرتو ی به هیز دروست که ن بو قمبر کردنی پیلانه کانی ئیمپریالیزمی و دهوله ته کونه په رست و دیکتاتوریه کانی ناوچه که .

شه و خو پیشان دانه ی رویداله سوید له روژی ١٩ / ٤ / له به رده می بالیوز خانسه شه مریکا که به سه دان - که سه سه ره رای جیاوازی ره گه زو به شداریان تیدا کرد بو . شهو ی شایانی یاسه نوینه رانی زو ره ی هیزه پیشکه و تنخوازه کانی کورد - ستان وجه ماوه ی یکی زور له کورده په نا هنده کان به شداریان تیدا کرد بو هه موو به یه که ده نگه ده یانگوت بروخی ئیمپریالیزمی شه مریکی ریگن تیرۆرسته ، له کوتایی دا ئا لای شه مریکیان سووتاند ئابه وهش قین بیزاری خو یان ده بری به رامبه ر به تاوانی شه مریکا .

هاو نیشمانی به ریژ

روژنامه ی "سه رده می نو ی" وا له به رچاوتانه . هه ره ها له یه که مین سه ره تای روژنامه دا به روونی باس مان کرد که "سه رده می نو ی" به شیوه پشت شه ستوره و ته نیا یارمستی شیوه په دریزه پیدانی دابینه ده کات . ئیمه ده زانین که شیوه هاو ولاتی خو شه ویست عه لاقه ی له دوا بی نه ها توتان هه یه به کوردستان و چاره نووسی پر له داخی . ئیمه د مزانین که ههستی خو شه ویستی کوردستان ته واوی له شیوهی داگرتوه وله که ل دلوپه کانی خوینی شیوه تیکه لاهه، "سه رده می نو ی" هاوار ی ته وهی کورده ده نگی به رزی رهوا وهه قخوازانه ی پیشکه و تنخوازانی کوردستانه مه هیکن شه و ده نگه هاواره نزم بیته وه .

داواتان لی ته که ین که ئابو نه مانی ١٢ ژماره به هه قی پو سته وه ، له ولاتی شه سکاند یناوی دهکاته ١٠٠ کرون ی سویدی ، له ولاتی ئورویایی هه قی پو سته بیته سه ری، به ژماره حسابی بانکی که له روژنامه که دا نو سراهه یان ئادریمی پو سته تازه مان که له م ژماره دا (٤) نو سراهه بو مان بنیرن ، هه رهوا تکان لی ده که ین که وه رهقه ی شهو پاره یه بی بنیرن ، به ئادریمی "سه رده می نو ی" بو مان بنیرنه وه، جاریکی تر سوپاسی هاو کاریتان ده که ین .

خوینه رانی به ریژی کورد

روژنامه ی سه رده می نو ی" به هاو کاری و یارمه تی چه ند روونا کبیری کورد پی ده نیتسه مه ییدانی سیاسی و ته دعب و روشنبیری کوردی و ده یه وئ شان به شانی گو قار و بلا و کراوه پیشکه و تنخوازه کانی کورد، له باره ی ناساندنی مافی رهوا ی نه ته وه تی کورد و بلا و کرفنه وهی دهنگ و باسی خه باتی چه کدارانه و تیکۆشانی هیژه شورشگیره کانی کوردستان ، له قاودانی جنایه ت تاوانی ریژیمه شو قیبینی و کو نه په رستانی زال به سه رکوردستان دا، وله په ره پی دانی زمان شه ده ب و کولتوری کوردی یه وه، شه رکی نیشتمانی خو ی به جی بگه یعی .

له م بواره داروژنامه ی "سه رده می نو ی" پیویستی ته واوی هه یه به یارمه تی ماتی و منه عه وی روونا کبیرانی شورشگیر و نیشتمانیه و مرانی دلسوز .

له که "سه رده می نو ی" پیوه ندی بگرن، به بلا و کرفنه وه ی روژنامه، به فروشتنی، به تیدا نو سین ، به پشخنیارو رهنه و ریئوینی یارمه تیمان بدمن. له سه ره و مزعی ژبان و تیکۆشانی کورده ئاوارمکانی ده رهوه و خه باتی شورشگیرانی ولات ده نگه و باس و نو سراهه و باس بو بنیرن وله مریکایه وه به کرده وه له تیکۆشانی "سه رده می نو ی" دابه شدار ی بگه ن . "سه رده می نو ی" له به رده ستان دایه و چاوه روانی یارمه تی شیوهی به ریژه .

فیدراسیونی کو مه له کانی کورد ستان

له سوید به بو ته ی یادی شاعیری می مزنی کورد،

"هیمن" کوری پیک هینا

له روژی ٣١ / ٥ / ١٩٨٦ فیدراسیونی کومه له کانی کوردستان له سوید، به بونه ی یادی شاعیری مه زن هیمن کوریکی پیک هینا ، له سه ربانگاوازی فیدراسیونی زور له شه ندامانی ریکخواه سیاسی کانی کوردستان و شه خسیه ته کورده کانی نیشتمانیه رهه ری دانیشتی ستوکولم و شاره کانی وهک ئوپسا لا ، فیستروس، فاگشتا وهی تر تیدا به شداربوون .

له پیشدا بو ریز بو گیانی پاکی هیمن وهه مووشه هیدانی کوردستان ده قیقه یک بیده نگه راگه یندرا ، به دوا ی شهود ا سه روکی فیدراسیون به خیر هاتنی میوانه کان و به شداربوه کانی کرد هه رهوا هفال کاک حسین سعیدی کورته باسیکی له سه رژیانی ماموستا هیمن خوینده وه

له دوا ی شه و ویزه ری کور ه که کاک "دوکتور جمشید حیدر ی" به دریزی باسی ژیا ننامه ی شاعیری نه مری کرد که سرنج را کیشه ربوو . له نیوان باسه کان به ریز شاعیر کورد کاک "خه بات عارف" چه ند پاچه شیعر له شیعره کانی ماموستا هیمن خو - ینده وهله دوا یی دا کاک ناسر ره زازی به باسیکی کورت له ناسیاری له گهل ماموستا هیمن به سه رویدیکی له سه روده کانی هیمن کوتایی به کوره هینا . شه م کوره له لایهن به شداربوه کان به کاریکی باش قیلاتدرا بو فیدراسیونی کومه له کانی کوردستان ناوی ریکخواه کانی به شدار له و کوره دا له شی کرمانجی سه رده می نو ی" دانوو سراهه .

hêz û karînen xwe ve hîmber dagirker û kolonyalista rabîwestîn û ji bo rîzgarîya welêt bixebitîn. Bî gotinek dîn ve dîvê karkerên Kurdistanê hîmber kedxwariyê û zilma netewî bîsekinîn û bîzanbîn ku ev herdu xebat ji hev ne cîda û ne dûr in.

Cunta faşî şeş sal berê hate li ser kar, û li gel hezên cep gîş dezge û sazîyên demokrati daxîstîn, dest bî terora faşî kir. Diyar e zerb û zeredê gele giran bî hêzên şorîşger û demokratîkîtin. Hezaran kes hate girtîn û lêdan û şikenceyên pîr giran ditîn û hatîn kuştîn an seqet man. Her wîha hezaran kes ji, ji welêt derketîn û hê derve ne. Bî vî awayî çî Tîrkiya de û çî Kurdistanê de bîn hemû hêzên demokrati û siyasî yê pêşverû ketîn ber êrîşa faşîzmê. Lê, çî mîxabîn ku pişt şeş sal an iro ji hê li xwe nehatîne û ji seregêji û belavelabûnê rîzgar nebûne. Pêş IZÊ Ilonê de ku dî navbera hêzên demokrat û cep de hevkarî an cepheyek rêk û pêk hebûya, hêzên faşî evçend bî hêsani nedîkarîn bêne serkar. Her wîha nîha ji her nebûna yekîtiyê û hevkarîyê kar û kîrînenî imperyalîzm û hevkarîyê wan hêsantîr dîke. Li gel vî yekê, meydan tenê ji çîna karbîdest re dimîne, û karker û xebatkar ku bê pêşengi û bê rêberîyek xurt nîkarîn dîjberî û hêza xwe şanî kedxwara bîdîn û pêşengi ya komelên nerazî bîkî. Rewşa îroyînî ya Kurdistan a Tîrkiya de dî warê partî û rêxîstînenî siyasî de rewşa belave la bûnê, û nebûna hevkarî an cepheyek netewî û demokrati yê Kurdistanê xebatê dîji faşîzmê lawaz dîke. Ji ber vî hendê dîvê ku hêzên rîzgarîxwaz ên welêt zûtî rin demek de ji vî rewşa nehez bêne der û xebatek berhemdar û rêk û pêk de cîyê xwe bigîrî.

Sedan hezar karkerên Kurd ji dî wela-tên Ewropa de dîjin, ji alî monopolên dewlet ên imperyalîstên Rojava ve tîn şêlandîn. Bî pîrs û problemên giran ve rûbîrû mane. Kêmtîrî 300 hezar Kurd ji ber betalî û bêkarîyê ji welatê xwe derketîne û berelayê Ewropayê bûne. Diyar e ku pîraniya wan ji Kurdistan a Tîrkiya hatîne Ewropa ku jiyana xwe bîbîn seri, û ji nebûnê bîrçîtiyê xîlas bîbî.

Lê çî mîxabîn ku dewleta Tîrkiya li gel Kurda, xwedî hevvelatîyên xwe yê Tîrk ji derneketîye, û sergerdan û bê xwedî xîştîne. Monopolên Ewropa bî rîrxek gele nîzm û bî bê mafên cîvaki ve dîdîn xebîtdîdîn û xwû û berhemên wan pîr bî erzani tîn sîtdîdîn. Wek tî zanî dî van salên dawîyê de bêkarî dî welatên sermayedariyê de gele zêde bû û bar û pîrsên giran ên ku sedem bî vî meselê hatî pîş, bî taybetî kar li ser karkerên biyani kir û ew dî rewşekî xîrab û nedîtî de xîştî. Li gel vî yekê karên pîr giran û ên ku Ewropayî naxwazî bîkî û bî çavek xar lê dîdî her ji bo karkerên biyani ne. Xwendî û perwerde kîrîna zarok ên Kurda çî dî wela-tên Ewropa de û çî dî Tîrkiya de be her wek pîrsek xwe dîparêze. Bî wêne, Alman a Xerbi de sedan hezar karkerên Kurd û jî û zarokên wan dîjin, lê ew ji heqên perwerde bûn (bî zîmanê zîkmakî) û rad-yo û telewîzyonê mehrum in. Mîrov dîkare bî dehan meselên dîn bîxê pîş û li ser bîfîkre. Lê diyar e ku dewleta Tîrk tu car bî cîdîyê û bî dîlxwazî ve dest neavêtiye pîrsên karkerên hevvelatîyên xwe û çare jêre pêya nekîriye.

Dewleta Tîrk, bî dîl û can ve dîxwaze Ewropa kar bîde hevvelatîyên wê û bî çî cure dîbe bîla bîbe wan bîkîşîne û rabîgîre. Bî vî awayî qene bêkarî ku derketîye 5 mîlyon kesî, pîçek kê mîdî û dî ser de ji bî mîlyara perê biyani ên xwedî rîrx dîkeve welêt. Rastî ev e ku hebûna karkerên derve tenê dî warê malî de an wek dolar û mark û hwd. bala Tîrkiya radîkîşîne. Carna ji ku delîve pêya bû, bê agadari û bê rîzamendîya karkerên derve, dî bazara leşkîriya emperyalîzmê de li ser mafên wan ên mîrovi û demokrati de dîkeve bazara reş û xwîrî. Bî wêne, gîş hevvelatîyên Ewropa ji dewletek Ewropa bê rêdan û bê wîzê dîkarîn bîcî û ên dî. Ji ber vî hendê karkerên biyani ji cendî sal e kebat dîkîn ku ew ji wek hevvelatîyên Ewropa bî serbest û azad bîkarîbî dî navbera dewletên Ewropayê de hatîncûyî nê bîkî. Êdî mesele gîhîstîbû merhele yek wîhan ku dîbû ev heqa karkerên biyani batîba nasandî. Lê çî mîxabîn ku dewleta Tîrk û Alman ketî dan û sîtan

dîne û dawîya wî bazarî de Tîrkiya ev heqa an ji hevvelatîyên xwe bedel bî bîçek kîrîna tumenek leşkîriyê Tîrk, bê perwa û bî eşkera fîrotî.

Belê, rejîma xwînmîj rêneda ku karker û gîş xebatkar ên Tîrkiya û Kurdistanê cejna xwe pîroz bîkî. Wek hemu maf û heqên cîvaki û demokrati her tîş tek ku neçe xweşîya cunta û hukmata wan ê xulam, her qedexe ye. Diyar e xebatkara û gelên bîndest û zorlêkîrî tîm bî hêz û xebata xwe ve gîhîştî ne armancê, û xwe û welatê xwe rîzgar kîrîne. Ev rastîya dî wêbêyek pîr nedûr de her hukma xwe bo zehmetkeşên Tîrk û Kurd ji wê bîbe seri. Rewş û mercên îro qîş sext û dîjvar dîbî bîbîn paşerojê de yê ku bî serke-vî her karker û xebatkar in.

Fedrasyna....

Axaftîna Dr. Cemşîd Heyderî derbarê çar merheleyên jiyana Hêmin, karê Hêmin a siyasî û babêta rîstên wî bûn.

Şairê kurd, Xebat Arîf ji behsa bîranînen xwe û Hêmin kir û çend rîstên Hêmin xwendî.

Li dawîya cîvînê degbêjê kurdê navdar, Nasîr Rezazî, derbarê nasiya xwe û Hêmin behs kir û marşeke Hêmin bi awaz xwend. Bî vî awayî dawîya cîvînê hat.

Ev karê ku Federasiyona Komelên Kurdistanê Li Swêd pê rabû,

karekî hêjaye. Em Federasiyonê ji bo vî karê hêja pîroz dîkî û serfirazîyê jêre dîxwazî.

Di vî cîvînê de ev rêxîstînenî kurdî beşdar bûn: Partîya Demokrat a Kurdistan a Îranê-nunerê Swêd, Tevgera Têkoşîn, Partîya Demokrate Kurdên Pêşverû Li Sûriya-rêxîstîna Swêd, Komîta Piştîgirtîna Rêya Şoreş Li Swêd, Partîya Pêşeng a Karkerên Kurdistan - komîta Swêd û Komîta Rêxîstîniya Yekîtiya Sosyâlî a Kurdistan - Selîm Keya.

Nav û nîşana me ewye

Serdma nû Box 7066

163 07 Spanga 7

Sweden

Hejûmara hîabê me jî ewe

Socete General st Michel

Paris 3080 5052056 France

ri pê de ev hêz û zehmet ketiye para xe batkara, û bî taybeti ya çîna karker. Ji ber vê hindê mirov dikare bîbêje ku di sedsaliya me de pêwîst e ku çîna xwedi kedango karker bî tevayî rêvebirina kar û xebat a welêt de beşdar bibe û di ser jiyana rojî û ya wêbê de rol û girîngiya xwe nişan bide. Her wîha di her warê jiyân û xebatê civakî de pêşiya wê bête vekirin û her cure ne-demokratî û qedexekirin bête rakirin. Diyar e rejimên ku ji çîna karker û xebatkarên din dîtirîn, mafên demokrati û siyasî û aborî yê wan nenasin an qedexekirin, ne-demokrati ne. Dezgehek demokrati de an rejîma demokrati ya rasteqîne de her çîn û tebexeyek civakî di vê ku bî rêvebirina kar û xebatê welêt de û di her bîrek wî de bê asteng û bê qedexeyî bîkaribe beşdarî bî ke û rola xwe ya civakî bîleyze.

Yekê Gulanê, di çar aliyên dinyayê de, welatên sermayedari û sosyalîst de bî serbestî û wek eydek resmî tê pîroz kirin. Lê welatên ku rejimên faşî û kevneperest lî ser kar in, ev cejna qedexeye. Lî gel vê yekê karker û xebatkarên wan welatê di her warî de di bin giraniyek gelemezin de dijîn. Heqên wan ên sendikayî, ên demokrati û siyasî jî dest hatine girtin. Kirîna mehkumên jiyaneke hejar û nemirnejinê. Tîm di bin zor û zagona dewletê de û lî himber sermayedara di rewşek bêçeki û bê dengî de dijîn. Dewleta Tîrkiya jî her yekek jî wan dewletan e ku her cure heqên aborî, demokrati û siyasî ên karkera hatine pêşî kirin û her wîha dewlet rê nade ku cejna karkera an Yekê Gulanê bête pîroz kirinê.

Dewleta Tîrkiya tu car Yekê Gulanê wek roja cejnê, wan wek eyda ked û karkera qîbûl nekiriye. Di her nîha jî di parlamana Tîrkiya de tê gotin ku "ev roja ne cejna karkeran e." Lê rasti ev e ku, di rewşa îroyînî ya Tîrkiya de mînaqêşe kirina vê meselê jî her bûyerê baş e û feraca xêrê ye.

Di salên pêş 1980 de jî her ev cejna navneteweyî bî resmî nedîhate pîroz kirinê. Lê çî heye ku hêzên demokrati û şorîşger ên Tîrkiya û Kurdîstanê xwedi

qudret û giraniyek mezî bûn û dîkariyan bî rêdan û bî nexwaziya hikûmeta dervekirî seyrenge û meydana, di jî imperyalîzmê û kedxwarî û bindestiyê dengên xwe bûn dikin. Karkerên Kurd û Tîrk û ên kêmetewanê Tîrkiya di bin al û rêberiya sendika xwe ya hevbeş DISKÊ de kom dibûn û bî hevra û mîl bî mîl dîmeşîyan. Karbidestên Tîrkiya jî ber vî bûyerê gelemehet dibûn û xof dikirin. Ji ber vî hindê dest bî nexşe û dafîk dananê kirin. Di 1977 de ku cejna karkera lî Istanbûlê hate pîroz kirinê, provokasyonê mezî û xwînî amade kirin û dawîya wê de 34 kes hatin kuştin. Lê belê diyan jî rejimê dikari karker û xebatkara bî xîne xofê û pêşîya xebatê wan bûye. Di salekê paşê an di 1978 de diyan sedan hezar kes her di vî cîyê xwe yê berê de kombûn.

Di vî serdemî de Yekê Gulanê di Kurdîstana Tîrkiya de jî alî hêzên demokrati û şorîşger ve dîhate amade kirin, û karker û zehmetkêşên Kurdîstanê tê de beşdar dibûn û cejn dikirin. Di wan civîna de hezaran kes cîh digirtin û di jî imperyalîzmê û kolonyalîsta diruşm û daxwazên xwe bûn dikirin. Bî vî awayî Yekê Gulanê jî bo şorîşgerên Kurdîstanê êdî bîbûn qada hîldana maf û daxwazên demokrati û neteweyî yê gelê Kurd.

Pîştî 12ê îlonê ku Tîrkiya de hukûmeta faşî pêya bû, ne ku Yekê Gulanê her wîha sendika û komelên demokratîk ên karker û xebatkara bî tevayî hatin qedexekirinê. Gîş dezge û sazîyên demokrati ketin bin desalata cunta faşî, û her cure xîslet û taybetiyên wan ên pêşverû û demokrat jî binî ve hatin rakirin. Serkar û hêlseranên sendika û komelên pêşverû avêtin zindana, bûn û cezayên rîz giran ve hatin dadîgah kirinê. Di hînek dawa jî hê neghîştîna dawiyê û hê dom dikin. Karberdan û xwepê nişandan û azadiyên din bî gîştî hê jî qeyd û bendan rîzgar nebûn. Bî kurteberî Zagona Bîngêhî û gelemezînanê din ên ku rejîma faşî amade û pêya kirin û bî her mane û xwedi hukûm in. Ji bona vî yekê di Tîrkiya û Kurdîstana Tîrkiya de xasîma çîna karker û gundîyên hejar û gîş xebatkar di her warê jiyane de

bî zordari û nebûnê mezî ve rûbirûne.

Lê diyan jî hukûmeta Tîrkiya, berde vî û xulamên wê her bîşermî û bî rûyek hîşk ve propaxandî dikin ku lî Tîrkiya, demokrati bî gîş taybetiyên xwe ve û bî kêmasiyê hatiye pêya kirin. Lê çî mîxabin ku hînek kesên neagadar û dîlîpîk bî van gotînan derewî ve tî xapandin û êdî dev jî dikariya hêzên demokratîk ên Tîrkiya berdînin. Gelemezînan û pîsporên navdar jî hene ku her baştir dîzanîna di Tîrkiya de hê faşîzm di bin perda parlamani de lî ser kar e û hê dezge û damezranên dewlet a faşî xwedi rol û qudret in, lê derewên hukûmeta Tîrk jî xwe re dikin belg û qane û bî vî rî ve berevaniya rejîma Tîrkiya dikin.

Diyan e di vî rewşa ne-demokratî de sendikayên karkera yê pêşverû û demokrat her qedexekirin, û bî gîştî komelên demokrati yê di jî faşîzmê ne azad û vekirîne. Bî vî awayî gîş xebatkar û kesên ku di jî berê faşîzmê û kevneperestî yê ne hatîne bîçek kirin, bîserî û bîyekîtiyê mane. Lî gel vî yekê, di ser de jî dewlet zorê didê wan ku bîkewînan sendikayên zer ên alîgirê sermayedari û jî doz û xeta xwe ya berê bî dîr bîkewînan. Lê di vî dijîmînanê ked û karkera bîzandînan ku, bî vî rêbaz û zordariyê ve tu car dikarin û her dikarin pêşîya tîkoşîna heqdar û rewadîkirin. Di her wîha tîm û tîm xebatkara bîşêlînin û neteweyê Kurd jî her di bin bandûra xwe de rabînin.

Di rewşê mercên Tîrkiya îroyînî de ku çîna sermayedar pîr xurt bûye û gîştî ye merhela yekdestiyê, û bî ser de jî bî dikari û alîgirîya imperyalîzmê dikari faşîzmê pêya bîke û rabîgîre, diyan e çî karkerên Kurd û çî ên Tîrk gîş zehmetkêşên Tîrkiya û Kurdîstanê jî alî imperyalîzmê û monopolên hevkar û hevbeş ên wî tîmê şêlînan û palîkandin. Lî gel vî yekê, karkerên Kurdîstanê her di bin zîlm û zordariya neteweyî de ne, û pêwîst e jî bo destanîna diyarkirin a mafê çarenûs a neteweyê xwe xebat bîkin. Ev bûyerê nişan didê ku, gîş çîn û tebexeyên xebatkar û şêlîndî yê Kurdîstanê di vî bî gîş

Serdema Nû

Ji alî desteyê nivîskaran ve tê belav kirin

Sal 1 Hejmar 4

Golana 1986

Nirx: 6 Kronî Swedî

Cejna Karkera pîroz be

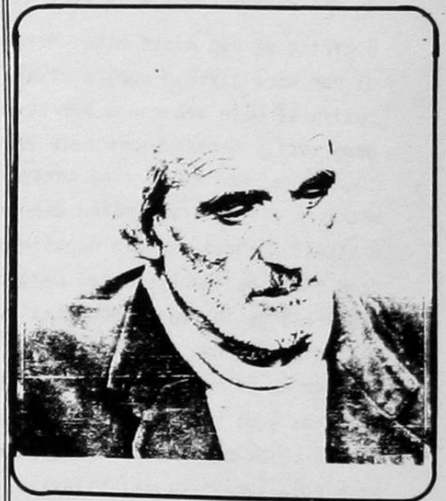
Cejna karker û xebatkar ên cihanê kete sed saliya xwe, û çar aliya dînya yê de hate pîroz kirin. Lê çû mîxabin ku li Tîrkiya û hînek welatên din de rejîmên faşî û kevnepereşt rê nedan karker û alîgirên wan derkevîna kûç û kolana, diruşmên xwe yê demokrati, azadi û ên navneteweyî hildîna ser mîla û dijî zordar û kedxwara dengê xwe bûn.

Dî sala 1886 de karkerên Şikagoyê jî bo kurt kirina rokarê an jî bo rojek de 8 saet xebitînê karberdanek bi nav û deng pêk anîn û himber kedxwara rawestiyân. Jî ber ku karker dî rewş û mercên pîroz gîran de dijîyan û rokar gele dirêj bû. Lî gel vê yekê heqên civakî gele teng bûn, û azadiyên demokratiyê jî her tunebûn. Jî bona vê yekê karkera, jî bo destanina rokarek heşt saetî û hînek daxwazên din biryara karberdanê girtibûn. Karkera her dî jiyana xwe ya sext û dijvar de û pîst demek dîr û dirêj de cerîbek mezîna û bîngehîna bi dest xistibûn ku heya wek endamên çînek civakî yek nebûn û dî komelên demokrati de neyên cem hev nîkarîna yek bi yek derkevîna pêşîya patron û kedxwara, û nîkarîna himber wan de wek çînek bîhêz û rûmetdar rawestîna û maf û xwastekên xwe yê aborî û demokrati bi dest binîna. Lê belê vê hîşyariyê sermayedar gele nerehet dikirîna û polês û leşkerê dewleta dikîşandîna li ser berxwedanên karker û xebatkara. O bi vi awayî dixwastîna xebata wan ê demokrati û çîni pêpes bîkîna û çavên wan bitîrsîna.

Dî vê rewşa dijvar û sext de karkerên Şikagoyê xûrt derketîna û diruşma rokarek 8 saetî bûnîna. Dewleta be rehm û zordar jî bo şikandîna karberdanê û çavtîrsandîna karkera dest bi provokasyona kir. Jî ber tehriqa dewletê navbera karkerên karberda û polês de şer çêbû, û çend polês hahtîna kuştîna. Jî ber vê hîndê rêberên karkera hatîna girtîna û pîst demek pênc kes jî wan rêberên mîrxas hatîna êdam kirîna. Lê belê, têkoşîna karkerên Şikago her dîsan gîhîştîna armanca xwe û rokar kete 8 saetê.

Deng û behsa vê bûyera xwîna jî nav sinorên Amrika derket û deng da çarmedora dînyayê. Gele pêde neçû seranserê cihanê de karker û xebatkara pîstgîrî û yekîtiya xwe nişan dan û jî bo arika rîya karker ên Amrika dest bi xebatek berbelav û bîhêz kirîna. Internasyonala Komunist awî demî biryarek girtî û ev roja, Roja Yekîti û Pîstîvani û Xebata Karkerên Dînyayê îlam kir.

Belê, sed sal paşê jî zordari û kedxwari hê li ser rûyê dînyayê bi tevayî nehatiye fakîrîna, û dînya jî xîrabiye û desalata zordar û kedxwara hê bi gîştî nehatiye pakîj kirîna. Her wîha pîroz û daxwazên karker û xebatkara jî hê dî beşa mezîna a mîrovî de çareser nebûne, û kedxwari, birçîti, hari û hovi negîhîştîye dawîye. Dî vê hîngavê de ku mîrovayî gîhîştîye merheleyek gele bûnîna û pêşdecûyî, edî her kes dîzane û qîbûl dîke ku dî jiyana bajarvani de tu tîstek bê ked û bî emega mîrov nehatiye pêda kirîna, û nabe jî. Diyar e ku jî se-

Federasyona Komelên Kurdistanê Li Swêd Şairê Nemir Hemin Bîranî

Di 31.5.1986-ande Federasyona Komelên Kurdistanê Li Swêd, bi munasebeta biranîna şairê kurdê nemir, Hemin, li bajarê Stokholmê civîneke biranîne amede kir.

Di salona civînê de, endamên Federasyonê sûretekî Hemin li ser qûmaşekê mezin resimandibûn û li ser bandrolekê nivîsibûn: Civîna Biranîna Şairê Nemir Hemin.

Jî sedî bêtir kurdên welatparêz di civînê de beşdar bûbûn. Herweha li ser vexwandîna Federasyonê, nûnerên rêxistinên kurdî jî di civînê de beşdar bûn.

Pîştî ku serokê Federasyonê xêrhatîna mêvanan kir, hevalên Elî Zerdeşt û Huseyîn Seid, jî bo îdare kirina civînê cihê xwe girtîna. Heval Huseyîn bi kurtî li ser jiyana Hemin peyivî û rê de axaftvanê civînê Dr. Cemşîd Heyderî û şairê kurd Xebat Arif. Dr. Cemşîd Heyderî axaftîneke dîr û dirêj li ser Hemin kir.

سەردەمی نووی

لەلایەن دەستە ی نووسە رائە وە دەم دەچی

سالی یە کەم ژمارە ۵ جۆزەدانی ۱۳۶۵ هە تاوی ژوینی ۱۹۸۶ نرخی ۶ کرونێ سویدە

وریابین

روژنامە ی کەبەهان چاپی لەندەن کە بەئورگانێ بەشیکی زۆری تا قەمە کانی سە لته نەت خواز ناسراوە ، وە بیجکە لەهیندی نووسەری پێشوو ی روژنامە ی کەبەهان ، زۆر لەکادەرە موچە خۆرەکانی دەسەلات داری پێشوو ی ئێرانیش هاوکاری لە گەل دەکەن ، لەچاپە مە نسی سە لته نە ت خوازی ئێرانی دا شوینی تاییبە تی هەبە . بۆچوونی ئەو روژنامە یە لە سەر مە سەلە ی کورد و خەباتی رزگاریخوازی نەتەوە ی ئێمە جیگای تێ راما نە .

ئە و روژنامە یە لە شی کردنە وەبە کی ئەو دواییە ی خۆیدا سە بارەت بە کارە سەتەکانی شەری ئێران و عیراق ، مەتله بیکی نووسیبووە کە لە هەموو باریکەووە شایانی باسە . مە تله بەکە بریتیه لەو کە لە روانگە ی شی کەرەووە ی روژنامە ی کەبەهانەو لە چە نەد سالی هەوێلی شەری نیوان ئێران و عیراق دا سەرپەتی تەواوی روو- داوێکانی کوردستانی ئێران بە دەست دەولەتی عیراقووە بوە . ئێستادوو سەلە سەر پەتی تەواوی رووداوێکانی کوردستانی عیراق لە دەست کۆماری ئێسلامی ئێران دا بە .

هە لویست لە گەل ئەم بۆ چوونە ئەشی چۆن بییت ؟ وە کە باو، لەم بوارەش دا هەر وە ک بوارەکانی تر لە وانە یە دوو چە شەنە بۆ چوون هەبەن . یە کە میان بۆچوونی رەمەکیە ، وە بۆ ئەو کە سەنە ی کە بەو شیوە بۆ چوونە راهاتوون ، گەلیک هاسان و سادەبە کە بە ئاخافتنی وشە ورسەتی ئاوا : " بەکریگبیراوانسی ئیمیرالیزم چەلین بلا بیژن ، ئێمە وەلامی ئەم هاتەران پاتەرانی نەدەینەو . " خۆیان لە هەلویست گرتن بەرامبەر بەم جوهرە شی کردنەوانە دوور رابگرن وە سانایی بە پەنا بێدا تێ پەرن . هە رلەو کاتەش دا بەو خۆیان دلخۆش کەن کە گۆبا ئێرکی " شۆرشیگێری " خۆیان بە باشی بە جێ گەباندووە . وە بە تەواوی لە دژی شۆرش دوور کەوتوونە وە .

لە بەرامبەر ئەم چەشەنە بۆ چوونە سادە و رەمە کێ دە جۆرە بۆ چوونیکێ دیکە هەبە کە بۆ چوونیکێ وریا و وشیارانە یە . لەم جوهرە بۆ چوونە ی دوو هەم دا کە بیگومان نەشە ی بیگەمشتی سیاسی تێدا دیارە ، وە سەر هەلدانی روژنامە ی " سەردەمی نووی " لە مەیدانی ژبانی سیاسی نەتەوە ی کورد دا بە لکە ی ئەو هەبە کە ئەم شیوە بۆ چوونە کەم و زۆر لە لیکدانە وە ی سیاسی خەباتگێرانی کورد دا جیگای خۆی کردووە . قسە لەو هەبە کە داخوا ئێمە ئەم جوهرە هەلویستەمان پێ خۆش بی یان ناخۆش ؟ بەلکو نوکتە ی بنچینە یی لەو هەبە کە بە وردی تێ بگەین کە شی کەرەووە ی کەبەهان دەبەوێ ج مەتله بیک بەرئێتە میشکی خەلکەو، وە ئامانجی لەم

میشک ئاخنینە چی یە ؟ بۆل ۲

بێ شیل کردنی مافی مروف لە ئێران

کە مایەتەکان دەکەرنە زێر سەختی و زە برو زەمکی لە رادە بەدەر ۳۰ ژمارە ی ئێمە کراوەکان دوا ی شۆرش کەم نەبوو وە . بە پێچە وانە ئێمە کەم کردن بەر دەوامە . یان سالی ۱۹۷۹ هەموو سەل سەدان و هەم زاران کەم ئێمە کراون . هیندی لە باری ئێرانی دادکای ئێران رایان کەمیان کە ۱۵۹ ئاوان سزای ئێمە میان بۆدانراوە زۆرە ی ئەم ئاوانانە روون نین وە ک : " بێروباوەری ئێمەتانی " ، " شەر دزی خوا " ، " دوژمنایەتی لەکەل خەلک و- شورش " و ۱۰۰ لەو کاتەو کە خۆمەینی هانۆتە سەر جوک، تائێستا ۱۲ هەزار کەم ئێمە کراون . وانە زۆری چوار کەم .

بۆل ۵

روژی جیهانی منالان

سە بریکی وەزعی مندالانی ئێران کە یان لە رێژیمی کوماری ئێسلامی ئێران دا بۆمان دەر دەکە وێ کە سە میلیون مندال لەمەر نە بوونی خوار دە مە تی و نە بوونی دوکتور و دەرمان و نە بوونی جێکا و رێکا لە باری ژبان لە نە خۆشی و چارە رەشی و دەرد و شازاردا دە ژین .

لە ئێران لە جیاتی مە درە و بێ خۆتێن و پێر وەردە کردن ، منالانی ۱۲- سەلە بۆ مە بدانی شە رەمێژن و بە کوشیمان دە دەن . هە رتێستا هەزاران مندالی ئێرانی یا بە دیسل کێراون و یا لە ئوردوگای لێقەوماوانی شەر دا بێ بزبوی تەواو و بێ خانو و

دەستە ی مافی مروفی پارلمانی ئێنگلستان رابوژتێکی دوور و درێژو تەکاندەری لە باری بێ شیل کردنی مافی مروف لە رێژیمی کوماری ئێسلامی دا بلاو کردووە . لە سەرمانی رابوژ- تەکاندا دە نووسری : " هەموو سالی بێر لە کشت ولاتی جیهان ژمارە ی ئێمە کراوەکان لە- ئێران دا زیاد ئەکات . بۆ سزادان ویا وە- زمان هینانی کێراوەکان ئەشکەنجی جوهر بە جوهر بەر دەوامە . بە کشتی هەم داد- کابەکی عادالەتە لە ئێران دا بە رتووە ناجی . مۆخالیفە سیاسەکان و ئەندامانی بە کیتی بەکانی کێرکاری لەشیان دەسوو- تێتری لێ یان دەدری و ئێمە دەکێرن

زۆری هەوێلی زوێن زۆری نیو نەتەوا- بە تی پاراستنی منالانە هەموو سالی لەم ژۆرە دا لە زۆر ولاتانی جیهان بۆ باری بێرکاری مندالان ئاها تەکنە کێرن و دیاری دە دەن بە مندالان و بەرنامە ی تائێمە یان بۆرێک دەخەن . کۆمەلە ی نە تە وە بە ککرتووە کان لە سالی ۱۹۵۹ وە بە یاننامە ی مافی مندالی بە سەند کردووە و لە سەرمانی بە یاننامە کە دا کۆتارووە : " سلامەتی و لە ش ساخی بە دەمی و فیکری منال دەمی ئاوانی هە موو نە تە وە مە ک بێ . . . بۆ هەموو مندالی دەمی دە رە تانی بەرەردە کردن و بیکە بشتن لە هەم و سە رچێکی تە بیتی دا بێک بێ . . .

بۆل ۵

- ★ لە م ژمارە یە دا :
- ★ کورد ستان لە چاپە مە نیە کاندای
- ★ ئێمە و خۆینە ران
- ★ نامە کانی گە یشتو
- ★ ضمیمە سەر دە می نووی

باشماوه ل ۱

وریابین

لهم چه شنه بۆ چووندا ، واته بۆ چوونی وریا و ژیرانه ، ئهشی ریشهی روانکه و بیرو رای شی که رهوه بنای و نهانی بدهی که شی که رهوهی که بهان به کهلک و مرگرتن له کام رووداو و کارهات که موهته شم نتیجه به ؟ وه له تهواوی شم روونکردنهوه دا به قازانجی داخوارو ئامانجی جوو لانهوهی رزگار بیخواری نه- تهوهی کورد کهلک وهر بکری .

ئیمه له ژماره دووی " سهردمی نوی " دا ، له توتی باسیکی درێژدا ، شوئینه- واری شهی ئیران و عیرافمان له باره ی کوردستان و جولا نهوهی رزگار بیخواری نهتهوهی کوردشی کردهوه . وه به روونی زنجیره ههنگاو یکهان له لایمی لمارو نالمباروه خسته بهر چاوی ریکخراوه سیاسی کانی کوردی که له میدانی خبات دان- تهو مندهی ئیمه ئاکادارین لانی کهم عمارت به لایمی له باره ی مه سهلهکه وه ، له لایمن ریکخراوه سیا سهکانی کوردیهوه ههچ ههنگاو یکه ناویژ- راوه . شهوه نا توانی چیکای داخ نه بی .

باش شم و بهر ههنگاوه ئهشی براه- نین شی که رهوهی که بهان دمهوه ج شتیک دهه خواردی خهلهک بدات ؟ شی که ره- وهی که بهان زور به زهره کانه دمه وه ی بلی که هه رهکه و جولا نهوهی ریکخراوه و ره منده سیاسی کانی کوردستان ره من نین، واته شم ریکخراوانه بو خویان- له بهر بی خویان رانهوه ستاوان، وه له هه ره که ی سیاسی خویان دا بوون به دار- دهستی دهولت کانی ئیران و عیراق .

لهم چه شنه بۆ چووندا ، واته بۆ چوونی وریا و ژیرانه ، ئهشی ریشهی روانکه و بیرو رای شی که رهوه بنای و نهانی بدهی که شی که رهوهی که بهان به کهلک و مرگرتن له کام رووداو و کارهات که موهته شم نتیجه به ؟ وه له تهواوی شم روونکردنهوه دا به قازانجی داخوارو ئامانجی جوو لانهوهی رزگار بیخواری نه- تهوهی کورد کهلک وهر بکری .

ئیمه له ژماره دووی " سهردمی نوی " دا ، له توتی باسیکی درێژدا ، شوئینه- واری شهی ئیران و عیرافمان له باره ی کوردستان و جولا نهوهی رزگار بیخواری نهتهوهی کوردشی کردهوه . وه به روونی زنجیره ههنگاو یکهان له لایمی لمارو نالمباروه خسته بهر چاوی ریکخراوه سیاسی کانی کوردی که له میدانی خبات دان- تهو مندهی ئیمه ئاکادارین لانی کهم عمارت به لایمی له باره ی مه سهلهکه وه ، له لایمن ریکخراوه سیا سهکانی کوردیهوه ههچ ههنگاو یکه ناویژ- راوه . شهوه نا توانی چیکای داخ نه بی .

باش شم و بهر ههنگاوه ئهشی براه- نین شی که رهوهی که بهان دمهوه ج شتیک دهه خواردی خهلهک بدات ؟ شی که ره- وهی که بهان زور به زهره کانه دمه وه ی بلی که هه رهکه و جولا نهوهی ریکخراوه و ره منده سیاسی کانی کوردستان ره من نین، واته شم ریکخراوانه بو خویان- له بهر بی خویان رانهوه ستاوان، وه له هه ره که ی سیاسی خویان دا بوون به دار- دهستی دهولت کانی ئیران و عیراق .

نۆ " شههید " ی پاسدار و شهرتش و به سیح یان دهگهن . ده توانی ح بیژی و ح ده کوتری چۆن ده توانی له شی که رهوهی که بهان و نه مه که سانهی له بهر هوی میژوویی، وه یان له بهر دهمار کیری تهوهی و هتد ده که ونه بهر خهتی شی که رهوهی که بهان ئه سراد بکری و بیژی بوچی ئاوا راسته قینه ئاوا- ژۆ وه دهگهنهوه ؟ لێ ره دابه که گرتکی نوو- سراوی سهرواری ژماره دووی " سهردمی نوی " پتر دێته بهر چا و کومان له وه دا نیه که ریکخراوه سیاسی کانی ههلسوور له میدان دا ئهشی له ههمل و سه رجی تابهتی شهی ئیران و عیراق کهلک وه ره- بکرن- به لام تهواوی هونه و زیری رێبه- رایمی و باریکی مه سهله له وه دابه که شم کهلک وهر گرتنه له کام چوار چیه وه به کام قیصمت دهی ئهتجام بدری، وه سنووری بیژمه کانی و یان به ههله کهوت هاوکاری له کهل هه ره که له دهولت کانی ئیران و عیراق چۆن دهی یاری بکری که هاو کاری نه بینه خۆ بی بهتته وه ویا به کری کیراوی .

ئیمه له بهر و تاری ههولین ژماره ی " سهردمی نوی " دا رمان کهماند که له م بلاو کراومه دا " خیکا بو تملینی بیرو باومری دهسته بمانی نیه، وه هه ره وه هاوکومان که له لایه ره کانی شهو روژ- نامه دا بو ههنگاوه کوری کیشهی دهسته و ریکخراوه کوردیهکان له م یا له وه به شهی کوردستان دا چیکای تابهتی تهرخان نا- کری . ئیمه هه ره وا له سهر شم ئه سهله راده وه ستین و به کردهوش نشانمان داوه وه ژماره کانی " سهردمی نوی " شاهیدی شم راسته من، به لام ئه مانه کشتیان تابه

کوسیی شهوه که کانتیکه قازانج و بهر ژه وه- ندی کشتی نهتهوهی کورد و ههبله بنجینه بیه کانی جولا نهوهی رزگار بیخواری کورد بینه کۆری ئیمه لی بیده نکد بین .

شهو روژ ناوچهی روژه لاتی ئه وه راست ئاوساوی ههندی رووداو و کاره سانه که ناگرتی له لایمن ئیمه و هه موو که- سیککی دلسوز بو چاره نووسی نه ته وهی کوردیهوه له بهر چا و نه کیری . شهوه تهقه لایه ی که بو لیک تیریک خسته وه و ئاشکرده وهی سوریا و عیراق دهگرتی شهوه که سوریا له لایمن عه رهستان و ولاته عه ره بیه کانی دیکه ی به رواله ت مام نیوچی باله ستو ده ری تابو ریزی عه ره بیه کان بکه ریته وه، فره پرمانی به- هه ره وه ها تیریکی حکوومه تی فه رانه وه کوماری ئیسلامی ئیران و یان کواسته- وه ی ناوهندی فه رمانده ری و ربه ر ایمی ریکخراوی مو حاهیدی نه، خه لک ی ئیران بو عیراق ، شه مانه و جم و جولی دیکه ی ئاشکرا و نهی نی، رووداوی که نه شی له لایمن ربه ر ایمی ریکخراوه سیاسی کوردیه که نه وه له بهر چا و بکیرین و به وردی له م به سه ر هات و داها تووی شم رووداوانه بکولنه وه و مو نالای یکه ن، نا جار یکی دیکه نه که ونه به ر کرده وهی کوتایی ها توو . شه وانن که ههمل و مه رجی تازه بیوستی و شارزی و زیری و وریابین ربه ر ایمی ریکخراوه سیاسی کانی کوردستان دوو شه منده زیاد دهگات . ئیمه تهواوی ریکخراوه ئیکو شه ره کانی مهیدا- نی سیاسی و نیرازی کوردستان و ریا ده که مینه وه که ئاکادارین، با تراژیدی میژووی رابردوو شم چاره به شکلی که نین و ئابروو به ره دوویات نهی ئیمه وه .

کومان لهوه دا نیه که شم بۆچونه وه برنده میشکه، له بیرو باومری شم کۆره دهسه لات خوارانه بهر چاوه دهگرتی که نووسه رانی روژنامه ی که بهان بلسند کو وئاوازه خوانی شهوان، وه له ئاخردا خزمهتی دابین کردنی بهرزه و ئه سدی و سوود خواری جینا به تبه که، که ئیستا دهسه لاتیان به دهسته وهیه و یان به شیک لهوان له دهسه لات خراون، به لام قازانجی چینهامتی شهوان له کهل ئازادی و بهرا- مبهری نهتهوهکان و نه ههشتی جهوئا- نهوه له دزایمی دابه و له م باره وه له کهل شم به شهی دهسه لاتی به دهسته ههچ فه رقیکیان نیه .

دباره شی که رهوهی که بهان به ههچ جور شم ئاکوئیکه له بهر چا و ناگرتی که له روانکه و بیرو باومره که دا ئازدارا- و منه وه . شهو ناتوانی شه ره روون کانه وه که له شکی عیراق بیچکه له به شیک له به شه کانی ناومندی و خوارووی کوردستا- نی ئیران، نه هاته نیو ناوچه کانی دیکه ی خاکی کوردستان، به بیچه وانه

نۆ " شههید " ی پاسدار و شهرتش و به سیح یان دهگهن . ده توانی ح بیژی و ح ده کوتری چۆن ده توانی له شی که رهوهی که بهان و نه مه که سانهی له بهر هوی میژوویی، وه یان له بهر دهمار کیری تهوهی و هتد ده که ونه بهر خهتی شی که رهوهی که بهان ئه سراد بکری و بیژی بوچی ئاوا راسته قینه ئاوا- ژۆ وه دهگهنهوه ؟ لێ ره دابه که گرتکی نوو- سراوی سهرواری ژماره دووی " سهردمی نوی " پتر دێته بهر چا و کومان له وه دا نیه که ریکخراوه سیاسی کانی ههلسوور له میدان دا ئهشی له ههمل و سه رجی تابهتی شهی ئیران و عیراق کهلک وه ره- بکرن- به لام تهواوی هونه و زیری رێبه- رایمی و باریکی مه سهله له وه دابه که شم کهلک وهر گرتنه له کام چوار چیه وه به کام قیصمت دهی ئهتجام بدری، وه سنووری بیژمه کانی و یان به ههله کهوت هاوکاری له کهل هه ره که له دهولت کانی ئیران و عیراق چۆن دهی یاری بکری که هاو کاری نه بینه خۆ بی بهتته وه ویا به کری کیراوی .

ئیمه له بهر و تاری ههولین ژماره ی " سهردمی نوی " دا رمان کهماند که له م بلاو کراومه دا " خیکا بو تملینی بیرو باومری دهسته بمانی نیه، وه هه ره وه هاوکومان که له لایه ره کانی شهو روژ- نامه دا بو ههنگاوه کوری کیشهی دهسته و ریکخراوه کوردیهکان له م یا له وه به شهی کوردستان دا چیکای تابهتی تهرخان نا- کری . ئیمه هه ره وا له سهر شم ئه سهله راده وه ستین و به کردهوش نشانمان داوه وه ژماره کانی " سهردمی نوی " شاهیدی شم راسته من، به لام ئه مانه کشتیان تابه

ئادریسی پۆستی ئیمه به چه شنه:

Serdema Nû
 Box 7066
 163 07 Spånga
 ئه ویش ژماره حسابی بانگی مانه:
 Socete General st
 Michel Paris 3080
 50582056 France

گوردستان له چاپه مه نیه کاند

نهم وناره ی خوارویه به قهله می دیمتر شیماموف له ۱۴ مای مانکی ۱۹۸۶ دا له روزنامه ی "نوتیجستقین فرونت" وا- ته (بهر ی نیشتمانی) بولغار یادا بیلو کراوه تموه و برای به ریز "تالی کاکه میی کردووه به کورده :

گورده کان له تو رکیا

چمنن ، له کوی دمژین ، بوچی خصات دمکه ن ؟
 " درو کردن دهر باره ی مهسله ی کورد له تورکیادا باوه . به لام کورد له تورکیا دا هه به . کله ی کورد که زمان و قهره میکی نهته وهی و فولکلوری و نه ریتی خسوی همیه و جباوازه له هین کله ی تورک ، له شمه دولی روز هه لات دا دوزی . شو کاته تورکه سلجوقیه کان هاتوونه شه نه دول کورده کان یان لهوی سینیوه . شمرو بوونی کله ی کورد له تورکیا له ناره زووی شیمه به دهره . شیمه شم کله دروست ناکه سن خزی بژ خوی همیه شیمه تخنا راستیهک دهلیپن و به س شه کورده کان له تور- کما تورکن ، دهی له عراق و شیرانیسی هه تورک بن . چون بوونی کله ی کورد له شمه دولی روز هه لات راستیهکی بامتی به . ناوائ راستیهکی مهووزوعیه که شهم کدله له که مترین مانی مروژا بیتی و نه- نه وایه تی بی شه و سه تها ساله توشی ناسمیلایون (تاوندهوه) بووه .

شهم چمند دیر له وه تمه وهر کراوه ه که زانای کومهل ناسی تورک ، دکتور شیماموف عیل بیشکچی له بهر دم دادکان نااسایی عهسکهری دا حوبندوویمتهوه له شوئی سالی ۱۹۷۳ دا دکتور بیشکچی مامو- ستای زانکو چمند سالیک حوکم درا له بهر لیکولینهوه و کاره کانی دهر باره ی زبان و بوشندی کومه لایمتی له شیمو دانشتوانی کوردستانی تورکیا که نیاندا باسی کورد و نهموه ی کورد له تورکیادهکا شهم کوردانه کیتن ، چمنن ، لمکوی دمژین ، به هیوای چین ، بوخصات دمکه ؟ له تورکیا نه وهک نهمتهوه و نه وهک که مه نه تهاوه تیدانیان بیدا نهمراهه . به لا شهمان زور به ی زورن ، له ۱۲ ویلاسه تی خوارووی روز هه لاتی شمه دول دا . لم ناوچانه دا تورکه کان که مایه تین خاکی شو ناوچانه ی که زور به ی زور یه دانشتوانی کوردن و له ۲۰۰ هزار مینری چوارکوشه تی بهر دهی له رووی شمتوگرافیهوه دیار و روونه .

دوای کودیتای عهسکهری ۲۷ تهاوی ۱۹۶۰ هندی ناو دارانی کومهل و روزنامه نویی نازیمتیا نواند و دستبان کرد به باسی مه سلهمیهکی قه دهخه کراوه . با- سی مه سه له ی کورد . روزنامه ی "یون" ی

هفتانه ی بزووتنه وهی (سوبالیزی تورک) له ژماره ی روزی ۱۸ دیسامبری ۱۹۸۴ له ژیر ناو ونیشانی " مه سله ی روز هه- لاتمان له روانگی کومهل ناسیکه وه " وتاریکی بیلو کردهوه . " یون " ده نوو- سی : " والیهکان له ناوچه ی تونجه ل ، بنکویل ، موش ، شهیدیمان ، ناگرا ، سیرت بینلیسی ، ههکاری ، شورفه ، وماردین به باز ممتی وهر کیت له کمل خهک قسه دهکهن شهوانی به ناسانی دهتوانی بخر تیه پال شم لیسته به ، ویلایمی دیار بهر و وانسن که وه لایمی بریساری شهکیته که بان نه دا وهتهوه . "

شو مه معلوماتانه ی دهر باره ی ژماره ی دانشتوانی کورد همن له تورکیا کهلک جباوازن . له ستاتیکه ره سمیه کان دا - ا ژماره یان تیه . به ره می به کورده کان ده وتی " تورکه شاخاویه کان " له بهر ژمیره کشتیه کهی سالی ۱۹۸۵ دا دیره- کتک همبوو بو زمانی " سکماک " بهی تی شه نجای بهر ژمیره که که له روزنامه " جهسهریه ت " روزنامه ی ره می حکوو معنی توکیا له توامیری ۱۹۶۷ دا بیلو کرایهوه ، ۲ میلیون و ۴۸۸ ۳۲۳ کس له تورکیا زمانی کوردی به زمانی سکماکی خوی زانیبوو . شم ژماره دهی چه ند شهوندی خوی بخریته بهر ، چونکه زما تی غمیره تورکی قهدهخیه له شوینه ره سمیهکان و زور به ی هاو ولاتی غمیره تورک ، دوای تهاو کردنی قوتباخانه ی سه رتتایی و پله ی بهر زتر ، زمانی تورکی به زمانی بناخه یی خویان دهران . شهوه بو شم کاره پالیان پیوه دهی ، ترسی بازار و شهکنجه و دیکریمیناسیا به " فخرق و جباوازی دانان " به نایمت له شهیداره حکومه تیه کان و بان ده زکا کو- مه لایه تیه کانه له کاتی گهران بیه دوای کار دا .

بروا وایه که ژماره ی کورده کان شمتا شهکانه ۱۰ تا ۱۲ میلیون شهوه شه ژماره یه ده سلیمتی ، چمند مه معلوماتیکی مخابراتی عهسکهری تورکیه که توتشه بهر دهستی روزنامه کان . مخابراتی تور- کیا له بن و بنه چه که ره کهزی نه ته- وایه تی بهر بارانی تاره کراوه ده کو- لیته وه . دهر کهوت که به لانی که سهوه ۲۰٪ بهر بازه تازه کراوه کان له ره که زی کوردن . شهکهر ژماره ی دانشتوانی تورکیا به کویزه ی بهر ژمیری سالی ۱۹۸۵ له بهر چاو بگریس ، شو ژماره ی کورد له تورکیا له ۱۰ میلیون ههرواز تره .

کورده کان هه میشه خویان له نه ته وهیهکی جباواز له تورک زانیوه . به دیرتایی سمت هاسال ژیر دهستی شیمپراتسوری عوسمانی هه و هختی بهر یان بو کولتتی

نه ته وایه تی شو نه کردهوه ، ریککه وتنا مه ی سیر له سالی ۱۹۲۰ بهر به خوی س کورده کانی له شیمپراتوری عوسمانی دان بیدا هیتا . به لام شم ریککه وتنامه له سالی ۱۹۲۳ دا به ریککه وتنامه ی لو زان هه لو هشا بهوه که هه ما فیککی بو کورده کان نه سلماند .

سالی ۱۹۲۴ دوای دامه زرانی کوماری تورکیا به کم رایه رینی کهره ی کور رد بهر یا بوو . مه لیمندی رایه رینه که ناو- چه ههکاری بوو . به دیرتایی ۲۹ ر و ژ رایه ریه کان دزی سوای تورک شه ریان کرد . شو رایه رینه گهره کورده یی که له تورکیا و له نوروپا گهره ترین دهکی دایهوه ، وه به رایه رینی شیخ سه عید ناسراوه ، له فیوریه ی ۱۹۲۵ دهستی پی کرد و دوای هه شت مانگ شه کوزا سهوه . شیخ سعید و بهر کرده کانی تری گهران و دران به دادکا . دادستانی گشتی داد- کای نااسایی عهسکهری له وته به کندا کوتی : " شو هه مووتان له دهر یه کم نامانگ کو بوونه . دامه زرانسه نی کوردستانی بهر به خوی هه له بهر قهنا ره ههست به ناوانه کانتان ده که ن . " له سالا کانی ۱۹۲۱ و ۱۹۲۷ رایه رینی تری کورده کان بهر یا بوو . به دوای شهودا زما- ریمکی زوری کورد به زهر و زوری بو ناوچه چور به جوی کانی تورکیا گو تزانه وه . بو کورده کان قهدهخیه داوای مافی که مه نه ته وایه تی بکهن . له شوئی سالی ۱۹۲۰ عیممت شینبو سه رهک وهر برانی شو سای تورکیا له شاری سیواس له وته بهکدا کوتی : " شو شور شه ی له ویلا- نه روز هه لاتیه کانمان دا پینج سال بهر دهوام بوو ، شه مرو هیزی نه ماهه . بیجکه له نه ته وهی تورلکمی تر بوئی نه دا- وای مافی شمتوگرافی و ره کهری بگا لم ولاتهوا . روزنامه ی " میلیمت " روزی ۲۱ شوئی سالی ۱۹۲۰ له ژماره ۶ / ۱ / ی خوی دا نهم ونه به یلاوه کردهوه . هه رهل مانکی شوئی شو ساله دا وه بری داد په- روهری محمود عیزت شمساد کوتی :

" تورک تاقه خاوهن و ناغای شم ولاتین شهوانی تورک نین هه مافی شهه یان هه به بی شه کویله . روزنامه ی " میلیمت " شم ونه به شی له ژماره ۶ / ۱ / ی سبتمبر هه بیلو کردهوه .

دوا رایه رینه کانی کورد له تورکیا له سالی ۱۹۲۱ و ۱۹۲۷ بهر یا بوون بو له ناو بردنمان فروکش هاو به شی هیری سوایی کرد . دوای کودیتای عهسکهری ۲۷ مای سالی ۱۹۶۰ ، دیسان باسی کورد هاتمهوه نیی ناوان . ههر چنده وهشی کور به ره می هه به قه دهخه مایه وه له سالی ۱۹۶۱ ادکتیک دهر جوو به ناوی-

" ویلاسه ته روز هه لاتیه کان ومژووی- تارتو " تارتو شاریکی کهره نیه ، به لام به کیت له مه لیمنده کرکه کانی بزوو تنه وه ی کورده . پتسه کی کتیه که له لاین زهرال کیموسیل ، بهر کوماری شو سای تورکیا وه نووسراوه و بریتیه له نا- کاداریک ناراستی شهوانه کراوه که مه سه له ی کورد دهخه پتس لیکولینه وهی ناگرا . زهرال کیموسیل ده لی : " له جبهاندا نه ته وهی کورد نیسه کورده کان نیک هه هاو نیشتمانان ، به لکوه هاو که لیشمان . به داخه وه قهر- مانه های خرابی ستهها ساله کاری که- یاندوته شم باره . شیمه بیکومان ریکه شه نادهسن که شم باره بهکار بیسن بو لمت و کوت کردنی نیشتمانی تورک . له روانگی یاشه روزی نیشتمان و کله ی تورک وه شم مه سه له به کهلک کرکه و جیددی هه . "

شهم چمند دیر هه سه ره وهی بهر کوما ری تورکیا هه چمند ناراسته خویسه به لام شو راستیه ده سلیمتی که له تورکیادا کورد هه به . کورده کان لهسه تورکیا دا دیسان مه سله ی کورد دهخه- نه بهر شانوی سیاست و شم مهسه لهیه زور کرکه و جیددی هه ومه ترسیه بو حکوممتی تورکیا . بهر شهوه شم کتیه هه چمند دز به کورده . زور به ی زوری بو رایه رینی کورده کان تهرخان کرا وه . دوای دوو سال ۲۹ ژوئی سالی- ۱۹۳۳ ، روزنامه تورکیا که به ناو و- نیشانی " کهره باسی دوزینه وهی ریک خراوی نهی شورتیکرانی کورد " نوو- سان : " ۱۲ کله له بهر ریکه کان کراون راکمیدندی دهسه لات دارانی تورک له باره ی ناسینه وهی ریتیره کراوه کانی کورد ، دهری خست که شم بزووتنه وهیه شتر له لاین شیخ و دهره مکه و خاوهن- ره وه زله کانه وه بهر کردایه سی ناکری ، بهلکوه بهر کردایتمه که یه کوهته دهستی رووناکبیر و کریکار و خویندکا- رانه وه .

بارتی کریکارانی تورکیا به کمم بارتی ناگرای تورکیا بوو که به شیوه بهکی ره می دان به بوونی نهمتهوهی کور دا دهی له تورکیا دا . شهمم له بهر بار یکا هات که کونکره ی چواری شم بارتیه له شوکتوبری سالی ۱۹۷۰ دا به سندی کرد و ههجه بووانی به بهر وکی بارتی هه ل بژارد . له شمنامیشدا بارتی کریکارار- نی تورکیا به ناوانی دز به " دهستور " قهدهخه کرا . دهستوری تورکیا شعتراف به بوونی نهمتهوهی کورد ناکا له تورکیا . بهشی دووه می شم و تاره له ژماره دها تهاو دا بیلو دهر کیتیه وه . *

بۆل ۴

پاشاوهی کوردستان له چاپه مه نیه کاند

حزبه کوموونستی کانی تورکیا و شیران و عیراق و ریکخراوی فیدایی به - کانی خه لکی شیران (کرتیت) له مانکی ماری ۱۹۸۶ دانه یاننامه یهکی هاو به شیران بلازکردنهوه وله به یاننامه - دا کوتراوه:

..... "ته قه لای شیران بۆدریزه بی دانی شهر له ستر وستی بهره خوا ری دامهز راهه . دهبه وی نموونه ریزیمی وهک شیران به سهر خه لکی عیراق دابه پینی . له کاتیکا هه سوو هیزو حزبه نیشتمانیه روهه کانی عیراق به که لک وهر کرتی له شیوهی جوربه جوری خه مات ویه خه ماتیه چه کداریشه وهک شیوهی کرننگ، بۆ ئالترناتیوی دیموکراتیک خه مات دهکهن . که لانی شیران و عیراق سیستمی حکومتمی و لاته که میان سه نازادی دیاری دهکهن که له گهل وستی و قازانجی خزیان و میانی دهبه لاتداری و سه ربه خۆبی هه دوو ولات به لیکرتیه وه . درتزه بیدانی شهر که بوته هوئ - کوشن ویریدار بوون وه قمت بوونی سدان هه راز کهس . زیانیکی که هوش له نابوری و کانی کاکانی هه دووک و لاتی شیران و عیراق داوه . نممکانی داوه به ریزیمه کانی ههردوو ولات تا سیاستی ره شه کوژی و نابوودی فیریکی دزی کشت حزب و هیزه دیموکراته کان و کردهوهی دزی کوموونستی خزیان توند ترکهکن .

..... ریزیمی دیکتاتوری ، فاشیستی میلیتاریستی تورکیا ش به که لک وهر کرتی له شهری شیران و عیراق ره شه کوژی خورناری دزی حزبه پیشکه و تنخوازه کانی ولات توندتر کرده .

ریزیمی فاشیستی تورکیا له زیر فشاری کوژه کانی "پاشو" دا که درتزهی شهر به قازانجیانه ، وستی میلیتار - بستی و شه خوارانه ی ههردوو لامهیز دهکهن . شه ریزیمه به کهلک وهر کرتی له تابه تی هه لکه هوتی جوغرافیایی خۆی نه خه شی ده لالی مهرکی و منه سۆکرتوه کوموونستی کانی هه سئ ولات - دزی دیکتاتوری و بهره روئی به شیلگیری خه مات دهکهن . خۆشیان کهوتونه بهر توندترین و خونیاری ترین شه ترکهکنه و لته ان و روان "

پاشان له بهیانه نامه که دا کوتراوه . "شیمه له سهر شه ویا بهره کن که جولانه - وه نه تهوه می کورد ، بهک کرتیکی - کرنکی جولانه وهی کوموونستی و کرنی کاری به له م سئ ولاته دا . پیوهندی - خه مات کیرانی جولانه وهی نیشتمانی کورد له گهل حزبه کانی شیمه به ره . دستیتی . له نیو کومه لانی ههراوی خه لکی کورد دا شه بیرویا بهره پنه و -

دهمی که مافه کانی شهوان له چوارچیو وهی که یشتن به نامانجه کانی جولانه وهی میلی پیشکه و تنخوازو دیموکرا - تیکی له ولات دا دابین دهمی . کومو و نیسته کان پاریزهرانی سهر سه ختی مافی نهمه وایه تی کومه لانی خه لکی کوردن . خه بات بو وهدهست هینا سی شه مافانه ناکری له خه باتی دزی دیکتاتوری بوو دامهز اندنسی ریز - یمکی دیموکراتی لیک جیابگرتیهوه " له به یاننامه که دا کوتراوه " شیمه له گهل به کیتی بیرویا بهره له سهر مسه له کانی له پیشمانه ، خه - باتی هاوهشی خۆمان له پیناوی داخوا زه کانی زیره وه درتزه بیده دهمن .

- شه روهستاندی خیرایی شیران و - عیراق له سه ریباخه ی چاره سهر کرد - تی عاد لانه و دیموکراتیک ، - روخاندی ریزیمه کانی دیکتاتوری و دامهز اندنی ریزیمه کانی دیموکراتیک له سه ره ریباخه ی وستی و داخوازی نازادانه ی خه لکی ههر و لاتی و بهرنامه ی جوولا نهوهی هیزه کانی نیشتمانی و پیشکه و تنخواز ، -

- به شداری شیلگیر له خه باتی که لسی کورد ، بو وهدهست هینا سی مافی نه - تهوایستی له چوارچیوه ریزیمه دیمو - کراتیکان له ههر و لاتی و لاتی ، به کوژیه ی بهرنامه ی شه هیزانه ی که شه بهمان نامه کیرا کردوه .

له به یاننامه کهدا له خه باتی کهلی عه رب بو نازاد کردنی ناوچه داکیر - کراوه کان ، له خه باتی که لکی شه فغانستان ، بیکارا کوا ، کامبوچ و شه - نکولا ، له خه ماتیه که لانی شه تفریقایی خوارو وه شیلی و شه لسالوادور و که لانی دیکه ی که بو رزکاری نهمه وایستی خه مات دهکهن ، پشتیوانی کراوه .

پشتیوانی له دست پیشخه ره کانی شاشتی به کیتی سوختی و به شداری شیلگیر له خه مات دزی مه ترسی شهر و بزارستی شاشتی و ژان له جیهان دا ، و خه بات بوته کیتی هه سوو هیزو حزبه میلی و پیشکه و تنخواز و - دیموکراتیک له ههر به که له لاته نانه دا ، به شدار له هیز کردنی تیکوشانی و خه ماتیه هاوهشی حزبه کوموونستی و کیریکاره کان و پیشکه و تنخواز کان له ناوچه و هاویبوهندی له گهل خه ماتیه حزبه براکانی دیکه - سرباراکرانی شاختی به یاننامه کهکن .

له قسه کانی لیتین

پرولتاری میلیله تی سته مگه رناتوانی ته نیا به وته وزاراوه ورسته ی کشتی و بی جی و بی تام و کواویژ کردنهوهی بورژوازی پاسیفست، دزی داکیر کردنی خاک و به قازانجی به رامبهری مافی میلیله ته کان به کشتی به س بکات . پرولتاریا ناتوانی دزی راکرتنی به توژی نه ته وهی زولم لیکراو له چوارچیوهی سنوری ولاتی دیاری کراو دا خه بات نه کات - شهوش خۆی به مانای خه باته له پیناوی مافی دیاری کردنی چاره نووسی خۆدا . پرولتاریا ناتوانی مه سه لهی تابه تی "ناخۆش" بو بورژوازی شیمپریالیستی له باره ی سنورمه کانی دهوله تی که لسه سه ره ریباخه ی سته سی نه ته وایه تی دا مه زرابن ، بی دهنکه بکات .

پرولتاریا نه بی نازادی جیابوهنه وهی مو سته عمه رات و شه و میلیله تانه داوا بکا که له زیر سته می میلیله تی " خۆبی" دان . (واته میلیله تی پرولتاریای حاکم) شه که روانه بی شینتر ناسیونالیزی پرولتیری وته یه کی پوچ له ناوا دیته دهر وه له نیوان کیریکارانی میلیله تی سته م لیکراو ، وه میلیله تی سته مگه ردا بروا به یه کتر وهاو پیوه ندی چینایه تی به رقه رار نابی .

" هه لیزیر دراوه کان . جایی موسکو ۱۹۸۱ فارسی ۲۲۲

عومهری شیلخانی زاده له سهر شه ویاوه ریمه : " بهر بهره کانی خه لکی کانی خه لک له گهل ریزیم هاوکاری ناکا ، بهر بهره کانی منقده ، به لام کانی خه لک نازوچه دهکهنینه پیشمه رکه ی کورد وه بهمانیان دهدا بهر بهره کانی به شه کلی موسبت خۆ دهنوبنی وه کرنیکی و ته شیریه شه ونده زوره که به بی شه و پیشمه رکه ی کومله نه مان دهتوانی له ناوچه داکیر کراوه کسان ههلسورانیه هه بی "

له باره ی پیک هه لیزرانی جزیری دیمو - کرات و کومله . ناغای عومهری شیلخا - نی زاده و سهر ده خاته وه : " وه زه که له کوردستان شه ونده شیرزه به که سیربی دیموکراتی ناچار کردوه به کردوه بو شهر راکرتن مل راکشتی ، وه شه مانکه له نیوان کومله و جزیری دیموکرات دا پیک هه لیزران کوتایی ها تووه " ناو براو شه وه دهسلمینی که " شهری نیوان شه دوو ریکخراوه به به زبانی نهمه وهی کورد تهواو دهی "

له باره ی موجهیدینه وه دهلی : " پاش راکه باندنی بچرانی هاوکاری جزیری دیموکرات له گهل موجهیدین شینتر چه کداری موجهیدین له کوردستانی شیران تیکوشانی نیرامیان نیبه ، بیکجا له وه خه لکی کوردستان سهارمت به سیاستیک که له باره ی مهسله سی نهمه وایستی بوویانه شه وانان قبول نهمه . چونکه هه لوستی شه وان لسه ویا ره وه له گهل حکومتمی تاران فه رتیکتی شه وتوی نیبه که مافی دیاری کردنی چاره نوی بو میلیتی کورد به تمبو ده زانی " ناغای عومهری شیلخا - نی زاده دهلی : " کومله هه چ چه شه بهک کرتنی سیاسی له شه هری دزی ریزیمی خوممینی له گهل عیراق دا نیه *

کیراس " به ناو و نیشانی " خه مات کیرانی کورد ناچار بوون بو خاکی عیراق یانه کسه بکن " بلاو کردوته وه که کورته ی قسه کانی ناغای عو - مه ری شیلخانی زاده شه داسی کومینه ی ناوبندی کومله سبه .

ناغای عومهری شیلخانی زاده دهلی " شسنا هیزه چه کداره کانی کوماری - شیلایی شیران بهرانه سهری کوردستانی شیرانمان کرتوه ، وه به شیوه یه کی نه دبتر او بو سهرکوت - کردنی خه لکی غیره نیرامی کوردستان دهی به کار بوون "

ناو براو له گهل نهمه رانی توند له باره ی " ههنگاوی له تگری شیران سهارمت به نارندنی خه لکی غیره - نیرامی کورد بو جسمه ی شه هری شیران و عیراق و نارندنی لاوان بوو ریری به سچی سیای بیدارانی سی شینقلایی شیلایی - لئی زیاد دهکسا و دهلی : " مهسله ی تازه توندو نغزی کردوه وه بهره یی دانی ههنگاوی سهر - کوت که رانه به دزی خه لکی ناوچه .

هیزه چه کداره کانی شیران تا سالی رابوردوو به لاهاری خۆیان بهره روی زیکخراوه کانی بهر بهره کانی ده کرد که برینتن له زیره سیاستیکان ، وه شه وانیه له گهل شه سیزو ریکخراوا نه هاوکاریمان ده کرد . شیمتا تهواوی چینه کانی کوردستان به بی فه هری و جیاواری کهوتونه بهر به لامار . سهره رای سه قام کرتویی نیرامی حوکومتمی تاران له کوردستان ، بهر بهره کانی کشتی که موته پلمیمکی شه ونده بهره کرتو ، وه توندو تیز ، که تا شیمتا پیشینه نهمه وه ، شهوش خۆی نیشا نهی توندو نغزی کرده وهی سهرکوت - که رانه ی ریزیمه .

شه ولی زیاد دهکاو دهلی : " بهر کرتوو بی و راهی بهر بهره کانی که موته پلمیمکه که هه چ به لاماریکی نیرامی ناتوانی تیکی بشکینی " ناغای

پێ شیل کردنی...

تهواوی کیراوه سیاسه‌کان شه‌شکنجه ده‌کرتن. لێدان وه‌لاوه‌سین له زیندان دا کاربکی ناساییه. بۆ لێدانی کیراوه‌کان لوه‌لی یلاستیک، سیمی‌کارما و سیمی به دروو به کار دێتن. بۆ شه‌شکنجه نه خشی جوربه‌جوریان کیشاوه. بۆ نموونه "نایۆلۆ" سیستمکی شه‌شکنجه به که به نیدیکه له کورسیه‌کی تاییه‌تی ده‌سه. سترۆ کلاوییکی ناسنی به‌سه‌ردا ده‌کهن پاشان شوکی کاره‌مای پێوه ده‌لکێتن ولێ دده‌ن. کلاوه ناسنده‌که هاوارای به نیدیکه فره زیاد ده‌کا. دادکای عادلانه نیسه.

له سیستمی فه‌زاییدا مۆکه‌ر بوونی ناوان و جۆدی نهیه. کرتن و چه‌می کردن بێ به‌لکه و به که‌یفه‌ بوته کیر و کرفتی رۆزانه‌ی خه‌لکی ئێران. حاکی شه‌رسی خه‌لک موخاکمه ده‌کات که هم قازبه و هم دادستانه. تاوانبار ریکا نادری که دیفاع له خۆ بکات. رۆربه‌گادا کاکان فره

کورتن واته ته‌نیا چمده ده‌قیقه ده‌خاییتی. به‌لگه‌ی بروا بیکرا و به‌ده‌سته‌وه به که به کێک له قازبه گه‌روه‌که‌کانی خومه‌ینی هه‌ر له‌و ماوه‌یه‌دا که له فرۆکه خا نه چاوه‌روانی فرینی فرۆکه بوه له ۴۵ ده. قیقه‌دا ۳۵ کهسی به ئێعدام مه‌حکوم کرده‌وه کرده‌وه‌ی ریزی کۆماری ئیسلامی له گه‌ل که‌مایه‌تی‌ه‌کانی ئابینی و قه‌ومی وه موخالیفه‌ سیاسیه‌کان کرده‌وه‌یه‌کی وه‌حشیانه‌یه. به هودی، مه‌سیحی، زرده - شتی، موسلمانی سوننی وه هایی هه‌ر به‌که به جۆریک که‌م بارۆز ئازار و شه‌ریعت ده‌درین. که‌مایه ته نه ته وه‌ی‌ه‌کانی وه‌ک بلوچ وه تاییه‌ت گورده‌کان له کۆ- شتار وه‌لامار دانی ریزی به بارێزاران. له ئێران دا هه‌ج حیزبکی موخالیفی ریزی ریکای تیکوئانی نهیه. به‌کینی کر- یکاران له ئێران دا قه‌ده‌خیه. موخالیفه‌ سیاسیه‌کان به بێ موخاکمه ئێعدام ده.

کرتن. یاسدار به کوشتار وه‌سه‌ری‌کۆله بێش مانگرتن ده‌کرتن. کومته‌ی دیفاع له نووسه‌ران وه‌موال ده‌ران رای‌که‌یاند که تاسالی ۱۹۸۳ سی هزار کۆتار و رۆژنامه داخراون. ۳۹ سوو- سر و هه‌والده‌ر ئێعدام کراون. پتر له ۴۰۰ نووسه‌ر و رۆژنامه نووس له ئێران رایان کرده‌وه. ته‌واوی وه‌سیله‌ی راکه‌یاندن و بێ‌وه‌ندیه‌کانی گشتی، رۆژنامه و بیلاو کراوه له ده‌ستی ده‌ولت دان.

به کۆ بیره‌ی قانونی ئێران ژن هه‌ر له منالیه‌وه ده‌که‌ونه زێر کونترۆل و چا و ه دێری پیاوان. لاتی که‌می ته‌ه‌می قانونی بۆ مێرد کردن ۹ ساله. زۆر جار کیزی ۹ تا ۱۴ ساله به تۆزی به شوو ده‌هه‌ن.

ماره کردن "سینه" که له راستی دا جوهره خۆ فرۆشیه که، ریکا ده‌دا به پیاو که زنی بێ مێرد بۆ چمده سعات وه‌سا ماوه‌یه کی کورت بکانه زنی خۆی.

به‌لگه‌ی جوهر به‌جور به‌ده‌سته‌وه‌ن که زنی سگ برئێعدام کراون.

ده‌لیل و به‌لگه به‌ده‌سته‌وه‌ن که له‌وه تا خومه‌ینی بوته ده‌سه‌لات دار سمدان

منال ئێعدام کراون. ته‌ه‌می هێندی منالی ئێعدام کراو ۱۳ ساله بوون. به کۆ بیره‌ی قانونه‌کانی دێ‌وه‌ته‌وه‌ی ئێعدام ئێعدامی لاوانی که‌مه‌تر له ۱۸ سال قه‌ده‌خه به. سالی رابردوو ریکخراوی نه‌ته‌یه‌ی به ککرتوه‌کان رای‌که‌یاند که له نه‌ته‌یه‌ی شه‌ردا ۲۵۰ هزار که‌م کۆژراوه و ۵۰۰ هزار که‌م بریندار بوه، وه دوو میلیۆن که‌م ئاواره و ده‌ر به‌ ده‌ر بوه. راپۆرتی شه‌و تۆ به‌ ده‌سته‌وه‌ن که له ئێران دادیلی شه‌ر پاش خۆ به‌ده‌سته‌وه‌ن دان کۆلله بارا کراون. چونکه ئابووری لاوازی ئێران - ناتوانی دیلی شه‌ر به خۆ بکات.

راپۆرتی کومته‌ی مافی مرۆتی بار- لمانی ئینگلستان که لێره‌دا کورت کرا وه ته‌وه نه‌ ته‌جه ده‌کرتی که کوشتار، - تالان، ئازار و شه‌شکنجه، بێ شیل‌کرد- نی مافی مرۆتی، دریزی هه‌ به‌ وه‌کی له سر و مالی خۆی شه‌مینه *

وینمه‌یه‌کی ژن و مندالی کورد له ژیری بمباران دا

روژی جیهانی منالان

وچیکا و بێ خۆبندن و به‌روه‌رده کردن له بن خۆته و چاداران وه‌ک سارله نێو خۆله بوته دا ده‌زین.

ریزی کۆماری ئیسلامی مانی مندالی لایینی وه‌ک هه‌موو مافیکی ئینسانی له زێر بێ ناوه و ته‌ ناسه‌ت زبانی له منالی بێ کوناج و پاکیش تال کرده‌وه.

له کوردستان زبانی مندالی کورد له وه‌ش شیره‌ر ته‌روادخارتره. مندالی کورد بێجگه له وه‌که وه‌ک هه‌موو نه‌ته وه‌ که‌له مافی نه‌ته و به‌تی بێ به‌شه، ریکاناده‌ن به‌ زمانسی زکماکی ده‌س بخوینی له زه‌ارو شه‌ ده‌ب و شه‌ ره‌ه نکه و میژووی رابردو، نه‌ته وه‌ که‌ی ئاکاداری، که‌ ته‌وته به‌ر به‌ لاماری درنده‌انی له شکر و پاسدارانی خومه‌ینی و ریزی مه‌ ده‌یکه‌ دیکه‌تانه‌وه‌ کانی دیکه‌.

له ماوه‌ی چه‌ نده‌سالی رابردوو دا له کوردستانی ئێران سه‌ دان منالی ورد و میژر مندال به‌ کۆله‌ی پاسداران کۆژراوه و یا ئێعدام کراوه. هه‌زاران مندالی مه‌ر به‌ رشت و دایک و باب کراوه و بێ که‌س و کاردێی به‌ نا له‌ شاره‌ کونده‌کان ده‌سوورینه وه‌ به‌ هه‌زاران مندال له به‌ر کوشتار و له‌ ترسی بۆمباران و توپ بارانی له‌ شکر خومه‌ینی ئاواره و ده‌ر به‌ ده‌ری هه‌ نده‌ران بوون.

وه‌زعی منالی کورد له به‌شه‌کانی دیکه‌ی کوردستانیش له وه‌ باشتر نه‌یه. مندالی کورد له هه‌موو به‌شه‌کانی نیشتمانی دابه‌ شکرای دا وه‌ک نه‌ ته‌وه‌که‌ی به‌ کشتی حاشاله‌ بوونی نه‌ ته‌ وه‌ی ده‌کرتی وه‌ه‌ موومافیکی ئینسانی و نه‌ ته‌ وه‌ی لێ داکیرکراوه. فیلمی هه‌ لکریکی ئه‌ لمانی که‌سه چه‌ ند مانگله‌ مه‌ و به‌ر ر چوووه کوردستانی تورکیا زبانی داخدا ری منالی کوردی هێناوه ته‌ سه‌ ربه‌رده‌ی سینه‌ ما که‌ وه‌ک به‌ ته‌مه‌ کی ره‌شی تاوان و جیهانی ته‌ به‌ نۆچاوانسی حکومه‌تی فاشیستی تورکیاوه‌ خۆ ده‌ نوینی. بێجگه له هه‌ زاری وره‌ش ورووتی و نه‌ خۆشی جوهره‌ جوو، مندالی کورد مه‌ جیوره‌که‌ن که هه‌مو به‌ یانمان له به‌رامبه‌ر په‌که‌ری دزیوی که‌ مال شه‌ تا تورک دا به‌ ریز راوه‌ستن و سه‌رودی ترکی بخویننه‌وه. شه‌ وه‌ی که‌ نازیه‌کان له شه‌ لمانی منالیان بێ راهه‌یئا و به‌ره‌مه‌ ده‌کرت.

شه‌که‌ر له شه‌ قریقا مندالی به‌ر قاری ته‌ بیعه‌ت، له به‌ر وشکه‌ سالی و نه‌ بوونی خواره‌مستی له به‌رسان ده‌سرن، له کوردستان مندالی کورد ده‌ینه‌ قوریانی سیاه‌تی فاشیستی و شو قینیستی ریزی ده‌یکتا توره‌کان، مندالی کورد له لایه‌که‌ باری نه‌ر- هه‌ نکی و کۆمه‌لایه‌تی و به‌ره‌مه‌ و - بۆ ل

کوردی که‌ری رووته‌ له‌ی جل شری کۆنه‌ چۆنگی وای له به‌ر دا بوو رانکه‌ که‌ی وه‌ک دلێ له‌ت و به‌تبو میژمیریکی له‌ سه‌ربووشیتا لسی هه‌ ره‌ه‌ناسی که‌ هه‌له‌که‌یئا وه‌ دیم که‌ دانیشتوو له‌ سه‌رچۆمی چوومه‌ لای و گوتم شه‌ری کا که‌ لای رانیم به‌ چاوی پر فرمیست دای و لام، و لامی گه‌راویژ بۆچی نه‌ کریم و چۆن نه‌ بار یتم؟ بوته‌ بێ کورد هه‌ میشه‌ی به‌شبی کۆیله‌تی کورد به‌ده‌ستی دوژمنی پیس پێ که‌ نیم و گوتم بیا ده‌گری؟ راپه‌ ره‌، هاته‌ وه‌ ده‌می توکسه

کزه‌ لوک، لاره‌ مل، په‌ شیو، دل پیر شه‌ وه‌ی له‌ وادابوووه‌ رده‌ هه‌وادابوو چیوو پشتیتمکه‌ی؟ له‌ تپیمت بوو به‌ر ببوو وه‌، ده‌ که‌ ییه‌ گیپالی شه‌ می زینی گریده‌ له‌ ز و ه‌ چاوی گریاوی کرد یوه‌ گووسی بو چی وای؟ پیم بلی برا م چاکه‌ له‌ شه‌ی سووتانده‌متا و مکه‌سه‌ر ئیسک بیکه‌ بی مه‌ینت و خه‌ فه‌ تداریز بۆله‌ خوین کۆل نه‌ ریزی ده‌ دا و یتم زینی واتال و رۆزی وا ره‌ شه‌ی؟ بوته‌ قاوچه‌ شنی کوفره‌که‌ی ئیلبیس یاچیا و چر له‌ دوژمنان ده‌گری؟ میشکی دوژمن بیکه‌ یینه‌ پرپو ل

غمه و خوینهران

له لایمن برای به ریزه وه کاک تاهبر
غلبار نامه کمان بنگه بشتوه، نیمه
له کهل سویاں شوا دهقی نامه که له کهل
بیر و رای دهستی نووسران لهم باره دا
بلاؤ دهکینهوه .

" به ریز دهستی نووسرانی سره -
دهمی نوئی، دهکهل سلاویکی کهرم، داوای
سرکوتن بؤ نیوپی به ریز وخماتی زرکا
ریخواری کهل کورد دهکمه . هه سور
ژماره روزنامه که به دیمقت دهخوینمهوه
هیوا دارم کهم و کوربه کانی جار له کهل
جار به تهره تی و بتوانی دهوری شور-
شکرانی خوئی له خمیاتی کهل کوردا
تمیبت بکا . نامه وی مهب جوی بکهم
تمنا دور پیشناری سادم همیه پیشکه-
شی ده کهم .

۱ - له مقاله ای (نمته وهکان باغشیره
نهکان) زور تکیه له سر (جولانهوهی سر
بهره کانی کوردستان) کراوه به نه زهری
من شو تععیره بؤ خمیاتی خه لکی
کوردستانی شیران دروست نیه . خمیاتی
کهل کورد له نمایی دا زرکاربخوارانه
به و همول دانه بؤ نازادی و شورشکرو
فعال و خه لاقه ، بویه خوسویات و خه-
سله تی تایمیتی خوئی همیه . محدود کرد
نی تمنا به (جولانهوهی بهره کانی)

بهرامبر به پیلانی جهمهوری نیلامی
کاریکی باش نیه . شو جولانهوهی
ماهیه تیکی پیشروتر و ستراتیژیکی
همیه بویه به نه زهری من همر ونک لسه
پعیامی کاک مکرې دا هاتنیو دروست
واپه به خمیاتی زرکاربخوارانه کهل
کورد یاخمیاتی میلی انقلابی کهل کورد
نیو بیری . تععیری اجولانهوهی بهره
کانی) له رووی لیکدانهوهی که تایمیتی
له سالی ۵۸ حزبی دیموکرات خستیه
سر فیکر و زمانی خه لک که نیستا نیدی
قانع کندنه و مه قبول نیه و دیاردهی نوئی
له فیکر و نیدی خه لک بهره امبر بک
شورشه هاتوته کوژی .

۲ - له سر شو کوردانهی که به هوئی
سیاسی مهجهور به هاتی بؤ شوروی بوون
زیاتر بنوسری و نه شویک بکرتن که کول
نه دن و همر وا خهریکی درژمردان به
کاری سیاسی له پیناوی زرکاری نمتهوهی
کورد دا بن و تمناوت لهو بارهوه رینو-
نی بکری و هیندیک خمتیان بدریتی
زور به کهلک ده بی به تایبه ت پیکهنا
نی ختیک وهکو قدراسیونکی کورد له
سر شمایی دفاع له زرکاری کهللی
کورد به بی هج واپه شته کی تهشکلانی
دهکهل هیزه کانی کوردی زور به سوود
دهمی . نهکهر که سیک واپه سته کی
سیاسی به تهشکلانیکهوه همی هه ر
هقی بهمداری همی به لام وهکوو شخی
خوئی نک وک ریکراو . نهکهر نیوه له

روزنامه کمتان دا دیفاع له شتیکی ناوا
بکهن ونوسوله که بزیک فیرموله بکهن
بیم واپه که بیک هینانی شتیکی وا دا
کهل کورد قازانجی گوره دهکات .
به هیوا سرکوتن همر بزین

سه رده می نوی

۱ - له کهل سویاں بؤ سهرنجی خویننه
ری به ریز بیره وهری دهکهن که بیرو رای
شوان له باره ی خوسویات و ماهیهتی
جولانهوهی زرکاربخواری نمتهواپه تی
کورد له کوردستانی شیران به نهواویرا-
سته . له وتاری (نمتهوهکان یا عشرهسته-
کان) به هج جور مهیبت شوه نه سهوه
کله خوسویاتی باسکراو لمبر چاونه
کیری، رنکه له تععیردا راست نهاتی
دنا له وتاری ناو برارودا له سر پهل و
پای شو که سانه بی داکراوه که همول
دمدن رهمنی و بوونی جولانهوهی زرکار
خواری نمتهوهی کورد حاشا لی بکهن و
بهر بهره کانی چهکدارانه و کشتی لسه
بهرامبر ریزی کوماری نیلامی دا به
جولانهوهی عشایری دانستن . نهکینا له
بنچینه دا ناو ونشانی راست بؤ ناساند-
نی جولانهوهی زرکاربخواری کورد شوه-
به که له پعیامی کاک مکرېا روون کرا-
وه توه .

۲ - له باره ی پیشناری دووهمی نوو-
سرهوه له وتاره کانی ژماره ۳ و ۴ دا له
سر کیمیتی کورده کانی ناواره له ولانا
نی شورویا باس کراوه و دهستی نووه-
ران کرکی شو دهسهله ی وه بیر خستو-
ته وه .

برای به ریز کاک زرکار

نامه ی دهستخوشانه و پر له مزحیبه-
وه ه سنی نیشتمان بهره وریتان له که ل
یسوله ی نارذنی پاره بؤ سردهمی نوئی
که بشت . له کهل سویا سیکې زور ههتر
وهک نووسوتانه : " هیوا دارین روزنا-
مه ی " سردهمی نوئی" به وه پیش کرتنی
شیوه یهکی نازاد همسو نه زهر و ریگه و
بیر و رایه کی باش که بؤ نعهوه که مان
قازانجی همی تپدا بکونجیندریت ، وه
نخشی واقعی و جیکای تایمیتی خوئی
دیاری بکات " هیوا دارین هاو کاری خوئا
له کهل " سردهمی نوئی" همر وا بسه
دلسوزی درتزه پی بدن .

پاشاموی روزی . . .

فیرکردنهوه زولمی لیده کوری و دهرهتانی
یشکوتن وهملدان ویی که بشتنی لسی
دهمدری ، له لابه کی دیکهش به شه
وبوماران و دهر به دهر کردن لمبر
دهجی و وهک کول هه لدهوری . *

نامه کانی گه یشتو

له لایمن برابه کی به ریز و کورد
یکی ناواره وه نامه کمان بیکه یشتوه
له کهل سویاں بؤ هاو کاری و دلسوزی
شوا دهقی نامه کی بلاؤ دهکینهوه . همر
لهو کاتمش دا رادهکبه نین که لاپره کا
نی سردهمی نوئی بؤ سکا لا و پیشنار و
دهردی دلی هموو هاو نیشتمانیه کی
کورد ناوالقیه .

" به ریز دهستی نووسرانی روز-
نامه ی " سردهمی نوئی"
ویژی باخترین سلاو سر به زریو
سرکوتن بؤ ویدی هینانی نامانجه-
کانتان ناوانتمه . له ماهی چند حوتووی
رابردوداسی ژماره روزنامه کمتان که-
یشتونه دستم وخویندومنهوه . چکه لهؤ و
که روزنامه کمتان به شیوه ی سورانی وکر-
ساجی چاپ دهکرت که زور جیکه ی دل
خوشه ، له نووسراوه کاندایم دهر که-
وت که دلی نووسرانی روزنامه وهک دلی
کوفارو روزنامه کانی تر بیک لایمنه لی
نادا و بلککو ویکرا لی دمدا و دلسوزا-
نه سعیری کوردستانی بش بش و داکبر
کراو دهکات . ناوسروکی روزنامه کتایه
منی له دنیا ی تفک و تمساین هینا دهر و
تمی ناخومییدی رواندم و هومیده واربه
داهانوی کردم .

شو هیواپه هینامیه سر شو رایه
به زمانی ساده و ساکاری خوم لسه سر وه-
زعی کوردستان، همر چند سادش بئی
بنووم و بؤتان بنیرم . نهکهر شیوا ی بلاؤ
کردنوه بیت ینم خوؤش له کوشه به کی
روزنامه ی سردهمی نوئی چاپ بکرت .
دیاره منیش کوردیکم له سر مه سهله ی
کورد دهر بدهم و نوم و ریازی هجوت له
میدانی خمیات و نکوشان ههلسی
داغووم و کمباندومیه شورویا . من ههر
وا چمند حوتویکه کوردستانی خویناو-
به یم جی هیشته . رنکه کانی وشه ی
کوردستانی خویناویله نیو نووسراویه-
کدا بکهوینته بهر چاوی خوینهران به
سهری دا تی پهرن و زوریان بؤ کرکنده
بیت . بیان زور کس پی وا بیت که به
کار هینانی وشه کوردستانی خوینا وی
بوره نشکانندی نامه کیه .

بهراسی کوردستان خویناویله . کاول
کراوه ، کوردستانی خوین و فرمیسه و
کوردستانی بی دوکتور و دهرمان ، خه لکی
ناواره ی چول و چیا ، مندالی رووت و بر-
سی ، نخوخی و برینداری و لی قومای
و بی دهرهتانی ، خه لکی بی کار و کاسی
و سر لی شیواو ، کور و کیزی بی به شله
قوتباخانه ، بی بهش له هموو مافکی
مروفاییتی . سر مرای شوانه بوماران
و توپ بارانی دهپات و مهرزاورم و با-
غات دیاری کوماری نیلامیه بؤ کورد-
ستان . به راستی پهلاماری بی پسانه وه

داهانوی کردم .
شو هیواپه هینامیه سر شو رایه
به زمانی ساده و ساکاری خوم لسه سر وه-
زعی کوردستان، همر چند سادش بئی
بنووم و بؤتان بنیرم . نهکهر شیوا ی بلاؤ
کردنوه بیت ینم خوؤش له کوشه به کی
روزنامه ی سردهمی نوئی چاپ بکرت .
دیاره منیش کوردیکم له سر مه سهله ی
کورد دهر بدهم و نوم و ریازی هجوت له
میدانی خمیات و نکوشان ههلسی
داغووم و کمباندومیه شورویا . من ههر
وا چمند حوتویکه کوردستانی خویناو-
به یم جی هیشته . رنکه کانی وشه ی
کوردستانی خویناویله نیو نووسراویه-
کدا بکهوینته بهر چاوی خوینهران به
سهری دا تی پهرن و زوریان بؤ کرکنده
بیت . بیان زور کس پی وا بیت که به
کار هینانی وشه کوردستانی خوینا وی
بوره نشکانندی نامه کیه .
بهراسی کوردستان خویناویله . کاول
کراوه ، کوردستانی خوین و فرمیسه و
کوردستانی بی دوکتور و دهرمان ، خه لکی
ناواره ی چول و چیا ، مندالی رووت و بر-
سی ، نخوخی و برینداری و لی قومای
و بی دهرهتانی ، خه لکی بی کار و کاسی
و سر لی شیواو ، کور و کیزی بی به شله
قوتباخانه ، بی بهش له هموو مافکی
مروفاییتی . سر مرای شوانه بوماران
و توپ بارانی دهپات و مهرزاورم و با-
غات دیاری کوماری نیلامیه بؤ کورد-
ستان . به راستی پهلاماری بی پسانه وه
و هیرشی دوزنم بعوسر کوردستان ، و ه
ناچار کردنی خه لکی بی دفاع بهره و جیا
و چول و شهکوتان دهردیکی کران و ل
تفرزته که وهک نه هاتی به سر شانی
کورده کدا هاتوه . ریزی کومار و نیسلا
می بیکه لهو جینایمانه دهسته دهسته
لاوانی کورد دهرکی و به شیوه به کی
درندانه نازار و شهکنجه میان دهکات .
تائینتا زور له لاوانی کیز و کوری کیراو
له ریز شهکنجه دا کویر و شهل و نهقو-
ستان بوون . لاوانی کورد دهسته دهسته
به ناشکرا و نهپنی شعدم دهکرین وی
له ریز شهکنجه دا ده کویرین .
سهر شهویه کاتیک لاشه خویناوی
و دایژراوی شیدام کراوهکان دهدهنهوه
به کس و کاربان، دهبی قوتویهک شیرینی
و هزار تمن بدن به کوماری نیسلاسی
له جیانی شو کولانه ی سینک و میشکی
جیکر کوشه کمان پی دایژراوه .
شدهی لهسه دی بیستم دا له کورد-
ستانی خویناوی دهرکی و له هج شونتی
دنیاش دا دهنگ نادانهوه . جینایمیتی فا-
شسته کان ومبر دهخاتوه . بویه روو -
دهکمه هموو کوردیکی نیشتمان بهره وهر
و دلسوز که بؤ داهانوی شو کله زور -
لیکراو و بهختوراز و بی پشت و پناپه
به لیکولیتوه و لیکدانده ی زانایا نه
له بیرو جزیره سر کردنی بهکجاری دابن
به هموو لایه کوه بؤ زرکاری بهکجاری
کورد همول بدریت ، شو قوربانی و فیدا-
کاربه بؤ شو نامانجه وه کار بخرت .
کورد پیویسته به بیر ویاوهریکی نوئی
شورشکیری بینه مهیدانی خمتا و بسو
زرکاری له چهوسانهوه و زیر دهستی
بناخمیه کی بتمو دایژری ونا لای خبا-
تی زرکاربخواری بدهستهوه بکرت .
خمیانکیرانی کهل کورد همول بده ن که
مهسهله ی کورد له نیو سیاسی نیو
نه توهمی دا بکرتنه ماسله ی روز و به
رهمی باس بکرت . همول بدری بؤ
شوه که جولانه وهی زرکاربخواری کورد
له لایمن کور و کومفل و دهولمه نازادی
خواز و دیموکراتوه یشتوانی لیکری
با کورد چتر له مهیدانی جیپانی
دا به تمنا نه مینتهوه و وک نه ته-
وهه کی بیست میلیونی له دنیا ی شو -
رؤدا به سر بهستی بڑی و چیرمه مه
لهی کورد به شری نیو خوؤ به مهسهله
داخلی سعیری نهکرت . شریکی هموو
نیشتمانبهرور و نازادبخواریکی کورده
که به کوربه ی توانا بؤ به کیتی و نه
هیشتی ناگژی و دووسره کی تی بکوشی
و مهسهله ی زرکاری نمتهوه بهشخوراوه .
کهی به دنیا بناسی و له سهرووی کنت
مهسهله بهکوه سعیری بکات . *

ضمیمه سهرده می نوی

از طرف هیئت تحریریه منتشر می شود

سال اول

شماره ۵

خرداد ۱۳۶۵

هشیار با شیم

دیپلماسی آمریکا در چه مسیری گام بر میدارد

بیشتر سیستمهای فکری - سیاسی می باشند ترسیم و تشریح گردیده بود. برای اینکه بحث ما دقیقتر باشد باید کمی به عقب برگردیم. پس از سالهای جنگ سرد، که آغاز گران وینستون چرچیل و طرح اصلی آن در آمریکا جان فوستر دالاس بود، و در اثر مبارزات گسترده ای که در سطح جهانی، برای دگر گونی محیط متشنج بین المللی، از طرف هواداران صلح و تفاهم بین المللی و نیروهای ترقیخواه صورت گرفت، دورانی که اصطلاحاً "دئانت" نامیده شد، بر روابط بین المللی حاکم گردید. مشخصه این دوران این بود که امپریالیسم آمریکا رسماً قبول کرد که از تعقیب سیاست برتری جوئی نظامی بر اتحاد جماهیر شوروی دست بردارد، و بجای آن مسابقه مسالمت آمیز سیستمهای سرمایه داری و سوسیالیسم را در عرصه بین المللی پذیرفت، و نیز قبول کرد که اصل مذاکره با شوروی برای تخفیف تشنج و بحران در روابط بین المللی مورد عمل قرار گیرد. سر مبنای این اصول بوده که ملاقاتهای منظم سران دو کشور ممالک متحده آمریکا شمالی و اتحاد جماهیر شوروی در قواصل زمانی معین انجام می گرفت، و گفتگو درباره کنترل تسلیحات اتمی و جلوگیری از دامن زدن به مسابقه تسلیحاتی مضمون اصلی مذاکرات در این ملاقاتها را تشکیل می داد. پس از ملاقات لیندون جاکسن والکسی کاسکین در کلابورد، در ماه ژوئن ۱۹۶۷، راه اصول به توافق بین طرفین در مورد مسایل فوق العاده گشوده شد. که سرانجام منتهی به انعقاد قراردادهای سال ۱ و ۲ در مورد محدودیت تسلیحات اتمی استراتژیک و نیز قرارداد A.B.M. تعداد موشکهای استراتژیک طرفین را در ۱۳۲۰ عدد محدود می کرد، و با به موجب قرارداد A.B.M. تعداد موشکها یا سیستمهای موشکی ضد بالستیک محدود شده بود و طرفین حق نداشتند دیگر در این زمینه تسلیحاتی بمبرهوش بپردازند. مجموعه این قراردادها دارای معنی مهم تری بودند و آن این بود که در واقع این قراردادها نوعی قانون مقرر ناظر بر تعداد و کنترل ساخت موشکها تهاجمی و تدافعی اتمی را بر طرفین

"سهرده می نوی" با توجه موباطیفی که در پیش روی دارد سوما به این وظایف اجمالاً در سرقاله اولین شماره اشاره کردیم. توجه اساسی خود را معطوف به تحلیل رویدادهای مربوط به کردستان، و سرنوشت ملت کرد، در بخشهای تقسیم شده آن کرده است. این شیوه در آینده نیز کم آکان دنبال خواهد کردید، اما شایان ذکر است که اولویت دادن به مسایل کردستان، نباید مانع از آن شود که ما گاه به گاه به مسایل بین المللی نیز توجه ویژه داشته باشیم. غلت این توجه ویژه روشن است: مبارزه رهائی بخش ملی کردستان جزئی از جنبش انقلابی جهان است، که این جنبش خود در بخشهای مختلف باخمو- صیات جداگانه و در پیوند با یکدیگر و در مسیر مواری، در عرصه واحد بیکار با امپریالیسم و ارتجاع درگیر می باشد. اگر مبارزان واقعی کرد و سازمانهای سیاسی کردستان عموماً، و سازمانهایی که بار عمده هدایت مبارزه ملی-انقلابی کردستان را بدوش دارند خصوصاً، نسبت به ماهیت سیاستهای امپریالیستی و بخصوص امپریالیسم آمریکا آشنائی دقیق نداشته باشند، و جهت کلی سیاست امپریالیسم آمریکا را تشخیص ندهند، و اهرمهای قدرت و شیوهای اعمال این سیاست را شناسند، بی گمان در تشخیص رویدادهائی که در منطقه می گذرد، کم و بیش در سرنوشت ملت کرد تأخیر دارد، دچار اشتباه گردد، و از این اشتباهات احتمالاً زیانهای غیر قابل جبرانی به جنبش رهائی بخش کردستان در مجموع وارد خواهد گردید. بر پایه این ضرورت، در این شماره ما سیاستهای ایالات متحده آمریکا شما- لیرا در زمینه روابط خارجی مورد بحث قرار میدهم:

اکیبی که به سرکردگی رونالد ریگان از حزب جمهوریخواه اهرمهای قدرت را در ممالک متحده آمریکا شمالی در اختیار دارد، بطور کلی از یک جریان فکری-سیاسی پیروی میکند، که میروان آن در آمریکا تحت عنوان "محافظه کاران جدید" شناخته شده اند. مدتها قبل از بقدرت رسیدن ریگان خطوط اصلی سیاست کلی "محافظه کاران جدید"، بوسیله مرسواتی که کار شناسان بررسی و تحلیل و

این نیست که ما از این جنبش برداشتها خوشمان می آید یا خیر؟ بلکه نکته اساسی امنیت که دقیقاً در بایم تحلیل کرد چه مطلبی را می خواهد به خواننده القه کند و هدف نهائی آن از جنبش القائی چیست؟

در این نوع برخورد، یعنی برخورد آگاهانه و هشیارانه، باید ریشه های نظریات و عقاید تحلیل گران شناسائی کرد، و نشان داد که مثلاً تحلیل گر که به استفاده از کدام حادثه، یا حوادث به جنان نتیجه رسیده است. و از مجموعه این روشنگریها و سرانجام افشاگرانه بود مقاصد و آرمانهای جنبش رهائی بخش ملی ملت کرد بهره بر گرفت.

مادر شماره دوم "سهرده می نوی" در بحث نسبتاً مفصلی آثار جنگ ایران و عراق را در مورد کردستان و جنبش ملی انقلابی "ملت کرد، و بطور مشخصی انجام یکسلسله اقدامات را چه در جهت منفی و چه در جهت مثبت، به سازمانهای سیاسی کرد، حاضر در صحنه توصیه کرد تا آنجا که ما اطلاع داریم لا اقل در جهت توصیه های مثبت، هنوز هیچگونه اقدامی از طرف سازمانهای سیاسی کرد بعمل نه آمده است. که البته این نمی تواند مایه تاسف نباشد.

پس از این یادآوری باید دید تحلیل گر که به چه مطلبی را می خواهد به خوانندگان القا کند؟ تحلیل گر که به بسیار ماهرانه می خواهد بگوید که تحرکات سازمانها و جریانها در کردستان اصلت ندارند، یعنی این سازمانها قائم بالذات نیستند و در حرکات سیاسی و نظامی خود آلت دست دولتهای ایران و عراق می باشند. تردیدی نیست که این القانات از نظریات سلطه طلبانه محافظی نشأت می گیرند، که نویسندگان که به بلندگوی آن محافظی باشند، و در نهایت در خدمت ارضاء و سوجوشی طبقاتی است که با در حاکمیت اند و با بخشی از آنها

از حاکمیت طرد شده ولی منافع طبقاتی آنان با آزادی و برابری ملل و نقی بهره کشی در تضاد است و از این جهت با آن بخش که در حاکمیت اند هیچگونه تفاوتی ندارند.

بقیه در صفحه ۲

روزنامه کمپان لندن، که معمولاً آنرا ارکان بخش عمده ای از گروههای سلطنت طلب ایرانی بشمار می آورند، و صرف نظر از گروهی از نویسندگان سابق روزنامه کمپان، بسیاری از کادرهای شاغل در حاکمیت سابق ایران. نیز با آن همکاران ری دارند، جای خاصی در مطبوعات اوپو-زیمن سلطنت طلب ایران دارد.

برخورد این روزنامه "مسئله کرد" و مبارزات رهائی بخش ملت مادر خور شامل است. این روزنامه در یکی از تحلیل های اخیرش از حوادث جنگ ایران و عراق مطلبی نوشته بود که از هر حیث شایان بحث است. مطلب عمارت از این است که بنظر تحلیل گر که به، در چند سال اول جنگ بین ایران و عراق، دولت عراق سر نخ کلیه حوادث کردستان ایران را در دست داشت، و اینک دولتی است که جمهوری اسلامی ایران سر نخ کلیه حوادث را در کردستان عراق در دست دارد.

با چنین برداشتی چگونه باید برخورد کرد؟

علی الاصول در این مورد نیز مانند سایر موارد، برخورد قابل تصور است: یکی برخورد ساده گریانه است و برای کسانی که عادت به چنین شیوه برخوردی دارند خیلی سهل و آسان است که با ادای جملاتی از قبیل اینکه "بگذار عوامل امپریالیسم هر چه می خواهند بگویند، ما این گونه باطیل پاسخی نه می دهیم." خود را از هر گونه برخورد جدی با این قبیل تحلیل هادور نگاهدارند و از کنار آن به سهولت بگذرند، و در عین حال با این دلخوش کنند که با اصطلاح "بیطانیت" انقلابی خود بدرستی عمل کرده اند. و از خدانقلاب بقدر کافی قائله گرفته اند.

در نقطه مقابل این نوع برخورد ساده گریانه، نوعی دیگر برخورد وجود دارد که باید آنرا برخورد آگاهانه و هشیارانه نام نهاد. در این نوع دوم برخورد، که تدر مسلم نشانهای از رشد سیاسی را با خود دارد، و ظهور روزنامه "سهرده می نوی" در عرصه حیات سیاسی ملت کرد دلالت بر این دارد که این شیوه برخورد کم و بیش جایگزین راد تحلیل های سیاسی مبارزان کرد باز کرده است، سخن بر سر

هشیار ...

بدیهی است تحلیل کرکیمهان بهیج وجه تناقضاتی را که در نظریه اثربینان است در نظر نمی‌گیرد و متلازمی تواند توجیه کند، که ارتش عراق غیراز قسمتی از قسمتهای مرکزی و جنوبی کردستان ایران یا به بقیه نقاط خاک کردستان نگذاشت و بالعکس در بقیه سرحداتش با ایران، از جمله نواحی دزقول و خوزستان تا حدود زیادی پیشرفت کرد، چرا در این نواحی جنبشهای مسلحانه علیه رژیم خمینی بوجود نیامد؟ و یا اینکه ارتش ایران قبل از اینکه، جای پای بسیار محدودی در نواحی کرد نشین عراق به دست بیاورد، در بخش‌های اراخالت عراق که اکثرآ عرب نشین و اکثرآ نیز شیعه مذهب بودند پیشروی کرد، چرا در این نواحی جنبش‌های مسلحانه علیه حکومت بعثی عراق پا نکرخت؟

اینها و دهها دلیل دیگر در این زمینه می‌توان اقامه و ثابت کرد که نتیجه گیری و قضاوت تحلیل کرکیمهان نادرست و غیر منطقی است ولی مطلب به همین جا خاتمه پیدا نمی‌کند. سخن بر سر اینست که تحلیل کرکیمهان از کداهل و انفعال برای اثبات نظریه نادرست خود بهره می‌گیرد؟ بدیهی است و قسمتی جمهوری اسلامی ایران در تبلیغات خود اعلام می‌کند که در هجوم به نواحی سلیمانیه و مخصوصا ناحیه چوارتا از کمد و راهمناشی، "پیشمرگان مسلحان کرد" برخوردار بوده‌است، و یا ارتش عراق در اعلامیه‌های رسمی اش اعلام می‌دارد که شهرک "متکش" را یک ریش قبیله "خاش" به نیروهای هوادار جمهوری اسلامی ایران تسلیم کرده، و جریکهای کرد که در خدمت دولت و ارتش عراق اند این ناحیه را از تصرف هواداران جمهوری اسلامی خارج کرده، و ریش قبیله مذکور را به مجازات اعمالش رسانده اند تحلیل کرکیمهان بقدر کافی مواد و مصالح کرم برای سرهم بندی تحلیل گذاشتن در اختیار دارد. این قبیل مثالها را می‌توان مکرر کرد و از موارد دیگری شاهد مثال آورد: وقتی جمهوری اسلامی در تبلیغات خود نه تنها اصطلاح "پیشمرگان مسلحان کرد" را بعنوان یک اصطلاح رسمی پذیرفته شده بکار می‌برد، و همه عملیات جریکی علیه حکومت عراق را در نواحی کرد نشین، باین عناصر منسوب می‌نماید، و با این هم اکتفا نکرده و در این اواخر نیز اصطلاح "پیشمرگان حزب الله کرد" را نیز بر آن افزوده‌است، و با وقتی که در منطقه حاج عمران ارتش و سپاه پاسداران پیشرفت‌هایی می‌کنند، که همه تحلیل‌گران این پیشرفت‌ها را در برتو

دسیله‌های امریکا در چاه مسیری گام بر میدارد

و تقویت رهبری جهانی امریکا همزمان بود، این رهبری جهانی امریکا همانست که اصطلاحاً "لیدر شیب" نامیده میشود اجرای دقیق این خط مشی مشروط بر این بود که اولاً اعتماد افکار عمومی امریکاشان به رهبری و قدرت امریکا اعاده کرد، و ثانیا صنایع مربوط به تکنولوژی های مافوق پیشرفته در خدمت مقاصد نظامی و تسلیحاتی قرار داده شود، تا بدین ترتیب گره‌های بزرگ صنعتی با کثرت سفارشات عظیم و مطمئن ارضا گردند، و با کشاندن اتحاد جماهیر شوروی به مسابقه تسلیحاتی، از لحاظ مالی و اقتصادی کشور نامبرده را در شرایط بسیار دشوار قرار دهند. رونالد ریگان در ماه مارس ۱۹۸۲ با ایراد نطقی برنامه‌ای اعلام کرد که خود او و امریکائیان نام "استارک مربوط به دفاع فضائی" یا (S.D.O) می‌نهادند و در مطبوعات جهان بنام "جنک ستارکان" نامیده می‌شود. مخمون این نطق و این برنامه در واقع قرار دادن تکنولوژیهای پیشرفته در مقیاس جهان سرمایه‌داری، در خدمت مقاصد نظامی و تسلیحاتی امریکا است. کافی است خاطر نشان سازیم که بودجه مربوط باین پروگرام به میزان سه هزار میلیارد دلار برآورده شده‌است. برای اینکه رقم سه هزار میلیارد دلار بهتر برای خوانندگان ما مفهوم گردد یادآوری می‌کنیم که بزرگترین رقم عایدات نفت هریک از کشورهای ایران و عراق، در دورانی که قیمت نفت نیمه‌بالاترین میزان خود رسیده بود رقمی در حدود بیست میلیارد دلار بود، بنا بر این سه هزار میلیارد دلار را معادل عایدات ۷۵ سال نفت هریک از کشورهای ایران و عراق در بالاترین حدی که در سالهای گذشته بدست آمده بود، می‌باشد.

اجرای برنامه جنک ستارکان در عین حال متضمن نقی آشکار قرار داد A.B.M سابق‌الذکر می‌باشد. اکیپ ریگان باین اکتفا نکرده و اخیراً آشکارا اعلام کرده است که دیگر پایبندی به مقررات سانت آرا ندارد. چه کاسپار و این برگر وزیر دفاع وجه خود ریگان با مراحت و با بطور ضمنی در موارد عمده این مطلب را بیان کرده‌اند. بدین ترتیب تمام پایه های "دانت" مستقیماً مورد تعرض قرار گرفت و نقش ریگان از این طریق در تمام این زمینه ها با سیاستهای پیشین خود قطع رابطه کرده‌است.

حال این سوال پیش می‌آید که چرا اکیپ ریگان در چنین مسیری افتاده‌است و چه بیش آمده‌است که این چنین آشکارا بقیه در صفحه ۳

امضا کننده تحمیل و رعایت آنها را می‌میکرد و اضافه بر آن به دوران برتری جوشی امریکا پایان داده و ایالات متحده رسماً اصل تعادل قوا بین خود و اتحاد شوروی را در این زمینه‌ها گردن می‌نهد. که مجموعه این عوامل ضامن استواری برای حفظ صلح جهانی بودند. از همان سالهای پایان دوره ریاست جمهوری جیمی کارتر، محافظی در ایالات متحده امریکای شمالی، بر اثر شکستهای که در عرصه بین‌المللی بر امپریالیسم امریکا وارد شده بود، و پیشرفتهائی که مخصوصاً در مبارزات ضد امپریالیستی نصب ملل و دولتهای غیر متعهد، و تازه با استقلال رسیده گردیده بود، زرمه‌هایی علیه ادامه پایبندی ایالات متحده امریکای شمالی به قراردادهای پیش گفته و صمیم تر از آن به اصول و موازینی که مجموعاً پایه‌های "دانت" را تشکیل می‌دادند، آغاز گردید. که عدم تصویب رژیم قرار داد سانت ۲ ناشی از این طرز تلقی بود. رونالد ریگان کاندیدای جمهوریخواهان مبارزات انتخابی خود را بر پایه طرح‌هایی به پیش می‌برد که از طرف نظریه پردازان کرایش "محافظه کاران جدید" تنظیم گردیده بود. مخمون اصلی این طرحها رد سیاست "دانت" بود. خطوط کلی تظاهرات محافظه کاران جدید از جمله توسط موسسه "هریتاج فوندایشن" چنین ترسیم گردیده بود:

"ناید قبل از هر چیز از پیشرفت جنبشهای آزادیبخش جلوگیری شود و با اصطلاح درگیریهای محلی در نقاط حس و بحرانی، که برزم ترسیم کننده‌کان طرز افغانستان و نیکاراگو و خاور میانه و افریقای استوایش را شامل می‌شد، مسی باستی در چهار جوب روابط شرق و غرب قرار داده شوند، رد هر گونه مذاکره با اتحاد شوروی مگر از موضع قدرت، و افزون بر آن رادمان زدن به مسابقه تسلیحاتی اتمی و کشاندن اتحاد جماهیر شوروی باین مسابقه تسلیحاتی، باین منظور که از این طریق راه پیشرفت و توسعه اقتصادی آن کشور مانع اساسی قرار داده شود." گروه ریگان از همان نخستین روزهای به قدرت رسیدن، خطمشی‌ای را در پیش گرفت که عملاً متضمن رد سیاست "دانت" بود.

مانهای سیاسی کردستان را دو چندان می‌سازد. ماهه همه سازمانهای فعال در صحنه سیاسی و نظامی کردستان هشدار می‌دهیم که مراقب باشند تراژدی تازیخی گذشته این بار بصورت کمیک تکرار نگردد. *

همکاری سازمانهای سیاسی فعال کرد در آن مناطق به حساب می‌آورد، بلافاصله فرماندهان ایرانی اسامی تاریخی و چندین هزار ساله قلل و ارتفاعات کردستان را عوض کرده و آریا بدلخواه خود باشماره کزازی می‌کنند و با بنام با اصطلاح "شهادت" باسدار و ارتشی و سنجی نام کزازی می‌کنند، چه می‌توان گفت و چگونه می‌توان به تحلیل گر کیمهان و کسانی که به علل تاریخی و بابه جهت تعصبات ملی و غیره در خط تحلیل گر کیمهان می‌باشند ایراد گرفت که چرا این چنین اکتیبات را قلب می‌کنند؟ ابجاست که اهمیت توصیفه های ما در مقاله شماره دوم بیشتر چشم گیر می‌شود. تردیدی نیست که باید سازمانهای سیاسی فعال در صحنه از شرایط استثنائی جنک ایران و عراق استفاده کنند. ولی همه ظرافت کار و هنر رهبری در اینست که این استفاده در کدام چارچوب و به چه قیمتی باید صورت گیرد، و در حدود روابط و احتمالاً همکاری با هریک از دولتهای ایران و عراق چگونه باید تعیین کرد که همکاری جایش را به سربردگی و احياناً مزدوری ندهد.

ما در نخستین سرمقاله "سوره می‌نوی" یادآوری کردیم که در این نشریه جایی برای تبلیغ نظریات گروه کرائسی نیست. و نیز کنتینک در صفحات این روزنامه برای طرح کشمکشهای گروهها و سازمانهای کرد، در این باریختن سرزمین کردستان، جایی اختصاص داده نمی‌شود. ما هم چنان، باین اصول پای بندیم و عملاً نیز آنرا اثبات کرده‌ایم و شمارهای گذشته "سردمی نوی" بر این حقیقت گواه‌اند، اما همه اینها مانع از این نیست وقتی که بای مصالح عمومی ملت کرد و اصول اساسی جنبش ملی-انقلابی آن بیمان می‌آید ما سکوت کنیم امروز حوادثی در منطقه خاور میانه می‌گذرد که نمی‌تواند از نظر ما و هر فرد علاقمند به سرنوشت ملت کرد، بوشیده نماند. تلاش‌هایی که برای تحقق نزدیکی بین سوریه و عراق صورت می‌گیرد، و فشا رهایی که از طرف عربستان و سایر ممالک با اصطلاح معتدل عربی بر سوریه وارد می‌شود، تا بچرا که اعراب باز گردد، بسیار بر معنی است. هم چنین است نزدیکی احتمالی حکومت فرانسه و جمهوری اسلامی ایران و با انتقال مرکز فرماندهی و رهبری سازمان مجاهدین خلق ایران به خاک عراق، اینها و سایر تحریکات آشکارا و پنهان، جریاناتی هستند که باید بدقت در مرکز توجه رهبری سازمانهای سیاسی کرد قرار گیرند و عواقب احتمالی مترتب بر آنها را دقیقاً مورد بررسی و مطالعه قرار دهند. تا بار دیگر در برابر عمل انجام شده قرار نگیرند. چنین است که شرایط و اوضاع واحوا جدید لزوم هشباری و بیداری رهبری ساز

بقیه از صفحه ۲

د بیله، سی آمریکا د رچاه، سیوری کام
پر میدارد

قراردادهای سالت A.B.M عملیاتی نکرد
یدهاند و رسماً نیز عدم پایبندی با آنها
اعلام می‌کردند؟ زرزولتنی وزیر امور
خارجہ آمریکا، که قبل از رسیدن باین
مقام مدیر یک شرکت عمده مقاطعه‌کاری
بین‌المللی امریکائی بود، چنین می‌گوید
" ممالک متحده امریکائی شمالی درمو-
قعبیتی است که نقش مهم ترادریش برد
حوادث بین‌المللی بازی می‌کند " و از -
همین دیدگاه است که آشکارا دیده می‌شود
که مجریان دیپلماسی آمریکا، بجای تلاش
برای پیدا کردن راه حل‌های مورد توافق
با طرف‌های مذاکره خود، به شیوه‌های دیگر
از جمله دشنام دادن، فخر فروشی، روی
آورده و عملاً در هر مورد طرف‌های مذاکره
را در مقابل عمل انجام شده قرار می‌دهند
و برایشان فرق نمی‌کند که طرف مقابل
کیست و در چه موقعیتی قرارداد دارد، به
عبارت دیگر آنان این شیوه‌ها را همانگونه
که در برابر رقبای خود بکار می‌نندند
در برابر دوستان و متحدین آمریکا نیز
باین شیوه‌ها متوسل می‌شوند.

آیا اتخاذ چنین شیوه‌هایی دردیپلما
سی عمومی آمریکا انفاقی است؟ جواب
مسئله منفی است، باید خاطر نشان کنیم
که این شیوه عمل‌گرشی از یک کل‌هم‌آهنگ
در مجموعه سیاست‌هایی است که از طرف
اکیپ ریگان اجرا می‌گردد. از همین
جاست که بخوبی عکس‌العمل‌های منفی
اکیپ ریگان در برابر تمام پیشنهادات
سازنده و مثبت اتحاد جماهیر شوروی و
ممالک عضو پیمان ورشو، در مورد تسلیح
اتمی و کنترل و تقلیل یا امحالی آنها
و نیز تقلیل آشکارای تعداد موشک‌های
بالستیک یا موشک‌های مستقر در قاره اروپا
و نیز اتخاذ شیوه‌های جدید برای هر چه
دقیق‌تر و کارآمدتر شدن کنترل تسلیحات
و هم چنین از بین بردن تمام زرادخانه‌های
شیمیائی و نیز تقلیل تسلیحات متعارف
و غیر اتمی، و هم چنین تقلیل تعداد اقوا
قوای مسلح در سراسر خاک اروپا آرتلا-
نتیک تا او را، توجیه می‌گردد.

اتحاد جماهیر شوروی تاکنون چند
بار یک جانبه آزمایش‌های اتمی را بنا مختیر
انداخته است و در مقابل آمریکا این‌زما-
بشمارا با سماجت ادامه داده است.
اخیرا نیز ایالات متحده افزایش‌ذخایر
سلاح‌های شیمیائی را در دستور کار خود
قرار داده و به متحدین خود در پیمان
آتلانتیک شمالی نیز از سرگیری ساخت
سلاح‌های شیمیائی را پیشنهاد کرده است
با این بهانه که گویا اتحاد جماهیر شوروی
از لحاظ تسلیحات شیمیائی بر غریب
بیشی گرفته است.

چه عواملی زیر بنای این مجموعه

هم‌آهنگ سیاست‌های خارجی و تسلیحاتی
آمریکا، و بخصوص در صحنه خنثی
پیشنهادات شوروی و ممالک عضو پیمان
ورشو توجیه می‌کند؟ برای پاسخ دادن
باین سوال باید به سیاست‌های دفاعی
آمریکا نظری بیفکنیم:

جمهوریخواهان دسته ریگان در زمینه
نظامی‌چنان‌تکائی بمب‌دوچه‌ها و مخابرات
می‌داده‌اند که هیچگاه در زمان صلح سابقه
نداشته است. مجموع بودجه‌های نظامی
آمریکا در طول پنجسال ۱۹۸۰ تا -
۱۹۸۵ به میزان ۵۱٪ افزایش یافته و به رقم
سراسر ۲۳۰ میلیارد دلار رسیده است.
همچنین است تغییراتی که دست‌ریگان سعی
دارد در اساس استراتژی نظامی آمریکا به
تدریج بعمل آورد. ذکر این نکته لازم است
که تاکنون استراتژی نظامی امریکاییان
پایه استوار بوده است که آمریکا باید اذرا
آن چنان ضریب تراجمی باشد که در هر
موقعیت تواند ضربات کار ساز به نیروهای
ضربتی حریف خود اتحاد جماهیر شوروی
وارد سازد. عبارت دیگر تاکنون استراتژی
نظامی امریکاییان وارد آوردن ضربه به نیرو-
های استراتژیک اتمی شوروی، مقام اول-
بیترا میداد. دارودسته ریگان در طی چند
سال اخیر در کار آید بوده است که با استفاده
از آخرین پیشرفتهای تکنولوژی تقویت
نیروهای تدافعی را در درجه اول اهمیت
در جای اول از لحاظ استراتژی نظامی قرار
دهد. بطوری که با اجرای طرح (I.D.S)
چنان چتر دفاعی بر فراز ممالک متحده
آمریکا شمالی و متحدین در جه اول و قرار
دهد، کدر عمل هیچ موشک با اسلحه اتمی
شوروی و متحدین آن کشور در پیمان ورشو-
نتوانند از این سپردافعی عبور کنند.
اخیرا ریگان برای توضیح هدف خود گفته
است که هدف از برنامه جنگ ستارگان در
مقام مثال مانند نقی است که ما را در-
درون خانه مان از برف و باران درامان نگاه
می‌دارد، و سپردافعی که بر طبق برنامه
(I.D.S) ساخته خواهد شد از فرود آمدن هر
نوع موشک و اسلحه اتمی در خاک ایالات
متحده جلوگیری خواهد کرد. مضمون
برنامه جنگ ستارگان تغییر جهت استرا-
تژی نظامی آمریکا از وارد کردن ضربه به
نیروهای ضربتی حریف، به جلوگیری از
وارد کردن ضربه در هر لحظه به حریف می
باشد. اکیپ جمهوریخواهان یا یکارستری
کامل دستور العمل تئوریک "محافظة کار"
جدید "در صورت ممالک رو بتوسعه و باصطلاحاً
جهان سوم نیز به سیاست خارجی آمریکا
بعدی تازه بخشیده است که همانا گسترش
و وسیع نفوذ و قدرت امریکاییان در ممالک
است، و مجموعه جهت گیری‌های جدید
سیاست خارجی آمریکا، چه در زمینه نظا
می، و چه در روابط بین‌المللی، و چه در
زمینه ممالک جهان سوم و نخبتهای آزاد-
دی بخش، بشرحی که گذشت چیزی است
که اصطلاحاً به "جهان‌لاری نویسن"

تعبیر می‌شود. یعنی جهانی ساختن روابط
خارجی آمریکا و وارد کردن تمام درگیری‌ها
و کشمکش‌های محلی در این یا آن قسمت
جهان در چهار چوب روابط شرق و غرب،
سیاست جهان سالاری نوین در عین حال که
سعی در گسترش و سیفوذ سلطه آمریکا
در باصطلاح جهان سوم دارد، جلو گیری
از گسترش و رشد هرگونه جنبش رهاشی
بخش را در این ممالک در درجه اول اهمیت
قرار می‌دهد و آنرا پیش شرط هرگونه
توافق در مورد جلوگیری از مسابقه
تسلیحات اتمی و تقلیل ملاح‌های اتمی
و غیر اتمی بحساب می‌آورد.

باروشن ساختن خطوط اساسی سیاست
خارجی و تسلیحاتی و نظامی ممالک متحد
آمریکائی شمالی، و هم چنین هدف‌هایی
که در درواری تبلیغات دامنه‌دار بجانبداری
از صلح و آرامش نهفته است باید توضیح
دهیم که ایالات متحده آمریکا چه اهداف
ثرا برای پیش برد سیاست‌های خود در-
اختیار دارد و از چه عواملی در این راه
بهره بر می‌گیرد.

دستگاه اداری جمهوریخواهان به
کمک صندوق بین‌المللی پول، نوعی سیا-
ست اعمال زور و سخت گیران را بسرای
جهت دادن به سیاست‌های اقتصادی مالی
ممالک مقروض در جهان سوم به پیش می
برد. ایالات متحده آمریکا باین قسم
اكتفا نه کرده و از طریق دادن وام و اعتبار
تعرض و دست اندازی بانک‌های امریکائی را
در عرصه اقتصادیات ممالک مقروض تسهیل
و تحمیل کرده است. آثار استفاده از این
اهرم فشار در ممالک امریکائی لاتین

بهرتر بچشم می‌خورد. و در رابطه با همین
مسئله است که مقاومت باره از رهبران
ممالک امریکائی لاتین در مقابل نسخه‌ها
دستور العمل‌های اقتصادی و مالی صندوق
بین‌المللی پول قابل درک می‌گردد. که
چگونه این قبیل رهبران این مسئله را
بعنوان مرکز ثقل سیاست خود اعلام
کنند.

سیاستمداران آمریکا برای پیش برد
سیاست تجدید تسلیحات بشرحی که
گذشت، از کشمکش‌های بین‌المللی
استفاده می‌کنند و آنها را بهانه برای
جانداختن طرح‌های خود می‌سازند.
در سال‌های اخیر ایالات متحده آمریکا
از درگیری‌های داخلی گرانادا استفاده
کرد و بآن کشور لشکر کشی کرده آنرا
اشغال نظامی کرد، درگیری‌های داخلی
لبنان را بهانه قرارداد، با آنجا نیرو
پیاده کرد و ستازگی نیز لبی را مسورد
حملات هوایی قرارداد. بطور کلی هر جا
که بزعم سیاستمداران امریکائی "من-
فع" آمریکا مورد تهدید قرار گیرد تعرض
مسلحانه با آنجا در دستور روز قرار کر-
فته و صوجه شمرده می‌شود. راه حل
مذاکره و توافق دیگر اساساً برای این
سیاستمداران چندان مطلوب نیست.

تروریسم در شرایط کمونی بین‌المللی
بهانه مناسبی برای توجیه مداخله‌گری
آمریکا می‌باشد. شایان ذکر است که از
نظر آمریکا تعرض مسلحانه و لشکر کشی
اسرائیل به لبنان و اشغال قسمتی از
جنوب این کشور در طول چندین سال تحت
عنوان منطقه امنیتی، و نیز حمله هوایی
به مراکز فلسطینی‌ها در تونس، و اعمال
گسترده تروریسم دولتی در سرزمین‌های
اشغالی، نه تنها از مصادیق تروریسم
نیست بلکه اقداماتی است که در چهار
چوب دفاع از امنیت اسرائیل مشروع می
باشد هم چنین است حمله هم‌چنان رژیم
نژاد پرست افریقای جنوبی به کشور

افریقائی همجوار به بهانه تعقیب مها-
رزان نامی بیا. آمریکا همواره با استفاده
از حق وتو از حکومت اسرائیل و افریقای
جنوبی در شورای امنیت جلوگیری کرده-
است، و ستازگی نیز همراه با انگلستان
تحمیم شورای امنیت را در مورد محکو-
میت رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی
و توگرد. ایالات متحده در همان حال که
به بهانه تروریسم به هدف‌های غیر نظامی
در لبی با استفاده از بمب افکن‌های مستقر
در انگلستان حمله ورمی‌شود، رسماً ضد
انقلابیون نیکاراگوا و آنکولا و افتسا-
انقلابیون نیکاراگوا تا کنون در حملات
خود به هدف‌های غیر نظامی از جمله مراکز
کشاورزی و غیره، چندین اروپائی را که
برای کمک‌های عمرانی می‌باید اشی به آن
کشور رفته‌اند بقتل رسانده‌اند، زمامداران
و سیاستمداران طراز اول آمریکا در سفر-
های رسمی خود به پاکستان، اردوگاه‌های

با اصطلاح بناهندگان افغانی را در جوار
مرز دولتی پاکستان و افغانستان مورد باز
دید قرارداد و با دادن وعده همه گونه
کمک‌های باندهای ضد انقلاب آنها را در-
عملیات تروریستی‌شان، که حمله به
مدارس و دانش آموزان بی‌گناه برای آنان
امر عادی است تشویق و ترغیب می‌کنند.
دستگاه اداری ریگان در همان حال که از
فروش موشک‌های قابل حمل "استینگر"
به عربستان سعودی خودداری میکند، تا
مبادا این سلاحها بدست تروریست‌ها
بیفتد همین موشک‌ها را در اختیار ضد
انقلابیون آنکولا و افغانستان و نیکارا
گوا قرار می‌دهد. و درست در چنین اوضاع
واحوالی است که از لزوم مبارزه با ترور-
رسمی سطح جهانی سخن می‌گوید و در اجلا
توکب متحدین خود را و ادار بحد و ارعلا-
مبدر این مورد می‌کند. چنین بود عوا-
ملی که آمریکا از آنها برای اجرا و توجیه
سیاست خود بهره برمی‌گیرد. حال به
قسمتی دیگر از بحث مان میرسیم و آن
اینست که امریکاییان برای اجرای سیاست‌ها
شاز چه بهانه‌ها برنده استفاده می‌کنند؟

بقیه در صفحه ۴

دیبلماسی

گروه محافظه کاران جدید در رهبری ایالات متحده آمریکا بطور خلاصه از دو برگ برنده استفاده می کنند که به ترتیب عبارتند از [C. I. A] که مدت طول دوران زمامداری رونالد ریگان هم از لحاظ بودجه و هم از لحاظ وسایل و هم جنس از جهت پشتیبانی معنوی، بصورت بی سابقه ای تقویت گردیده است و امکانات اجرایی و عملیاتی آن بصورت چشمگیری افزایش یافته است - دیگری آژانس امریکایی برای اطلاعات - پیش بردن امر مبارزه ایدئولوژی بناست - تعداد عوامل دستگاہ دوم طبق برآورد مطبوعات بالغ بر هفتاد هزار نفر است امروز دیگر هر دو این برکهای برنده جز لاینفک دیپلماسی آمریکا به حساب می آیند - این دودستگاه عوامل شان در سراسر جهان، باید سیاست "برخورد" و "مقابله" با اتحاد جماهیر شوروی را پیش ببرند و در عین حال سر سختی و آشتی ناپذیری و در واقع ستیزه جوشی امریکارا توجیه کنند.

چنین بود بطور اجمال خطوط اساسی و کلی سیاست جهانی "محافظه کاران جدید" در هیئت حاکمه آمریکا که اجمالاً به عنوان ژنرال سالاری نوین نام گذاری می شود - اما شایان ذکر است که اجرای این سیاست ها و جهت گیریهای پیش گفته چندان سهل و آسان نیست - صرف نظر از مخالفت اتحاد جماهیر شوروی و محالک عضو پیمان ورشو همه نیروهای ترقیخواه و انقلابی در سراسر جهان، اجرای سیاستهای ارتجاعی "مخالفه" کاران جدید "در خود آمریکا نیز با مقاومتی جدید و نیرومند شده است که تا ره باین مقاومتها ضرورت دارد - بیش از دو بیست و بیست نفر از اعضای دموکرات و جمهوریخواه کنگره طی درخواست رسمی از رئیس جمهور خواسته اند که باینندی امریکارا به قرارداد های حالت ۲ محترم بشمارد -

بیش از شش هزار نفر از دانشمندان امریکارا جمله چند نفر از برندگان جا-ژیه نوبل، آشکارا مخالفت خود را با اجرای طرح مشهور به جنگ ستارگان اعلام و از هرگونه همکاری در اجرای این پروژه گرام خود داری کرده اند - گروهی از دانشمندان و متخصصین امریکا آمادگی خود را برای اجرای یک سلسله موافق با دانشمندان و متخصصین شوروی برای اجرای کنترل و نظارت بر محدودیت بیست آزمایشها و تقلیل تسلیحات اتمی اعلام داشته اند - کنگره آمریکا در تصویب اعتبارات مربوط به پروگرام جنگ ستارگان محدودیت های عده قائل شده و تصویب اعتبارات

را مشروط بر این کرده است که گروه ریگان ثابت کند که شوروی نیز به آزمایشهای مشابه این پروگرام دست زده است - از همه مهم تر کسر بودجه فراوان امریکا است که سالیانه در حدود ۲۰۰ میلیا دلار است و کنگره را ناچار کرده است که برای مقابله با آن و متعادل ساختن بودجه تا سال ۱۹۹۱ طرحی را به تصویب برساند بموجب این طرح باید هر سال مبالغی از بودجه نظامی و غیر نظامی کسر گردد تا بتوان هدف متعادل ساختن بودجه را در سال ۱۹۹۱ تحقق بخشید -

همه اینها موانعی است که کم و بیش راه را بر "محافظه کاران جدید" در حاکمیت امریکا سد می کند و از اینجاست معلوم می شود که چرا رونالد ریگان از ملاقات ژنو استقبال کرد، و چرا در حال حاضر سعی دارد هر طور شده ملاقات دیگری با کورباچف رهبر شوروی در سال جاری ترتیب دهد - مادر فرست مفتخری بار دیگر درباره اجرای این سیاستهای "جهان سازی نوین" امریکا و موانع و مشکلاتی که در راه اجرای این سیاستها وجود دارد بحث خواهیم کرد *

سیاستهای امپریالیستی در قبال رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی

موجودیت رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی نسبتاً نا فکیده مقرر است پذیرفته شده بین المللی است بلکه دیده است که نافی تمام اصول منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر است - اقلیت سفید پوست حاکم چنان زندانی برای ۲۴ میلیون سیاه پوستان برپا داشته است که در سراسر تاریخ سابقه نداشته است - سیا پوست جز بر دگی حقی ندارد و محکوم است که برای انبساط حقیقت سرمایه داران سفید پوست و شرکای آنها در ممالک امپریالیستی مانند انگلیس و آمریکا و سایر کشورها - حیوان گار کنند و باز بگردند - مبارزه سیاهان در افریقای جنوبی در سخت ترین شرایط اختلافات ادامه دارد - "کنگره ملی افریقائیان" بخوبی این مبارزه را به پیش میبرد و در میان سیاهان را اعتبارات فوق العاده برخوردار است -

کافی است اشاره کنیم "نلسون مندلا" رهبر کنگره ملی افریقائیان مدت بیست و پنج سال است که در زندان بسر میبرد، و هنوز هم با کمال قدرت و اطمینان از آریا نهایت دفاع میکند و آینه روشن سیاست در افریقای جنوبی امیدوار است - برست افریقای جنوبی بمنزله زندان امپریالیسم در افریقای سیاه و استوائی از تجزیه خدانقلابیون در انگولا و موزامبیک در بنی نداشتند و آشکارا هر چند کادیکار به خاک دولتهای افریقای حمله میبرد و بیگناهان را قتل و غم میکند - قدرتهای امپریالیستی هیچگاه در قبال

این تجاوزات موضع جدی مخالفت آمیز اتخاذ نکرده اند - و هرگاه تجاوزات رژیم افریقای جنوبی در شورای امنیت مطرح میشود باوتوی امریکادر تمام موارد و در غالب موارد بارای منفی امپریالیسم انگلیس و سایر دول غربی مواجه میشود - در یکسال اخیر تعداد قربانیان ترور روز - مره و داشمی رژیم افریقای جنوبی از حد گذشت، و مبارزات سیاهان و نیروهای مترقی در سراسر جهان بیش از پیش عرصه را بر رژیم نژاد پرست و یشتیبانی غربی و تنگنا رژیم نژاد پرست مجبور شد با اقداماتی دست برند که از طرف امپریالیست ها و مخمونا رونالد ریگان بعنوان "سیاست سازنده" مورد تمجید قرار گرفت - مفهوم سیاست سازنده در واقع این بود که سیاهان و سایر ساکنین افریقای جنوبی از قبیل دورگها و هندسیها بعنوان اتباع درجه دوم و سوم در مقامی بسیار محدودی از با - ره از حقوق اجتماعی برخوردار میشوند - بدینسان چنین تمهیداتی جوابگوی نیازی روز افزون جمعیت بیست و چهار میلیونی محروم سیاه که حقوق مشروطه و انسانیت را مطالبه می کند نبود - و از این رو با مخالفت جدی ساکنان سیاه و سازمانهای سیاسی و اجتماعی آنان رو - برو گردید - باسج رژیم نژاد پرست اختناق بیشتر و کمار کلوله بود - مقاومت سیاه پوستان از صورت اعتراضات و تظاهرات مسالمت آمیز تجاوز نمیگردد -

در ماههای اخیر بخوبی مشهود گردید که مبارزه در حال تکامل و ارتقا میمیرد - حل یا تر واز جمله مقاومت و قیام مسلحانه است - رژیم نژاد پرست که همه درخواستهای مشروطه و برحقا کثرت است - سیاه پوستان ناشی از تحریکات "کمو - نیستی" میدانند، برای انحراف افکار عمومی جهانی یک سلسله حملات تجاوز کارانه را در عین حال و هم آهنگ به کشورهای همجوار آغاز کرد ممالک افریقا - ثی قربانیان تجاوز به شورای امنیت و سایر مراجع بین المللی شکایت بردند - امواج اعتراضی علیه جنایات رژیم نژاد پرست با لا گرفت -

نزدیک شدن مراسم یادبود دهمین سال کشتار "سووتو" فرصتی بود برای اینکه نیروهای مقاومت سیاه پوستان - سازمانهای سیاسی آنان مبارزه را هم آهنگ کنند و ضربات قاطع تری بر یکسر رژیم نژاد پرست وارد کنند - رژیم نژاد پرست چند روز قبل از سالروز کشتار "سووتو" در سراسر کشور حالت فوق العاده و حکومت نظامی برقرار کرد - مسئله در سازمانهای بین المللی مطرح گردید - در همین شرایطی بود که قطعاً مه مننی بر حکومت رژیم افریقای جنوبی از طرف امریکا و انگلیس "تو" گردید - ممالک اروپایی در مواجهه با این

شرایط جدید چون یکسلی نقاباز چهره - شان برگرفته شده بود، اجلاس در لاهه تشکیل دادند و موضوع محاصره اقتصادی و مجازات رژیم نژاد پرست مورد مذاکره و مشاوره قرار گرفت -

در اثر با فشاری خانم تاجر نخت و ریسر انگلیس و صدر اعظم المان غربی ممالک عضو پیمان اروپا با اصطلاح مهلت سه ماهه به رژیم افریقای جنوبی دادند که اگر در این مدت "نلسون مندلا" را از زندان آزاد نکند و اقدامات لازم برای لغو حالت فوق العاده وضع عادی معمول نداشت آنگاه مجدداً در مورد اعمال مجازات علیه رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی انتخاب تصمیم کنند - جالب توجه اینست که خانم تاجر حتی پیشاپیش از اجرای مجازات و محاصره اقتصادی در رای سه ماهه جلو گیری کرد و اتخاذ تصمیم بنا به پیشنهاد او - به بعد از اثقتی مهلت سه ماهه موکول گردید -

مخمسک این است - به وزیر امور خارجه انگلستان ماموریت دادند که به افریقای جنوبی برود تا به اصطلاح اقدامات آشتی جویانه بین رژیم و سازمانهای سیاسی بعمل آورد - سازمانهای افریقای و حتی سفید پوستان - نه رو ملاقات و مذاکره با رژیم نژاد پرست انگلستان را تحریم کردند - ممالک مشترک المنافع هیئت مرکب از هفت نفر از سیاستمداران با سابقه ممالک کمونولترا ماموریت دادند که سیاست های رژیم افریقای جنوبی را مورد بررسی قرار داده و اقدامات لازمه را توصیه کنند - این هیأت مجازاتهای اقتصادی را علیه افریقای جنوبی توصیه کردند - ولی خانم تاجر از اجرای این توصیه سر باز زد -

اکنون افریقائیان و حتی کسانی مانند کشیش "موموند توتو" امفک ژوهانسون ممالک عضو پیمان اروپا را به خیانت متهم می کنند -

در پشت این اقدامات چه حقایقی نهفته است: انگلستان المان غربی - امریکای شمالی در شمار نخستین طرفهای معامله و بازرگانی با رژیم نژاد پرست قرار دارند - انگلستان به تنهایی چهار ده میلیارد لیره در افریقای جنوبی سرمایه گذاری کرده و در چهارصد رشته از صنایع تولیدی و کشاورزی افریقای جنوبی سهامدار است - به همین قیاس المان غربی و امریکای شمالی - چنین است علت واقعی دفاع آنان از رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی - به قول یلنا استاد دانشگاه ژنو - و متخصص در مسائل افریقای جنوبی این کشور بمنزله یک کارگاه بزرگ برای سرمایه داران غربی است و طبیعاً هیچگاه به دلخواه نمیخواهند که این کار کارها - رها سازند - اما در عصر انقلابهای خد امپریالیستی رژیم نژاد پرست - نوستی جز شکست و سقوط ندارد *

پاشماوه ی

کوردستان له چاپه مه نیه کانا

کۆتاری "دراسات اشتراکيه" چاپی سوریا له ژماره ۱۱ی خۆی دا لهزیناو و نیشانی برابتهی کورد و عه ره ب لسه پێناوی سه ره خۆتی نیشتمانی دژی - ئیمیرالیزم وه هیونیزم و کۆتیه بهستی دا " به قه له می " رمۆشیخو " بلاو کردو ته وه به شیوه بهکی زانستی و واقعی وه رعی کوردهکان له سوریا وه شداربان له خهباتی دژی فرانسه بو سه ره خۆتی و به شداربان له خهباتی دژی داگیرکهره - نی ئسرا ئیلی و به شداربان له شه ری - بئروت و بشتوانی کوردهکان له جیوالانه وه ری زکاربخاوازی قه له مستینی تیداروون کرد ته وه .

نووسهر له بای " خهباتی نیشتمانی کوردهکان له سوریا " ده نه ووسی : " ژماره ی کوردهکان له سوریا ده کاته بتر له ۱۰٪ی هه موودانشتوانی و لات - کوردهکان له ئوستانه کانی جزیر و حه لب و الرقه و دمشق ده زین و داب و نه ریت و عاداتی میلی خۆیان باراسته وه به زمانی با و وایبرانمان به زارا وه ی " کرماتیجی " قسه ده کهن . زۆریش له کوردهکان به درێژایی میژووی رابردو و له ناوچه کانی جیا واز دا بلاو بوونه وه و تیا و نه وه . ۹۵٪ له کوردهکان مۆسلمانن سوننی ۵٪ یه ی زیدی و قه لهن .

تیکهلی کۆمه لایهتی کوردهکان له سوریا راست تیکهلی کۆمه لی سوری به گه بریتی به له : وه زبیر و کونیدی قه - قه بر و ئیوئوچی ، کربکاری کشت و کمال و کربکار . ناقمئکی چکوله ش وه زبیری ده وه لمه مند و خا وه ن زهوی و بازرگان . ههر

ده جانه ماله ی به نیوانکی ده ره به کی وه ک مایه . باه اکوچه ری ویرا به اشا الملی و حه رئا غا و شاهین بکه و فایق ناغا . هیندی بیوه - ندی شه بره نش هینتا له نیو کورده کانا دا ما وه ، به لام به شکلی په نجاکان نیه . خهباتی چینه به تیش نه نیوان هه زاره کوردهکان و ده ره به که کانا دا بهر ده وامه . ژماره ی زوو نا که به . انی کورد به هوی و شماری نه ته - وایه . سی وه ده ره نانی خو نهدنی

زۆر له ولاتانی سویالیستی له زهیدی وه هلدان دایه . حزبی کوموونستی سوریا له چا که نه وه له وشار کردنه وه ی چه ما وه ری کملی کوردا له سوریا له بهاری نیشتمانی و چینه بیه وه ده ورکی با لای هه به وه .

له سوریا ده مان حیریی کوردی هه من

هیندی چوک و تازهن وهیندیکیش له نیو ده لک دا ته ئسیریکیان نیه . چوار با بینح حیرب له ناوچه کوردهکان هه ن که خا وه ن پروگرامی سیاسی و چاپه مه نی و بلاو کرا وه ی خۆیان "

نووسهر یاشان دێته سه ره به شی میژوویی خهباتی کوردهکان له سوریا و زۆر به جوانی ده وری کوردهکان له خهباتی دژی داگیر کهرانی فه رانسه له سالی ۱۹۲۰ وه تاپاش شه ری دووه می جیهانی له دمشق و جزیره و جیبا ی عفرین روون ده کاته وه و هه نووسی : " برا بهتی کورد و عه ره ب ریشه ی قوولی هه مه وه درێژایی میژوو له ناوچه به دا بهر ده وامه . نه م برابه تیه له رابردوو و ئیستا دا له خهباتی به ککرتووی دژی ئیمیرالیزم وه هیونیزم و کۆتیه به رستی دا خۆده نویتی . چه ما وه ری کوردیش وه ک خه لکی تر دوست و دوژمنی خۆی یاش ده ناسی وه قوولی شه وه ده زانی که ولاتانی سویالیستی و پیش هه موون دوستی ته ونه نه وان هه که له پیناوی ئازادی سه ره به خۆیی و پیشکه وتنی کۆمه لایهتی دا خهبات - ده کهن ، هه ره وائیش که پشتکبیری خه باتی که لاتی ده کهن له پینا و ی دیاری کردنی چاره نووی دا "

نووسه ریا شان دێته سه ره " وه زعی کۆمه لایهتی کوردهکان له سوریا " و - دنووسی :

" کۆشه کیری نه ته وایهتی بۆزوا ز ی کورد و عه ره ب هه ولی دا وه بۆجیا کردنه وه ی برابه تی کورد و عه ره ب که بێجکه له بهر ژه وهندی دوژمنانی کورد و عه ره ب به قارانجی که س نیه . به لام بهل و پای کۆته به ره سستی و ئیمیرالیزم سه ره رنه که وته .

که لی کورد به به شداری له شه ری دژی داگیر کهرانی ئیسرا ئیل و شه مریکا له بیروت چه ندشه هیدی دا وه . هینزه کۆنه به رسته کانی اخوان المسلمین نه مانا و نیوه کومه لاتی کورد بو ئیگوشانی ئازا وه جیه تی رابکێشن . که لی کورد شان به شانی هینزه نیشتمانی و پیشکه و تنخوازه کان دژی داگیر کهرانو به کرێ کیرا وه کانیان خه بات درێژه بیده دا .

هینزه کۆنه به رسته کان هه ولده من له بی بهش بوونی کوردهکان له زهوی و نیشتهکی خۆیان که به هۆی به رنامه ی شو قینی له ساله کانی شه بت دا خا تو ته کایه وه هه چ پا کانه شی بۆنا کرێ - که لک وه رکرن ، خا وه نی شه وه رنامه نه رو ئیته وه شوینه واری ناله باری شه وه به رنامه شه مکار به هه رما وه که له که ل یا سا و قانوون کانی سوریا ده زه و بهک نا کربته وه . بی به شکردنی بۆتیا ه کوردهکان له بهر هه م قارانجی کرده . کانیان و شوننی دانیشتمانی ، به بیچه ، وانه ی یاسای ئیسلامی زهوی و زاره که

ده لێ له دابه شکردنی زهوی دا ، پێسته شه م جوتیارانه له پێشه وه بن و زهیدی یان هه بی که له سه ره زهوی دا ده زین ویا له زویه که نیرکن .

له کاتیگا وه ک ده زانین خا وه ن ملکه سه زنه کانی و سه ره ئیسلامی زهوی و زار که وتوون به ها و کاری هیندی ده سه لات داری ناوچه سیاسه تی بی به شکردنی وه ره - زه ره کان له زهوی به ربه ده من . شه وانه ی له زهوی بی به شکارون ، جوتیاره هه زاره کانی که له خا وه کانیان ده رکارون . . . له لایه کی تره وه له شه ناجی سه ره ژمیری ۱۹۶۲ دا ، نیریکی ۸۰ هه زار کورد له جزیره له جنسه ی سوری بی به ش کارون ، شه وه ش بۆنه هۆی بی به شکرد - نیان له زهوی و زار . شه م کوردا نه تووشی هه زاری و بیکاری و ده ره بده ری بوون له کوندا و خا نووی خۆیان . بی بهش له هه مو و مافیکی ئاسایی وه ک خدما ت و کوبینی کربنی شه کرو برینج و روون و پیندا و بستی فه قیرانه . شه هه ی بهشی و ستمکار به له لای نیشتمانه وه ره و پیشکه و تنخوازه کانا چه ندرسیار " هینا و شه کۆری . هه مئا که ی شه م ها و نیشتمانه به وه زهوی وله کارو له خه زمه تی شداری و پیندا و بستی کانی ژبان بی به ش ده من کورت کرا وه ته وه . *

Hevniştimanên hêja

Va ye Serdema Nû li ber çavên we ye. Me di destpêka rojnâmê da da bû xuya kirin ku " S. N. " tenê bi alîkariya we dikare dom bike. Em dizanin ku rewsa Kurdistanê perîsan her li ber çavên we ye, ku giyan û xwîna we tev bi evîna wê dagirtî ne.

"S. N." hawara miletê kurd e, dengê bilind yê heqxwaz û pêşketinxwazên kurdistanê ye. mehêlin ku ew deng û ew hawara nîzim bibe !!

Aboneya 12 hejmaran ji bona welatên Skendînavî 100 koronên swêdî ye. Ji bona welatên Ewripa ên din pereyên poste jî têne ser. Hûn dikarin peran an bi rêya bankê an jî bi poste bisînin. Navnîsana "S. N." digel jimara hesabê bankê di vê jimarê de em belav dikin. Careke din jî em hevkarîya we sipas dikin.

Xwendevanên kurd ên hêja

Rojnama S. N. bi alîkarî û hevkarîya çend rewsenbîrên kurd di warên siyasî, edebî û reşenbîrî da dê mijûl bibe. Ewê digel kovar û rojnameyên kurdî ên pêşverû ji bona van armancên jêrîn bixebite.

- Ravekirina têkoşîna miletê kurd ji bo mafên xwe ên neteweyî ji miletên cîhanê ra.
- Belavkirina nûçeyên xebata çekdar û têkosîna hêzên şorisgîr ên Kurdistanî.
- Pêşvebirina ziman, edebiyat û çanda kurdî.

Di vê biwarê da "S. N." hêvîdara alîkariya diravî û manewî ya rewsenbîr, şorisgîr û welatperwerên kurd e. Ev alîkarî bi awayên têvel dibe: Bi danûstandinê digel "S. N.", bi belavkirin û firotina wê, bi sandina nivîsar, pêşneyar û rexneyan...

Em çavênê alîkariya we ne. Ji me re nivîsaran li ser rews û jîna kurdên ku li derf welêt dijîn, li ser xebata şorisgîrên Kurdistanê û têkosîna miletê kurd bisînin. Bi vî awayî alîkariya we ji "S. N." ra dê gelekî hêja be.

KURD

"Wîlayetên rohilatê û dîroka Varto". Varto bajarekî mezin nîne, lê yek ji ciyên giringên serhildanên kurdan bû ye. Pêşgotina kitêbê ji aliyê general Gürsel serekkomarê wê serdemê yê Turkiyê hatiye nivîsîn û ev pêşgotina weke aghdariyeke bû, bo ew kesên mesela kurdan tînin pêş.

General Gürsel dibêje: " di vîcihanê de, neteweya kurd nîne. Kurd ne tenê hevvelatîyê me ne, lê ew hevgelê me ne jî. Mixabin hakimên xerabên sedan sala, welê kirin ku ev rewş peyda bibe. Em bê guman rê nadin, ev rewş dijî me bi kar bê û niştîmanê turk perçe bibe. Di perspektîva pêşroja niştîman û ge-

lê turk de, ev meseleke pîrgiring û ciddîye." ev çend xêzên jorîyên serekkomarê Turkiyê, her çend ne bi şeweyekî dîrekt, lê bi şeweyekî ne dîrekt hebûna kurdan îsbat dîke.

Kurd dîsan mesela xwe ye neteweyî tînin pêş. Ev mesele gelek meseleke giring û ciddîye, û tîrseke mezin dixe dilê hukumeta Turkiyê. Tîştê seyr ewe ku her çend ev kitêb dijî kurdane, piraniyê wêbeş sa şoreş û serhildanên kurdan dîke.

Pîştî du salan li 29 Hezîrana şa la 1963-an, dîsa rojnameyên turkan bi rubrikên mezin behsa rêxistinên nihênîyên şoreşgerên kurdan kir û nivîsî: " 12 kes ji serokên wan hatine girtin". Ragehandina desthelatdarên turk di înforsiyona xwe de, derbarey girtîyan wesana xuya

dikir ku ev tevgera êdî ji destê şêx û axan derket û kete destê ronakbîr, karker û xwendevanan.

Partiya karkerên Turkiyê, yekemîn partiya eşkeraya Turkiyê bû, bi şeweyekê resmî hebûna kurdan qebûl kirî. Ev jî biryara kongra çarem a partiye bû li oktobra 1970 -an ya ku Hîce Boranî weke serok hatîye helbijartin. Di encama vê qebûlkirinê de, Partiya Karkerên Turkiyê bi tawan dijî "destorî" hate

qedexe kirin. Destorê Turkiyê hebûna kurdan li Turkiyê qebûl nake

Beşê duwemê vê nivîsarê dê li hejmarê dahatu belav be. *

بیرخستنه وه

رۆژ حه ز دهکه یه که وتو وێژ لکهمل
 خۆیته رانی به ریزی " سه رده می نوی
 دریزی هیمی . به لام به پیوستی دهرا -
 نین که سرنجی خۆیته راه بو شه م
 دوو خاله رابکایشین :
 1 - نامه یی نیمرا و یان نیمرای
 نهینی وه لامیان نادریته وه و له رۆژنا
 مه دا چاپ ناکری .
 2 - له وانه به خۆیته ریک نامه مان
 بو بنووسی و به لام له یه هر هوی جور به
 جور نه یه وی ناوی بلاو ریته وه ، لهم
 حاله دا پیوسته بو مان بنووسی شه و
 دم نیمرا که ی دهپاریزی و ناوی بلا و
 ناکریته وه .

هاونیشمانی به ریز

رۆژنامه ی " سه رده می نوی " وا له به رچاوتانه . هه روه له یه که مین سه ره تای رۆژنامه دا به روونی باسمان کرد که " سه رده می نوی " به شیوه پشت شه ستوره وته نیا یارمستی شیوه یه دریزه پیدانی دابینه کات . نیمه ده زانین که شیوه ها و ولاتی خۆشه و بست عه لاقه ی له دوایی نهها تووتان هه یه به کوردستان و چاره نووسی پر له داخی . نیمه د مزانین که ههستی خۆشهویستی کوردستان ته اووی له شیوهی داگرتوه وله که ل دلوپه کانی خۆینی شیوه تیکه لاره ، " سه رده می نوی " هاواری نه ته وهی کورده ده نگی به رزی رهوا وه قهوازانه ی پیشکه وتنخوازانی کوردستانه مه هیکن شه و ده نگو هاواره نزم بیته وه .

داواتان لێ ده که یه که تابو نه مانی 12 ژماره به هه قی پۆستیه وه ، له ولاتانی شه سکانه ی ناوی دهکاته 100 کرونی سویدی ، له ولاتانی ئوروپایی هه قی پۆستی دیته سه ری ، به ژماره هیمایی بانکی که له رۆژنامه که دا نووسراوه یان ئادریمی پۆستی تازه مان که له م ژماره دا (4) نووسراوه بو مان بنیرن ، هه روه تکان لی دهکه یه که وه رهقه ی شه پاره یه ی بنیرن ، به ئادریمی " سه رده می نوی " بو مان بنیرنه وه ، جاریکی تر سوپاسی هاوکاریتان ده که یه .

خۆینه رانی به ریزی کورد

رۆژنامه ی " سه رده می نوی " به هاوکاری و یارمه تی چه ند رووناکبیری کورد پی ده نیسته مه یدانی سیاسی وشه دهب و روشنبیری کوردی وه یه وی شان به شانی گوغار و بلا و کراوه پیشکهو تنخوازه کانی کورد ، له باره ی ناسانختی مافی رهوای نه ته وهی ته کورد و بلاوکردنه وهی دهنگ و باسی خه باتی چه کدارانه وتیکۆشانی هیزه شورشگیره کانی کوردستان ، له قاودانی جنایه ت و تاوینی پیزمه شو قیینی وکو نه به رستانی زال به سه ر کوردستان دا ، وله به ره په دانی زمان شه ده ب وکولتوری کوردی یه وه ، شه رگی نیشتمانی خۆی به جی بکه یهتی .

له م بواره دارۆژنامه ی " سه رده می نوی " پیوستی ته اووی هه یه به یارمه تی مادی و مه عنه وی رووناکبیرانی شورشگیر و نیشتمانپه وهرانی دلسوز .

له که " سه رده می نوی " پیوه ندی بگرن ، به بلاوکردنه وه ی رۆژنامه ، به فروختنی ، به تیدا نویسن ، به پیشنیارو رهخنه وریتیونی یارمه تیمان بدهن . له سه ر و مزعی ژبان وتیکۆشانی کورده ئاوارمکانی ده رهوه وخه باتی شورشگیرانی ولات ده نگ و باس و نووسراوه مان بو بنیرن وله میگایه وه به کرده وه له تیکۆشانی " سه رده می نوی " دابه شداری بکه ن . " سه رده می نوی " له به رده ستان دایه وچاوه روانی یارمه تی شیوهی به ریزه .

Nav û nîşana me ewye
 Serdema nû Box 7066
 163 07 Spånga 7
 Swden
 Hejmarê hîabê me jî ewe
 Socete General st Michel
 Paris 3080 5052056 France

DÎ RIYA...

vê ye çina serdest gelek bî awan hêlên mezûn bîkartinûn, pal û piştî bîngehîn a raya giştî dî nav çarçoveya tebliyatên wan de bîminûn. Rêxistûn û penaberên siyasi, hewceye gelek deqîq lî ser vê bîsekûnûn û bûdûn lî ber çav. Jî bo 'kûrûn' bî pêş armanca xwe leyde jê bîgûrûn. Bî kêmasî ew hîşyarî hebe, ku rê nêden dîjûn feydên mezûn jê wernegrûn. Ev tîstên ku me bî kurtî bas kîr, noqteyên eslî û bîngehînûn, ku hewceye lî ber çavên rêxistûn û penaberên siyasi yê Kurd bûn û jî bo xatîrê Kurdîstan û dî riya Kurdîstan de neyê jî bîr kûrûn. ■

KURD LI TURKYE

barey jî nî û peywendiyên civakî lî nav gelê Kurdîstana Turkiyê, ku dî wan lêgerînan de behsê kurd û neteweya kurd lî Turkiyê dike.

Kurd kîne, çendîn, lî kuderê dijîn. Xebatê jî bo çî dikin?

Lî Turkiyê, ne wek netewe ne jî, wek kêmiyek neteweyî kurd tên hesabkûrûn. Lê ew pîraniya xelkê 12 wîlayetên rohilat û başûrê Enebolê ne. Dî va herêman de turk kêma hîne. Axa vê dewêrê ku pîraniya xelkê wê kurdin û jî 200 hezar m² pêtire, jî aliyê etnografî ve xuya û eşkeraye. Piştî kodetaya "Înqîlab" 27-ê gulana 1960, hinde kes û rojnamevanên zîrek bî cesaret, dest bî behsa mesela kurdan kirin. Rojname "Yon" a heftane, organa tevgera sosyalîzma turk, di hejmarê xwe ya roja 18-ê dîsembera 1984 an de, lî jêr rubrîkê "Mesela rohilata me bî dîtina civaknasekî" nivîseş wêşand. "Yon" dinivîse: Wîlayetên Toncel, Bingol, Moş, Edîman,

Agîra, Sêrt, Bitlîs, Hekarî, Orfe û Mardîn bî riya tercumanan digel xelkê diaxifin. Diyarbekir û Van jî bî hêsanî dikevin vê listeyê.

Ew informasyona lî ser hejmarê kurdan lî Turkiyê heye gelek a hevdiye. Di statîkên resmî de, hejmarê kurdan nîne, û jêra dibêjin "Turkên çiyayî". Di statîka sala 1965 an de, xêzek hebû bo zîmanê dayîkê. Di encama vê statîkê de, ku rojnameya "Cemhoryet" di novembera 1967-an de wêşand, 2 milyon û 323428 kes lî Turkiyê zîmanê kurdî bî zîmanê xwe yê dayîk danîbûn. Ev hejmarê divê çendê din lî pey hebe. Çûnkî jî bilî zîmanê turkî, her zîmanekê din qedexeye lî Turkiyê. Lî ciyên resmî, pîraniya xelkê Turkiyê yê ne turk, piştî xelkî yê turkî xwendin qehê, zîmanê turkî bî zîmanê xwe dadînin. Sedemê wê jî ewe ku ew jî zîndan, eşkençe û dêsîkîrimîsyonê ditîrsin, bî taybetî lî serayên hukûmetê û dezgehên karî dema ew lî karî digerin.

Bî texmînan hejmarê kurdan, lî navbera 10-12-e milyona ne. Tîstê ku vê hejmarê îsbat dike, melumatên Îstîxbarata Turkiyê ne, yê ku ketine destê rojnameyan. Îstîxbaratên Turkiyê lî regezê neteweyî yê eşkerên nû digere, jî encama wê derket ku % 20 jî eşkerên nû kurdin. Eger hejmarê Turkiyê lî gorstî atîka 1935-an be, ewe hejmarê kurdan jî 10 milyonan derbas dibe. Kurdan her tim xwe bî neteweyek din jî turkan daniye. Bî dirêjahiya sedan sala, lî jêr hukmê Împaratoriya Osmanî hîç wextekî stûyê xwe lî hember turkan xwar nekîrîye. Peymana Sîver a sala 1920-an de serxwebûn da gelê kurd. Lê ew peymanê bî peymanê Lozan hate helwêşandin, ya ku behsa mafê gelê kurd bî piştî guhê xwe ve havêti. Sala 1924-an, piştî damezrandina cemhuryeta Turki-

ye, yekem serhildana kurdan rabû. Ciyê serhildanê Hekarî bû. Bî dirêjahiya 79 rojan kurdan şerê eşkerê turk kîr, wê serhildana kurdan dengekî bilind da lî Turkiyê û Ewropa, û bî serhildana Şêx Seid têtê navkîrin. Vê serhildanê jî sibata 1925-an destpêkir û heşt mehan domkir. Şêx Seid û pêşewayên din dane mehkemê. Mehkema giştîya ne adil a eşkerî dî bîryara xwe de got: "hûn hemû jî bo yek armanc kombûne, ew jî serxwebûna Kurdîstanê ye, bî tenê lî ser sêdarê, hûn dê hest bî tawana "cinayet" xwe bikin".

Dî salên 1926-1927-an de serhildanek din rabû. Di pey vê serhildanê de, hejmareke mezûn jî kurdan bî darê zorê veguhastine herêmên turkan. Jî bo kurdan qedexeye daxwaza mafên neteweyî bikin. Lî tebaxa 1930-an, Îsmet İnîno, serekwezîrê wê serdemê yê Turkiyê, lî bajarê Sîwas di axaftinekê de got "ew şoreşa 5 salan lî wîlayetên me yê rohilatî domkîrî, îro nema. Jî bilî turkan mafê kesî nîne, daxwaza mafên etnografî û neteweyî lî Turkiyê bike. Rojname "Milliyet" roja 31 tebaxa 1930-an di hejmarê 636/1 ev axaftina belavkir.

Her lî meha tebaxa wê salê wezîrê edliyê Mehmot Îzet Îsad gotî "tenê turk xwedî û axayên vî wêlatî ne, ewên ne turk, tenê mafê hindê heye ku weke kole bijîn." Rojname "Milliyet" ev axaftina jî di hejmarê 655/1-î 19 ey septemberê belavkir.

Piştî serhildanên kurdan lî Turkiyê yê salên 1936-1937-an rabûn. Jî bo nehiştina wan, balafirên jî digel eşkerî hêriş dikirin. Piştî kodetaya "Înqîlab" eşkerî a 27 gulana 1960-an dîsa mesela kurdan ke te meydanê. Her çende ku navê kurd bî resmî her qedexema. Di sala 1961-an de kitêbek derket bî navê

DI RIYA...

wîstiya bî guherandîna biçîma xebatê heye.

Ev xebatkarên han, hewceye dî derca yekemîn de lî vî rastiyê bîfikirî, ku heryek jî wan wek nûnerê netewa Kurd a beşxwari xwe bî hesîbîna û bîzanîna ku jî bo vîha tîne şandin. Jî ber vê yekê, dî her yek hereket, bîzav û rabûn-runîştîna xwe yê siyasî de, van noqteyan lî ber çavên xwe bigrî, ku dî pêşîya hemû tîştan de heşîyet û şerefa netewa Kurd bî temami bî qîmet bibe.

Welatên Avrupayê wek welatên Îran, Tîrkiye û Iraq, perda reş a tîrs û xefîtiyê lî ser gelek tîştan de nekêşaye. Ev tîştan han rast e, lêbelê, ev rastîya han nayê wê manê, dî welatên Avrupayê de azadiyên mutleqî yê rêxîstînan siyasî heye û an jî dîkarîna bî wê awayî kar bîmesîna ku dî wextî xebata dî Kurdistanê de bî kar dînin. Gelek dewletên Avrupayê peywendiyên wan ên gelek nêzik ên siyasî û aborî lî gel Îran, Tîrkiye û Iraq heye. Tîrkiye endamê rêxîstîna Avrupayê ye, çend roj dî pêşîya nîha bû, ku kursiyek meqamê resmî dane jî bo nûnerê vî welatî. Her çend roj berê nîha bû, ku rêxîstîna welatên Avrupayê tesdiknameye resmî ya demokrasîyê dan jî bo hukûmeta Turgut Özal. Evan han tev jî wan rasteqîniyanî, ku hewceye dî hemû wextek de, dî aliyê rêxîstîna siyasî yê Kurd û xebatgerîna ku penaberîyê wek xwendekarî û yan jî bo pîspori dî Avrupayê de nîştîne, lî ber çav bigrî. Xusûsiyeta demokratîk û insanî û parastîna rast û durustî ya bendê bîngêhîna vê, dî her biçîm û awayî, tevger û xebata siyasî û civakî de, tenê xîzmeta bî şeweya bîrîna pêş

a wezîfa xebata rîzgarîxwazî ya netewa Kurd dî Avrupayê de dîke.

Eger her wek ku me got, her xebatgerîna Kurd ên danîştîwanên Avrupa xwe nûnerê netewa Kurd a beşxwari bîzane. Aşkeraye dî temami çûnepêşa xebatê de, hewceye berjewenda gîştî ya tevgerê lî ber çav bê girtî. Dî wextek weha de, ku dî herdemî cîanîna wezîfa bî heq a netewa Kurd dî qalîbek dîrûst û bîngêhîna de, bê holê û qalîk bigre, şîk tê de tune, ne dî demek kurt de, lê dî demek dîrêj de, dê berên xwe nîşan bîde. Lêbelê, eger weha nebe, rêxîstîna, gurub û şexsiyetên Kurdên penaber, parêzgerîya xwe ya rêxîstîna, gurub û şexsî bîdîna pêşîya berjewenda gîştî ya tevgerê, jî herkesî zêdetîr tevşoyê dê dî reh û rîşên tevgera rîzgarîxwazîya Kurd bîdîna. Qet cîyê şîkê têde nîne, ku hukûmetên Kurdistan dagîrkîrîna, çar çavên wan lî dervîna, temami kêmasî û şermên biçûk ên kîrîna û bîzavên rêxîstînan siyasî yê penaberên Kurd, dîdîna bîna mikroku bî û mezîna dîkîna û bî van propîgan de saz dîkîna û bî zîman û şeweyek hal, xelkê Avrupayê û dezgênerîya wan re pêşkêş dîkîna. Û dîbêjîna, ku neteweyek weha nîne ne dî rewşek wesa de nîna, ku bîkarîna lî ser çarenîvîsa xwe hakîm bîbîna.

Eva han jî tîstek gelek rast e ku enforme kîrîna û belav kîrîna têgîhîştîna ya rêxîstînan siyasî û penaberên Kurdan kême, dî rasteqîniya xwe de mîqayese wê lî gel ên dagîrkerên Kurdistan nayê kîrîna. Lê dî lî vî de îmtîyazek me heye û ew jî eve, ku em parêzgerîya wezîfeki bî şeref dîkîna û layengîrîya mafê rewî ya neteweyeki ye. An bî gotînek dîna, em lî ser rîyekî rasteqîni ne û ev bî xwe jî dîbe sebebê îmtîyazek mezîna û heqîti ya me derdîxe pêş, jî ber vê yekê, hew-

cîye ku em vê karê baş dî rîya siyasî û enforme kîrîna de bî kar bîna.

Ya bîngêhîna û gîrîng, eva han her tenê xîzmeta bî heq a netewa Kurd nake, belko eşkeraye qedîr û rêza wê jî dîxîne. Berê em vê bêjîna, eşkeraye ku dî wextîna weha de, ne her tenê jî bo tevgera rîzgarîxwazî ya netewa Kurd xîzmet nake, belko zerarê jî dîde.

Her wek ku me got, Hukûmetên Avrupayê dan û sîtandinên wan ên cûr becûr lî gel dewletên Kurdistanê dagîrkîrîna heye. Dezgênerîya propîganîdan wan jî lî gora siyaseta wan dewletan tîne domandîna. Jî ber vê yekê ye, ku aşkeraye, hewceye meydan û rûyê rêxîstîna û penaberên Kurd lî raya gîştî ya wan welatan ve bibe. Feyda wan belavok û ragîhandîna a dî wextî de, ku bî awakî mantîqî û dîrûst dî nava rayê gîştî ya wan welatan de cîyên xwe gîrtîbîna. Pêwîstiya bîkarîna û aîlikariya bî meseleyên weha, ku bibe sebebê aloz kîrîna raya gîştî ya wan welatan ku xwe bîparêzîna. Cî bîcî kîrîna van têgêhandîna dî çarçoveki weha de van hêvîyan pêktîne, ku rêxîstînan siyasî û şexsiyetên Kurd lî welatên Avrupayê, cepha pîştê serê dîjwar e, hember dagîrkerên Kurdistan qayîm bîken û eva han jî, bê şîk yermetîyek gelek bî qîmet û gîranbîha jî şoresgerên nava Kurdistan re pêktîne. Eger rêxîstînan siyasî û penaberên Kurd, dî pêvajoyek dîrêj de be jî raya gîştî ya pêşverûyên welatên Avrupayê jî bo heqanîyeta tevgera rîzgarîxwazî a netewa Kurd rabîkêşe bê şîk dîbe ku qonaxek dîrêj dîpêvajoya xebatê de bê cî be cî kîrîna.

Hewceye ku şîka me dî pîçûk dîtîna raya gîştî ya welatên Avrupayê de tunebe. Û rast e, her lî ber

Di riya Kurdistan de ji bo xatirê Kurdistan

ritiya lı gel tırsê, rasthatına çek daran rû bı rûyê dagırkerên Kurdistan re, tırseki çiqas pır zêde jı wan re çêkirıye.

Ev pırsa han tê holê lı ber vi guruba han wan Kurdan, jı bo çı van xeteriyan bı giyani dıkan, jı bo çı daxwaza xwe dı van riyan de helbijartına, ku bûye sebebê dı ci de hıştına mal, hal kes-kus û karên wan? Gelo nedıkarin qonçek bê tırs û aram bıbin û qet nebe jıyana xwe tê de bıkarın bıdın domandın? Ku kakılê mıjara axaftına lı vır ev e, mıldanek bı rezili, dest danine dı nav destê dıjmnên dagırker û serîtewandına lı hemberê wan de şerm e, ku qet tu azadixwazek naxwaze bıkeve vi rewşa han de.

Xebatkarên siyasi û pêşmergek çekdar ên Kurd, ku heryek jı wan bı awaki giyani lı ser ml û destên xwe de, dı riya xebat û berxwedanê de gavan davêjn, derveyi rızgariya netewa Kurd a dı bın koletı û jêdestiyê de pê ve qet sewda û daxwazek wan a dınê tune. Ev evınek bı dile û ev daxwaza han ya wan xwestinêk insani ye. Lê, mıldanaberdana hemû cûre fedakarı xwe bext kirıneki wê heye. Nıha xebatkarên Kurd dı bın rewşên gelek zor û nerehetiyên cûr be cûr de dı ordugahên penaberiyê rû bı rû ne. Û pıştı cıberdan û têperına bı ser wan hemû tırsan de, lı welateki Avrupayê mafê penagirtınê sıtandıne, dı seretayê nû ya karê de, hewceye jı berê zêdetır dı bı biranına armanca xwe ya pıroz de bın. Demek mırov jı bir bıke, ku ew xebatkarên dı işkenceyanan de tehemula bı

xetertırın û weşiyantırın işken- ce dıbin û nerehet nabın, ewan ispat kirıne ku amadene ta dılopa xwına xwe ya dawiyê lı ber destên gurubên dest bı qamçiyên xwinrêj bırijın lı ser erdê, devên xwe venekırıne û nehêniyekı jı wan nehiniyên rêxıstınan jı bo dıjmnıne gotıne. Eşkeraye dı rewşa iro de heta derecek, jı bo bıındırırına armanca netewayeti û ci bıci kirına wê, jê istifade bê kırın. Lê belê, dı hemû wexti de û dı guherına hel û mercên ci guherti û temamê ew nereheti û rewşên nebaşên ku dewr û berên wan gırtıye, bê şık pêwıstiya guherına bıçima xebatê heye.

Wexti ku xebatgêreki Kurd dı welatê Tırkiya, İran û yan Iraq de dest bı xebatâ siyasi dıke, her bı çı awayı be jı, dı welatê xwe de ye û navê biyaniyê lı ser nine Mafê runıştınê û kar kırınê lı vır jı bo wı/wê, her çiqas lı ser kaxız be jı, wek mafek seretayı tê hesabandın. Lê belê, her ew xebatkarên Kurd, dı welateki û yan dı welateki Avrupayê de, ku niv penaberı dest têxe, yan musaeda xwendınê werdıgre, her yek jı wan mafên han, yanê mafê runıştın û kar kırınê maneyek dın dı bexşine.

Musaeda runıştın û yan a kar kırınê, wek imtiyazek dıde penaber û hesabın lı ser dıke. Eşkeraye ku dı hemberê vê imtiyazê de bı awaki manewi yan maddi, hınek bardıkevın lı ser mlên penaber. Lê kolına lı ser vi mıjarê ciyek xwe ya teybeti heye, dı lı vır de emê tenê dıqetê bıkışın lı ser meselek bıngehın, ew jı dı rasteqını de berjewendiya tevgera rızgarıxwaya netewi ya Kurd e, em dı dırêjahiyê de dê lı ber çav bıgrın.

Gelek salên buriyi û heta nıha, ku axaftına lı ser mıjara navbera

armanca wan dan û sıtandınan û sebebên wan de heye, dı navbera van gurubên xwedan bir û bawerıyan de, armanca me gırtına dest û lı ser sekinına van ideoloji û siyasetên kevın nine. Armanca me rızgariya netewa Kurd a dı bın dest û hemû bend û zıncırên wê ya koletıye. Ev armanca han gelek pıroz û berêz e, ku dı weşan û belgeyên Netewa Yekbûyi û dı weşanên cihanê yên mafê mırovati û peymanên medeni, cıvaki û siyasi de û dı qalıb û bıçimên cur be cur de, bı resmı hatına nas kırın û rêzê lê gırtına. Tenê dewletên dagırkerên ku axa Kurdistanê bı awayên cûda û cûda de dı bın desthılata xwe de gırtına û bı awaki qayim bê mealdana xwe lepitandınê, bı hemû awa tevger û serihıldanan lı ser bırine, jı van derd û astengên meqamên resmı de pejgir kırıne itibara rexıstınên Netewa Yekgırtı û yan weşan û belavokên cihanê mafên mırovati û peymanên ku dı pêşı de me bas kırın nın. Wê carê weha jı dıbe; kevırên evındariyê û yên layengıriyê lı sıngê wê dıdın û mesa dıdın nışan, ku layengıriya mırovi ewan belav kırıye.

Lı gel hezkırına vê rastiyê, em dı bın penaberên siyasi û rewşenbirên Kurd ên danıştıwanên Avrupayê, lı hemberê tevgera rızgarıxwazi ya netewi ya Kurd de, wezifek gıring lı ser mlên wan heye, ku pêwıstbûna hişyariyek siyasi ya du cari û hin zêdetır heye. Derveyi wan tıstên ku me dı pêşı de got, hemû derbederi û ciguherandına wan lı ser wê têkoşına bı qedır û bı se-ref bûye, jı bo ku beşdariya serihıldana gıştı ya netewa Kurd kırıne. Hewceye ku em bızanın qonaxa penaberı jı qonaxek jı yên xebatê ye, ku hel û mercên xwe yên taybeti henın, jı ber van sebeban jı, pê-

Serdema Nû

Ji alî desteyê nivîskaran ve tê belav kirin

Sal 1 Hejmar 5

Hizirana 1986

Nîrx: 6 Kronî Swed

Di riya Kurdîstande ji bo xatirê Kurdîtan

Zehmeti û felaketa neteweki ku welatê bab û bapirê wi bîkeve di bin piyên dagirkerên cûr becûr de û di aliyên din de mafên wi, yanî çarenivîsa wi ji mezintirîn gunehan bê hesabandin, hesaba hejmara dîrewan nema mirov dikare bîke.

Lêkolîn û li ser sekîna heryek jî van zehmeti û astengan, pêwîstî mijarekî dûr û dirêj e, ku di vê gotarê de em naxwazin li ser van mijaran yek û yek bisekinin. Her çend li ser sekîna van derd û astengan wezîfeki nivîskarên "Serdema Nû" ye, ku xizmetek piçûk e girtine li ser milên xwe û pêkîna vi re amadene û berê xwe dane van zehmeti û astengan ronîbikin.

Wek nîha sed hezaran karkerên Kurd, jî bo destxistina pîriyek nan, mal û warên xwe di ci de hiştine û welatên cûr becûr ên Avrupayê de di xirabtirîn helûmercan de, tehemula bi her reng û awayê karên zehmet û dijwar dikin, xwîdana li ser çavên wan de dirîje, ku gelek tîntî ya wan a tîntîya rojavayê dîskine, karên erzan a ke-da wan, hîvîna qazanca zordestane ku diherike diçe nav qazanca şirketên çend neteweyên cîhana emperyalist, serpehatiyên van feqîr û hejaran, roj û şevên van qurbanên bê dengên di koşên xwe de û bi bê

yarmeti, bi xwin û bi zeyet, rayên wan hemû di pîvaniyekî yekcar giran de, li gel hel û mercên nalebarê li ser Kurdîstanê de, û destxistina karek jî bo karkerên Kurd di welatên Avrupayê de, nîmeteke ku hewceye şukur pê bîke! Hejmara wan karkerên ku sîto li ber kîrînen hovîti û peymanên karên destên yekem, duyem û zêdetirîn xwar kîrîne, gelek zêdene. Jî bo ku naçar nebîn, carîki dîn ku venegerin ew cehennema ku bi hezar felaket û zehmetên xwe li wir derbazkîrîne. Jî ber vê yekê, bi taybetî pêwîstiya axaftin û li ser sekîna van bûyerên tal û tuj heye.

Em di vê gotarê de, dê li ser gurubek cûda yên wan Kurdên penaber bisekinin, ku bi awakî dîlxwazi yan jî, jî bo doza kîrîna karek hatîne şandin li van welatan. Belko wek xwendekar û an jî pîştî xelas kîrîna xwendekariyê di welatên Avrupayê de bi ci bûne, yan jî wek penaberê siyasî jî bo parastina giyana xwe ilticayê van welatan kîrîne. Eşkera ye ku ew jî ji ber sebebên têkoşîn û çendîn tîrs û belayan de, demek bê jî bir kîrîna ku zehmetiyên bi dirêjahiya sedan fersex di nav dolên bîlînd de, bi berf, baran û di tarişevan de, hav-

Kurd li Turkîye

Ev nivîsara jêrî Dîmitrov Şîşmanov î di 14-ê gulana 1986-an de, di rojnameya " " ango enîya welatparêz a Bulgarî de belav kiriye û birayê hêja Talîf Kakeyî wergerandiye zimanê Kurdî.

KURD LI TURKIYE...

Çendîn, li kuderê dijîn û tekoşîna wan ji bo çiyê "Derewkiri li ser mesela kurdan li Turkiye tiştêkî pir eşkeraye. Lê kurd li Turkiye hene. Gelê Kurd - yê ku ziman, çand, folklor û rewiştên netewiyên xwe hene û gelezî yê turkan ferqîn- li rohilata Ene-dolê dijî. Li wê demê ku turkên Selcoqî hatine Ene-dolê, Kurd li wê derê bûn. Îro hebûna gelê kurd li Turkiyê rastiyeke. Em vî gelî dirust nakin, ew bi xwe heye. Em tenê rastiyeke dibêjin. Eger Kurd li Turkiya turk bin divê li Êraqê û Îranê jî dîsa turk bin. Çewa hebûna gelê kurd li Ene-dolê tiştêkî ras te wesan jî raste ku ev gelezî mafên xwe yên neteweyî û mirovatiyê bê beşe û bi sedan sale ev gelezî tete esmîlasyon kirin."

Ev çend xêzên li jor hineke ji axaftina zaneyê civaknasê turk, Dr Îsmail Beşêkçî mamosteyê zanîstgehê li hember dadgeha ne adîla eskeriya turk. Dr Beşêkçî çend salan hukûm bû ji ber lêgerînen wî der-

سەردەمی نووی

لەلایەندە ستەیی نووسە رائە وە دەر دەمی

نرخى ٦ كرونى سويده

ژۆئيه ١٩٨٦

پوشپه رى ١٣٦٥ هه تاوى

ژماره ٦

سالى يه كه م

مافی دیاری کردنی چاره نووس ...

یادداشتی سه ر ده بییر

لە باری مێروویستۆه، قەومەکانسی تۆرکی موهاجیر، کەلێک یاش ئەوه کە کوردەکان لەو لاتی خۆیان دا سەقام کەرتوو بن، وە دەوله ت و کۆمەڵاتی تاسیستی خۆ یان بێک بێن، هاتوونه ناوچهی تاسیای یچوک. تەشیری نایینی ئیسلام کە لە بنهجهکه وە دینی عەرمان بوو، وە بە زۆری شیر بە سەر قەوم ونه تەوهکانسی دیکه دا سەیترا و بوو بە هۆی پەیدا بو نی تەرمەنکی ئیسلام. وە قەوم ونه تەوه- کانی کە مۆسلمان بیوون لە دامەزرانی ئەو قەومەکنه و بەرهەرتنی دا بەشدار بوون. لەکەل ئەم راستیه کە حکومەتی ئالی عوسمان لە بنه مادا حکومەتیکی نایینی بوو و ناییمتی قەومی تۆرک نەبوو ئەوانه زار کۆن و مەسەله بە کێ کە شونەواری خۆیان لە بیۆمندی نێوان قەوم و نەتەوهکانی دانیشوانی نێو سنۆرهکانی ئیمپراتوری ئالی عوسمان دا بە جێ هێشتۆه.

پەیدا بوونی دەولەتان لە سەر بنا- خەي " ئەتەخاسیون" زارکۆتێکی تره کە ریشەیلە ئالووکۆری ژێرخانی ئابوری و بێ کرتنی بورژوازی سەنەمتی دا هەیه ئەتاتۆرک و رەزا ئا هەر یەک بە شێوه- بەک و بەلام بە رێتازیکی لێک نیریلدا بە کەلک وەر کەرت. لە نەخشە کشتی- ئیمپریالیستەکان بەریتی بووله کەما-

" سەر دەمی نووی" بۆ پارێزگاری لە مافی رەوا ی نەتەوهی کورد، وەک بە تە و مەکی خاوەنی ناو و نیشانی تاسیست و خاوەنی مێژوو، وە رابردووی کەلێک دور و درێژی پڕشنگدار، کە داکمەرمان قە نەیانوانیوه خوسایتی نە تە و مەکی- فەرەمکی ئەو لە بەین یەرن، بێک هاتۆه- ئادا نامانجانە بەکجار بەرز و بە نرخ وەگە لەو کاتەدا خاوەنی روکۆری جیاوازان- ئەو هەل و مەرجه نایبە تەیه کە بەداخه وە بە درێزایی چەمەت سالی دوا یی دا بە سەر کوردستان دا حاکم بوو، بۆتە- هۆی ئەوه کە بیکەشتنی مێژوویی بەشە جیاوازهکانی کوردستان بە شێوهی جیاوا و بە رێتازی چۆر بەجۆرەدا بچیتە پێش- جیاوازی هەل و مەرجه لەم بایلو بەشی کۆر- دستان هێندێ جار لەراەدە بە دەر بوو- بۆ نەوونە، چۆن دەکەرت چا و لاسم- راستیه بیۆشێری کە کوردەکان بێلۆمان باشماوهی قەومەکانی مادی کە لە سە- شێرەم هەراوی رۆژە لاتی نێو مرآت دا حکومەتیکی بە هێزبان هەموه پێش ئە وە کە عەرەمی شێتسا و تۆرکەکان ئەو فون- خەمان بریست. لەماری رەکەزی و تاسیه تەهکانی زمانهوه، فەرەقی نێوان کوردیک و عەرەبیک، لە کەل فەرەقی نێوان کورد- ئک و فارسیک وەک بەک نیه.

بۆل ٢

دیسان جنایه تیکی دیکه

ئێمه له هه وەلین ژماره ی "سەردەمی نووی" دا نووسیمان کە بۆهینا- نە گۆری ناکۆکی نیوان حیزب و ریکخواه کوردیه کان، لە لاپەرەکانسی- ئە و رۆژنامیه دا جیکه نیه . نێوتاخنی پینج ژماره ی بلاو کراو، نیشا- نی دا کە ئێمه بە لیبی خۆمان بردۆتە سەر و لە بەر چاومان گرتۆه .

بێجگە لە وە ئێمه لە سەر ئە و باوهره بیوین و ئیستاش لامان وایه کە لە باره ی هه لویت گرتنی حیزب و ریکخواه سیاسیه کانی کوردی، تا ئەو دەمه ی کە لە گەل قازانجی گشتی جولانەوه ی رزگاریخوازی نیشتمانی کوردستان نە کە ویتە ناتەباییه وە، ئێمه هەلویت ناگرین. بەلام بەه- ئاشکراش راما نگه یاند، کاتی کە قازانجی گشتی و ئوسولی بنچینه یی جولانەوه بیتە گۆری، بە لیبیراوی دە ی کوتین و لە قاوی دەهین .

ئاشکرا به کە یه کیتی ریزی خەباتگێرانی جولانەوه ی رزگاریخوازی نیشتمانی لە هه موو بەشە کانی کوردستان دا، مە سە لە ی بنه ره تسی و ته وه ری (محور) جولانەوه یه . هه ر لە و کاتەش دا، یه کیتی ریزی خه با- تگێرانی جولانە وه، چه کی هه ره تیژی به رەنگاری و به ره رهکانی- لە گەل داکیرکەرمان و تیک شکاندن ی لەلاماری نیرامی و سیاسی و فە رهه- نگی ئە وانە . داخوا ئەم قسانه هیچ پیوستیان بە شاهی و به لگه هیهه؟

ئێمه لامان وایه مە سە لە کە ئەوهنده روون و ئاشکرا به، تاقیکرد نە وه ی دەیان سالی رابردوو به کرده وه ئەوهنده زۆره کە ته نیا کەسانی ناناگا و قین لەسک دە کارن برۆا به وه نه کە ن. دوژمنانی جولانەوه ی شور شگێری نیشتمانی کوردستان به درێزایی مێژوو تەنبا به چه کی دووبەرەکی- نانهوه توانیویمەتی جولانەوه تووشی ناکامی بکە ن و هه موو جاری خویستی هه زاران هه زار رۆلته یقارەمانی کوردستان به فیرو بده ن.

مە سە لە یه کی کە به تاسیه ت لە م دووسالی دوا یی دا بۆتە هۆی نیکه رانی و خە فەتی دۆستان و لایه نگرانی راسته قینە ی جولانە وه ی رزگاریخوازی نیشتمانی کوردستان، بێک هه لپێرانی چه کدارانە ی نیو- حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و کۆمەلە یه . دەستە ی نووسەرانی "سە رده می نووی" به بلاو کردنه وه ی دهقی په یامی موکری به بۆنە ی چل سالی دامه زرانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانە وه ٢ نیشانی دا کە لە گەل ئە و شی کردنه وه یه لە باره ی بێک هه لپێرانی حیزبی دیمو- کرات و کۆمە لە موافیقە . لەو په یامه دا ریشە ی سە ر هەلدانی ئەم ناکۆ- کیانه کە بیوون به هۆی شەری خویناوی و چه کدارانە لە کوردستان، بە شێوه یه کی زانستی روون کراوه ته وه و به ئاشکرا ریگه ی زالیوون بەه- سە ر ئەم قە بیرانه دا نیشان دراوه . ئێمه شەر راگرتنی چه ند مانگی- بۆل ٢

- ★ چه ندر و و داوی مانگی جوژه ران
- ★ ئیمه و خوینهران
- ★ ضمیمه

دیسان...

مانکی رابردومان به خوئمه وه پیتخوا -
 زی لی کرد و بو شهوه به خه‌یالی که س
 دا نه به که ئیمه لایمکریمان له م بان
 له و کردوه ، به ئانقصت له باسکردنی
 نه م مه سله به خوتمان بوارد به تاییه
 که ریتهرایمتی هه‌ر دوو ریکخواوه چند
 خار دانیان بهوه داهیناوه که درتیره
 پیدانی ئهم شههه تنفیا به قازانجی‌دوژ-
 منی دل رهش ته‌واو ده‌یی که کسوماری
 ئیسلامی ئیترانه . نموونه ی ئهم دان پتی
 دانانه وتوو وئیزی ئاغای عومه ری ئیلخا
 نی زاده ، ئه‌ندامی کومینته ناوئندی-
 کوئمه له بوو له کهل روزنامه‌ی لوموند
 که کورتی ئهو مان له ژماره‌ی رابردودا
 بلاو کرده وه .

راست لهو روزانه دا که ژماره ئی
 "سهردمی نوێ" ده‌جوه ژبێر چاب ، به-
 باننامه ی روزی ۶/۳۰/۸۶هه‌فتهری
 نویته رایه تی ریکخواوی حیزبی کومو-
 نیستی ئیتران کومه له مان بیکه بشت .
 له دهره‌وه‌ی ولات . له وه باننامه بعدا
 باسی شه‌ریکی خوئتاوی ئیتران پیتهمر-
 که‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی
 ئیتران و کومه له ، له کوندی قولقوله
 کراوه .ه‌وا‌ی بمیاننامه که وا ده‌که-
 به تی که کوپا کومه له "سهر کهوتنیکی
 به‌راجوی وه‌دهست هه‌تاوه ! به‌لام تانوو
 سینی ئهم دێترانه له لایهن حیزبی دیمو-
 کراتی ئیترانه له وه باره‌وه خه‌مه‌ریکنا
 پتی نه که بشتوه ، نازاین که ئهو حیزبه
 خه‌مه‌ری ئهو شه‌ری چون بلاو کردوته‌وه .
 مه سله‌که ئه‌وه‌نده کرنگه که ئیمه
 ناتوانین چاره‌و روائی بمیاننامه‌ی حیزبی
 دیموکرات ببن . چونکه به‌راستی شه وه
 چاینتاییکی به سامه که بمیاننامه‌ی
 کوئمه له باسی ده‌کا . بمیاننامه‌ی کوئمه‌له
 زیانی قورسی حیزبی دیموکرات راده‌که
 به تی که تهرمی ۱۷ پیتهمرکه‌ی حیزب
 له مه‌یدانی شه‌ر دا به حی ماون . دو و-
 پیتهمرکه‌ی کوئمه له ش کوژراون .
 ئه‌فکهر ئه‌ژماره‌ی کوژراوه‌کان هه‌ر لایهم
 سنوورهدا رابکرین ، لانی که م نوزده
 پیتهمه رکه‌ی کورد به‌دهستی به کستر
 به گوشت چوون ، ئه‌وه‌ش له هه‌ل وهه ر-
 حیکدا که تمنانته به کوژره‌ی ئیتران
 هه‌ مان به باننامه "کوردستانی ئیتران
 له لایهن کوماری ئیسلامی ئیترانه وه
 کراوه به ولاتنیکی میلیتاریزه ."

له کوردستان "خۆ‌دموئیری . لایهم
 پیتهمه‌دی دا ئهم پرسیاره بو ئیمه دیته
 کوژری ، که ئه‌که‌ر ریتهرایمتی هه‌رتک
 ریکخواوه راست ده‌که‌ن وه به ستان
 پارێزگاری ئامانجه‌کانی نهمه‌وه‌ی کورده .
 چون پیتی شه‌ری براکوژی پیتهمرکه‌که کا
 نی ئهم دوو ریکخواوه به ناکرن ؟ ئه‌که‌ر
 شه و مه سله به راسته که ئهم شه‌ری‌پرا
 کوژیه به زیانی خو‌لانه‌وه‌ی رزگارخوا-
 زی- نیشتمانی کوردستان وه قازانجی
 دوژمانی خو‌لانه‌وه‌یه ، نه وه‌دهم پیتهمرکی
 له و شه‌ره ده بینه شه‌رکی دهرجه به کی
 ریتهرایه تی ئهم دوو ریکخواوه به ویتو-
 سته به هه موو تواناوه و له هه‌ر ریکه
 به که وه بی ، پیتی ئهم شه‌ر و پیتک
 هه‌ لیرژانه بکرن . راستی ئه وه‌یه که
 ریته رایه تی هه‌ر ریک ریکخواوه له یله‌ی
 به که م دا ته نیا قازانج و به‌ره‌وه‌مندی
 ده‌سته‌ی خو‌یان به کرنگه‌ده‌ران ، وه .
 هه‌ر به که به جورته‌که له یما وشه‌ وزارا
 وی بوخ و داناسارودا خو‌یان له‌وه ده‌بار-
 بێرن که به شیوه‌یه‌کی ئوسولی له کهل
 مه سله‌که به ره‌و رووبن . کوئمه له
 شه‌وه‌ی به مه‌رحی کوئالی‌بی‌هینانی شه‌ر
 داناوه که حیزبی دیموکرات بی قه‌ید و
 شه‌رت شه‌ر را‌کرتی بیه‌لمیتی . هه‌ر
 وه‌ک شه‌ری ئیتران ئهم دوو ریکخواوه به
 کاریکی هه‌ر مه‌ وئاسایی بیت وایه !
 ریتهرایمتی حیزبی دیموکراتی بیه‌و
 مه‌رحه‌ له‌کهل کوئمه له وتو وئیر ده‌کات ،
 که شه‌و ریکخواوه به حیزبی دیموکرات
 به حیزبیکی شوژشکیرێ برانی . ما نای
 مه‌رحی ئهم دوو لایه نه چه‌ه ؟ ئهم مه‌ر
 چانه به کرده‌وه مانایان شه وه‌یه که :
 به که م گوشتن وه به‌کتر به گوشت دا-
 نی پیتهمرکه‌ی کورد ، کاریکی ئاسایی و
 بی ته‌فاوته که هه‌موو روژ و سه‌عاتان
 دمتوانی دوویات بکریته وه . دووه‌هه م
 فرمانی به کیتی به شه‌ جوهر بمه‌جوره‌کانی
 هه‌تره‌کانی خو‌لانه‌وه‌ی میلی‌شوژشکیر
 کوردستان نه‌که هه‌ر کرنگی دهرجه به‌که
 نهه . به‌لکوو مه سله‌بیکه وا به‌هاسا
 نی بو له‌بیر چوونه‌وه و به سه‌رردا تی-
 به‌ر بوون نایه‌ت .

نه خه‌ر ! ئاغایانی ریتهرایه‌ی کوئمه-
 له و دیموکرات ! گوشتن و به‌گوشت دانی
 پیتهمرکه‌ی شوژشکیر له هه‌ر دوو لایه
 خه‌سات و تاوانه . چینه‌تکی به سام
 که ناکری به شه‌ری دا باز ده‌ی .
 نه خه‌ر ! ئاغایانی ریتهرایه‌ی کوئ-
 مه له و دیموکرات ! به کیتی ریزه‌کا-
 نی خو‌لانه‌وه‌ی شوژشکیر نیشتمانی
 کوردستان له هه‌ل و مه‌رحی ئیتران دا
 نه‌که هه‌ر مه سله‌ی بته‌رته‌ی خو‌لانه‌وه
 به ، به لکوو مه سله‌ی مان و نه‌مانه .
 به‌زمانی ساکار ئهمه به و مانایه‌یه
 که فرمانی یه‌کیته‌ی ریزه‌کانی خه‌بانی
 خو‌لانه‌وه به سه‌ر کشت مه‌سه‌له‌کانی
 دیکه دا ، وه‌ک مه‌سه‌له‌ی ده‌سته‌ی بی و

یان به روالته ئیده‌موکلوژی و شتی دیکه
 زیده‌ی هه‌یه ، وه ته‌ واوی شه وانسه
 شه شتی بکه‌ونه ژبیر تشکیکی به کیتی
 ریزه‌کانی خو‌لانه‌وه . که وابوو هه‌ ول
 دان بوته کیتی ریزی خو‌لانه‌وه‌ی رزگاری
 خوازی نیشتمانی کوردستان وهه‌ر وه‌ها
 تیکوژان بو لابردنی کیر و کرفتێ سه‌ر
 ریکای به حی که‌ماندنێ ئهم به کیتی به
 شه‌رکی هه‌ره کرنگه و بنجینه‌ی هه‌رتک
 ریکخواوه به . له به‌ر چاوه‌نه‌گرتنی ئهم
 شه‌رکه دهرجه به‌که و بنجینه‌یه ، هه-
 له ته‌کی میژووینه که ده‌کاته‌خه‌بانته
 مه سله‌که له باری هه‌ل و مه‌رحی ئیتران-
 وه له به‌ر چاوه‌نه‌گرتن ، واته‌ دا‌کی‌رکرد-
 نی نیرامی ته‌واوی کوردستانی ئیتران ،
 له لایهن هه‌تره‌ جه‌که‌داره‌کانی کوماری
 ئیسلامی به‌وه . بو شه‌وه هه‌ر له خو و ه
 قسه‌مان نه‌که‌ردی ، ئا‌کا‌دا‌ریه‌کانی هه‌رتک
 ریکخواوه به به‌لکه دیتمه‌ه وه .

دوا بولتنی خه‌مه‌ری ژماره ۱۵۲ ی-
 حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیترانمان
 له به‌ر ده‌ست دایه ، به کوژره‌ی هه‌ والی
 شه‌وه خه‌مه‌ر نامه به له چه‌ند شه‌ری حیا-
 وازدا ، ۲۱۳ که‌سه‌له‌شکری دوژمن به
 ده‌ستی پیتهمرکه‌ قاره‌مان و کیان له‌سه‌ر
 ده‌سته‌کانی حیزبی دیموکرات کوژراون
 و ۱۷ که‌میش به‌دیل کیراون . له‌م شه‌را
 نه دا تنفیا دوو پیتهمرکه‌ی حیزب
 شه‌هید بوون ، بریندار و یا ون بووی
 دوژمن نه هاتوونه نئو ئهم ژماره‌یه .
 دوا بولتنی خه‌مه‌ری کوئمه له شمان له
 لایه ، به کوژره‌ی هه‌ والی ئهم شه‌ر به‌ر
 نامه‌ی ژماره ۱۲ ، پیتهمرکه‌ی کوئمه
 له ۳۴ که‌سی دوژمنیان گوشتوه ، بی

شه وه که خو‌یان زیانیان بی بکات .
 نه‌ختی له‌م شه‌رمانه ورد بینه وه ، شه‌و
 ده‌م له کهل شه‌زاری بمیاننامه‌ی کوئمه‌له
 سه‌بارته به شه‌ری دوابی له‌کهل حیزبی
 دیموکرات به‌رناوردی بکه بی : به‌که
 یزه‌ی به باننامه‌ی کوئمه له ، ۱۷ که‌س
 له پیتهمرکه‌کانی حیزبی دیموکرات له
 شه‌ری کوئمه له دا شه‌هید بوون و دوو که
 سیش به‌دیل کیراون . دوو پیتهمرکه‌ی
 کوئمه‌له‌ش شه‌هید بوون . واته‌ له‌راستی‌دا
 حیزبی دیموکرات ده‌ستوانی به‌وه‌ی ۱۹ پیتهم
 رکه‌یه دووه‌هزار و چوارسه‌ت که‌سی دوژمن
 له مه‌یدانی شه‌ر وه‌ده‌ر بیتی . کوئمه‌له‌ش
 به‌م دوو پیتهمرکه‌یه‌ ده‌ستوانی لانی
 که م هه‌شتا که‌سی دوژمن له بمین به‌ری ،
 داخوا درتیره پیدانی ئهم شه‌ره خزمه‌ت
 نیه به هه‌تره‌ دا‌کی‌رکه‌ره‌کانی کوماری
 ئیسلامی ئیتران ؟ هه‌ر وه‌ها خزمه‌ت به
 هه‌تره‌کانی دا‌کی‌رکه‌ره‌ی کوماری ئیسلامی
 خه‌بانته تیه به ئامانج و ئارمانی
 خو‌لانه‌وه‌ی رزگارخوازی کوردستان ؟
 شه‌و پیتهمرکه‌یه‌ی حیزبی دیموکرات-
 تی کوردستان که له په‌رامه‌ر گوشتنی
 ۲۱۳ که‌سی دوژمن و به‌دیل کرتنی ۱۷ که‌س
 له هه‌تره‌کانی کوماری ئیسلامی ، تنفیا دو

که‌سیان شه‌هید بوه ، چون وابه‌ حاریک
 له کهل کوئمه له ۱۷ که‌سیان لی ده‌کوژری
 و تووشی شه‌وه خه‌ساره‌گه‌وره‌یه‌ ده‌بن ؟
 کومان له‌وه‌دا نیه بو شه‌ یان بو دانراوه
 له که‌مین که‌وتوون . داخوا بو شه‌ دانانه-
 وه بو هه‌تره‌ خو‌ مالیه‌کان ، له کهل‌ئیدنا
 نهموونی پیتک هه‌ لیرزانی چه‌که‌دارانه
 له ناوچه‌کانی کوردستان به‌که ده‌ کرتیه .
 وه ؟ بیکومان نا . له به‌بانه‌نامه‌ی کوئ-
 مه له‌دا کوئراوه که حیزبی دیموکرات-
 باش هه‌ ولدانی چه‌ند مانکه ، توانویه
 تی‌هه‌تر بو ناوچه‌کانی خو‌ارووی کورد-
 ستان بگیری . داخوا بوونی پیتهمه‌رکه‌ی
 حیزبی دیموکرات له ناوچه‌کانی خو‌ارووی
 کوردستان به‌زیانی خو‌لانه‌وه‌ی رزگاری
 خوازی- نیشتمانی کوردستان ؟ داخوا
 تنفیا ده‌بی هه‌تره‌ جه‌که‌داره‌کانی کوماری
 ئیسلامی له خو‌ارووی کوردستان حیکیر
 بن و به سه‌ر ناوچه‌دا زال بن ؟

چون ده‌کرته‌ له ئا‌کا‌می بر له‌کاره-
 ساتی ئهم شیوه بو چون وه‌له‌توئسته
 چاوه‌بێخه‌ری ؟
 ئیمه به ئا‌شکرا راده‌که‌یه‌ نین که‌
 گوشتن و یا به گوشت دانی پیتهمرکه‌ی
 کورد له شه‌ری براکوژیدا تاوان و خه‌بان-
 تشکی که‌وره و به‌سامه . به ریتوه به‌رو
 کارکیرانی ئهم حه‌بانته ته‌له‌ره‌ لایه که
 وه بن مه‌ حکومسی . ئیمه به ئا‌شکرا
 راده‌که به نین له به‌ر چاوه‌نه‌گرتنی به-
 کیتی ریزه‌کانی خه‌بانی خو‌لانه‌وه‌ی کورد
 له هه‌ل و مه‌رحی ئیتران ، هه‌ له‌ به‌کی
 میژووینه و سه‌ر ده‌کیشته‌خه‌بانته .

ئیمه له ته‌واوی حیزب و ریکخواوه
 سیاسیه‌کانی کورد له به‌شه‌ حیاوازه‌کانی
 ئیتران و عیراق و تورکه‌باداوا ده‌که‌ بین که‌
 له حاست ئهم کاره‌سات و تیرازیدیه‌ بی
 ته‌فاوت نهنین خو‌ کهل نه‌ که‌ن . بی‌تو بسته
 ئهم حیزب و ریکخواوانه بو برانه‌وه‌ی -
 ئهم شه‌ر و کیشه به‌ده‌ست به‌کار بن .
 له‌م نێوه‌ دا نه‌ حشی به‌کیتی نیشتمانی
 کوردستانی له عیراق دمتوانی له هه‌موان
 به‌ر چاوه‌تر بی . چونکه ئیتران ریتهرایه
 تی حیزبی دیموکرات و کوئمه‌له‌سه
 ناوچه‌ی پارێزگاری شه‌و ریکخواوه به‌دا
 نه‌هین . ئه‌که‌ر ریته‌رایمتی حیزبی دیمو
 کرات و کوئمه له ، ئاماده نهنین بو برانه
 وه‌ی خه‌برای ئهم شه‌ری براکوژیه به
 ئیلکیری هه‌م‌کا‌وی سیاسی و کرده‌وه‌ی
 هه‌ لیتن ، ده‌بی به توندی بابکوت بکری
 و هه‌موو حوره‌ پیتهمه‌دی که له کهل شه‌وان
 رابکیریت .

پیتهمرکه‌ی کورد روله به‌کی کیان
 قه‌دایه که تنفیا وه ته‌نیا بو‌مافی‌ره‌وا‌ی
 نهمه‌وه‌که‌ی ، واته‌ رزگاری له جنک‌دا‌کی‌ر-
 که‌ران چه‌کی ده‌ست داوه‌تی . گوشتن و به
 گوشت دانی پیتهمرکه‌ له شه‌ری براکوژ
 دا ، بێخکه له حه‌بانته و خه‌بانته هه‌ج
 مانای دیکه‌ نیه . سزای حه‌بانته‌کاریش
 مه‌ علومه . بۆل ه

پاشماووی

مافی دیاری گردنی چاره نووس

رودانی هوهلین و لاتی سوسیالیستی جیهان، ههولیان دا که دولتمهکانی-تور- کبا و ښیران له سر بناخه "هتا- ناسیون" بخنه سر شکلی دهولتمهکانی شورویایی وهلم ریکایهوه پهل ویاپان شهو بوو که شم نهمتهوه و که مایتمیه نهمتهوایمتیانه ینوتینه وه که له نیو سنووری جوغرا- فیایی شم دوو دهولتمه دا هتزان. شه مه رهوندیکی کوته پهرستی ودری میژوویی بوو. بهلام بهداخوه له هر هوی جوربه جور، نامادهیی کشته گردنی همبوو.

لهوش کرنگتر له ههه جیاوازهکانسی کوردستان شوتنه واریکی قولی به جی هتنت. له هر شهو، باس له بارهی قو- ناخی بیگهیشی میژوویی و شورشی کو- مهلامیته کوردستان فره بهرکی وکول و بادراوه. له هر شم بناخه به هتانه کور وچاره هر گردنی، پیوستی به کار و لیکدانهوی قول همیه.

شهوه که دروشمی سترتیزی و قوناخی جولاوهوی زرکاربخوازی نهمتمانی نهشی چی، مه سلههیکه وه لامهکی لهه ناسینی هملکهوتی نهمتمانی هر کام له بهههکانی کوردستان و خوسایتی هاو- بهشی خهباتی زرکاربخوازی نهمتمانی له هممو بهههکان دایه. همل وهرجی نیو نه ته وهییشکدم و زور له نهمتهوه دا کاری خویان کردوه.

وناری خوارهوه بیرو رای نهمدایکی دهستهی نووسهرا نه کله باری دروشمه-ا- ستراتیژی و قوناخی جولاوهوی زرکار- ریکخوازی کورد له همل وهرجی نهمتمانی دا، رنجیره یهک لیکدانه وه ویزچوونی تاییمتی تیدایه. نیمه شم وتاره بلاو دهکینهوه که دهراکامان بوو باسکی بهر بلاو و دایتمه ر کرد بیته وه که هموو حزب وریکخواههکان بهشداری تیدایهکن کردنهوی شم باسه به منای دزایمعی لهکله شم باشو وریکخواوی سیاسی لهه بهههکانی کوردستان دا نیه، بهلکووو وه لامیکه به پیوستی هتانه کوری شم مهسهله بنچینه پهه دهریتته وه.

مافی دیاری گردنی چاره نووس و بوچوونسی جیا واز نوو سینی: شیر وان

هره چمند پیش میدا بوون وسهر همدانی زانستی کوهملاهه تیش، واته میدا بوونی مارکسیرم، که لاتی بین دست وپهخوراو، ههستی نه تهوایسه.

تبان جولاوه ویز زرکاری له بن دهستی خهباتیان کردوه، بهلام شم همت وخه بات وتیکوژشانه، نه خراومه قالمیکی زا- نستی و تینوژیهکی زانستی بواندانهراوه زاناکانی بورژوازی شهگر باسی مهسهله نازادی نهمتهوایه تیشمان هتا بیته کوری له جوار چپوهی تمسکی بهرزوهوندی هر- مایه داری چهوستهردا باسان کردوه و مافی نازادیشیان هر لم روانکه وه لیک داومهوه. شم کوته په برخه مهشهوره که: "نهمتهوهیک که زولم له نهمتهوه کی تریکا، ناتوانی نازادتی" شم راسته دهسلممتی که نازادی راسته قینه له کانتیک دا جی دهکری که بههکانی بهرا- میهریتهواو له نیوان که لاتی جیاواز دا پیک بی و فهرق و جیاوازی سیاسی ورکه- زی وفهرهنگی و کوهملامیته له بنس بجی.

مه سلهی مافی دیاری گردنی چاره- نووسی نهمتهوهکان به دهستی خ، اله کو- نهوه له نیو حیزبه سیاسهکانی شورویا و نهمتمانی له نیو مارکسیسته کانیشدا جیکای موافقه شهوه ولهم بارهوه بیرویا وهر ویز چوونی جیاواز همبوو. لینین له کله دهولتمه مند گردنی تینوژری مار- کسیتی " مافی دیاری گردنی چاره نووس به دهستی خ" به روونی و به بی بیخ و پنا، شه مهسهله کرنگه وچوله بیچه کو مه لایه ته ی له باری تینوژیه وه چاره هر کرد و به کردهوش دواي هرکسهو تنی شورشی مهنی سوسیالیستی شوکتو بر، له ولاتی فره کلهی روسیادا، به- کسان و بهرامهری له نیوان شهوم ونه- ته وهکانی دایمشتووی به کیتی شوقتی دا پیک هتا. لینین هتتا له سالی ۱۹۱۶ دا نووسی: " سوسیالیزمی هر کهوتوو ناچار دهی دیموکراسی ته واو دابین بکا. کهواوو نهک ههر دهستی بهرامهری تهواوی مافی ملبله تهکان نهمجام بدا، بهلکووو هره هه دمی مافی نه تهوه زور لیکراوه کانیش له دیاری- گردنی چاره نووسی خردا، واته مافی جیا بوونهوی نازادانهی سیاسی دابین بکات. حیزبه سوسیالیسته کان شه که ر نهمتمانی به هموو تیکوژشانی خویان سابتی نهکن که نهمتهوه بن دهههکان نازاد دهکن و له هر بنه مای به کیتی نازادانه پیونه دیان له گهل دهگرن - به کیتی نازادانهی به بی نازادی جیاوو- نه وه قسه بهکی درونه - خهبانهی شه حیزبانه به سوسیالیزم " شوته- واره ههلمیزدراوه کان: جایی موسکو،

فارسی، ۱۹۸۱، ل ۲۲۷ - ۲۲۸. شورشی سوسیالیستی شوکتو بورژوا- خانی رژیسی بورژوا - دهر بهکی روو- سما راسته خو کاری کرده هر وه خمیه همتان و هاندانی ههستی نهمتهوایمته که لاتی ناسیا و خهباتی شهوانیش بو نازادی له بن دهستی نهمتمانی و بو ودهسته- همتانی مافی نه تهوایمته گورانی به هر داهات. کلهی کوردیش هر چمنده له نیو دهولتماتی کوته پهرست وهر بهه شمیربالم دایم کر بوو، بهلام به شوهی جور بهجور بو ودهسته همتانی مافی نهمتهوایمته و زرکاری له زبیر دهستی خهباتی دریزه بیدا. خهباتی کلهی کورد که له پیشدا هر کردایمته به دهستی شیخ و دهر بهکد و ریش عمشیره تان بوو، کورانیکی قولی به هر دا هات که چهوهرو نیوه وکه که ی بریتیه له هر کردایمته حیزبی سیاسی، دیموکرات و بهشکه و تنخاوازو یشتیوانی کومه لاتی هر او ی جوتیار و زهحمته کیشی کوندی لهو حیزبانه و له بهرنامه و شامانجان.

له ولاتانی دواکهوتوو بن دهستی وهک کوردستان یشتیوانی جوتیاران و زهحمته کیشانی کوندی، له جولاوهوه و بهشار بوونیان نه خشیکی بنهرتهی له هر کهوتن دا همیه. لینن له سالی ۱۹۲۱ دا کوتسی: " هرهرای شم واقعیمته که کوهم لانی زهحمته کیش - وهرزیران له ولاتکانی موسته عمیره - هیشتا دوا کهوتوون، بهلام له قوناخهکانی دواروژی شورشی جیهانی دا، دهووری شورشگری له راهه بهده کرنگه جی دهکیمتن " الین. شوته واره کشتی بهکان، بهرکی ۰۳۲ ل ۴۸۲ روسی)

وهک دهبنین له کوردستانیش هره رای دواکهوتوویی و زبیر دهستی، هیزی بنهرتهی رایهرین و جولاوهوهکانسی کوردستان له وهرزبیر و زهحمته کیشی کوندی بوون و نهمتمانی هر نهمتهوه.

مافی دیاری گردنی چاره نووسی
و حیزبه سیاسهکانی کوردستان وهک باسمان کرد حیزبه سیاسهکانی کوردستان که به چهشنی کشتی له هر و بصدی شمری دووهی جیهانی و یا یاش شمر دامهزران و هاتنه معیدانی خهبات و تیکوشان، له وریا کردنهوی کومه لا- نی خفک و راکیشانیان بو میدانیسی خهبات و تیکوشانی سیاسی نه خشیکی کرنگیان هموو، بهلام نای شهوش له

بیر بگری که شه حیزبانه نهمتهوانی به وردی و به شهوهی زانستی و شورشگری همل وهرجی جیهانی و ناوچه و قوناخی خهباتی نهمتهوه ی

کوردیش لیک بهدهوهوه له جیا- اتسی هتانه کوری مهسهلهی کورد وهک نهمته- وه بهکی چند میلیونی دایه شکر او ههول دان بو به کیتی خهبات و تیکوشان له هممو بهههکانی کوردستان مهسهلهی خودموختاری یان له چوارچپوهی دهوله ته داکیر که راکاندا هتا کوری، وه به کردهوه مافی دیاری گردنی چاره- نووسی نهمتهوهی کوردیان خسته یشت کو، وه شم دایمش کر نهمتهوی کوردستان. نیشیان ناراسته خو دان پیدا هتا، حیزبه سیاسهکانی کوردستان به همل- کرتنی دروشمی خودموختاری ختمیکی رهتشان به هر ناوات و نامانسج و فیداکاری ریتیمانی جولاوهوی کوردو زهحمته کیشانی کوردستان دا هتا.

که لاتی کم له سدهی نوزدهوه لهه ییناوی نازادی و هر بهخوبی کوردستان- ن دا تیکوشابوون و کبانی هزاران که- سیان لهو ریکایهه فیدا کردبوو. نهمتهوه به هملکرتنی دروشمی خودموختاری نهمتهوه مهسهلهی کورد له چوار چپوهی شهوه دهولتانهه قمتی کر که نهک هر کوردیان به نهمتهوه نهمتهوانی وه به هیچ جور دانیان به مافی نهمتهوهکانی کورد دا نهمتهوهی بهلکوونتهوهکانی خویان له زبیر زولم و زور داری دیکتاتوری و هر- روپی دا تولا دیوهوه، وه بجوگرتسین شوته واری نازادی و دیموکراسی که مه رچه هر ماتیای خودموختاریه له ولات دا پی شلیان کردبو. نهمتهوه سیاسته مهسهلهی کوردیش نهمتهوانی له کوری سیاستی نیو نهمتهوهی دا - جیکای خوی بکاتهوه، وه بیته ریزی خهباتی شهوه که لانه که دواي جنگی جیهانی دوهم بو هر بهخوبی رایهر- بین و هریش کهوتن. له کانتیکسا شهگر کلهی قاره منای ریتیمانی دهر یاوشن، هیچ بیک لهو که لانهی دواي جنگی جیهانی هر بهخوبیان وهدس هتاوه به قهرانی کلهی کورد فیدا کاربان نهمتهوهوه و قوربانیان نهمتهوه. حیزبه سیاسهکانی خورد بیخومان به لیکدانهوی خویان له هر شهوه باوره یون که به هملکرتنی دروشمی خودموختاری ریکای خهبات بو لاتی که می وهدس هتانی مافی نهمتهوه- تی کورد دهکمنهوه، وه لهو ریکایهوه دهوانن له چوارچپوهی شم ولاتانهه که کوردی تیدا دهزی زمان و فهرهنگی نهمتهوایمتهی بسوزیننهوه ونا راهه بهک کارو باری ولات بکرته دست و شهه خو ههنگاو بیک دهی بو چاره هر -

مافی دیاری

کردنی یه کجاری مه‌له‌ی کوردو
 زرکاری له ژبته دهستی و بی‌دهسه لاتی
 به لام تاقی کربنده‌ی رابردو دهری -
 خستوه که شه حکومتانسه‌ی داوای
 مافی خودمو ختاریان لی ده‌کرتی، شه‌وه
 نین که بروایان به نارادی و دیموکرا
 سی و مافی که لان همتی . شه‌وان ولامی
 داوای ره‌وای کله‌ی کوردیان همیشه
 به شاکرو تاسن ، به کرتن و روان و
 شعدام و توپ باران و کوشتاری به
 کوپهل داوخته‌وه .

له ماوه‌ی چل سالی رابوردو دهر چندی
 کله‌ی کوردو ریژمه‌ی سیاسه‌کان هاوا-
 ریان کرده‌وه کوتوبانه له خودموختاری
 به‌دهر هیچی دیکه‌مان ناوی ، دوزمانی
 کله‌ی کورد شه مصله‌مان به
 "جیاواری خواز ، نازاوچی ، نوکهری
 بیکانه و . . ." تاوانبار کرده .

زور جاران به داخوه هیزه دیموکراته
 کانی شه ولاتانه‌ی هکله‌ی تبلیغا-
 تی رژیمه کوپه به‌رسته‌کان که‌وتون و
 دزی جولانه‌وه‌ی زرکاری خوازی کورد
 هبلوستان گرتوه . له نمنجام دا بو
 ودهست همتانی خودموختاری له‌وه
 ماومیدا کله‌ی کورد پتر له پنجه‌یا
 هزار کله‌ی لی کوژراوه . به سدان
 شارو گوندی کوردستان بو مباران کرا-
 ون ، شاکر تی به‌رادران ، وه هزاران -
 کوردی تی‌تاوان له نیشتمانی خوئی
 دهر به‌درو ناواره کراوه . له کانتیکا
 خودموختاری به‌شکی بچوکی دیموکرا
 سه ، شه‌کر له ولاتیکا دهر توژیک
 دیموکراسی همتی بو خودموختاری نه
 کله‌ی ده‌کوژری و نه پیوست ده‌کا
 ده دوازه سال شه‌ی چه‌کدارانه‌ی بو
 بکرتی و به هزاران لاوی کوردی بو
 به گوشت بدری .

گوران له شیوه‌ی خمتاندا

له‌وه ماومیدا جولانه‌وه‌ی زرکاریخو
 زی کورد له هدی‌مک له به‌شکانسی
 کوردستان دا به قوتناخی جوربه جوردا
 تی به‌روه ، خمتان تووشی هورار و
 نه‌شیو بوه . همتانیتی و توندو تیژی
 به خوینه‌وه دیوه . به لام له هر یه‌ک
 بناخه‌وه یه‌ک رچه به‌مقام کیر به‌وه ،
 شه‌ویش بریتیه له درتزه بی‌دانی خمتا-
 ت و کول نهدان وه سور بون له شه‌ر
 مافی نهمته‌وامیتی . شه‌مه که لایه‌نی
 له باری جولانه‌وه‌ی زرکاریخوازی کورد
 ناکرتی لامینی نالهمباری خمتانیش
 نه‌خه‌ینه به‌رچاو که بریتیه له یه‌مک

نه‌کرتویی و پیکه‌وه کرتی نهدانی خمتان
 ، وه نهمونی سترانیزه‌کی روون و
 به‌کرتووی هیزه سیاسه‌کانی کورد
 نه‌ک هر شه‌وه به‌لکووه شه‌وه کیشوه نه-
 باری له نیوان هیزه دیموکراتسی و
 نیشتمانیه‌کانی کوردستان دا زیانی
 قورسیان به جولانه‌وه‌ی زرکاریخوازی
 گه‌ماندوه .

له کوردستانی تورکیا حیزیه
 کوردستانیه‌کان هر له شه‌ره‌ی دامه-
 زران و تیکوشانه‌وه دروشمی مافی
 دیاری کردنی چاره‌نوسان وه‌ک پیک
 همتانی ده‌ولتی به‌رهم‌خوئی کورد ههل
 گرتوه ، وه به هقی کوردستانیش به
 سوتنه‌عمه‌ره دهران .
 له‌سوریا حیزیه کوردیه‌کان ههرچند
 همر داوای مافی فه‌رمکی و روشنیری
 به‌رانه‌ری هاو ولاتی له سوریا ده‌کهن
 به لام همتا به داخوه له شه‌ر
 دروشمکی سترانیزی ساخ نهمونه .
 ههرچند کورده‌کانی سوریا ش کله‌یک
 که‌متر له به‌شکانی دیکه‌ی کوردستان
 له ژبته ستمی نهمته‌وامیتی دا نین .
 له کوردستانی شیران و عراق وه‌زه‌که
 فه‌رتی کرده ، خمتان توندو تیزیره ،
 وه رژیمه دیکتاتورو شو‌فینسته‌کان
 شه‌ری مال و ترانکه‌رو ژبوسیدیان به
 شه‌ر نهمته‌وه‌که‌ماندا سه‌ماندوه . حیزیه
 سیاسه‌کانیش ناچار بو به‌رکرتی له
 مان و نهمانی مصله‌تکه ، ده‌ستیان
 داومه‌ته چه‌ک وه له نیشتمانی خوئیان
 دیفاع ده‌کهن . به لام له باری سیاسه‌وه
 له شه‌ر کاغز همتی کوژریان به شه‌ر
 دا نه‌هاتوه . وه نه‌شیمان تانومه له‌وه
 کیزاوی سیاسه‌تی خوئی و جیهانی‌دا
 ریکایه‌کی راست و بی‌کمندو کوسپ بو
 مه‌سه‌له‌ی کورد بدوژنه‌وه .

بی‌چه‌که له‌وه‌ش له پروگرامی سیاسی
 حیزیه‌کاندا ، وشه‌ی مافی دیاری کردنی
 چاره‌نوس کونجاوه ، به لام به داخوه
 شه‌وه دروشمه تمنا له شه‌ر لایه‌ری
 به‌رنامه‌کان دابه وه نه‌چوته نیو کومه-
 لانی کهل وه کاری له شه‌ر نه‌کراوه‌وه
 کله‌ی کورد به‌وه را نه‌شیراوه که وه‌ک
 نهمته‌وه‌یه‌ک مافی دیاری کردنی چاره -
 نووس ، واته پیک همتانی ده‌ولتیکسی
 شه‌ر به‌خوئی دیموکراتی کورد به همتی
 خوئی بزانی و بچینه نیو قووالایی
 همت و هوش و مینک و دلپه‌وه . نه‌ک
 ههر شه‌وه ، همتی له ریبه‌رانی حیزیه
 سیاسه‌کانی کوردستان چارو بار له
 ناخاقتن و خو رانان دا مافی دیاری
 کردنی چاره‌نوس وه‌ک شکی شه‌ر-
 به‌خوئی و پیک همتانی ده‌ولتمتی
 نیشتمانی کوردی حاشا لی ده‌کهن و
 تمنانتت به‌خه‌ون و ختالی‌شه‌ی دهران
 مافی دیاری کردنی چاره‌نوس کمنی‌چه‌ک
 له مافی پیک همتانی ده‌ولتی به‌رهم‌خوئی
 هیچی دیکه نیه شه‌وان زره تیئوری‌ی بو

ده‌میننه‌وه . بیان " مصله‌تی بی‌تاوا
 بی‌ده‌ولت و بی‌نوبته‌ر له کوپه‌له‌ی
 نهمته‌وه یه‌ک گرتوه‌کاندا ، به تیروا به
 ده‌سه‌لات و به شاغای خو " دهران .
 به لام رهنکه ولامی شه‌وه برسیاره ش
 زور هاسان همتی که داخو : شه‌م
 جیهانی بر له زوران باری و شه‌وه کیشه
 و مل هوری دا ، کام مصله‌ت همه‌یه به بی
 که‌یان و ده‌سه‌لاتی سیاسی ، به بی
 ده‌ولتی به‌رهم‌خوئی نیشتمانی وه به
 بی ولات و خاکی نازادو شه‌ریه‌ست
 " تیرو و ده‌سه‌لات و شاغای " خوئی
 بی ؟ نهمته‌وه‌یه‌ک که خاوه‌نی که‌یان و
 ده‌ولتی نهمته‌وامیتی خوئی نه‌بی ،
 نهمته‌وه‌یه‌ک که به شه‌ر ولاتی خویدا
 ده‌سه‌لاتی سیاسی نه‌بی ، نهمته‌وه‌یه‌ک
 که نهمته‌وامیتی به ده‌ستی خوئی چاره
 نووسی خوئی دیاری بکا ، چون ده‌وتانی
 تیرر ته‌سه‌ل بی‌ریتیه شاغای خوئی و
 نه‌که‌وتنه ژبته فه‌رمان و ده‌سه‌لاتی
 شه‌م و شه‌وه ؟

لیژندا نه‌کهر له باری تاکتیکسی
 خمتان و همل و مه‌رجی روزه‌وه شه‌م
 جوره ناخاقتن و توندوژانه به سیا-
 ست دا بیئین ، وه شه‌وه‌ش له به‌ر چاو
 بکرتن که ریبه‌رانی حیزیه سیاسه‌کا
 نی کورد ، هم‌سور کون و کارژی‌سری
 دهریار بونان له خو کرتنه‌وه ،
 وه ناتوانی شه‌ی دلپان ویا ناوانی
 کوپه‌له‌ی خه‌لکی کوردستان دهر برین
 لاتی که‌م ده‌وتانین شه‌وه برسیاره
 که‌ین : که داخو شه‌م جوره بیسرو را
 دهر برینه به همتان کوزی مه‌سه‌له‌ی
 کورد ، وه نهمته‌وه‌یه‌کی بیست
 میلیون دابه‌ش کراو و به‌ش خوراو
 زبان ناکه‌ینی ؟ داخو شه‌م جوره
 ناخاقتن و را دهر برینه ، همتی
 نهمته‌وامیتی و بیری زرکاری و به‌کرتنه
 وهی مصله‌تیکسی لمت و بمت کراو ، له
 مینک و همت و تیکوشانی کومه‌لانی
 زه‌ممتیکشی کوردا کزو بی هسواو
 هومند نا‌کا ؟ داخو تینک و شه‌مه‌قی
 روونی مافی دیاری کردنی چاره‌نوس
 ، به شه‌م و مزی تیئوری رفیورمستی و
 همل به‌رستی شلوئی و لیل و لیخن
 ناکات و دای ناپوشی ؟

تاقی کردنه‌وه‌ی جولانه‌وه‌ی زرکاری-
 خوازی نیشتمانی کله‌ی کورد دهری
 خستوه که همر چندی ریبه‌ره‌سیاسه‌کا
 نی کورد خوئیان به حکومتنه
 داکیرکه‌ره‌کانه‌وه به‌سنته‌وه ، شه‌ر-
 چندی به هیوای بارمیتی کانی شه‌وه
 حکومتانه تی‌بکهن ، وه ههرچنده
 چارو بار به " هاوسنگه‌رو نازادبخو
 ازو به باوک و به حکمه‌ک " بشیان
 دانین ، بروایان بی‌ناکهن ، وه شه‌ر
 کانی دهره‌فمتان همتا و همتان به‌وه
 کرد که جولانه‌وه‌ی زرکاریخوازی کورد
 له شه‌رکه‌وتن نریزک ده‌بیته‌وه ،

ده‌ستیان لی ده‌وه‌شین و کاریکسی وا
 ده‌کهن که جولانه‌وه‌ی کورد شه‌رکوت
 بکرتی و خوینی همرانان رولسه‌ی
 زه‌ممتیکشی کوردیش به فیرو بچی .
 سه‌ریکی رابردو خمتانی خوئیانوی
 نهمته‌وه‌که‌مان بکه‌ین ، به‌ره‌مه‌که‌ی همر
 شه‌وه‌یه که ده‌بیئین .
 لیژندا مصله‌ت شه‌وه نیه که‌شیش
 شه‌وه نالی که ریبه‌ره‌کانی کورد همر
 شینا داوای دامه‌زرانی ده‌ولتمتی
 به‌رهم‌خوئی کورد بکه‌ن ، وه‌یان نا لای
 کوردستان بچه‌قتین ، بیان شه‌م سوره
 ده‌ستکرده‌ی شیتسماری تیک و پیک
 بدن . شه‌مه له همل و مه‌رجی شه‌روئی
 ناوچه‌وه جیهان دا نهمته‌کرتی وه نه‌کاتی
 ها‌توه . ههرچنده شه‌که‌ر داواشی
 بکرتی نه‌ کفه‌وه نه قیامت را ده‌بیئ
 کورد نهمته‌وه‌یه‌که پتر له بیست
 میلیون که همر شینا و له دواروژیشدا
 ناومدی کرتیکی کیشه‌کانسی
 روزه‌له‌اتی نیوره‌استه ، وه خاوه‌نی
 هیرو توانایه‌کی شه‌وتی کوپه‌لایه‌تیه
 که ناچار ده‌بیئ حسابی له شه‌ر بکرتی
 کورد نهمته‌وه‌یه‌که وه‌ک کشت که‌لانی
 شه‌ر شه‌م زه‌ویه پان و به‌رینه مافی
 شه‌وه‌ی همه‌یه چاره‌نوسی خوئی به
 ده‌ستی خوئی دیاری بکا . مافی شه‌وه‌ی
 همه‌یه له نیشتمانی به‌رهم‌خوئی نازادی
 خویدا ، زمان و شه‌دب و کلتوری خوئی
 په‌ره بی‌بدا و له برنده‌ی پی‌شه‌ی
 شارسانه‌تی که‌لانی جیهان‌اندا
 په‌شدار یکات .

له‌وه یوازده‌یه که همتی نیسه
 ریبه‌رانی حیزیه کوردستانیه‌کان به
 ناخاقتن و توندوژی چایه‌مه‌ی له
 ژبته په‌رده‌ی خودموختاریدا شه‌م مافی
 ره‌وایه بخفته‌ی پشت لوی ، زره تیئوری
 بو‌داتان ، وه خودموختاری به‌وه
 سترانیزی مه‌سه‌له‌ی کورد دا بنین ، وه
 به‌م قسانه بیرو رای کشتی خه‌لکی
 کوردستان و تمنانتت جیهانیش له‌م
 شامانجه پیروزه همل و لا ری بکه‌ن .
 به پیچه‌وانه ریبه‌ره‌سیاسه‌کانی
 کورد پیوسته له‌کهل خمتان بو
 سیاسی تاکتیکسی حیزیه‌کانیان ،
 مافی دانانی چاره‌نوس به مافی
 ره‌وای نهمته‌وه‌ی کورد بزانی و له
 چوارچیوه‌ی سیاسی حیزیه‌که‌یان دا
 قه‌تیمی نه‌کهن . نوسه‌رو شاعیرو
 هونهرمنندو زانا شاینیه‌کانی کورد
 شه‌رکی شه‌رشانیانه که ره‌وا بوئی
 مافی دانانی چاره‌نوس ، بکه‌نه
 بناخه‌وه هویئنی نوسین و پروپاگانده‌ی
 خوئیان . پیوسته همت و هوش و
 مینکی کوپه‌له‌ی همرای خه‌لکی
 کوردستان به‌مه‌ثا و بدری که مافیکی
 ناوای همه‌یه ، لی‌داکیر کراوه ، شه‌تی
 خمتانی بو بکا و به کوپه‌ری همل و
 مه‌رجی ره‌خا‌وه و له بار وه شه‌ستی
 - له ژماره‌ی داها‌تودا له شه‌ر شه‌م
 یاسه‌ده‌روین *

چه ندرو و داوی مانگی جو زهردان

برادریلی به ریزی خویتهری "سر-
دهمی نوتی" تاریکی بو ناروویین وهیتی
رووداوی مانگی حوزهدانی له میژووی
خیماتی نهمهومی کوردا وه بیر هیتاونهوه
وداوی کرده که بلاو بگریته وه .

له کهل تقو نامیه دهقی وتاری شهید
محه مه د قودسی بو ناروویین که روژی
ههلکردنی ئالی پیروژی کوردستان له
نه غه ده داویه تی .

هر چه ند نووسراوی نهم براده ره
دلسوره درنگه نه دهستان کهبشته وه
کهموته جایی ژماره بیخی "سرهدهمی
نوتی" که دمبوايه له جو زهرداندا بلاو
بیته وه ، به لام دیسان ویرای سوپاس بو
هاوکاری نهم براده ره . نهم ژیمه سمبارت
به کرنکی نهم رووداوانه ، نووسراوه که ی
ئوه له کهل وتاری محه مه قودسی له
ژماره صیدا بلاو ده کهینه وه .

له خه باتی نه ته وه ی کوردا ، هیندی
روژی میژوویی همن که ناکری له بیرکر-
بین و بیویسته له نووسراوه وچایه مه
نید کوردیه کان دا یادبان بگری وزیندوو
بگرینده و بناسرینین ، وه به ره ی تازه
پیکهیشتیوی نه ته وه که مان شاره رای نهم
کاره سانه و رووداوانه بین .
روژی ۱۹۱۹ / ۶ / ۷ / ۱۹ بک لهو روزانیه

که له میژووی خه باتی نه ته وه که مان
دا ، نهشی نرخ وچیکای خوی بدریستی
وله ره ی بووسری . نهمه روژی که
شیخ مهحمودی نه مر له دهریمندی بازبان
پاش شریکی قارمانانه له کهل داکیر-
که رانی ئینکلیمز ، بریندار کراو به
دیل گبراو دهست به سر بو هیندوستان
دووور خرایه وه . هه رچه ند نهم سال ئا
سال نهم رووداوه میژوویی ره راده بیری ،
به لام ئینتاش شهری دهریمندی بازبان و
تارمانتی شیخ مهحمود و برینداری و دووور
خسته وه ی له سر زار و زمانانی خهلکی
کورد و ئینتاش هرده قاره مان له نیتو
خهلک وته نانت له نووسراوه ی نووسرا
نی کوردیش داشویتی بر جاوی به هه .

رایه برینی شیخ مهحمود له دوو لاه
چیکای لیکولینه وه وه ره هاجیکای
شانازی نه ته وه ی کورده . یه کهم کهلی
کورد له کوردستانی خواروو ، بان روونتر
بلیتین له روز هلاتی نیتو ره راست یه کهم
نه ته وه بوو که له ژیر ریتو رایه نی
شیخی نه سردا دزی ئیستعماری ئینکلیمز
چه کی دهست دایه ونه ی ویت بچیته
ژیر نیری ئیستعمار و سر بو داکیر
که ران شو بکات .

دووهم شیخ مهحمودی نه مر درو-
شمی سر به خویی کوردستانی ههلکرت
و به کردهوش بی شهوه که کو ی بداتسه

دهسه لاتی ئیستعماری ئینکلیمز ، سر به-
خویی کوردستانی راکیهاند و حکومتی
کوردی دامه زانند و نه یویست له زیر
دهستی ئیستعماری بریتانیادا حوکمد-
ری کوردستان بیت . شیخ لهو باره وه ده-
لی :

" ناهووی ژینی نه سارمت ، به سمه عوسری
کوسره هی
" نایکه مه سر خوجه دهستی مودهدهمی
تاجی شه هی
" قه ت به نه صری دژمانم نامه وی نهر-
مانده هی "

رایه برینی شیخ مهحمودی نه مر له
جولانهودی زرکاریخواری نیشتمانی
نه ته وه ی کوردا دهریکی نایمیتی هه بوه
وه بهردی بناخی کورداییتی له دوا-
شهری به کهمی حیهانی دامه زاننده وه-
جولانهودی زرکاریخواری کوردی خسته
سدر باریکی شوژ شکرانه و تین وهیژیکی
تازه ی وه بهر خیمات و تیکوشانی که لی
کورد ناوه .

۱۹ / ۵ / ۶ / ۱۹
تال له میژووی خه باتی نه ته وه که ماندا
نیشان دهدا . لهم روژه داچوار نهمه ری
ناژ ادیخوژ و نیشتمانیهره ره شوژ شکر
مستغفا خوشناو ، عزیزت عبدالعزیز ،
خیرولا عبدالکریم و محمد قودسی له
به ندیخانه ی به غدا به نه صری ریزیمی
کوژ کراوی نووری سه عید له دار دران .
ئوه چوار نهمه ره نیشتمانیهره ره هه
له هه وهلی لاوتیندا چوونه نیتو خیماتی
شوژ شکرانه ی نه ته وه که مان و لهسه
ریکای نارادی نیشتمانی دنگیر کراویان
دا ، وازبان له پله ومووجه وژیانی نهمه
ری هیتا و له ریکای زرکاری کسهل
و نیشتمانی کیمانی خویان فیدا کرد .
نهم چوار روژه تیکوشهره له رایهر-
ینی بارزان دا به شدریان کرد و کاتیتیک
هاتنه ئیران له کوژماری دیموکراتی کورد
ستان دا نهمه ری که ره مین پی نهمه درا و
به هه موو تواناوه له کار وباری سوپاسی
و نهمه ریکی کوژماری کوردستاندا به شدار
یان کرد و به کیان تیکوشان ونموونه ی
فیداکاری و نیشتمانیهره ی سوون .
پاش تیکوچوونی کوژماری کوردستان بو
عیراق که رانه وه وله به ندیخانه ی به غدا-
ئیدعام کران .

نامه ی نهم چوار نهمه ره ناژ ادیخو-
زه که روژی ۱۸ خوی زهردان واته روژیک
پیتش له دار دانبان له به ندیخانه نوو-
سویانه ، بیرو باومر وهملویست وفیدا
کاری نهم روژه قاره مانانه ی کورد نیشان
دهدا که نه یانویستوه سر بو دوژمنی
نه ته وه که مان و آرت به رستی دانبوئین

و به سر به ریزیه وه له ریکای نیشتمانی
چوونه ژیر دار و کیمانی خویان فیدا کرد .

۲۷ جوزهدانیش واته ۱۷ ژوئینی
۱۹ ۴۷ له میژووی خیماتی نه ته وه ی کوژ
دا دباردهمیکی بر شنگدار و به ر جاوه .
لهم روژه دا مدلا مستغفا بارزا نی
پاش شریکی توند له کهل له شکر ئیران
توانی خوی بیکه بینیته سه ر سنووری به-
کیتی سوئیتی وله کهل نیریکه ی شه ش
سه ت که سه له شوژ شکرانی له چه می
ناژان بیه ریتو وه یه نا بو نهم و لاتسه
به ری .

دوا تیکوچوونی کوژماری دیموکراتی
کوردستان بارزانیهکان که هیزی بند ره-
تی سوپای کوژماری کوردستان بوون ، بو
ناوچی سنو و نه غه ده کشانه وه ونه
چوونه ژیر دهسه لاتی ریزی کویسه
به رستی ئیران . بارزانیهکان دوا ی چند
مانک شهر له کهل له شکر ئیران و عیراق
و تورکیا . به نداکاری و شه ریکی بی
وتنه که هه موو سهر داره نهمه کانی
حیهان سهریان لی سور مابوو ، خویان
له که مارو ی نهم س له شکره زرکار کرد
و خویان کیمانده یه کیتی سوئیت و نا
سالی ۱۹۵۸ له و ولاته مانه وه .
وتاری محه مهمد قودسی کاتی هه-
لکردنی ئالی کوردستان له نه غه ده .
له ژماره ۵ ی سالی یه که می روژنامه ی
کوردستان و مرگبراهه .

" کهوره گانم ، نهی کهلی به شه ره ف
حوزه وستان و راه ستاوان ! نهی کری
کار و فلاح و سیمان و پالته ی کوردی به نرخ
روژها به سر شورش میلیلی پیروزی
کوردا هملپات و تیری دوژمن کولله بر
سینکی به چکه شیرانی کوردی پینکا ، وه
خاکی کوردستان لاشه ی حهوانانی کرتسه
باوه ش ، چیاو دوژ و دشته کانی کوردستان
یره له کوژستانی دلیران و نه به زانی
کورد که له پیتاوی ریکه ی نارادی دا وه
له پیتاوی هه لکردنی ئالی موقهدهمی
کوردستان دا کیمانی پاکیان له لاشه یان
حباواز بو وه .

نه ی برابان ۱
شو ره کانی دیار به کر ، دهر سیم ،
سلیمانی ، نامیدی ، بارزان ، هه موو
نیشانه ی شه حوان مهردانه یه که بو
نارادی کراوه . نه مرو ، نه مرو که سه
که ورترین و پیروزترین روژه بو کورده
نهمین هملو ی به هیزی کورد به چنکی
ناسنی خوی شه ئالا پیروژه هملده کا
به لی . نهمو ئالا به همل شکات که
له سهره تای میژووه کورد خوی بو بهخت
کردوه . برابان پیروزی بایی خوم پیتسه-
شی هه موو کوردیک و هه موو میله تیکی

نارادی خواز ده که م .
نه ی برای کورد ! نه زانی ئالی خوی
شه ویست ج ناموژکار به کت ده کا ؟
نه لی . بو شه وه ی کوژیونه وه به میکی
بی حیواوژی کهوره و بچوک ، ناغا و کوری
کار ، قوتایی و شوان و فلاح ، زن و بیباو
مندال ، هه موو پیکه وه بزین ، به بهک
دل ، بو بهک نامانج تی بکوشن وه هه ول
بدن . دیسان نه لی . ۰۰ رهنکی سوورم
نیشانه ی حهنگاوه ری و نه بهزی که لی
کورده . رهنکی سیم نه لی میله تسی
کوردی نه حیب ، کیمانیکی پاک و راستی
هه به . رهنکی سه وزم هاوار شه کا . ۰۰۰۰
خاکی کوردستان پر له دهخل و دان و کا -
نکای ژیر وژیوه .

نه ی کورد . ۰۰۰ هه موو به کیمانیکی
خاویته وه ، بیره وه رهنکی پاک و راسته
هه موو پیکه وه کهلک له کوردستانه که-
تان و مرگرن . دیسان نه لی . ۰۰ نه ی فلاح
نه ی کریکار و پالته ی کورد ، دلته لهسه
خوت نه میتی له سر نیشانه ی پاکسی و
راستی ، نیشانه ی نهغلا وه هولی دهستی
تو شه دوو کولته کنم و حویته وه میسه
به پیتش چاوته و میه ، پیتش نه لی : هه ول
بدم نیش بکه . ۰۰ ولانت بلیند به ره وه ،
نه ی کورد . ۰۰ دیسان ئالا کت نه لی :
نه مرت بی شهکا سر که وتنت ، که ره صیت
له خویندن دایه . زن و بیباو ، کور و گنج
به حاری بخوتین ، چونکه خویندن هه موو
میوه میکی خوش و زینده کانی پیوه یه .
کردکاریش تیکوچوونی خویبه سهر هه موو
سیقاتی جوانی ئینسان دا بلاو شه کاتنه .
و جوان تری شهکات .

نه ی کورد . ۰۰ شمش بهرام به
ناموژکار به کانی نه لی تین :
نه ی ئالا . ۰۰ بیمانت نه دهستی هه موو
پیکه وه ، به بهک دل ، به ته نیکسی
ئانسینه وه سویتد هه حوین بیمنه سو بهرت
راست بین ، نیش بکه بین ، بخوتین .
نه ی کورد . ۰۰ ئالا ره زمانه . له دوا ی
هه لکردنی نرخی همتانه خواره وه ی-
قوربانی کردنی هه موو میله تی کورده
ئیرت بری کورد و کوردستان
بزی هه موو میله تیکی نهمه ادیخوژ *

پاشماوه ی د یسان جنایه تیکی دیکه

نیمه تهواوی شه کورده دلسوزانه ی
که له حیرت و ریکخواه مان دا نهمه م
نین بو حوکم دان و قهزاوت بانک ده که مین
وه داوا بان لی ده که بین که ههر چوئیکی
بوئان ده کری ، بیزاری و نه باری خویان
دزی دریزه پیدانی نهم شهری بر اکوژسه
دهر برین ، به لکوه شه قامچیا نه
ریتو رانی نهم دوو ریکخواه یه وه هوش
بیتنه وه .

بیمه و خوینهران

په کیک له خوینهرانی بریز به ناوی (ح . کورده) ناممیکه یو نارودین و نه کونایې ناممیکه دصوسی : "نمکفر" نتوان چایې بکن سیاستان دهکم "وه شیمه یو شهوه که شم برادره له دیموکراتی بون . " سردهمی نوی " دا شکی نه میننی شهوه هقی نوسراوه گسهی چاپ دهکمین و به کورتیش و لامسی ددهینهوه .

"بریز دهستهی نوسهرانی " سر - دهمی نوی "

وږای سلاویکی کوردانه و برابانه ، پیم خوش یو یروز باستان لی بکم که دمستان کرده به بلاو کردنهوی بلاو کراویدکی (نوې) کوردی . هر که به دستم کمبشت زور دلم کهشایهوه که بلاو کراویدکی تری کوردیش هاتوته معیدانی روناکیمیری کوردی . چونکو و پیم وایه هرچی زیاتر بنوسری و بلاو بکرتشهوه هر ختیری همبه زهره ری نای پوید به بهشی خوم زور بی خوشحالم که شهوه دمستان به بلاو کردنهوی شم روزنامه کرده . به لام شم خوشحالی کشتیمی من پاش چند دهقیقه یک

چاو له سروتاری روزنامه کردن زوری دموام نمکرد . همدی برسیارم یو هاته زهین که پیم خوته هر له دست پیکي شم کارنامهوه پیکهوه وه له تمک خوینهرانی " بیانخمینه بر چاو وهولیش بدین یو و لامدانیان . لام وایه لهو کاره نه شهوه نه نوسهری تم ناممیه وه نه خوینهرکان زهره - ریکی شهوتیان پی ناکا .

شهوه خالی بنه رتی له سره متهای وته دا بیت که دیاره نوسهر زوری ههول داوه تمکیدی له سر بکا بی لامین بون و دیفاع نمکردنی روزنامه - کمبه له هیچ شیدمئولوژیکی تاییمتی . شهوهی به دلیل هینا شهوه یو شهوهی خوینهران دیموکرات بونی بلاو کراوه - که باوه بکن . شم خاله له سره متهای وتندا وا هاتوه :

"... روزنامهی سردهمی نوی یو - ج شیدمئولوژیکی تاییمتی پروپاگانده ناکا ..."

به لام پاش شهوه که بیوا هندیکي تر له سر خویندنی سره متهای وتندا - بهر دهرام دمی دهکاته شهوه که ... "هر لدو اتش دا بیرو ساوه ری پیشکوه و تنخوازانوه به شعر دوستانه ریز لی دهکری وه له کمل کونه بهرستی له هسو قالب و شکل و شویمیک دا خصات دهکا و شهریمتی . به شیویمه کی له ناشتی نهاتو له کمل تملیغا - تی کونه بهرستی و کومان لی کراو و

بکری . دیاره شهوش وا نیه شهکفر بیوا له شیدمئولوژیکی که له باری دیموکرات بون دا شکی نمی . بهو معنایه که روزنامه یک دهنوانی هم له شیدمئولوژیکی تاییمتی دیفاع بکا وه هر لهو کاتش دا دیموکرات بی . شهکفر هات و وا نمبو شهوادمی چاویسک به شیدمئولوژیکی بختندری .

کرتیکی شم باسه لهو دایه که به دانا - نی شهو هسو شهصاو شهکرو شهتره بو بلاو کردنهوی بیرورایک ، همتا دمتکد و باس له سر کوردیش زهحمته که شهوه به پشت بهمنن به معیاراتی شیدمئولوژیکی قهراوهتی خوتان پیش له فیکرو رای جیواو له هر روزنامهیه - دا نمکر . هیوا دارم لهم قهراوهتانددا شم همله بم ، وه به نویسی چند دیریک له وه لام دا شم شانه له من و رمنکه له زور خوینهرانی رن کمنهوه . له دواپی " سره متهای وتنه " دا هاتوه که : "شمه به هاز دهری و هاز دلیو همکاروی نهواوی خوشلو براکمانان له هسو ولانهکاندا بشت شهتورین و چاوه روانین لهم شهکرکه بیروزندا بار - منندان بدن ."

دسنی نوسهرانی سردهمی نوی منش بهک له هاز لاتیانم به قهولی فارسان رخم خورده له سره روپی له هسو شکل و قهوا ری نورکانیزاسیونی خویدا ، جا یویه به بیوستم زانسی که پیکهوه شهو باسه بکمین تاگو زیاتر رن بینهوه له سر شهوه که سردهمی - نوی داخوا سنمکهریکی دیموکراتیکی راسته قینتی کوردی یو پیش خستنی

خباتی فیکری له نیو کوردهکان دایه ، یان روزنامه یکمه ، وهک زور بلاو کراوه ی دیکه که له و لاتانی دواکه وتوی سره - روی دینتی شیمندا بلاو دهکرتنهوه که نه بی شیدمئولوژی بونیان جی باوه ره و نه دیموکرات و پیشکوهت و بونیان وه نه خلهکیش به دهری بر ایانی کورد - سانی کرمین " تاقنی خویندنیانی ماهه " من بهتی به حالی خوم هیوام شهوه به که " سردهمی نوی " شهوهی بهکمه یان بیت .

ح . کورده ۱۹۸۶

کاک ح . کورده له نامه کېدا شهو برسیارانه دیننه کوری و دنوسی : ۱- باسه برابان به کام فیکرو شیدمئولوژیوه شهوه شم نوسراوانه لیسک دهنهوه ؟ شهکفر بی شیدمئولوژین ؟ ۲- خیندیک دمتکد و باس له سر کورد همیه له روزنامه و بلاو کراوه کانی جیپان دا که بیوا دمی هلیبیزیر . پاشان کامه دمتکد و باس شههادهایه پیش و کامه ناباته پیش ؟ ۳- له لایهکی تریشهوه و دهر دهکوی خصات دمهاته پیش وه کامه ناباته پیش ؟ دیاره شهوش دیننکی تازه و کونه له سر چلوانیمتی بلاو کردنهوی نوسهرانی سردهمی نوی شهوهی کسه بلاو کراوه یک شیدمئولوژیکی تاییمتی همی و دیموکراتیش بی له ذابیمتی دهکمل بهکتر دا دهمینن ، یویه که خویته رهکان دلنیا دهکمن که له هیچ شیدمئولوژیکی تاییمتی دیفاع ناکمن یو شهوه که دیموکرات بونی روزنامه که قبول

که نوسهرانی سردهمی نوی شهوهی که بلاو کراوه یک شیدمئولوژیکی تاییه - تی همی و دیموکراتیش بی ، له دزا - یعتی دهکمل بهکتر دا دهمینن ، یویه که خویته رهکان دلنیا دهکمن که له هیچ شیدمئولوژیکی تاییمتی دیفاع ناکمن بو شهوه که دیموکرات بونی روزنامه که قبول بکرتی .

یو کاک ح . کورده شم برسیارانه - ش هاتونه کوری :

۱- کامه دینن و نوسراوه کونمپهرستانه به یان پیشکوه و تنخوازانیمه ؟ ۲- کامه بیر له کامه قالب دا کونه - بهرستانیمه یان نیه ؟ ۳- کامه تملیغات کونه بهرستانیمه یان درونکی و کومان بلاو کردنهوی به یان نیه ؟

به لای شیمهوه نیوهروک و یو چونی وتارو نوسراوه کانی سردهمی نوی ولای کاک ح . کورده یان داوتشهوه . ولای هموی شهو برسیارانه دهکرتنهوه و یو سر بریاری دهستهی نوسهران له سر مهله کانی باس کراو . شهوانی که روزنامهی سردهمی نوی دا رمنک دهنهوه ، دیاره به یو چونی شیمه پیشکوه و تنخوازانیمهوه له ریبازی خرمته به چلوانهوی کلهی کورد دان دیاره دهستهی نوسهرانی هر روزنامه

یک مافی شهوهی همیه که کام وتارو نوسراوهی بی باش بی بلاوی بکاشهوه - کاک ح . کورده له مهله بهکله دا رن نیه شهوش مهلهی : "شیدمئولوژی" شیمه نهمان کوتوه که بی شیدمئولوژین . شیمه کوتوما به یو هیچ شیدمئولوژیکی تاییمتی پروپاگانده ناکمن . شهوه له کمل نمونی شیدمئولوژی قهرقی زوره پروپاگانده یو شیدمئولوژی تاییمتی بسترایمی یان سر بهو شیدمئولوژی

دهکمنی . سردهمی نوی له سر وتاری بهکم ژماره دا ریباو هملویستی خوی رن کردتوه ، یو جی یو نوسهری بهریر یوته جیکای برسیار معلوم نیه . شهکفر کاک ح . کورده به پیچوهوانسهی سر وتاره که ریبازه که شتیکی هاتیمته بهر چاو ، دمیوايه له سر شهوه برسیار - مان لی بکا . به لام له کمل شهوش زور سیاسی دهکمن هیوا دارین هر وهک خوی نویسیوتی : " سردهمی نوی " : " سنمکهریکی دیموکراتیکی راسته - قینتی کورد بی ، یو پیش خستنی خباتی فکری له نیو کوردهکان دا "

برادریک له شینگلستانمه دهنوسی : - سردهمی نوی م دی . هیوادارم سر - دهمی نوی بی . دهوهی بریک بهه یاریر بم . چند ژماره یک تر بخو - نیمهوه دوايه سمارت به نیوهروکی بدویم . به لام دهرام بهرهمی بیی دمی باش بیت . شینتا شهوند دهلمیم شهکفر هواله کانی سردهمی نوی تمنا

صمیمه سهردهمی نوی

از طرف هیئت تحریریه منتشر می شود

سال اول

شماره ۵

خرداد ۱۳۶۵

ملیت ها یا عشایر؟

باز هم جنایتی دیگر

نسبت به آنها بی اعتنائی و حتی بی رحمی روا داشته شد. يك دولت مسئول و دادگستر نباید مردم کوه نشین را بدلیل فقر و دور افتادگی از مراکز ثروت به چشم حقارت نگاه کند.

اشاره دکتر بختیار باینکه " درد- ها و مسائل عشیره‌ای " را بخوبی میشناسد ، عطف باین واقعیت است که شخصاً " فردی از طایفه ، بختیاری میباشد . ما اکنون وارد این بحث نمی‌شویم که طوایف بختیاری به کدامیک از ملیتهای ساکن ایران تعلق دارند . اگر این فرد بختیاری " تاریخ بختیاری " را که نوشته‌ی یکی از سران برجسته طوایف بختیاری است مطالعه کرده باشد ، لااقل در مورد شخص او ، ما را از هرگونه توضیحی بی‌نیاز میسازد . اما جان کلام در جایی دیگر است : رقمی که در مورد نسبت جمعیت " عشایر " به کل جمعیت ایران بدست میدهد ، به قدر کافی گویا ، و برای تفسیر و توضیح مقصود واقعی گویند ، اهمیت کلیدی دارد و به خوبی روش میسازد که او تماماً از بکار بردن اصطلاح ملیت ، یا حتی قوم ایا دارد ، بجای این اصطلاحات که از نظر جامعه شناسی هر يك دارای معنی و وزن خاص میباشد ، اصطلاح عشایر را بکار میگیرد [اینکته این رهبر ایرانی تمعذ دارد که مسئله ملیت های ساکن ایران را به کناری نهاده و بجای آن اصطلاح منسوخ عشایر را بنشانند ، از هر جهت درخور توجه است :

در مجموعه انتشارات مختلف سازمانی که دکتر بختیار در رای- آن قرار دارد ، همواره این ادعا مطرح میشود که کویا نهخت مقاومت ملی ایران ، مسائل را بشوهدی منطقی و علمی می‌نگرد و مخصوصاً مدعی این هستند که کارشناسان مسائل اجتماع-عی آن سازمان ، تئوری های منسوخه و کهنه اجتماعی را بکناری نهاده‌اند و با آخرین دستاوردهای دانش و پژوهش علم الاجتماع آشنا میباشند . اگر

برخورد ما با سازمانها و احزاب سیاسی ، در هر يك از کشورهایی ایران و ترکیه و عراق و سوریه ، و موضع گیری های سیاسی آنها ، از درجه ، خاصی صورت میگیرد . عموماً ما دفاع از آمال ملت کرد از این کشورها بالا حتی میباشد . گفتنی است که این نظرگاه ، بهیچ وجه با منافع حقیقی و واقعی ملل فارس و ترک و عرب در تضاد نبوده ، و افزون بر آن در راستای استقرار دموکراسی واقعی در هر يك از این کشورها است .

از همین زاویه است که در این- کنتار ، قسمتی از پیام دوکتر- شایور بختیار آخرین نخست وزیر محمد رضا شاه را مورد بررسی قرار میدهم :

دکتر شایور بختیار در حال حاضر ، رهبر سازمانی از اپوزیسیون سلطنت طلب ایران است ، که نام " نهخت مقاومت ملی ایران " را بر خود نهاده است ، و چنین ادعا میکند که وارث راه و رسم دکتر مصدق میباشد . در این نوشته قصد ما آن نیست که این ادعا ها را به محک برنیم ، یا در باره ی ماهیت این جریان به داوری بنشینیم . هدف ما صرفاً " بررسی موضع گیری این سازمان در این باره ، با موضع گیری بسیاری از سازمانهای اپوزیسیون سلطنت - طلب و ملی نما شباهت تام و تمام دارد .

دکتر شایور بختیار در پیام که بقول خودش بمناسبت " فتنه خمینی " بملت ایران فرستاده و در روزنامه ، پیام ایران ارکان نهخت مقاومت ملی ایران چاپ شده است چنین میگوید :

" عشایر ایران و ستم هائی که بآن ها شده و میشود نباید از نظر دور ماند ، من شخصاً در موضعی قرار دارم که درد آنها و مسائل عشیره‌ای را بخوبی میشناسم ، نزدیک یسک چهارم مردم ایران را عشایر تشکیل میدهند و سالیان دراز با سبک سری و عدم درک احتیاجات زندگی شان ،

داد که با تحلیلی که در این پیام زدگریر- یهای حزب دموکرات و کومله شده است ، موافقت کامل و اصولی دارد . در این پیام ریشه های بروز اختلافات له منتهی به در گیری های خونین و مسلحانه شده است با دقت علمی تشریح گردیده است . ونیز آشکارا طریق غلبه بر این بحران نشان داده شده است . متارکه عملی چند ماه گذشته را ما بارضایت استقبال کردیم . خاصه و برای اینکه توهم جانبداری از این یا از- آن طرف درگیری برای کسی پیش نیاید تمعذاً از بحث بیشتر در این زمینه خودداری کردیم . خاصه که رهبری هردو سازمان بکرات و در هر فرصت باین حقیقت اعتراف کرده اند ، که ادامه این درگیری ها فقط و فقط به نفع دشمن سفاک و سیه دل ، یعنی جمهوری اسلامی ایران است . نمونه این اعترافات مصاحبه آقای عمر ایلخانی زاده عضو کمیته مرکزی کومله باروزنامه لوموند بود که خلاصه آنرا ما در شماره گذشته از نظر خوانندگان گذرا ندیم . درست در روزهایی که شماره ۵ " سرده می نوی " به زیر چاپ می رفت ، اعلامیه مورخ ۸۶/۴/۲۰ دفتر نمایندگی سازمان حزب کمونیست ایران (کومله) خارج از کشور بدست ما رسید .

این اعلامیه خبر از درگیری خونین دیگری بین پیشمرگان حزب دموکرات کرد ستان ایران و کومله می دهد . کمدروستای قلقله روی داده است . لحن اعلامیه چنان- است که کومله گویا از یک " پیروزی " چشم گیر خبر می دهد . اما تاریخ نوشتن این سطور از روایت حزب دموکرات کردستان ایران درباره این درگیری خبر نداریم . ونمیدانیم که آن حزب چگونگی این در- گیری را با چه بیانی به اطلاع عموم رسانده است . اهمیت مسئله بحدی است که ما منتظر دریافت اعلامیه حزب دم- کرات نمی توانیم باشیم . زیرا براستی این جنایت هولناکی است که متن اعلامیه کومله گویای ابعاد آنست . اعلامیه کومله خبر از تلفات سنگین نیروهای حزب دم- کرات می دهد که از جمله جنازه هفت نفر آنان در میدان نبرد بجای مانده است .

مادر شماره نخستین " سرده می نوی " نوشتیم که در صفحات این روزنامه جایی برای طرح اختلافات سازمانها و احزاب کردی نیست . مندرجات پنج شماره منتشر شده نشان میدهد که ما باین تمعذ پای بند بوده ایم و با وسواس آنرا رعایت کرده ایم . مزید بر این ما بر آن بودیم ، و هم چنین بر سر آنیم که در باره جهت گیری ها احزاب و سازمانهای سیاسی کردی ، ما دام که با منافع عمومی جنبش ملی انقلابی کردستان در تعارض نباشد ، موضع گیری نکنیم . اما با صراحت یادآوری کردیم که هرگاه پای منافع عمومی و اصول جنبش به میان آید با قاطعیت از این منافع و از این اصول دفاع می کنیم ، و در این زمینه با قا- طعیت هر چه تمامتر انحرافات را از هر جانب و بهر شکل بروز کند بر ملا افشا می کنیم .

این نکته بدیهی است که وحدت صفوف مبارزاتی جنبش ملی انقلابی کردستان در هر يك از بخشهای آن در شرایط فعلی مسئله محوری جنبش در مجموع آنست . وحدت صفوف مبارزاتی جنبش در عین حال برترین سلاح در مقابله و موا- جهه با اشغالگران و در هم شکستن آنها- جمات نظامی و سیاسی و فرهنگی آنانست آیا نیازی برای اثبات این مراتب وجود دارد ؟ بنظر ما موضوع بقدری روشن و آشکار است ، و بعلاوه تجربیات عملی در طول دهها سال آنقدر فراوان و بیشمار- است ، که فقط افراد مغرضها بی اطلاع- می توانند مدعی خلاف آن باشند . دشمنان جنبش ملی انقلابی کردستان در طول تاریخ فقط با اسلحه ایجاد نفاق توانسته اند جنبش را به ناکامی بکشاند و هربار خون هزاران هزار فرزند دلاور کردستان را بهدر بدهند .

موضوعی که در این زمینه بخصوص در دو سال اخیر بسیار مایه نگرانی علاقمندان واقعی جنبش ملی انقلابی گردید ، درگیر یهای مسلحانه بین حزب دموکرات کرد ستان ایران و کومله بود . هیات تحریریه " سرده می نوی " با انتشار متن کامل پیام مکرر بمناسبت چهلمین سال تاسیس حزب دموکرات کردستان ایران ، نشان

باز هم...

و نیز خبر از کشته شدن دو نفر از پیشمرگان کومله را می‌دهد. اگر تعداد تلفات را در حدود همین رقمهای داده شده محدود کنیم حداقل نوزده نفر پیشمرکه کسر بهلاکت رسیده‌اند و این در شرایطی است که حتی بفرحای همان اعلامیه "گردش" ایران به یک سرزمین کاملاً میلیتاریزه تبدیل شده است. اعلامیه کومله علت درگیری را خودداری رهبری حزب دموکرات کردستان از پذیرفتن آتش بس فوری و بدون قید و شرط کومله جهت شروع به مذاکره و رسیدن به صلحی دموکراتیک در کردستان می‌داند. برای ما در این رابطه این سؤال مطرح می‌گردد که اگر رهبری هر دو سازمان در ادعاهایشان نسبت به دفاع از آزادی ملت کرد صادق می‌باشند، چگونه قابل تصورات که از درگیری مسلحانه و برادر کشی پیشمرکه‌های دو سازمان جلو گیری نمی‌کنند؟ اگر این مسئله حقیقت دارد، که این درگیریها بضر جنبش ملی انقلابی کردستان و فقط به سود دشمنان این جنبش است، در این صورت جلوگیری از این درگیریها به وظیفه درجه اول رهبری هر دو سازمان تبدیل می‌گردد، و باید باتمام قوا و از هر طریق از بروز این قبیل درگیریها جلوگیری بعمل آورند. واقعیست اینست که رهبری هر دو سازمان فقط منافع گروهی خود را در درجه اول اهمیت قرار می‌دهند، و هر یک بگونه دریناهالظ و عبارات میان تهی و جمله پردازی از مواجبه اصولی با مسئله پرهیز می‌کنند. کومله پذیرفتن آتش بس بس قید و شرط را از سوی رهبری حزب دموکرات شرط اصلی خاتمه دادن باین درگیریها قرار داده است؛ گوئی که جنگ بین دو سازمان امری عادی و پیش پا افتاده است؛ و رهبری حزب دموکرات نیز مذاکره با کومله را مشروط بر این کرده است که این سازمان، بپذیرد که حزب دموکرات کردستان ایران سازمان انقلابی است. معنی این شرط چیست؟ در عمل این شرط با این معنی است که اولاً: کشتن یا بکشتن دادن پیشمرکه کرد امری عادی و بی تفاوتی است که هر روز و هر ساعت می‌تواند تکرار گردد؛ ثانیا امروزه بخش‌های گوناگون نیروهای جنبش ملی انقلابی کردستان نه تنها اهمیت درجه اول ندارد بلکه مسئله است که به سهولت می‌تواند ناب دیده انگاشته شود بایدست فراموشی سپرده شود!

خبر آقایان رهبران کومله و دموکرات کشتن و به کشتن دادن پیشمرکه انقلابی

از هر دو طرف جنایت است، جنایتی هولناک که به پیچوخه نمی‌توان از سر آن گذشت. خبر! آقایان رهبران کومله و دموکرات وحدت صفوف مبارزاتی جنبش ملی انقلابی بی کردستان در شرایط کنونی نه تنها مسئله محوری جنبش، بلکه يك مسئله حیات و ممات است. معنی این عبارات چیست؟ به زبان ساده معنی این عبارات اینست که امر وحدت صفوف مبارزاتی جنبش بر هر ملاحظه دیگری اعم از مسائل گروهی و یا با اصطلاح ایدئولوژیک و غیره تقدم دارد و همه این ملاحظات را از هر قبیل باید تحت الشعاع قرار دهد.

بنا بر این تلاش برای تحقق وحدت صفوف مبارزاتی جنبش ملی انقلابی کردستان و وظیفه هر چه میرم ترو اساسی تر رهبری هر دو سازمان است. هم چنین است تلاش برای بر طرف ساختن موانع و مشکلاتی که بر سر راه تحقق وحدت قرار دارد. نادیده گرفتن این وظیفه درجه اول و اساسی، اشتباهی تاریخی است که پهلوی به پهلوی خیانت میرند. موضوع را از جهات عملی در شرایط فعلی، یعنی اشغال نظامی کامل کردستان ایران و وسیله نیروهای مسلح جمهوری اسلام می‌در نظر می‌گیریم. برای اینکه بدون ما خدشگی نگفته باشیم، اطلاعاتی - هر دو سازمان را قبل از این درگیری، سلاک قرار می‌دهیم:

آخرین بولتن خبری حزب دموکرات کردستان ایران که در اختیار ما است خبر نامه شماره ۱۷۵ می‌باشد. به حکایت کرا - رشات خبری مندرج در این خبر نامه در طی درگیریهای مختلف جمعا ۱۲۲ نفر از افراد دشمن توسط پیشمرگان دلیر و جان برکف حزب دموکرات به هلاکت رسیده‌اند و نیز در همین درگیریها ۱۷ نفر از افراد دشمن با سارت پیشمرگان درآمده‌اند. تلفات پیشمرگان حزب در طی این درگیریها فقط دو نفر شهید بوده است. در این ارقام تعدد زخمی‌های دشمن به حساب نیامده‌اند و نیز تعداد کشته‌های احتمالی به حساب نیامده‌اند.

و نیز بر طبق آخرین بولتن خبری کومله که در اختیار ما است، یعنی اطلاعاتی شماره ۱۲۶ پیشمرگان این سازمان موفق شده‌اند سی و چهار تن از افراد دشمن را کشته یا زخمی سازند بدون اینکه به خود پیشمرگان آسیبی رسیده باشد.

کمی در این ارقام دقیق شویم و آنگاه این ارقام را با ارقام مندرج در اعلامیه کومله راجع به درگیری اخیر مقایسه کنیم به حکایت اعلامیه کومله هفده نفر از پیشمرگان حزب دموکرات در درگیری با کومله به شهادت رسیده و دو نفر نیز اسیر شده‌اند. هم چنین دو نفر پیشمرکه کومله نیز شهید شده‌اند. یعنی در واقع حزب دموکرات قادر بوده است با شهید و اسیر دادن ۹ نفر از پیشمرگان دلیرش دوهزار

و چهار صد نفر از افراد دشمن را از صحنه نیز خارج کند، هم چنین کومله نیز حداقل می‌توانسته است با همان تلفات دونفر هشتاد نفر از نیروهای دشمن را از صحنه خارج سازد.

آیا ادامه این درگیریها در خدمتغیر و های اشغالگر جمهوری اسلامی نیست؟ و آیا خدمت به نیروهای اشغالگر جمهوری اسلامی خیانت به اهداف و آرمانهای جنبش ملی انقلابی کردستان نیست؟ چگونه ممکن است پیشمرگان حیز بدموکرات متحمل چنان تلفات سنگینی شوند؟ پیشمرگانی که در مقابل کشتن حد اقل ۱۲ نفر و با سارت گرفتن ۱۷ نفر از رهبری و های جمهوری اسلامی، فقط دو نفر شهید داده‌اند چگونه به یکباره قلع و قمع میشوند؟ تردیدی نیست که آنان در کمین افتاده‌اند آیا کمین گذاشتن برای نیروهای خودی با ادعاهای نقی درگیری مسلحانه بین بخشهای مختلف جنبش می‌تواند سازگار باشد؟ مسلما خبر اعلامیه کومله مدعی است که حزب دموکرات پس از تلاش چند ماهه موفق شده است نیروی را برای اعزام به نواحی جنوبی کردستان سیخ کند. آیا استقرار این واحدها در کردستان جنوبی به ضرر مصالح جنبش ملی - انقلابی کردستان است؟ آیا در کردستان جنوبی باید فظنیر و های جمهوری اسلام می‌حضور داشته باشند؟ چگونه می‌توان نتایج فاجعه آمیز این چنین طرز تلقی از مسایل را نادیده گرفت؟

ما به صراحت یادآوری می‌کنیم که کشتن یا به کشتن دادن پیشمرکه کرد در جنگهای برادر کشی جنایتی است عظیم و هولناک. عاملان و مبادران این جنایت از هر طرف محکومند. ما به صراحت اعلام می‌کنیم که نادیده گرفتن اولویت وحدت صفوف مبارزاتی جنبش در شرایط کنونی اشتباهی است تاریخی که پهلوی به پهلوی خیانت می‌زند.

ما زهمه سازمانها و احزاب سیاسی کردستان در بخشهای مختلف آن، اعم از ترکیه و عراق و ایران می‌خواهیم که نسبت به این فحایع بی تفاوت نباشند. این سازمانها و احزاب باید بدون درنگ برای قطع این درگیریها دست به کار شوند در این میان نقشیکه بی نیشتمانی در کردستان عراق می‌تواند از هم چشمگیر تر باشد. در صورتیکه رهبری حزب دموکرات کردستان ایران و یا کومله حاضر نشوند برای قطع فوری این جنگهای برادر کشی اقدامات جدانه عملی و سیاسی معمول دارند، باید جدا مورد تحریم قرار گیرند و هر گونه روابط با آنها به حالت تعلیق درآید. پیشمرکه کرد فرد جان بازی است که فقط و فقط بخاطر امر برحق ملت کرد یعنی رهائی از جنگال اشغالگران اسلحه بدوش گرفته است. کشتن یا به کشتن دادن این پیشمرکه در جنگ برادر کشی

جز جنایت معنی دیگری ندارد. سزای جنایت کار نیز معلوم است. ما همه عناصر دلسوز کرد را که در سازمانها و احزاب سیاسی عضویت ندارند نیز به داوری می‌خوانیم و تقاضا می‌کنیم که به هر وسیله ممکن بی‌سزای و تنفر خود را از ادامه این جنگهای برادر کشی اظهار و اعلام کنند، یا شد که این تازیانه‌ها رهبری دو سازمان درگیر را به هوش آورند.

محکومیت امریکا در دادگاه لاهه

در تعقیب شکایت که دولت نیکاراگوآ علیه ایالات متحده امریکا در سال ۱۹۸۴ دادگاه بین المللی لاهه تقدیم داشته بود، این دادگاه رأی خود را به محکومیت ایالات متحده امریکا شمالی در تاریخ ۲۷ ژوئن صادر و اعلام کرد.

قضات دیوان بین المللی لاهه با اکثریت قاطع در مناقشه‌ای که بین حکومت نیکاراگوآ و ایالات متحده امریکا شمالی در گرفته بود حق را به جانب نیکاراگوآ دادند. دادگاه در رأی خود یادآوری کرده است: "ایالات متحده امریکا شمالی تکالیفی که حقوق بین المللی بر عهده اش گذاشته است نقض کرده و مخصوصا با تعلیم دادن و مسلح ساختن و مجهز کردن و از لحاظ مالی تأمین کردن، و آذوقه به ضدانقلابیون که علیه دولت ساندیست می‌جنگند این تعهدات را زیر پا گذاشته است. محکومیت دادگاه بین المللی با لاجن شامل حملاتی میشود که در سالهای ۱۹۸۲ و ۱۹۸۴ به سرزمین نیکاراگوآ صورت گرفت و هم چنین مین کراری در آسپهای - حلی نیکاراگوآ در خاک نیکاراگوآ.

قضات دادگاه هم چنین ایالات متحده امریکا شمالی را به نقض مقررات و تعهدات ناشی از قرار داد دوستی و تجارت و گشتمانی منعقد با نیکاراگوآ در سال ۱۹۸۵ محکوم کرده‌اند. در این مورد قضات دادگاه را می‌محاصره کامل تجاری با نیکاراگوآ تکمیل کرده‌اند.

دادگاه ایالات متحده را محکوم کرده است که باید تمام خسارات وارده به دولت نیکاراگوآ را از بابت نقض تعهدات و تکالیف بین المللی بپردازد. میزان و کیفیت پرداخت خسارات دادگاه بعدا تعیین خواهد کرد.

دانیل شورتکا رئیس دولت نیکاراگوآ اعلام داشت که با اعلام این رأی ایالات متحده امریکا شمالی در وضعیت دولتی که بر ضد قانون و مقررات بین المللی است قرار گرفته و مادام که خود را با مفاد حکم دادگاه منطبق نسازد اینس حالت ادامه خواهد داشت.

ملیت‌ها یا عشایر؟

چنین است، بهتر است این مدعیان بگویند که از نظر اجتماعی اصطلاح عشیره معرف کدام یک از ادوار تحولات اجتماعی است؟ و آنکه روشن کنند که اجتماع کنونی ایران در کدام مرحله از تکامل تاریخی قرار دارد؟ کجاست که نادرست است اگر در باره تمام ایران حکم واحدی در این باره صادر کرد.

نویسندگان بسیاری از این سازمان، چه در قیام ایران، و چه در سایر نشریات وابسته به نهضت مقاومت ملی ایران، بارها نوشته‌اند و هر روز می‌نویسند، که یکی از معانی کبیره رژیم جمهوری اسلامی و حکومت خمینی این است که ایران در مسیر ترقی اجتماعی و اقتصادی را به قهقرا کشانده است. اگر گفته دکتر بختیار درست است که یک پنجم جمعیت ایران "کوه نشین" و در مرحله زندگی عشایری می‌باشند، گفتگوی کدام ترقی اجتماعی و اقتصادی می‌تواند در میان باشد؟ این نویسندگان و هم قطارانش در سایر مطبوعات که در طیف سلطنت طلبان قرار دارند، یادآور میشوند که در اثر اصلاحات ارضی سالهای

۴۰ تا ۴۴ فنودالیم به کلی از ایران ریشه کن کردید، و کشاورزان مالک زمین و وسایل تولید شدند. اگر چنین است چگونه پس از بیست سال که از پایان مرحله سوم اصلاحات ارضی می‌گذرد، هنوز که هنوز است یک پنجم جمعیت ایران در حالت عشایری، یعنی مرحله‌ای که از لحاظ اجتماعی مقدم بر دوران فنودالی است، بسر می‌برند؟ براساسی معنی زندگی عشایری چیست؟ از کل جمعیت ایران برابر آمارها رسمی مورد قبول خودشان، چقدر با صور کشاورزی می‌پردازند و از این میان چند درصد بدامداری اشتغال دارند که لازمه زندگی کوه نشینی است؟

بیکمان وقتی دکتر بختیار و پیروانش از عشایر و زندگی عشایری سخن می‌آورند، آنگونه که نقل کردیم به این قبیل تناقضات، که لا محاله دامسیرشان خواهد شد، نمی‌اندیشند. واقعیت این است که مرحله زندگی عشایری و زیربنای آن بمعنسی مطلق در جامعه شناسی، در ایران امروز دیگر وجود خارجی ندارد. اما بیوندهای خویشاوندی قبیله‌ای و سنن دیرپای آن، هنوز در برخی از سرزمین‌های تابع ایران از قبیل بلوچستان و بخشی از کردستان و مناطق ممسنی

و بوبراحمدی و غیره بحیات خود ادامه می‌دهند. ولی چون از نظر اقتصادی بدان‌سان که گفته شد پایه‌های اقتصادی آن دورانیها چه از نظر وسایل تولید و چه از لحاظ روابط تولیدی در هم ریخته است، لاجرم سنن و روابط اجتماعی عشایری و فرهنگ خاص آن دستخوش نزلزل جدی گردیده است. بیکمان هیچ محقق جدی علوم اجتماعی، و هیچ نظریه پرداز سیاسی، در بررسی شرایط مشخص کنونی ایران نمی‌تواند روی این قبیل عوامل، بعنوان عامل تعیین کننده در رویدادهای اجتماعی و یا دگرگونیهای احتمالی سیاسی محاسبه کند.

چنین نیست که دکتر بختیار و مشاوران او با این حقیقت کاملاً بیگانه باشند. کبر کار در جایی دیگری است. مطلب همان است که در سطور بالا بیان اشاره کردیم. انسان عالما و عامدا "منکر این حقیقت اند که ایران کشوری است، کثیرالمله و نیز منکر این واقعیات اند که ملیتهایی غیر فارس سالهاست کم و بیش شاعر به هویت متمایز ملی خود بوده، و در راه احقاق حق خود یعنی برسمیت شناختن، حق تعیین سرنوشت کاملاً بی استوار و جدی برداشته‌اند. چرا دکتر بختیار و هم قطارانش از مبارزه قهرمانانه ملت کرد در کردستان ایران گفتگویی می‌آورند؟ و چرا اصولاً لفظ کرد را حتی لامکا از نوشته‌هایشان حذف کرده‌اند؟ پاسخ روشن است و بکار بردن اصطلاح مجامل‌العارف در حق آنان محترمانه ترین ارزیابی می‌باشد و بدنبال همین امر است که شیوه برخوردتان به مسائل کردستان، نیز دست بدامن شدن به نوعی توطئه سکوت گردیده است اما از آنجا که میدانید مادام‌العمر نمی‌توانند مانند کیک سرشان را در برف فرو کنند، و نیز آگاهند که عمری توطئه، سکوت نمی‌تواند ابدی باشد، و ماجرای پیر آوازه مقاومت قهرمانانه مسردم کردستان از چهاردیواری مرزهای ایران فراتر رفته، و در همه اقصای عالم طنین انداز گردیده است، لاجرم چاره منحصرشان این است که خود را در بنای اصطلاحاتی از قبیل "عشایر" پنهان کنند، تا به خیال خود راه

کریزی پیدا کرده و از روبرو شدن با حقایقی که از آفتاب روشن ترانند بگریزند و با اظهار دلسوزی، خود را غمخوار "عشایر" نشان دهند! و قدمی فراتر نهاده و از اینکسه "مردم کوه نشین" را "لذلیل فقر و دور افتادگی از مراکز ثروت به چشم

حقارت نگاه می‌کنند" اظهار تاسف میکنند.

واقعیت این است که زمامداران ایران و گردانندگان چرخهای حکومتی در دوران محمد رضا شاه، هرچند از بکار بردن نام کرد ابائی نداشتند، اما با تمام قوا هرگونه تمایز و تظاهری را در زمینه جنبش رهاشی بخش ملی کرد، در داخل مرزهای ایران سرکوب میکردند. آنان بوسیله ابادی شناخته شدگان چند مباحی روزنامه "گوردستان" را بزبان کردی منتشر ساختند و "سروران" بزبان ایرانیست را وا داشتند که در روزنامه "خاک و خون" کردها را براه می‌انداختند و از برادران آنسوی مرز یاد کردند ولی سرانجام دیدیم که چه بسروزر برادران آنسوی مرز آوردند.

اما دکتر بختیار در پیام خود حتی یلکلمه درباره جنبش مقاومت خونین و قهرمانانه ملت کرد در کردستان ایران بزبان نیاورده است، و لسی در همان حال با آن قبیل تمهیدات، یعنی نشانیدن اصطلاح عشایر بجای ملت‌ها نیت واقعی خود را می‌پوشاند.

آموزگار زمانه، چه بخرد آموزگاری است و چه درسهایی فراموش نشدنی داده و میدهد: بنیان گزاران جمهوری ترکیه که از شصت سال پیش تا کنون در کار احیای ملت کرد می‌باشند، و هنوز هم با تمام قوا در این راه می‌کوشند، نخستین اقدامی که کردند حذف نام کرد از قاموس لغات رسمی ترکیه بود. آنان کردها را "ترکهای کوهستانی" خوانده می‌خوانند! آیا عمرت انگیز نیست که اکنون دکتر شایور بختیار پس از شصت سال یا در جای پای آنان مینهد و اصطلاح "مردم کوه نشین" را جای کرین ملت‌هایی غیر فارسی از جمله کرد و بلوچ و ترکمن میازد.

براساسی چه شبهات چشمگیری بین زمامداران این دو کشور وجود دارد؟ کمال اتاتورک و رضا شاه دیروز، و امروز کمان اورن و افراد از قبیل شایور بختیار و دیگران، مگر نه اینست که کمان اورن‌ها خود را مظهر کمالیسم می‌نامند و شایور بختیار و همکارانش مظهر تمام عیار ناسیونالیسم فارسی؟

کفتم که در شرایط امروز اجتماعی ایران هیچ نظریه پرداز سیاسی نمی‌تواند روی چیزی بنام نیروی عشایری تکیه کند. اینچنین خواب و خیالی بسان خشت زدن بروی آب، حاصلی جز خسران نخواهد داشت. دارو دسته دکتر بختیار مدت‌هاست چنان خواب و خیال بودند و روی نیروی عشایری قشقایی چه حسابها که نمی‌کردند!

اما دیدیم که جمهوری اسلامی فقط در یک شبانه روز با فرستادن مثنی پادار و یک هلی‌کوپتر، چه بروزگار "نیروی عشایر قشقایی" آورد و لسی چنین منماید که حضرات هنسوزاز خواب خرگوشی بیدار نشده‌اند. جنبش مقاومت کردستان، که پس از هفت سال نبرد بی‌امان، همچنان بر پای مانده و بزرگترین تهاجمات نیروهای جمهوری اسلامی امم از ارتش و سپاه پاسداران و سبج و غمیره، را بارها و بارها درم شکسته است، عمیسان فلان قبیله و عشیره نیست. این جنبش مظهر مقاومت ملتی است که بکیاره و بکمد برای احقاق حقوق غصب شده و باعمال شده اش به پاخواسته

است. این قبیل مردان سیاسی اگر آن اندازه بحیرت ندارند، که خود با تکیه بر واقعیات، رویدادها را بدروستی ارزیابی کنند، خوبست به سخنان دشمنان سوکند خورده جنبش مقاومت کردستان، یعنی سران رژیم جمهوری اسلامی کوش فرا دهند: هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی و نماینده خمینی در شورای عالی دفاع، بارها و بارها گفته است که جبهه جنگ کردستان برای استوار کردن بنیان رژیم جمهوری اسلامی، اهمیت بیش از جبهه جنگ با عراق دارد. معنی این سخنان چیست؟ هاشمی رفسنجانی با این بیان حقیقتی را ناگزیر بر رب نمآورد که امثال دکتر بختیار حتی از اندیشیدن آن ابا دارند، هاشمی رفسنجانی به زبان بی‌زبانی اقرار به نیرومندی، جنبش مقاومت کردستان، و استواری بنیان ایمن جنبش میکند، ولی دکتر بختیار نه تنها از جنایات جمهوری اسلامی در کردستان کمترین سخنی بر زبان نمی‌آورد، بلکه با توسل باصطلاحات تی از قبیل "عشایر و کوه نشین"

می‌خواهد، این جنبش نیرومندی و رشمدار را نادیده بگیرد و از آن بدتر آنکه آنرا به سطح عصیان ناشی از ناراضیاتی عشایر تنزل دهد. واقعیت این است که آفتاب را نمی‌توان با کل اندود، و لاجرم این قبیل سیاستمداران با چنان تراوشات ذهنی‌شان، به همگان نشان می‌دهند که در عالم رویا و احلام خوش فرو رفته و از دنیای روشن واقعیات بکلی بیگانه‌اند.

سیاستمدارانی که تجربه ملموس ناکام ماندن تلاشهایی جنایتکارانه زمامداران ترکیه را فراموش کرده و تازه پس از شصت سال امروز بفکر

له چوارچۆیه کورده ناواره کاردا
 قمتسی نهکرتی ، وه بهعزه ههوالیکی
 کرینکی ولاته ئورویایهکان راکهینتی
 ههوالدهرتان زیاتر دمی . بۆ ئاکاداری
 دهتوانم رابکهینم که : "نامادهم هه
 والدهری سردهمی نوێ له بریتانیام
 تمنانت بۆ بلاو کردنهوهشی هاگاری
 بکهم ، ههوالی سیاسی شۆری بۆ
 بنێرم . له دوستان یارمتهی وهکرکم ،
 تهرجومهی بۆ بنیرم . زوریش تسی
 دهکوشم که نیشتمان پهروهراکی کورد
 هان بدهم و نابونهی سالانه وهکرکم
 برادهریکی دیکه له کوردستانسی
 ئیرانهوه دنوسی :

باسی روژنامهی کوردی "سهردهمی
 نوێ" م بیستوه . تکایه ههرجهند
 ژماره ی که لێ چاپ کراوه بۆم بنیرن .
 جایه روانی سهردهمی نوێ دهیم .
 باشان شه برادهره دنوسی : بۆ چاپ
 کردن له سهر دهمی نوێدا به کورتی
 خهبری برسهی ماموستا ههیمان
 بۆ دنوسم .

۱- روژی پنج شهو ۴ / ۲ / ۱۳۶۵ -
 ۲۸ی ئاویری ۱۹۸۶ له مژگهوتسی
 ئیمام شافی شاری کرمان برسهی
 بۆ دانرا . نزیکی ۵۰۰ کس له
 ههورامان ، جوانرو ، رهوانسر ، کۆران
 قهلاخی ، کامیاران ، سنههه ،
 مههابادهوه له کهل خهلیکیکی زوری
 کرمانشان له مژگهوت کۆبونهوه .

چهند کس له ماموستا هونهرمهندو
 شاعیرهکان سهارت به ژبان وه بهرده
 می ئهدهمی ماموستا ههیمان
 کردو بهم بۆنهوه شیعریان خۆبندوه .
 ۲- به بونهی مەزکی ماموستا ههیمان
 شاعیری مەزنی کوردیه له ساعاتی
 ۳ یاش نیوهه ۵ / ۲ / ۱۳۶۵ - ۲۹ ی

ئاویری ۱۹۸۶ له مژگهوتی شیخ
 سهلمی شاری سنه کۆری برسهو سهره
 خوشی دانرا ، زور له ماموستا شاعیره
 کان له سهر ژبان وه بهرهمی ئهدهمی
 ماموستا ههیمان کرد شاعیری
 لاو کاکهپهشیو شیعریکی خۆی
 سهارت به مەزکی ههیمان خۆبندوهوه
 ماموستا میرزای ههورامیش ههلبه
 ستیکی جوانی سهارت به مەزکی
 ههیمان بهزارای ههورامی خۆبندوه .

چهند کەسی دیکهش به نۆزهی خۆیان
 له سهر ژبانی ئهدهمی ههیمان قسهیان
 کرد .
 ۳- جکه لهم دوشاره له ورمی ، شو ،
 مهباباد ، بوکان و تارانیش برسهو
 سهرخۆشیان بۆ دانرا . وهک برانم
 ههچ وهسمنتا مهیگی له پاش بهجستی
 نهساوه چونکه له ناکاا سهکتهی کردبو .

برادهریک له ئهسیانیاوه دنوسی :
 بهر له ههمو شتیک دههرونیسی
 "سهردهمی نوێ" به ههمو بهرتهوه -
 بهرانی شه روژنامهیه پیرهوزبایسی

دولیم . هیوام شهویه که بیته ناوهند
 ههمو روناکهیرانی دلسوزی کهلسی
 ههزاری کوردو ههروهها ههسکاوکی سی
 بۆ ریک خستو سیستماتیک کردنی
 تیئوری پیشکوهوتخوارانه له نیو
 ریزهکانی کومهل کوردهواریدا ، وه
 له نهیایهت دا بیته ریکخراویکی
 پیشکوهوتو موسلهح به بیرو ساوهری
 نهجانی بهشهری له زیر زولم و چهوا -
 نهوه که ههمان مارکیزم - لنینیزمی
 واقعی سی و کهللی ههزاری کوردیش بهو
 رتیارو رتکاییدا به نامانجی نهیایی
 خۆی بکا . چونکه ههل و مهزجی فیکری
 شتتای کهلکهههمان به بروای سن شهو
 مهسهلمه به ههست یی دهکا . وه وهک
 بۆ شایی بهک له دههروه له ناوخۆی
 ولات دا خۆ دهنووسی . جاریکی تریش
 پیرهوزبایتان لێ دهکهم وه سهرکهوتن
 لهو تههرکه کرینکهدا بۆ به شارات
 دهخوارم . وه له عهمنی حال دا به ههمو
 شویدی مومکین بلاو کردنهوه . تمهلیغ

نوسینی رهخندهو بیشتیارو مقالو ۱۰۰
 هاوکاری خۆمان له کهل دهر دهرم .
 جارێ بیشتیار ددکهم به بی توانیا
 ههول بدری مقالهی فارسی وهک رهههه
 "لاپهری سهرینهخۆ" بنوسری . سه
 نهزهری سن شهو کاره بۆ ناساندنیسی
 "سهردهمی نوێ" وه نوخته نهزهریانی
 شه روژنامهیه وه ناساندنی زیاتری
 مهسهلهی کورد پهر خزمته دهکا . وه
 مهسهلهی کوردیش له چوارچۆیهی

زیندانی کراوی خۆیدا رزگار دمی ، وه
 سهدایدکی تازهتری سی دهری . له
 سهر پهناهندانی سیاسی : وهزعی پهنا -
 بهران لێره به کشتی زور خرابه اندکهر
 سهلمنمت تهلمب ومجاهدینسی
 خهلیکی لێ دهرکمی .

ئهسیانیا ولاتیکه گریکاری شههر دهکا ،
 وه زیاتر له ۲ ملیون بیکاری لێسه .
 حقوقی پهناهریش لیرهدا له ههیح
 باریکهوه کافی نه . چا ههر سههم
 هۆپهوه پهناهران لێره زور کیر ناین
 شیره وهک پیرد وایه که پێدا دهپهترهوه
 بۆ ولاتانی دیکه وهک کانداداو

ئوسترالیا و شهمریکاو . . .
 وهزعی کوردهکان لێره نا شهو جیکایه
 من بزانه تعریفیکی نه . چهند کوردی
 لێن پهنا بهر نین ، خهریکی کاسی و
 تیجارهت و سالی چهند جاریش تهشر -
 بغان دهجتهوه ئیران . ههمندیکسی
 دیکه کوردی باش لێره ههن که بۆ بهری
 چون و بردنه سهری ژبان ناچارن جگهره
 فروشی دهکمن ناخرین مهسهله وهک
 بیشتیار له بهاری روژنامه "سهردهمی
 نوێ" : بیشتیاد دهکهم که عسی

بکری له ولاتانی جور بهجور که چهند
 کوردی لێن روژنامه بۆ بهک کسهی
 بنێردی وه شهوش له ناو خهلیک دا
 بلاوی بکانهوه "

له نهیایهت دا بیته ریکخراویکی
 پیشکوهوتو موسلهح به بیرو ساوهری
 نهجانی بهشهری له زیر زولم و چهوا -
 نهوه که ههمان مارکیزم - لنینیزمی
 واقعی سی و کهللی ههزاری کوردیش بهو
 رتیارو رتکاییدا به نامانجی نهیایی
 خۆی بکا . چونکه ههل و مهزجی فیکری
 شتتای کهلکهههمان به بروای سن شهو
 مهسهلمه به ههست یی دهکا . وه وهک
 بۆ شایی بهک له دههروه له ناوخۆی
 ولات دا خۆ دهنووسی . جاریکی تریش
 پیرهوزبایتان لێ دهکهم وه سهرکهوتن
 لهو تههرکه کرینکهدا بۆ به شارات
 دهخوارم . وه له عهمنی حال دا به ههمو
 شویدی مومکین بلاو کردنهوه . تمهلیغ

**بقیه از
 یادى از يك واقعه تاریخی و
 درسهایى از تاریخ**

جریان نبرد آذربایجانیهامستبدین
 وضد انقلابیون شهید کردید وناچودرا
 در تاریخ جنبش دموکراتیک آذربایجان
 جاوید ساخت .

اسامازانها واحزابی که امروز در
 طیف اوپوزسیون سلطنت طلب قراردار -
 ند وظاهرا خودرا اجانبدار نهخت مشرو
 طیت قلمداد می کنند ، ویا آنانکهخود
 راجمهوریخواه ملی می دانند ، درتمام
 تبلیغات پرسروصدایشان هموارچهین
 ادعا می کنند که گویا عناوین "گنود
 مختاری ویا حق تعیین سرنوشت چیزی
 است که " توسعه طلبان" بلشویسک
 دردهان کردها و آذربایجانها گذاشته
 اند و الا این "اقوام" ازاساس باجنبین
 مفاهمی بیکانه بوده اند . البته اطلاع

عی این مشروطه خواهان دروغین از -
 تاریخ وواقعات تاریخی امری مسلط
 است ، ولی از آن مسلم تراینست که آنان
 عالما واقعات اجتماعی و تاریخی را
 نادیده می انکارند ودر قالب ناسیونا
 لیزم کاذب رضاشاهی ، البته با آب و
 رنگ "ملی" و "مصدقی" موجودیت ملی
 ملل کرد و آذربایجانی وترکمن وبلوچ را
 نفی وانکار می کنند .

ما به این مدعیان دروغین مشروطه
 خواه ، خواه درلباس سلطنت طلب یا
 جمهورخواه توصیه می کنیم که باره
 دیگر درسهای تاریخ را مرور کنند تا سا
 این حقیقت مسلم واقف شوند که استقرار
 دموکراسی در ایران وهم چنین درترکیه
 وعراق جزا طریق شناخت کامل حق ملل
 ساکن این کشورها در تعیین سرنوشتشان
 بخصوص ملت کرد ، امکان پذیر نیست ،

مابیداشان می آوریم که :
 هرکه ناموخت از گذشت روزگار
 هیچ ناموزه زهیج آموزگار

برادریکی دلسوز پارچه شیعریکی بۆ ناردوبین که له برسهی "ههیمان" دا کوتراوه
 ئهه له که ل سوپاس هه یه رو
 شه جهل دستنی شکی بۆخهیمنی کوشت
 هه تیو ماو شیعرونووسهر تووبرا بو ون
 زهسانه کوانتی هی وای دیتسه وه بیهر ؟
 وهکوباران له زاری شه و ده ساری
 نه بوو هاوتای له کۆری جوان به رستی
 ته بیعتت وهسفی کس نا یکاوهکوهوی
 له پاشی وان چه رامسه شیعری کوردی
 دلێ ته رهه ستی ناساک بووخه یال خۆش
 له پاکێ دا وهکوه شاری شه وی بوو
 له کوردیستن نه ویتتا ، رانه ویتتا
 "له سهر کورد زۆری وی که وتن شهق ودار
 ژبانی ژان وتالی بووهه تا مرد
 زمان وخامه بۆ تاریفی لا لسه
 که لی قه درێ نه زانی چووله دهستی
 هه زار داخی گرانم رووسی هههی رو

برادریکی دلسوز پارچه شیعریکی بۆ ناردوبین که له برسهی "ههیمان" دا کوتراوه
 ئهه له که ل سوپاس هه یه رو
 شه جهل دستنی شکی بۆخهیمنی کوشت
 هه تیو ماو شیعرونووسهر تووبرا بو ون
 زهسانه کوانتی هی وای دیتسه وه بیهر ؟
 وهکوباران له زاری شه و ده ساری
 نه بوو هاوتای له کۆری جوان به رستی
 ته بیعتت وهسفی کس نا یکاوهکوهوی
 له پاشی وان چه رامسه شیعری کوردی
 دلێ ته رهه ستی ناساک بووخه یال خۆش
 له پاکێ دا وهکوه شاری شه وی بوو
 له کوردیستن نه ویتتا ، رانه ویتتا
 "له سهر کورد زۆری وی که وتن شهق ودار
 ژبانی ژان وتالی بووهه تا مرد
 زمان وخامه بۆ تاریفی لا لسه
 که لی قه درێ نه زانی چووله دهستی
 هه زار داخی گرانم رووسی هههی رو

**بقیه از
 ملیت های عشایر؟**

تقلید از این ورشکستان بقصیر و
 تقلب افتاده اند ، برستی درخور
 ترجم میباشند .

ملیت های ساکن ایران عموماً " و
 ملت کرد بالخص سالها است که
 بخوبی دریافته اند ، هسته مرکزی
 سیاست شوونیستی زمامداران ایران
 چیست : نفی وجود این ملت ها بهر
 عنوان و بهر صورت " شوونیستها
 کاهی با حربه ترور برهنه بمحاف
 ملیت ها میآیند و کاهی در لباس
 تدلیس و فریب و بکار بردن اصطلاح
 عشایر و ریختن اشک تصاح برای
 عشایر ، که چرا به چشم حقارت
 بآنها نگریسته اند ! اما ملل اسیر
 و دریند زندان بانان خود و شرکایان
 را در هر لباس میشناسند ، تازبانه -
 هاشی که در طول اعصار و قرون سز
 کرده ان نواخته شده آنان را بکلی
 بیدار کرده و امروز بهیح عنوانی
 فریب نمیخورند ، اگر تجارب زنده
 و خونین هفت سال مبارزه مسلحانه
 پیکیر نیروهای مقاومت کردستان هنوز
 برای بیدار کردن این سیاستمداران و
 رهبران ادعایش کافی نیست ، ما
 حرفی نداریم ، بمانند و دنباله ماجرا
 را شاهد باشید ، ولی به گمان ما

این قبیل سیاستمداران ، در زمیره
 آنانند که برای بیدارشدنشان باید
 در انتظار نغخ صور بود .

ما به این مدعیان دروغین مشروطه
 خواه ، خواه درلباس سلطنت طلب یا
 جمهورخواه توصیه می کنیم که باره
 دیگر درسهای تاریخ را مرور کنند تا سا
 این حقیقت مسلم واقف شوند که استقرار
 دموکراسی در ایران وهم چنین درترکیه
 وعراق جزا طریق شناخت کامل حق ملل
 ساکن این کشورها در تعیین سرنوشتشان
 بخصوص ملت کرد ، امکان پذیر نیست ،

مابیداشان می آوریم که :
 هرکه ناموخت از گذشت روزگار
 هیچ ناموزه زهیج آموزگار

برادریکی دلسوز پارچه شیعریکی بۆ ناردوبین که له برسهی "ههیمان" دا کوتراوه
 ئهه له که ل سوپاس هه یه رو
 شه جهل دستنی شکی بۆخهیمنی کوشت
 هه تیو ماو شیعرونووسهر تووبرا بو ون
 زهسانه کوانتی هی وای دیتسه وه بیهر ؟
 وهکوباران له زاری شه و ده ساری
 نه بوو هاوتای له کۆری جوان به رستی
 ته بیعتت وهسفی کس نا یکاوهکوهوی
 له پاشی وان چه رامسه شیعری کوردی
 دلێ ته رهه ستی ناساک بووخه یال خۆش
 له پاکێ دا وهکوه شاری شه وی بوو
 له کوردیستن نه ویتتا ، رانه ویتتا
 "له سهر کورد زۆری وی که وتن شهق ودار
 ژبانی ژان وتالی بووهه تا مرد
 زمان وخامه بۆ تاریفی لا لسه
 که لی قه درێ نه زانی چووله دهستی
 هه زار داخی گرانم رووسی هههی رو

برادریکی دلسوز پارچه شیعریکی بۆ ناردوبین که له برسهی "ههیمان" دا کوتراوه
 ئهه له که ل سوپاس هه یه رو
 شه جهل دستنی شکی بۆخهیمنی کوشت
 هه تیو ماو شیعرونووسهر تووبرا بو ون
 زهسانه کوانتی هی وای دیتسه وه بیهر ؟
 وهکوباران له زاری شه و ده ساری
 نه بوو هاوتای له کۆری جوان به رستی
 ته بیعتت وهسفی کس نا یکاوهکوهوی
 له پاشی وان چه رامسه شیعری کوردی
 دلێ ته رهه ستی ناساک بووخه یال خۆش
 له پاکێ دا وهکوه شاری شه وی بوو
 له کوردیستن نه ویتتا ، رانه ویتتا
 "له سهر کورد زۆری وی که وتن شهق ودار
 ژبانی ژان وتالی بووهه تا مرد
 زمان وخامه بۆ تاریفی لا لسه
 که لی قه درێ نه زانی چووله دهستی
 هه زار داخی گرانم رووسی هههی رو

KURD LI TURKYE

ald-Tirbon a Emrîkî ji Enqerê weşand "dezgehên resmî yên Turkiyê derewa dikin. Tekoşîna kurdan ji tekoşîna serxwebûnê kirîne, bi du hêrîşên "vur-kaç" -lêde û bireve-dijî hêzên emniyetê.

Eskerê turk bi hêrîşeke mezin bi navê "Hetav" ji bo "pakkirina" gund û çiyên bersiva wan hêrîşan da. Ev saleke bajarê Beytşebab li jêr sîbera oprasyona "Hetav" dijî. Hersîbê ev bajare bi awazên bilbîla rojê hembêz dike, lê paş demekê kurd bilbil bédeng dibin û dengê gullayan tê. Turk ji pêşmergeyên kurd re dibêje "seperatîst". Her peyva seperatîst bi xwe armanca tevgera kurd nîşan dide, ku kurd dixwazin Kurdîstana Turkiyê ji Turkiyê cuda bikin û dewleteke azad û serbixwe ava bikin.

Di adara 1986-an de, şerên dijwar di navbera pêşmergeyên kurd û eskerên turk qewimîn, li deverên E-nedolê û ev çend deng û bahsên wan şerane: li 28 î adarê ajansa Associated Pressa Emrîkî ragehand ku "hêzên leşkerên turk, hêrîşeke mezin bire ser kurdan li başûra rojhilata Turkiyê. Pêşmergeyên kurd li dezgehên eskerî û sivil dida dide-mê hêrîşa buharê de.

Peyamnêrê ajansa Frans Pressa Pîyêr Lafrans li 20 î adarê ji Enqerê ragehand " ev hefteyeke eskerê turk dest bi oprasyoneke mezin kirîye ji bo "pakkirina" başûrê rojhilata Turkiyê, ev jî hevîldanekê ji bo bergirtina hêrîşa kurdên dijî dewletê şer dikin û serxwebûnê dixwazin.

Yên ku beşdarî vê oprasyonê bûne, hejmara wan digel hêzên komando yên ser bi cendirmên dijî terorîzmê li Enqerê digehe çend hezar kesan. Ev hêza bi kar tê di vê op-

rasyonê de, meziniya hêrîşa serhil-dana kurdan xuya dike. Ev 10 roj pêtîre hêrîşên ji nişkava dibînsêr gunda û bîngehên eskerî.

Kovara "Yeni Gündem" li 9 î adarê ragehand, her li devera Turcelî bitênê 55 hezar esker lê hene, anko ii bo her mirovekî sê esker. Li Dîsembêra 1985-an. doza yekgirtina partî û rêxistinên çepên kurd û turk hat kirin ku tekoşîna bikin ji bo mafên azadî, demokrasî û rêzgirtina mafên mirovatîyê, her weha ji bo parastina neteweya kurd ji çewsandîna.

1-Partiya Komonîst a Turkiyê,
2-Partiya Karkerên Turkiyê,
3-Partiya Komonîst a Ked a Turkiyê
4-Partiya Sosyalîst a Karkerên Turkiyê,

5-Partiya Pêşeng a Karkerî Kurdîstana,

6-Partiya Sosyalîst a Kurdîstana

Turkiyê, programek derbarey hev kariya demokrasî ji bo serxwebûn û demokrasîyê li Turkiyê û piştgirtina mafên netewî yên gelê kurd li E-nedola rojhilat îmkazîrin.

Her şeş partiyan beyanek hevbeş derberay mesela kurdî belav kirin. Di beyanê de dibêjin "em hewl didin ku hemû hêzên aşîxwaz û demokrat ciyê xwe bigrin di eniyeke fireh de li ser bîngehê programekî ji bo "nehiştina diktatorîyê û rizgar kirina neteweyî û ciwakî".

Ne Turkiya û ne Emrîka û ne he-

valbendên wan di peymana Etlesî da karîna rê li mesele kurdî biarin. Ji bo ku ev mesele nekeve ser şanoya navnetewî. Li jêr tewijmê rayagîştîya cihanî, çend rêxistinên navnetewî, jînosîdyan derheqê gelê kurd protesto kirin. Hin nûnerên sosyale demokrat û partiya kesik li Elmanya Federal, di perlementoyê de daxwaz kirin ku alîkariya leşkerî ji Turkiya bibîrin. Ev alîkariya ku Turkiya dijî gelê kurd bi kar tîne. Pîrojeya biryarekê ku li jê jîmara 2, 1687/85 li 6 adara 1986-an weke dekomênteka resmî hate belavkirin dibêje:

- Paş pênc sal û nivêna înkîlaba eskerî li Turkiyê, hîn Kurdîstana Turkiyê li jêr hukmê urfî dijî.

- Bi hezaran girtiyên siyasî yên kurd di zîندانan de ne û tînen eskeran ce kirin.

- Ji bilî esker, cenderme, polis û hêzên emniyetê, çetên çekdar jî saz bûne. Hejmara wan digehe 25 hezar kesan û alîkariya rijêma turk dikin û Turkiya wan bi kar tîne ji bo kurd bi xwe kurda bikujin.

- Pîlaneke nû heye ji bo 60 hezar malên kurd bi darê zorê vebguhêzin deverên cur be curên Turkiyê û wan ji ser axa wan rakin. Her weha ev dekomênt daxwaza rawestana terorê dijî gelê kurd dike û ji dewlêna bazarê hevbeşê Ewropayî daxwaz dike ku doza gelê kurd bibin ciwata neteweyên hevgerî.

تێبینی

"کێژانهوهی نووسراوه و پوچووکی چایه مه تی جوړبه جوړی جیهان له باره ی کوردستانه وه به و مانایه نیه که نڼوه روکی باکراوهکان به تهواوی له گهل پوچوون و بیروباوهری دهستی نووسه ران به ک دهکرنهوه . مهمهستی نڼمه شهوه به که خوینه رانی بیریتر له پوچوون و بیرورای ریکخراوه و حیزب و که سانی جوړبه جوړ لمباره ی کوردستان وجوولانهوهی رزکاربخواری کورد ناگاداریان هه بی . سه ردهمی نوێ

سویاس

روژنامه ی " سهر دهمی نوێ " تا زه ٤ زماره ی بلاو بو ته وه که چه ند کس له هاو ولاتیانی نیشتمان بهرومر ونازا- دیکخواز و تیرای نووسینی نامهی تمشویق و ده ستخوژانه یارمه تی مالیان بو ناردووین . نڼمه له کهل سوپاس بو هه - نکاوی به خیری شم هاو نیشتمانیا نه به لیتی ده دهمین که ریتاری نیشتمان بهرومری و پیتکه وند خواری بهر ناده یین و به پشتیوانی مادی و معنه وی هاو نیشتمانی به ریت تیکوشتا نی خو مان دریزه بی ده دهمین .

neye bê kiyân û bê dewleteke serbixwe û azad "ter û bi destelata siyasî, bê welatekê serbixwe û azad - têr û bi desthilat û xwediyê - xwe ye? Neteweyek ku xwedî keyan û dewleta xwe nebe, neteweyek ku destelata siyasî li ser xaka xwe bene, neteweyek ku nikaribe bi destê xwe çarenûsa xwe diyar bike, çawan dikare têr û bi destelat û xwediyê xwe be û nekeve jêr destê ferman û destelata vî yan wî? Li vir eger ew -rêberên siyasî- li gor şertên îroyîn van axaftina bi taktîk û siyasî bizanin, bila em li ber çavên xwe deynin ku rêberên van partiyên siyasî hemû rê hatine girtin û nikarin daxwaza dilê xwe û gelê xwe bi eşkerayî bibêjin. Lê em jî dikarin bi kêmayî vê pirsê bikin: Erê ev cure bîr û raye zîyanê na gehînin doza kurd veke gelekê bîstmilyonî û beşkirî? Erê ev cure axaftin û gotin, hestê neteweyî û bîr û baweriya rizgarî û hevgerî, perçe nake? û hêviya serkeftine di hest û dilê zehmetkêşên kurd de laeaz-zeif-nake? Erê mafê diyarkirina çarenûsa bi tîyoriyên reformîst û şêl û bêl, kiz nake?

Tecruba tevgera rizgarîxwaza kurd bo me derxistîye ku her çiqas rêberên siyasî yên kurd xwe bi hukumetên dagîrker ve girê bidin, û her çiqas bi hêviya alîkariya serwexta wan hukumeta bin û her çiqas carna wan bi "hevalbend, azadîxwaz bav û hekem" jî bizanin, lê dîsan ew hukumet pê bawer nabin. Her demekê delîve-furset- bo helkeve û hest kirin ku tevgera rizgarîxwaza kurd nîzîkî serkeftinê bûye, derbêr xwe lê diweşînin û karekê wîlo dikin ku tevgera kurd bişkênin û xwîna hezaran lawên zehmetkêşên kurd bi avê de diçe.

Eger em temaşa raburdû yê xwîna-wî yê neteweya xwe bikin, berhemê wê

her eve yê ku em îro dibînin.

Li vir mabesta min ev nîne û kes jî nabêje, ku rêberên siyasî yên kurd her ji niha bila doza damezrandina dewleteka serbixwe ya kurd bikin. Yan ev sinûrên kolonyalîstan çê kirine, her îro têk bidin. Ne, ev li gor şertên îroyîn yên deverê û cihanê dema wê ne hatiye. Her çende eger doza wê bê kirin jî ne kufre û ne jî qiyamet radibe.

Kurd neteweyeke ji 20 milyonîder bas dibe, ku her niha û li pêşerojê jî cîyekê staretîkî di rohilata navîn de dibîne. Xwedî hêz û karîneke civakî wîlo ye ku xelk li hember neçar dibe, hisabê jêra bike.

Kurd neteweyeke wek gişt gelên vê cihanê, mafê diyarkirina çarenûsa, xwe heye. Mafê hey ku di welatê xwe yê azad û serbixwe, zîman, edebiyat û kultura xwe pêşda bibe û bi pêşdarîna wan, beşdarî sivilîsyona gelên cihanê bibe.

bo azadiyê kete nav çiyayên rohilata Turkiyê. Li ser dîwarên xaniyên nîv herifte tê nivîsîn "AZADÎ JI KURDISTANÊ RE".

Doza kurd ya ku her tim hasatî lê tê kirin bi navê yekîtiya welatê turkan, dînamêteke rasteqîneye di bingê Turkiya hevçerx de". Înqîlaba 12 septembara 1980-an, tevgera rizgarîxwaza Kurdistanê bêhêz nekiriye. Li 20 î septembara 1981-an, peyamnêrê teybetî yê ajansa Asosîyatet Press Stîfan Herst paşgera xwe li herêmên kurdan bi vî rengî behsa rewşa yek ji melbendên girîng yên kurda "Hekarî" dike: her pênc deqîqan carekê du polîs biçekên otomatîkiyên modern li kolarên bajarê Hekarî tînin û diçin. Di vê herêma hejar û belengaza kurdan de, eskerê turk hest bi tenahî û rehetiyê nake, efserên wan dibêjin "ÇETE" yên kurd nemane, lê aloziya rohilata Turkiyê vê gotinê derew nîşan dide. Li bajarê Hekarî bi te-

nê doktorek heye. Nexweşxane têda nîne, lê belê pire ji zîndana. Efserê turk got "ew-kurd-me weke leşkerekê dagîrker dibînin û di-xwazin dewleteke serbixwe hebe". Peyamnêrê ajansa Frans Press gerek li herêmên kurdan di 17 adara 1985 an de kir û reportajek ji Enqerê re şand. Ji reportajê xuya dibe ku bergiriya çekdara kurdan pêşde diçe. Di van çar salên dawî de li Îrox a ser bi wîlayeta Sêrtê ve, her weha li Şemdinan a ser bi wîlayeta Hekarî ve, cengawerên kurd li 10 î tebaxa sala par, ji nû ve dest bi Li ser vê bingehê, em dibînin ku mafê rêberên siyasî yên kurd tune ye, di axaftin, hevpeyvîn û weşanên xwe de, li jêr dirûşmê otonomî vî mafê rewşa mafê çarenûsî- bi pişt guhê xwe ve pavên. Zirtiyoriya bo çekin û otonomî bi startejiya mesela kurd dabinin. Bi van cure axaftina raya giştîya cihanê ji vê armanca pîroz varî bikin. Berwajî pêwîste rêberên siyasî yên kurd mafê diyarkirina çarenûsê bi mafekî rewşa yê gelê kurd dabinin û di çarçûva siyaseta partiyên wan de cîyê xwe bigre.

Erkê-wacib- ser milê saîr, nivîskar, hunermend û zaneyên dîni ye ku mafê diyarkirina çarenûsa bikin bingeh û hêvîyên nivîsîn û propaganda xwe. Pêwîste hest û hoşê xelkê Kurdistanê bi van pîr û bawera perwerde bibe. Dibe tekoşinê ji bo bikin li gor şertên berhev ku vî mafê rewşa vegehrînin destê xwe.

Di hejmara dahatû de em domdikin.

Nav û nîşana me ewye

Serdma nû Box 7066

163 07 Spanga 7

Swden

Hejmara hiabê me jî ewe

Socete General st Michel

Paris 3080 5052056 France

kirin. Partiyên siyasî yên kurd bi helgirtina diruşmê otonomî xetekê reş bi ser hêvî, armanc û fedakarîya rêberên tevgera kurd û zehmetkêşên kurd re anî, ku bi kêmayî di sedsaliya nuzdê de ji bo azadî û serxwebûna Kurdistanê hezaran kesa canê xwe feda kirine.

Ji bilî vê bi helgirtina diruşmê otonomî, êdî ne tenê mesela kurd di çarçûvê van dewletan de ma, û bi hîç rengekî mafên neteweyî yên kurd qebûl nekirin, lê belê neteweyên xwe ji li jêr stem û diktatoriyê hiştin û biçûktirîn şunwarên azadî û demokrasîyê-ku şertê otonomî ne- li welatên xwe winda kirin. Her weha bi vê siyasîyê doza kurd jî nikarî di warê siyasîyê navneteweyî ciyê xwe bike û biçerê za gelê ku li paş cenga cihanê ya dîwem, ji bo serxwebûnê serê xwe hildan û serfiraz bûn. Di wextekî de ku gelê qehremanê Vietnamê jê derkeve, tu gelan bi qasî gelê kurd fe dakarî nekirîye û qurban nedane.

Partiyên siyasîyên kurd bê guman bi dîtînen xwe li ser wê baweriyê bûn, ku bi helgirtina druşmê otonomî rêya tekoşînê-bi kêmayî-jî bo bi derxistina mafên neteweyî, vedikin û bi vê rê dikarin di çarçûvê wan welatên ku kurd tê de dijîn, ziman û kultura xwe ya neteweyî pês da bibin û heya radeyekê-derece- kar û barên welatî bigrin dîstê xwe û ev bi xwe gaveke bo çareserkirina doza kurd û xelaskirina wî ji bindestiyê. Lê tevruba me ya rabûrî bo me derxist ku ew hukumetên, doza otonomî jê tê kirin, ew nînin yên ku bawerî bi azadî, demokrasî û mafêb gelan hey. Wan hukumeta her tim bi agir û asinî, bi girtin û sê dara û bi tank û top qetlîama bersiva daxwazên rewa yên gelê kurd dane.

Di van 40 salên dawî de her çî-

qas gelê kurd û rêberên wî yên siyasî hawar kirine û gotine ji bilî otonomî tu tiştê din me navê, lê dîsan dujminên gelê kurd ew bi "separatîst, nûkerên biyaniya....." tawan barkirine. Pir caran jî-mixabin- hêzên demokratên wan dewletan jî bi propagînda rijêmen paşverû hatine xapandin û dijî tevgera rizgarîxwaza gelê kurd rawestane. Di encama-netîce- ji bo bidestxistina mafê otonomî di vê dema da wî de, gelê kurd pêtir ji 50 î hezar şehîd dane. Bi sedan bajar û gund kaviîl bûne û hatine şewitandin. Ev hemû û otonomî perçeyeke biçûke ji demokrasîyê, anko eger li wê latekî her hindik demokrasî jî hebe ne kes tê kuştin ne jî pêwîst dîke deh-duwazde salan şerê çekdarî ji bo bê kirin û bi hezaran lawên kurd şehîd bibin.

GUHURÎN DI ŞÊWEYÊ TEKOSÎNÊ DE...

Di vê demê de tevgera rizgarîxwaza kurd li her parçeyeka Kurdistanê bi qunaxeke cur be cur derbas di be. Tekoşîn tûşî evrazî û nişîviya bûye, hêminatî û tunrd û tûjî bi xwe re aniye. Lê belê li ser yek bîngê û li ser yek rîşe akincî bû ye, ew jî domkirina tekoşînêye û îsrar kirina li ser mafên neteweyî. Ev aliyê pozîtîvê rewşa tevgera rizgarîxwaza kurde, aliyê negatîv jî lîla ji bîra me neçe ku pêk-hatiye ji hevnegirtin û bi hevnegirêdana tekoşînê ye. He weha nebûna stratejîkeka eşkera û hevgirtî di navbera hêzên siyasî yên kurd de.

Li Kurdistanê Turkiyê, partiyên siyasî her ji destpêka damezrandin û tekoşînê, druşmê mafê çarenûse, wek pêkanîna dewleteke serbixwe ya kurd helgirtîye û-bi rast-ku Kurdistanê weke welatek kolonî dibînin.

Li Suryayê her çiqas partiyên kurd doza mafên kulturî dikin lê mixabînin hîn li ser diruşmekê stratejîk saz ne bûne. Her çende kurdên Suryayê jî ne kêmtir ji perçên dinyên Kurdistanê di jêr stema neteweyî, dane.

Li Kurdistanê Êraq û Îranê rews ferqe. Tekoşîn dijwartîre û rijêmen diktator û sovenîst şerê malwêran-ker û jenosîdî digel neteweya me dikin.

Partî jî neçar bûne ji bo piştgirtina man û nêmana gelê xwe destbîdin çekên xwe û welatê xwe biparêzin. Lê ji aliyê siyasî ve, li ser kaxezê nebe, tu guhurî bi ser de ne hatiye, her weha nikarin di aloziya siyaseta deverê û cihanê de rêyeke rast ji bo mesela kurd bibînin. Ji bilî vê ya jî di programên siyasî yên partîyan de peyva mafê çarenûsê ciyê xwe kiriye, lê mixabin ev diruşme bi tenê li ser rûpelên programî de heye û hîn ne çûye nav xelkê me û hîn xelkê me hîn nekirîye ku qelê kurd weke her neteweyekê mafê hey çarenûsa xwe bi destê xwe diyar bike, anko pêkanîna dewleteka serbixwe û demokrat bi mafê xwe bizane û ev baweriyê biçê nav kûratiya hest û mêjî û dilê wî. Ne tenê ev, hin jî rêberên partiyên siyasî di axaftin û hevpeyvînan de, mafê diyarkirina çarenûsê û pêkanîna dewleteke 'kurd haşatî lê dikin û heya bi "xewn û xeyal" jî dibînin.

Mafê diyarkirina çarenûse ji bilî manaya pêkanîna dewleteka serbixwe tu manayên din nînin. Ew zîrtiyariya jî jêre dibînin "gelekê dî ala, bê dewlet û bê nûner lîcivata neteweyên hevgirtî bi têr û destelat û xwediyê xwel dizanin. Lê weheye-mumkîne-bersiva vê pirsyarê wesa ya hêsan nebe: ku livêci hana pir ji şer û asteng, kîjan gel

mê stratejîk û taktîka tevgera rizgarîxwaza niştîmanî çewa be.

Ev pîrse, bersiva wê di naskirina rewşa niha ya her perçeyêke Kurdistanê û xisusyatên hevbeş yê tekoşîna rizgarîxwaza niştîmanî li hemû perçeyên Kurdistanê de heye... Her weha şertên navnetewî kêm yan pîr rolê xwe dilîzin.

Nivîsara jêrî bîr û raya endamêkê desteya nivîskarane ku di mese-la stratejîk û taktîka tevgera rizgarîxwaza kurd de li gor şert û mercên niha, bi zincîreyeka lêkdar û dîtînen taybetî dinivîse.

Em vê nivîsarê belav dikin, hêvîya me ewe ku me derî li behsekê fi-reh û giring vekir be. Partî û rêxistinên me beşdarî bikin. Behskirina vê meselê jî nayê wê manayê ku em dijatiya vê partiyê yan ya din li vê perçeya Kurdistanê yan ya din dikin, lê belê bersiva vê pîrsa pê-wîst û bîngehî mebesta me ye.

MAFÊ ÇARENÛSÊ Û DÎTÎNÊN CUR BE CUR
Nivîsîna: Şêrvan

Her çi qas pêş peydabûn û serhildana zanista civakî anko Marksîzm, gelên bindest û bêmaf, hestê neteweyî ew livandine û ji bo rizgariyê tekoşîn kirine, lê ev hest û xebat û tekoşîne ne ketibû qalibekî zanistî û tiyoriyeke zanistî jêra ne hatibû dîtin. Zaneyên borciwazî eger behsa meseleya azadiya neteweyî kiribe jî, di çarçuwa tengê, berjewendiya sermayedar a çavşêner de behs kirine û mafê azadiyê jî bi vê dîtîne lêkdane. Ev gotina bihagiran û navdar "her neteweyek stemê li neteweyêke din bike, ew netewe nikare azad be". Ev axaftine vê rastiyê îsbat dike, ku azadiya rast di demekî de ciyê xwe digre ku wek

hevî li navbera gelên ciyawaz he-be û ferq û cudayên siyasî, kulturî û civakî ne mînin. Mesela diyarkirina mafê çarnûsa gelan bi destê wan, ji zû de li nav partiyên siyasî yê Ewropayî û heta li nav Marksîsta jî ciyê dan û standîne bûye û dîtînen cur be cur hebûne.

Lenîn digel, dewlemendkirina tiyoriya Marksîst "mafê çarenûs" bi eşkerayî û bê çep û cîr, bûye. Ev mesela giring û aloza civakî di aliyê tiyori de çareser kir û bikar jî anî paş serkeftina şoreşa sosyalîsta mezina oktobêrê li welatê pîrgelê Rusyayê, wekhevî li navbera qewm û neteweyên di nav sinûrên yekîtiya Sovyet de pêkanî. Lenîni hîn li sala 1916-an nivîsiye: Sosyalîzma serfiraz neçar dibe demokrasîyê temam bike. Eger weha be ne tenê wekhevîyê li navbêra neteweyan pêktîne, lê belê mafê neteweyên bindest ji bo xuyakirina çarenûsa wan jî dide destê wan, anko mafê azadiyê cudabûnê jî qebûl dike. Partiyên sosyalîst eger niha û li dema şoreşê û serkeftinê bi hemû hêza xwe îsbat nekin ku neteweyên bindest azad dikin û li ser bîngehê hevîrtina azad peywendiyên pêre girê didin-yekîtiya azad jî bê azadiya cûdabûna axaftineke derewe ew partî xeyanetê li sosyalîzmê dikin. "Eserên helbijartî, çapa Mosko, farisî, 1918 rûpel 227-28". Serkeftina şoreşa sosyalîsta oktobêrê bi ser rijêma borcuwazî-federal a Rusya yê, karekê mezin kîre ser hestê neteweyî yê gelên Asya û tekoşîna wan ji bo rizgariyê dijî kolonyalîsta guhurîn bi serda hatin. Gelê kurd jî her çi qas di navbera dewletên paşverû û ser bi Împiryalîzmê hatibû dabeşkirin. Lê belê şeweyê cur be curê tekoşînê ji bo mafên neteweyî û rizgariyê domkir. Tekoşîna gelê kurd ku berî wê serdemê her bi seroktiya şêx, dere-

beg û serok eşîran bû, guhurîneke kûr bi ser cewher û naveroka wê de hat û seroktiya wê kete destê partiyên demokrat û pêşverû û piştgirtina cutkar û zehmetkêşên gundî ke-te nav programa wan û bû armanca wan.

Li welatên paşvemayî û bindest weke Kurdistanê, piştgirtina cutkar û zehmetkêşên gundî di tevgera rizgarîxwaz de, bîngehê nexşeyê serkeftinê ye.

Lenîn li sala 1921-an gotiye "di ser wê rastiyê re ku xelkê cutkar û zehmetkêş hîn paşvemane, lê belê di qunaxên pêşeroja cihanê de, ew rolekê şoreşgêrê pîr mezin dilîzin. "Lenîn, eserên giştî, cildê 32, ru, 482, Rusî". Weke hûn bi xwe jî dibînin li Kurdistanê jî di ser pêşveman û jêrdestiyê re, hêza bîngehiya serhildan û tevgerên Kurdistanê vutkar û gundî bûn û heya îro jî her ewin.

MAFÊ ÇARENÛSÊ Û PARTIYÊN SIYASÎ YEN KURDISTANÊ.

Weke me behs kirî, partiyên siyasî yê Kurdistanê, ku bi şeweyekê giştî digel şerê cihanî yê duwem yan paşî şerî hatine damezrandin û ketine meydana xebat û tekoşînê. Di diyarkirina xelkê me de û rêzkirina wan di meydana xebat û tekoşîna siyasî de, rolekê giring lîstin. Lê nabe em ji bîra bikin ku ev partiye nikaribûn bi wirdî-diqet- û şeweyekê zanistî şertên cihanê û deverê û qunaxên tekoşîna neteweya kurd lêkbidin û li şûna xuyakirina doza kurd weke neteweyêke çend milyonî ya perçekirî, he-wilbidin ji bo yekîtiya xebat û tekoşîna hemû perçeyên Kurdistanê mesela Otonomî di nav çarûvê dewletên dagîrker anîn meydanê, mafê çarenûsa neteweya kurd bi piştguhê xwe ve avêtin û dabeşkirina Kurdistanê bi şeweyekê nedîrekt qebûl

Serdema Nû

Ji alî desteyê nivîskaran ve tê belav kirin

Sal 1 Hejmar 6

Puşper 1986

NirX:6 Kronî Swed

Mafên Carenus

BÎRANÎNÊN RÊDAKTORÊ "SERDEMA NÛ"

"Serdema Nû", ji bo parastina mafên rewayên neteweya kurd xwe berhev kiriye. Ev neteweya xwedî nav û nîşanên teybetî, xwedî dîrokeke geşa dûr û dirêj, ku dagirker tu carî nikarine nîşanên taybetî yê wê û kultura wê wînda bikin. Ev armanca, armanca yekcar berz û bîlînde û li vê demê xwedî dîmenekê ciyawaze.

Ev rewşa aloza ku mixabin bi dirêjiya çend sedsalên vê dawiyê, bi ser Kurdistanê de hatiye, bûye sedem ku pêşdaçûna dîrokî li perçeyên Kurdistanê bi şeweyekê cuda û bi rêbazeka cur be cue be.

Ciyawaziya şert û mercan li vê perçeya Kurdistanê an ya din hîde cara ji snûran derketiye. Bo nimûne, çewa dibe em çavên xwe li vê rastiye bigrin ku Kurd bê guman paşmayên qewmên "Mad"-in ku li beşka fire ya rojhilata naverast hukumeteka bi hêz hebû berî ku ereb û turkên niha ew qunax birî be. Di mesela regez û zimanî jî de, ferq li navbera kurdekî û erebekî, ne wek ferqa li navbera kurdekî û farisekî ye. Ji aliyê dîrokê ve, qewmên turk yê muhacir, gelek li paş ku kurda dewlet û civaka xwe ya taybetî saz kirî bû, hatine Asya biçûk.

Tesîra dîne Îslamê ku di bingehê xwe de dîne ereban bû û bi şîr û darê zorê li ser qewm û neteweyên din feriz kirin û bi sedema hindê

ku ev neteweyên musilman bûne, di damezrandina vê kulturê û pêşdabirina wê de beşdar dibin. Digel vê rastiye ku hukumeta alî Osman di bingehê xwe de hukumetêke dîni bû û taybet bi qewmê turk bû.

Ev bi xwe meseleyeke ku şunwarên xwe hiştine di peywendiyên navbera qewm û neteweyên di nav sinûrên Împratoryeta Osmanî de.

Peydabûna dewletan li ser bingehê "Eta-nasyon" meseleyek dine ku rehên wê di guhurina bingehê aborî yê jêrîn û borçîwaziya pêşesaziye de hene. Ataturk û Reza Şah her yekî bi şeweyekî, lê bi rêbazekanê zîkî hev û bi nexseyê giştîyê Împiryalizmê ku pêkhatî bû ji çar-dewrgirtina yekemîn welatê sosyalîst di cihanê de. Ataturk û Reza Şah i hewildan ku dewleta Turkiye û Îranê bingehê "Eta-nasyon" bibin ser şeklê dewletên Ewropayî. Di vê rê de pêkola wan ew bû, ku vê neteweyê û kêmiyên din yê neteweyîbuhijînin-bihêlin- di nav sinûrên cografî yê wan her du dewletan. Ev gaveke paşverû û dijî dîrokê bû. Lê mixabin ji ber hoyên cur becur amadebûna pêşdabirina vê pîlanê, hebû. Ji vê jî giringtir li perçeyên cuda yê Kurdistanê şunwarên kûr li peg xwe hiştin. Ji ber veyekê jî qunaxa bêşdaçûna dîrokî û soresa civakî ya Kurdistanê gelek a aloze.

Li ser vî bingehî çareser kirina vê rewşê pêwîst bi kar û lêgerîneke kûr heye û ev jî ewe ku dirûs

Kurd li Turkîye

KURD KÎNE...

Beşa duwema nivîsara profîsor Şîşmanovî ya ku li rojnameya "Otîçêstêvên Front" -eniya welatparêz a Bulgarî bi rubrikê "Kurd Kîne" belav buy û kak Talî Kakeyî wergerandiye zimanê kurdî.

Tu tiştêk nikariye rê li doza kurd bigre û nehêle tevgera azadî-xwaza kurd pêşde biçê. Her piştî inqilaba eskerî a 12 adara 1971 an wezîrê edliyeta turk Îsmail Aras di axaftinekê de li perlementoyê got "di nav xelkê kurd de bîzavek heye, hizr û bîrên damezrandina dewleteke serbixwe belav dike li nav xelkê rojhelata Enedolê. Her weha regehand ku rêxistineka nihênî a kurdî hatiye dîtin. Ev rêxistine tekoşînê ji bo serxwebûna Kurdistanê dike û ala û muhra wê jî dirust kirine. Di nîsana 1971- an de, hukumetê hukmê urfî li ser yazde herêmên kurdî belav kir. Li ser vê rewşê ajansa Associatet Press a Emrîkî li 29-î nîsana wê salê de ragehand "bi şeweyekê resmî behsa tîrsa serhildana kurdan dike ev serhildana ku dibe astengek dijwar li ser sinûrên rojhelata heval benda wan di Nato de. Rojnamevanekî turk piştî gerekê li 15 e herêmên Enedola rojhilat dinivise "ev herême bi bîr û bawerên separa-tîst dikelin".

Paş 8 salên din, li septembara, 1979-an rojname Entirnational Hir-

سه‌رده‌می نووی

له‌لایه ن ده سه‌ته ی نووسه رانه وه دهر دهچی

سالی به که م ژماره ۷ که‌لاویژی ۱۲۶۵ هه‌تاوی ئوتی ۱۹۸۶ نرخی ۶ کرونای سویده

مافی دیاری کردنی چاره نووس

هیندی له حیزه بورژوازیه‌کان مافی کولتوری بچاری واش هه‌یه تا راده‌ی خودمختاری (کلک و گوئی براوا) مافیک بیان بو کورد له بهر جاو گرتسه وه به‌لام چونکه سیاستکی ممه‌ده‌ئی نمیه ، ئهم هه‌لوست و بو چونسه له‌گه‌ل بهر گرتن و به هیز بون ، بیان لاوازی و شکانی جولانه‌وی رژگاربه خوازی کورد ، حوارو زووری کردوه و قمت له بهر پیودانیک نه‌سه‌تاوه .

بئحگه له حیزه بورژوازیه‌کان له‌م ولاتانه‌دا حیزه‌ی کومونستیستیه‌ن که خاوه‌نی به‌یرو و پروگرام و رابوو رده‌ی خصات و تدکوشان و ، وه تمهه نیان له حیزه کوردستانیه‌کانه‌ش دریزتره حیزه کومونسته‌کان له کوردستان و له نئو کورده‌کانه‌ش ئه‌ندام و لایمگرو ریکخراویان هه‌یه وه‌ک حیزه‌ی به‌رانه‌ری ئهم ولاتانه خصات ده‌کهن .

به‌ریگی پروگرامی حیزه‌یه کومونسته‌کانی ولاتانی تورکیا و عراق و ئیران بکه‌ن ، ده‌بینن که هه‌موویان له پروگرام دا مافی دیاری کردنی چاره نووسیان بو نهمته‌وه‌کانی دانسته‌وی ئهم ولاتانه به‌رهمه‌یی ناسیوه له سنده و به‌لگه‌ی حیزه‌ی دا تو‌ماریان کردوه .

حیزه‌ی کومونستی تورکیا له ساله‌کانی ۱۹۳۰ دا ده‌لی : " حکومه تی کریکاران و حوتیاران مافی بو‌لایه‌ری ۲

و بو چوونی جیاواز .

نووسینی : شیروان

له ژماره بی‌شووی ئهم روژنامه‌دا به‌کورتی یاسی وه‌زعی کوردستان و خصاتی نهمته‌وی کورد کرا ، وه‌هملو-بئتی حیزه کوردستانه‌کان به‌بارت به مافی دیاری کردنی چاره نووس و مه‌سه‌له‌ی خودمختاری تا راده‌یه‌ک روژ کراوه . له‌م به‌شه‌ی وتاره‌که‌سیان دا ده‌مانه‌وی به‌کورتی یاسی هه‌لوستی ئهو حیزه‌ی سیاسانه‌ی غیره کورد بکه‌ن له‌م ولاتانه‌دا که کوردستانیان پیوه به‌ستراوته‌وه .

هه‌لوست و سیاستی حیزه بورژوا-زیه‌کان له تورکیا و ئیران و عراق و سوریا ، به‌ره‌رای هیندی قه‌رق و حیا-وازی له بو چوون و له هه‌ل و مه‌رحی حیاواز دا ، به تیکرای نه‌وه بوه که له مافی ره‌وی نهمته‌وایه‌تی گه‌لی کورد حاشا بکه‌ن و سیاستکی-ی شوقینستی و مه‌رنی خوازی به‌ریسه به‌رن . له تورکیا به چه‌شنی گه‌شی له بوونی نهمته‌وی کورد حاشا کراوه و کوردیان به " تورکی چیا " داناوه .

له سوریا کورده‌کان به غه‌ریبه ده‌زان و نه‌ک هه‌ر مافی نهمته‌وایه‌تی به‌لکه‌و مافی هاو و لایشیان پی ره‌وا نابینن .

له ئیران و عراق حیزه بورژوازیه‌کان هه‌ر چه‌نده به به‌رو باوه‌ر مافی دانانی چاره نووسیان بو نهمته‌وه‌ی کورد نهماسیوه ، به‌لام له گه‌ل به‌مه‌ر گرتنی جولانه‌وی رژگارخوازی کورد ،

تونده‌بوونی شه‌رو بومبارانی کوردستان

شه‌ری شش‌ساله‌ی ئیران و عراق که بوته هوی به کوشت دانی هه‌زاران لاو و پیره‌ی پیاو و ژن و مندالی بی تاوان هه‌یشتا هاوشان له گه‌ل هه‌لاوبگری ته‌بلیغاتی و ئاخافتنی شه‌رانی کار به ده‌ستانی کوماری ئیسلامی ئیران ، له‌و به‌ری توند و تیزی دا دربژه‌ی هه‌یه .

به‌گویره‌ی سیاسی و نه‌ژماره‌ی که له بهر چاوه حیاواز هه‌کان دا بلاو کراونه‌وه ، نه‌ژماره‌ی کوژراوه‌کان ، له‌م شه‌ره و پیرانکه‌ره دا ته‌نیا له ئیران له ۴۰۰ هه‌زار که‌س تی‌به‌ریوه . سه‌تان هه‌زار که‌س به‌ریندارونه‌قوستان بوون و با به‌دیل گی‌سراون ، زه‌ره‌رو زیانی ئابووری ئهم شه‌ره ، له گه‌ل موخاریجی به‌ر سو‌ره‌یه‌ری شه‌ر و چه‌ک و ته‌قه‌ممنی ، خو له ۵۰۰ میلیارده‌دولار ده‌دات . زیانی مالی و فه‌وتانی گیانی خه‌لکه‌کانی ولاتی ئیله‌م روژ به روژ زیاد ده‌کا و ده‌بنه‌قوریانی به‌یرو سیاستی شوقینستی حکومه‌ته‌کانی ئیران و عراق .

له‌و چه‌ند مانگی دوایی دا کاربه‌ده‌سته‌کونه به‌ره‌سته‌کانه‌یی ریژیمی کوماری ئیسلامی ، بو به‌ر کردنه‌وه‌ی حیا‌گی‌ی کوژراوه‌کان و به کوشت دانی به کومله‌ی خه‌لکی بی تاوان ، به نهمته‌وه‌ی " ریجوارانی ریگی که‌ره‌لا " هه‌لاوبگری تازیه‌یان ناوه‌ته‌وه . روژ نیه له به‌رانه‌ری ولات له شه‌قامه‌کان ، له سینهما و چاپخانه و شوینه‌گه‌شیه‌کانی نیو شار ، له گوندو مه‌زرا و کێلکه‌کان ، لاوانی تازه پیگه‌یه‌شتوو راو نه‌کهن . سیاستی ره‌ش بگیری ریژیم که‌یه‌وته راده‌یه‌ک ، ئهو که‌سانه‌ش بو چه‌مه‌بانگ ده‌کهن ، که ساله‌کانی ۲۷ تا ۴۳ له خزمه‌تی به‌ریازی ته‌رخان کراون . له قوتابخانه‌کان و مه‌درسه‌کان بو مندالان مه‌شقی نیزامی دانراوه و مه‌شق به مندالان ده‌کهن . ئهو کور و کێژانه‌ی ته‌مه‌نیان له چارده سال هه‌ورازتره ، ریگا نادرین بو ده‌ره‌وه‌ی ولات سه‌قه‌ر بکه‌ن . ناردنی قوتابی و شاگردی قیرگه و بنیاته ده‌وله‌تیه‌کان و کارمه‌نده‌ی ئیداره‌کان و کریکارانی به‌شه‌کانی سه‌نعه‌تی و کشتوکالی ، ناردنی ژنان و کچان بو مه‌یدانی شه‌رو به کوشت دان ، بوته به‌شیکه‌یی سیاستی چه‌په‌ل و شه‌ر خوازانه‌ی ریژیمی ئاخوندی و کراون به بیانوو به سه‌رکوت کردنی به‌یار و موخالیفه‌کانی زووره‌وه‌ی ولات و خنکاندنی هه‌موو ده‌نگیکه‌ی دژی شه‌رو پی شیل کردنی هه‌موو چه‌شنه ئازادیه‌کی به‌یرو باوه‌رو ئاخافتن و نووسین و بلاو کردنه‌وه له شه‌نجام دا ئه‌مانه‌گه‌شیه‌یان به مه‌به‌ستی پاراستنی حکومه‌ت و بو‌لایه‌ری ۲

له‌م ژماره‌یه‌دا :

کوردستان له‌چاپه‌مه‌نیه‌کاندا

یادی . به‌ساله‌ی گاو ر باخی

سیاسه‌تی ئیهمپریالیسته‌کان

وه‌فریقهای خوارو

پاشماوهی لاپه ره‌ی ۱ توندبوونی شهرو...

پاشماوهی لاپه ره‌ی ۱

مافی دیاری گردنی چاره نووس

دیاری گردنی چاره نووس تاراوه‌ی حیا بوونهوه له دهولمت ، ده‌دا به که‌مایه‌تیه نته‌وایه‌تیه نیخته‌جیگان (واتا کوردو له‌زکیه‌کان) . بیجگه له‌وه ، حیزبی کومونستی تورکیا له ۱۹۸۳ مافی دیاری گردنی چاره‌نووسی نته‌وه‌ی کوردی تا راده‌ی حیا‌بوونهوه و پیک هیذانی دهولمتی سه‌ربه‌خ‌سو‌ی نته‌وایه‌تی کوردی به ره‌سمی ناسیوه ، وه له پروگرامی تازه‌ی خۆبدا توماری کردوه .

حیزبی کومونستی عیراق هه‌هر له هه‌وه‌لی دامه‌زرانیه‌وه سیاستکی مارکیستی سه‌بارت به مه‌سه‌له‌ی کورد گرتۆنه پیش و له به‌یان نامه و کونفرانسی کونگروه پر وگرامسی خۆبدا یاسی کردوه . حیزبسی کومونستی عیراق له به‌یان نامه‌یه‌کی خۆبدا به بۆنه‌ی پیش وازی لسه سه‌رکه‌وتن به سه‌ر فاشیزمی هینلیری . دا سالی ۱۹۴۵ دنووسی : "خلکی کورد به گوپره‌ی پیلانی شتیمدارو کۆنه به‌رستی به‌ش به‌ش کسه‌راوه . پئوسته بو دیاری گردنی چاره نووس و ئازادی کوردستانی گه‌وره خه‌بسات بکات ."

هه‌ر وه‌دا حیزبی کومونستی عیراق له کونفرانسی دوهمی خۆبدا سالی ۱۹۵۶ زۆر به راشکاوی یاسی مه‌سه‌له‌ی کورد ده‌کاوه دنووسی : "گه‌لی گورد له عیراق به‌شیکی حیا‌نه‌کراویله له نته‌وه‌ی کورد له هه‌موو کوردستان که له نیوان تورکیاو ئیژان و عیراق دا -دا- به‌ش کراوه . خودموختاری له سه‌ر بناخه‌ی یه‌ک گرتنی به دلخوازوی برا- یانه له خه‌بسات دا ، رێگا چاره‌سه‌ر کردنیکی کاتیه که له‌گه‌ل هه‌ل و مه‌رحی ئیستای هه‌ر دو نته‌وه‌یه‌که رێک ده‌که‌وی ، وه خزمه‌تی قازانجی هه‌ر دو نته‌وه‌یه‌که ده‌کات . به‌لام چاره سه‌رکردنیکی یه‌کجاری نیه که جیگای مافی دیاری- گردنی چاره نووس یگرته‌وه . هه‌هر شه‌وه‌یه‌که شه‌و چاره سه‌رکردنه هۆیکی گرینگه بو زکاری گه‌لی کوردو وه دی هیذانی یه‌کیه‌تی نته‌وه‌یی ، وه‌ئا‌ماده کردنی هه‌ل و مه‌رحی له بار بو شه‌وه‌یه‌که گه‌لی کورد بتوانی مافی خۆی له دیاری کردنی چاره نووس دا به کار بینه‌ی که بریتی یه له دامه‌زراندنی ده‌و له - تیگی سه‌ربه‌خو بو هه‌موو کوردستان ."

کراوی کونگروه‌ی چوار ، به ئاشکرا پشتیوانی خۆی له خه‌بساتی نته‌وه‌ی کورد له هه‌موو به‌شه‌کانی کوردستان دزی سته‌می نته‌وایه‌تی ، وه له پیناوی ده‌سته‌به‌ری مافی دیاری گردنی چاره- نووسی به ده‌ستی خۆی وه به‌ک کرتنه‌وه نته‌وایه‌تی راکه‌باندوه .

حیزبی توده‌ی ئیژانیش لسه پروگرامی خۆبدا (له چوارچۆبه‌ی یه‌کیه‌تی نیشتمان و پاراستنی ته‌وا- و به‌تی خاکی لاتنی ئیژان) دابین- کردنی مافی ته‌واوی خه‌لکه‌کانسی دانسته‌وانی ئیژانی له دیاری گردنی چاره‌نووسی خۆدا به‌ره‌سمی ناسیوه .

ریکخراوی فیدائینانی خه‌لکی ئیژان- نیش " هه‌ر دو قو‌لی " مافی دیاری گردنی چاره نووسی نته‌وه‌کانسی ئیژانیا تا راده‌ی حیا‌بوونهوه و پیک هیذانی دهولمتی سه‌ر به‌خۆ به ره‌سمی ناسیوه . هه‌م جوهره حیزبه کومونسته- کانی ئهم و لاتانه له پروگرامی خۆبدا مافی دیاری گردنی چاره نووسی نته‌وه‌ی کوردیان تا راده‌ی حیا‌بوونهوه و پیک هیذانی دهولمتی نته‌وه‌یی سه‌لما- ندوه . دیاره شه‌وه به‌و مانابه نیه که له سیاستی روزانه‌ی شه‌و حیزباندا له حاست مه‌سه‌له‌ی کورد هیچ هه‌له و که‌ه کوری نیه‌وه ، وه له هه‌م - بووده‌وو کاتیک دا به گوپره‌ی نوسراوی پروگرام مه‌که‌مان بو چاره سه‌رکردنی مه‌سه‌له‌ی کورد به‌ل و یانان کردوه . "حیزبه‌کا" به گوپره‌ی دروشم و ئیدعا و پروگرام ناناسرین ، ده‌بی بزانی به کرده‌وه ج ده‌کمن " ناسنی مافی دیاری گردنی چاره‌نووسی مه‌لعتی کورد به ده‌ستی خۆ له پروگرامی شه‌و حیزباندا هه‌م‌کا‌و‌یک پیرورو هه‌لو تبه‌توکی مارکیسته به به‌لام زۆر حاریش شه‌م دروشه له لاین هیذنی لهو حیزبان- وه تمنا له سه‌ر کاغه‌ر ماوته‌وه‌و کاری ته‌واوی بو تبه‌کراوه . شه‌دا مه‌کان به‌م کیانه ته‌واو په‌روه‌به نه‌کراون و له نووسراوه شه‌دیه‌بانی خۆبدا که‌سه‌تر بایه‌خیان به مه‌سه‌له‌ی نته‌وایه‌تی کورد داوه . شه‌وه‌یه‌یان کار له سه‌ر نه‌کردوه که بجینه مینکی شه‌دا مان و کۆمه‌لانی خه‌لکیش به ره‌وا بونی شه‌م مافه راستین .

لینین ده‌لی : " سوسیال دیموکرا- تمکانی روس له ته‌واوی پروپاگانده‌ی خۆبدا پئوسته له سه‌ر شه‌وه بیرون که هه‌موو نته‌وه‌یه‌ک مافی شه‌وه‌یه‌که دهولمتی سه‌ربه‌خو خۆ پیک بیتی ، یان

به ئازادی شه‌و دهولمه‌ته هه‌لبه‌زیری که دیمه‌وی تیدا بزی " (لینین - به‌رگی ۱۹ ۴۲۵ - ۴۲۷ چینی)

دیاره لهرده مه‌به‌ست شه‌وه نیه که حیزبه کومونسته‌کان یا حیزبه کوردستانه‌کان پیک هیذانی دهولمتی سه‌ربه‌خو کورد به بی له به‌رچا‌و کرتنی هه‌ل و مه‌رحی له باری ئیو خۆو نیو نته‌وایه‌تی بکه‌نه دروشمی روز وه هه‌روا مل پیونین و بی بواری له چۆم بدن .

به‌لکو مه‌به‌ست شه‌وه‌یه پئوسته شه‌دا مانی خۆیان به بیرو سه‌اوه‌ری مارکیستی په‌روه‌ده بکه‌ن تی‌یان بکه‌مین که کوردیش وه که هه‌م‌وو نته‌وه‌یه‌کی سه‌ر شه‌م عه‌زه مافی شه‌وه‌یه‌که که چاره نووسی خ‌سو‌ی به ده‌ستی خۆ دیاری بکات و شه‌که‌ر بخواری و به قازانجی بی دهولمتی سه‌ربه‌خو دامه‌زرینی ، وه " شه‌و دهولمه‌ته هه‌لبه‌زیری که ده‌یه‌وی تیدا بزی " .

به داخوه لهو باره‌وه که‌سه‌تره‌خه‌می کراوه . بو شه‌ حارو بار مروف توشی هیندی که‌س ده‌بی که خۆی به شه‌دا مانی حیزبیکی کومونست ده‌زانی ، به‌لام که یاسی سه‌ربه‌خوینی دهولمتی کورد هاته کۆری وه کار بی شه‌وه بدا هه‌ل ده‌به‌زینه‌وه . به‌لام شه‌که‌ر یاسی سه‌ربه‌خوینی نامی بیاو پولیساریو یا ولاتنیکی شه‌ریکای لاتن بکری ، بو هه‌ل ده‌به‌ری و هه‌زار حاریش بو له ملی ده‌دا . وه نیی شه‌وه به خه‌راپ داندری . پشتیوانی له خه‌بساتی مه‌لعتان بو ئازادی و دیموکراسی و سه‌ربه‌خوینی شه‌ریکی نیو نته‌وه‌یه‌و هه‌م‌کا‌و‌یک پیکه‌وتوخوارانه .

به‌لام پشتیوانی له خه‌بساتی رزگاربخواری نته‌وه‌ی کوردیش بو دابین کردنی مافی چاره نووس شه‌ریکی نیشتمان په‌روه‌ری و ئیندانه . چونکه له دونیای شه‌رودا هیچ نته‌وه‌یه‌که نیه وه‌ک مه‌لعتی نیست مه‌لبونی کورد لهت و په‌ت و له مافی نته‌وایه‌تی بی به‌ش کرای . مته‌رسی برانه‌وه هه‌ره‌شه‌ی لی بکا و که‌میش نیی له سه‌ری و ده‌سه‌نک بی . شه‌م برایانه چونکه باش لسه مه‌سه‌له‌ی نته‌وایه‌تی و مافی دیاری کردنی چاره نووس تی نه‌که‌میشتون ، له باس و لیک‌ولینه‌وه دا بیانووی شه‌وتو دینده‌وه که له کاتل هیچ تبه‌ئوری و بو چوینکی مارکیستی رێک ناکه‌وی .

کوردستان له چاپه مه نیه گاندا

بهشی دوهمی وتاری پروفیسور " شیشمانوف " که له روزنامه‌ی "نوتی چيستفين فرونت " بهر می نیشتمانی " بولغار یادا به ناو نیشانی " کورده‌کان کین " بلاو کراوتهمو برای بهریز کاک " تالی کاکمی " کردویه به کوردی .

هیچ شینک توانای بهرکری کردنی نه‌وهی نمیه که بی‌شی پی‌که‌بشتنی مه‌سه‌له‌ی کورد بکری وه نه‌هیلنی بروتیمه‌هی نازادبخواری کورد به‌ره سبتنی . هر دوا به دوا ی کوردتای که‌سه‌کری له دوا‌ده‌ی نازاری ۱۹۷۱ وه‌زیری دادیه‌وه‌ری تورک نیشمانیل نازار له وتیمه‌کا له بارلمان وتی " له نیوان دانیش‌توانی کورد دا ری باریک همیه هانی دانیش‌توانی نهمه‌دولی روز هلات دها بـو دامه‌زاندنی ده‌ولت‌مکی به‌به‌خو " نه و رایگه‌باند که ریک‌خراویکی نه‌هینی کوردی دوزراوتهمو، وه خدمات ده‌کا له بئناو به‌به‌خواری کوردستان و نالو موری کوماری داهاتوی کوردی همیه . له نیسانی ۱۹۷۱ حکومت باری ناخالصی شه‌کری به سر یازده ناوچه‌ی کوردنشین دا میاند . لهم باریوه نازانی ناوشیبتند برسی نهمریکی له ۲۹ نیسانی هممان سالدا رای گه‌باند که : " به شه‌به‌سه‌کی ره‌می باسی متریسی رایه‌رینتکی کورده‌کان ده‌کری که هم‌ه‌سه‌له‌ی سموری لای روز‌ه‌لانی هاویمانه‌که له ناو‌دا ده‌کا " روزنامه نویسیکی تورک ، دوا ی که‌شنگ له یازده ناوچه‌ی نهمه‌دولی روز‌ه‌لانی دا نویسه : " ناوچه‌کان به بیرو باوه‌ری جیاواری خواری کوردی ده‌کولن " دوا ی هشت سالی تر ، له سیتامبری ۱۹۷۹ روزنامه‌ی شینترنیشمال همرا له نریسون . نهمریکی له شه‌ه‌وه‌ی رای گه‌باند که : " به بئجه‌وانی به درو- خسته‌وه‌ی ره‌می . خیماتی کورده‌کان له بئناو به‌به‌سبتدا، ناوچه شاخاویه کانی روز‌ه‌لانی تورکیای کرنتهمه . له سر دیواری خانوو نیوه کاوله- کان نوسراوه : نازادی بو کوردستان . مه‌سه‌له‌ی کوردی که بهر ده‌وام خاشای لی‌ده‌کری له بئناو به‌کمتی ولاتی تورک دا ، دینامنتکی راسته‌قینه‌به له به‌ره‌تی تورکیای هاوچه‌رخ دا . " کودیناکه‌ی دوا‌ده‌ی سیتامبری ۱۹۸۰ بروتیمه‌هی رزگاربخواری کوردی بی هیز نهمرد . له ۲۹ سیتامبری ۱۹۸۱ واتا سالیکی دوا ی کودتا ، پیام تیری تاییه‌تی نازانی ناوشیبت برسی شه‌مریکی شیغان هیرست ، دوا ی

سردانی ناوچه کورده‌کان بهم شیوه به باسی باری به‌کینگ له مه‌لیمه‌ده که‌وره‌کانی کورد - هم‌کاری - ده‌کا : هر بینج ده‌قیقه چاریک دو یولیسی چه‌کداری تورک به چه‌گی نوتوما‌تیککی مودیرنه‌وه به کولانه تاریکه‌کانسی شاری هم‌کاریدا هاتو جو ده‌کمن . لهم ناوچه دابراو و هم‌زاردی که کوردی لی‌ده‌زین ، سه‌ریاره تورکه‌کان هیچ همت به نا‌سایش ناکه . شه‌ه‌سه‌ره- کان ده‌لین : " جمنه " کورده‌کان له ناو براون ، به‌لام نالو‌ریو شه‌له‌راوی روز‌ه‌لانی تورکیا بئجه‌وانی شه‌سه ده‌گه‌می . له شاری هم‌کاری تاقه- دوکئوریک همیه به می . نه‌خوشخانه - شی تیدا نیه ، به‌لام بره له به‌ندخا- نه . شه‌ه‌سه‌ریکی تورک کوتی : " کوتی نه‌وانه به جاوی داکیرکه‌هر تیمان ده‌روان وه ده‌بانه‌ی ده‌ولمتی به‌به‌خواری خویان همی . " به‌ام نیری نازانی فرانس برسی سوری له ناوچه کورده‌کان داوه له ۱۷ نازاری ۱۹۸۵ دا هوالیکی له نهمه‌وه ناردوه ، تیدا دهر ده‌کوی چند به‌ه‌نکاری چه‌کداری کورد به‌ره‌ی سنده‌وه . لهم جوار سالی دوا‌دا له شروخ بهر به ویلا‌ه‌تی سیرت ، وه هم‌ره‌ها له شه‌مدینان بهر به ویلا‌ه‌تی هم‌کاری ، جه‌نکاره‌ره کورده‌کان له ۱۰ ای نالی سالی بی‌شو خیماتیان بو به‌به‌خواری نوی کرده‌وه به دو هم‌شر " وور - کاج " - لیده‌وه هه‌لسی - دزی هم‌ه‌کانی نا‌سایش . سوپا به هم‌شرکی مهن به ناوی : هم‌تاو " وه به پاک کردنه‌وی نا‌وانه کان و شاه‌کان ولای دانه‌وه . شه‌سه سالیکه شاروکه‌ی بیت الشباب له سایه‌ی نویه‌راسیونی (هفتا‌وادا دزی هم‌وو به‌مانیه‌ک شه‌م شاره به نا‌وازی بولبول روز ده‌کاته‌وه ، به‌لام دوا ی ماوسیک شه‌م نا‌وازه ده‌بسته کی‌شه‌ی کولله . به ره‌می به پشمه‌که کورده‌کان له تورکیا ده‌لین : (جیا‌وا‌بخواز) . هر وشه (جیا‌وا- ریحواز) بو خو‌ی نا‌مانجی بروتیمه‌هی کورد ده‌ست نیشان ده‌کا ، واتا جیا - بونه‌وه‌ی کوردستانی تورکیا له تورکیا وه نازاد کردن و دامه‌زاندنی ده‌وله - تیکی به‌به‌خواری کوردی .

نامه‌کانی گه‌یشتو

وهریزی ریزیم بو فهرانسه دانیش‌تسی ده گهل فرانسوا میتران (سر کومار ازاک شیراک) (سه‌ره‌ک وه‌زیر) ، شاپان دلما‌س (ره شیمی مه‌لس) ، ریمون وه‌زیری دهره‌وه و هر وه هابالوکانوشه سکرتری به‌کینگ له حیزبه‌راسته کانی حاکم (حیرسی زیسکاردیستن ره‌ئیس جه‌ه‌سوری پیتشو) سه ری گرت . دهر کردنی ریمه‌را نه تی س . م . خ . ۱۰ . جاریکی تر له مژوودا شه‌ه سه‌له‌ی دوویات کرده وه که بشت به سن بهسه ولاتانی شمیربالیستی و سه‌ریا‌هداری و حیربه سوسبال دیموکراته کانیا‌نا توادری چاره نویسیکی نالی غه‌بیری شه وی لی‌ جاوه روان بکری . دهر کردنی ریمه‌را به تی س . م . خ . ۱۰ . نیشانی‌دا که هر حوالانه و سه‌له‌ی ده‌می له ره وه‌ندی خیماتی خویدا دوت وهاو په بمانی واقعی ودایمی بو خو‌ی بدو‌زیمه وه چونکه دوت وهاو به‌میانی کاتی و غه بیه مه نتیقی تا زهمانیک بختیوانی ده‌کمن که هیچ مه ترسه‌له که ره شه له به ره رزه وه ندیان نه‌کات . هر ر کاتیک مه نافعیان له مه ترسی که وت ، زور به بی شه‌رمیه وه بشت تی ده‌کمن و ته نیا دلتته وه . دهر کردنی ریمه‌را نی‌سارما- نی موهاهدینی خلق ، زه‌نگی خه‌تر . بکه بو شه موو شه حیزب و ریک‌خراوانه که بشتیان به ولاتانی شمیربالیستی و له هم موان زیاتر به فهرانسه به سقوه وه لهو بواره ش دا هیندی له ریک‌خراوه کوردستانه‌کان بی به ش نه مانوه وه وه ها تکمهل بوون که جیا‌کردنه وه یان- هیندی به زهمه‌ته . به سه‌رنحدانی شه و مه سه‌له به که به شه له روزگاریکی توفانی ونالو‌زادا ده‌زی و حواله‌وه رزگاربخوازه کان روز- به روز خو ده‌گرن وسر ده که ون دیاری به ترخ بو مرو‌قابه تی به دیاری دینن : اکوبا ، وینتام ، کامیوج ، لائوس ، تا- نکولا ، موزامبیک ، شه‌تیبوی ، شه‌فنا- نستان ، نیکاراگوا (۰۰۰) (دوستان وهاو به بمانیانی واقعی گه‌لانی له له حالی رزگاری بوون دان ولاتانی سوبالیستی و له پیتش هم مواندا به کیتی سوختیه‌به چونکه به شه له زهمانیکدا ده‌زی که فه زای دهر وه ری شه دوو‌حبه‌بان بینک دینن : به‌که‌م خیماتی سوبالیستی مه وجود که به شکلی نیرامی اجتماعی بینک هاتوه ، پایه‌ی خو‌ی دارش‌توه ومه- حکه می کرده و به مه‌رحه له‌ی که‌مال گه‌بشتوه و خیماتی دووه م شمیربا- لیزم وکوته به‌رسته که بو دیزه‌بندانی بو لاپه‌ری ؟

برایه‌کی به ریز و تیکوشهر نامه به‌کی بو ناردوین و ده نوو سی : " هه لسوریتهرانی به ترخی " سر ده‌می نوو " یاش سلاو وماندوو نه بوون دهر جوونی روز نامتان پیروز باپی بی ده لیم-سه رکه وتنتان له و شه‌رکه کرنکه دا به ناوات ده خو‌ازم و هیوا دارم که شه و روزنامه به به‌بسته نا‌وه‌ندی لیک کو بوونه وه‌ی هه موو تیکو شهران و روونا- کیمیرانی کورد . له سر شه و شه‌سه‌که نپوه‌روک وجمه‌تی روزنا مه‌که نیشان ده‌دا شه یلاو کردنه وه ، ته‌لیغ ، نویسی مه‌قاله و ره‌خه و بیتنار و ۵۰۰۰-هه کاری خو‌م راده که‌به‌نم و به هه موو شه‌هی مومکین ده‌گه‌لنم و شه وه‌که- مین مه‌قاله ی خو‌متان بو ده نیرم هیوا دارم به تصحیح و دخل و تصرف بو شه وه بی که بلاو بکریته وه . " برای به‌ریز و خو‌شه ویست) نهمه له گهل سوپا بوزه سنی نیشتمان په‌روه ریتان و راگه‌یاند نی هاو کاریتان له گهل روزنامه‌ی " سه‌ر ده می نوو " هیوا دارین به هاو کاری براده‌رانی وه که نپوه به لیتی خو‌مان- له حاست شه‌مرکی روزنامه‌گه‌ری و نیشتا نی به رینه سر . شه‌وه مه‌قاله‌ی نپوش به بی دست لیدان بلاو ده‌که‌ینه وه . هیوا دارین له و نووسراوه جوانانه بی به شمان نه‌که ی . رووداوه‌کانی شه م درانی مه‌ریوت به شیز و فهرانسه سه‌رنجی روزیمه‌ی هه والده‌ران و کو‌ر وکو‌مه‌لانی جیمانی بو لای خو‌و راگیشاوه وپوته مه‌سه‌له‌ی روز له سه‌تجی نیو نه ته وابه تیدا . مه سه‌له هه‌ره‌جی‌ی وه ج له ریز به‌رده‌دا هانوو جو بکات ، وه یان بو چی ده‌ولمتی فهرانسه بو ناست بوونه وه‌ی ده گهل ریزیمی کوته به رستی خو‌مه‌بی‌شه وه‌نده ته‌مایل نیشان دها و له و لاهوش شیران هه‌ل و مه‌رج بو شه و نیوان خو‌ش بوونه قابل ده بی ، هه مووی له باس و سه به سنی نهمه‌دانه . ته نیا خالیک که بی گومان بو هر که‌می ده -ر- گه‌رله و مه سه‌له به‌دا مه تره‌جه و ساس هیتهمه و له هه مان کاتیشدا جیکای متهر سه ، مه سه له ی نویزیسیوتی شیرانی حنکیر له فه رانه به ، که کار به ده‌ستا نی ریزیمی دزی گه‌لی خو‌مه‌بی‌نی زور به توندی بی‌یان له سر داگرتوه و به لوتغی فهرانسه‌ش تا رادیمک تیدا سر که‌وتون به کینگ له قوربانیه‌کانی شه‌ه کاره‌سانه دهر کردنی ریمه‌را به تی سارمانی موجا هیدینی خلقی شیرانه که به دوا‌ی‌ه‌سه- ری عه لی ره‌ز سعیری یاریده دهری سه‌ره

پاشماوهی لاپیری ۲

زیانی برله نمینگیی حیوان له هنج نا-
سله میته وه و ده ست بو هه موو کارنک
ده به ن میژووی گهلی کوردیش کهه
پره له خه بات وخوین وفیداکاری، بیره
وه ری زور تال و دلته زین و به داخی
له شمیربالیزم ونوکه‌رانی نالقه سه
گوتهی هه به ۰ جا هر له دابه شکردنی
کوردستانه وه بگره تا تک شکاندنی
کۆماری دیموکراتی کوردستان و به یما
نی شوومی نهلهج زایر و ۰۰۰۰

ده بی بو پشتوانی خارجی خوئی لیره
دابایی پشتوانی داخلی که کومه لای-
نی هه راوی خه لکن ناکهین، چونکه زور
تاکتیکه که پشتوانی داخلی لهسه
هه موو کاتیک داوهک عامیلی نه‌سای
و نه سلی به قوه تی خوئی باقیه (بهره
ولاتانی سوسیالیستی نهک هه به قسه
به لکوو به کردهه همنگاوا باویژی وله
تایکرتنه وه به نرخه کانی که لانی-
رزگار بوو کهلک وه بگری و به ریکای-
نهوان دا به ره ناسوی رزگاری سرکهوی
هر چه شنه هه له یکه حی لئی بوردن
نیه و دوویات کردنه وهی فاجیسه و
تراژییدی ۰ لیره دابه که یما وهسی
بلیتی : بیم بلیتی دهگل کئی هاوکاری ده-
که ی؟ دۆسه کانت کتی؟ نا بیت بلیتم
سیمای سیاسی تو جیه و سیاسیتی تو
له ج جیهه تیکدا هه نکاوه هلدنیتتهه
له کوتا می داجیتی سرح دانی هه موو
هیزه شورشگیره کانی کورده که زور به
پشتوانی کانی و له زورک دلخوین نه
که ن، زیاتر خو باویته سه ره داری بی
پایانی کومه لانی خهک، به وردی و مه
بدان دمیکی ناواله وه بیروانه روو داوه
کانی مه نیتقه، ته بیعی وئاسایی به
هر چه شنه به کتر گرتنیک له نیوان
دوژمنانی گهلهکه مان شمیری معنی و
راسته خویده میته سهر جولانه وهی
رزگاربخواری گهلی کورد ۰

ئشتا که شرتی نه‌سای بو ناشت
بوونه وهی نتران دهگل قدرانه دهرکرد
نی ئوبورسیونه ویه که مین قوربانی
نهو کارهش ریتیرایمی سازمانی موچا-
هیدینی خلقی شترانه ، نایا سه ینی
که دوو دهولتی شتران و عیراق و یمنان
ناشت بینه وه، دمی داواای هه دووکیئا
ج بیت ؟

به بونهی شورشی ۱۴ یه که لاپیری
عیراقوه و تاریکمان بو هاتوه
شهوه له زیرهوه بلای دمهکه ینهوه
بیست و هشت سال له موو سهر
شورشی چاردهی که لاپیری به روخاندنی
ریژیمی پاشایمی گۆرائیکی نوئی به
سهر زیانی که لانی عیراق دا هینتا
شورشی چاردهی که لاپیری وهک

نامه‌گانی

روداوژی گرینگ بهرهمی خهباتی
سهخت و خویناوی له میژیدی گه لانی
قاره‌مانی عیراق بوو، به ریتیرایمی
پارت و ریکخراوه سیاسیه‌کانی
نیشتمان بهروره و دیموکرات و پیش-
کهوتوخواز ۰
شورشی چار دهی که لاپیری و ده‌سکهوه-
ته‌کانی و نهو گۆرائی به سهر عیراق و
ناوچهی دا هینتا ، نهو بو چوونه رمت
دهکاتهوه که هیندی کهس لهو روداو ه
کهوره مه به کودتای سیاسی له قهلم
دمدن ۰ چونکه ریکخراوی نه‌سراسنی
نازادبخواز به تمنیا نهو نه‌کسهی
بهجی نه‌خینا ، نهو گۆرائی روی دا
تمنیا گۆرائی کاریده‌ستان نه‌بوو،
بهلکو زور لهوه قول تر بوو ، چونکه
ریژیمیکی کومه لایمی و سیاسی له
بناخوه گۆری ۰ جگه لهوهی شورش
سهرکهوتنی و ده‌سخت نده‌هینتا نه‌گهر
پالیشتی هیزه نیشتمان بهروره‌ه‌کانی
ولات نه‌مایه که له بهری نیشتمانی
به‌کگرتنی نه‌وسا کو بیوهو بیوه‌نیه-
کی راسته خوئی هه موو له گهل ریکخراوه
نه‌سهره نازادبخوازه‌کان ۰ هر شهوش
بالی به هه‌ماوهی به‌غداو هه‌موو
خلکی عیراقوه نا که دایه‌زنه سهر
شعقام و پشت گیری له رایه‌رینی
نه‌سهره سه‌ریاز نیشتمان بهروره‌ه‌کان
کهن ۰

روخانی ریژیمی پاشایمی و دامه-
زرانی کۆماری عیراق زبانیکی کهوره
بوو بو بلانی شمیربالیزم و یه‌مانی
شوومی به‌غدا ۰ به دامه‌زاندنی
کۆماری عیراق له خهباتی کهلی کورد
دا قوناخیکی نوئی ده‌ستی بی‌کرد
بو یه‌که‌م جار له میژوی نهو و لاتانهی
که کوردستانیان پیوه بستراره‌تهوه
ده‌ستوری کاتی کوماری عیراق دانسی
بهوه دا هینتا که نه‌تهوهی کوردو عهره‌ب
له خاکی عیراق دا هاو به‌ش و عیراق
ولاتی کوردو عهره‌سه ۰ بو یه‌که‌م جار
دوای روخانی کوماری دیموکراتی
کوردستان- شیران ، له کوردستانی
عیراقیش ثم ههله بهیدا بوو که کورده
کان به سه‌ریه‌ستی پارت و ریکخراوه
دیموکراتیه‌کانی خوینان ساز بدن و
روژنامه و گوفاوی کوردی بلاو بکهنهوه
و زمان و نه‌دمی نه‌ته‌وایمتیان به‌ره-
پیش بهرن ۰ هر وه‌ها شورش دهرگای
نیشتمانی عیراقی کرده‌وهو پیخواری له
روله دهریده‌ه‌کانی کورد کرد و بو
نیشتمان گه‌ره‌هوه ۰ به روخانی
یه‌مانی به‌غدا به‌ریکی کوشنده و
به زهر درا له گیانی دوژمنانی
جولانه‌وهی رزگاربخواری گهلی کورد و
میللمتانی ناوچهی روز هه لاتی نیوه -
راست ۰

به لام دوژمنانی پیشکهوتن و دیمو-
کراتیهت ری رهوی شورشیان سه
دل نه‌موو ، وه ممتربیان له هه‌لچوونی
تر هه‌موو له ناوچه بویه کهوتنه
پیلان گیران و ته‌که‌ره خستن و نازاوه -
نا‌تهوه له عیراق و له کوردستان ۰ له
سهر نموونی به‌ریه‌کی به‌ک گرتوو له
نیوان هیزه نیشتمانیه‌کان و ناکوکی
ناو خو هه‌لهی سیاسی و کورت بیسی
سیاسی ، شورش هه‌ر له سالی دوهمی
بهوه له ریژبازی دیمو کراتی لای دا و
به‌رهو ریژیمی ناقه کهسی هه‌نگاوی نا
هیندی هیندی کهوته هه‌ره‌شه لیدانی
هیزه دلسوره‌کانی کهل و کرتن و به‌سند
کردنی نیشتمان به‌ره‌وران به بیانوی
دروست کراو و هه‌لمه‌ستراو ۰
که‌یسته نهو رادیمه پاش کزی کرا له
پنده‌کانی ده‌ستوری کاتی و کهوتنه
بیانوی دوژمنهوه بو لیدانی گهلی کورد
له سالی ۱۹۶۱ شه‌ریکی ناره‌وایان
به سهر کهلی کورد دا سه‌ماند که روله-
کاتی به گیان و دل باریزگاری کومار-
یان دهرکرد به بیانوی جیاوازی خواری
و ده‌ست تیکلاوی هیزه‌کوردیه‌کان له
کهل دوژمنانی عیراق ۰ میللمتی
کوردیش به ناچاری کهوته خهباتی
چه‌کداری له بی‌ناو مانی نه‌ته‌وایمی و
که‌رامتی میللی ۰ بنگومان شه‌ری
کوردستان و راو نانی هیزه دیموکراتی
و پیشکهوتنوخوازه‌کان ریکگا خوش کهر
بوون بو کودتای فاشی به‌س له ۸
شوباتی ۱۹۶۲ ۰

هاوهی چاره‌که سه‌ده‌سه‌که کهلی کورد
له کوردستانی عیراق خهباتی چه‌کداری
دبرزه بی ددات ، کاربه‌سته جورا و
جوره‌کانی به‌غدا له سهر کاغز هیندی
چار دان بهو ما‌فانه دا ده‌نین ، به لام
به کردهه به هینزو توانایان خه‌ریکی
فر کردنی کوردو نیواندی میژوی
تیکوشان و سوتاندنی گوندو ویران
کردنی کوردستان ۰ ئیستاش هه‌موو
هیزه ئوبورسیونه‌کانی عیراق لهسه
خه‌باتیکی سهختی چه‌کداری دان دژی
ریژیمی به‌عی فاشیست ، وه هه‌ره
کوردستانی بونه مه‌لمه‌ندو گۆره‌پانی
نهو خه‌باته ۰ شه‌رموونی ۲۸ ساله‌ی
دوای شورشی چاردهی که لاپیری نه‌وسا
بو دسه‌لمیتهی که ناقه ریکای سه‌رکهو
تن به سهر ریژیمی به‌س و دامه‌زرا-
ندنی ده‌ولتیکی دیموکراتی لهسه
عیراق دا ، به‌ک گرتنی هه‌موو هیزه
دلسوره‌کانی عیراقی و کوردستانی‌یه
له سهر پروگرامیکی روون و تاتکرا
هه‌م له باری کومه‌لایمی وئا‌بووری و
سیاسی و وه هه‌م له باری چاره‌سه‌ر-
کردنی مه‌سه‌لهی نه‌ته‌وایمی عادیلانگی
کورد له سهر بناخه‌ی دیارکردنی
مافی چارمنووس و دان به‌وه نان که

خهباتی گهلی کورد له عیراق به‌شیکه
له خهباتی نه‌ته‌وهی کورد له هه‌موو
به‌سه‌کانی تری کوردستان له بی‌ناو
سه‌ره‌خوپی نازادی دا ۰ به بروای من
شه‌روژه هاتوه که هیزه نیشتمان-
به‌ره‌وهو دیموکراتیه‌کانی کوردستان و
عیراق بو به‌ک کرتن و توند کردنی
خه‌بات هه‌نگاوی به‌رزترو شیل کیرتر
هه‌لمه‌تهوه ۰ * * *

گوشه‌ی نه‌ده‌ب

شه‌وه میژوی شه‌دهی کورژ
بخوینیتته وه، بیان تمنیا شاره‌زاییه کی
له شه‌ده بی کوردی هه‌ بی ، به روون و-
ناشکرایی شه و راستیه ده سه لمیتی
که شه‌دهی کوردی به هه موو لقی و پیوتنه
کانیه وه ، ناویته ی زیانی کو مه لایه-
تی کورد بوو ، به جۆریکی کشتی شه‌ده
بی کوردی شه‌ده‌ییکی پیشکه و تنخوازو
ره سه نه ۰ به ده‌کمن له نیو شاعیر
و نووسه رانی کورد ده‌نگی ناساز و کو-
نه به رستی بلاو بوته وه بیان شوینی
پتی خوئی کردۆ تهوه ۰
له یانه تاهیره وه بگره تا شه‌ه مرو
شه‌دهی کوردی به قوتاخی جۆر به جۆر
دا تی په‌رسوه و پیروژی ژیر خانی کومه‌ل
لی کورده‌واری و رهنگده‌ره‌وهی باری ژیا
سی کو مه لایمی کوردستان بوه ۰
هۆ نه‌رانی کورد به گوته‌ری بار و دوخی
زه‌مانه و هه‌ل و مه رچی زیانی کورده-
واری شه‌عیران گوته‌وه و له باری وشه‌ی
جوان و ره‌سه تی کوردی و ته‌عیر و ته-
غرضه‌وه ، شه‌دهی کوردیان که باندۆسه
ریزی شه‌دهی پیشکه و توی گه لانی
جیهان ۰ راسته هیندی جار نووسه‌روشا-
عیرانمان له بهر بار و دوخی زه‌مانه
وه دژواری وه‌زه‌سی کوردستان ، نه‌مان
توانیوه راسته خو دنگی بیژاری و-
به گزداچوونه‌وهی داگیر که‌ران دهر برن
به لام دیسان له هه‌ل و هه لکه و تی
پیوست و له قوتاخی جیاوازا چه ند
ده‌نگی نازا و جه‌موور :

شیری دستی لی قه‌موابین
له رووی زولما هه‌لکیشراوبین
به‌رز بوونه وه ۰ داریزه‌رانی وشه‌ی
ره‌سنتی کوردی، ئالای خه‌باتیان هه‌ل
کردوه و بوونه ده‌نگی راسته قینه‌ی
سه‌رتی جه‌وساوهی کورد له بیلاری زرگا-
ری و سه‌ر به خوینی ۰ شه‌دهی کوردی
ره‌نگدانه‌وهی برابیتی و دۆستایمی
نیو میلیله تانه و تنی زمان بری دوژمن
گه لانه ، به ره‌ه‌لستی شه‌ه رخواز انهور
گۆرائیه بی ناشت ۰ بولایه‌ری ۸

سیاسه‌تی نیمپریالیسته‌کان و نه‌فریقای خوارو

سیاسه‌تی دولتمه نیمپریالیسته‌کانی روز ناوا له بمرامبر ریژی می ریمکز - پهرستی نافرقای خوارو

ریژی می ره‌کمز پهره‌ستی نافرقای خوارو ، به سیاسه‌تی ره‌می که به‌ری‌پوه دما ، نک هه‌ر ته‌واوی قه‌راو مه‌داری قه‌بول کراوی نډو نمته‌وه‌می بی شیل کردوه ، به‌لگوو دیارده‌مه‌که ته‌واوی نه‌له‌کانی نه‌توه به‌ک کرتوه . کان و به‌مان نامه‌ی جه‌پانی مافی مروف و به‌مانه‌کانی سیاسی و کومه . لایه‌تی و مه‌دینه‌کان رمد ده‌کاتوه . که‌ماهه‌تی سی پیستی خاوه‌ن ده‌سلا ت ، به‌نرخانه‌می وه‌های پو بیست و جوار مدلیون قوله ره‌ش ساز کردوه که له سه‌رانده‌ری میژوودا نه . دیتراوه . قوله ره‌ش بیجکه له کویله . تی مافیکی نه . مه‌حکومه پو پسر کردنی کیرفانی سه‌رمابه‌داره سی پیست و شه‌ریکه‌کانیان له ولاته‌کانی نیمپریالیستی دا ، وه‌ک همیوان کار بگا و بار بکشی . له به‌راورد کردن دا نرخی مروفی قوله ره‌ش تمنامت له همیوانش که‌متره ، چونکه خاوه‌ن همیوان ناچاره تفاقا بدا بهو همیوانی که بار دماو دمی به خوی بکا . له کاتی‌کا دولتمه‌تی سی پیسته‌کان له نافرقای خوارو بیجکه له سه‌رکوت - کردنی وه‌خسانه‌ی ره‌شه‌کان همیج نه‌رکذکی دیکه پو خوی نانی . خه‌ماتی ره‌شه‌کان له نافرقای خواروله هملو مه‌رحیکی دیژواردا درتزه‌ی همیه . کونکره‌ی مللی نه‌فرقابه‌کان کریک - ترین و که‌وره‌ترین ریخراوی ره‌سمنه که نم خه‌بانته به باشی به‌ری‌پوه دما ، وه له نډو ره‌شه‌کان دا نه‌غیمبارو پرستیژی له راده به‌ده‌ری همیه هه‌ر نه‌وه‌نده پو باشی کردن به‌سه که " نیلسون مندیلا " ره‌بهری کونکره‌ی مللی نه‌فرقابه‌یه‌کان ماوه‌ی بیست و بیجده ساله له به‌نرخانه دایه وه‌شتا به هه‌موو تواناوه له نا‌مانجه‌کانی دیقاع ده‌کاو له دواروژی روناکی ره‌شه‌کان له نافرقای خوارو همیواداره . دولتمه‌تی ره‌کمز پهره‌ستی نافرقای خوارو وه‌ک ژاندارمی نیمپریالیزم له نه‌فرقایی ره‌ش و نیستوایی له چه‌کدار کردنی دژی شورش له نانکو لاولو موزا - میلیک و ولاته‌کانی تری خه‌تی پی‌شوه ده‌ست تاکیرینه‌وه ، وه به ناشرکارو بار که بخواروژی خاکی دولتمه‌تی نه‌فرقابه‌یه‌کان په‌لامار دماو خه‌لکی

بی‌تاوان ده‌کوژی و هه‌رکاتی به‌سه‌وی شوینه نیرامی و نابووری و نیستراتیژ - به‌کانی نم ولاتانه پومباران ده‌کا . هیزه نیمپریالیسته‌کان له به‌رامبر نم په‌لامارانه‌دا قمت هملو پستی شیلگری دژایه‌تبان نه‌کرتوه ، وه همو جاریش که له سه‌ر داخواری ولاته نه‌فرقابه‌یه - کان و یا ولاتانی بی لایه‌ن و مه‌سله‌ی " نامی بیا " و په‌لاماری ناشرکارای ریژی می نه‌فرقایی خوارو له سه‌روای نه‌منه‌ت دا هانیه‌ته کوژی ، له که‌هل قمتی شه‌ریکا له همو پواره‌کان و له زور باریشه‌وه له که‌ل ده‌نکی دژایه‌تی نیمپریالیستی شیلکیزو ده‌لتمه‌ته روز ناوا به‌یه‌کانی دیکه ره‌بهره‌وه . ژماره‌ی قوربانی و کوژراوه‌کانی ره‌شه‌کان له نه‌فرقایی خوارو له‌م سالی دواپی دا له راده به‌ده‌وه خه‌ماتی ره‌شه‌کان و هیزه پشکه‌وتوخواره‌کانی جه‌پان مه‌دانی له ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ست و پشته‌وانه روز ناوا به‌یه‌کانی وه‌ته - نک ده‌لیتا . ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ست ناچار بوو هیندی هم‌کاو هملی‌تی که له لایه‌ن نیمپریالیسته‌کان و به تابعیت روالد - ریکاندوه وه‌ک " سیاسه‌تیکی له بار " ده‌ستخوشی پی‌کوترا . نیوه روکی نم " سیاسه‌ته له باره " نه‌وه بوو که ره‌شه‌کان و دانیش‌توانی دیکه‌ی نه‌فرقایی خوارو وه‌ک دو ره‌که‌کان و هیندی‌یه‌کان له راده‌می‌کی فره‌ت‌نکه به‌ردا وه‌ک خه - لکی ده‌ره‌جه دو و سی له هیندی مافی کومه لایه‌تی که‌لک وه‌رکرن . ناشرکاره نم هم‌کاو و لام ده‌ره‌وه‌ی بیست و نیازی خه‌لکی بیست و جوار مدلیونی ره‌شی به‌خوارو و نمبوو که داوای مافی ره‌وا یئینسانان ده‌کرد . له سه‌ر نه‌وه له‌که‌ل نه‌باری توندی ره‌شه‌کان و ریخرا وه سیاسی و کومه لایه‌تی نه‌وان رووبه روو بوو .

نه‌فرقایی په‌لامار دا . ولاته‌نه‌فریقا - به‌یه‌کانی په‌لامارداو شکایه‌تبان برده به‌ر شورا ی تمنیمت و کوژه نی‌ونه‌وه . به‌یه‌کانی دیکه . لقاوی بی‌سزای دزی جنایه‌ته‌کانی ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ست دنیا ی کرتوه . مه‌سله‌ی یچراندنی پی‌وندی نابووری و سیاسی له که‌هل ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ست ، له لایه‌ن ته‌واوی خه‌مات‌کیرانی دژی جه‌ساواری ره‌که‌زی و هیزه پشکه‌وتوخواره‌کانی جه‌پان هاته کوژی ، به‌لام نیمپریالی - می شه‌ریکا و هاو ده‌سته‌کانی له سه‌هیمانی ناوا دا بهو بیانه‌وه که کوژا که‌ماوری نابووری و بیاندنی بازرگانی هم‌کاو کارساز نی ، نم بی‌شخاران - یان رمد کردوه . سه‌ر نه‌وه به که ریگان و هاو ده‌سته‌کانی له نیگلستان و نالمانی روز ناوا و تمنامت قهرانه‌ش ده‌مان کوت : که‌ماوری نابووری به زیانی ره‌شه‌کان ته‌وا و ده‌پی] لهو هملو مه‌رجه‌دا بوو که بریارنامه‌ی مه‌حکومه‌تی ریژی می نه‌فرقایی خوارو له لایه‌ن شه‌ریکا و نیگلیره‌وه " قمتو " کرا . ولاته ژورنالیستان له روپه‌رو بوئی شو همل و مه‌رجه تارهدا ، له‌مه‌ر نه‌وه به‌جه‌پان له سه‌ر روو لادراوبو له لاهه کوپونه‌وه له به‌ری که‌ماوری نابووری و سزادانی ریژی می ره‌که‌زه - به‌ره‌ست ، وتو ویژو راویژبان کرد له ژبیر زه‌ختی ناچر سه‌رک وه‌ریسری نیگلستان و سدیری نه‌غزه‌می نالمانی روز ناوا و ولاته‌کانی نه‌مدامی په‌یمانی ژورنالیته رواله ریژی می نه‌فرقایی خوارویان سی مانکه مولمت دا که شه‌کمز لهو ماومهدا " نیلسون مندیلا " ناژاد نه‌کری و حکومتی نیرامی هه‌له‌نه‌کریژو وه‌رغ نه‌که‌ری‌نه‌وه سه‌ر دؤخی خوی ، شو ده‌م سه‌ر له نوی له به‌ری سزا دانی ریژی می نه‌فرقایی خوارو بریار بدنه‌وه!

باویژی . له پی‌شوه دیار بوو شه‌م معموریه‌ته سه‌ر ناکه‌وی ، چونکه ته‌واوی ریبه‌رانی ریخراوه‌کانی نه‌فرقایی و تمنامت سی پی‌یه‌کانی مام نی‌ونجیش وتوو‌پژو چاویک‌ه‌وتنی وه‌زیری کاروباری ده‌ره‌وه‌ی نیگلستان بایکوت کردوه . چونکه باش دیاره نم جوره هم‌کاوانه بیجکه له پاکانه پو تاوانداره ره‌کمز به‌ره‌سته‌کان هه‌چی دیکه نیه . ولاته‌کانی " قازانچی‌هاو - بهش " ماومیه‌ک له‌مه‌وه بهر ده‌سته‌میکی خه‌وت که‌سیان له سیاسه‌ته‌دارانی خاوه‌ن رابردوی ولاته‌کانی کوپون ویس کرده‌مه‌شور که له سیاسه‌تی ریژی می نه‌فرقایی خوارو بکولنه‌وه هم‌کاوای پی‌وستیش راسپیژن . نم ده‌سته‌به که به " خه‌وت ناله‌کان " ناویرایون ، وه مالکوم فرایز سه‌رک وه‌زیری سه‌رک وه‌زیری پی‌شوری نیسترالدا له که‌لیان بور ، شه‌یاردیان که ریژی می نه‌فرقایی خوارو سزای نابوری بدری . به‌لام مارکارت ناچر نه‌نحامی نم راسیار - ده‌به‌ی خسته یشت گوئی . نه‌ست نه‌فرقابه‌یه‌کان و تمنامت که‌مانی وه‌ک قه‌ش " وموند توتو " نوسقوژی‌وه‌ش بورکیش و ولاته‌کانی نه‌مدامی په‌یمانی ژورنالیته به‌خیانته تاوانبار ده‌کن . کام راستی له یشتی نم کارانه‌دا شاردراوتوه ؟ : نیگلستان ، نالمانی روز ناوا و شه‌ریکای شمالی هه‌له‌نیس لایه‌نی بازرگانی ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ستی نه‌فرقایی خوارو . به تمنیا نیگلستان له نه‌فرقایی خوارو چارده میلیارد لیبره‌ی سه‌رمابه وه‌کار خسته ، وه له چوارته‌ستنه‌ی بیسه سزای بهر هم هیمان و کشت و کالی نه‌فرقایی خوارو دا شه‌ریکه . نالمانی روز ناوا و شه‌ریکا ش هه‌ر له‌م راده‌بهدانه نه‌وه‌می هوی راسته‌قیده‌ی دیقاعی نه‌وان له ریژی می مه‌حکوم به‌فه‌وانی نه‌فرقایی خوارو . به قه‌ولی ماومسته‌میکی زانده‌کانی ریژی می پی‌پوژی مه‌سله‌کانی نه‌فرقایی خوارو ، نم ولاته کارکایه‌کی که‌وره‌مه پو سه‌رمابه‌دارانی روز ناوا . دیاره قمت نایانه‌وه‌ی به دل خواست ده‌ست له کارکایه هه‌ل بکرن . به‌لام له سه‌رده‌می شورشه‌کانی دزی نیمپریالیستی‌دا ریژی می ره‌کمز به‌ره‌ستی نه‌فرقایی خوارو چاره نووسی هه‌رشکان و نیک‌روخانه .

یادی. ۴۰ ساله ی گاور باخی

که لاویژی ۴۰ سال چل سال به سر خو پيشاندانی هیزی کریکاری کورد له کوردستان تی دیمیری. چینی تازه سر هملتاوی کریکاری کورد، هر له سره تای پهیدا بونیه وه، هاوتوه کوزی خمیا له بزوتنهوی نیشمانی و دیموکراتی کملهکی دا به چالکی بهمداری کردوه. نالای بهزی رزکاری هملکروه وله بهزی خببانی چینایمی وناپووری و کومه لایه- تی دا جیکای خو کردوته وه دزی چهو - سینه ورا واکیر که مان تنکوژاوه.

له کوژایی سیهکاندا، بیرو باوه ری پیتشکوه و تنخوازی و چینایمی له کوردستان تی عیراق بلاو دیمینه وه. تاک نا که ل کرانی شو بیرو باوه دهکونه حم وئول و بلاو کردنه وه مارکسزم له نیو کوژ- مه لاتی خه لکدا. هر چمن وشه بو- لسه تی و بولشه فیرم له ساله کانی ۲۰ له کوردستان باو بو، به لام وهک بیرو باوه هر حی خو نه کرته تا شو کانه که رووناکیاری کورد له خوتنکای بهندا و ولاتانی دهروه ناشانیان له کمیل پهیدا نه کردوه. دواي که راهوه بو کوردستان کهوتینه برویاکانده و بلاو کردنه وه وله کدل بهر هملستی کوته بهرستانی نیو خو و نوکهرانی ریزیم بهروه روو بوون.

ساز بوونی شری دووهمی خببانی وهانتی نوژدووی هاو بیمانهکان بوئهران زه مینه خوژ دهکات بو بلاو بونوه وه به ره سندنی بیری پیتشکوه و تنخوازی و رزکار یخوازی له کوردستان دا. دروت بوونی هیندی ریکخراوی تازه بابت، له فورم و نیوهر و کدا، وهک یاری شورش و رزکاری له کوردستانی عیراق و پاشان دامهزرانی کوهمله ژ. ک و حیرسی دیموکراتکی کوردستان و پیتک هانتی کوماری دیموکرا تی کوردستان له مه هباباد، کاریان کرده سر همت و بیری کوته لانی خملکی کورد ستان، جهماوهری خملکیان و شیار کرده وه به بهرزوهندی چینایمی و دوستایمی ملیعتان و به کیانی برابیتی و هاو- خصات دزی چینی چهو سینه و ریزیمه داگیر که رهکان، بیکارو زه محمتکیشی کوردیان پهروه کرده کرد.

حولانوهی کریکاری له کوردستان پی نایه فرناخکی نو و وبروایی به هیزی خو پهیدا کرد. بهتایمیت دواي سرکهوتنه میزوبیهکی دهولمتی کریکاران و جوتیاران به سر نهمانی نازیدا سالی ۱۹۴۵. نهو سرکهوتنه زاخاویکی نو بیخشی به حولانوهی رزکاریخوازی که لانی ریز دست. کوردستانی عیراقیش لهم کار تیکردنه به دور نهموو. خو پيشاندان و مسان کرتن له پینا و به حی هینانی مافی

زیان و مروفایمی و پیتک هینانی سندیکی کریکاران سهراسهری عیراقی گرتوه. هیزه دیموکراتهکانانی کوردستان و عیراق لهو خببانه سهختدا دهوژیک با لایان کیرا. به تایمیت ریکخراوه مارکسیستهکان و لقی پارٹی کومونیستی عیراق له کوردستاندا.

باری زبانی کریکاری کومیانیه نهوتیهکان زور دیزوار بوو، له نیوان کریکاری کوردو کریکاری بیکانه دا جیاوازیکی تهوا و همبوو. شه م جیاوازیه ماوهی کارو حق دهست و هات و چوو تمئین و خانووی دهکرتوه بیچکه لهوه کریکاران مافی دا سهزراندنی سندیکی خو ریکخستن بیان لی قدهخه کرابوو. نه وهزعه پالی به کریکاری کومیانیه مافی " نیراک پترولیوم " جو نا که دهکی خو بان بهرز کمنهوه و داوای مافی خو بان له کار بهدستانی کومیانیهی نهوت یکن. له سهرمای مانکی ته م سوزی ۱۹۴۶ بیرخه ره به مکیان دا سه کار بهدستانی کومیانیهی نهوت که نه داخوازانیهان، خندا داوا کردبوو.

- ۱- زنده کردنی کرٹی روزانه.
- ۲- چاره سهر کردنی مسملهی خانوو بو خیزانی کریکاران.
- ۳- نیجازهی سالانه.
- ۴- ریکا دان به دامهزراندنی سندیکی کریکاری.
- ۵- مافی بهکسانی کریکاری ولات له کهل کریکاری بیکانه لسه کومیانیهی نهوت دا.
- ۶- ریز کرتنی یاسا قانونهکانانی دهولمتی له لاین کار بهدستانی کومیانیهی نهوتوه.

له بیری خه ره کهدا را که میسر ابووکه شهکر شو مافانه حی به حی نهکرین شیوهی خببات دهگورن و چهکی پی سهرمونی چینی کریکاری جیهان " مان کرتن " به کار دههتن. چمن لیزنیهان بو سهر بهرستی مان کرتن و وتوو ویزوو پارترکاری بلاو کردنه وه ری نیوتن بیتاک کوکرتنه و پیتک هینا. له جیاتی سهر بجدان سه داخوازی کریکاران بولیس نوئنهری کریکاری کرت. مان کرتنی کریکاران دهست پی کرا، نیریکه ی شه هزار کریکار لهو مان کرتنه دا بهمداری کرت. کیرانی نوئنهری کریکاران بوبه هوئی تهقینه وهی رق و قینی جهماوهری کهرکوک. له شاری کهرکوک خو پيشاندانیکی کهوره بو پشتیوانی له کریکاری نهوت دست پی کرا.

مان کرتنی کریکاران حکومت و کار بهدستانی کومیانیهی نهوتی خسته ترس و لهزه وه. وهزیهری نابووری عیراق ناچار بو چاره سهر- کردنی نهو کیشیه رووی کرده کهرکوک کار کیرانی کومیانیهی نهوت کهوتنه هول دان بو رازی کردنی سهر کردهکانی مان کرتن و چاو بیکهوتنی تاک تاکیا خه ریک بوون به وعده و بملیتی بهدروو فریبیان بهدن به لام نوئنهری کریکاران له خسته نهجون، وهله سهر داخوازهکانیهان سوور بوون.

روژی دهی مان کرتنه که هیزی سوپا دهوهی شاری کهرکوک کرت. روژی ۱۲ هیزی سوپا بهی بولیس پهلام ساری جهکداری برده سهر مان کرتنهکان و له باخی " گاور باخی " تهقیان له کریکاران کرد. لهو پهلاماردا ۱۶ کهس شهید بوون و زوریش برینهدار بوون. له نیو کوژراو برینهداران دا زن و مندالیش دهیندران. شه م تاوانه کهوهی بولیس له سهراسهری ولات دهکی دابهوه، له بهندا بو شعتران له کردهوهی بولیس خو پيشاندانی کهوره ساز کرا، داوای سزا دانی کار بهدستانی بان دهکرد.

دهست درژی بولیس وره و شرادهی کریکاری تیک نهکندو مان کرتن و پشتیوانی جهماوهری کهرکوک کار به دهستهکانی کومیانیهی نهوتی ناچار کرد که هیندی له داخوازهکانانی کریکاران حی بهچی بکا.

بهم جوهره چل سال لهمه و سهر کریکاری نهوت له کهرکوک لاپهری مژوی کریکاری کوردیان به خوین توهار کرد. مان کرتنی " گاور باخی " لاپه ره مکی کهشی خببانی چینی کریکاری کوردو هموو زه محمتکیشانه لاپه ره ی هاوکاری و خببانی چینی کریکاره به بی حیواوای ره که سهرو نایین و زمان.

له ماوهی نهو چل ساله دا چینی کریکارو جوتیارانی کورد شان سه شانی کومهل و توئنهکانی کومهلکی کوردهواری له بهزی پیشهوهی خصیات دابه له پیناوی مافی نهوتوایمی کهلی کوردو به سدان قوربانیهان لهم ریکا پیروزدا داوه " بروک "

پاشاوهی لاپهری ۲

کوردستان له ۰۰

له نازاری ۱۹۸۶ له نیوان پیتشمهر- که کوردهکان و هیزی شهسکهری تورکیا له ناوچهی نهمنه دولی روزهلات شهی سخت بهریا بوو شهمش چه سد ههوالیکن که ههراوی شو شهراسه نیشان دههتن: له ۲۸ بازار ناژانی ناوشیتید پرسی بهریکی رای کهیاند که هیزی سهربازی تورک به هیزشکی کهوره هملی کوتاوتنه سهر کوردهکان له خواری روژ هه لاتی تورکیادا.

پیتشمهر که کوردهکان هملدهکوتنه سهر دامو دهکای سهربازی و مهدهی لسه کاتی هیزی بههاردا "

پهیمای نیژی ناژانی فرانس پرسی پییر لافرانس له ۲۰ بازار له شانه رهوه رای کهیاند که: " شهه ههفته- بهکه سوپای تورک دهستی کردوه به شوپراسیونیک بو پاک کردنهوهی خواری وی روزهلاتی ولات. شهمش تهقلا- بهکه دهیدا له پیناوی بهرکری کردنی هیرشی کورده باخهکان که تی دهکوش بو سهر بهخویی و دزایمی دهسه لاتی ناوتندی شهقه دهکن. نهوانسهی هاوبهش لهم شوپراسیونیدا ژماره- بیان له کهل هیزی هانایی کوماندوی سهر به زنده ره می دز به تروریزم که له شانه رهوه نیردارون دهکانه چند هزار کمینک. شو هیزی به کار دههتیرت لهو شوپراسیونیدا، زلیبو ههراوی هیزی راپه ربیوهکان نیشان دیدا. شهه ده روزیک دمی هیزی بروسکانه دیمینه سهر کوندو بنگه سهربازییهکان "

وهکو روزنامهی " یعنی نوئیم " له ۹ بازار رای کهیاند هر له ناوچهی توند جملی سوپا بهکی پندجاو پنج هزار کهسی کو کراوتنه وه اتا هر هاو نیشتمانیکی شه ناوچه می سهربازی بهر دهکوهی.

له دیسامبری ۱۹۸۴ داوا کرا پارت و ریکخراوه سیاسی جهیکانی تورک و کورد بیک بکرن وه خببانی هاومش بکن له پیناوی ودهست هینانی ماف و نازادی و دیموکراسی، وه ریز کرتن له مافی مرؤف له نورکیا دا ههروهالا له پیناوی پاراستنی تهوتوهی کورد له چهواندنهوه.

پارٹی کومونیستی تورکیه و پارٹی کومونیستی کریکاری تورکیا، پارٹی سوسیالیستی کریکاری تورکیا، پارٹی کریکاری تورکیا و پارٹی کریکاری پشیرهوی کوردستانی تورکیا، پارٹی سوسیالیستی کوردستانی له تورکیا بهرنامه بیکان دهرباره ی بو لاپه ری ۲

Nav û nîşana me ewye
Serdma nû Box 7066
163 07 Spanga 7
Swden

پاشماوه ی لاپه ری ۶

گوردستان له . . .

هاوکاری دیموکراتیکه له پیناوی سر به خوینی و دیموکراسی له تورکیا و دانان به ماته نختواینتیکاسی کدلی کورد له نندوولی روزهدلات دا نیمرا کرد ۰ هر شمی پارتکه بمان نامیهکی هاو به شیان دهر سارهی مسملهلی کورد بلاؤ کرده ، تیندا ددلین : همول دمهده یو دروست کردنی بدهیهکی یان که هیزه ناشنی پهروه- مکان و دیموکراسیهکان بگریتهوه و بیان کا به یک له سر بناخهی پروکرا - میک / یو روخاندنی دیکتاتوری و وه دست هیانی رزکاری نختواینتی و کومه لاینتی " .

نه تورکیا و نه ولاته به ککرتوهکانی شمیریکا و هاو بیدمانه نختله میهکانیا توانایان نیه پیچی شهوه بکرن که مسملهلی کورد بچینه سر شاسوی سیاسی نیو نختواینتی ۰ له زتر تهوژمی بیرو رای کشتی جبهانی چند ریخراومهکی نیو نختواینتی زینوسیدیان دهر حق به کدلی کورد له تورکیا تاوانبار کرد ۰ چنند نویتهویکی سوسیال دیموکرات و سوره کان له کوماری نالماتیای فیدرال ، دیکوسیونی پارلمانیان هینا کوری وه داوای وهسانی یارمندی شهکریان کرد به تورکیا شم یارمندی که یو شهر دزی کوردهکان به کار دهخبری پروژی بریاریک کد له زتر ژمارهی ۱۶۸۷/۸۵ / ۲ / وه له ۶ ناراری ۱۹۸۶ دا وهک دوکومینتی ره می بلاؤ کراوتهوه ددلی :

- پنج سال و نیو دواي کودتای سربازی له تورکیا کوردستانی تورکیا هر له باری نابلقه دابه .
- همزاز ریندانی سیاسی کورد شینا له زیندانکانی له شگری تورکیا دا توشی نازارو شهکهنجه دهن .

بیچکه له سوپا و ژاندارمه و پولیس و هیژی شمینی چته یجکداریش ساز کراون ۰ شماتش ژماره بیان دهکانه ۲۵ هزار که وه لاینتگری رومن که به کاربان دهین له کوردستانی تورکیا یو شهوی کورد به کورد به کوشت بدن .
پیلانکی نوې دارژاوه یو شهوی ۶۰ هزار مالی کورد به توپزی له ناوچی همکاری به یو ناوچهکانی جور به جوری تورکیا بکویتهوه له نیشتمانی خوین دوران خمنهوه .
دوکومینتهکه داوای وهسانی ترور دهکا دزی کوردهکان له تورکیا دا وه هر له همدانکات دا داوا له

پاشماوه ی لاپه ری ۲

مافی دباری کردنی چاره نووس . . .

هیندی چار که مافی مسملهلی ک-وردو دهولتی سر به خو دهگری ، له کمل هلوئستی بورژوازی و کونه پهرستی دهمده هاو دمنک و جولانوهی رزکاری - خوازی کورد به " تحزبه طلب و انفصالی و حیوازی خواز " دادنهین . شتر بیر لهوه ناکمنهوه که کورد سال های ساله لیک جیا کراوتهوه ، لغت و پمت کراوه نیشتمانهکی به نختشو پیلانی شستمار به سر جوار دهولت دا دابش کراوه ۰ کورد نابهوی لیک جیا بتهوه ، شم جیا بونهوه دابش کردنه به خندرو به زولم و به سیاستی شستمار و داگریه ری دزانی . کورد دهیهوی یک بگریتهوه . دهیهوی له سر بناخهکی دیموکراتی و پیشکوتوخوازی مینته خاومنی چاره - نووسی خوی ، وهک ههموو کمل و نتهوه کانی جیهان به سر بهستی و شازادی بز ۰ تازه وای دانین نتهوهی کورد وهک دهلین دهیهوی (جیا بتهوه) ، واته یک بگریتهوه ، شهوه مافی خوینتی خوی دهی بریار بدا ۰ یو دهی دزی - شه ماته یوستین ؟ هلوئستی دیموکراتیکه پیشکوتوخوازانسه شهویه که شم ماته بملینن ، پشیمانی لی بکهن ، جا شهوه دم شهوه میللمتی کورده دهی بریار بدا داخوا هر وا به دابش کراوی له کمل نتهوهکانی در اوس دزی یا یک دهگریتهوه سر به خو دهی و له کمل دراوسی کان به برایتی دزی . مافی دباری کردنی چاره نووسی مافی رهوای خوینتی وه جیکای باس و دم به دمه نیه . بریارهک شه به دست کومه لانی هر او زهحمکتی کورده و پیوسته به کوپری قازاخ و بهر زهوسدی خوی بریار بدات بچکه لهوانه ، هیندی چار مسملهکه وا باس دهکن : چونک شه میرالیرم ماوه ، وهلم و لاتانه دا شورش سوسیالستی نهکراوه ، وهیا سوسیالیزم دانه مزراوه باس کردنی مافی دباری کردنی چاره نووسی کورد خصات لاوا ز دکات و . . .

شم یو چونه له گمل تیشوری مارکسیستی مافی چاره نووسی یک ناگریتهوه . لینین دلی : " شازادی نتمهوه زور لی کراوهکان نمک به وشوه رسته ی نارون و هرهمه ، نمک به بیمان نامه ی بی نیورک و به شیوهی راگرتنی مسملهکه تا سوسیالیزم ،

بملکو پیوسته له بهرنامه ی سیاسی دا که به چمینی وردو روون فورمولسه کرابی ، وه بهتایمیت ریایی و ترسم نوکی سوسیالستیکانی له نیو میللمتانی زولم لی کراودا له بهر چاو گرتی - داوا بکمن ۰ هر وک مروفا - یعنی تنیا له دهورانی گواستنهوهی نیکتاتوری چینی چه ساوه نختوانی بگاته نمانی چینهکان ، هر بهو جور مش مروقایمتی تنیا له ریگای دهورانی گواستنهوهی نازادی تهوای نتمهوه زولم لی کراوهکان ، واتا نازکا جیا بوونهوهی شهوان ، دختوانی بگاته تیکمل بوونی میللمتان) .
(شوبتهواره کشتیهکان - بهرکی ۲۷ لا ۲۵۲ - ۱۶۶ - رووسی) .
بم پیته به سنهوهی نازادی و سر - بهخوتی نتهوهی زتر دست ، بیان لانی کم باس نهکردن و روون نهکرد - شهوهی ، به برو بیانوی جیاواز یو چونیکی راست نیه ۰ شهوانی به تنگ بهکیته میللمتان و تهوایمتی خاکی و لانهون پیوسته شهونده یو مافی جیا بونهوه سر بهستی نتمهوهی زتر دست تی بکوشن ، شهونده دلن سوزی نیشان بدن نا نتهوهی زور لی کراو خوی هاو ریکا که له گمل شم برار " دلسوزانم " ده زیم و نامه ی جیا بدموه .

" مافی نتمهوهکان له دباری کردنی چاره نووسی خو دا ، راست به مانای مافی سر به خو یه به مفهومی سیاسی ، وه مافی جیا بونهوهی نازادا - نهی سیاسی له نتمهوهی زوردار ۰ به شیوهی رون تر شم داخوازه دیموکرا - سی به سیاسی به مانای شازادی تهوای نازیمایونه ، به قازانجی جیا بونهوهی چاره سرکردنی مسملهلی جیا بونهوهی له ریگای پرس کردن بهو نتمهوهی که جیا دهریتهوه ۰ شم ویست و داخوازه به هیچ حور له گمل ویستی جیا بونهوهی لغت کردن و پیک هیذانی ولاتی بچوک وک یک نیه ۰ شم داخوازه تنیا به مانای دهر برینی شیل گیری خیماته دزی ههموو چمینه تممیک نتمهوایمتی " (لینین همان سر چاوه)
لیرمدایه شهگر نیشتمان پهروهریکی کوردو پیشکوتوخواز مسملهلی مافی دباری کردنی چاره نووسی هینا کوری نابی به کافرو به حیوازی خواز و به غفلت به " شوقییمت " برانریت ۰ شم داخوازه داخوازیکی رهوایه ۰ مافی سؤگری نتمهوهی زتر دسته ۰ جیا شهگر هل و مرجی پیک نههاتسهوه ، مصلحمت نیه بگریته دروشمی روؤ شهوه شتر مسملهکی دیکمه ۰

پیوسته له بهر چاو بگری ، خیماتی بو بگری و میللمتکه مان بهو کیانه پهروهده بگریت ۰ نابی به بیان سویی شهوه که هل و مرجی پیک نههاتسهوه چاو لهو ماته بپوشی ، باسی نهگری وه له بیر بچتهوه ۰ نابی نتمهوهی کورد واکوش بگری که باسی دباری کردنی چاره نووس نهکا و پیک هیذانی دهولتی سر به خو ی کوردی به " خون و حمال " بزانی .

بهچی هذانی شم شهگر پهروه دوزینهوهی ریگای راست بو گمشتن بهو شامانجه بهر له ههموو که دهکه - ویده سر شانی حیزه به سیاسی کانی کوردستان ۰ پیوسته بیرو رای کشتی جبهانی و کورو کومهله پیشکوتو - خوازهکان له وهزی کوردستان ، له خیماتی رهوای کدلی کورد ناگاداریکن له مفیدانی جبهانی دا دوستی و یالیش و باری دهری راسته قینه و جیکای بروا یو خیماتی سقراتیزی نتمهوهی کورد ۰ واتا یو ناساندنی مافی دانانی چاره نووس بدوزنهوه ۰ حیزه کومونستیکانی شه و لاتانه به کوپری خملت و ناکاری شتر - ناسیونالیستی وه هر وهها سمارت به خیماتی دزی شم بریالستی و کوشه - بهرستی ، وه به همز کردن شم خیماته پیوسته به ههموو تواناوه له جولانه - وهی رزکاری خوازی کدلی ک-وردو پشیمانی بکهن و لم ریگایهوه سزخی کومه لانی هر او ی خلکی کوردستان یو سیاستی راست و دروستی خوینان راکیشن و شم کاره بناخهی بهکوتی و هاوکاری و برایتی نیوان کدلی کورد و گه لانی دیکه ی شم و لاتانه دابرتن و پتهوه به تینی بکهن ۰ گدلی کورد چاوه روانی شهوهی له حیزه - کومونستیکانی شم و لاتانه همیه که له حاجت مسملهلی نتمهوایمتی بهو ریبارهدا برون که لینین دلی :

" پهروهده کردنی شینتر ناسیو - نالیستی زحممت کیشانی ولاتانی زوردار ، دهی زیتر له سر شم نوختیه بیت که مافی جیا بونهوهی ولاته زور لی کراوهکان رابگریشن و پشیمانی لی بکمن ۰ شم داخوازه شم لاوه شهولای نیه ۰ تنانمت شمگر جیا بونهوه پیش سوسیالیزم له هزار حال له یک حال دا نیمکانی ومدی هاتی هیمی " .

لاپه رهکانی سهردهمی نوی بو بلاؤ کردهوهی ههموو چمینه نوسراویک و بیرو رایک لم باره دا ناوالمیه ۰

دهولتهکانی بازاری هاوهشی نوروپا دهکا که مسملهلی کورد خمنه بیش ریخراوی نتمهوه به ککرتوهکان .

“GELE JIBÎRAKIRÎ”

Birayekî hêja bi rubrîkê "Gelê jibîrakirî", nivîsarek ji me re san diye. Em sipasiyê wî birayê dikin û li jêr nivîsara wî bela dikin.

Kovara heftaneya "Deng û basên Mosko" di hejmara 23-î tîrmeha 1986 an de, beyana giştîya civîna "Rêxistina Hekariya Gelên Asya û Efrîka" belav kir. Ev civîne li navbera 14-17-ê meha gulane pêkhat. Di vê civînê de nûnerên partiyên demokratîkên şoreşger, tevgerên rizgarîxwaz, rêxistinên civakî, bizavên (hereket) li dij cengê û kesên navdarên civakî û siyasî ji 68 welatên Asya, Efrîka û Emerîkalatîn amade bibûn. Di destpêkê de, pêwîste em we agahdar bikin, ku ev rêxistine ne girêdayî dewlet û hukumetanin. Ji aliyê partî û rêxistinên demokrat û pêşverû pêkhatiye û salê carekê li dewletekê dicivin û behsa meselên giring û alozên cihanê dikin. Civînê ev salê li Mosko bû. Di civînê de behsa giş meselên cihanê yên îro hate kirin û li dawiyê beyaneka giştî, ji 52 bendan hate belavkirin.

Dema mirov hûr li naveroka van 52 bendan dinêre, wisan êskere dibê ku yêr beşdarî vê civînê bûne jiasmanî heya erdê, ji rohilatê heya roava, ji bejî heya nav deryayan behsa mesele û buyerên vê cihanê kirine.

Ji ber ku weheye-mumkine-ciyê hemû beyanê di rûpelên "Serdema Nû" de nebe.

Em bi dê bi kurtî behsa hinek xalên di civînê de hatin behskirin, bidin ber çavên xwendevanan.

"Rewşa dewletan û encama (netîce) bi tirsî siyaseta împeryalizmê, tirsî zêdekirina çekî û stratejiya împeryalizma Emrîkî, mehkumkirina dest-dirêjiyên dewletên împeryalist di

latan û mafên wan yêr rewşa (adil).

Pişgiriya bizava (hereket) aştî-xwaza cihanê, mehkumkirina dest-dirêjiya Emrîka li Girîna û Lîbyayê, pişgiriya gelê Efrîka Başûr bi serokatiya "ANC", pişgiriya tekoşîna gelê Namîbya bi serokatiya "SWAPO", pişgiriya welatên li ser sî-nûrên Efrîka Başûr, pişgiriya gelê Sehra Roava bi serokatiya "Polîzaryo". Daxwaza rawestandina dest-dirêjiyên Emrîka û Ferense di kar û barên hundirî yêr welatê Çad mehkumkirina siyaseta Emrîka li Asya û deynana bingehên (bas)etomî li Cezîra Vîkogarsiya, mehkumkirina siyaseta Emrîka li Pakîstanê, Kora Başûr, Efganîstanê û... Pişgiriya tekoşîna xelkê Japonê ji bo nedîştina basên Emrîkayî, pişgiriya tekoşîna xelkê Filîpînê ji bo rakirina basên Emrîkî, mehkumkirina, karên hovitiyên rijêma dîktatoriya Pakîstanê û pişgiriya tekoşîna gelê wê ji bo demokrasîyê û azadkirina girtiyên siyasî.

Pişgiriya tekoşîna gelê Mîkronîzya û gelê Kalîdonya Nû ji bo serxwebûnê, pişgiriya gelê Felestîne û sekinandina pîlanên Împeryalizmê li Lubnanê ji bo ku gelê wê bi xwe çarenûsa xwe diyar dike. Pişgiriya hukumeta Suryayê di xwe-ragirtina wê de hember hêrişên Împeryalizmê û zayonîzmê. Mehkumkirina dagîrkirina Qubrisê ji alî Turkiyê. Daxwaza sekinandina şerê Îranê û Iraqê. Mehkumkirina siyaseta Emrîkî li Nîkaragwa û pişgiriya hukumet û gelê wê. Pişgiriya gel û hukumeta Kubayê. Pişgiriya tekoşîna gelên Şîlê, El-Salvador û Portorîko dijî dîktatoriye û ji bo verandina demokrasîyê...."

Evne û gelek meselên din bi kurtî di beyanê de hatin behskirin. Em ji dengê xwe bi dengê beşdarên civînê re bilind dikin û pişgiriya temamî naveroka wê beyanê dikin. Lê her di

bi ber xwe nekevin û nebêjin mixabin ku di vê civînê de behsa hemû meselên cihanê û rohilata navîn hatin kirin, lê behsa neteweyeka 20 mîlyonî-ku li ber hirişên hukumetên dîktatorên Îran, Iraq û Turkiyê ye û di şerê man û nemanê de ye -ne hate behskirin. Çewa em li ber xwe nekevin ku rêxistineka weha mezin li hember çarenûsa neteweya 20 mîlyoniya Kurd, bê xem bimîne û behsa wê neke. Neteweyek li navbera çar dewletan hatiye beşkirin û pêtir ji sed salan ji bo mafên neteweyî, serxwebûn, azadî û demokrasîyê li ber xwe dide, tekoşîne dike û qurbanan dide. Ji hêjaye, em bêjin ku beyana civînê di behskirin û bişavtina (tehlîl) meselan de, wesan hûr bûye ku heya tekoşîna gelê Mîkronîzya û Kalîdonya Nû ji jî bîra nekirine. Em bawer dikin, ku ev karekê pîroze û gaveka înternasyonalîzmê û pêşverû ye. Lê mafê me ji heye, em vê pirsê dikin: "Çewa beşdarên civînê gelê Mîkronîzya di Okyanosa Etîlantîk de, li nav pêlên deryayê dîtine, ku bi mîkroskopê ji di nexşeya cografîya zemînê de xuya nabe û xelkê wê ji weheye çend hezar kes bin û bi tenahî (rehetî) nêçîra masyan dikin û jîna xwe dibin serî, lê belê neteweyeka 20 mîlyonî li Rohilata Navîn di şerê man û nemanê de ye û nekeve ber çavên wan?"

Kalîdonya Nû tê naskirin wek kolîniyeka Ferense, Ferense sosyalîsta ku hinek rêberên siyasî yêr Kurd pi dosta xwe dinasin û li cem wan wilo ye ku "Sosyalîzma rasteqîne (heqîqî)" li Ferense tê damezrandin û siyaseta we her rast "Parîtya Komonîsta Ferense îdare dike." Lê her li ser dema wê hukumeta sosyalîsta Ferense bû, dema cuntayê li Kalîdonya Nû hukum xistiye destê xwe û tevgera gelê wê ji bo serxwebûnê serbirrîkirî. Pîrseka din a

û ev xesareta wilo mezin dane?

Bê guman, bose jê re hatiye danîn û ew hatine bose. Erê boşedanîna hêzên xomalî ma ne dijî wê îdîayê ye ya ku daxwaza sekinandina şêrê xwebixweyî dike. Bê guman belê.

Di beyana KOMELÊ de hatiye nivîsîn ku P.D.K.Î.-ê di van mehên dawî de hewil daye hêzên xwe bişîne başûrê Kurdistanê -Kurdistanê Îranê-. Erê hebûna pêşmergeyê P.D.K.Î.-ê li başûrê Kurdistanê Îranê ziyaneke (xusaretî) digehîne tevgêra Kurdistanê? Erê tenê mafê hêzên çekdarên Cemhoriya Îsalmiya Îranê heye li başûrê Kurdistanê hebin û destê xwe deynin wê deverê?

Çewa dibe mirov, li hember vê kersatê dernekeve yan bi piştguhê xwe ve pavê?

Em bi eşkerayî dibêjin: kuştin û bikuştindana pêşmergeyê di şerê birakujiyê de tawan û cîna yeteka mezine û yên ku vî şerî digerin jî kîjan alî be mehkume.

Em bi eşkerayî dibêjin li ber çav negirtina yekîtiya hêzên tevgêra Kurdistanê di şertên îro de çewtîyek dîrokiye û ber bi xiyaretê diçe.

Em ji temami partî û rêxistinên siyasî yên kurd li hemû beşên Kurdistanê Îran, Iraq û Tirkîyê, dixwazin ku li hember vî şerî derkevin û pêwîste her jî îro kar û xebatê bikin ji bo sekinandin û nehiştinavî şerî û eger rêberên KOMELÊ û P.D.-K.Î.-ê amade nebin bi zûtirîn wext şerê birakujiyê bisekinînin û gawên siyasî di vî warî de nehavên, divê bi tundî hemû cure peywendiyan digel van her du rêxistinên birin.

Pêşmergeyê kurd, gernasekê fedakare, tenê û bi tenê ji bo mafên rewayên (adil) neteweyî û rizgarbûnê ji destê dagîrkeran, destê xwe daye çekê xwe.

Kuştin û bikuştindana pêşmergeyê

nayet û xiyaretê, tu manayeka din nîne û cezayê xiyaretê jî eşkereye. Em ji temami kurdên dilsozên kurdamin di P.D.K.Î.-ê û KOMELÊ de dixwazin bi dengê bilind vî karî, mehkum bikin. Her weha em ji wan dixwazin bi her awayî bêzarî û nerazîbûna xwe hember domkirina şerê birakujiyê eşkerakin. Belko dengê we bibe qemçî û rêberên her du rêxistinên hişyar bikin. ○

GOTARA ŞEHÎD QUDSÎ! ji rûpel 1

ê kurd, bi çengê xwe yê asinî ala pîroz hildide, belê alay hildide, ew ala ku gelê kurd, her jî destpêka, dîrokê, xwîna xwe bo rijandiye.

Gelî biraya, ez pîrozbahiyên xwe pêşkêşî hemû kurdan û hemû gelên azadîxwaz dikim. Ey birayê kurd, tu dizanî ala pîroz çî şîretan li te dike?

Dibêje: hûn hemû bê ferq û cudayî, axa û karker, mezin û biçûk, sagirt û şivan û cutkar, jin û mêr û zarok, bi hev re bijîn û bi yek dil û can, ji bo yek armanc xebatê bikin. Dîsan dibêje: rengê min ê sor, nîşana gernasî û nebeziya gelê kurd e. Rengê min ê sipî dibêje: gelê kurd canekê rast û pak heye. Rengê min ê kesk hawar dike: axa Kurdistanê pire ji dext û danî û gencîneyên-xezîne-zêr û zîvî.

Ey kurd! hûn hemû bi canekê pak û bi baweriyê rast û rind, bi hev re Kurdistanê xwe biparêzin. Dîsan dibêje: ey karker, cutkar û paleyê kurd, bila dilê te her nîşana rastî û pakîyê be. Nîşana hewildan û xebata destê te ne ev her du golîyên genimî û cehî yên ku her tim li ber çavên te ne û ji te redibêjin: xebatê bike, kar bike û welatê xwe ava bike. Dîsan, mezîniya te dixwaze, serkeftina te di xwendinê de ye.

Jin û mêr, kur û keç bi carekê bi xwînin ji her ku hemû fêkiyê xwes

û jiyane, bi xwendinê ve tê. Xwedê jî tîrêja roja xwe bi ser hemû saxletên -sîfat- ciwanên mirovî de tîne û ciwantir dike.

Ey kurd: em jî bersiva şîretên alay didin û dibêjin: ey ala, em hemû soz didin bi yek dil û bi laşekê asinî, sund dixun, ji te re bibin metal, em rast bin, kar bikin û bixwînin. Ey kurd ala sembola me ye, li paşku bilind bûye, ger dakeve jêr hêjaye hemû gelê kurd jê re bibi qurban.

Bijî Kurd û Kurdistan.

Bijî hemû gelên azadîxwaz. ○

" GELÊ JIBÎRAKIRÎ " ji rûpel 4
xistinên demokrat û pêşverû yên wan dewletên Kurdistan di nav xwe de parvekirin, kes wan amade re bibû di vî civînê de ta ku mesela Kurdî behs bike û bibêje: neteweyek 20 milyonî heye û li welatê xwe Kurdistanê ketiye ber hêrişan û di şerê man û nemanê de ye. Em bi xwe dibînin ku mafê zehmetkêşên kurd tune ye gili û gazinan ji beşdarên vî civînê yan ji Rêxistina Hevkariya Gelên Asya û Efrîka" bikin. Neteweyek ku nikaribe di meydana siyaseta cîhanê de xwe îsbat bike û nikaribe têkoşîna xwebî dinyayê bide naskirin, dê her wilo bê nav û nîşan û bê dost û heval mîne. Hêqê zehmetkêşên kurd li ser rêberên partî û rêxistinên siyasî ên kurd heye ku jê bipirsîn: çewa dibe neteweyeka 20 milyonî ku qet xwe ji têkoşinê û fêdakariyê ji bo serxwebûn û azadiyê dîr ne xistiye di rêxistineka weha mezina pêşverûyên navneteweyî de, ciyê xwe nebe û kes behs neke?

Zehmetkêşên kurd heq li ser wan rêberên parîtya heye, ku di axaftin û nivîsarên xwe de behsa "hevkariya tevgêrên rizgarîxwaz û pêşverûyên Roava" dikin û bo xapandina xelkê ne agehdar û ronakbîrên pêşverû behsa dostaniya welatên sosyalist

ji rûpel 1

"Serdema Nû" diçû çapkirinê, beyana roja 30.6.1986-a komîta nûneriya rêxistina Partiya Komonista Îranê -KOMELE- li dervey welatî giha destê me.

Di vê beyanê de, behsa şerekê ma wêrankerê navbera pêşmergeyên P.D.K.Î. -ê û KOMELÊ, li gundê qulqûlê tê kirin. Beyan bi awayekê wesane ku KOMELÊ "Serkeftinek" ber bi çav bi dest xwe xistiye. Lê heya nivîsîna vê nivîsarê hîn çî xeber ne gihaye destê me derbarey vî şerî ji aliyê P.D.K.Î.-ê û em nizanin ka P.D.K.Î.-ê xeberê vî şerî çewa belav kiriye. Mesele jî ew qas girînge, ku em nikarin ku li benda beyana P.D.K.Î.-ê bin. Ji ber ku-bi rastî-ev cînayteka mezine bi şeweyê KOMELE behs dike.

Beyana KOMELÊ zîyanên (xusaretî) giranên P.D.K.Î.-ê dide zanîn û dibêje: ku laşê 17 pêşmergeyên KOMELÊ jî hatine kuştin. Eger em hejmara kuştîya di vî sînûrî jî de ragirin, eve bi hindikî 19 pêşmerge bi destê hev hatine kuştin, ev jî di şertên ku li gor beyana bi KOMELÊ bi xwe "Kurdistan ji aliyê cemhoriya Îslamiya Îranê bûye welatekê milîtarîst".

Beyana KOMELÊ sedemê van şeran jî dike xetayên (cûç) P.D.K.Î.-ê ku ew sersekinandina bê qeyd û şert û destpêkirina dan û standina bi aşti û demokrasî li Kurdistanê qebûl nake". Li vir em vê pirsê dikin: eger mebesta her rêxistinek ji wan parastina armancên tevgêra neteweyî ya kurd be, çewa ew şere birakujîyê di navbera pêşmergeyan de nasekinandin, eger raste baweriya wan ew be ku şerê birakujîyê bi ziyara tevgêra rizgarîxwaza Kurdistanê dizanin. Wê demê sekinandina vî şerî dibe karê herî giring û bingehiyê rêberên van her du rêxistiran û pêwîste bi hemû hêza xwe li hember vî şerî bin. Lê rastî eve, ku

diya rêxistinên xwe bi dereca yekem dibînin û her yek bi awayekî û bi hecetên bê mane, xwe ji çareser kirina vê astengê dûr dixin. KOMELE şertê dawî yê xwe bo sersekinandina dide eşkerakirin ku P.D.K.Î.-ê bê qeyd û şert sekinandina şerî qebûl bike, her weke ku şerê van her du rêxistina meseleyeka hêsan û ne giring be.

Rêberên P.D.K.Î.-ê jî bi vî şertî dest bi dan û standina bi KOMELÊ re qebûl dike, eger KOMELE, P.D.K.Î.-ê bi partiyeka şoresger qebûl bike.

Manaya şertên van her du rêxistinan çîye?

Ev şertne di praktîk de wê manayê dide ku:

yekem: kuştin û bi kuştindana pêşmergeyên kurd karekê wilo hêsane, ku dikare her roj û her saet dubare (tikrar) bibe.

Duwm: yekîtiya hêzên cur be cur ên tevgêra netewiya şoresgêra Kurdistanê ne bi dereca yekeme, lê belê meseleyeka wilo hêsane ku mirov di kare jî bira bibe û li ser çareser kirina wê ne sekine.

Nexêr, rêberên hêjayên KOMELÊ û P.D.K.Î.-ê, kuştin û bi kuştindana pêşmergeyên şoresger ji her du alîyan tawan û cînayete. Cînayeteke wilo mezine ku mirov nikare bi ser de bazde. Nexêr, rêberên hêjayên KOMELÊ û P.D.K.Î.-ê, mesela yekîtiya hêzên tevgêra şoresgêra Kurdistanê ne tenê meseleyeka bingehiye, lê belê mesela man û nemanê ye.

Mesela yekîtiya hêzên tevgêra Kurdistanê ji hemû xilafên ku navê îdolojîk lê daniye, giringtîre û temamî wan xilafan dikarin di nav çarçûvê vê yekîtiyê de cî bigrin. Êdî kar û xebata ji bo yekîtiya hêzên tevgêra Kurdistanê û çareser kirina asteng û giriftariyên dîbin hoyên (sedem) ne hevgirtinê, karê herî giring û bingehiyê her rêxis-

karê herî giring û bingehiyê çewtiyeka dîrokiya wilo ye ku digehe xiyane.

Bila em vê meselê di şertên îroyîn de ber bi çav bigrin. Dagîrkirina eskeriya temamî Kurdistanê Îranê ji aliyê hêzên cemhoriya Îslamiya Îranê û li gor agehdariyên her hêzekê ji wan-da ku ne bêjin em ji ber xwe dipeyvin.

Boltêna dawîya deng û basên P.D.K.Î.-ê hejmar 157 li ber destê me ye. Li gor deng û behsên vê bolte-nê, di çend şerekên cîyawaz de, 213 kes eskerê dijminî bi destê pêşmergeyên gernasê P.D.K.Î.-ê hatine kuştin û 17 esker jî bi dîfî hatine girtin. Di van hemû şeran tenê du pêşmergeyên P.D.K.Î.-ê şehîd bûne. Helbet birîndar û kuştîyên dijminî jî ne hatine dîtin, di nav vê hêjmarê de nînin. Boltêna dawîya deng û behsên KOMELÊ jî li ber destê me ye. Li gor deng û behsên vê boltêna hejmar 126- pêşmergeyên KOMELÊ 34 kes jî dijminî kuştine, bê ku yek pêşmergeyê şehîd be yan birîndar be.

Eger em hinek hûr li beyana KOMELÊ binêrin ya ku li ser şerê birakujîyê bûye û muqayese bikin, bo me xuya dibe ku 17 pêşmergeyên P.D.K.Î.-ê şehîd bûne û du kes bi dîfî hatine girtin û du pêşmergeyên KOMELÊ şehîd bûne. Manaya vê ewe ku, P.D.K.Î.-ê bi wan 19 pêşmergeyên dikari 2400 kesan ji dijminî bikuje. KOMELE jî dikari bi wan her du pêşmergeyan bi hindikî 80 kesan ji dijminî bikuje.

Erê gelo! domkirina vî şerî ma ne xizmete ji Cemhoriya Îslamiya Îranê re, her wesa xizmetkirina hêzên dagîrkerên Îslamiyên Îranê ma ne xiyane ji armancên tevgêra, Kurdistanêre.

Pêşmergeyên P.D.K.Î.-ê ku li hember kuştina 213 kesên dijminî û dilkirina 17 kesên tenê du şehîd dane, çewa bi yek car û bi şerê dî-

Serdema Nû

JÎ ALÎ DESTEYA NIVÎSKARAN VE TÊT BELAVKIRIN

Sal 1 Hejmar 7

TEBAX 1986

Biha: 6 Kronê Swêdî

DÎSAN TAWANEKE DIN!

Me di hejmara pêşîn a "Serdema Nû" de, nivîsî bû, ku em di rûpelên rojname xwe de, cî nadin di jatiya partî û rêxistinên Kurd. Naveroke pênc hejmarên belavkirî jî, nîşan dide ku me soza xwe bi cî aniyê. Ne tenê ev, em li wê baweriyê bûn û niha jî ew bawerî me heye. ku heya kar û xebata wan partî û rêxistina dijî berjewendiya (meslehet) giştî ya tevgêra rizgarîxwaza Kurdistanê nebe, em helwêstê xwe diyar nakin. Lê me bi eşkerayî jî gotî bû her wextekê ew kar û kiryar dijî berjewendiya giştî û bingehiya tevgêrê be, em dê bi tundî dengê xwe bilindkin û berjewendiya tevgêra Kurdistanê parêzin. Her karkê zîyanê (zîrar) bigehîne tevgêra Kurdistanê, bi her şeweyekî be û ji alî kîjanî be, em dê li dijî sekinin û wê zîyanê rîswa kin.

Eşkeraye ku yekitiya hêzên şoresgêrên tevgêra rizgarîxwaza niştîmanî, li her perçeyeka Kurdistanê me seleyeka bingehiye. Her weha yekitiya hêzên şoresgêrên tevgêra me, çekê herî tund û tûje hember dagîrkeran û hêrişên wan yên eskerî, siyasî û kulturî. Erê gelo! ev tiştê me gotî, ma pêwîstî bi şahîd û belgeyan heye?

Ji aliyê me bi xwe ve, serbora (tecrube) dehan salên borî, wesa rûhn û eşkera kiriye, ku tenê mirovên ne agehdar û dilrêş pê ne bawerîn.

Dijminên tevgêra şoresgêra niştîmaniya kurd, bi dirêjiya difrokê, te-

nê bi çekê duberekiyê (bê tifaqî) karine tevgêra me tûşî şikestnê bikin û her carekê xwîna hezaran lawên gernasên Kurdistanê bi avê de berdin.

Mesela, ku bi taybetî, di va her du salên borî de, bûye sedama dîgîranî û xema dost û dilxwazên tevgêra rizgarîxwaza Kurdistanê, şerê navxweyî yê li navbera Partiya Demokratî Kurdîstana Îranê û KOMELÊ ye.

Rêdaksiyona "Serdema Nû" bi belavkirina nameya Mihemed Mukrî bi helkeftina (munasebet) 40 saliya da mezrandina P.D.K.I. ê, nîşan da ku ew digel bişawtina (tehlîl) wî bûne derbarey mesela şerê navxweyî.

Di wê nameyê de bi awakî zanistî rê hatibû dîtin ji bo çareserkirina hemû astengên dibin sedemên vî şerî û rîya çareserkirina vî şerê navxweyî jî eşkere kiri bû.

Me xeberê sekinandina şerê navxweyî yê berî çend meha bi dilek xweş bihîst û bila bi xeyala kesî de neyê ku me pişgiriya vî alî an yê din kiriye. Bervajî me bi mebest (enqest) xwe ji vê mesele dîr dixist. Nemaze ku rêberên her du rêxistina, pir caran gotine kudi-rêjkirina vî şerî tenê feyda dijminê dilrêş têde ye ku ew jî cemhoriya Îslamiya Îranê ye.

Hevpeyvîna hêja Omer Îlhanîzade -endamê komîta merkeziya KOMELÊ digel rojname Le Mounde Ferensî nimuneyek ji wan gotina ye.

Di van roja de, ku hejmara 5-an a

GOTARA ŞEHÎD QUDSÎ!

Xwendevanekê hêja ê "Serdema Nû" nivîsarek ji me re şandiye li ser hinek buyerên meha hezîranê di diroka têkoşîna gelê kurd de û di xwaze nivîsara wî bê weşandin.

Bi nameya xwe re, têksta gotara -axaftin-şehîd Mihemed Qudsî jî şandiye. Ev gotare, şehîd Qudsî li sala 1946-an, li bajarê Nexede-Kurdîstana Rohilat-di roja bilindkirina ala pîroz a Kurdistanê de xwendiyê.

Herçend nivîsara wî hevalî dereng giha destê me û me nikarî di hejmara 5-an de -ku qewil bû di hezîranê de derkeve- belav bikin, lê dîsan em wê nivîsarê hêjayî belavkirinê dibînin, digel sipasiyên me bo wî hevalî.

Gotara şehîd Mihemed Qudsî bi helkeftina -munasabe- bilindkirina ala Kurdistanê li bajarê Nexede, li sala 1946-an. Ev gotara di hejmara 5-an sala yekem a rojnameya "Kurdistan" de hatiye weşandin.

"Mezinên min, ey gelê bişeref, ey karker, cutkar, sepan û paleyên kurdên bihagiran. Vaye roj bi ser şoresa gelêriya pîroz a gelê kurd de hilat. Axa Kurdistanê laşê xurt û lawan himêz kir. Çiya, dol û destên Kurdistanê pirin ji gorên gernas û mîrxasên kurd yên ku canê xwe feda kirî di rîya azadiyê de, ji bo alayê pîroz ê Kurdistanê bilind bibê. Gelî birayan!

Şoresên Diyarbekir, Dersim, Silêmanî, Amêdî û Barzan hemû nîşanên xwegorîkirinê ne ji bo azadiyê. Îro mezintirîn û pîroztirîn roje bo gelê kurd. Hûn dibînin baziyê bihêz

سهردهمی نووی

له لایه نده سته ی نووسه رانه وه دهر نهجی

خاوهنی ئیمتیاژ

د ده مشید حیدری

سه ر نوو سه ر

که ریم حسامی

نرخى ٦ كرونى سویدیه

سپتامبری ١٩٨٦

خرمانانی ١٣ ٦٥

ژماره ٨

سانی به که م

دیر یاسینی کوردستان

ئاواره و دهر بدهر بوون ، خهخلالی خوین مژو بیا و کوز بۆ له داردانسی نازادبوخاوانی کورد له لایهن خوصیتی جه لادهوه کرا به حاکیسی شعرغ و له ماوهی چند رۆژدا لسه شارهکانی سنه و پاوه و مهربان و سهقر و مهلباد دهیان کاسی به بی محاکههوه بهلگه و پرسیار گولمباران کرد .

بهر بهر هکانی قاره مانانهی خهخلالی کوردستان ناگری قین و داخ لسه دلی و دوزمهناهی خومهینی دل رهشی به تین تر کرد . قهرمانی دا کوردستان به گشتی به لامار بدر بو بکه و پته کهماوی ئابوریهوه .

نهم حاره ئیتر تندا پشمرگهیی چهکار نهمر که دهکوته بهر به لاماری داگری که رانی سوپای کوماری ئیسلامی ، به لگو کهلی کورد به گشتی به پسر و

بو لاپیری ٢

روزی آی مانگی سپتامبری سالی ١٩٧٩ دا له میژوی خهباتی کهلی کورد له کوردستانی ئیژان له روژیکسی رهش و شووم و نیکهت دهژمیردی . گوندی قارنی له مهلبهندی سندوس له نۆ کورددا به دیر یاسینی کوردستان ناوانگی کردره . پشاش شهوه که روژی ٢٨ کی لاویژی شهه ساله شهام خومینی دژی میلهتهسی کوردی موسلمان فتوای خهزای داو به کدک وهرگرتن له ههستی ویشک و برینگی نابیی و رهوتی کۆتیهپرستی ، وه به بلا و کردنهوهی بوختان و درۆی ههله ههت یاندار و ژاندارم و نهترهتی به کوردستان وهرکرد .

شارهکانی پاوه و مریوان و سهقیز به لامار دران ، به سدان کاسی بی چک و بی تاوان کوززان و ههزاران خا و خیزان له ترسی بۆ مهاباران و کوشناری به کۆمهل وچیا کهوتسن و

میللهتی له بیر کراو

گو قاری "نه نبائی موسکو" له ژماره ٢٣ آی مانگی ژوئینی ١٩٨٦ دا به یاننا مه ی گشتی کۆ بوونه وه ی "ریکخراوی هاوکاری که لانی ئاسیا و نه فریقا" ی بلاو کردوته وه و ده نووسی :

ریکخراوی هاوکاری که لانی ئاسیا و نه فریقا له نیوان ٤ او ١٧ ی مانگی مایدا له موسکو کۆبوونه وه ی سالانه ی خۆی پشیک هینا له م کۆبوونه وه ییدا نوینه رانی حیزبه دیموکراته کانی شوژشکیر و جولانه وه ی زرگاربخاوانی نیشتمانی و ریکخراوه کۆمه لایه تیه کان و جولانه وه ی دژی شه ر و که سانی ناسراوی کۆمه لایه تی و سیاسی له ٦٨ و ٧٠ لانی ئاسیا و نه فریقا و ئەمریکای لاتینی تیدا به شدار بوون "

کۆبوونهوهی نهم حاره له موسکو له کشت ممهلهکانی شهروژی جیهانی کۆلیوهتهوه له کۆتایی دا بهیان نامه بهکی گشتی له ٥٢ بهند دا بلاو کردوته . وه کاتیک مروف به وردی سهیری نۆهروکی نهم بهیان نامه ٥٢ بهندیه بهکات ، بۆ دهردهگهوی که بهشدار

بو لاپیری ٢

له سهرهتاوه پێویسته ومیری خهینه . وه که نهم ریکخراوهیه سهر به دهولهت و حکومهتهکان نیه . له لایهن حیزب و ریکخراوه دیموکرات ویشکهوتنخوازه کانهه بیک هانوه ، وه سالی جاریک له بهکیک له ولاتهکانی جیهاندا کۆ دهستهوهه باسی مهسهله کریهنگ و ئالوزهکانی جیهان دهکا .

نایانه ده بی کوردی دوا کهوتوه ..؟

٢- نهدمی کوردی بهش به حالی خۆی وه له زاتی خۆیدا چۆنه ، دوا کهوتوه یا نه ؟

نهدمی کوردیش وهکو نهدمی میللمانی دیکه کهلی جهش و شکل و ریبازی هیه . شهوهی که لیره دا ئیمه به گرینگی دهزانین و به بنجینهی بریارو قهزاوتی دادنهین ، ریبازی نیشتمانییه . یانی شهوهی ههستی نیشتمانیهرهوی و روداوهکانسی سیاسی و مهسهله گرینکهکانی کهل به گشتی دهنوینی . ههر وهها ریبازی کومه لایهتی به ، یانی شهوهی له زبانی بو لاپیری ١

له بهر شهوه نهدمی کوردی له پیش سدهی بیسته میش دا هیندی غنصری نهدمی بورژوائی ، وه تعناخت بورژوا دیمو کراتیشی تیدا دهیندیری که حاجی قادری کۆیی نوینهری گرینکهیمی . به لام شهوه هیشتا وهکو کهرا وابه وه نابینه بهر ههلهستی شهوه که بلتیهین نهدمی کوردی وهکو سهرخانی زبانی دهرمهکی به .

له نهدمی شهوه که لانهی که له پلهی سهرامبهداری پتی کهیشتودا دهزین وهکو که لانی ولاته سهرامبهداراهکانسی ئورویا و هی دیکه دوا کهوتوه و له نهدمی شهوه که لانهی که له نیرامسی سوسالیستی دا دهزین به چند پله له دوا به .

نهدمی ههموو کهل و میلمتیک دیکه بهشیکه له سهرخانی زبانی ئابووری کۆمه لایهتی . وهکو دهزانین کهلی کورد نا ههوه له کانی نهم سدهیه له پلهی زبانی دهرمهکی دا بووه . له دوا ی شهری ههمولی جیهانی پتوهندهکانی بورژوائی سهری ههلهداوه ، به تابهتی له دوا ی شهری دوهههوه کهوتوته به خۆ دا هانت و هیشتا تهواو پتی نه کهیشتوه . بهم پتی به شهوه بی کوردی تا هه وهله کانی نهم سدهیه بهشیکه له سهر خانی زبانی دهرمهکی . وهکووو دهزانین هیندی دیاردی سهرخانی تازه له ههناوی کومه لی قدیم دا دهوانی سهر ههلهات .

کۆمهی نهدمی نهم ژمارهیممان به یادی زانا و نووسری هیژای کورد ماموستا حهمنی قزلجی به وتاریکی شهوه رازینیموه که له ژماره ٢٥ ی خاکطیوهی ١٣٤٩ - (ئاوریلی ١٩٨٠) له روزنامهی کوردستان چاپی ئورویادا بلاوی کردتوه . پێویسته ومیری خهینه که به داخوه مانگی سپتامبری شهوه سال دوو سال به سهر کوچی دوا یی نهم نووسره بهرزه را دهری که له بهنجخانهی ریبازی کوماری ئیسلامی ئیژاندا شه هید کرا .

شایا شه ده بی کوردی دوا کهوتوه؟

" بۆ وهلامی شهوه برسیاره پێویسته بزاین که نهدمی کوردی به ج سنهگ و تهرازویهک ههله دهکشین ، له کهل کام نهدم بهراوهردی دهکمین ، وه نهدمی کوردی بهش به حالی خۆی چۆنه ؟

١- نهدمی کوردی له چاوج نهدمیک دوا کهوتوه ؟ نهدمی کوردیش وهکو

پاشماوی ل ۲ دیر یاسین

لاو و زن و مذدال و چاک و خرابسهوه کهوته بهر هیرش و کوشتاری به کومهل . روژی ۱۱ خرماتان آی سپتامبری ۱۹۷۹ تاقمیک پاسدارو ژاندارم و جاشی قهرهپهپاخی سندوسر گوندی قارنهپان پهلامار دا . کهوتنه گیانی خملکی بی چک و بی دبیغ ۴۶ که - سیان شمهد کرد . مه لای گوندی که به قورنانهوه هانبوه تکابه سهریان بری . شهگهر دیر یاسین له فلههستن سالی ۱۹۴۸ له لایهن سههپوتهکانهوه کهوته بهر پهلامارو دانیشتهوهکانسی قمتل و عام کران ، گوندی قارنهش له لایهن " لهشکری شریلا دی خومهینهوه " کهوته بهر هیرش و خملکهکی قمتل و عام کران .

دباره فتوی " شمامی شومت " بۆ خفزاو کوشتاری کوردهکان لسه لایهن " لهشکری شریلا دیهوه " دهروایه به تهواوی مچتی بگا . شتر پاسدارا - نی " شولام " تمنیا به قهلاجسو . کر دنی خملکی قارنه وازبان نههیناو

کوشتاری به کومهلی خملکی کوردستان بۆربه بهرنامهو سیاست و کردهوهی داگیرکهران و به دهیان دیر یاسین له کوردستان درپانته کرانهوه . کوشتاری به کومهلی زحمهتکیشا - نی گوندی شیندرقاش ، وسوکند ،

کورد له لایهن ریژیومی کومساری شریلا می شریانهوه . شیتا حوت سال له قسوا ی خفزاو خومینی دزی گهلی کورد رادههیری . لهو ماوهیمدا کوردستان کراوته ولاتی داگیرکراو و ناوچهی نیزامی ، کم شارو گوندی کوردستان ماون که نهکهونه بهر سو مباران و ویران نهکرتین و نهسوئیرتین . گدلی کورد به تهرویه بوی بوی - دهرکهوتوه ، تا ریژیومه دیکتاتور و شوقینستهکان بهسهر کوردستان دا زالین ، تا کوردستان وهک ولاتی داگیرکراو و ژیر دهست بمینیتسهوه ، کاره ساتی داخداوی دیر یاسین و قارنه ههمیشه ههرهشیمان لی دهکات . تمنیا بهکدیتی و خفباتی کولندهرانه دهنوائی گهلی کوردی بهشخوراو له کارهساتانه بهاریزی و له ژیر دهستی رزگاریان کا .

سوفیان ، سهروکانی ، کولیسج ، قهلاتان ، کورخانه ساروقامیش ، سهوزی و قهرهگول ، قهباکنندی، کهریزه و دیلان چرخ ، بایین ، شیدامی به کومهلی لوانی مههاباد بهشک بون له سیاهستی قهلاجو کردنی گدلی

پاری

روژه گانی

گهلا و پیژ

برایمی بهریز و خوشهویست (م.ر) به بونهی کارساتمکانی مانگی کهلاویزهوه وتاریکی بۆ ناردوین . وا شیمه له گهل سویاس بۆ هاوکاری و همتی برایمی دهقی نووسراومه بلاق نمکینهوه .

کهلاویزی ۱۳۳۲ (تابی ۱۹۵۳) له میژوی خبانی کهلانی شیراندا به مانگی شادی و تالی قوماز کراوه . ۲۵ کهلاویزی ۱۳۳۲ ههمهزه اشای دیکتاتورو دهس نیژی شیمیر یالیزم ، پاش نهوهی که پیلانی کودیتا کهی سهری نهگرت ، سواری فروکه سوو بهروه بهغداو شیتالیا تی تقانند و رای کرد . بهلام نمبوونی بهکیتی هیزه شورشگیرهکانی شیران ، به تایبیت ریک نمبوونی حکومتی دوکتور محقق و حیزی تودهی شیران بوو به هوئی چول کردنی میدان بۆ خیزهکانی کۆنه پهرستی سهر به شیمیر یالیزم و کودهتاجیهکان سهر کهوتن .

کودیتای ۲۸ کهلاویز له لایهن دهزگای جاسوسی شمریکاو شینگلیز نهخشه کیشر او به دهستی کاربه دهستانی شه دوو ولاتهوه بهریوه چوو بریانیلنگ سهرنج دهری سیاسی تلمبویزیونی ئای . تی . بی . شمریکایی له کتیبکی خویدا به ناوی اروخانی شیمیر اتووری شینگلیزو دهولتی دوکتور محقق " به روونی دهستی دوو حکومتی شیمیر یالیستی شمریکاو شینگلیز له روخاندنی حکومتی محقق دا نیشان دداو دهسوئی :

" شینگلیز و شمریکا سهارت به ترسنوکی له نهخشه خویان کیشا . شا لهو کهسانه نهبوو که بتوانی زهبری بهکهم له محقق بدا . شمریکاو شینگلیز له مانگی ژوئیهی ۱۹۵۳ دا "کیرمیت روزولت" بۆ سهر کردهیی و دهس بهکار بوون ناردیانه شیران . کوندهتاجیهکان تمنیا شهوندیمان له شا دهویست که دوو فرمان شیمیرا بکات . بهکیان قهرمانی لی خستنی دوکتور محقق ، شهوی دیکهش قهرمانی سهروک وهزیری سهر لهشکر زا هیدی . بهلام شا شهو غیرهتهی نهبوو ، نهی دهویرا ، بروای ندههکرد که کودیتا سهر دمهکوئی ، لهوه دهرتسا که لهم کودیتا - یعدا شهو بیته قوربانی . دوو معموزی جاسوسی بهکیک شینگلیزی لسه ریکخراوی جاسوسی M ۱۱ ، شهوی دیکهش شمریکایی له سی ، ئای ، ئی (C . I . A) له پاریسی

چاویان به شهرفی خوشکی شا کهوت پشتیوانی تهواوی شینگلیز و شمریکا - یان بی راگهیاندا ناردیانهوه تاران که براکهی دلنیا بکات . بیجکه له شهرف زئرال " شوارتی کوف " ی شمریکایی که ماوهی شهش سال سهروکی ژاندارمری شا بوو کردیانه معمور که چاوی به شا بکهوهی و دلنئیای بکات . بهلام شا ههر دوو دل و در دۆنگه بوو . روزولت مجبور بوو خوی شا بدوینی . به شهو له ترومیل دا شای نهرم کرد که قهرمانهکان شیمیرا بکات . بهلام هیشتا کار تهواو نهبوو . بلاو کردنهوهی دوو وشه به رهمز ، له نیوان بهرنامهکانی رادیویی دا ، وتاریک له لایهن پرزیدینت ئایزن هاویرهوه ، بهرنامهیهکی تایبیتش له بهشی فارسی بی . بی . سی شهمانه نیشانهی شهوه بون که دوو دهولتی شینگلیز و شمریکا به تهواوی له کودیتا پشتیوانی دهکهن . شه دوو نیشانهیه شای هینا سهر شهو پاوهره که ههر تک قهرمانهکان واژو بکات ، بهلام بهو شهرتسه پیش کودیتا له تاران ومدهر کهوئی و بچپته کوشکهکانی روخ بهجری قهزوبن تا شهگهر کودیتا سهر نهکهوت شهو بتوائی له ولات ومدهر کهوئی .

شا له ترسان وا بهشوکا بوو بهسهر لهوه که قهرمانهکانی بۆ بتینن و شیمزای بکا له تاران ومدهر کهوت . روزولت ناچار بوو قهرمانهکانی نارد بۆ شیمال که شیمزایان بکات .

ریچارد کاتم که شهو دهم سو سیا کاری دهکرد دهلی : " روزویلت قهرمانهیهکی لی وشاوا دهرچوو . کاتیک دارودهستی محقق به سهر شهقامهکاندا زال بون ، روزویلت له سهرکهزی رادیوییکی نههینی دا خوی هشار دابوو له رنگای قیبریهوه له گهل شمریکا پیوندی دهگرت لهو شوتنه را هزاران توخه لسه قهرمانهکانی شا به تاران دا بلاو کرانهوه . شهو خملکی له شمالی تاران رزانه سهر شهقامهکان و بریاربان دابوو که حکومتی محقق بروختن کومهلیکی به کرئی گیراوی بی بیرو باوهر بون سه دولاری شمریکایی به کرئی گیرا بون . بهارهبه کی له راده بهمدر بۆ شهو کاره خهرج کرابوو " بریان لیپینگ لسه کوتایی دا دهسوئی : شهمه شاخرین چار بوو که له لندهنهوه نهخشهیک دهکیشرا تا دیاری بکا له ولاتیکی کرینگی روز هلاتی نیوهراست دا ج کهسبک دهبیته سهروکی ولات و سهروکند وهزیر . روزی دواي گهرانهوهی شا روزویلت چوه لندهن را تاپورتی کاری خوی بدا به دهزگای جاسوسی شینگلستان و سهرکهوتنهکی بۆ شیمیر یالیزمی گهره شینگلیسی ، وینستون چرچیل بکیریتسهوه ، گهرانهوهی شا دهسلانی شینگلیزهکانی له شیراندا کوتایی بی هیناو له مانگی ئایی

پاشماوه‌ی ل ۱ میلیله‌تی

بوه‌کائی کوپونوهه، له ژوروی ئاسمانه- وه بکره تا ژیر نهرز، له رۆژه‌لاتهوه بکره تا رۆژ ئاوا، له وشکانیه‌وبکره تا ئێو ده‌ریاکان، باسی هه‌موو مه‌سه- له‌یه‌ک و هه‌موو روداوێکی ئه‌هم رۆی

حیبهانیان کردوه.

له‌یه‌ر شه‌وه که لایه‌ره‌که‌مه‌کانه‌ی رۆژنامه‌ی "سه‌رده‌می نوی" رهنه‌که جیگایان نه‌بی که ته‌واوی به‌یان نامه‌که بلاو بکه‌مه‌وه، ئێمه هه‌ندی خالی باسی کراو له به‌یان نامه‌که‌دا به کورتی ده‌خه‌ینه به‌رچاو:

"وه‌زعی ده‌ولته‌نان و نه‌تیجه‌ی به‌ ترسی سیاسه‌تی ئیمپریالیزم، مه‌ترسی رکه به‌ری چه‌کدار بوون و ستراتیژی ئیمپریالیزمی ئه‌مریکا، مه‌حکوم کردنی ده‌سه‌لات و ده‌ستی وهردانه‌ی ده‌وله‌ته ئیمپریالیسته‌کان له که‌بارو با‌ری که‌لان و سه‌ره‌خۆیی ولاته‌نان و مانی ره‌وا و به‌ره‌زه‌هه‌ندیان دا.

پشتیوانی له جولاوه‌ی ئاشته‌سی حیبهانی، مه‌حکوم کردنی سیاسه‌تی په‌لاماره‌ره‌هانی ئه‌مریکا له کری ناداو لیبی، پشتیوانی له خه‌باتی که‌له‌سی شه‌رفیقای خوارو به سه‌روکایه‌تی کونگره‌ی میلیلی شه‌رفیقا، پشتیوانی له خه‌باتی که‌لی "نامی بیا" به سه‌روکایه‌تی سوابو، پشتیوانی له ولاته‌کانی خه‌تی جبهه له که‌هل شه‌رفیقای خوارو، پشتیوانی له‌خه‌باتی که‌لی سه‌حرای غه‌ری به سه‌روکایه‌تی "پۆ لیساریو"، دا‌وا‌ی را‌گرته‌سی ده‌ستی وهردانی ئه‌مریکا و فه‌رانسه له کارو با‌ری ولاتی "چاد"، مه‌حکوم کردنی سیاسه‌تی ئه‌مریکا له ئاسیا و دانانی پێکه‌ی ته‌وتومی له دورگه‌ی "ویکوگاریا"، مه‌حکوم کردنی

سیاسه‌تی ئه‌مریکا له پاکه‌ستان کوریای خوارو، ئه‌فغانه‌ستان، پشتیوانی له خه‌باتی خه‌لکی ژاپون پۆ لابردنی پێکه‌ی ئه‌مریکا، پشتیوانی له خه‌باتی خه‌لکی فیلیپین پۆ کوو کردنه‌وه‌ی پێکه‌ی ئه‌مریکا په‌که‌کان، مه‌حکوم کردنی کرده‌وه‌ی وه‌حشیانه‌ی رژیمی دیکتاتوری پاکه‌ستان و پشتیوانی له جولاوه‌ی خه‌لک پۆ دیموکراسی و نازادی کیره‌وه‌کان، پشتیوانی له خه‌باتی که‌لی "میکرونیزیا" و که‌له‌ی "کالیدونیای تازه" پۆ سه‌ره‌خۆیی پشتیوانی له خه‌باتی که‌لی قه‌له‌تین تیکوشان پۆ را‌گرته‌ی ییلانی ئیمپریا- لیزم له لوبه‌نان و ریکا دان به خه‌لکی لوبه‌نان که چاره نووسی خۆی به ده‌ستی خۆ دیاری بکات. پشتیوانی له حکومه‌تی سوریا سه‌بارت به خۆ را‌گری له به‌رامه‌هر جم و جولی دو‌ژمه‌نانه‌ی ئیمپریالیزم و سه‌هیونیزم دا، مه‌حکوم کردنی داگیر کردنی قه‌رس له لایه‌ن

تورکیاوه، دا‌وا‌ی را‌گرته‌ی شه‌ری ئیران و عیراق، مه‌حکوم کردنی سیاسه‌تی ئه‌مریکا له نیکاراگوا و په‌شتیوانی ته‌واو له حکومه‌ت و خه‌لکی شه‌و ولاته لایه‌نگری ته‌واو له خه‌لک و حکومه‌تی کوبا، پشتیوانی له خه‌باتی که‌لانی شیلی، سالوادور، پورتوریکو و دژی دیکتاتوری و پۆ کیره‌انه‌وه‌ی دیموکراسی وه ...".

شه‌مانه به کورتی له که‌له‌پێکه مه‌سه‌له‌ی دیکه له به‌یان نامه‌که‌دا باسی کراون. ئێمه‌ش ده‌نگی خۆمان ده‌خه‌ینه یال ده‌نگی به‌شه‌داریه‌وه‌کانی کوپونوه‌ی ریکخراوی هاوکاری که‌لانی ئاسیا و شه‌رفیقا، وه نۆوه‌روکی به‌یان نامه‌که‌ش به ته‌واوی پشت کیری ده‌که‌ین. به‌لام هه‌ر له‌و کاته‌ش دا ناتوانین له‌وه به داخ و به‌روش نه‌بین که له‌و کوپونه- و به‌یدا باسی هه‌موو مه‌سه‌له‌کانه‌ی حیبهان و رۆژ هه‌لاتی ئێه‌ره‌ست کراوه به‌لام مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌کی ۲۰ میلیونی که‌وا له لایه‌ن حکومه‌ته دیکتاتوره‌کا- نی ئیران و عیراق و تورکیاوه که‌وتۆته به‌ر په‌لامارو مه‌ترسی نه‌مان هه‌ره‌شه‌ی لێ ده‌گا - ده‌خه‌ینه پشت کۆی. چوون ده‌کرێ داخ و به‌روش له‌وه در نه‌برین که به‌شه‌داریه‌وه‌کانی کوپونوه‌ی ریکخرا- وه‌یه‌کی وه‌ها مه‌رن له حاسه‌ت چاره نووسی نه‌ته‌وه‌ی ۲۰ میلیونی کسورد که‌مه‌ته‌رخه‌م بن و باسی نه‌که‌ن نه‌ته‌وه. به‌کی که‌له نۆوان چوار ده‌وله‌ت دا له‌ت و په‌ت کراوه پتر له سه‌ت سه‌له له پێناو وه‌ ده‌ست هێدانی مانه‌سی نه‌ته‌وايه‌تی و پۆ سه‌ره‌خۆیی و نازادی و دیموکراسی، وه پۆ ژیاپه‌تیکه‌سی ئه‌نسانه‌ی له‌م چه‌رخه‌دا خه‌بات ده‌گا‌و قوربانی داوه.

شایانی سه‌رنجه له به‌یان نامه‌ی کوپونوه‌هه‌که‌دا، دیاره له با‌رو شی کردنه‌وه‌ی مه‌سه‌له‌کانه‌شه‌دا، ئه‌وه‌نده ورد بون که خه‌باتی که‌لی "میکرونی- ژیا" و "کالیدونیای تازه" شیان پۆ سه‌ره‌خۆیی له بیر نه‌چۆته‌وه. دیاره شه‌وه مه‌به‌سته‌کی پیره‌وه‌هه‌نکا- وێکی شینترنا‌سیونالیسته‌ی و پێشه‌که‌وتو خوازانیه‌. به‌لام پۆ ئێهه‌ حقی وایه شه‌وه پرسیاره‌ش بێته‌ گۆری: چۆنه به‌شه‌دار بوه‌کانی کوپونوه‌هه‌ که‌له‌ی "میکرونیزیا" یان له ئوقیانوسی ئازام، له ئێو شه‌یوله به ته‌وه‌مه‌کانی ده‌ریادا دو‌ژیوته‌وه که له نه‌خشه‌ی جو‌غرافیا‌دا به زه‌ه‌مینیش به‌رچاو ناکه‌وی، خه‌لکه‌که‌شی رهنه‌که هه‌هر چینه‌ده‌ه‌زار که‌سه‌یک بن که به هه‌ندی و هه‌مینی به‌راوه ماسی ژیاپه‌تی خۆیان ده‌یه‌نه سه‌ر، به‌لام نه‌ته‌وه‌یه‌که‌ی ۲۰ میلیونی که‌له رۆژه‌لاته‌سی ئێه‌ره‌ست دا له شه‌ری مان و نه‌مان دا به نه‌که‌وتۆته به‌ر چاویان!

دیاره "کالیدونیای تازه" ناسراوه موسته‌سه‌ره‌ی فه‌رانسه‌یه، شه‌وه حیزر به‌هه‌ سویالیسته‌ی که هه‌ندی له ریه‌مه‌ری حیزره کوردیه‌کان کیه‌میان پۆ هه‌ل درو وه به په‌شتیوانی خۆیانی ده‌زانن، وه لایان وا بوو که "سویالیزمی راسته‌قینه" له فه‌رانسه‌دا داده‌مه‌ز- رینی و "راست سیاسه‌تی حیزری کومونیه‌تی فه‌رانسه به‌ره‌وه ده‌یه‌ا" کاتێک له سه‌ر جو‌کم بوو، حکومه‌تی نیرازی له "کالیدونیای تازه" دامه‌زراندو جولاوه‌ی خه‌لکی شه‌وه ولاته‌ی سه‌رکوت کرد.

پرسیاریکی له‌مه‌ش گرینگتر پۆ ئێهه‌ ده‌ته‌ گۆری: داخوا له‌م حیزر و ریکخراوه دیموکرات و پێشه‌که‌وتو خوا- زانه‌ی شه‌م ولاته‌نه که کورد-تانیان پێهه‌ به‌ستراوته‌وه، هه‌ج نۆنه‌ریان له‌م کوپونوه‌هه‌دا ئاماده نه‌مه‌وه که مه‌سه‌له‌ی کورد بێته‌ گۆری و بلی ئه‌ته‌وه‌یه‌کی ۲۰ میلیونی به‌شخوارا‌وش هه‌یه که‌وا له‌م کورد-تانه‌دا که‌وتۆته به‌ر په‌لامارو له مه‌ترسی نه‌بون دا به؟ ئێهه‌ لامان وایه زه‌حمه‌تکێشانی کورد حقیقانیه له به‌شه‌داریه‌وه‌کانی کوپونوه‌هه، یان له "ریکخراوی هاو- کاری که‌لانی ئاسیا و شه‌رفیقا" که‌له‌ی و کاره‌وند بکه‌ن. نه‌ته‌وه‌یه‌کی که‌ نه‌توانی له مه‌یدانی سیاسه‌تی حیبهانی دا خۆی به‌مه‌ینی، نه‌توانی خه‌باتی خۆی وه‌ک پێهسته به دنیا بنه‌اسینی هه‌ر ئاوا بێ نا‌وو نیشان و بێ یارو یاره‌هه‌مه‌نیته‌وه.

زه‌حمه‌تکێشانی کورد حقیقانه له ریه‌راتی حیزر و ریکخراوه‌سیاسیه‌- کانی کوردستانی پرسیار بکه‌ن:

چلۆنه نه‌ته‌وه‌یه‌کی ۲۰ میلیونی که‌ له خه‌بات و قیداکاری قه‌ت ده‌ریخی نه‌کرده‌وه و له پێناو سه‌ره‌به‌خۆیی و نازادی دا له مردن نه‌په‌رینکا‌وته‌وه، له ریکخراوه‌یه‌کی ئاوا که‌وره‌وه له ئێو کۆرو کۆمه‌له پێشه‌که‌وتوخوازه‌کانه‌ی ئێهه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌ی دا خه‌یکای دیار نه‌یه‌وه که‌سی باسی نا‌کا؟

کارمان به‌وانه ئێهه‌ هه‌رچی بێ کورد له بیر چۆته‌وه. نه‌ته‌وه‌یه‌کی چمه‌د سه‌ده‌یه له به‌رامه‌هر په‌لاماری دو‌ژمه‌نان دا خۆی را‌گرته‌وه، خه‌باتی که‌رده‌وه و قوربانی داوه، شه‌وه پتر له بیه‌ست سه‌له‌شه له عیراقو ئیران شه‌ری به‌سه‌ر دا سه‌په‌راوه‌وه پۆ پارێزگاری له بون و نه‌شته‌مانی خۆی چه‌کی ده‌ست دا‌وه‌تی و له مه‌ترسی قه‌لاچۆکردن دا به، به‌- داخه‌وه له هه‌ج کۆی باسی نا‌کری ناوی نه‌وه له بیر چۆته‌وه.

له‌وانه‌یه هه‌ندی له ریه‌ره‌ سیاسه‌- کانی کورد، شه‌که‌ر چارو بار "پۆ کاری حیزری" بێهه‌ ئورپا‌وه له که‌له رۆژنا- مه‌یه‌که یا هه‌وال ده‌ری را‌دیو تله‌ویزیو-

نیک وتوو وێژ بکه‌ن و باسی شه‌ری ئێو خۆیی و برا‌کوژی به خه‌لک را‌بکێنن، لایان وایه شه‌وه ناوی کوردیان به‌هه‌ دنیادا بلاو کردۆته‌وه و ناساندوبانه‌وه شتر ته‌واوه.

به‌لام له دنیای شه‌رو‌دا، دنیای ئاتوم، دنیای ده‌ست دا‌گرته‌ به سه‌ر ئاسمان و ژوروی ئاسمانه‌شه‌دا، له سه‌ر ده‌می له به‌ر په‌ک هه‌ل وه‌شانی سیستمی کولتورالی و به‌یدا بون و به‌ره‌ویشت چوون و سه‌قام کیری سیستمی حیبهانی سویالیزم دا، وه هه‌ره‌وه‌ها له ج‌او قیداکاری و کیهان له سه‌ر ده‌ستی خه‌لکی تیکوشه‌رو نه‌به‌ری کوردستان، شه‌وانه تیکوشانه‌ی زور که‌من و به هه‌ج حور و لام ده‌ره‌وه‌ی با‌رستانی و هه‌ره‌وی حولاوه‌ی ره‌زگاریخواری شه‌رو‌ی کوردستان نین.

گه‌لی کورد به وردو دره‌شته‌وه قیدا- کاریه‌کی ژوروی کردوه. حقیقانه چا‌وه- روانی شه‌وه بن که ریه‌ره سیاسه‌کانی شه‌رو‌ی گه‌لی کورد، پتر له را‌بردوبو هه‌دانه‌ گۆری مه‌سه‌له‌ی کورد وه‌که‌نه‌ته- وه‌یه‌کی ۲۰ میلیونی له مه‌یدانه‌سی سیاسه‌تی حیبهانی دا ده‌ست به کارن به به‌رو رای ئێهه‌ کاتێک له‌وه هه‌نگاوه پیره‌رو‌مه‌دا سه‌ر ده‌که‌ون و ئا‌واتی هه‌زاران کوردی دل بریندارو کۆت که‌وتوو به‌تی ده‌که‌مین، که‌مه‌ر له هه‌موو شه‌ت واز له دو‌به‌ره‌کی و شه‌ری برا‌کوژی بێن و به‌کیتی برایه‌تی له ئێو خۆبانه‌دا زیندو بکه‌مه‌وه و ستراتیژیه‌کی سه‌له‌ک کرتوو دا‌برێژن و سیاسه‌تیکی شه‌وتۆ بگرته‌ پێش که‌ و لام ده‌ره‌وه‌ی قیداکاری و له خۆ بردوبی که‌له‌که‌مان بێ. وه‌هه‌ر- وه‌ها له که‌له‌هه‌ل و مه‌رحی شو‌رشگیری خه‌باتی شه‌رو‌ی که‌لانی ئازادخوا‌زرێک بکه‌وی.

سه‌رده‌می نوی

• بخوینته‌وه
• ئیای بنووسه
• یاره‌تی بده

کوردستان له چاپه مه نیه گاندا

روزنامه "نوتیجیستقین فرونت"
 ثورگانی بهری نیشتمانی بولغاریا له
 ژماره ۱۵ ی مانگی سپتامبری خویدا
 له ژیر ناو و نیشانی "تئیکانی
 ئیرانه به حوکمی شیعدام" **دعضوئی:**
 سزای توندو قورس ناتوانی
 تئیکوشهرانی کورد له نامانج و ناوای
 خویان که بریتیه له نازادی و سر -
 بهخوی و پیشکهورتنی کومه لایمتی
 بگبیرینهوه . هه موو روزی له تورکیا
 حوکمی شیعدام همیه . تمنا له دوو
 روزاندا له روزگانی پیخ و شمشی
 مانگی ئوتی شو سال له شاره گانی
 ئهدهوه ئیزمیر ۲۸ حوکمی شیعدام
 دهه چوه . له وانه ۲۵ یان خهباتگیری
 جولانهوهی رزگارخواری کورن .

سئ یکه دیکه ئهدهامه
 ریکخواری نهپئینی چمی تورکیان .
 دیاره حوکمته ئانکارا لای وایه
 که به حوکمدانی قورس و نه شکمهجو
 کرتن و کوشتاری راسته خو بو هوی
 بولیس و شترته شوه . دهنوانی ئیراده
 شو خهباتگیرانه تیک پشکنی .
 نوپههزی جولانهوهی رزگارخواری
 کوردهکان له بروکسل و له تانسی
 رای گماند که ئهه کوردهوه در ندانه
 ناتوانی کوردهکان له نامانج و له
 ریکای نازادی و سر بهخوی و
 پیشکهورتنی کومه لایمتی بگبیرینهوه .
 لهو روزوه که دهولتی عهسکه ری له
 ریکای کوبیتای ۱۲ سپتامبری ۱۹۸۰
 هاتوته سر حوکم له تورکیا ۴۹
 حوکمی شیعدام به سر تئیکوشهراندا
 دراوه ، به سدان که سیش چاوه روانی
 ناخرین قسهی پارلمان که داخوا
 حوکمی قورسی دادگا به سر شهواندا
 تمهید دهکن یان نا ؟ وهک ناشرکریه
 له ناو شهو کهماندا که به شیعدام
 محکوم کراون ، ئهدهامانی بهر پومبار -
 یمتی کونفیدراسیونی سمدیکای
 شورنگیری کریکاران (دیسک)،
 بهشدارانی جولانهوهی رزگارخواری
 کورد ، ئهدهامانی ریکخواری گانی
 چپ و دیموکرات ده بئندرن .

تاوانی شهوانه که بوته هوی حوکمی
 شیعدامان هه شهوه بوه که داوای
 پاراستنی دیموکراسی و مانسی
 مرزوقایمتیان کورده بو هه موو هاو -
 نیشتمانیک . دادگایه گانی تورکیا
 محکومکردنی به شیعدام درپزه پئی
 دهن . زور بهی شهو کهمانه یسه
 شیعدام محکوم دهکرتن زبندانی
 ساینس که بروایان به بیک نامانج

همیه ، شهویش نرخ و لئ هاتوی
 مرزوقایمتیه . محکوم کردنی شهو
 نامانج و ناواته دزایمتیه له گهل
 هه موو نورمیکی ئینسانی .
 ناوای و تئیکوشانی باشی مروف -
 هه میسه تووشی بهر هملستی کوزه -
 پهرستی دهپی . به لام شیرادهو بروا
 هه میسه بههیزترهوه رهوهوهی میژوش
 بهرهو پئیش دهچی . شهوانی دهپانهوی
 پئیش رهوهندی میژو بگرن، تمنیا
 ناوی خویان له لاپه رهه رشی میژودا
 توامر دهکن .

روزنامه "رابوتنی چسکو دیلو"
 ثورگانی کومیتته ناوهندی حیزبی
 کومونستی بولغارستان له ژماره ۲
 سپتامبری خویدا له ژیر ناوونیشانی
 "عممیلیاتی ئهترتمش دزی خهباتگیری -
 تی سر بهخوی" **راپورتی ههوالدمری**
 خوی له بروکسلهوه بلاو کردوتوه ،
 لهویدا گوتراوه :
 "عممیلیاتی ئهترتمشی تورکیا دزی
 خهباتگیران بو سر بهخوی له
 کوردستانی تورکیا درپزه همیه .
 بولیتنی تازهی ریکخواری (کومیتته
 بو کوردستان) که نوپههزی له
 بروکسله دهنوسی ؛ شهو عممیلیاته
 زور به توندی له ناوچهی نیوان
 شاره گانی بئنگول و ده رسم بهر پوه
 دهچی .
 ئهترتمش به بی لمبر چا و گرتن
 خانوی گوندهکان و یران دهکا ، ریکای
 نادا حاصلی کشت و کال کـــو
 بکرتیهوه ، له هیندی ناوچه برسیمتی
 هه ره شه له خهلاک دهکا .

له بولیتن دا گوتراوه : هه ره لهو
 کاته شدا له خمتی ئـــارارات و
 باهزیدهوه به بهشدارای کومانندو
 عممیلیات دهن پئیکراوه . شهو
 عممیلیاته بهشیکه له عممیلیاتی
 "دهسلاتی نتهوایمتی" که
 نهخشه که له مانگی مارس دا به
 سه روکایمتی کهمان ئیفریسن
 کیشراوه .
 هه ره لهو بولیتینه دا وتی (فیرات
 قیمن شوغلو) سهروکی مجلیسی
 پیشه سازی دیار بهکر دهگبیرینهوه که
 گپراوه له دیار بهکر حمیی کراوه .
 ناوبرا و دهلی : ۱۸ که له زوریک دا
 بوین . دهسه کانهمان له بان سه رمانه
 وه بهمترابوون دوو روز به بی

پسانهوه له پهنجه رهوه ناویان
 پئیدا دهکردین . له پئیش چاوی شهوه
 دوو کوردی فقیریان کوشت که له
 جولانهوهی بهر بهره گانی کورده گاندا
 بهشداریان کردبوو .

روزنامهی کهپان چاپی لندمن له
 ژماره ۲۸ ی ئوتی خویدا له ژیر ناو و
 نیشانی "کوردنمان چاوهروانی
 پهلاماری گهوره ئیران" **نوسراوهی**
ههزیری تصموریان دهنوسی :
 "دوکتور عمبدولرحمانی قاسملو
 بهکلیک له ریبهری کوردهکان پئیش بینی
 دهکا که کوماری ئیسلامی مانگی
 داهاتوو هیزشیکه گهوره بو عیراق
 دهس پئ دهکات ۰۰۰ شهو له سه ره شهو
 باوه ره به که هیزش گهوره مه بهستی
 کوماری ئیسلامی پئیک ناهینی وناپئته
 هوی شکانی عیراق . به بروای قاسملو
 هیزش گهوره له خواروو لـــه
 ناوهندی چه به له ۱۱۲۶ کیلومیترا

دهس پئ دهکری و نامانجی گرینگسی
 شهوه به سه ره له به غدا جیا بکاتهوه .
 دوکتور قاسملو له سه ره شهو باوه ره به
 که خهوشه یستی ناپهتوللا خومه بنی
 ئینتا شهو په ری هاتوته خواری .
 دوکتور قاسملو دهلی : له نیو سئ
 ههزار پئیکه نیزامی که حوکمهتی
 تاران له ناوچه جیاوازه گانسی
 کوردستان دایانوان ، سداو نهوه دو -
 پئنجیان تئده کوشتن به ئیمه بلین که
 شهکه خهباتگیرانی شهوه له وان بگه رین
 شهوان کاریان به شهوه نهداوه . به
 وتیهکی تر ئیمه تمنیا له گهل سدا -
 پئنجی شهو هیزانه کیشه مانه که
 له کوردستان . شهوانیش موصلمانسی
 ویشکی مه ره مبین که هیشتا توانیویانه
 هیندی کهس له ژیر دهستاندا رابگرن .
 ناو براو به نیشاره به گرتنی پئنج
 پئیکه دهولتی له حهوتوه گانی دوابی
 دا گوتی : "دهترم روزیک له
 خهوه ههستم و بیسم که فه رمانده گانی
 ئیمه بریاریان داوه پاش ملهی من
 له شهقامه گانی تاران رپزه بزون ."
 دوکتور قاسملو دهلی : ئیمه وه
 عیراقیه کان به کوردهوه بو مان ده ره کوه
 که دوئمئیکه هاوه به شمان همیه . به لام
 ئیمه پئیش عیراق له گهل تاران شه رمان
 دهس پئ کوردهوه ماویه که کیش دوی
 تهواو بوونی شه ری ئیران و عیراق
 درپزه ی پئ دهنمین . لام وایه شهوه
 گهوره ترین یارمه تیه به عیراقیه کان که
 ئیمه ۲۰۰ ههزار کهسی هیزه گانسی
 دهولتیمان له کوردستاندا راکرتوه .
 له لایهکی دیکه شهوه شه ری عیراق
 له گهل هیزه گانی دهولتی قورسایسی
 له سه ره شهوه کهم دهکاتهوه . به لام ئیمه

سه ره به هج بیک لهو دو دهولته تانه نین .

بلاو کراوهی پارتی کومونستی
 عیراق له ژیر ناو و نیشانی
 "تاوانیکی سئ" دهستهی فاشی
 بهرام بهر روله گانی گهل کورده مان
 له کوتایی مانگی ئاب دا کار به -
 دهسته دیکتاتورو شو فنیسته گان
 تاوانیکی دل ته زینیان له حهق
 خهلاکی دسهاته گانی کورد کورده
 چوار فروکهی هیللی کوپتیر کوندی
قرواخلو ، وه بار قرته ناوچهی
 ههولریان بو مپاران کورده . شهوه
 هیز شه درندانه به بوته هوی شه هید -
 بونی ۲۱ کهس و ژماره بیکه زوریش
 بریندار ۰۰۰ شهو تاوانهش لهوه
 روزانه دا روی دا که سمدام حوسین
 دیکتاتورو دوئمئیکه گهل کورد له
 ۲۲ ی ئاب له بهر دهه شهجمه نی
 یاسا دانان و راپه راندنی ناوچهی
 ئوتونومی دهیکوت : دلسوزه بو
 مافه رهوا گانی گهل کوردو لهوه
 هه مان کاتیش دا فروکه گانی په لاماری
 کوندی **سه رکمل و ههلاوه نـــد**
یال سه مر پارێزگای سولیمانیان
 داو دوو کهسیان کوشت و چاره ده
 کهسیان بریندار کورده ۰۰۰ سمدام -
 حوسینی تاوانبار روز له دوی روز
 به بهلکه دهسهلمئینی که فه گانسی
 هه ره فیشاله له راستی دووره .

ئازانسکان رایان گماندهوه که
پارلمانی تورکی بریاری له سه ره
 شهو یاسایه داوه که ژناله فاشیه -
 کانی شهقه ره پئیش کیشی پارلما -
 نی یان کرد له بهاری ریکای دانسی
 حوکمهت بو آروان و لیدانسی
 "یاخی بوهکان" نهک له خاکی
 تورکیا ، بهلکوله خاکی ولاتانسی
 دراوسین دا . شهو یاسایه شهوه
 دویات دهکاتهوه که کار به دهستانسی
 شهقه ره سورن له سه ره سیاستسی
 کوئی نعدان به نارهزایی و بیبزاری
 ده برین بهرام بهر به په لاماره کهپان
 بو سه ره گونده گانی کوردستان به
 بیانوی راوانانی "یاخی بووه
 کوردهکان" که بووه هوی کساول
 کردنی چند گوندیک و کوشتن و
 بریندار کردنی چند هاو ولاتسی
 بی تاوان .

روزنامهی خهبات له ژماره ی
ئعیاری خویدا دهنوسی :
 "تمنا شه سال دووست و شیست
 گوند کاول کراوه . زیاتر له

نامه کانی

گه یشتوو

هر بکه به شیوه‌یک نیستی نه‌حسان
هاویشتوته سر کوردی فمیر . بیستن
له گهل دیتن فقری زوره . شهوش
بریگ له دهرده‌کانی روزانهی کوردستان-
نی عراقن .

۱- له کوردستانی عراق ده‌گهل هم‌وو
چین و توتیزیکی کوردستان قسّم
کردوه له بازاریموه بکره هم‌تا
کارمندی ئیداره و ماموستای قوتابخانه
و نهدیت و نووسهرو کریکاری معمه
کوردی عراق سره رای هم‌وو جه‌زره-
هو ممترسی کیران ، بی ترس قسّمیان
له‌گهل کردوم و پریماریان لی کردوم و
ولامیان داومهوه .

له کارمندیکی چل وحهوت سالی
خهسته‌خانه پریمارم کرد : نایا له
وتوو ویز له گهل حیرسی به‌س رازی،
نایامتمانه به‌هه‌س ده‌گهن، پیتمان وایه
حه‌قیق بدات ؟ له جواب دا به زهرده-
خهغه کوتی : کاکای برا ئیوه تهرجو-
بماتن له فاشیه‌کانی به‌غدا نیسه .
لاوازه دهرسی، دهی هوئی خه‌سوی
بخاقلینتی ، دننا له مه‌زه‌هب و به‌رنا-

برایمکی بمریز به نیوی شالاو نام-
یمکی بو ناردهوین پاش پیروزبایی له
دهرچوونی روزنامهی " سر دمی نوی"
دصنوسی : " شو نوسراو هی من
به‌شیک زور کهمه لهو شتانه کیسه
ماوهی دو سال له نیزیکهوه له گهل
زیابوم . من له هم‌وو جیکایه‌ک بووم
له خهسته‌خانه ، له تهریبه ، له
داشره‌کانی حکومتی له سولیمانی
همتا به‌غدا . زورشتی ناخوش و ناجه‌رم
به چاو دینتوه که بای ناکسری .
ده‌زایم روزنامه‌مکاتان همدهی ئیلاحی
همبه نه‌ک همدهی کوتان .

پیوست ناکات له کوپرا ده‌ست پی
بکه، بای شهوش بکه که حکومتی
به‌هس زبانی کوردی عراقی پر له
شه‌هیدتال کردوه و کوردستانی عراق
ولانتیکی ویران کراوو جیکای کرتن و
جه‌زیمه‌ی خه‌فکه . ئه‌من ، موخابرات
ئیشخبات ، قواتی خانه ، قواتی -
تواری ، شورته ، ئینربانی عسکهری
جاش ، فهوجی خه‌قیقه ، جیشی -
شه‌عی ، جه‌رسی جه‌پوری ، نه‌جده ،

حه‌وست و چل قوتابخانه له
پارێزگاکانی کوردستان داخراون
له‌وانه :

۲۰۸ قوتابخانه له پارێزگای دهوک
۲۰۰ قوتابخانه له پارێزگای ههولیر
۳۴۰ قوتابخانه له پارێزگای
سولیمانی و که‌رکوک .

کاربه‌دستان به‌رده‌وامن له
عهرمی کردنی که‌رکوک . حکومت
ههره‌شه له ۱۵۰۰ خیزانی کوردی
که‌ره‌زی خوربچه کرده بیانگوینتیه-
وه له که‌رکوک ۵۰۰۰ پارچه زهوی
تهرخان کراوه بو نیشه جی کردنی
شو عمرمانه که ده‌بان هین بو
شوتنی کورده‌کان له‌م دوایه دا ۷۰
خیزانی کورد له که‌رکوک دهرکراون
هه‌ر وا وه‌ما کاربه‌دستان ۲۵ خیزا -
نیان گرتوه به بیانوی شهوه که
روله‌کانیان نه‌چونه " حیثی شه‌عی "

رێبازی نوێ ژورگانی ی ن ک .

له ژماره‌ی حوزیرانی خویدا دهنوسی :
" جارێکی تریش فاشیه‌کانی به‌غدا
رقی بیسی شوقینیه‌ی خویان به
کوندیکی تری کوردستان رشت و له
گهل خاک دا یه‌کانیان کرد . له گهل
شه‌وه‌ی که هیچ بیانویه‌کیان به‌دهسته
نه‌بوو ، ئه‌کانه ، تفصیا به‌مانه -

مه‌ی به‌هس دا نیه ئوتونومی کورد -
بسلمینتی . له شیت و سی وه هه‌تا
ئیتا هه‌ر به‌مان ده‌دا و موفاوه‌زه ده‌گا
هم‌موشی درویه . نه‌وانه تمینیا
قودره‌تی موته‌قی خویان ده‌وی . کوردو
تورکه‌مان و عهرمی غیره به‌هسی و
کومینست وه‌ک ده‌توتینه‌وه .

۲- له دایکی چوار شه‌هیدی سه‌ره‌زری
سولیمانی پریمارم کرد : دایه داهاتی
و توو ویز چۆن ده‌بینی پیت وایه پیک
بین ؟ زور به راشکاوای کوتی : شه‌وه‌ی
له سه‌ر حوکمه به‌هسی سه‌مدحار تاقی
کراوه‌توه ، به ده‌مانچه هاتونه سه‌ر
حوکم ، به ره‌شه کوزی ده‌زین ، به
ده‌مانچه‌ش لا ده‌چن . دیموکراسی له
لای نه‌وان سه‌رکوت کردنی کوردو به
عهره‌ب کردنی ناوچه‌کانی کوردستانه .
شه‌وه‌ی که‌سه‌ی شه‌و ریکایه‌ی نیشان دابین
خه‌مانه‌تی پی‌کردین . ئوتونومی وه‌رگر-
تن له به‌س خه‌مال پلاوه .

۳- له گهل ماموستایه‌کی شه‌دید وکورد
به‌ره‌ر قسه‌م کرد . زانی کردیوو . زور
ناراحت بوو . کوتی : زور سه‌یره
به‌س هه‌ر شه‌وه‌یه قوله ئاخا و سا‌رولک
عه‌شیرمان چه‌کدار ده‌کات ، زور به
رور گونده‌گان ده‌سوتینی ، به‌زه‌زوری
کارمندان ده‌کاته به‌سی . به‌ه‌لام
شه‌وانه‌ی له شاخین خه‌ریکی شه‌ری
برا‌کوژین . ئاکاتان له خوتان بیته .
تووش نه‌خوشی برا‌کوژی نه‌من . زور
متمانه به‌س مه‌که‌ن . دننا وه‌ک ۷۴
ئیمعتان به سه‌ر دیت .

۴- سه‌رولک جاشیکی ناوچه‌ی هه‌ولیرم
دیت . له هوتیل هه‌ورامان ته‌عارفمان
کرد زور بی په‌رده پیم کوت : بوچی
چه‌کت هه‌ل گرتوه ؟ کوتی : پاش ناش
بعتال تا شه‌و سال چه‌کم هه‌ل نه‌کرتیوو
وه‌زعی کوردی عراق تو نازانی . شه‌که‌ر
لاواز بی له به‌ر پی‌یان دا ده‌چی ، حاشه-
کانی دیکه غه‌درت لی ده‌گهن . ده‌ولمت
بیانوت پی ده‌گری . نه‌وانه‌ی شاخیش
له به‌ر زعامتی خویان و برا‌کوژی
نازانی رورله کامیان بکه‌ی . لی‌سه
چه‌کم پی‌یه پولیکی زورو خویاراستن .
شه‌که‌ر هه‌زار که‌م هه‌می معاشی
دو هه‌زار که‌م وه‌رده‌کرم .

گوتم : باش به‌س نازانی ؟ کوتی :
چۆن نازانی ، خو گیل ده‌کا ، ده‌هه‌وی
کوردکه به‌کتر بکوژی . جاری واش هه‌یه
له گهل کاربه‌دسته‌کان بو خومان ریک
ده‌که‌وین .
شه‌له روریکی سه‌رما به‌ر ئاکری کرت .
رقی پشیمه‌رگه ، توله‌ی شه‌هیدان
ملازم کریم و مامه ریشمیان وه‌رکرتوه
۱۷ شه‌هیدی تازه کۆمهلێک ریا‌سه‌و
مه‌رکه‌زی عه‌سکه‌ریان ویران کرد . دوژ -
منیان ته‌زاند " دیموکراته‌کانی " به‌غدا
نایا‌وانه ده‌باتی نیوان کانی وتمان

نیه که ناوچه‌یک به هوئی جه‌یشو
حاشه‌وه ده‌سوتینتی . قراری مه‌جلیسی
قیاده‌ی سه‌وره‌ی به‌هسه ، ته‌قه له هه‌ر
شونیک بیته له شارو له لادی ده‌بی
ویرانی که‌ن . که‌رکوک و سولیمانی و
چوارتا و رانه‌و کوی و قه‌لا‌زه و هه‌و-
لیر ، یان کونده‌کانیان ناوا ویران
کر دوه .

۶- روریک له لای دارالمعلی‌مات
ده‌که‌راموه . له نیریکی نادی موهه -
ندیین ، شیخ جه‌قه‌ری موخافزی به
کرتی کیراوی سولیمانیم دیت که
ده‌گهل مه‌سئوله‌کانی به‌س چۆن بو
مه‌درسه‌یه‌ک ، ته‌وازی ده‌ورو به‌ری
مه‌درسه‌که قواتی حاسه کرتیوی .

چهنه‌روریک بوو موعلیمیکی به‌هسی
کوژرا‌بوو . فاشیه‌گان زور توره بوون .
راوه‌ستام . پاش بیست ده‌قیقه دهنکی
ده‌س ریزی چهنه‌روریک هات . شیخی
نایا‌وا به زهرده خه‌نه ته‌شریفی که‌راوه
پریمارم له دوکانداریک کرد گوتم :

کاکه شه‌وه ح بوو ؟ به کیرانه‌وه کوتی :
له حیاتی موعلیمیکی به‌هسی که
کوژرا‌وه ، بی دادکا وه به بی تاوان
سی میرمن‌الیان ئیعدام کرد . خودا
به‌هسی مال ویران کات .
۷- له هه‌ولیر له مالی ئاشنایه‌کی
کورد چووبین بو سه‌ره خوئی . چه‌کدار-
یکی که‌ره‌ی حکومت و جاشی زوری
لی بوو . له پر سه‌رولک جاشیک به
عهرمی به مه‌سئولی حیرسی به‌هسی
کوت : ئیمه موخلیسی حیرسی به‌هسین
به‌لام زور چاران شه‌وتو که پیوسته
مه‌سئوله‌گان پیمان را ناگهن وه دیفا-
عمان لی ناگهن . ئیمه هه‌مو کات
سربازی عراقین مه‌سئولی به‌هسی
له ولام دا زور به تووندی وتی : سرا
ئیه موخلیسی کی نین ! قاسم و
عارف و به‌رازو هه‌رکس هاته سه‌ر
حوکم ئیوه پیاوی بوون . ئیتا
ئیمه له سه‌ر حوکمین . سه‌ی ده‌گهل
به‌کی ترن . هه‌ر ئیتان شه‌که‌ر که‌سیک
زیاترتان بداتی لوله‌ی تفه‌نگ له
سینکی ئیمه ده‌گهن .

۸- له گهل کوردیکی که‌رکوک قسه‌م
ده‌کرد . برا‌که‌ی له شه‌ری ئیوان حیزه‌به
سیاسیه‌کانی کوردستانی عراقدا
شه‌هید بیوو . زور په‌شیوو نا‌هو‌میدو
نیکه‌ران بوو . کوتی : شه‌وه ئی‌مان
هجو می بو سیده‌کان کردوه ته‌وا‌وو
دیه‌اته‌کانی یان به بیانیوی هاتنی
حه‌شی ئی‌مان ویران کردوه . له‌حاحی
عومران و رایمت و قه‌لا‌زه و خانه‌قین
و مه‌ندلی و حه‌لمه‌جش شه‌و کاره
کراوه . شه‌و خه‌فکه قوربه‌سه‌ره ح بکات
حکومت هه‌ج یارمته‌ی بیکیان پی نا‌کا

پاشماوه‌ی ل ۱ ئه‌مه‌یی کوردی

کشتی گهل و گبرو گرفته جوربه‌جوره - کانی کومه‌لانی خه‌لک دمه‌وی ، وه ریگیازی و زبانی تازه به گهل نیشان دمه‌دات . پوشکین ده‌لی :

" ولات چمشی حکومت ، بیرو بروا سیمایه‌کی تایبته دمه‌دن به هر گهل و خه‌لکیک که کمه و زور له ئاونه‌سی شیعره‌دا خوئی دمه‌نوینی . هر گهل و خه‌لکیک شیوه‌ی بیر کردنه‌وه و همت کردن و بیرو راو رسم و باوئیکسی تایبته‌ی خوئی هه‌یه ."

له راستیشدا وه‌زعی سروشتی کوردستان و لمت و پمت کرانی شه‌و وه چمشی شه‌و حکومتانه‌ی که به‌سەر کوردستان دا حوکم ره‌وابیان کردوه ویر

بیرو بروای کورده‌کان سیمایه‌کی تایبته‌ی داوه به‌گه‌لی کورد که له شیعی کوردیدا خوئی دمه‌نوینی وه ئه‌م - گه‌له شیوه‌ی همت کردن و بیرو کردنه‌وه تایبته‌ی بیروا و رسم و باوی خوئی هه‌یه .

گه‌لی کورد ناشقی ئازادی و سه‌ره - خوئی هه ، ئازاو نه‌مه‌زه ، بروای به خوئی هه ، وه نیشتمانی خوئی خووش ده‌وی . مینورسکی له به‌شی شه‌مه‌ی کتیبه‌که‌یدا دوا یاسی ئازایه‌تی و وریایی کورده‌کان ده‌لی :

" زیندویمته فیکری کورد له‌وش دهر - ده‌که‌وی که ته‌بیمه‌تی کوردستانی خووش ده‌وی . . . هه‌ج گاشه به‌رئیک یا شیو و دولیک یا تاقه داریک نیه نا‌واوی تایبته‌ی نه‌یی یا چیروکیکی له‌سەر نه‌یی ."

بۆ میله‌تیکئی ئاوا ، روداوه‌که‌ی سالی (۱۵۱۴) که کوردستانی له‌ت کردو به‌شیکئی گه‌وره‌ی خسته ژور حوکمی عوسمانیه‌وه ، ته‌شیریککی گه‌وره‌ی بوو ، وه رزگار بوون له‌ده‌ست بیگانوه خه‌بسات دژی ئیستعماری عوسمانی بوو به‌مه‌سه‌له - به‌کی کشتی بۆ گه‌لی کورد . ئه‌حمده‌ی خانی (۱۶۵۰ - ۱۷۰۶) ئه‌م هه‌سته دهر دمه‌ری که ده‌لی :

" گه‌ردئی هه‌بوا مه‌ پادشا هه‌ک لایق بیدا خوئی کولا هه‌ک غالب نهمه‌و له‌سهرمه‌ شه‌ ژوم نهدیونه خه‌راه‌ی دست بوم شه‌ما . ژ شه‌زل خوئی وه‌سا کرد شه‌ف ژوم و عه‌جم له‌سهرمه‌راکر " دوا یانی حاجی قادی کوی - (۱۸۱۵ - ۱۸۹۰) ئه‌م هه‌سته‌ی ژور به‌دزیی و به‌توندی له‌شیعره‌کانی خویدا نوانده :

" بئ نه‌وابانی خاکی کوردستان هه‌ر له‌گاوانی تا ده‌گاته شوان له‌خوئی جه‌هل و مه‌ستی و عه‌فله‌ت به‌خه‌بر بئ به‌نه‌غمه‌ی ره‌حمه‌ت پاکی دهرجن له‌کاری نایه‌ مه‌حل

رۆمی رافزین بۆ دهری شه‌سه‌ل " شه‌م ریبازه له‌سهری هه‌وه‌للی حه‌بانیه‌وه خه‌باتی دژی ئیستعماری ئینگلیزی تیکه‌ل بوو ، وه که‌وته شیوه‌یه‌کی گه‌لی هه‌راوترو تئدو تیزتر ئیتر بیرو راوی کشتی گوئی نهمه‌دا ، شه‌و شیعره‌ی که مانای خه‌بات و تیکوشانی تیدا نه‌یی . له‌بهر شه‌سه‌له هه‌وه‌له‌کانی سهدی بیه‌سته‌مه‌وه که‌م شاعیری کورد هه‌یه که بانگه‌واز بۆ خه‌بات و تیکوشان نده‌کات . وه شاعیری شه‌وتوش په‌یدا بوون که دیفاعیان له‌وه‌زیره‌کان ده‌کرد و داوا زه‌ویان بۆ ده‌کردن ، وه هوروزمه‌یان ده‌کرده‌سه‌ر دهرمه‌گه‌کان و ره‌خه‌مان له‌شیخ و مه‌لاکان ده‌گرت .

هه‌ج خه‌بات و جولانه‌وه‌یه‌کی رزگاریخوازی و روداویکی سیا - کرینکی له‌مه‌ر کوردستان نیه که له‌شه‌مه‌ی کوردیدا یا به‌کورتیش بۆ دیاری نمه‌دات . مه‌سه‌له‌ن له‌سه‌هه‌ر په‌مانی سغری سالی ۱۹۲۰ که

قه‌راری سه‌ره‌خوئی کوردستانی دا ، شه‌حمه‌د موختار (۱۸۷۹ - ۱۹۳۵) - ده‌لی :

" شه‌م قه‌راری عصبه‌وا خه‌لکی ده‌لی بۆ کورد شه‌یی هه‌ر قه‌ه‌ی روتوه قه‌سه‌ن ناچیه‌ته ناو کیرفانه‌وه

یا له‌سه‌ر عه‌دالته‌ت و مافی ئینسان که ئیستعمارگه‌ره‌کان دوا شیری هه‌وه‌لی حه‌بانی تا ماوه‌یه‌ک پروباگاندیمان بۆ ده‌کرد ده‌لی :

" اسمی ویزدان و عه‌دالته‌ت بۆ سمایه‌و درۆ بۆ سیاست شه‌م قه‌سه‌که‌وتیه‌ته‌سه‌ر لئاونه‌وه راسته‌گر اسمی عه‌دالته‌ت بۆ چی مندا لانی کورد ویل و سه‌رگه‌ردان بیرونیو به‌سه‌ر کئوانه‌وه ؟

دوا شیری دوهمه‌ی حه‌بانی شه‌م ریبازه‌ی حاریکی دیکه‌ن هه‌را و به‌رین بوو . شاعیره‌و نووسه‌ره‌کان له‌گه‌ل شانه‌زی به‌خه‌باتی رابردوه هه‌ستیان به‌وه‌ش کرد که چاره‌نووسی گه‌لی کورد پیوه‌ندی به‌چاره‌نووسی گه‌ل و میله‌تانی تریشه‌وه هه‌یه .

سه‌مارته‌ی به‌مه‌ خه‌باتی شه‌مه‌ی کوردی له‌دژی ئیستعمارو چه‌وانه - وه ، له‌دژی ئیمپریالیزمی ئینگلیز و شه‌مریکا ، وه بۆ هاو ده‌ردی له‌گه‌لی کوریا و جه‌زائیر کونگۆشتر ، وه دل‌خووش بوون و پئ هه‌لا گوتن به‌سه‌رکه‌وتنه‌کانی به‌کیتی سوئیدی و ولاته‌ سوسیالیسته‌کانی دیکه‌دا به‌هه‌راوی دس بۆ کرا ، وه ئاواتی سوسیالیته‌تیش له‌شه‌مه‌ی کوردیدا جۆ خوئی کرده‌وه .

له‌م وتارمه‌دا ئیمکان نیه بۆ ته‌واوی شه‌م مه‌به‌ساتنه‌ نه‌ووونه بیینه‌وه . نوینه‌ره‌کانی شه‌م خه‌باته شه‌مه‌ی به‌له‌ شاعیره‌و نووسه‌ره‌مردوه‌کان : پیره‌میرد ، گه‌وران بی‌کس ، سه‌لام ، حه‌مدی ، قانیه‌ و هه‌ی دیکه‌ن . له‌شاعیره‌کانی زیندووش شوکر زوره‌مان هه‌یه . له‌ته‌واوی

شه‌وه‌ی که‌ گوتنه‌مان به‌راشکاو ده‌توا - نهن نه‌تجه‌ وه‌ر بگه‌رن که شه‌مه‌ی کوردی له‌زاتی خویدا شه‌مه‌یکسی پیشکته‌وتوه ، وه دوا روژیکسی زور پرشه‌نگدار چاره‌روانیه‌تی . به‌لام له‌گه‌ل شه‌وه‌ش بۆ چی وه‌ک پیوه‌سته په‌ری نه‌گرتوه شه‌وه‌ باسکی حیاوازی ده‌د .

سوپاس

کانی زال به‌سه‌ر کوردستاندا له‌قاو بیدا ، بۆ به‌کیتی خه‌بات و هاوکار پته‌وی حه‌زیه‌ دیموکرات و حه‌زیه‌سیاسیه‌ کورده‌کان تئ بکوشی . هه‌ر روزنامه‌یه‌کی که خه‌باتی دژی ئیمپریالیزم و کۆنه‌په‌رتی به‌شه‌رک و ریبازی خوئی دابنئ و هه‌ر وه‌ک له‌سه‌رمناي ژماره‌یه‌ک دا کوتراوه : " بیرو باوه‌ری پیشکته‌وتنه‌خوازانه ریزلی دمه‌ری و له‌دژی کونه‌په‌رتی له‌هه‌موو قالب و شکل و شیوه‌یه‌ک دا خه‌بات ده‌کا ، دوست و دوژمنی جولا‌مه‌ی رزگاریخوازی کورد هه‌ناسنئ . " له‌جولانه‌وه‌ی رزگاریخوازی گه‌لان پشتیوانی بکا ، به‌گه‌زیه‌ی توانا بۆ خه‌رمته‌ به‌زمان و شه‌مه‌ی ره‌سنی کوردی تئ بکوشی ، شه‌وه " روزنامه‌یه‌کی سوسیالیستی یه‌و شه‌قل و نیشانی و دیاره‌ به‌لای نووسه‌رانی به‌ریزی گوفا‌ری سویدی - کوردی یه‌وه هه‌ر روزنامه‌یه‌کی کوردی که بئ لایهن و سه‌ره‌خۆ بئ ، له‌مافی چاره‌نووسی گه‌لی کورد دیفاع بکا ، له‌رد و زامی کومه‌لانی زه‌حمه‌تیکشی خه‌لکی کوردستان نیشان بیدا ، زولم و زوردا‌ری ریبزیمه‌ دیکتاتورو شوئینه - به‌چی خوئیانه‌ی ده‌یران .

شش سال دهسه لاتی فاشیستی له تورکیا

۱۲ای مانگی سپتامبری شو سال شش سال به سر کودینای فاشیستی زمنا ته تورکه کاندرا ده بری، پیش سالی ۹۸۰ تیکوشانی هیزه دیموکراته کانی تورکیا ده هات مهودایهکی دیموکراسی بورژوازی یانه له تورکیا دا بکانهوه . شنه بابهکی نازادی هوای گرم و خینکتهتری چه ند سالی تورکیا فینک کاتهوه و خملنابکا ری به نازادی پشوو بدات . کوته پهر سنی و بورژوازی کومیرادوری ولات و شمیربالیزمی جیهانی به تایبه ت و لا ته به کتره کانهکی شهمریکا که خاوه نی دهیان بنکه و پینگی نیزامی و نابوویره نه باندنه توانی سمیری شهوه بکه نه که له تورکیا دادیموکراسی هه یه وقه له م و زمان و بیورو را نازاده و حزب و ریکخرا وی سیاسی و پیشه یی به نازادی تسی ده کوشن و دیموکراسی بورژوازی جینگای دیکتاتوری و کوته پهرستی ده گریته وه . به تایبه ت که نه تهوه که مان پاش چند سال سر کورت کردن ، ده که وته خو و حزب و ریکخراوی سیاسی خوئی داده مه زراند و له مهیدانی سیاسی و کومه لایه تی تورکیا دا نه خشی خوئی ده توند . شه ههوا به ده دلی شمیربالیزم و کو نه پهرستی نیو خو نه بوو . دهوا به هه چوتیک بی پیشی بگیری . له پیش داچه ند دهسته و تاقمی کوته پهرست و تیورو یتیان ساز کرد و به کز هیزه دیموکرا ته کانیا دا کردن . له ماوه سالی که دا سعدان کسه به دهستی جیا به تکاره کانی سر به میت و سیا کوزران وهه وایه کی ترس و رهشه کوزی و نا شه منی به سر تورکیا دا زال بوو . پاشان به بیانوی گنرانهوهی شهمنیت و شاسایش زمنا له تورکه کان به راوریز و پشتوانی راسته خوئی واشتکتون به هوئی کودیتایه کی عه سکه ریه وه حکومتی سوسپال دیمو کراتی شهجوبید " یان رووخاندو دهسه لاتی فاشیستی - نیزامیان به سر ولات داسه باند . به گوتهری نووسینی روزنامه نو سی تورک محه مده دعه لی بییران یه - کیک له هو سره رکیه کانی کودیتای نیزا می سپتامبری ۱۹۸۰ مه سلطه کوردیوه هه به دوا ی کودیتا دا له اناوچه کی وردستان حکومتی نیزامی دانرا . لهشکری تورک بو سرکوت کردنی هیزه دیموکراته کانی که لی کورد ، کوردستا نی په لامار دا . لهو هیترشه دا هیتری پیاده و توپخانه و فروکش بهشار بون ، به دهیان گوند بومباران کران . خه لکتی دهیان گوندی کوردستان بو ناوچه دوور - دهسته کانی تورکیا گوتهزانه وه . به سعدان کسه کوزران و هزاران که شیش

خرانه به ندیخانه وه . له سرانسه ری تورکیا حیزب و ریکخراوی سیاسی و پیشه یی قه ده خه کران و هیزه دیموکراته کان که وته په ر په لامار وه ندیخانه کان له نازادیکوزان پر کران . به گوتهری راگه باندنی مافی مرؤف له دوازه سپتامبری ۱۹۸۰ اوه ، له (روژهوه که زه نراله فاشیسته کان له تورکیا دهسه لاتیان گرتوته ده ست ، ۴ ۸۱۶۳ - که سی کورد خراوته ته به ندیخانه وه و بو شه ش هزار و ۳۵۳ کسه داوا ی خو - کمی شیعدام کراوه . له مانه ۵۵۵۰ کسه له خهباتگیزی بزوتنهوهی چه پ و جولانهوهی زرگاربخوازی کورد بوون تا شستا پتر له ۴۴۰ کسه به مفرگه محکو کران . لهو ماوه ییدا ریژی می فاشیستی تورکیا بو سر کورت کردنی هه مووچوو - لانه وههکی زرگاربخوازی و پاراستنی بنکه و پینگی نیزامیه کانی شه مریکایی و ناتو دهستی له هج جینایه تیک نه کیتراوه تهوه . به لام سره رای شهوه هه موو زمره و زنگه و رهشه کوزیسه فاشیزم نهیتوانیوه گنرا دهی هیتره شورشگریو دیموکراته کانی تورک و کوردی تورکیا تیک بشکینی . پیک - هاتنی " یهکیتی چهپ له تورکیا و کوردستانی تورکیا " له شش حیزبی دیموکرات و شورشگری نیشانی وریایی هیتره کانی پیشکوه و توخا زو دریزه پی - دانی خهباتی شورشگریه . له وتاریکی نویندهی " یه کیتی چه پی تورکیا و کوردستانی تورکیا " دا هاتوه و دهلی : " له تورکیا سره تایی ترین مافی مرؤف ناناسری جینایمت و شهشکنجهو شازار دزی مافی مرؤف بوته سیاستی دهولتی شهزکی رانه گنیرا و دزی میلهستی کورد دهست پیکراوه . تورکیا و کوردستانی تورکیا ماوهی شش ساله له ههمل و مارجی فاشیستی و دیکتاتوری دا دزی . تهواوی حیزبه کانی که پیش کودیتای ۱۹۸۰ تیکوشانی سیاسیان هه موه قهده خه کران . لایمکرانی ناشتی ، ماموستایانی پیشکوه و توخا زو . شهندامی یهکیتیه دیموکراته کسان و هی تر به حمیی توندو قورس محکوم کران . ستم و زور داری سرکورد - کان که شتوتوه راده بهکی نمدیتر او . پاش کودیتای ۱۲ای سپتامبری ۱۹۸۰ شهوانی به کوردی قسه بکدن و به کورد بناسرین به تاوان بار دانه مدترین و سزا ده مدترین . که لیک له گونده کانی سنور چول کران و دانیشتوانی شه گوندانه . یان به توپری له سر مال و حالسی

خوبان هه لکه مندوه و گوتهزاونه تهوه . وهک پیوستیه کی ههست پیک - راول " یهکیتی چهپ و کوردستانی تورکیا " دامه زراو نویندهی شه حیزبانه مه که بو دیموکراسی و نازادی له ولاتسدا خهبات ده کهن . نامانجی یهکیتی چهپ بریتیه له روخاندنی ریژی می دیکتاتوری - فاشیستی وه هیئانه سر - کاری حکومتیکی دیموکراتی - میلی . ۱۹۵۳ وه دهولتی شا کهونه زینر دهسه لات و نوفوزی شه مریکاه " . کودیتای ۲۸ ی که لاویژر بسم جوړه راسته خو له لایمکن شمیربالیسته کانی شه مریکا و شتکلیزه وهه ورئی خرا و حکومتی دوکتور صدقیان روخاند . به روخانی حکومتی مدد زهر پیک کی گهوره بو جولانسه وهه دزی شمیربالیستی شیران و هه موو ماوچه ی روژه ه لاتی نیوه راست کوهت . شمیربالیزمی شه مریکا دهسه لاتی نیزامی و سیاسی و شاپوری خوئی به سر شیران دا سپاند . هیتره کانی نیشتمانی و دیموکرات کهوته بهر هیتره توندی ریژی می دیکتاتوری . سعدان کسه له باشرین روله کانی گهل له زیندانه کان و له مهیدانی شیعدام دا کوزران . هزاران کسه له تیکوشهرانی ریگای نازادی - کهوته بهر شهشکنجهو شازاری پولیس و خرا نه به ندیخانه وهه . به لام ۲۵ سال حکومتی دیکتاتوره چه مه ره شازا ، ۲۵ سال راوانان و حمص و شهشکنجهو شیعدامی نازادیکوزان نهیتوانی خهباتی که لانی شیران دزی شمیربالیزم و دیکتاتوری سرکوت بکا . ناخره که هیتری به تهوزمی گهل ریژی می دهست نیتری شه مریکای روخاندو ره چه ککی ۲۵۰۰ سالی پاشایه تی خسته زیندانی میژوهه . به داخوه نه موونی سرکرده و ریبه - رایمتی و شورشگری نه موونی به ره ی به گگرتوو که بتوانی خهباتی کومه لانی خملک بهر پیوه به ره ری حکومتیکی دیموکرات و شورشگری دایمه زرتنی . جولانهوهی شورشگری کومه لانی خملک جلهوی کهوته دهست هیندی ناخوندی کونه پهرست و فیل باز و دهسته کوهته کانی راپهرینی

بیگومان پیک هاتنی شه یه کیتی به هه نکا و پیک پیروزه به ره روخاندنی شو ریژی مهو گبرانه وهی دیموکراسی و نازادی بو تورکیا . شیمه هیواداریرله شیران و عیراقیش دا بو سر کهوتنی خهبات و روخاندنی ریژی مه دیکتاتور و کونه پهرسته کان له نیوان کشت حیزب و ریکخرا و هیتره دیموکراته کاندایه کیتی و هاو کاری پته و پیک بو و له سایه تیکوشناسی شورشگریانه و به کیتی خه بات و سیاسه تی راست و بی گرتوو کول . که لی تیکوشهری کوردیش به مافه رهواکانی بکات و به نازادی و سر به سنی بزی .

پاشماوهی ل ۴ روژه کانی که لاویژر

خملکیان خسته زینر دهستی خووه له ماوهی شه محوت سالدا شه مندهی ریژی می پاشایه تی جینایه - تیان کردوو خوینی خملکیان رشت و شیرانیا ن کرد به چه مندهی سدهی - بیستم . شه کهر ۲۸ ای که لاویژی ۱۹۵۳ بو کشت که لانی شیران روژیکی شومو روژی سرکوت کردنی جولانهوهی دزی شمیربالیستی بوو ، روژی ۲۸ ای که لا - ویژی ۱۹۷۹ بو که لی کورد له کوردستانی شیران به روژیکی رهش و به سره تای سپاندنی شهرو کوشتار و مال ویرانی ده زینر درئی . که لی کورد له کوردستانی شیران که به هه موو تواناوه له راپهرینی که لانی شیران و له روخاندنی ریژی می دیکتاتوری شادا به شار ببوو به هیوا ی شهوه که له ریژی می تازه دا به مافه نتهوه وایتیه کانی خوئی بگاوه له . گهل هاویشتمانانی شیرانی به خوئی بزی . به لام ریژی می کونه پهرستی ناخوندی نه خشی په لاماردانی کوردستانی کیشاو به هوئی چه مرانی دهس په روه دهی شمیربالیزم شه ری پاوهی ساز کردو راست له روژی ۲۸ ی که لاویژر دا . واته له روژی سرکهوتنی کودیتای شمیربالیزم دا دزی خملکی کورد خومینی فتوا ی خهزای داو شه رکی لهشکری مغول و شا عمالی له کوردستان به جی که یاند . بیگومان هه وهک کودیتای ۲۸ ی که لاویژی ۱۹۵۳ نهیتوانی خهباتی که لانی شیران بو شهمد سرکوت بکا فتوا ی خومینی و جینایه تی پاسدارا - نیش نهیتوانیوه و ناتوانی شیرادهی که لی کورد تیک بشکینی . خهباتی زرگاربخوازی کورد بو نازادی ورزکاری له زینر دهستی له هه موو شکل و شیوه - یهک دا دریزه دی .

TUNDBÛNA SERÎ Û BOMBEKIRINA...

ji rûpel 1

ye radeyekê, ku heya ew kesên ji salên 27 ta 43 yan ji di xizmeta eskeriyê da bûn wan jî dibin şerî. Li xwendîngeha dersa eskerî didin zarokan û wan hînî çek dikin. Ew ku û keçên temenê wan ji çarde saliya pêtir, rê nadine seferê bikin bo dervey welatî. Şandina şagirt, karmend, karker, cutkar û jin û mêran bo şerî bûye beşeka siyaseta çepel a rejîma Îranê û ev kirina hêcet ji bo serbirîna neyar û kesên di jî wan li hundirî welatî û bedengkirina her dengê dijî şerî û azadiya bîr û bawer, axaftin û nivîsîn û belavkirinê, di encam de ev giş metode tîn bi karinî ji bo parastina desthelatiya dîktatorî û paşverûtiya rijîma axondan.

Şerê Îran û Îraqê, ku li navbera du rijîmên dîktator û şovenîst de pêhatî û ev şeş sale domdike, Kurdistan kirine qada cengê û lêkdan û bombekirinê. Roj nîne bajar û gundên her du aliyên sînurên-bi nexseyê kolonyalîstan hatine çêkirin -ne kevin ber hêrişên balafir û top

û leşkerên dijminan û xelkekê pirê bê çek û tawan neyên kuştin û derbider nebin. Li gor nûçeyên hundurî welatî di meha borî de bajarên Sine, Pawe, Silêmanî, Hewlêr û pir ciyên din ên Kurdistanê ketine ber hêrişên balafir û bomban û bi sedan xelk hatine kuştin û birîndar bûn e û bi dehan mal wêran bûne.

Çardewrgirtina (hesar) bajar û gundên Kurdistanê, cûlkirina gundên li ser sinûrî bi darê zorê û veguhastina xelkê zehmetkêş ji gund û axa wan bo ciyên din, mil bîmî digel girtin û îdamkirina tekoşerên kurd bûye beşek ji siyaseta dijî gel ya her du rijîmên dîktatorên Îraq û Îranê.

Her ji niha bi hezaran malbatên derbiderên Kurdistanê li Ordugahên Remadî, Semawa û li sehra germa bêava başûrê Îraqê dijîn. Piraniya wan ji bêxwedî bi nexweşiyê curbecur ketine û mîna pelên daran diwerin. Ew kurdên ji ber girtin û kuştin û îdamê jî ji Îraqê revyane

Îranê, rewşa wan ne baştîre ji yê li bajûrê Îraqê dijîn. Ew jî li ordugahên rijîma Îranê bi hezar derdeserî dijîn. Di encama vî şerî de Kurdistan bûye qada şerî û welatekê bi eskerî dagirkerî. Hukumetên dijî gel yê Îran û Îraqê beşerî mezin ji hêzên xwe anîne Kurdistanê û kuştin û wêrankirin û şerê tevgera rizgarîxwaza gelê me amancan e.

Em dawa dikin ji hemû komele û rêxistinên kurd û ronakbîrên kurd li dervey welatî ku bi her awayî be dengê pirotêsto û bêzariya xwe bilind bikin dijî şerî û wêrankirina Kurdistanê û bi kuştindana hezaran kesên bêtawan. Bi ninîsîn û sazkirina kombûn û meşa li welatên Ewropayî siyaseta şerxwaza her du rijîmên cîna yetkar mehkum bikin û deng û hawara gelê kurd bigêhînin xelkê cîhanê. ●

Nav û nîşana me ewye
Serdema nû Box 7066
163 07 Spanga 7
Swden

MEHKUMKIRINA EMRÎKA JI ALIYE

DADGEHA NAVNETEWÛYÎ LAHAY

Piştî ku dewleta Nîkaragwa doza xwe dijî Emrîka bakûr biriye dadgeha navneteweyî ya Lahay li sala 1984-an, vê dadgehê li 27-ê tîrmehê ji bo mehkumkirina Emrîka dengê xe bilind kir. Hakîmên dîwana dadgeha Lahay derbarey doza dewleta Nîkaragwa li Emrîka kirî, Nîkaragwa bi heq zanî û piraniya wan dengê xwe dijî Emrîka bilind kir. Dadgeh di hukmê xwe de dibêje: "dewleta hevgirtiya Emrîka bakûr, rewîşt û bir-

yarên navneteweyî dixê bin lingên xwe, bi çekkirin û alîkarîkirina xelkê dijî Sandînîsta şer dikin. Hukmê dadgehê bi taybetî hêrişên sala 1983, 1984-an girti bû. Ew hêrişên li ser ax û ava Nîkaragwa hatîne kirin.

Her weha dadgehê Emrîka bi tawana şikandina xal û bendên paymana destatiyê û bazirganiyê û deryayî digel Nîkaragwa li sala 1985-an, mehkum kir. Derbarey vêya jî ebloqeda

na bazirganî mîna belge anî.

Dadgehê, Emrîka mehkum kiriye ku divê temamî zerer û ziyana dewleta Nîkaragwa bide. Ziyana çende? û cewan dê bê wergirtin, dadgeh paşî dê diyar kit.

Danyêl Ortêga, serokê dewleta Nîkaragwa ragehand: bi biryara dadgehê Emrîk Emrîka têt hesabkirin, weke dewleteka dijî qanûna navneteweyî û heya xwe li gor naveroka hukmê dadgehê dirûst neke, dê her wilo bimîne. ●

ji rûpel 2

MAFE DIYARKIRINA CARENÛS

Ji ber vê yekê, ji kurdan re dibêjin, kurd dixwazin "cuda" bibin, bi mebesta me hevbigrin. Ev daxwaza mafê gelê kurd e û ew bi xwe biryar dide. Çima dê li dij vî sekinin, helwêstê demokrat û pêşverû ewe ku piştgiriya vî mafî bike, hîngê milletê kurd azad e ka dixwaze her wî lo perçekirî digel neteweyên cîran bimîne yan jî dixwaze hevbigre û dewleta xwe ya serbixwe saz bike û bi biratî digel van neteweyan bijt. Mafê diyarkirina çarenûsê, mafê rewayê gelê kurd e û ciyê behs û lêgerînê nîn e. Biryara vê jî di destê xelkê zehmetkêşê kurd e û pêwîste li gor qezanc û berjewendiya xwe biryar dide. Carra tê behskirin: ji ber ku Împeryalîzm maye û di van welatan de şoreşa sosyalîst pêknehatiye yan serê xwe hilnedaye behskirina mafê diyarkirina çarenûsê, bo gelê kurd tekoşînê lawaz (zeif) dike...

Ev dîtin e digel dîtinên marksîst derbarey mafê diyarkirina çarenûsa gelan hev nagire. Lenîn dibêje: "azadiya neteweyên bindest ni bi peyv û axaftinên şêliye, ne jî bi beyanên bê naveroke dema dibêjin, em vê meselê ragirin ta ku sosyalîzm pêktê. Ev mesele pêwîste di programê siyasî de baş bête eşkerakirin û bi taybetî tirsinokiya sosyalîstên neteweyên bindest li ber çavan bigrin. Ji ber ku çawa mirovayet bi tenê dikare li qunaxa veguhastina dîktatoriya çîna karker bigehe nemana çînan, her bi wî awayî jî mirovayetî bi tenê di qunaxa azadiya neteweyên bindest anko azadiya cudabûnê dikare bigehe têkelbûna gelan". (Eserên giştî, cîldê 27, rû 252-266, rosî). Rêgirtina azadî û serxwebûna neteweyên bindest, yan bi kêmanî behs nekirin

û eşkeranekirina vê meselê bi hêcetên curbecur tişteke rast nîne. Ewên bi dîtineka teng li yekitiya gelan û yekitiya temamî axa welatan mêze dikin, pêwîste ew qas jî bo mafê cudabûnê û azadiya neteweyên bindest jî tekoşînê bikin û ew qas dilsoziya (ixlas) xwe nîşanî neteweyên bindest bidin ta ku ew bi xwe hawar bikin ku ew na xwazin ji van hirayên xwe yê "dilsoz cuda bibin. "Mafê neteweyan di diyarkirina çarenûsê de, yekser mana serxwebûnê dide bi dîtina siyasî û mafê cudabûna siyasî azad dide neteweyên bindest. Bi awayekê eşkeratir ev daxwaza demokrasiya siyasî mana azadiya temama ajîtasyonê ye, bi qazanca cudabûnê û çareserkirina mesela cudabûnê bi riya pîrskirinê ji wê neteweyê ya ku cuda dibe. Ev hêvî û daxwaza hîç wextê digel cudaxwaziyê û perçekirina axa welatekî û pêkanîna dewletên biçûk yek nîne. Ev daxwaza bi tenê rengdana tekoşînê ye dijî sîtema neteweyî". (Lenîn, jêdera jorî) Bi vî rengî, eger welatparêzekê kurd û pêşverû behsa diyarkirina mafê çarenûsê kir, nabe wî bi kafir û separatîst û şovenîst bizanin. Ev daxwaze, daxwazeke rewayê mafê rewayê neteweya jêrdest e. Ca eger şertên vî mafî pêknehatibin û di berjewendiyê de ne be, ew meseleyeka din e. Lê ya pêwîst ewe ku vê mesele li ber çav bigrin û tekoşînê ji bo bikin û gelê me pê pê werdekin. Nabê bi hêcetên merc û şertên pêknehati ev meselê kurd bê hînkirin ku behsa mafê diyarkirina çarenûsê neke û pêkanîna dewleta serbixwe bi "xewn û xeyal" bizane.

Bi cîanîna vî karê pîroz rêya rast tê nîşandan ji bo armancên gelê

kurd û ev kare berî her kesî dike ve ser milên partiyên siyasîyên, Kurdistanê. Pêwîst e bîrûraya giştîya cîhanî û kor û komelên pêşverû li ser rewşa Kurdistanê û tekoşîna rewaya gelê kurd bê agahdarkirin û di qada siyasîya cîhanê de dost û hogirên tekoşîna neteweya kurd bîn naskirin û ev dost ne li ser mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd bîn agahdarkirin. Partiyên komonîstên van welatan, li gor erkê enternasyonalîst û sebaretiya tekoşîna dijî împeryalîzmê û paşverûtiyê, pêwîste bi hemû hêza xwe piştgiriya tevgera rizgarîxwaza gelê kurd bikin û bala xelkê Kurdistanê bi aliyê vê siyaseta rast û dîrist bikêşin û bi vî karî bîngehê yekîtiyê, hevkarî û biratiya navbera Kurd û gelên van welatan bi hêz bikin. Gelê kurd li benda partiyên komonîstên van dewletan e ku derbarey mesela netewî li ser vê rêbazê biçin ya ku Lenîn dibêje: "berwerdekirina zehmetkêşên welatên zordar, divê pêtir li ser wê xalê be ya ku mafê welatan stembar diparêze û piştgirî lê dike. Ve daxwazê ev alî û ew alî têde nîn e, heta eger pêkanîna vê cudabûnê berî sosyalîzmê ji hezar haleta îmkana yek haletî jî hebe."

Rûpelên "SERDEMA NÛ" ji bo her pîr û rayekê li ser vê meselê vekirine.

Navnîsane me ewe :
SERDEMA NÛ Box . 7066
Spanga 7 , 16307 Sweden
Postgiro : 420 4506 - 2

MAFE DIYARKIRINA CARENÛS

ji rûpel 1

Her wesa Paritya Komonîsta Îraqê di konfiransê xwe yê duwem de li sala 1956-an bi eşkerayî behsa gelê kurd dike û dibêje: "gelê kurd li Îraqê perçeyeke nayê cudakirin ji neteweya kurd li hemû Kurdistanêya ku li navbera Tirkiyê, Îranê û Îraqê hatiye beşkirin. Otonomî li ser bingehê hevîrtina dilxwaz û birayane di tekoşînê de, çareserkerineka serwexte û li gor şertên îroyîn yê her du neteweya ne, û qazanca her du neteweyan têde ye. Lê ev çareserkerine her eve ku dibe hoyekê giring ji bo rizgarbûna neteweya kurd û hevîrtina neteweyî her wesa amadekirina şertên bideste ji bo ku gelê kurd bikare mafê diyarkirina çarenûsa xwe bikar bîne ku ew jî dewleteka serbixwe ye bo hemû Kurdistanê".

Partiya Komonîsta Îraqê di programê xwe yê sala 1985-an de yê ku hatiye qebûl kirin ji aliyê kongreyê çarem, bi eşkerayî piştgiriya neteweya kurd li hemû beşên Kurdistanê dijî sitema neteweyî dike, ji bo bi destxistina mafê diyarkirina çarenûsa wê bi destê wê û hevîrtina neteweyî.

Partiya Tode ya Îranê jî di programê xwe de "di çarçûva yekîtiya niştîmanî û parastina temami axa welatê Îranê" mafê hemû gelên li Îranê cîwarbûne ji bo diyarkirina çarenûsê bi resmî qebûl dike.

Rêxistina Fedaiyên Xelkê Îranê "her du bask" mafê diyarkirina çarenûsa neteweyên Îranî ta radeya cudabûna û sazkirina dewleta serbixwe bi resmî piştgiri dike.

Bi vî awayî partiyên komonîstên wan welatan di programên xwe de mafê diyarkirina çarenûsa neteweya kurd ta radeya cudabûnê û pêkanîna dewleta serbixwe piştgiri dikin. Lê ev

nayê wê manayê ku di siyaseta rojane ya van partiyên de hîç çewtî û kêmkî ne bûne beramber doza kurd û hertim siyaseta wan li gor programê wan bûye derbarey mesela kurd. "Partî li gor silogan û idî" a û programan nayên naskirin, divê bi kar bîne naskirin". Hebûna mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd bi destê xwe di programê van partiyên de, gaveke pîroz û marksîste. Lê pir caran ev dirûsme (sî'ar) ji aliyê hin ji van partiyên li ser kaxezê maye û kar ji bo ne hatiye kirin. Endamên xwe bi vî tiştî perwerde ne kirine û di edebiyat û nivîsarên xwe de teksîrî kirine beramber mesela neteweyî ya kurd û ev meseleye eşkera ne bû ye di mejûyê endamên wan de ta ku xelk vî mafê bi mafekê rewşa bizanin. Lenîn dibêje: "sosyal demokratên Ros di temami propagandeyê xwe de pêwîste li ser wê rê biçin ya ku mafê diyarkirina çarenûsa her neteweyekî piştgiri dike ji bo pêkanîna dewleta serbixwe yan bi azadî wê dewletê helbijêr ya ku dixwaze digel be". (Lenîn-cildê 19-an, rû 425-427 çîkî). Helbet mebest ew nîne ku partiyên komonîst yan partiyên Kurdistanê bê ku şertên herêmî û navnetewî li ber çavan bigrin, dirûsmê pêkanîna Kurdistanê serbixwe bikin dirûsmê xwe yê rojê û bidin rê. Lê belê mebest eve ku pêwîste endamên xwe bi bîr û baweriyên marksîst perwerde bikin û tê bigêhînin ku kurd jî weke her neteweyeka vî cihanê mafê wî heye çarenûsa xwe bi destê xwe diyar bike û eger bigrê û bi qazanca xwe bizane dewletek serbixwe pêkbîne, û "wê dewletê helbijêre ya ku dixwaze têda bigerê". Mixabin di vî alî de kêmkî xemî hatiye kirin, lewra carna mi-

rov rastî hin kesan dibe ku xwe bi endamê partiyek komonîst dide nas-kirin, lê ku behsa dewleta kurd hat kirin wesa xwe dihavê tu dibêji çy marî pêveda. Lê eger behsa serxwebûna Namîbya û Polîsaryo yan welatê kê Emrîka latîn hat kirin dengê xwe tund û bilind dike û piştgiri dike. Helbet ev ne tiştê xirabe, piştgiriya têkoşîna gelan ji bo azadî, demokrasî û serxwebûnê karekî entirnasyonalîst e û gaveke pêşverû ye. Lê piştgiriya têkoşîna rizgarî xwaza neteweya kurd jî ji bo mafê çarenûsa karekî niştîmanperwer û însaniye. Ji ber ku li cîhan îro neteweyek nîne wek gelê bîst mîlyonê kurd hatibe perçekirin û ji mafên xwe yê neteweyî hatibe bê beşkirin û kes dengê xwe ji bo neke. Ev biraye ji ber ku baş mesela neteweyî û mafê diyarkirina çarenûsê fêm ne kirine di behs û axaftîrên xwe de bîrûrayên weha dibêjin ku digel hîç teyori û dîtinên marksîst rêknekevin.

Carna, dema behsa mesela kurd û serxwebûna Kurdistanê tê kirin, helwête wan temami digel helwêstê borciwazî û paşverûyan rêkdikeve û tevgera rizgarî xwaza kurd bi se paratîst û cudaxwazî dizanin. Êdî hizra xwe nakin ku ev serê hin de salana kurd ji hev hatine cudakirin û welatê wan bi nexşe û pîlanên kolonyalîzmê bi ser çar welatan de hatiye beşkirin. Kurd na xwazin ji hev cud bibin, vî cudabûn û beşkirinê bi xedr û zolm û siyaseta kolonyalîzmê û dagirkeran nas dike. Kurd dixwazin li ser bingehê demokrat û pêşverû xwedî mafê çarenûsa xwe bin. Kurd dixwazin hev bigrin, wek hemû gel û neteweyên cîhanê bi serbestî û azadî bigerê.

Serdema Nû

Jî Alî Desteya Nivîskarên ve Tê Belavkirin

Xwedî :

Cemşîd Heyderî

Berpirsyar & Redaktor:

Kerîmî Hussamî

Sal 1

Hejmar 8

Ilon

1986

Biha :6 Kronê Swêdî

MAFE DIYARKIRINACARENÛS

Di hejmara çûyî ya vê rojnamê de me bi kurtî behsa rewşa Kurdistanê û têkoşîna neteweya kurd kir û ta radeyekê helwêstê partiyên Kurdistanê derbarey mafê diyarkirina çarenûsê û otonomî eşkera kir. Em di vê beşa nivîsara xwe de dixwazin , bi kurtî behsa helwêstê partiyên , siyasî yên ne kurd di wan welatan de yên Kurdistan di nav de hatiye parvekirin, bikin. Helwêstê partiyên borciwazî û siyaseta wan li Tirkîyê, Îranê, Îraqê û Suryayê her tim, dijî mafê rewayê neteweya kurd bû ye û siyaseteke şovênist girtiye ber xwe, di ser hindê re ku hin fec û cudayî di dîtinên wan de heye li gor merc û şertên ku têda derbas dibin.

Li Tirkîyê bi awayekê giştî haşatî li hebûna gelê kurd tê kirin û navê "tirqên çiya" lê kirine.

Li Suryayê kurd bi "ecnebi" anko biyanî tîn naskirin û ne tenê ji mafên neteweyî bê beşin, lê belê ji cinsiya "wetendaşî" suriyayê jî bê beşin.

Li Îranê û Îraqê partiyên borciwazî her çend bawerî bi mafê diyarkirina çarenûsa neteweya kurd nîne, lê digel bihêzbûna tevgera rizgarîxwaza kurd hin ji wan partiya mafên kulturî û carna ji otonomîyeka bê ser û ber li ber çavan girtine. Lê ji ber ku ev dîtin ne ji bîr û bawerîya wan hatiye her tim siyaseta wan digel pêşveçûn û bihêzbûn yan lawazbûn (zeif) û şikeş-

tina tevgera rizgarîxwaza kurd bilind û nizim bû ye û qet li cîyekê berbiçav ne rawestaye.

Jibîlî partiyên borciwazî li van welatan, partiyên komonîst jî her ku xwedî rêbaz û program û dîrokeka dirêj a tekoşînê ne, û temenê wan ji yê partiyên Kurdistanê dirêjtir e û ev partiyên komonîst li Kurdistanê û li nav xelkê kurd endam û dost û rêxistinên xwe henin û weke partiyên seranserî va welatan tekoşînê dikin. Ger em li programên partiyên komonîst yên Tirkîyê, Îranê û Îraqê mêze bikin, dê bibînin ku programê gişan de mafê diyarkirina çarenûsa gelên li welatên wan dijîn heye û bi resmî di belgê û dokûmentên wan de hatiye tomarkirin.

Partiya Komonîsta Tirkîyê li sala 1930-an dibêje: hukûmeta karker û cotkaran mafê diyarkirina çarenûsê ta radeya cudabûna ji dewletê dide kêmatiyên neteweyî yên li Tirkîyê cîwarin (anko kurd û lazî). Jibîlî vê Partiya Komonîsta Tirkîyê di kongreyê xwe yê pêncem de li sala 1983-an mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd ta radeya cudabûnê saz kirina dewletê serbixwe bi resmî behs kiriye û di programê xwe yê nû de tomar kiriye. Partiya Komonîsta Îraqê her ji destpêka damezrandina xwe, siyaseteke marksîst derbarey mesela kurd girtiye pêş xwe û di beyan, konfirans, kongre û programê xwe de behs kiriye.

Partiya Komonîsta Îraqê di beyan-

eka xwe de bi helkeftina (munasebet) serkeftina li ser faşîzma Hitlerî li sala 1945-an nivîsiye: "gelê kurd li gor pîlanên kolonyalîzmê hatiye perçekirin. Pêwîste ji bo mafê diyarkirina çarenûsê û azadiya Kurdistana mezin tekoşînê bike".

r. 2

TUNDBÛNA SERÎ Û BOMBEKIRINA

KURDISTAÊ

Şerê şeşsalê Îraqê û Îranê yê ku bûye hoye bi kuştindana bi sedan , law, jin, mêr û zarokan, li gor propaganda rijîma Îslamiya Îranê tund û dirêj dibe.

Li gor statîkên curbecur hatine belavkirin, hejmara kuştîya li Îranê bi tenê ji 400 hezar kesan derbas bûye. Bi sedan hezar kes jî birîndar, seqet û dîl bûne. Zerer û ziyana aborî ya vî şerî digel xercê serî û çekî gihaye 500 milyar dolaran. Ziyane rih û male xelkê me jî roj bi rojê zêde dibe û dibe qurbana siyaseta şovênista hukûmeta Îraqê û Îranê.

Di van çend mehên borî de, karbidestên rijîma Îslamiya Îranê, ji bo pîrkirina cîyê kuştîyan û bi kuştindana xelkê bêtawan, bi navê "rêvingên rîya Kerbela", roj nîne li seranserî welatî li cadan, li sînema û çayxanan, li gund û bajaran, lawên ciwan nêçîr nekin û nebin şerî. Siyaseta reşbigîra rijîma giha-

r. 4